ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್

ಆನಿ

ರಚನಾ

ಸಂಪಾದಕ್ : ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್

ಪರ್ಗಟ್ಲಾರ್ :
ಕರ್ನಾಟಕ್ ಸರ್ಕಾರ್

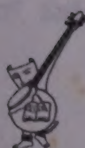
ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ,
ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 003.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್

ಆನಿ

ರಚನಾ

ಸಂಪಾದಕ್ : ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್

ಪರ್ಗಟ್ಣಾರ್ :

ಕರ್ನಾಟಕ್ ಸರ್ಕಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ,
ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ – 575 003.

Konknni Veakoronn Ani Rachana

(Konkani Grammar and Composition)

Edited by :

Prem Kumar,
Executive Director,
Karnataka Mangalorean Institute of Konkani, (Regd.)
'Gilbert', Church Building,
Court Road, Puttur - 574 201, D.K.
&
Grad. Asst. Teacher,
Govt. P.U. College, Kombettu,
Puttur - 574 201. D.K.
Mobile : 9448931683

Published by :

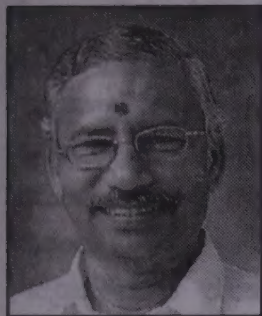
The Registrar,
Karnataka Konkani Sahithya Academy,
Lalbagh, Mangalore - 575 003.
Phone : 0824-2453167.
E-mail : konkanisahityaacademy@yahoo.co.in

First Edition : March 2011

Printed by : Fine Prints, Urwa Market, Mangalore.

Price : Rs. 170/-

ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ

ಸರ್ವಾಂಕ್ ನಮಸ್ಕಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಖಾತಿರ್ ಚಳವಳಿ ಕರ್ಲ್ಲೆ ಲೋಕ್ ಆಸ್ಸಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸದಾಕಾಲ ಜೀಬೆರ್ ರಾಬ್ಕಾಮುಣು ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಲೆ ಲೇಕ್ ನಾತ್ಲೆ ಅಸ್ಸಾ. ಪರಸ್ಪರ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಜೀವಂತ್ ದವ್ರಿಚೆಕಾವ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಮಹನೀಯ ಅಸ್ಸಾ. ಜಾಲಾರಿ, ಆಮಿ ಉಲ್ಯೆತ್ತಾನ ವ್ಯಾಕರಣ ಬದ್ ನಾ ಜಾಲಾರಿ ತೆ ಭಾಸ್ ಅಭಾಷ್ ಜಾತ್ತಾ. ತಸ್ಸಿ, ಅಕಾಡೆಮಿನು, ವ್ಯಾಕರಣ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಬುಕ್ ಬರ್ಯೆಚಾಕ್ ಲೇಖಕ್ ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್ ಹಾಂಕಾ ಸಾಂಗುನ್, ತಣಿ, ವ್ಯಾಕರಣ ಬೂಕ್ ಬರ್ಯೆಲಾ. ತಸ್ಸೀಚ್ ವ್ಯಾಕರಣ್, ಖಂಯಿ, ಕಸ್ಸಿ ಅಗತ್ಯ ಪೊಳೊನ್ ಆಮಿ ವ್ಯಾಕರಣ ಉಪಯೋಗ್ ಜಾಲಾರಿ, ಉಲೈತಾನಾ ವಾ ಬರೈತಾ ಅಸ್ಲಾರಿ ಸ್ವಷ್ಟ ಆನಿ ಸುಂದರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನು ಉರ್ತಲೆ ಮುಣು ಸಾಂಗ್ಯೆತ್. ಪ್ರತಿ ಏಕ್ ಬೂಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ ಪೂರ್ಣ ಪುಸ್ತಕ ತುಮ್ಕ ದಿವ್ಚೆಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಲಾ. ಹೇಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಬಹುಪಯೋಗಿ ಜಾತ್ತಲೆ ಮುಣುನ್ ಆಮಿ ಚಿಂತಾತ್. ತುಮ್ಗೆಲೆ ಸಹಕಾರ ಆನಿ ತುಮ್ಗೆಲೆ ಮೋಗ್, ಆಮ್ಗೆಲೆ ವಾವ್ರಾಂತ್ ದಿಯಾ, ತಸ್ಸೀಚ್ ಲೇಕಾಕಾಕ್ ಉತ್ತೆಜನ್ ದಿವ್ಚೆ ಕಾಮ್ ಕರಾ.

ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರೊಂ

ಕುಂದಾಪುರ ನಾರಾಯಣ ಖಾರ್ವಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ್
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಂಪಾದಕ್ ಉಲಯ್ತಾ ....

1992 ಇಸ್ವೆಚೇ ಆಗೋಸ್ಟ್ 20 ತಾರಿಕೆರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂವಿಧಾನಾಚೇ ಆಟ್ವೇ ವಳೆರಿಂತ್ ಮಾನ್ಯತಾಯ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್, ಸಮೃದ್ಧ್, ಮಧುರ್, ಮೊಗಾಳ್, ಮೊವಾಳ್ ಆನಿ ಮ್ಹೊಂವಾಳ್ ಭಾಸ್. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ಕಷ್ಟಾಂ–ನಷ್ಟಾಂಕ್ ತಿ ಸಾಂಪಡ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಆಂತರಿಕ್ ರುಪಾನ್ ತಿ ಸತ್ವ್‌ಭರಿತ್ ಆನಿ ಘಟ್‌ಮುಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ತಿ ಅಜೂನ್ ಲೊಕಾಚೇ ಜಿಬೆರ್ ತಶೆಂಚ್ ಬರ್ಪಾವಳಿಂತ್ ಜಿವಾಳ್ ಉರ್‍ಲ್ಯಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಮೂಳ್‌ಪೀಠ್ ಗೊಂಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಗೊಂಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್, ತಾಂತುಯ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ್, ಉಡುಪಿ ಆನಿ ಉತ್ತರ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಚಡ್ ಜಿವಾಳ್ ಆಸಾ. ವಿವಿಧ್ ಧರ್ಮ್, ಜಾತಿ–ಕಾತಿಂಚೊ ಆನಿ ಬೋಲಿಯಾಂಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲೊವ್ಪಿ ಲೊಕಾಂ ಮಧೆಂ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಪ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಚಾಲು ಆಸಾ. ವಿವಿಧತಾ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ಅಸ್ಕತ್ಕಾಯ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ಘಟಾಯ್ ಆನಿ ಬಳ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

1994 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ಪಣಾಖಾಲ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ರಾಜಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಿಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರುಂಕ್ ರಾಜ್ಯ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಶಿಕ್ಪಾ ವರ್ತುಳಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಏಕ್ ಅಧಿಕೃತ್ ಸ್ಥಾನ್‌ಮಾನ್ ಲಾಬ್ಲಾಂ. ತಾಚೆ ಫುಡೆಂಚ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಿಶ್ವ್‌ವಿದ್ಯಾಲಯಾನ್ ಪದ್ವಿ ಶಿಕ್ಪಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಐಚ್ಛಿಕ್ ದುಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರುನ್ ದಿಲ್ಲಿ ಗಜಾಲ್ ವೆಗ್ಳಿ. ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಕ್ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶ್, ವ್ಯಾಕರಣ್ ಅಸಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್ ಉದೆಲ್ಯಾ.

ಮ್ಹಜೇ ಸಮ್ಜಣೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಬಾಪ್ ಫಿಲಿಪ್ ನಜರೆತ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಪೈ ಹಾಂಣಿಂ ಬರಯಿಲ್ಲೊ 'ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್' ಗ್ರಂಥ್ ತಶೆಂಚ್ ಬಾಪ್ ವಲೇರಿಯಾನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಹಾಂಣಿಂ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ವ್ಯಾಕರಣ್)' 'ಪುಸ್ತಕ್ ಆಸ್ತಾನಾ (ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಯ್

ಆಸುಂಕ್ ಪುರೊ) ಆನ್ಯೇಕಾ ಪುಸ್ತಕಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಕಿತೆಂ? ಅಸಲೆಂ ಸವಾಲ್ ಉಟತ್. ಹ್ಯಾ ಸವಾಲಾಕ್ ಜಾಪ್ ದಿಂವ್ಚಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವಯ್ಲ್ಯಾ ದೊನಿಯ್ ಪುಸ್ತಕಾಂನಿ ಆಟಾಪಿನಾಸ್ಲೆಲೆ ಸಬಾರ್ ವಿಷಯ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆನಿ ರಚನಾ' ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲ್ಯಾತ್. ದೆಖಿಕ್ : ಪತ್ರ್‌ಲೇಖನ್, ಪ್ರಬಂಧ್‌ಲೇಖನ್, ಮೊಪ್ಳಾಂ, ಗಾದಿ, ಹುಮಿಣ್ಯೊ, ವಿವಿಧ್ ವರ್ಗೀಕೃತ್ ಸಬ್ದಾವಳ್, ಲೇಖನ್ ಕುರ್ಲ್ಯೊ ಅಲಂಕಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಭಂಡಾರ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಸಂಪತ್ತಿ, ತತ್ಸಮ್-ತದ್ಭವ್ ರುಪಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಚ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಚ್ಯೊ ಗರ್ಜೊ ಗುಮಾನಾಂತ್ ದವರುನ್ ಸಂಪಾದಿತ್ ಕೆಲಾಂ.

ಹಾಂವ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್‌ಕಾರ್ ವಾ ಭಾಶೆತಜ್ಞ್ ನ್ಹಯ್, ಬಗರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಏಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ವಯ್ರ್ ಸೂಚಿತ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ದೊನಿಯ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ- ಬಾಪ್ ಫಿಲಿಪ್ ನಜರೆತ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಪೈ ಹಾಂಚೆಂ 'ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್' ತಶೆಂಚ್ ಬಾ{ ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಹಾಂಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ವ್ಯಾಕರಣ್) ಪುಸ್ತಕಾಂ- ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರುನ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಹಾಂವೆಂ ಸಂಪಾದನ್ ಕೆಲಾಂ, ಹ್ಯಾ ದೊನಿಯ್ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲೆ ತಾಂತುಯ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ವ್ಯಾಕರಣ್)' ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲೆ ಸಬಾರ್ ವಿಷಯ್/ಅಧ್ಯಾಯ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಪಾ ಸಾಂಗಾತಾ ವಾ ಬದ್ಲಾಪ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಆಸಾ ತಶೆಂ ಕಾಡ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲ್ಯಾತ್. ಪೂಣ್ ಮ್ಹಜೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ವಾ ವಿಚಾರ್ ವೆಗ್ಳೆಚ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಕಡೆ ಹಾಂವೆಂ ಗರ್ಜೆ ಪುರ್ತೊ ಬದ್ಲಾಪ್ ಕೆಲಾ. ದೆಖುನ್ ಹ್ಯಾ ದೊನ್‌ಯಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಚ್ಯಾ ಬರಯ್ಣಾರಾಂಚೊ ಹಾಂವ್ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಭಾವುಡ್ತಾಂ. ತಾಂಚೆಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಸಂಪಾದಿತ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾತೆಂ ನಾಸ್ಲೆಂ. ಶಿವಾಯ್, ಹೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೊಯ್ ಹಾಂವೆಂ ಆಧಾರ್ ಘೆತ್ಲಾ .

2007 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮ್ಹಾಲ್ಗಡಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲ್ಯಾಡಿಸ್ ರೇಗೊ ಹಿಚ್ಯಾ ಪ್ರೇರಣಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ. ಪೂಣ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಕಾರಣಾಂಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಯೇಂವ್ಕ್ ಫಳಾಯ್ ಜಾಲಿ. ನಿಮಾಣೆಂ ಆತಾಂ, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾಶನಾಖಾಲ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ದೆಖ್ತಾನಾ ಮ್ಹಾಕಾ ವರ್ತೊ ಸಂತೊಸ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ಕ್ ಮುಖಾರ್ ಸರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್

ಅಕಾಡೆಮಿಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಆನಿ ಸರ್ವ್ ಸಾಂದ್ಯಾಂಚೊ ಹಾಂವ್ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ಆಟಯ್ತಾಂ.

ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಸಂಪಾದಿತ್ ಕರ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್ಪಾರಿತಿ ವಿಶಿಂ ಸಬಾರ್ ಘುಸ್ಪಡ್–ಗೊಂದೊಳ್ ಮ್ಹಜೇ ಮತಿಂತ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲೆ. ಪೂಣ್ ಬಾಪ್ ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಹಾಂಚಿ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಬ್ದಾವಳ್' ತಶೆಂಚ್ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ 'ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್' ಮ್ಹಜೇ ಕುಮ್ಕೆಕ್ ಆಯ್ಲಿಂ. ತರಿಪೂಣ್ ವತಯ್ಲ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಬರ್ಪಾರಿತಿ ವಿಶಿಂ ಹಾಂವ್ ಸಹಮತ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ ಕಡೆ ಹಾಂವೆಂ ಎದೊಳ್ ವಾಪರಾರ್ ಅಸ್‌ಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ್ ರೀತ್‌ಚ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲ್ಯಾ. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ಕಿತೆಂಯ್ ಚುಕ್ಲಾಂ ತರ್ ತೆಂ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಗುಮಾನಾಕ್ ಹಾಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ವಾವ್ರಾಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡತ್.

ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಚಿ ಹಾತ್‌ಪ್ರತಿ ತಪಾಸುನ್ ಘಾವೊತಿಂ ಸಲಹಾ–ಸೂಚನಾಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಬಾಪ್ ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸಾ ಸವೆಂ ಸರ್ವ್ ವ್ಯಾಕರಣ್/ಭಾಶೆ ತಜ್ಞಾಂಕ್ ಧನ್ಯವಾದ್. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಕ್ ಪ್ರಸ್ತಾವನ್ ಬರಯಿಲ್ಯಾ ಅಕಾಡೆಮಿಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ಕುಂದಾಪುರ್ ನಾರಾಯಣ್ ಖಾರ್ವಿ ಸವೆಂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆನಿ ಸಗ್ಳೆ ಶಿಬಂದಿ ಸಂಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲ್ಯಾಡಿಸ್ ರೇಗೋಕ್ ಹಾಂವ್ ಆಭಾರಿ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಆಕರ್ಷಿತ್ ರಿತಿನ್ ಛಾಪುನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಫ್ಯೆನ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಮಂಗ್ಳುರ್, ಹಾಂಕಾಂಯ್ ಅಗ್ಗಾಂ. ತಶೆಂಚ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಉಜ್ವಾಡಾಂವ್ಕ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ್ ಆನಿ ಪರೋಕ್ಷ್ ರಿತಿನ್ ಆಧಾರ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಚೊ ಎಕಾಚ್ ಉತ್ರಾನ್ ಹಾಂವ್ ದೇವ್ ಬರೆಂ ಕರುಂ ಮ್ಹಣ್ತಾಂ.

ನಿಮಾಣೆಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮೊಗಿಂಕ್ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹಾಂವೆಂ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಸಾರ್ಥಕ್ ಜಾಯ್ತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸದಾಂಕಾಳ್ ಫುಲೊಂ ಆನಿ ವಾಡೊಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಬರೆಂ ಜಾಂವ್. ಲಾಂಬ್ ಜಿಯೊಂ ಕೊಂಕಣಿ ! ಜಯ್ ಕೊಂಕಣಿ!!

01–03–2011

–ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್

ಮೂಂಡಾವಳ

ವ್ಯಾಕರಣ್ ವಿಭಾಗ್

ಅಧ್ಯಾಯ್	ವಿಷಯ್		ಪಾನ್
1.	ಪ್ರಸ್ತಾವನ್	---	11
2.	ವರ್ಣ್‌ಮಾಳಾ	---	15
2	(ಅ) ಅಕ್ಷರ್	---	22
2.	(ಆ) ಉಚ್ಚಾರ್	---	25
2.	(ಇ) ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ	---	29
3.	ನಾಮ್	---	34
3.	(ಅ) ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ	---	36
4.	ವಚನ್	---	40
5.	ನಾಮಾಂಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗ್	---	46
5.	(ಅ) ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ	---	50
5.	(ಆ) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ	---	52
5.	(ಇ) ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ	---	53
6.	ನಾಮಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	---	55
6.	(ಅ) ಫ್ಲುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ	---	57
6.	(ಆ) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ	---	64
6.	(ಇ) ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ	---	68
7.	ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್	---	71
8.	ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್	---	75
9.	ವಿಶೇಷಣ್	---	81
10.	ಕ್ರಿಯಾಪದ್	---	88

10.	(ಅ) ಧಾತು	---	89
10.	(ಆ) ಕಾಳ್	---	99
10.	(ಇ) ಅರ್ಥ್	---	100
	I ನಿಶ್ಚಯಾರ್ಥ್	---	101
	II ಆಜ್ಞಾರ್ಥ್	---	125
	III ವಿದ್ಯರ್ಥ್	---	127
	IV ಹೇತುಮತ್ ಅರ್ಥ್	---	128
	V ಅನುಮತೀಯ್ ಅರ್ಥ್	---	129
11.	ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್	---	130
12.	ಪರಸರ್ಗ್	---	136
13.	ಸಮುಚ್ಚಯ್	---	138
14.	ಉದ್ಗಾರ್	---	139
15.	ನಿಪಾತ್	---	140
16.	ರೂಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕಿಯಾ	---	144
17.	(ಅ). ವಾಕ್ಯಾಚೆ ಬಾಂದಾವಳ್	---	155
17.	(ಆ). ವಾಕ್ಯಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್	---	156
17.	(ಇ). ವಾಕ್ಯ್‌ವಿನ್ಯಾಸ್	---	158
18.	ಪದಬಂದ್	---	162
19.	ಅನ್ವಯ್	---	166
20.	ಸಂಧಿ	---	168
21.	ಸಮಾಸ್	---	172
22.	ಅಲಂಕಾರ್	---	176
23.	ಅನುಸ್ವಾರ್ ಬರೊವ್ಪಾಚಿ ಪದ್ಧತ್	---	180
24.	(ಅ). ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣೀ ವಿಷಯ-ಭಾಗ 1	-	184
24.	(ಆ). ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣೀ ವಿಷಯ-ಭಾಗ 2	-	192

ರಚನಾ ವಿಭಾಗ್

25. ಪತ್ರ್ ಲೇಖನ್ --- 202
26. ಪ್ರಬಂಧ್ ಲೇಖನ್ --- 205
27. ಅನುವಾದ್ ಕಲಾ --- 209
28. ಗದ್ಯ್‌ಗ್ರಹಣ್ ಕರಪ್ --- 211
29. ಗದ್ಯ್‌ಭಾಗ್ ಸಂಕ್ಷೇಪಣ್ --- 212
30. ಭಾಷಣ್ ಕಲಾ --- 213
31. ಮೊವ್ಹಾಂ --- 214
32. ಸಾಂಗ್ಣ್ಯೊ (ಮ್ಹಣ್ಣ್ಯೊ ವಾ ಗಾದಿ) --- 217
33. ಹುಮಿಣ್ಯೊ --- 219
34. ಲೇಖನ್ ಕುರ್ವೊ --- 220

ವರ್ಗೀಕೃತ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ ವಿಭಾಗ್

35. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಭಂಡಾರ್ --- 224
36. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಸಂಪತ್ತಿ --- 228
37. ಅನೇಕ್ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ವಾ ಸಬ್ದ್‌ಪುಂಜ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್ --- 232
38. ವಿವಿಧ್ ವೃತ್ತಿದಂಧೆಗಾರ್ --- 234
39. ವಿರೋಧಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ --- 236
40. ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ – ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ --- 238
41. ಸಯ್ರಿಕ್–ಮನ್ಶ್ಯಾಸಂಬಂಧಾಂಚಿ ಶಿಂಖಳ್ --- 239
42. ಗಣಿತೀಯ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ --- 241
43. ಚೆರಾಲ್ ವರ್ಗೀಕೃತ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ --- 248
44. (ಅ). ತತ್ಸಮ್–ತದ್ಭವ್ ರುಪಾಂ–ಮ್ಹಣ್ಜ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ? – 251
44. (ಆ). ತತ್ಸಮ್ (ಸಂಸ್ಕೃತ್)
ತದ್ಭವ್ (ಕೊಂಕ್ಣಿ) ಸಮಾನಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ – 253
45. ಅಭ್ಯಾಸ್ --- 294
ಮುಖೆಲ್ ಆಧಾರಾವಳ್ --- 298

ಮೊಟ್ವಿಂ ರುಪಾಂ

ಉ.: ಉದ್ಗಾರ್
ಉ.ಪ್ರ.: ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್
ಕ್ರಿ.: ಕ್ರಿಯಾಪದ್
ಕ್ರಿ.ವಿ.: ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್
ನ.: ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್
ನಿ.: ನಿಪಾತ್
ಪು.: ಪುಲ್ಲಿಂಗ್
ಪೂ.ಪ್ರ.: ಪೂರ್ವ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್
ಏ.ವ.: ಏಕವಚನ್
ಬ.ವ.: ಬಹುವಚನ್
ವಿ.: ವಿಶೇಷಣ್
ಸ.ನಾ.: ಸರ್ವನಾಮ್
ಸ್ತ್ರೀ. : ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್
ಸಾ.ರೂ. : ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಕಾ. : ಕಾಳ್ (ಭೂತ್, ವರ್ತಮಾನ್ ಆನಿ ಭವಿಷ್ಯ್)
ಅವ್ಯ : ಅವ್ಯಯ್
ಅ. : ಅರ್ಥ್
ದೆ. : ದೆಖಿಕ್
ಪ.ಪು. : ಪಯ್ಲೊ ಪುರುಷ್
ದು.ಪು. : ದುಸ್ರೊ ಪುರುಷ್
ತಿ.ಪು. : ತಿಸ್ರೊ ಪುರುಷ್
ಪ.ಸ.: ಪರಸರ್ಗ್

ವ್ಯಾಕರಣ್ ವಿಭಾಗ್

1. ಪ್ರಸ್ತಾವನ್

ಭಾಸ್

ಭಾಸ್ ಮನ್ಶಾಚಿ ಆಮೊಲಿಕ್ ಆಸ್ತ್, ಭಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಅಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ. ಭಾಸ್ ಅಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಸಾನ್‌ದಿಸಾಂಚ್ಯಾ ವ್ಯವಹಾರಾಂಕ್ ಅನಿ ಗರ್ಜಾಂಕ್ ಭೋವ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ಸಂಪರ್ಕ್ ಮಾಧ್ಯಮ್. ಭಾಸ್/ಉತರ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಜಿವಿತ್ ಕಶೆಂ ಆಸ್ತೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಕಲ್ಪನ್ ಕರುಂಕ್ ಸಯ್ತ್ ಕಠಿಣ್.

ಭಾಸ್ ಆಮ್ಕಾಂ ರಗ್ತ್‌ಗತ್ ಜಾವ್ನ್ ಯಾ ಅನುವಂಶೀಯ್ ರಿತಿನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ತಸಲಿ ನ್ಹಯ್. ಭುರ್ಗೆಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂನಿ ತಶೆಂಚ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಹೆರಾಂನಿ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಯ್ಕುನ್, ತಾಂಚೆಂ ಅನುಕರಣ್ ಕರುನ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ತಾ.

ಭಾಸ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಂನಿ ವರ್ಣುಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ "ಏಕಾ ಸಮಾಜಾಚ್ಯೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಸ್ಪರ್ ವ್ಯವಹಾರ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಪರ್ತ್ಯಾ, ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರ್ತ್ಯಾ ಧ್ವನಿಸಂಕೇತಾಂಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಚ್ ಭಾಸ್". ದಂಡಿ ನಾಂವಾಚ್ಯಾ ಪಂಡಿತಾಚೇ ಸಾಂಗ್ಣೆ ಪ್ರಕಾರ್ – "ಉತರ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಜ್ಯೋತಿ ಜಳನಾಸ್ಲಿ/ಪೆಟನಾಸ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಹೊ ಸಗ್ಳೊ ಸಂಸ್ವಾರ್‌ಚ್ ಆಂದ್ಕಾರಾನ್ ಬುಡ್ಲೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ".

ಧ್ವನಿ

ಭಾಸ್ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತಾಂಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ. ಅಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಧ್ವನಿತರಂಗಾಚ್ಯಾ ರುಪಾಂತ್ ಆಯ್ಕೊವ್ಚ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕಾನಾಕ್ ಬಡೊವ್ನ್ ಆಮ್ಚಿ ಆಭಿಪ್ರಾಯ್ ತಾಕಾ ಪಾವಯ್ತಾ.

ಧ್ವನಿಚ್ ಭಾಶೆಚೆಂ ಮೂಳ್‌ದಿರ್ವೆಂ. ಮನ್ಶಾನ್ ಉಚಾರ್ಲ್ಯೊ ಸಕ್ಕಡ್‌ಯ್/ಸಗ್ಳ್ಯೊಯ್ ಧ್ವನಿ ಭಾಶೆಂತ್ ವಾಪರಿನಾಂತ್. ಹರ್ಯೆಕ್ ಭಾಸ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಜಾಯ್ ತಸಲೇ ಧ್ವನಿಯಾಂಕ್ ವಿಂಚುನ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಜಾಯ್ ತಶೆಂ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ರಿತಿನ್ ವಾಪರ್ತಾ.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾನಾಕ್ ಪಡ್ಲಲೇ ಧ್ವನಿಯಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕರ್‍ಚ್ಯೊ ತೇ ಭಾಶೆಚಿ ಆಮ್ಕಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಪರ್ಗಟಾಯ್ತಾ.

ಆಮಿ ಆಯ್ಕುಂಚ್ಯೊ ವಾ ಉಚಾರುಂಚ್ಯೊ ಸರ್ವ್ ಧ್ವನಿಯೊ 'ಭಾಸ್' ಜಾಯ್ನಾ. ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಧ್ವನಿ ಸಮುದಾಯ್ ಯಾ ಆವಾಜಾಂಚೊ ಪುಂಜೊ ಮಾತ್ರ್ ಭಾಸ್ ಜಾತಾ. ಉತರ್ ಆನಿ ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಅರ್ಥ್–ಹ್ಯಾ ದೊನಾ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಸ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ್ ಜಾತಾ. 'ಪ್ರತೀತ ಪದಾರ್ಥ ಕೋ ಲೋಕೇ ಧ್ವನಿಃ ಶಬ್ದಃ'–ಜೆಂ ಉಚಾರ್ತಾನಾ ಅರ್ಥ್ ಕಳ್ತಾಕಿ ತೊ ಸಬ್ದ್ ಜಾತಾ.

ಲಿಪಿ

ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತ್ ಭಾಸ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಭಾಶೆಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯೊ ಬರ್ಪಾಚ್ಯೊ ಕುರ್‍ವೊ "ಲಿಪಿ" ಜಾತಾ. ಲಿಪಿ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತಾಚಿ ಕುರು. ಲಿಪಿಕ್ 'ಚಾಕ್ಷುಷ್ ಭಾಸ್' (Visibile Speech) ಮ್ಹಣ್ಟ್ಯೆತ್. ಭಾಶೆಕ್ ಲಿಪಿಯೆಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್ ಹರ್‍ಯೇಕ್ ಭಾಶೆಕ್ ಆಪ್ಲಿಚ್ ಮ್ಹಣ್ಲಲಿ ಲಿಪಿ ಆಸ್ತಾ ಯಾ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಾಂಯ್ ನಾ. ತೆಚ್ ಪರಿಂ, ದೋನ್ ಭಾಶೆಂಚ್ಯೊ ಲಿಪಿಯೊ ಏಕ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಏಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಬರಯ್ತಾತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಲೊ ವಾದ್ ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಚಲ್ತಾಲೊ ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಮಧೆಂ ಆತಾಯ್ ಚಲುನ್ ಆಸಾ. ಹೊ ವಾದ್ ಚುಕಿಚೊ ಆನಿ ಅರ್ಥ್ ನಾಸ್ಲಲೊ. ಇಂಗ್ಲೆಜ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಯುರೋಪಿ ಭಾಸೊ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಬರಯ್ತಾತ್. ತಾಂಕಾಂ ಆಪ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಲೆಲಿ ಲಿಪಿ ನಾ ತರಿಯ್ ತಾಂಕಾಂ ಲಿಪಿ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣಾಯ್ಲೊ ವಾದ್ ನಾ, ತಶೆಂಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೆಶಾಂತ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಸ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆ ಶಿವಾಯ್ ಹೆರ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ್ ಭಾಸಾಂಚೇ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಬರಯ್ತಾತ್ ಆನಿ ವಾಚ್ತಾತ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಚಡ್‌ಸೊ ವಾಪ್ರ್ ಕನ್ನಡ್, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಚಲ್ತಾ. ಹ್ಯೊ ತೀನ್ ಲಿಪಿಯೊ ಆಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯೊ ಮುಖೆಲ್ ಲಿಪಿಯೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯೊ ಸರ್ವ್ ಧ್ವನಿಯೊ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಹ್ಯೊ ತೀನ್‌ಯಿ ಲಿಪಿಯೊ ಉಣ್ಯೊ ಪಡ್ತಾತ್. ರೋಮಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್

ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಚೇ ಪ್ರಾಸ್ ಉಚ್ಚಾರಾಕ್ ಚಡ್ ಲಾಗಿಂ ಆಸಾ. ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಯಾಂ ಕಡೆ ಸರ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಧರ್ಮ್‌ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತ್ ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಉಚ್ಚಾರಾಕ್ ಭೋವ್ ಲಾಗಿಂ ಆಸಾ.

ವ್ಯಾಕರಣಾಚಿ ಗರ್ಜ್

ಝುರ್‌ಲ್ಲಿ ಆನಿ ಸಾರ್ಕಿ ವಾಟ್ ದಿಸನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವಾಟ್ಸುರೊ ಆಪಾಪ್ಲಿ ವಾಟ್ ಧರುನ್ ಮುಖಾರ್ ವೆತಾತ್. ತಶೆಂಚ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ನಾಸ್ಲಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಬರೊವ್ಪಿಚ್ ಆಪಾಪ್ಲಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಘಡ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ಕರ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚೇ ಭಾಶೆಕ್ ಘಾಂಟೆ ಘುಟುನ್ ತಿ ಬದಲ್ತಾ ಆನಿ ಭಂಗುಂಕ್‌ಯಿ ಪಾವ್ತಾ.

ವ್ಯಾಕರಣ್‌ಕಾರ್ ಭಾಶೆಚೆ ನೇಮ್ ಕರಿನಾ. ತೊ ತ್ಯಾ ನೆಮಾಂಚೊ ವಿಚಾರ್ ಆನಿ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಆಸಾ.

ಆಪ್ಲಿ ಆವಯ್ ಭಾಸ್ ಶಿಕ್ಚಾಚಿ/ಶಿಕ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ! ಅಸಲೆಂ ಚಿಂತಪ್ ಯಾ ಕಲ್ಪನಾ ಸಾರ್ಕಿ ನ್ಹಯ್. ಸಂಸ್ಕಾರ್ಲಲೇ ಆನಿ ಸುಧಾರ್ಲೆಲೇ ಭಾಶೆಚೆ ನೇಮ್ ಶಾಳೆಂತ್ ಶಿಕಯ್ತಾತ್. ತರಿಯ್ ಉಲಯ್ತಲೆ ಶಿಕನಾಸ್ತಾನಾಚ್ ತೆ ನೇಮ್ ಪಾಳ್ತಾತ್. ಜೊ ತೆ ನೇಮ್ ಪಾಳಿನಾ, ತೊ ಆಪ್ಲೇ ಆವಯ್ ಭಾಶೆಕ್ ಹಲ್ಕಿ ಕರ್ತಾ. "ತಿ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್, ತಿಕಾ ಜಾಯ್ ತಶಿ ಘಾಸ್" ಹಿ ಮ್ಹಣ್ಣಿ ತಸಲ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಗ್ತಾ/ಲಾಗು ಜಾತಾ.

ಉಲಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಸದಾಂಚ್ ವ್ಯಾಕರಣ್ ನೇಮ್ ಪಾಳ್ತಾ ಮ್ಹಣುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪೂಣ್ ಬರಯ್ತಲೊ ತೆ ನೇಮ್ ಪಾಳಿನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಭಾಸ್ ವಿವಿಧ್ ರುಪಾಂ ಘೆತಾ ಆನಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೂಪ್ ಘಡುಂಕ್ ಕಠಿಣ್ ಜಾತಾ. ಏಕ್‌ರೂಪಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ತಿಚೆ ಘಾಂಟೆ ವಯ್ರ್ ಸರ್ತಾತ್. ಆಮ್ಚೇ ಭಾಶೆಚಿ ಗತ್ ಅಶಿಚ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಏಕ್ ಬಹುರೂಪಿ ಭಾಸ್

ಆಜ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಮಧೆಂ ಚಾಲು ಆಸಾ ತಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಹಯ್, ತರಿಪೂಣ್ ತಿ ತಾಂಕಾಂ ಎಕ್ವಟಾಯ್ತಾ ಆನಿ ತಾಂಚೆ

ಮಧ್ಲೊ ಸಂಬಂಧ್-ಸಂಪರ್ಕ್ ಸೊಂಪೊ ಜಾಲಾ ಮ್ಹಣುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಕಾರಣ್ ತಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಹಯ್, ಪೂಣ್ ಏಕ್‌ರೂಪಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನ್ಹಯ್. ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಗಾಂವಾ, ಲೊಕಾ, ಜಾತಿ ಆನಿ ಧರ್ಮಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ತಿ ವೆಗ್ಳೆ ವೆಗ್ಳೆ ವೇಸ್ ಪಾಂಗ್ರುನ್ ಘೊಳ್ತಾ.

ಕನ್ನಡ್, ಮರಾಠಿ. ತಮಿಳ್, ಮಲಯಾಳಿ ಆದಿ ಭಾಸೊ ವಾಚ್ತಾ ಬರೊವ್ಪಾಂತ್ ತಾಂಚೇ ತಾಂಚೇ ಎಕೆಚ್ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಘೊಳ್ತಾನಾ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಕನ್ನಡ್, ದೇವ್‌ನಾಗರಿ ಆನಿ ರೋಮಿ ಹೇ ಮುಖೆಲ್ ಲಿಪಿಯಾಂ ಶಿವಾಯ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ ಮಲಯಾಳಮ್ ಆನಿ ಉರ್ದು ಲಿಪಿ ಸಯ್ತ್ ವಾಪುರ್ತಾ ಲಿಪಿ ವೆಗ್ಳಿ ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್ ಉಚ್ಚಾರ್‌ಯಿ ಬದ್ಲೊನ್ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ವೆಗ್ಳೆಪಣಾಚೆಂ ಅಂತರ್ ವ್ಹಡ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೆಂ ಆನಿ ಥೊಡೆ ಶಿಕ್ಪಿ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ' ನ್ಹಯ್ 'ಕೊಂಕ್ಣ್ಯೊ' ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಣುನ್ ತಾಂಚಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಮೆಜುಂಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕರ್ತಾತ್.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ವಿವಿಧ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂನಿ ಶಿಂಪ್ಡುನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಥಳಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೊಲಿಯೊ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ ಸಾವಂತ್‌ವಾಡಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಪೆಡ್ಣೆಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ಬಾರ್ದೆಸಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ಸಾಷ್ಟಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಹಿಂದು ಭೌಸಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಗೌಡ್ ಸಾರಸ್ವತಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಖಾರ್ವ್ಯಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಮೆಸ್ತಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ನವಾಯತಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕುಣ್ಬ್ಯಾಂಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಸಿದ್ಧಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಕಾರ್ವಾರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅಶೆಂ ಪಾಂವ್ಲ್ಯಾ-ಪಾಂವ್ಲ್ಯಾಕ್ ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ರುಪಾನ್ ಘೊಳ್ತಾ ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕುಂಕ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಚಿ ಆನಿ ಸಬಾರ್ ವಾಟಾಂ ಮಧೆಂ ಘುಸ್ಪಡ್ತೆಲ್ಯಾ ಆಥ್ವ್ಯಾ ವಾಟ್ಸುರ್ಯಾಚಿ ಗತ್ ಏಕ್‌ಸಾರ್ಕಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

2. ವರ್ಣ್‌ಮಾಳಾ

1. ಖಂಯ್ಚೇಯ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಆಸ್ಚ್ಯೊ ಧ್ವನಿ ಕುರ್ವೊ ಏಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ್ ಆನಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ಕ್ರಮಾನ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್, ತೇ ಭಾಶೆಚಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳಾ ಜಾತಾ.

2. ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ವಿವಿಂಗಡ್ ವರ್ಣ್ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯೊ ಧ್ವನಿಯೊ ಸುಚಯ್ತಾತ್.

3. ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಣಾಂಚೆ ಆಮಿ ದೋನ್ ವರ್ಗ್ ಕರ್ತಾಂವ್ :

   (i) ಸ್ವರ್ (ii) ವ್ಯಂಜನಾಂ.

   3. (i) **ಸ್ವರ್** : ಕಾಂಯ್ ಅಡ್ಕಳ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಸೊಂಪೆಪಣಿಂ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಾತ್ ತಸಲ್ಯಾ ವರ್ಣಾಂಕ್ ಸ್ವರ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಸ್ವರ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾತಾತ್.

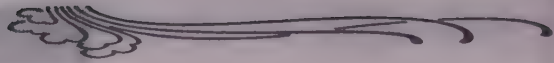
   3. (ii) **ವ್ಯಂಜನಾಂ** : ಸ್ವರಾಚೊ ಆಧಾರ್ ಘೆವ್ನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಜಾತಾತ್ ವಾ ಅಡ್ಕಳ್ ಆಸುನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಜಾತಾತ್ ತಸಲ್ಯಾ ವರ್ಣಾಂಕ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಉಚ್ಚಾರಾಚೇ ದಿಷ್ಟಿನ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಸ್ವರಾಂ ಭಾಶೆನ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ವರ್ಣ್ ನ್ಹಯ್.

4. ಆವಾಜ್ ಉತ್ಪಾದನ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಉಚ್ಚಾರ್ ಥಳಾಕ್ ಆನಿ ಉಚ್ಚಾರಾಚೇ ರಿತಿಕ್ ಲಾಗುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವರಾಂಚೆಂ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೆಂ ವರ್ಗೀಕರಣ್ ಕರ್ಯೆತ್.

4 (1). ಸ್ವರ್ ದೋನ್ ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ಆಸಾತ್.

   (i) ತೊಂಡಿ ಸ್ವರ್ (Oral Vowels)

   (ii) ನಾಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ (Nasal Vowels)

4 (2). ವ್ಯಂಜನಾಂ ದೋನ್ ಪ್ರಕಾರಾಚಿಂ ಆಸಾತ್.

(i) ತೊಂಡಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ (Oral Consonants)

(ii) ನಾಕ್ಯಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ (Nasal Consonants)

5. ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ ಸವೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ಸ–56) ವರ್ಣ್ ಆಸಾತ್. ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಯ್ತಾನಾ ಹ್ಯೊ ಸಕ್ಕಡ್ ಧ್ವನಿಯೊ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಕುರ್‍ವೊ ನಾಂತ್. ತರ್‍ಯಿ ಸಂದರ್ಭಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕಳ್ತಾ.

6. ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರಕಾರಾಂಚ್ಯಾ ಸ್ವರಾಂಚಿ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನಾಂಚಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳಾ – 56			
ಸ್ವರ್–16		ವ್ಯಂಜನಾಂ–40	
ತೊಂಡಿ ಸ್ವರ್–8	ನಾಕ್ಯೆ ಸ್ವರ್–8	ತೊಂಡಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ–33	ನಾಕ್ಯಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ–7

7. ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವರ್ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಆನಿ ತೆ ವರ್ಣ್ ಆಟಾಪ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲಾ.

8. **ತೊಂಡಿ ಸ್ವರ್ :** ಹೆ ಸ್ವರ್ ತೊಂಡಾನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಜಾತಾತ್.
ಅ, ಆ, ಇ (ಈ), ಉ (ಊ), ಎ, ಏ, ಒ, ಓ.

ಅ : ಕರ್ (ಕ್+ಅ+ರ್), ಉಲಯ್ (ಉ+ಲ್+ಅ+ಯ್)

ಆ : ರಾತ್ (ರ್+ಆ+ತ್), ವಾಟ್ (ವ್+ಆ+ಟ್)

ಇ (ಈ) : ತಿ (ತ್+ಇ), ಗೀತ್ (ಗ್+ಈ+ತ್)

ಉ (ಊ) : ಉಜೊ (ಉ+ಜ್+ಒ), ದೂಕ್ (ದ್+ಊ+ಕ್)

ಎ	: ಕೆಸ್ (ಕ್+ಎ+ಸ್), ಬೆತ್ (ಬ್+ಎ+ತ್)
ಏ	: ವೇಳ್ (ವ್+ಏ+ಳ್), ದೇವ್ (ದ್+ಏ+ವ್)
ಒ	: ಗೊಡ್ = Jaggery (ಗ್+ಒ+ಡ್), ಬೊಬ್ (ಬ್+ಒ+ಬ್)
ಓ	: ಗೋಡ್ = Sweet (ಗ್+ಓ+ಡ್), ದೋಗ್ (ದ್+ಓ+ಗ್)

9. ನಾಕ್ಕೈ ಸ್ವರ್ : ಹೆ ಸ್ವರ್ ನಾಕಾಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಜಾತಾತ್ – ಅಂ, ಆಂ, ಇಂ,(ಈಂ), ಉಂ (ಊಂ), ಎಂ, ಏಂ, ಒಂ, (ಓಂ)

ಅಂ	: ಖಂಯ್ (ಖ್+ಅಂ+ಯ್)	ಥಂಯ್ (ಥ್+ಅಂ+ಯ್)
ಆಂ	: ಗಾಂವ್ (ಗ್+ಆಂ+ವ್)	ಸಾಂತ್ (ಸ್+ಆಂ+ತ್)
ಇಂ (ಈಂ)	: ಶಿಂವ್ (ಶ್+ಇಂ +ವ್)	ಪೀಂತ್ (ಪ್+ಈಂ+ತ್)
ಉಂ (ಊಂ)	: ಉಂಡಿ (ಉಂ+ಡ್+ಇ)	ರೂಂದ್ (ರ್+ಊಂ+ದ್)
ಎಂ	: ಭೆಂಡ್ (ಭ್+ಎಂ+ಡ್)	ಉಶೆಂ (ಉ+ಶ್+ಎಂ)
ಏಂ	: ದೇಂಟ್ (ದ್+ಏಂ+ಟ್)	ತೇಂಪ್ (ತ್+ಏಂ+ಪ್)
ಒಂ	: ತೊಂಡ್ (ತ್+ಒಂ+ಡ್)	ಪೊಂತ್ (ಪ್+ಒಂ+ತ್)
ಓಂ	: ಓಂಟ್ (ಓಂ+ಟ್)	ಕೋಂಬ್ (ಕ್+ಓಂ+ಬ್)

10. ತೊಂಡಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ : ಹ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ತೊಂಡಾಂತ್ ಜಾತಾ –

	ಕ್	ಖ್	ಗ್	ಘ್		
ಚ಼್	ಚ್	ಛ್	ಜ಼್	ಜ್	ಝ಼್	ಝ್
	ಟ್	ಠ್	ಡ್	ಢ್		
	ತ್	ಥ್	ದ್	ಧ್		
	ಪ್	ಫ್	ಬ್	ಭ್		
ಯ್	ರ್	ಲ್	ಲ್ಹ್	ವ್	ವ್ಹ್	
ಶ್	ಷ್	ಸ್	ಹ್	ಳ್		

10(i)	ಕ್	:	ಪಾಕ್, ಏಕ್, ರಾಕ್, ಆಕಾಸ್, ಕಾಳ್
	ಖ್	:	ಖಟ್ಲೆಂ, ಖಾಂಬೊ, ಖರ್ಚ್, ಖತ್, ಖೆಳ್
	ಗ್	:	ಗಳೊ, ರಾಗ್, ಗಾದ್, ಸಾಂಗ್, ಗೀಮ್
10(ii)	ಚ಼್	:	ವಚ್, ರಚ್, ಚಡ್, ಚೂಕ್, ಚುನೊ, ಚಲಿ
	ಚ್	:	ಚಡ್ಡಿ, ಚೆಡೊ, ಚಾರ್, ಚೆಟ್ಣಿ, ಚಿತ್ರ್, ತಾಚಿ
	ಛ್	:	ಛತ್ರ್, ಛಾಪ್, ಛಿ, ಛೇದ್.
	ಜ಼್	:	ಜಳ್, ಜಲ್ಮ್, ಆಜ್, ಜತನ್, ಸಜಾ, ತುಜೊ
	ಜ್	:	ಜನನ್, ಜಾತ್ರೊ, ಜೆವಣ್, ಜಾದು, ಜೀವ್, ಜಿರೆಂ
	ಝ಼್	:	ಝುಗ್ಡೆಂ, ಝುರ್, ಝುಡ್, ಝುಜ್.
	ಝ್	:	ಝಿಲೊ, ಝುಮ್, ಝಿಲ್ಕುಟ್.
10(iii)	ಟ್	:	ಟಪಾಲ್, ಆಟ್, ಮಾಟ್, ದಾಟ್, ಸಾಟ್.
	ಠ್	:	ಪಾಠ್, ಠರಾವ್, ಠಸೊ, ಪೀಠ್, ಠಿಕಾಣೆಂ
	ಡ್	:	ಡಬ್ಬೊ, ರಡ್, ಕಾಡ್, ಉಡಿತ್, ಡಾಕು.
	ಢಾ	:	ಢಾಲ್, ಢೊಂಗಿ.
10(iv)	ತ್	:	ರಾತ್, ಸಾತ್, ಮತ್, ತಾನ್, ಜಿವಿತ್.
	ಥ್	:	ಥಂಡ್, ಥಳ್, ಥರಾವಳ್, ಥಾಲೆಂ, ಥೆಂಬೊ.
	ದ್	:	ದವರ್, ದರ್, ದಯಾ, ನಾದ್, ದಾರ್.
10(v)	ಪ್	:	ಪತ್ರ್, ಪತಿ, ಪಾಟ್, ಪಕ್ಷಾ, ಪವಿತ್ರ್
	ಫ್	:	ಫಳ್, ಫುಲ್, ಫಟ್, ಫಾತೊರ್, ಫರಕ್.
	ಬ್	:	ಬರಯ್, ಬಸ್, ಬಳ್, ಬೀಳ್, ಬಲಿ.
	ಭ್	:	ಭರ್, ಭಾಗ್, ಭಯ್ಣ್, ಭಾವ್, ಭಕ್ತ್

10(vi) ಯ್ : ಯಾರ್, ಯೆ, ಯಾತ್ರಾ, ಯುವಕ್, ಯಂತ್ರ್,

ರ್ : ರಡ್, ರಾಜ್, ರೂಚ್, ರಾಕ್, ರಗತ್.

ಲ್ : ಲಗ್ನ್, ಲಾಕ್, ಲಿಂಗ್, ಲಜ್, ಲಾಡು, ಲಕ್.

ಲ್ಹ್ : ಲ್ಹಾನ್, ಲ್ಹಾರ್, ಲ್ಹಾಯ್, ಲ್ಹೊಂವ್, ಲ್ಹೊವ್.

ವ್ : ವಚ್, ವಜ್ರ್, ವಾತ್, ವಸ್ತ್, ವಾಟ್.

ವ್ಹ್ : ವ್ಹಡ್, ವ್ಹಡಿಲ್, ವ್ಹಾಳ್, ವ್ಹರ್, ವ್ಹಯ್.

ಶ್ : ಶಹರ್, ಶಿಸ್, ಶಾಂತಿ, ಶೆಣ್, ಶೆತ್.

ಷ್ : ವಿಷಯ್, ಕಷ್ಟ್, ರಾಷ್ಟ್ರ್, ವಿಷ್ಣು, ಷಣ್ಮುಖ್.
ವಿಶೇಷಣ್, ವಿಶ್ಲೇಷಣ್, ಕೃಷಿ, ರುಷಿ, ಕೃಷ್ಣ್.

ಸ್ : ಸತ್, ಸಭಾ, ಸಬ್ದ್, ಸಾತ್, ಸುತ್, ಸೆವಾ.

ಹ್ : ಹಸ್ತ್, ಹವೊ, ಹಾತ್, ಹಾಡ್, ಹುದ್ದೊ.

ಳ್ : ವೇಳ್, ಬಳ್, ಕಾಳೊ, ದಾಳ್, ಪಾಳ್.

11 **ನಾಕ್ಯಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ** : ಹಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ ನಾಕಾದ್ವಾರಿಂ ಉಚ್ಚಾರಿತ್ ಜಾತಾತ್ :

ಙ್ : ಸಾಂಗ್ (ಸ್+ಆ+ಙ್)

ಞ್ : ಸಲ್ಡಾಞ್, ಕುತಿಞ್

ಣ್ : ಪಂಡಿತ್ (ಪ್+ಅ+ಣ್+ಡ್+ಇ+ತ್), ಶೆಣ್, ವ್ಹಾಣ್, ಖಂಡಿತ್.

ನ್ : ನಳ್, ಖಂತ್ (ಖ್+ಅ+ನ್+ತ್), ಅಂದಾಜ್, ಅಂತರ್, ದಾನ್

ನ್ಹ್ : ನ್ಹಯ್, ನ್ಹಾಣ್, ನ್ಹೆಸ್, ನ್ಹಾಣಿ, ನ್ಹಂಯ್

ಮ್ : ಮನ್, ಮತ್, ಮಾನ್, ಸಂಪತ್ತಿ (ಸ್+ಅ+ಮ್+ಪ್+ಅ+ತ್+ತ್+ಇ)

ಮ್ಹ್ : ಮ್ಹಣ್, ಮ್ಹಾಲ್, ಮ್ಹಯ್ನೊ, ಮ್ಹಾಕಾ, ಮ್ಹೊಸ್.

12. ಸ್ವರಾಂಕ್ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನಾಂಕ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಹೆರ್ ಸಂಗ್ತಿ :

i) **ಈ** ಆನಿ **ಊ** ಹೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಸ್ವರ್ ನ್ಹಯ್. ತೆ ಇ ಆನಿ **ಉ** ಹ್ಯಾ ಸ್ವರಾಂಚೆ ಉಪಸ್ವರ್ (Alophones).

ii) **ಷ್** ಹೊ ವರ್ಣ್ ತತ್ಸಮ್ (ಸಂಸ್ಕೃತ್) ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಹೆರಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ.

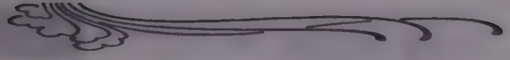
iii) **ಅಃ** ಆನಿ **ಋ** ಹೆ ವರ್ಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ನಾಂತ್. 'ಋಷಿ', 'ಋಗ್ವೇದ್', 'ಋತು' 'ಋಣ್' ಆದಿ ತತ್ಸಮ್ (ಸಂಸ್ಕೃತ್) ಸಬ್ದ್ ರುಷಿ, ರುಗ್ವೇದ್, ರುತು, ರೂಣ್ ಅಶೆ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಬರೊಂವ್ಚೆ.

iv) **ಕ್ಷ, ತ್ರ, ಜ್ಞ**– ಹಿಂ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಅಶೆಂ ಲೆಕ್ಚೆಂ.

v) **ನ್ಹ್, ಮ್ಹ್, ಲ್ಹ್, ವ್ಹ್** ಹಿಂ **ನ್, ಮ್, ಲ್, ವ್** ಹ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೊ ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ದಾಖಯ್ತಾತ್.

13. **ಸಂಧಿ ಸ್ವರ್ (Dipthong) :** ದೋನ್ ವಾ ಚಡ್ತಿಕ್ ಸ್ವರ್ ಎಕ್ಟಾಂಯ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಸಂಧಿಸ್ವರ್ ಜಾತಾತ್. ಥಂಯ್ ಎಕಾ ಸ್ವರಾ ಥಾವ್ನ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸ್ವರಾಕ್ ಉತ್ರೊಣ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಅಯ್ (ಐ) : ಅ+ಇ>ಪಯ್ಲೊ	ಏಯ್ : ಏ+ಇ>ಮೇಯ್
ಅವ್ (ಔ) : ಅ+ಉ>ಗೌರವ್	ಏವ್ : ಏ+ಉ>ದೇವ್
ಆಯ್ : ಆ+ಇ>ವಾಯ್	ಎಯ್ : ಎ+ಇ>ಹೆಯ್
ಆವ್ : ಆ+ಉ>ಪಾವ್ಲಿ	ಎವ್ : ಎ+ಉ>ಶೆವ್ಗೊ
ಇಯ್ : ಇ+ಇ>ತಿಯ್	ಓಯ್ : ಓ+ಇ>ದೋಯ್
ಇವ್ : ಇ+ಉ>ಜೀವ್	ಓವ್ : ಓ+ಉ>ಫೊವ್
ಉಯ್ : ಉ+ಇ>ಬಾಪುಯ್	ಒಯ್ : ಒ+ಇ>ತೊಯ್
ಉವ್ : ಉ+ಉ>ಧುವ್	ಒವ್ : ಒ+ವ್>ಫೊವ್

14. **ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ :**

ದೋನ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಮಧೆಂ ಕಸಲೊಚ್ ಕಾಳ್ ವಿಳಂಬ್ ಯಾ ಘಳಾಯ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಪರಸ್ಪರ್ ಮೆಳುನ್ ಏಕ್ ವರ್ಣ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹಾಂತುಂ ದೋನ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾತ್.

i) ಸಜಾತೀಯ್ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ :

ಏಕೇಚ್ ಜಾತಿಚಿಂ ಯಾ ಸಜಾತೀಯ್ ದೋನ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಮೆಳುನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಣಾಕ್ ಸಜಾತೀಯ್ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಕಟ್ಟಿ (ಟ್+ಟ್) ಉದ್ದೇಶ್ (ದ್+ದ್)

ಇಚ್ಛಾ (ಚ್+ಚ್) ಚಿಲ್ಲರ್ (ಲ್+ಲ್)

ಬಾಪ್ಪು (ಪ್+ಪ್) ದಟ್ಟು (ಟ್+ಟ್)

ii) ವಿಜಾತೀಯ್ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ :

ವಿವಿಂಗಡ್ ಜಾತಿಚಿಂ ಯಾ ವಿಜಾತೀಯ್ ದೋನ್ ವಾ ಚಡಿತ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಮೆಳುನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಣಾಕ್ ವಿಜಾತೀಯ್ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಪತ್ರ್ (ತ್+ರ್) ಇಷ್ಟ್ (ಷ್+ಟ್)

ಅಕ್ಷರ್ (ಕ್+ಷ್) ವಸ್ತ್ರ್ (ಸ್+ತ್+ರ್)

ನಾರ್ಲ್ (ಲ್+ರ್) ಜ್ಞಾನ್ (ಜ್+ಞ್)

2 (ಅ). ಅಕ್ಷರ್

1. ಅಕ್ಷರಾ ಆನಿ ವರ್ಣಾ ಮಧ್ಲೊ ಫರಕ್ :

ಅಕ್ಷರ್ ಆನಿ ವರ್ಣ್ ಹೆ ಸಬ್ದ್ ವಾಪರ್ತಾನಾ ಬರಿಚ್ ಘುಸ್ಪಡ್ ಜಾತಾ. ಜಾಯ್ತೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ತೆ ಸಬ್ದ್ ಎಕಾಚ್ ಅರ್ಥಾನ್ ವಾಪರ್ಚೆ ಆಸಾತ್. ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಭಾಸ್ ಹ್ಯಾ ದೋನ್ ಸಬ್ದಾಂ ಮಧೆಂ ಫರಕ್ ದವರ್ತಾ. ತಶೆಂ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್‌ಯಿ ದವರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂಕ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ವರ್ಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್ ತಾಕಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಶೆಂತ್ 'ಲೆಟರ್' (Letter) ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಪೂಣ್ ಹರ್ ವರ್ಣ್ ಏಕ್ ಅಕ್ಷರ್ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲೊ ಅಕ್ಷರ್ ಮ್ಹಣ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಂತ್ಲ್ಯಾ 'ಸಿಲೆಬಲ್' (Syllable) ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ಉತ್ರಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾ. ದೆಖುನ್ ಅ, ಆ, ಇ, ಈ, ಉ.....ಕ್.......ರ್.......ಲ್.....ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂಕ್ ವರ್ಣ್ ಮ್ಹಣ್ಟೆಂ. ಅಶೆಂ ವರ್ಣ್ ಮಾಳೆಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ವರ್ಣ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್‌ಪಣಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸ್ಯೆತ್ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾ ದೋನ್-ತೀನ್ ವರ್ಣ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಅಕ್ಷರ್ ನಾ ಜಾವ್ಯೆತಾ.

2. ತರ್, ಅಕ್ಷರ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ? :

ಸ್ವರ್, ಸಂಧಿಸ್ವರ್, ಸ್ವರ್ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನ್, ಸಂಧಿಸ್ವರ್ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಜೊಂಬ್ಯಾಕ್ ಯಾ ಸಮೂಹಾಕ್ ಅಕ್ಷರ್ (Cluster) ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

i) ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ಲೊ ಹರ್ಯೇಕ್ ಸ್ವರ್ ಏಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಅಕ್ಷರ್. ದೆಖಿಕ್ :
ಅ, ಆ, ಇ, ಈ, ಉ, ಊ, ಎ, ಏ...........

ii) ಹರ್ಯೇಕ್ ಸಂಧಿಸ್ವರ್ ಏಕ್ ಅಕ್ಷರ್. ದೆಖಿಕ್ :
ಐ, ಔ, ಇಯ್, ಉವ್, ಎವ್, ಒವ್.........

iii) ವ್ಯಂಜನ್ ಆನಿ ಸ್ವರ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಅಕ್ಷರ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :
ಸ ಹಾಂತುಂ **ಸ್** ವ್ಯಂಜನ್ ಆನಿ **ಅ** ಸ್ವರ್ ಮೆಳ್ತಾತ್ (ಸ್+ಅ=ಸ)
ರು ಹಾಂತುಂ ರ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಆನಿ **ಉ** ಸ್ವರ್ ಆಸಾತ್ (ರ್+ಉ=ರು)
ಹಾಂತುಂ **ಸ** ಆನಿ **ರು**-ಅಕ್ಷರಾಂ.

iv) ಸಂಧಿಸ್ವರ್ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳುನ್ ಅಕ್ಷರ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ವ್ಯಂಜನ್	+	ಸಂಧಿಸ್ವರ್	→	ಅಕ್ಷರ್
ಜ್	+	ಇವ್	→	ಜೀವ್
ರ್	+	ಆವ್	→	ರಾವ್
ಪ್	+	ಅಯ್	→	ಪೈ

3. ಸಬ್ದಾಂತ್ಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಕಶಿಂ ಮೆಜ್ಜಿಂ?

ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಸೊ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ರಿತಿನ್ (Syllabically) ವಾಚ್ತಾತ್. ದೆಖುನ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಸಬ್ದ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ತಾಚ್ ತಾಂತುಂ ಜಿತ್ಲೆ ವರ್ಣ್ ಆಸಾತ್ ತಿತ್ಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾತ್ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್, ಬಗರ್ ಕಿತ್ಲೆ ಸ್ವರ್ ಆನಿ ಸಂಧಿಸ್ವರ್ ಆಸಾತ್ ತಿತ್ಲಿಂ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾತ್ ಅಶೆಂ ಸಮ್ಜುಂಚೆಂ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಘರ್ = ಘ್+ಅ+ರ್ (ಹಾಂತುಂ ಏಕ್ಚ್ ಅಕ್ಷರ್ ಅಸಾ).

ಜಿವಿತ್ = ಜ್+ಇ+ವ್+ಇ+ತ್ (ಹಾಂತುಂ ದೋನ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾತ್).

ಜಯ್ತ್ = ಜ್+ಅಯ್+ತ್ (ಹಾಂತುಂ ಏಕ್ಚ್ ಅಕ್ಷರ್ ಆಸಾ).

4. ಅಕ್ಷರಾಂಚೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಸಬ್ದಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ :

ಸಬ್ದಾಂನಿ ಅಕ್ಷರಾಂಚೊ ಆಂಕ್ಡೊ ಥರಾವಳ್ ಆಸ್ತಾ. ಅಕ್ಷರಾಂಚ್ಯಾ ಆಂಕ್ಡ್ಯಾ ಯಾ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಅಕ್ಷರಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಜಾತಾತ್. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ತಾಂಚೊ ವಿವರ್ ದಿಲಾ.

4. (i) ಏಕಾಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ :

ಸಬ್ದಾಂತ್ ಜರ್ ಏಕ್ಚ್ ಅಕ್ಷರ್ ಆಸಾ ತರ್ ತೊ ಸಬ್ದ್ ಏಕಾಕ್ಷರಿಕ್. ದೆಖಿಕ್ :

ರೂಕ್ = ರ್+ಊ+ಕ್

ವೀಸ್ = ವ್+ಈ+ಸ್

ತೊ = ತ್+ಒ

ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಏಕಾಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ : ಬಿ, ತಿ, ದಿ, ದೇವ್, ತುಂ, ಚಡ್, ಪೀಂತ್, ಮೂಳ್, ರೂಂದ್, ಸ್ತ್ರೀ, ಇಷ್ಟ್, ಚಿತ್ರ್.......

4. (ii) ದೋನ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ :

ಸಬ್ದಾಂತ್ ಜರ್ ದೋನ್‌ಚ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾತ್ ತರ್ ತೊ ದೋನ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಜಿಣಿ = ಜ್+ಇ+ಣ್+ಇ

ಉದಕ್ = ಉ+ದ್+ಅ+ಕ್

ಜೆವಣ್ = ಜ್+ಎ+ವ್+ಅ+ಣ್

ವಿವಾದ್ = ವ್+ಇ+ವ್+ಆ+ದ್

ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ದೋನ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ : ಆಮ್ಗೆರ್, ಆಮ್ಚಿ, ದಿವೊಡ್, ಕೀರ್ತಿ, ಗುರು, ಕಠಿಣ್, ತಾಲುಕ್, ಚಡಿತ್................

4. (iii) ತೀನ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ :

ಸಬ್ದಾಂತ್ ಜರ್ ತೀನ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾತ್ ತರ್ ತೊ ತೀನ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ ದೆಖಿಕ್ :

ಆಬೊಲಿಂ = ಆ+ಬ್+ಒ+ಲ್+ಇಂ

ದಿವಾಳಿ = ದ್+ಇ+ವ್+ಆ+ಳ್+ಇ

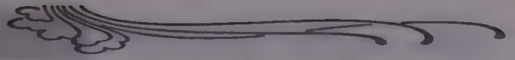
ಭಾವೊಜಿ = ಭ್+ಆ+ವ್+ಒ+ಜ್+ಇ

ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ತೀನ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ : ಆಕಸ್ಮಿಕ್, ಮ್ಹಾತಾರೊ, ಕಾಂಕಣ್‌ಕಾರ್, ಬಲತ್ಕಾರ್, ಬರೆಪಣ್, ಬೆಜಾರಾಯ್, ಝುಜಾರಿ.......

4. (iv) ಚಾರ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ :

ಸಬ್ದಾಂತ್ ಜರ್ ಚಾರ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಆಸಾತ್ ತರ್ ತೊ ಚಾರ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಮರುಭೂಮಿ = ಮ್+ಅ+ರ್+ಉ+ಭ್+ಊ+ಮ್+ಇ

ಮನೋರಂಜನ್ = ಮ್+ಅ+ನ್+ಓ+ರ್+ಅಂ+ಜ್+ಅ+ನ್

ಮಾರಾಮಾರಿ = ಮ್+ಆ+ರ್+ಆ+ಮ್+ಆ+ರ್+ಇ

ಸೇನಾಪತಿ = ಸ್+ಏ+ನ್+ಆ+ಪ್+ಅ+ತ್+ಇ

ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಚಾರ್ ಅಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್ : ಮುಖಾಮುಖಿಂ, ನತಾಲಾಂಚ್ಯಾ, ಆರ್ಥಿಕತಾ, ಮಹಿಮೆವಂತ್, ಸಾಯ್ಬಿಣಿಚಿ ....

4 (v). ಚಡ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಹೆರ್ ಸಬ್ದಾಂನಿಯ್ ಪಾಂಚ್, ಸ, ಸಾತ್, ಆಟ್ ಆಕ್ಷರಿಕ್ ಸಬ್ದ್-ಅಶೆಂಚ್ ಸ್ವರ್ ಆನಿ ಸಂಧಿಸ್ವರಾಂಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಘಡ್ತಾ - ಹೆಂ ಆಮಿ ಮತಿಂತ್ ಧರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

2 (ಆ). ಉಚ್ಚಾರ್

1. ಸ್ವರಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :

1. (i) ಉಚ್ಚಾರಾಚಿ ರೀತ್ :

ಸ್ವರ್	ಸ್ವರಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಉಚ್ಚಾರ್ ಥಳ್ ಯಾ ರೀತ್
ಅ	ಅರ್ಧ್‌ವಿವೃತ್ ಮಧ್ಯ ಸ್ವರ್	ಜೀಬ್ ಮಧೆಂ ಆಸುನ್ ಓಂಟ್ ರುಂದಾವ್ನ್ ಉಗ್ತೆ ಆಸ್ತಾತ್.
ಆ	ವಿವೃತ್ ಮಧ್ಯಸ್ವರ್	
ಇ (ಈ) ಎ,ಏ	ಪೂರ್ವ್‌ಸ್ವರ್	ಜಿಬೆಚಿ ಉದೆಂತಿ (ಪೂರ್ವ್) ಕೂಸ್
ಉ (ಊ) ಒ, ಓ	ಪಶ್ಚ್ ಸ್ವರ್	ಜಿಬೆಚಿ ಪಾಟ್ಲಿ ಕೂಸ್

1. (ii) ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಅ ಚೊ ಮೊಟ್ವೊ ಆನಿ ಲಾಂಬ್ಡೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಆಸಾ. ದೆಖಿಕ್ :
 (ಅ) ಮಾಡಾರ್ ಚಡ್. (ಮೊಟ್ವೊ)
 ಚಡ್ ದೀಸ್ ಜಾಲೆ (ಲಾಂಬ್ಡೊ)
 (ಆ) ಏಕ್ ಪಣಸ್ (ಲಾಂಬ್ಡೊ)
 ದೋನ್ ಪಣಸ್ (ಮೊಟ್ವೊ)

ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಆ ಚೊ ಮೊಟ್ವೊ ಆನಿ ಲಾಂಬ್ಡೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಆಸಾ ದೆಖಿಕ್ :
 (ಅ) ಮಸಾಲೊ ವಾಟ್. (ಮೊಟ್ವೊ)
 ಹಿ ವಾಟ್. (ಲಾಂಬ್ಡೊ)
 (ಆ) ಲಾಂಕ್ಡಾಂ ದಾಳ್. (ಮೊಟ್ವೊ)
 ಚಣ್ಯಾಚಿ ದಾಳ್. (ಲಾಂಬ್ಡೊ)

ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಎ/ಏ ಚೊ ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಉಗ್ತೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಆಸಾ. ದೆಖಿಕ್ :
 (ಅ) ಪೆರಿಕ್ ಉದಕ್ ಘಾಲ್. (ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ)
 ಪೆರಾಂ ಹಾಡ್. (ಉಗ್ತೊ)
 (ಆ) ಹೆ ಪಯ್ಶೆ ಮೇಜ್. (ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ)
 ಹೆಂ ಮೆಜ್ ಬರೆಂ ಆಸಾ. (ಉಗ್ತೊ)

ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಒ/ಓ ಚೊ ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಉಗ್ತೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಆಸಾ. ದೆಖಿಕ್ :
 (ಅ) ಆಂಬೊ ಗೋಡ್ ಆಸಾ. (ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ)
 ಏಕ್ ಕಿಲೊ ಗೊಡ್ ಹಾಡ್. (ಉಗ್ತೊ)
 (ಆ) ಮ್ಹಾಕಾ ಧಾ ರುಪ್ಯಾಂಚಿ ಮೋಡ್ ದಿ. (ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ)
 ಮಳ್ಬಾರ್ ಮೊಡಾಂ ಆಸಾತ್. (ಉಗ್ತೊ)

ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಅ ಚೊ ಉಗ್ತೊ ಆನಿ ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಆಸಾ ದೆಖಿಕ್ :
 (ಅ) ಅಶಿರ್, ಅಸ್ಕತ್, ಅಶೆಂ, ಅರ್ಥ್, ಅಧಿಕಾರ್ (ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲೊ)
 (ಆ) ಅಕ್ಷರ್, ಅಪಾಯ್, ಅಮಾಲ್, ಅವ್ತಾರ್, ಅವಸ್ಥಾ (ಉಗ್ತೊ)

1 (iii). ಸ್ವರಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ :
 (ಅ) ಹ್ರಸ್ವ್‌ಸ್ವರ್ : ಏಕಾ ಮಾತ್ರಾಕಾಳಾಂತ್ ಉಚಾರುಂಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಸ್ವರ್, ದೆಖಿಕ್ : ಅ, ಇ, ಉ, ಎ, ಒ.

(ಆ) ದೀರ್ಘ್ ಸ್ವರ್ : ದೋನ್ ಮಾತ್ರಾಕಾಳಾಂನಿ ಉಚಾರುಂಕ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಸ್ವರ್. ದೆಖಿಕ್ : ಆ, ಈ, ಊ, ಏ, ಓ.

(ಇ) ಪ್ಲುತ್ ಸ್ವರ್ : ತೀನ್ ಮಾತ್ರಾಕಾಳಾಂನಿ ಉಚಾರುಂಚೆ ಸ್ವರ್ ದೆಖಿಕ್ : ಬಾಯೆ, ದೆವಾ, ದಟ್ಟೊ, ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನೊ.

2. ವ್ಯಂಜನಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :

2 (i). ಉಚ್ಚಾರಾಚಿ ರೀತ್ :

ವ್ಯಂಜನ್	ವ್ಯಂಜನಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಉಚ್ಚಾರ್ ಥಳ್ ಯಾ ರೀತ್
ಕ್, ಖ್, ಗ್, ಘ್, ಙ್	ಸುಕುರ್‌ನಳ್ಯಿಂ	ಹಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಸುಕುರ್‌ನಳಿಯೆನ್ ಯಾ ಸುಕುರ್ ನಳಿಯೆ ಥಾವ್ನ್ ಜಾತಾ.
ಚ್, ಛ್, ಜ್, ಝ್, ಞ್	ತಾಳ್ವಿಂ	ಹಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಜೇಬ್ ವಯ್ರ್ ತಾಳ್ವೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಜಾತಾ.
ಟ್, ಠ್, ಡ್ ಢ್, ಣ್, ಳ್	ಖೊಂಪ್ಯಿಂ	ಹಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಜೇಬ್ ದೊಡುನ್ ಖೊಂಪ್ಯಾಚೆರ್ ಬಸುನ್ ಜಾತಾ.
ತ್. ಥ್, ದ್, ಧ್, ನ್	ದಾಂತ್ಯಿಂ	ಹಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ವಂಯ್ಲ್ಯಾ ದಾಂತಾಂಕ್ ಭಿತರ್ಲ್ಯಾನ್ ಜೇಬ್ ಲಾಗುನ್ ಜಾತಾ.
ಪ್, ಫ್, ಬ್, ಭ್, ಮ್.	ಓಂಟ್ಯಿಂ	ಹಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಓಂಟಾಂನಿ ಜಾತಾ.
ಯ್, ರ್, ಲ್ ವ್	ಮೊವಾಳ್ ಉದ್ಕಾಳಿಂ	ಹಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಅರ್ಧ್ಯಾ ಸ್ವರಾಂ ಭಾಶೆನ್ ಹೆರ್ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ ಜೊಡ್ತಾತ್.
ಶ್, ಷ್, ಸ್	ಉಷ್ಮಿಂ	ಹಾಂಚ್ಯಾ ಉಚ್ಚಾರಾಂತ್ ಶಿಲೋಣೆಚೊ 'ಸ್–ಶ್' ನಾದ್ ಜಾತಾ
ಹ್	ಭಾಷೆಚೆಂ ವ್ಯಂಜನ್	—————————

2. (ii) **ಅಲ್ಪ್‌ಪ್ರಾಣ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ :** ಉಣ್ಯಾ ಉಸ್ವಾಸಾನ್ ಉಚ್ಚಾರುಂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ.

ದೆಖಿಕ್ : ಕ್, ಗ್
ಚ್, ಜ್
ಟ್, ಡ್
ತ್, ದ್
ಪ್, ಬ್

2. (iii) **ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ :** ಚಡಿತ್ ಉಸ್ವಾಸಾನ್ ಉಚ್ಚಾರುಂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ.

ದೆಖಿಕ್ : ಖ್, ಘ್
ಛ್, ಝ್
ಠ್, ಢ್
ಥ್, ದ್
ಪ್, ಬ್

2. (iv) **ಚ್, ಜ್, ಝ್ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :**

ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ಣ್‌ಮಾಳೆಂತ್ ಚ್, ಜ್, ಝ್ ತಶೆಂಚ್ ಚ಼್., ಜ಼್., ಝ಼್. – ಅಶೆಂ ದೋನ್ ಥರಾಚಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಆಸಾತ್. ದೆಖುನ್ ಹಾಂಚೆ ಮಧ್ಲೊ ಉಚ್ಚಾರಾಂತ್ಲೊ ಫರಕ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆಂವ್ಚೊ. ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಲೇ ದೆಖಿ ದ್ವಾರಿಂ ಹೊ ಫರಕ್ ಸಮ್ಜುಂವ್ಯೆತ್.

(ಅ) 'ಚ' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ಚಿತ್ರ್, ಚೀಟ್, ತಾಚಿ, ಭಾಚಿ, ಚಪಾತಿ, ಚರ್ಚಾ, ಚಾಡಿ, ಚಾರ್, ಚೆಡುಂ, ಚಿಂತಪ್

ಹಾಂತ್ಲೊ 'ಚ' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಚಟ ವಾ ಚಕ್ರ ಸಬ್ದಾಂತ್ಲ್ಯಾ 'ಚ' ವರ್ಣಾಪರಿಂ.

(ಆ) 'ಚ಼' ಚೊ, ಉಚ್ಚಾರ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ಚಲ್, ಚಾಕ್ರಿ, ಚಲಿ, ಚಲೊ, ಚೂಕ್, ಚಾಕೊರ್, ಚರಬ್, ಚಡ್, ಚತ್ರಾಯ್, ಚಾಲ್.

ಹಾಂತ್ಲೊ 'ಚ಼' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ಲಿಂ T ಆನಿ S ಸಾಂಗಾತಾ (ts) ಉಚ್ಚಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ಆಯ್ಕತಾ.

(ಇ) 'ಜ' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ಜಿರೆಂ, ಜಿರ್ವಣ್, ಜಿವಿತ್, ಜೆವಣ್, ಜೀವ್, ಜಿವ್ಡಾಳ್, ಜೀಕ್, ಆಜಿ, ತುಜಿ, ಭಾಜಿ.

ಹಾಂತ್ಲೊ 'ಜ' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಜಡೆ ವ್ಹಾ ಜಲ ಸಬ್ದಾಂತ್ಲ್ಯಾ 'ಜ' ವರ್ಣಾಪರಿಂ.

(ಈ) ಜ಼ ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ಜ಼ತನ್, ಜ಼ಲ್ಮ್, ಜ಼ನೆಲ್, ಜಾ಼ತ್, ಜಾ಼ಯ್, ಜೊ಼ಡೆಂ, ಜಾ಼, ಆಜ಼್್, ಮ್ಹಣ್ಚೊ.

ಹಾಂತ್ಲೊ ಜ಼ ಉಚ್ಚಾರ್ ಆಸಾ ತೊ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಖಾಶೆಲೊ, ಹೊ ಉಚ್ಚಾರ್ dz ಹರ್ಡಿಯೊ (Alveolar).

(ಉ) 'ಝ' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ಝುರಿ, ಝಿಲ್ಲುಕಿಟ್, ಝೆಲೊ, ಝುಮ್

ಹಾಂತ್ಲೊ 'ಝ' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಝೇಂಕಾರ ವಾ ಝರಿ ಸಬ್ದಾಂತ್ಲ್ಯಾ 'ಝ' ವರ್ಣಾ ಪರಿಂ.

(ಊ) 'ಝ಼' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ಝ಼ುಡ್, ಝಿ಼ಂಟ್, ಝ಼ುಜ್, ಝೊ಼ಂಪಯ್ ಝ಼ುಗ್ಡೆಂ, ಝ಼ುರ್, ಝ಼ುಳಕ್.

ಹಾಂತ್ಲೊ 'ಝ಼'ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಖಾಶೆಲೊ. ಹ್ಯಾ ಉಚ್ಚಾರಾಕ್ dz^h ಹರ್ಡಿಯೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

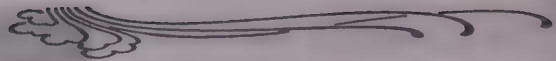

2 (ಇ). ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ (Phonological Process)

ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಸಬ್ದ್ ವಾಪರ್ತಾಂವ್. ಥೊಡೆ ಆವಾಜ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ್ ರಿತಿನ್ ಜೊಡ್ತಾನಾ ಸಬ್ದ್ ಜಾತಾತ್ ಆನಿ ಆಯ್ಕೊವ್ಪ್ಯಾಕ್ ಸಮ್ಜತಾತ್. ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚ್ಯಾ ಉಚ್ಚಾರಾ ವಿಶಿಂ ಭರ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಹಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ವೆವೆಗ್ಳೆ ರಿತಿನ್ ಕಶಿ ಚಲ್ತಾ ತೆ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ಪಳೆವ್ಯಾಂ.

1. ಸಮೀಕರಣ್ Assimilation

i. ಮ್ಹಣ್+ತಾ > ಮ್ಹಣ್ತಾ, ಹಾಡ್+ತಾ > ಹಾಡ್ತಾ ಅಶೆಂ ಚಾಂವ್ಚೆಂ ಪ್ರಗಾಮಿ (Progressive) ಸಮೀಕರಣಾಕ್ ಲಾಗುನ್. ಘೊಷಿಕರಣ್ ಆನಿ ಉಚ್ಚಾರಿಕರಣಾಚೇ ಸುವಾತೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಹೆಂ ರೂಪ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಉಚ್ಚಾರಿಕರಣಾಚಿ ಸುವಾತ್ ಚುಕ್ತಾನಾ ವೆಗ್ಳೆಂಚ್ ರೂಪ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್ : ಮಣ್ಟ್ಯಾ, ಹಾಡ್ಟ್ಯಾ, ಜಳ್ಟ್ಯಾ, ಪಳ್ಟ್ಯಾ, ಕಳ್ಟ್ಯಾ...

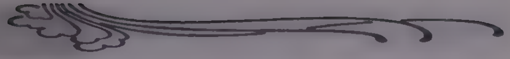
ಸಬಾರಾಂಚ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಯಾಂತ್ ತಶೆಂ ಬರೊವ್ಯಾಂತ್ ಹಿಂ ವಯ್ಲಿ ರುಪಾಂ ಆಸಾತ್. ಪೂಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ, ಹಾಡ್ತಾ, ಪಡ್ತಾ, ಜಳ್ತಾ, ಪಳ್ತಾ, ಕಳ್ತಾ.... ಹಿಂ ರುಪಾಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ಚಿಂ. ಕಾರಣ್: ನಾಚ್+ತಾ=ನಾಚ್ತಾ, ಧಾಂವ್+ತಾ=ಧಾಂವ್ತಾ, ಬಸ್+ತಾ=ಬಸ್ತಾ....

ii. ಮಾರ್+ಲೆಂ>ಮಾರ್ಲೆಂ, ಹಾಡ್+ಲೆಂ> ಹಾಡ್ಲೆಂ ಅಸಲಿಂ ರುಪಾಂ ಉಚ್ಚಾರಣ್ ರಿತಿಚ್ಯಾ ಸಮೀಕರಣಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾತಾತ್. ಪೂಣ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಸಮೀಕರಣಾ ವರ್ವಿಂ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಮಾಲ್ಲೆಂ, ಹಾಲ್ಲೆಂ ಧಲ್ಲೆಂ, ಭಲ್ಲೆಂ, ಪುಲ್ಲೆಂ, ನಾಲ್ಲ್, ಕುಲ್ಲಿ, ಜಲ್ಲೊ.... ಅಸಲಿಂ ರುಪಾಂಯ್ ಕಾಂಯ್ ಬೊಲಿಯಾಂನಿ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಮಾರ್ಲೆಂ, ಹಾಡ್ಲೆಂ, ಧರ್ಲೆಂ, ಭರ್ಲೆಂ, ಪುರ್ಲೆಂ, ನಾರ್ಲ್, ಕುರ್ಲಿ, ಜರ್ಲೊ.... ಅಸಲಿಂ ರುಪಾಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ಚಿಂ. ಕಾರಣ್:ಮಾರ್+ಲೆಂ=ಮಾರ್ಲೆಂ, ಭರ್+ಲೆಂ=ಭರ್ಲೆಂ, ಪೂರ್+ಲೆಂ=ಪುರ್ಲೆಂ...

iii. ಕಾಂಡ್+ತಾ>ಕಾಂಡ್ತಾ, ಮಾಂಡ್+ತಾ> ಮಾಂಡ್ತಾ, ಹಿಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ರುಪಾಂ. ಪೂಣ್ ಪರಸ್ಪರ್ ಸಮೀಕರಣಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾನ್ ಮಾಣ್ಟ್ಯಾ, ಕಾಣ್ಟ್ಯಾ, ವಾಂಣ್ಟ್ಯಾ ಅಶೆಂ ಕರ್ಚೆಂ ಆಸ್ತಾ. ಹಿಂ ರುಪಾಂ ಕಾಂಡ್ತಾ, ಮಾಂಡ್ತಾ ವಾಂಟ್ತಾ... ಅಶಿಂಚ್ ದವರ್ಚಿಂ.

2. ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ವರ್ಣ್ ಅದಲ್‌ಬದಲ್ (Metathesis) ಜಾಂವ್ಚಿ ಏಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಆಸಾ. ಹಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ಉಡ್ಗಾಸ್, ಬಿರಾಡ್, ಆಂವ್ಕಾರ್, ಸಜ್ಮಣಿ, ಕಾಕ್ಳುತ್, ಗಿಲಿಟ್... ಅಸಲಿಂ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ಚಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಉಗ್ಡಾಸ್, ಬಿಡಾರ್, ಆಂಕ್ವಾರ್, ಸಮ್ಜಣಿ, ಕಾಕುಳ್ತ್, ಲಿಗಿಟ್... ಹಿಂ ರುಪಾಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕುಂಕ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ್ ಪುರಾವೆ ಆಸಾತ್. ಚಡಾನ್ ಚಡ್ ಉಲೊವ್ಯಾಂ ಮಧೆಂಯ್ ಹಿಂಚ್ ರುಪಾಂ ಘೊಳ್ತಾತ್.

3. ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಎಕಾ ವ್ಯಂಜನಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ದುಸ್ರೆಂ ವ್ಯಂಜನ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :
ಅಪಮಾನ್ > ಆಕ್ಮಾನ್, ಬಿಡಿ > ವಿಡಿ, ಉಕ್ತೆಂ > ಉಗ್ತೆಂ,

ಲಿಂಬೊ > ನಿಂಬೊ, ಜಲ್ಮ್ > ಜನ್ಮ್, ಖೆಳ್ > ಫೆಳ್...
ಹಾಂತ್ಲಿಂ ಅಪಮಾನ್, ಬಿಡಿ, ಉಕ್ತೆಂ, ಲಿಂಬೊ, ಜಲ್ಮ್, ಖೆಳ್... ಹಿಂ ರುಪಾಂ ಸಾಂಬಾಳ್‌ಲ್ಲಿಂ ಬರಿಂ.

4. ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ನಾಮಾಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೊ ಚೊಂಬೊ ಉಣೊ ಕರುಂಕ್ ಸ್ವರ್ ಮೆಳೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಜಾತಾ. ಚಡ್ ಕರುನ್ ಉಚ್ಚಾರಾಕ್ ಸೊಂಪೆಪಣ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಅಶೆಂ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

    ಸ್ಟಾರ್ > ಇಸ್ಟಾರ್, ಸ್ಕೂಲ್ > ಇಸ್ಕೂಲ್, ಸ್ಟೇಷನ್ > ಇಸ್ಟೇಷನ್,
    ಸ್ತ್ರೀ > ಅಸ್ತರಿ, ಸ್ಟೀಲ್ > ಇಸ್ಟೀಲ್, ಸ್ಕ್ರೂ > ಇಸ್ಕೂರ್,
    ಗ್ರೆಸ್ತ್ > ಗಿರೆಸ್ತ್, ಬ್ರೆಸ್ತಾರ್ > ಬಿರೆಸ್ತಾರ್, ಪ್ರಾಣ್ > ಪಿರಾಣ್

ಹ್ಯಾ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ತಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್‌ರೂಪ್ ಸಾಂಬಾಳ್‌ಲ್ಲೆಂ ಬರೆಂ.

5. ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚೇ ಸುರ್ವಾತೆಕ್ ವಾ ಮಧೆಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಘಾಲ್ಚಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

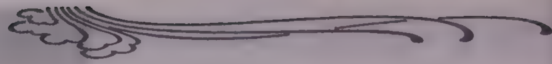
ಉಂದಿರ್ > ಹುಂದಿರ್, ಏಕ್ > ಯೇಕ್, ಓಂಟ್ > ವೊಂಟ್
ಎಕ್ವಟ್ > ಯೆಕ್ವಟ್, ಒಪಾರ್ > ವೊಪಾರ್, ಎದೊಳ್ > ಯೆದೊಳ್

ಅಸಲ್ಯಾ ಸಭ್ದಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್‌ರೂಪ್‌ಚ್ ವಾಪರ್‌ಲ್ಲೆಂ ಬರೆಂ.

6. ಥೊಡ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ನಾಕ್ಯಾ ಸ್ವರಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಸಂಯ್ಬ್ > ಸಯ್ಮ್, ಉಂಡೊ > ಉಣೊ, ಆಂಬೊ > ಆಮೊ,
ಕಾಂದೊ > ಕಾನೊ, ಕೊಂಬೊ > ಕೊಮೊ, ಖಂತ್ > ಖನ್ತ್, ದಂತ್ > ದನ್ತ್. ಹ್ಯಾ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್‌ರೂಪ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ.

7. ಥೊಡ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಸಬ್ದಾ ಮಧೆಂ ವಾ ಆಖೆರಿಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಸ್ವರ್ ಲೋಪ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :
ಆಸ್ಲಲೊ > ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ, ಮಹಾ > ಮ್ಹಾ, ಪೂತು > ಪೂತ್,

ಗೆಲಲೊ > ಗೆಲ್ಲೊ, ಮಹಾರ್ > ಮ್ಹಾರ್, ರಾತಿ > ರಾತ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂ ಘೊಳನಾಂತ್.

8. ಸಬ್ದಾಂನಿ ಈ ವಾ ಊ ಸ್ವರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತೊ ತ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂತ್ ತಶೆಂ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರುಪಾಂತ್ ಮೊಟ್ವೊ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಪೂತ್ > ಪುತಾ–, ಪುತಾಕ್, ಪುತಾನ್...

ಸ್ತ್ರೀ > ಸ್ತ್ರಿಯೆ–, ಸ್ತ್ರಿಯೆಕ್, ಸ್ತ್ರಿಯೆನ್...

ಕೀರ್ > ಕಿರಾ–, ಕಿರಾಕ್, ಕಿರಾನ್.

9. (i) ಸ್ಟನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಸ್ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಇ,ಏ,ಎ, ಸ್ವರ್ ಯೆತಾನಾ ತಾಳ್ವಿಕರಣ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಜಾತಾ ಆನಿ ಸ್ ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ **ಶ್** ಜಾತಾ ದೆಖಿಕ್ :

ಭಾಸ್+ಏ > ಭಾಶೆ, ವಾಸೊ+ಎ > ವಾಶೆ, ಕೂಸ್+ಇ>ಕುಶಿ

ಚತ್ರಾಯ್ : ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಹಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಜಾತಾ. ಪೂಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಆಸಾತ್ ತೆ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂತ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ಆಡ್ವಾದ್ ಅಶೆಂ ಘೆಂವ್ಚೆ.

(ii) ಅಸಲ್ಯೆಚ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ **ಚ್** ಆನಿ **ಜ್** ವ್ಯಂಜನಾಂ **ಚ್** ಆನಿ **ಜ್** ಜಾತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಭಾಚೊ > ಭಾಚಿ, ಹಾಚೊ > ಹಾಚಿ

ತಾಚೊ > ತಾಚಿ, ವಾಚ್ > ವಾಚಿನಾ,

ಆಜೊ > ಆಜಿ, ಮ್ಹಜೊ > ಮ್ಹಜಿ,

ತುಜೊ > ತುಜಿ

ಚತ್ರಾಯ್ : ತಾಳ್ವಿಕರಣಾಚೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ವಿರೊಧ್ ವಿತಾಳ್ವಿಕರಣ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಜಾವ್ನ್ ಮುಳಾಂತ್ಲೆಂ ಶ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಪುರುಶ್ > ಪುರುಸ್, ದೇಶ್ > ದೇಸ್, ಉಪದೇಶ್ > ಉಪದೇಸ್,

ಪ್ರವೇಶ್ > ಪ್ರವೇಸ್, ಪ್ರಕಾಶ್ > ಪ್ರಕಾಸ್, ವಿಶ್ವಾಸ್ > ವಿಸ್ವಾಸ್.

10. ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಸಬ್ದಾಂತ್ಲೊ ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ಲೋಪ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ಆಸ್ತಾ. ಹೆ ವರ್ವಿಂ ಮೂಳ್ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ವರ್ಸಾಂ ಉಬ್ತಾನಾ ಗಳುನ್ ವೆತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ರಾಖ್ಣೊ > ರಾಕ್ಣೊ, ಸೊಧ್ > ಸೊದ್, ಆಖೆರ್ > ಆಕೆರ್,
ಖರಾರ್ > ಕರಾರ್, ಮುಖಾರ್ > ಮುಕಾರ್

ಚತ್ರಾಯ್ : ಚಡ್‌ಶೆ ಸಬ್ದ್ ಮಹಾಪ್ರಾಣಾ ವಿಣೆಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಚೂಕ್ ದಿಸನಾ. ಪೂಣ್ ಬರ್‍ಯಾಚ್ ಲೊಕಾಚ್ಯಾ ತೊಂಡಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಸೊಡ್ಚೊ ನ್ಹಯ್, ತಶೆಂಚ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಆನಿ ಸಬ್ದಾಂ ಮಧೆಂ ಫರಕ್ ದವ್ರುಂಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಥಂಯ್ಸರ್ ಮಹಾಪ್ರಾಣ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೊ.

ಚಣ್ಯಾ ಪೀಟ್/ವಿದ್ಯಾ ಪೀಠ್	ಆಜ್ ನ್ಹಯ್ ಕಾಲ್/ಖಾಲ್ ರಾವ್ತಾ.
ರಾಯ್ ಪಾಟ್/ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾಠ್	ವ್ಹೊತಾಂತ್ ಸುಕ್/ಸರ್ಗಿಂಚೆಂ ಸುಖ್.
ತೀಕ್ ನಿಸ್ತೆಂ/ಥಿಕ್ ಉಜಳ್ತಾ	ಗಾಯ್ ಆಸಾ/ಘಾಯ್ ಜಾಲಾ.

11. ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಸಂಧಿ ಘಡ್ತಾ. ಹಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ದೋನ್ ಘಟಕಾಂ (Units) ಲಾಗಿಂ ಯೆತಾನಾ ಆಪ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಥೊಡೆಂ ಧರುನ್ ತಶೆಂಚ್ ಥೊಡೆಂ ಸೊಡುನ್ ಏಕ್ ನವೆಂಚ್ ಘಟಕ್ ಯೆತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್ + ಏಕ್ > ಎಕೆಕ್	ವಾಚ್ + ಉಂಕ್ > ವಾಚುಂಕ್
ಹರ್ + ಏಕ್ > ಹರೇಕ್	ಉಲಯ್ + ಉಂಕ್ > ಉಲೊಂವ್ಕ್

ಚತ್ರಾಯ್ : ಅಯ್ (ಐ) ಸಂಧಿಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಧಾತುಕ್ **ಉಂಕ್** ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಜೊಡುನ್ ಘಡಯ್‌ಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಸಾರ್ಕಿ ರೀತ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚಿ. ದೆಖಿಕ್: ಆಪೊಂವ್ಕ್, ಶಿಕೊಂವ್ಕ್, ಬರೊಂವ್ಕ್, ಹಾಡೊಂವ್ಕ್, ನಾಚೊಂವ್ಕ್, ವಾಚೊಂವ್ಕ್.

3. ನಾಮ್ (Noun)

1. ಸಕಯ್ಲಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚುಂಯಾ :

   i. ಮೆಜಾರ್ ಪುಸ್ತಕ್ ಆನಿ ಪತ್ರ್ ಆಸಾ.

   ii. ಸುರೇಶ್ ಆಪ್ಲೇ ಭಯ್ಣಿ ಸಂಗಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವೆತಾ.

   iii. ಗಾಯ್ಚೇ ಪಾಟಿರ್ ಕಾವ್ಳೊ ಬಸ್ಲಾ.

   iv. ರುಕಾರ್ ಪಾನಾಂ, ಫುಲಾಂ ಆನಿ ಫಳಾಂ ಆಸಾತ್.

   v. ಭಾರತ್ ಆಮ್ಚೊ ದೇಶ್. ಆಮಿ ತಾಚಿ ಪರ್ಜಾ

   vi. ಭುರ್ಗೆಪಣ್ ಭೊವ್ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚೆಂ

1. (ಅ) ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚೆರ್ ಧ್ಯಾನ್/ ಗುಮಾನ್ ದಿವುಂಯಾ :

   ಸುರೇಶ್, ಭಯ್ಣ್, ಪರ್ಜಾ – ವ್ಯಕ್ತಿಂಚೆಂ ನಾಂವಾಂ

   ಮೆಜ್, ಪುಸ್ತಕ್, ಪತ್ರ್, ಪಾಟ್, ರೂಕ್, ಪಾನಾಂ, ಫುಲಾಂ ಆನಿ ಫಳಾಂ– ವಸ್ತುಂಚೆಂ ನಾಂವಾಂ.

   ಮಂಗ್ಳುರ್, ಭಾರತ್, ದೇಶ್ – ಥಳಾಂಚೆಂ ನಾಂವಾಂ

   ಭುರ್ಗೆಪಣ್, ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ – ಹಿಂ ಸ್ಥಿತಿಯೆಚೆಂ ನಾಂವಾಂ.

1 (ಆ) ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ವಾಸ್ತವಿಕ್ ವಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿಚೆಂ, ಜೀವ್ ಯಾ ನಿರ್ಜೀವ್ ವಸ್ತುಚ್ಯಾ, ಗುಣಾಚ್ಯಾ, ಥಳಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸ್ಥಿತಿಯೆಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಕ್ ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

   1 (ಅ) ಹಾಂತುಂ ಸೂಚಿತ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ವ್ಯಕ್ತಿ, ವಸ್ತು ಥಳ್, ಆನಿ ಸ್ಥಿತಿಯೆಚೆಂ ನಾಂವಾಂ–ನಾಮಾಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

2. ನಾಮಾಂಚೆ ವರ್ಗ್

   ನಾಮಾಂಚೆ ಮುಖೆಲ್ ಚಾರ್ ವರ್ಗ್ ಕರ್ತ್ಯೆತ್

i. ಜಾತ್‌ನಾಮ್ **ii.** ವಿಶೇಷ್‌ನಾಮ್ **iii.** ರಾಸ್‌ನಾಮ್ **iv.** ಭಾವ್‌ನಾಮ್

ಆತಾಂ ಹಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆವ್ಯಾಂಯಾ.

2. (i) **ಜಾತ್‌ನಾಮ್** (Common Noun)

ಸಾರ್ಕೆಪಣಾಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಖಾತಿರ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಜಿವಾಂಕ್ ಯಾ ವಸ್ತುಂಕ್ ಲಾಗು ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾಚ್ ನಾಮಾಕ್ ಜಾತ್‌ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹಾಕಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ನಾಮ್ ಅಶೆಂಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಆಂಬೊ, ಪುಸ್ತಕ್, ಘರ್, ಭುಗ್ರೊ, ಮನಿಸ್, ಗಾಂವ್, ದೂದ್, ಫುಲ್, ದೇಶ್, ಮೆಜ್, ಉದಕ್, ನ್ಹಂಯ್, ರೂಕ್, ಮಾಡ್.

ಹಾಂಗಾ 'ಆಂಬೊ' ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ತೇ ಜಾತಿಚಿಂ ಸರ್ವ್ ಫಳಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಮ್ಜತಾ, 'ಆಂಬೊ' ಹೆಂ ನಾಮ್ ಹೆರ್ ಸರ್ವ್ ಆಂಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಗು ಜಾತಾ.

2 (ii) **ವಿಶೇಷ್ ನಾಮ್** (Proper Noun) :

ಏಕ್ ನಿಶ್ಚಿತ್ ಜೀವ್, ಥಳ್ ಯಾ ವಸ್ತ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಜಿವಾ ಪ್ರಾಸ್, ಥಳಾ ಪ್ರಾಸ್ ಯಾ ವಸ್ತು ಪ್ರಾಸ್ ವೆಗ್ಳೊ ಕರುನ್ ಒಳ್ಕುಂಕ್ ಜೆಂ ನಾಂವ್ ದಿಲಾಂ ತ್ಯಾ ನಾಂವಾಕ್ ವಿಶೇಷ್‌ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಸುರೇಶ್, ಸುನಿತಾ, ಭಾರತ್, ಸುರ್ಯೊ, ಚಂದ್ರೆಮ್, ಮಂಗ್ಳುರ್, ತಾಜ್‌ಮಹಲ್

2 (iii) **ರಾಸ್‌ನಾಮ್** (Collective Noun) :

ಅನೇಕ್ ಜಿವಾಂಕ್ ವಾ ವಸ್ತುಂಕ್ ಏಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ತೆಲ್ಯಾ ಜಮ್ಯಾಕ್ ವಾ ರಾಶಿಕ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ನಾಂವಾಕ್ ರಾಸ್‌ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಕುಟಮ್, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಜಮೊ, ಸಯ್ನ್, ಹಿಂಡ್, ಸಮಿತಿ, ಪರ್ಜಾ, ಲೋಕ್, ಪಂಗಡ್, ಮೇಳ್, ಮಂಡಳ್, ಪರಿಷದ್, ಸಂಘ್.

2 (iv) **ಭಾವ್‌ನಾಮ್** (Abstract Noun) :
(ವಿವರಾಕ್ ಅಧ್ಯಾಯ್ 3(ಅ). ಪಳೆ)

3 (ಅ). ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ

1. ಖಂಯ್ಚೆಂಯ್ ಭೊಗಪ್, ಚಿಂತಪ್, ಭಾವನ್, ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಯಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಸ್ಥಿತಿ, ಅನುಭವ್, ಗೂಣ್ ಇತ್ಯಾದಿಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಂಕ್ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್, ವಿಂಗಡ್ ಉತ್ರಾನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಇಂದ್ರಿಯಾಂಕ್ ಒಳ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ನಾಂತ್ ಪೂಣ್ ಮನಾನ್ ಆನಿ ಗಿನ್ಯಾನಾನ್ ಒಳ್ಕುಂಕ್ ಯೆತಾತ್ ತಸಲೇ ಸ್ಥಿತಿಯಾಂಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಂಕ್ ಭಾವ್‌ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

   ದೆಖಿಕ್ : ಬರೆಪಣ್, ಖುಶಿ, ತಾನ್, ಪಾತ್ಯೆಣಿ, ಮೋಗ್, ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್, ರಡ್ಣೆಂ, ಕಾವ್ಜೆಣಿ, ಗೊಡ್ಸಾಣ್.

2. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂಚೆಂ ಏಕ್ ಸಮೃದ್ಧ್, ಗ್ರೇಸ್, ಭಂಡಾರ್ ಆಸಾ.

3. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂಚೆ ಮುಖೆಲ್ ದೋನ್ ವಿಭಾಗ್ ಕರ್ಯೆತ್.

3 (i) **ಪಯ್ಲೊ ವಿಭಾಗ್ :** ಹಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಕಸಲೊಯ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಯ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾರ್‌ಚ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಹಾಂಕಾಂ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಯಾ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ರಹಿತ್ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಖುಶಿ, ಆನಂದ್, ಧಯ್ರ್, ಹುಸ್ಕೊ, ಖಂತ್, ಭೆಂ, ರಾಗ್ ಮೋಗ್, ಆಶಾ, ಮೊಸೊರ್, ತಾನ್, ಭುಕ್, ಸಂತೊಸ್, ಪ್ರಭಾವ್, ದುಭಾವ್, ದವ್ಲತ್, ನಾಚ್, ನಶಿಬ್, ಸುರಾತ್, ಹಂಕಾರ್, ವಿಕ್ರೊ, ಪಾರೊ, ಭಲಾಯ್ಕಿ, ಬರೆಂ, ಎಕ್ವಟ್, ದೇಖ್, ಜತನ್, ಉಪ್ಕಾರ್.

3 (ii) **ದುಸ್ರೊ ವಿಭಾಗ್ :** ನಾಮಾಂಕ್, ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ ಆನಿ ಧಾತುಂಕ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ವಿಭಾಗಾಂತ್ಲಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಘಡ್ತಾತ್/ ಜಾತಾತ್.

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

(ಅ) ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ 'ಆಯ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಗೂಂಡ್ + ಆಯ್ – ಗುಂಡಾಯ್ ನಿತಳ್ + ಆಯ್ – ನಿತಳಾಯ್
ಖುಶಾಲ್ + ಆಯ್ – ಖುಶಾಲಾಯ್ ರೂಂದ್ + ಆಯ್ – ರೂಂದಾಯ್
ಲಾಂಬ್ + ಆಯ್ – ಲಾಂಬಾಯ್ ದಯಾಳ್ + ಆಯ್ – ದಯಾಳಾಯ್
ಬೆಜಾರ್ + ಆಯ್ – ಬೆಜಾರಾಯ್

(ಆ) ನಾಮಾಂಕ್ ಆನಿ ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ 'ಕಾಯ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಗ್ರೇಸ್ತ್ (ಪು/ವಿ)+ಕಾಯ್ – ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್
ಬುದ್ವಂತ್(ವಿ)+ಕಾಯ್ – ಬುದ್ವಂತ್ಕಾಯ್
ದುಸ್ಮಾನ್(ಪು)+ಕಾಯ್ – ದುಸ್ಮಾನ್ಕಾಯ್
ರಾಜ್ವಟ್(ನ)+ ಕಾಯ್ – ರಾಜ್ವಟ್ಕಾಯ್

(ಇ) ಧಾತುಂಕ್ 'ಣಿ' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂಕ್ ಭಾವ್ ವಾಚಕ್ ಕೃದತ್‌ನಾಮಾಂ (Gerund) ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಚಡ್+ಣಿ–ಚಡ್ಣಿ ಕರ್+ಣಿ–ಕರ್ಣಿ ಜಯೆ+ಣಿ–ಜಿಣಿ
ಕಾವ್ಜೆ+ಣಿ– ಕಾವ್ಜಣಿ ಲುಂವ್+ಣಿ–ಲುಂವ್ಣಿ ಪಾತ್ಯೆ+ಣಿ–ಪಾತ್ಯೆಣಿ
ತಪಾಸ್+ಣಿ–ತಪಾಸ್ಣಿ ಭೆಶ್ಟಾಯ್+ಣಿ–ಭೆಶ್ಟಾವ್ಣಿ ಧಾಂವ್+ಣಿ–ಧಾಂವ್ಣಿ

(ಈ) ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ 'ಸಾಣ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

ಗೊಡ್+ಸಾಣ್–ಗೊಡ್ಸಾಣ್
ಮೋವ್+ಸಾಣ್–ಮೊವ್ಸಾಣ್ ಕೊಡು+ಸಾಣ್–ಕೊಡ್ಸಾಣ್ ತೀಕ್+ಸಾಣ್–ತಿಕ್ಸಾಣ್

(ಉ) ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ್ ಧಾತುಂಕ್ 'ವಣ್' ವಾ 'ಉವ್ಣ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಸಕಯ್ಲಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಘಡ್ತಾತ್.

ಶಿಕಯ್+ಉವ್ಣ್–ಶಿಕೊವ್ಣ್ ದಾಖಯ್+ಉವ್ಣ್–ದಾಖೊವ್ಣ್
ಸೊಡಯ್+ವಣ್–ಸೊಡ್ವಣ್ ಭುಜಯ್+ವಣ್–ಭುಜ್ವಣ್
ಆಂಗಯ್+ಉವ್ಣ್–ಆಂಗೊವ್ಣ್

(ಊ) ನಾಮಾಂಕ್ 'ಆವಳ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್ಟಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

ಕಾರ್ಯ್+ಆವಳ್–ಕಾರ್ಯಾವಳ್ ಉತರ್+ಆವಳ್–ಉತ್ರಾವಳ್
ಬಾಂದ್+ಆವಳ್–ಬಾಂದಾವಳ್ ವಂಶ್+ಆವಳ್–ವಂಶಾವಳ್
ನಿಯಮ್+ಆವಳ್–ನಿಯಮಾವಳ್ ಸಬ್ದ್+ಆವಳ್–ಸಬ್ದಾವಳ್
ವಾಡ್+ಆವಳ್–ವಾಡಾವಳ್

(ಎ) ಧಾತುಂಕ್ 'ಇಕ್' ವಾ 'ವಿಕ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾತಾತ್ :

ಹೊಗಳ್+ಇಕ್–ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ವ್ಹಡ್+ವಿಕ್–ವ್ಹಡ್ವಿಕ್

(ಏ) ಥೊಡ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ 'ಕಿ' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

ಊಡ್+ಕಿ–ಉಡ್ಕಿ ಶಾಬಾಸ್+ಕಿ–ಶಾಬಾಸ್ಕಿ
ಮಿಜಾಸ್+ಕಿ–ಮಿಜಾಸ್ಕಿ ರಾಜ್ವಟ್+ಕಿ–ರಾಜ್ವಟ್ಕಿ

(ಐ) ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ 'ಇ' ಸ್ವರ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್ಲಲಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

ಲಾಂಬ್+ಇ–ಲಾಂಬಿ ರೂಂದ್+ಇ–ರುಂದಿ

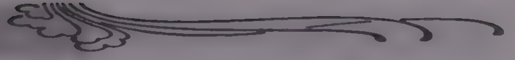
ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

(ಅ) ಧಾತುಂಕ್ 'ಅಪ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್ಟಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

ರಾಂದ್+ಅಪ್–ರಾಂದಪ್ ವಾಚ್+ಅಪ್–ವಾಚಪ್ ಶಿಕ್+ಅಪ್–ಶಿಕಪ್
ಬರಯ್+ಅಪ್–ಬರಪ್ ವಾಜಯ್+ಅಪ್–ವಜಪ್ ಕೋಸ್+ಅಪ್–ಕೊಸಪ್
ಚೇಂತ್+ಅಪ್–ಚಿಂತಪ್ ಯೆ+ಅಪ್–ಯೆವಪ್ ಶಿಂದ್+ಅಪ್–ಶಿಂದಪ್

(ಆ) ನಾಮಾಂಕ್ ಆನಿ ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ 'ಪಣ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್ಟಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :

ಮನಿಸ್(ಪು)+ಪಣ್–ಮನ್ಶ್ಯಾಪಣ್ ಮುಖೆಲಿ (ವಿ)+ಪಣ್–ಮುಖೆಲ್ಪಣ್
ಭುರ್ಗೆಂ (ನ)+ಪಣ್–ಭುರ್ಗೆಪಣ್ ವಿಶ್ವಾಸ್ (ಪು)+ಪಣ್–ವಿಶ್ವಾಸ್ಪಣ್
ಬರೆಂ (ನ)+ಪಣ್–ಬರೆಪಣ್ ವ್ಹಡ್ (ವಿ)+ಪಣ್–ವ್ಹಡ್ಪಣ್
ನೆಣ್ತೊ (ವಿ)+ಪಣ್–ನೆಣ್ತೆಪಣ್ ಖೊಟೊ (ವಿ)+ಪಣ್–ಖೊಟೆಪಣ್

ಹಾಂಗಾ 'ಒ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಲಲ್ಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂಚೊ 'ಒ' ಸ್ವರ್ ಗಳೊವ್ನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ಎ' ಸ್ವರ್ ಲಾವ್ನ್ (ನೆಣ್ತೊ–ನೆಣ್ತೆ.....) ತಾಂಚೆಂ ಸಾಧಾರಣ್ ರೂಪ್ ಕರ್ಚೆಂ ಆನಿ ತಾಕಾ **ಪಣ್** ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಂವ್ಚೊ.

(ಇ) ಧಾತುಂಕ್ 'ಣೆಂ' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾತಾತ್ :

ಮಾಗ್+ಣೆಂ–ಮಾಗ್ಣೆಂ	ರಡ್+ಣೆಂ–ರಡ್ಣೆಂ
ಯೆ+ಣೆಂ–ಯೆಣೆಂ	ಭೊಗ್ಯಿ+ಣೆಂ–ಭೊಗ್ಸಾಣೆಂ

(ಈ) ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಭಾಶೆ ಥಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಲಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ನಪುಂಸಕ್ ಲಿಂಗಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಬೆಸಾಂವ್, ಲಿಸಾಂವ್, ತೆಂತೆಸಾಂವ್, ಒರೆಸಾಂವ್, ದೆವಾಸಾಂವ್, ಬುಯಾಂವ್, ಮಾಲ್ದಿಸಾಂವ್, ನವೆಸಾಂವ್, ತೆಸಾಂವ್.

4. **ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಎಕಾಚ್ ವಿಶೇಷಣಾಕ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್ಲಲಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಸಯ್ತ್ ಆಸಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :**

ವಿಶೇಷಣ್	ಪ್ರತ್ಯಯ್	ಭಾವ್‌ನಾಮ್
ವ್ಹಡ್	ಪಣ್	ವ್ಹಡ್ಪಣ್
ವ್ಹಡ್	ಿಕ್	ವ್ಹಡ್ವಿಕ್
ರೂಂದ್	ಆಯ್	ರುಂದಾಯ್
ರೂಂದ್	ಇ	ರುಂದಿ

4. ವಚನ್

1. **ನಾಮಾಂಕ್ ವಚನ್ ಲಾಗ್ತಾ.**

2. **ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ದೋನ್ ವಚನಾಂ ಆಸಾತ್.**

   (i) ಏಕ್‌ವಚನ್ : ಹೆಂ ವಚನ್ ನಾಮಾಚೊ ಆಂಕ್ಡೊ ವಾ ಸಂಖ್ಯಾ ಏಕ್ ಮ್ಹಣ್ಲೆಂ ಕಳಯ್ತಾ.

   ದೆಖಿಕ್ : ಭುರ್ಗೊ, ಫುಲ್, ಆಂಬೊ, ಭಯ್ಣ್, ಘರ್, ಕೆಳೆಂ

   (ii) ಬಹುವಚನ್ : ಹೆಂ ವಚನ್ ನಾಮಾಂಚೊ ಆಂಕ್ಡೊ ಯಾ ಸಂಖ್ಯಾ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಮ್ಹಣ್ಲೆಂ ಕಳಯ್ತಾ.

   ದೆಖಿಕ್ : ಭುರ್ಗೆ, ಫುಲಾಂ, ಆಂಬೆ, ಭಯ್ಣಿ, ಘರಾಂ, ಕೆಳಿಂ.

3. **ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :**

   (i) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ 'ಒ' ಕಾರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ ಬಹುವಚನಾಂತ್ 'ಎ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏ.ವ–ಬ.ವ	ಏ.ವ–ಬ.ವ	ಏ.ವ–ಬ.ವ
ಆಂಬೊ–ಆಂಬೆ	ಭುರ್ಗೊ–ಭುರ್ಗೆ	ಕೊಂಬೊ–ಕೊಂಬೆ
ದಾದ್ಲೊ–ದಾದ್ಲೆ	ಪೆಟೊ–ಪೆಟೆ	ಲಿಂಬೊ–ಲಿಂಬೆ
ಘೊಡೊ–ಘೊಡೆ	ಗಾದೊ–ಗಾದೆ	ದೊಳೊ–ದೊಳೆ

   (ii) ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಸಮಾನ್ ರುಪಾರ್ ಯಾ ಎಕಾಚ್ ರುಪಾರ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

   (ಅ) ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :

   ವಾಗ್, ಬಾಂಕ್, ದುಕೊರ್ ಪಣಸ್, ಪಾತ್, ಪೂತ್, ಶಿಂವ್, ಮಾಂಕೊಡ್, ದೇವ್, ದೇಶ್, ಮಾಡ್, ಕಾಸೊವ್.

(ಆ) 'ಉ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಸಾಬು, ನಾತು, ಕೊಬು, ಲಾಡು, ಚೆಂಡು, ರಾಜು, ವಿ(ಇ)ಚು, ಬಾಪ್ಪು, ದುಡು, ಸಾಗು, ದಟ್ಟು, ಸಾಡು, ಗು, ಮೊಡು.

(ಇ) 'ಇ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಕವಿ, ಸುತಾರಿ, ಭಿಕಾರಿ, ರಾಂದ್ವಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಸೊಮಿ, ಕೊಸ್ಪಿ, ರುಷಿ, ನಾಚ್ಪಿ, ಬರೊವ್ಪಿ, ಗಾವ್ಪಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಅಧಿಕಾರಿ, ಸೇನಾಪತಿ, ಧನಿ, ಯೆಜ್ಮಾನಿ, ಭಾವೊಜಿ.

(ಈ) 'ಆ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಪಪ್ಪಾ, ದಾದಾ, ಮಾಮಾ, ರಾಜಾ, ಬಾಬಾ

(iv) ಥೊಡಿಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ ಸದಾಂ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ : ಉಜೊ, ರಾಗ್, ಮೋಗ್, ಸುರ್ಯೊ, ಉಜ್ವಾಡ್, ಕಾಳೊಕ್, ಮುಳೊ.

(v) ಥೊಡಿಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ ಸದಾಂ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ : ಉಪದ್ರ್, ಕಳ್ವಳೆ, ವಳ್ವಳೆ, ಆಟೆವಿಟೆ, ರಗ್ಳೆ, ವಾಂದೆ, ರೆಕಾದ್.

4. **ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :**

(i) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಒ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏ.ವ	–	ಬ.ವ	ಏ.ವ	–	ಬ.ವ
ಆವಯ್	–	ಆವಯೊ	ವ್ಹಾಣ್	–	ವ್ಹಾಣೊ
ಭಾಸ್	–	ಭಾಸೊ	ವಾಟ್	–	ವಾಟೊ
ಜೀಬ್	–	ಜಿಬೊ	ಪೇಟ್	–	ಪೆಟೊ

(ii) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ 'ಇ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ 'ಯೊ' ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಘೆತಾ :

ದೆಖಿಕ್ :

ರಾಣಿ–ರಾಣಿಯೊ ಕಾಣಿ–ಕಾಣಿಯೊ ವೊನಿ–ವೊನಿಯೊ

ಮುದಿ–ಮುದಿಯೊ ಮಾಮಿ–ಮಾಮಿಯೊ ಪಾಂತಿ–ಪಾಂತಿಯೊ

ಚಲಿ–ಚಲಿಯೊ ಕೊಂಬಿ–ಕೊಂಬಿಯೊ ಧೆಡಿ–ಧೆಡಿಯೊ

(iii) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ 'ಉ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ವೊ' ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಖೊರು – ಖೊರ್ವೊ ಬಾಜು – ಬಾಜ್ವೊ

(iv) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಇ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಘೆತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಪಾಲ್ – ಪಾಲಿ ರಾತ್ – ರಾತಿ ವಾಲ್ – ವಾಲಿ

ಕಾಯ್ಲ್ – ಕಾಯ್ಲಿ ಭಯ್ಣ್ – ಭಯ್ಣಿ ವಾತ್ – ವಾತಿ

(v) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಉ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಕಾಜ್ – ಕಾಜು ವಸ್ತ್ – ವಸ್ತು

(vi) 'ಸ್' ಕಾರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಏಕವಚನಿ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ಶಿ' ಕಾರ್ ಯೇವ್ನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ರಾಸ್ – ರಾಶಿ ಧೊಸ್ – ಧೊಶಿ ಮ್ಹೊಸ್ – ಮ್ಹೊಶಿ

ಕೂಸ್ – ಕುಶಿ

(vii) ತತ್ಸಮ್ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ನಾಮಾಂ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಏಕಾಚ್/ ಸಮಾನ್ ರುಪಾರ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಪಿಡಾ – ಪಿಡಾ	ಆಶಾ – ಆಶಾ	ಕಥಾ – ಕಥಾ
ಸೆವಾ – ಸೆವಾ	ಶಿಕ್ಷಾ – ಶಿಕ್ಷಾ	ವಿದ್ಯಾ – ವಿದ್ಯಾ
ಅವಸ್ಥಾ – ಅವಸ್ಥಾ	ಪ್ರತಿಭಾ – ಪ್ರತಿಭಾ	ಕವಿತಾ – ಕವಿತಾ
ದೀಕ್ಷಾ – ದೀಕ್ಷಾ	ಕಲಾ – ಕಲಾ	ಆಜ್ಞಾ – ಆಜ್ಞಾ

(viii) ಚಡಾವತ್ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಸದಾಂ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಖುಶಿ, ಖಂತ್, ತಾನ್, ಭುಕ್, ದವ್ಲತ್, ಭಲಾಯ್ಕಿ, ಜತನ್, ಸೊಬಾಯ್, ಆಳ್ಸಾಯ್, ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್, ಪಾತ್ಯೆಣಿ, ಗೊರ್ಸಾಣ್, ಶಿಕೊವ್ಣ್.

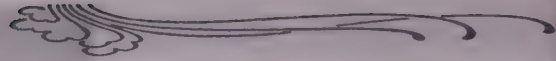
5. ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :

(i) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಆಂ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಘರ್–ಘರಾಂ	ಘುಲ್–ಘುಲಾಂ	ದಾರ್–ದಾರಾಂ
ಪತ್ರ್–ಪತ್ರಾಂ	ಕೂಡ್–ಕುಡಾಂ	ಗೀತ್–ಗಿತಾಂ
ವಾಹನ್–ವಾಹನಾಂ	ಕದೆಲ್–ಕದೆಲಾಂ	ಫಳ್–ಫಳಾಂ

(ii) 'ಎಂ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಏಕವಚನ್ ನಾಮಾಂಚೆ ಆಖೆರಿಕ್ 'ಎಂ' ಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ಇಂ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಸುಣೆಂ–ಸುಣಿಂ	ಪಿಸೊಳೆಂ–ಪಿಸೊಳಿಂ	ತಳೆಂ–ತಳಿಂ
ಕೆಳೆಂ–ಕೆಳಿಂ	ಪೊತೆಂ–ಪೊತಿಂ	ತೊವ್ಶೆಂ–ತೊವ್ಶಿಂ
ಮೊಗ್ರೆಂ–ಮೊಗ್ರಿಂ	ಮಾಗ್ಣೆಂ–ಮಾಗ್ಣಿಂ	ಘೊಸಾಳೆಂ–ಘೊಸಾಳಿಂ

(iii) 'ಉಂ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಏಕವಚನ್ ನಾಮಾಂಚೆ ಆಖೆರಿಕ್ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ವ್' ವ್ಯಂಜನ್ ಯೇವ್ನ್ ತಾಕಾ 'ಆಂ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಚೆಡುಂ–ಚೆಡ್ವಾಂ ತಾರುಂ–ತಾರ್ವಾಂ

ಮೆರುಂ–ಮೆರ್ವಾಂ ಗೊರುಂ–ಗೊರ್ವಾಂ

ರುಂ–ರುವಾಂ

(iv) 'ಇಂ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ಏಕ್‌ವಚನಿ ನಾಮಾಂಚೆ ಆಖೆರಿಕ್ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ಯ್' ವ್ಯಂಜನ್ ಯೆವ್ನ್ ತಾಕಾ 'ಆಂ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್/ ಜೊಡುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ.

ಮೊತಿಂ–ಮೊತ್ಯಾಂ ತಾಂತಿಂ–ತಾಂತ್ಯಾಂ

ಮಿರಿಂ–ಮಿರ್ಯಾಂ ಬಿಂ–ಬಿಯಾಂ

ದುದಿಂ–ದುದ್ಯಾಂ

(v) ಚಡಾವತ್ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಸದಾಂ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಶಿಕಪ್, ಶಿಂದಪ್, ಚಿಂತಪ್, ಭೆಂ, ಧಯ್ರ್, ನಶಿಬ್, ಬರೆಂ, ಬರೆಪಣ್, ಮುಖೆಲ್ಪಣ್, ಭೊಗ್ಸಾಣೆಂ.

(vi) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ 'ಅಪ್' ಪ್ರತಯ್ಯಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ಭಾವ್ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಆಂ' ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರೂಪ್ ಜಾತಾ ದೆಖಿಕ್ :

ಬರಪ್+ಆಂ–ಬರ್ಪಾಂ ವಾಚಪ್+ಆಂ–ವಾಚ್ಪಾಂ

ರಾಂದಪ್+ಆಂ–ರಾಂದ್ಪಾಂ

(vii) ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಮುಳಾಚಿಂ 'ಆಂವ್' ಪ್ರತ್ಯಯಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಭಾವ್ ನಾಮಾಂ ಬಹುವಚನಾಂತ್ 'ಆಂ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಬೆಸಾಂವ್ – ಬೆಸಾಂವಾಂ ಲಿಸಾಂವ್ – ಲಿಸಾಂವಾಂ

ನವೆಸಾಂವ್ – ನವೆಸಾಂವಾಂ ಮಿಸಾಂವ್ – ಮಿಸಾಂವಾಂ

ತೆಸಾಂವ್ – ತೆಸಾಂವಾಂ ದೆವಾಸಾಂವ್ – ದೆವಾಸಾಂವಾಂ

(viii) ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಭಾಂಗಾರ್, ರುಪೆಂ, ತಾಂಬೆಂ, ದೂದ್.

6. ಆದರಾಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ (Honorific Plural)

ಏಕ್‌ವಚನಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾ ಜಣಾಕ್ ಗೌರವ್, ಆದರ್ ಆನಿ ಮಾನ್ ದಿಂವ್ಚೆ/ ದಾಖೊಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಬಹುವಚನ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಚಾಲಿಕ್ ಆದರಾಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಮಂಗ್ಳುರಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಲೋಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂ ಲಾಗಿಂ, ಜಾಂವಯ್–ಸೂನ್ ಮಾಂಯ್–ಮಾಂವಾಂ ಲಾಗಿಂ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಗೌರವ್‌ಸೂಚಕ್ ರುಪಾನ್ ಬಹುವಚನಾಚೊ ಉಪ್ಯೋಗ್ ಜಾತಾಲೊ ಆನಿ ಮುಖಾಮುಖಿಂ ಉಲಯ್ತಾನಾ ತಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾಲೊ. ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಪುರುಷಾಂತ್ ಹಿ ಚಾಲ್ ಥಂಯ್–ಹಾಂಗಾ ಝುಳ್ಕತಾಲಿ. ಪೂಣ್ ಚಾಲು ನಾಸ್ಲಿ. ಆತಾಂ ಸುಧಾರ್ಲಲ್ಯಾ ಸಮಾಜಾಂತ್ ಹಿ ಪದ್ಧತ್ ಮಾಜ್ವೊನ್ ಯೆತಾ.

ಬೆಜ್ಮೆಂತಾಕ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ವಿಗಾರ್ ಘರ್ಚೆ ಯೆಜ್ಮಾನಿ ಲಾಗಿಂ ವಿಚಾರ್ತಾ: ಘರ್ಕಾರ್ ಖಂಯ್ ಗೆಲಾಗೆ?" ತಾಕಾ ತಿಣೆಂ ಗೌರವಾನ್ ಅಶಿ ಜಾಪ್ ದಿಲಿ: **"ತೆ ಭಾಯ್ರ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್"**. ವಿಗಾರ್ ಹಾಸುನ್ ವಿಚಾರ್ತಾ: **"ತರ್ ತೆ ಕಿತ್ಲೆ ಜಣ್ ಆಸಾತ್ಗೆ?"**

5. ನಾಮಾಂಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗ್

1. ನಾಮಾಂಕ್ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗ್ ಲಾಗ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ನಾಮಾಂಕ್ ತೀನ್ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗಾಂ ಆಸಾತ್.

   (i) **ಪುಲ್ಲಿಂಗ್** (Masculine Gender)

   (ii) **ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್** (Feminine Gender)

   (iii) **ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್** (Neuter Gender)

2. **ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ದಾದ್ಲೆಂ ಸುಚಯ್ತಾ.** ದೆಖಿಕ್: ಭುರ್ಗೊ, ಆಜೊ, ಮನಿಸ್, ಕೊಂಬೊ, ಮಾಡ್, ಗಾಂವ್, ದೇಶ್, ರೂಕ್, ಆಂಬೊ, ವಾಗ್, ಮೋರ್, ದೇವ್, ಬಾಪುಯ್, ಕಾನ್, ರಾಗ್, ಮೋಗ್.

3. **ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಬಾಯ್ಲೆಂ ಸುಚಯ್ತಾ.** ದೆಖಿಕ್ ಚಲಿ, ಆವಯ್, ಭಯ್ಣ್, ನ್ಹಂಯ್, ಮೂಯ್, ಗಾಯ್, ಆಶಾ, ದವ್ಲತ್, ಭುಕ್.

4. **ನಪುಂಸಕ್ ಲಿಂಗ್ ದಾದ್ಲೆಂಯ್ ನ್ಹಯ್ ಬಾಯ್ಲೆಂಯ್ ನ್ಹಯ್–ಅಶೆಂ ಸುಚಯ್ತಾ.** ದೆಖಿಕ್ : ಚೆಡುಂ, ತಣ್, ಘರ್, ಭುರ್ಗೆಂ, ಚಿತಳ್, ಸುಕ್ಣೆಂ, ನಾಕ್, ಜೆವಣ್, ಉದಕ್, ರಗತ್.

5. ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಮೊನ್ಜಾತಿಂಕ್ ನಿಜಾಚೆಂ ಲಿಂಗ್ ಆಸಾ. ಜಿನಸಾಂಕ್ (ವಸ್ತುಂಕ್) ನಾ. ತರ್‌ಯಿ ತಿಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗಿ ವಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ಆಸ್ತಾತ್. ಹಾಕಾ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

   ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ : ಮಾಡ್, ಬಾಂಕ್, ಫಾತೊರ್, ನಳೊ, ಮಾರೊಗ್, ರೂಕ್,

   ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ : ವ್ಹಾಣ್, ವಾತ್, ಗಾಡಿ, ಮಾಡಿ, ದೊರಿ, ನಿಸಣ್, ಸತ್ರಿ

ಹಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಿಂಚೆಂ ನೀಜ್ ಲಿಂಗ್ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಆಸುನ್‌ಯಿ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ತಿಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ಜಾತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಬಾಯ್, ಭುರ್ಗೆಂ, ಚೆಡುಂ, ಮಾಜರ್, ಕೊಲ್ಗೆಂ.

ವಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ನೀಜ್ ಸಹಜ್ ಲಿಂಗಾಕ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗಾಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಆಸ್ತಾ ವಾ ಆಸನಾ.

6. **ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಕುಂಕ್ ಸೊಂಪೊ ಉಪಾಯ್ :** ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ನಾಮಾಚೆಂ ಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಕುಂಕ್ ಏಕ್ ಸೊಂಪೊ ಉಪಾಯ್ ಯಾ ನೇಮ್ ಆಸಾ.

6 (i) 'ತೊ' ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಜ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ ಲಾಗು/ಲಗ್ತಿ ಜಾತಾ, ತಿಂ ನಾಮಾಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್.

ದೆಖಿಕ್ : ತೊ ಆಂಬೊ ತೊ ರೂಕ್ ತೊ ಮೋಗ್
ತೊ ದೇಶ್ ತೊ ಹಾತ್ ತೊ ತಾಂದುಳ್

6 (ii) 'ತಿ' ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಜ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ ಲಾಗು/ಲಗ್ತಿ ಜಾತಾ, ತಿಂ ನಾಮಾಂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್.

ದೆಖಿಕ್ : ತಿ ವ್ಹಾಣ್ ತಿ ವಾತ್ ತಿ ಮಿರ್ಸಾಂಗ್
ತಿ ಪೆಜ್ ತಿ ಪಿಡಾ ತಿ ಭುಕ್

6 (iii) 'ತೆಂ' ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಜ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ ಲಾಗು/ಲಗ್ತಿ ಜಾತಾ, ತಿಂ ನಾಮಾಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್

ದೆಖಿಕ್ : ತೆಂ ಚೆಡುಂ ತೆಂ ಘರ್ ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ್
ತೆಂ ನಾಕ್ ತೆಂ ಸುಣೆಂ ತೆಂ ಶಿಕಪ್

6 (iv) 'ತಿ' ಆಂಬೊ, ತೊ ಘರ್, ತೆಂ ವಾತ್–ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಲಿಂಗ್ ಚುಕ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ.

7 (i) ಜಿನಸಾಂಚೆಂ (ವಸ್ತುಂಚೆಂ) ಲಿಂಗ್ ಮನಾಕ್ ಯೆತಾ ತಶೆಂ ಬದ್ಲುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ, ತ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಎಕಾ ಜಿನಸಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಎಕಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ಆಸ್ತಾನಾ, ತೆಂಚ್ ನಾಂವ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಎಕಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಯಾ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ಆಸ್ಯೆತ್.

ತೊ ಸಮಾಜ್ ತಿ ಸಮಾಜ್ ತೊ ನಾಟಕ್ ತೆಂ ನಾಟಕ್
ತೊ ಆವ್ರ್ ತೆಂ ಆವ್ರ್ ತೊ ಫೊನ್ ತೆಂ ಫೊನ್

ತೊ ಘೊಟೊ	ತಿ ಘೊಟೊ	ತೊ ವೈಭವ್	ತೆಂ ವೈಭವ್
ತೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್	ತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್	ತಿ ನ್ಹೆಸಣ್	ತೆಂ ನ್ಹೆಸಣ್

7 (ii) ಎಕಾಚ್ ನಾಮಾಚಿಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ರುಪಾಂ ದೊ-ದೋನ್ ಲಿಂಗಾಂನಿ ಚಾಲು ಆಸಾತ್ :

ತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ,	ತೆಂ ಪ್ರಾರ್ಥನ್;	ತಿ ಕಲ್ಪನಾ,	ತೆಂ ಕಲ್ಪನ್
ತಿ ಮಾಗ್ಣಿ,	ತೆಂ ಮಾಗ್ಣೆಂ;	ತಿ ಯೆವ್ಜಣ್,	ತೆಂ ಯೋಜನ್
ತಿ ಕವಿತಾ,	ತೆಂ ಕವಿತ್;	ತಿ ಕರ್ಣಿ,	ತೆಂ ಕರ್ಣೆಂ

7 (iii) ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ಮನಾಕ್ ದಿಸತ್ ತಶೆಂ ಎಕಾಚ್ ನಾಮಾಚೊ ಸಂಪ್ಯಾಚೊ ಸ್ವರ್ ಬದ್ಲುನ್ 'ಒ' ಲಾವ್ನ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗಿ, 'ಎಂ' ಲಾವ್ನ್ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ರುಪಾರ್ ಘೊಳಯ್ತಾತ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ತಿ ಸಮಸ್ಯಾ ತೊ ಸಮಸ್ಸೊ ತೆಂ ಸಮಸ್ಸೆಂ.

ಚತ್ರಾಯ್ : ಹಾಂಗಾ 'ಸಮಸ್ಯಾ' ಸಬ್ದ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೂಪ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ. ತೆಚ್‌ಪರಿಂ 7(i) ಆನಿ 7(ii) ಹಾಂತುಂ ಸುಚಯ್‌ಲ್ಲಿಂ ಥೊಡ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚಿಂ ಲಿಂಗಾಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೇ ದಿಷ್ಟಿನ್ ಚುಕಿಚಿಂ ಜಾತಾತ್.

8. ಥೊಡ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಿವಾಚಕ್ ಯಾ ಸಜೀವ್ ನಾಮಾಂಚೆಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ಆನಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ರೂಪ್ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳೆಂ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಬಾಪುಯ್	–	ಆವಯ್	ಭಾವ್	–	ಭಯ್ಣ್
ರೆಡೊ	–	ಮ್ಹೊಸ್	ಪೂತ್	–	ಧುವ್
ನಾತು	–	ನಾತ್	ಕೊಂಬೊ	–	ಕೊಂಬಿ

9. 'ಚೆಡೊ' ಹಾಕಾ ಅನುಸರುನ್ ಬಾಯ್ಲೆಂ ಸುಚಾಂವ್ಕ್ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ಸಬ್ದ್ 'ಚೆಡುಂ' ವಾಪರ್ತಾತ್. ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ರೂಪ್ 'ಚೆಡಿ' ವಾಯ್ಟ್ ಅರ್ಥಾನ್ ಘೊಳ್ತಾ. ತೊ ಅಕ್ಮಾನಾಚೊ ಸಬ್ದ್; ಕಲ್ವಂತ್, ವೇಶ್ಯಾ ಯಾ ವಾಯ್ಟ್ ಚಾಲಿಚಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಅಸೊ ಅರ್ಥ್-ದಿತಾ.

10. 'ಯೆಜ್ಮಾನಿ' ಕೆದ್ನಾಯ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್. 'ಯೆಜ್ಮಾನ್' ಸಬ್ದ್ ದೊನ್‌ಯಿ ಲಿಂಗಾಂನಿ ಚಲ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾ.

11. ನಾಮಾಂಚೆಂ ಲಿಂಗ್ ಒಳ್ಕುನ್ ಮನಾಂತ್ ಧರುಂಕ್ ಹಿಂ ಸೂಚನಾಂ ಉಪ್ಕಾರ್ತಿತ್ :

ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :

(ಅ) **ವ್ಹಡ್, ಅದ್ವಿತೀಯ್** (ತ್ಯಾ ನಾಂವಾಚಿ ಏಕ್ ವಸ್ತ್ ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಆಸ್ತಾನಾ) **ವಸ್ತುಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ :**
ದೆಖಿಕ್ : ಸುರ್ಯೊ, ಚಂದ್ರ್, ಸಮ್ದಿರ್, ಸಾಗೊರ್, ದೊಂಗೊರ್, ಆಕಾಸ್, ರೂಕ್.

ಆ) **ಹಫ್ತಾಚ್ಯಾ ದಿಸಾಂಚಿಂ ಆನಿ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ :** ಆಯ್ತಾರ್, ಸೊಮಾರ್, ಬ್ರೆಸ್ತಾರ್, ಜನೆರ್, ಮಾರ್ಚ್, ಜೂನ್.

ಇ) **ವೊರ್ವೆಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ :** ತಾಂದುಳ್, ಗೊಂವ್, ಮೂಗ್, ಕುಳಿತ್.

ಈ) **ವ್ಹಡ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ತಾತ್ ತಸಲ್ಯಾ ರುಕಾಚಿಂ ಆನಿ ಫಳಾಂಚಿಂ/ಫುಲಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ :** ಮಾಡ್–ನಾರ್ಲ್, ಪಣಸ್, ತಳ್ಪೊ–ಇರ್ವೊಳ್, ಕುವಾಳೊ, ಆಂಬೊ, ಗುಲೊಬ್, ಕಳೊ.

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ಆನಿ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :

ಬಾರಿಕ್, ಲ್ಹಾನ್, ಸೊಬಿತ್, ನಾಜುಕ್, ತಸಲ್ಯಾ ರುಕಾಂಚಿಂ ಝುಡಾಂಚಿಂ ಆನಿ ವಾಲಿಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ : ಪೆರ್, ಬೊರ್, ಭಿರಂಡ್, ರುಂಬಡ್, ಬೆಣಸ್, ಜಾಂಬಳ್, ಭೆಂಡ್, ತೆಂಡ್ಲೆಂ, ತೊವ್ಶೆಂ, ಮೊಗೆಂ, ಪೊಡ್ಕಳ್.

12. ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ ಲಿಂಗಾಚೊ ಭೇದ್ ಲೆಕಿನಾಸ್ತಾನಾ ಸದಾಂಚ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗಿ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ಯಾ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ಆಸ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಸದಾಂಚ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ :

ತಾರ್ಲೊ, ಬಾಂಗ್ಡೊ, ಕಿಡೊ, ಮೂಸ್, ಕೀರ್, ಉಂದಿರ್, ದೆಂಕ್ಣೊ, ಕಾವ್ಳೊ.

ಸದಾಂಚ್ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ :

ಕೀಡ್, ಕೊಗುಳ್, ಘೊಣ್, ಜಳಾರ್, ಮೂಯ್, ಲೇಪ್, ಕುರ್ಲಿ, ವಾಳಯ್.

ಸದಾಂಚ್ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ :

ಚಿತಳ್, ಸುಂಗಟ್, ಸಾಂಗ್ಟೆರ್, ವಾಗೊಳೆಂ,

ಅಸಲ್ಯಾ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ, ತಶೆಂಚ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗಿ ಆನಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಜಿವಾಂಚೆಂ ವಾ ಪ್ರಾಣಿಯಾಂಚೆಂ ನಿಜಾಚೆಂ ಲಿಂಗ್ ಸಾಂಗುಂಕ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಂ ಆದಿಂ: 'ದಾದ್ಲೊ' 'ಚೆಡೊ', 'ಬಾಯ್ಲ್' ಅಸಲೆ ಲಿಂಗ್‌ಸುಚೊವ್ಪಿ ಸಬ್ದ್ ಜೊಡುನ್: ದಾದ್ಲೊ ತಾರ್ಲೊ-ಬಾಯ್ಲ್ ತಾರ್ಲೊ, ಚೆಡೊ ಮೂಸ್-ಚೆಡುಂ ಮೂಸ್, ಕೊಂಬೊ ಕೀರ್-ಕೊಂಬಿ ಕೀರ್... ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

13. ಬರಯ್, ರಾಂದ್, ವಾಜಯ್, ವಾಡ್, ಘಡ್ತಾ, ಬಾಂದ್..... ಹ್ಯಾ ಧಾತುಂನಿ ಸುಚಯ್ಲ್ಲಲಿ ಕರ್ಣಿ ಕರ್ತಲೊ ಕರ್ತೊ - ಬರ್ಪಿ / ಬರೊವ್ಪಿ, ರಾಂದ್ಪಿ, ವಾಜೊವ್ಪಿ, ವಾಡ್ಪಿ, ಘಡ್ಪಿ, ಬಾಂದ್ಪಿ ಹಿಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ. ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಣ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ರೂಪ್ ಘಡ್ಯೆತ್.
ದೆಖಿಕ್ : ಬರ್ಪಿಣ್, ರಾಂದ್ಪಿಣ್, ವಾಜೊವ್ಪಿಣ್, ವಾಡ್ಪಿಣ್.

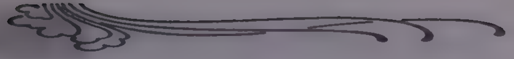

5 (ಅ). ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ

1. **ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ 'ಒ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**
ಚಲೊ, ಆಂಬೊ, ಭುರ್ಗೊ, ಕೊಂಬೊ, ಗುಡೊ, ಗಾದೊ, ದೊಳೊ, ದಾದ್ಲೊ, ನಳೊ, ಬೊಂಡೊ, ಘೊಡೊ, ತಾಳೊ, ದಿವೊ, ಚೆರ್ಕೊ, ಮಾಂಡೊ.

2. **ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ತಶೆಂ ಬಹುವಚನಾಂತ್ 'ಉ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**
ಸಾಬು, ನಾತು, ಕೊಬು, ಲಾಡು, ಬಾಬು, ಚೆಂಡು, ಕೊಲು, ರಾಜು, ವಿ(ಇ)ಚ್ಚು, ಬಾಪ್ಪು, ದುಡು, ಸಾಗು, ದಟ್ಟು, ಸಾಡು, ಗು, ಮೊಡು.

3. **ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ತತ್ಸಮ್ ನಾಮಾಂ :**
ದೇಶ್, ದೇವ್, ಪ್ರಭಾವ್, ಅಂಧ್ಕಾರ್, ರಾಗ್, ಪಾಠ್, ಪ್ರಬಂಧ್, ಶಿಕ್ಷಕ್, ವಿಷಯ್, ಆಧಾರ್, ಲೇಖಕ್.

4. **ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ತದ್ಭವ್ ನಾಮಾಂ :**
ವಾಗ್, ಪೂತ್, ರೂಕ್, ಶಿಂವ್, ಮಾಂಕೊಡ್, ಕಾನ್, ಪಣಸ್, ಮೋರ್.

5. **'ಇ' ಕಾರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ವೃತ್ತಿ–ಧಂದೊ ಯಾ ಭೆಸ್ ಸೂಚಕ್ ನಾಮಾಂ :**
ಕವಿ, ಸುತಾರಿ, ಭಿಕಾರಿ, ರಾಂದ್ಪಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಸೊಮಿ, ಕೊಸ್ಪಿ, ರುಷಿ, ನಾಚ್ಪಿ, ಬರೊವ್ಪಿ, ಗಾವ್ಪಿ, ಪಾದ್ರಿ, ಮುನಿ, ಗುರೂಜಿ, ಖಾರ್ವಿ, ಪ್ರವಾದಿ.

6. **'ಇ' ಕಾರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಸಂಬಂಧ್ ಸೂಚಕ್ ನಾಮಾಂ :**
ಪತಿ, ಭಾವೊಜಿ.

7. **ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ರಿಗ್‌ಲ್ಲಿಂ 'ಆ' ಕಾರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**
ಪಪ್ಪಾ, ದಾದಾ, ಮಾಮಾ, ಬಾಬಾ, ರಾಜಾ.

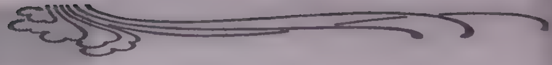
8. **'ವಾದ್' ಸಬ್ದ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಆನಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಮದೆಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ 'ವಾದ್' ಜೊಡುನ್ ಜಾಲ್ಲೆ :**
ವಿವಾದ್, ಸುವಾದ್, ಪ್ರತಿವಾದ್, ಆಡ್‌ವಾದ್–ಸಬ್ದ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್, ದೆಖುನ್ ಆಮಿ 'ತೆಂ ಆಶೀರ್ವಾದ್' ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ 'ತೊ ಆಶೀರ್ವಾದ್' ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಫಾವೊ.

9. **'ಕಾರ್', 'ಗಾರ್', 'ಆರ್' :** ಹೆ ವಾ ಅಸಲೆ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಉದ್ಯೋಗ್, ಭೆಸ್, ಗಾಂವ್ ಆನಿ ಕಸಲ್ಯಾಯ್ ಥರಾಚೆಂ ಧನಿಪಣ್ ಸುಚೊಂವ್ಕ್ ಘಡ್ಲಲಿಂ ಥೊಡಿಂ ಪುರುಷ್‌ಲಿಂಗಿ ನಾಂವಾಂ : ಭಾಟ್ಕಾರ್, ಕೊಡ್ಯಾಳ್‌ಗಾರ್, ಘರ್ಕಾರ್, ಶೆತ್ಕಾರ್, ದುದ್ಕಾರ್, ಶಿಂವ್ಕಾರ್.

10. **ಥೊಡಿಂ ಸ್ವತಂತ್ರ್ (ಪ್ರತ್ಯಯ್‌ರಹಿತ್) ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :**
ರಾಗ್, ದ್ವೇಷ್, ಹಂಕಾರ್, ದುಭಾವ್, ಅಭಿಮಾನ್, ಮೊಸೊರ್.

11. **'ಇ' ಕಾರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಹುದ್ದೊ ಯಾ ಅಧಿಕಾರ್ ಸೂಚಕ್ ನಾಮಾಂ :**
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಅಧಿಕಾರಿ, ಸೇನಾಪತಿ, ಧನಿ, ಯೆಜ್ಮಾನಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಪ್ರಧಾನ್‌ಮಂತ್ರಿ, ಪ್ರಧಾನಿ.

5 (ಆ). ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ

1. **ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**

   ವಾಲ್, ವಾತ್, ಭಯ್ಣ್, ರಾತ್, ಸಾಲ್, ದಾಳ್, ಮೂಯ್, ಜೀಬ್, ಮ್ಹೊಸ್, ರಾಸ್, ಭಾಸ್, ಕಾಜ್, ವಸ್ತ್, ವ್ಹಾಣ್, ಭುಕ್.

2. **ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ 'ಇ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**

   ರಾಣಿ, ವೊನಿ, ಕಾಣಿ, ಜಿಣಿ, ಮುದಿ, ಶಾಂತಿ, ಮಾಮಿ, ಪಾಂತಿ, ಚಲಿ, ಭಾಕ್ರಿ, ಖುಶಿ, ದೆಡ್ಕಿ, ಬೊಶಿ, ಕಾಡಿ, ಬೊಡಿ, ಕರಿ, ಕಡಿ, ಸುರಿ.

3. **ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ತಶೆಂ ಬಹುವಚನಾಂತ್ 'ಆ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ತತ್ಸಮ್ ನಾಮಾಂ :**

   ಸಮಸ್ಯಾ, ಅಪೇಕ್ಷಾ, ದಿಶಾ, ಅವಸ್ಥಾ, ಆಕಾಂಕ್ಷಾ, ಆಶಾ, ಆಜ್ಞಾ, ಇಚ್ಛಾ, ಉಪೇಕ್ಷಾ, ಕಥಾ, ಕನ್ಯಾ, ಕವಿತಾ, ಕಲ್ಪನಾ, ಕಲಾ, ಕೃಪಾ, ಕ್ರೀಡಾ, ಕ್ರಿಯಾ, ಚಿಂತಾ, ಚರ್ಚಾ, ದಯಾ, ದೀಕ್ಷಾ, ನಿಂದಾ, ಪ್ರಜಾ, ಪರಂಪರಾ, ಪರಿಕ್ಷಾ, ಪಿಡಾ, ಪುಜಾ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ, ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ, ಪ್ರತಿಭಾ, ಪ್ರತಿಮಾ, ಪ್ರಭಾ, ಪ್ರಾರ್ಥನಾ, ಮಹಿಮಾ, ಮಾಳಾ, ಮಾಯಾ, ಲಕ್ಷಾ, ವಾರ್ತಾ, ವಿದ್ಯಾ, ಶಾಳಾ, ಶಿಳಾ, ಶಿಕ್ಷಾ, ಸ್ಪರ್ಧಾ, ಸಮಿಕ್ಷಾ, ಸಭಾ, ಸೇವಾ, ಹತ್ತ್ಯಾ, ಹಿಂಸಾ, ಅಭಿಲಾಷಾ, ಮಾತಾ.

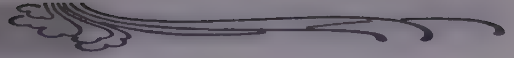
4. **ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ 'ಉ' ಕಾರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**

   ಖೊರು, ಬಾಜು,

5. **ಆಯ್, ಕಾಯ್, ಇ/ಏಕ್, ಣಿ, ಸಾಣ್, ವಣ್/ವ್ಣ್, ಆವಳ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾಂನಿ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :**

   ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್, ಹೊಗ್ಳಿಕ್, ಚಡ್ಣಿ, ಗೊಡ್ಸಾಣ್, ಸೊಡ್ವಣ್, ಆಂಗೊವ್ಣ್, ಕಾರ್ಯಾವಳ್ (ಚಡ್ತಿಕ್ ವಿವರ್ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ಆಸಾ).

6. **ಥೊಡ್ಯಾ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಇಣ್' ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ರೂಪ್ ಘಡ್ಯೆತ್. ದೆಖಿಕ್ :**

ವಾಗ್+ಇಣ್ – ವಾಗಿಣ್ | ನಾಚ್ಪಿ+ಇಣ್ – ನಾಚ್ಪಿಣ್

ಇಷ್ಟ್+ಇಣ್ – ಇಷ್ಟಿಣ್ | ರಾಂದ್ಪಿ+ಇಣ್ – ರಾಂದ್ಪಿಣ್

7. **ಥೊಡಿಂ ಸ್ವತಂತ್ರ್ (ಪ್ರತ್ಯಯ್‌ರಹಿತ್) ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :**
ಖುಶಿ, ದವ್ಲತ್, ಚಾಲ್, ಧಗ್, ಭುಕ್, ತಾನ್.

5 (ಇ). ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ

1. **ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**
ಘರ್, ತಣ್, ಫುಲ್, ಕದೆಲ್, ಬೊಟ್, ನಾಕ್, ಪತ್ರ್, ಕೂಡ್, ಯಂತ್ರ್, ಗಾಡಾಂವ್, ರಗತ್, ಉದಕ್.

2. **'ಎಂ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**
ಸುಣೆಂ, ಭುರ್ಗೆಂ, ಕೆಳೆಂ, ಮೊಗೆಂ, ಪೊತೆಂ, ಮಾತೆಂ, ಮೊಡೆಂ, ವಾರೆಂ, ಜಿರೆಂ, ಪಿಸೊಳೆಂ.

3. **'ಉಂ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**
ಚೆಡುಂ, ತಾರುಂ, ಬೆರುಂ, ವಾಸ್ರುಂ, ಗೊರುಂ, ಮೆರುಂ, ಪೊರ್ಸುಂ, ಮೆಂಡ್ರುಂ, ಶಿಂಗ್ರುಂ.

4. **'ಇಂ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಾಮಾಂ :**
ತಾಂತಿಂ, ಮಿರಿಂ, ದುದಿಂ, ಮೊತಿಂ, ಬಿಂ.

5. **'ಪಣ್', 'ಅಪ್', 'ಣೆಂ' 'ಆಂವ್' ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾಂನಿ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :**
ಬರೆಪಣ್, ಶಿಕಪ್, ಮಾಗ್ಣೆಂ, ಬೆಸಾಂವ್, (ಚಡ್ತಿಕ್ ವಿವರ್ 'ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ' ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ಆಸಾ).

6. **ಥೊಡಿಂ ಸ್ವತಂತ್ರ್ (ಪ್ರತ್ಯಯ್‌ರಹಿತ್) ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂ :**
ಭೆಂ, ದೆಣೆಂ, ಭಾವನ್, ಹಿಂವ್.

7. ಚೆಡುಂ, ಮ್ಹಾಡ್ಡುಲೆಂ, ಕೊರ್ಗೊರ್ಲೆಂ, ನಾಯ್ತುಲೆಂ, ಬೊಣ್ಕುಲೆಂ, ಮೊಗೊರ್ಲೆಂ,

ದಿವೊರ್ಲೆಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಣೆಂ-ಹಿಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ನಾಮಾಂ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್‌ಚ್ ಲಾಗ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ತ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಮಾನ್-ಮರ್ಯಾದ್-ಗೌರವ್ ನ್ಹಯ್, ಎಕಾ ಥರಾಚಿ ಹಲ್ಕಾಯ್ಪಣಿ ಯಾ ಕುಸ್ಕುಟಾಯ್ಪಣಿ ಲಿಪೊನ್ ಆಸಾ.

ಜೋಡ್ ನಾಮಾಂಚೆಂ ಲಿಂಗ್ :

1. ವಿವಿಧ್ ಲಿಂಗಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಜೊಡುನ್ ತಿಂ ಏಕ್ ನಾಮ್‌ಶೆಂ ಘೊಳಯ್ತಾನಾ ತ್ಯಾ ಜೋಡ್ ನಾಮಾಂಕ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಲಿಂಗ್ ಲಾಗ್ತಾ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ್ ಅನುಸರುನ್ ತಾಚೆಂ ವಿಶೇಷಣ್ ಯಾ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಬದಲ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

(i) ತಿ ಪಾನ್‌ಪೊಡ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಬರಿ ಲಾಗ್ಲಿ; ಬರಿ ಪಾನ್‌ಪೊಡ್

(ii) ತುವೆಂ ಕೆಲ್ಲಿ ಮೀಟ್-ಮಿರ್ಸಾಂಗ್ ಮ್ಹಾಕಾ ರುಚ್ಲಿ

(iii) ತಾಚಿ ಗಿನ್ಯಾನ್‌ಮತ್ ಸಾರ್ಕಿ ನಾ.

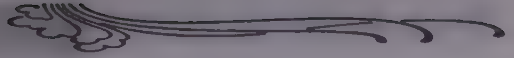
2. ಪೂಣ್ ಜೊಡಿಯೆಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಕ್ ಮತಿಂಕ್ ಮಹತ್ವ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ತಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ್‌ಯಿ ಮಹತ್ವ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಚಾಲ್ತ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಣ್ಯಾಂತ್ ಆಪ್ಲಿ ಗಾಡಿಬಯ್ಲ್ ವಿಕ್ಲಿ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಗಾಡಿಬಯ್ಲ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ತಿಚ್ ತೊ ನ್ಹಯ್. ಗಾಡಿಯೆ ಖಾತಿರ್ ಗಾಡಿ ವೊಡುಂಕ್ ಬಯ್ಲ್ ಜಾಯ್. ಆಪ್ಲೊ ಗಾಡಿ ಘೊಡೊ ವಿಕ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ತಲ್ಯಾಂಚೇ ಮತಿಂತ್ ಘೊಡೊ ಪ್ರಧಾನ್ ಸ್ಥಾನ್ ಘೆತಾ.

3. ಆವಯ್ ಬಾಪುಯ್, ಘೊವ್ ಬಾಯ್ಲ್, ಬಾವ್ ಭಯ್ಣ್, ರಾಯ್ ರಾಣಿ... ಅಸಲೇ ಜೋಡಿಯಾಂನಿ ಆಸ್ಲಲ್ಯಾ ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಂಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಂಕ್ ಮಹತ್ವ್ ದಿತಾತ್ ತೆದ್ನಾಂ ತಿಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಚಲ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್:

1. ತಾಚಿಂ ಆವಯ್ ಬಾಪುಯ್ ಸರ್‍ಲ್ಯಾಂತ್
2. ಘೊವ್ ಬಾಯ್ಲ್/ಭಾವ್ ಭಯ್ಣ್/ರಾಯ್ ರಾಣಿ...... ಆಯ್ಲಿಂ

6. ನಾಮಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರೂಪ್

1. ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಂವ್ಚೆ ಆದಿಂ ಜಾತಾ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ವಿಕಾರ್ ರುಪಾಕ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : 'ಆಂಬೊ' ಹೊ ಸಬ್ದ್ ಘೆವ್ಯಾಂ. 'ಆಂಬೊ' ಹೆಂ ನಾಮ್ ಕರ್ತೊಕಾರಕ್ ರುಪಾಂತ್ ಆಸಾ. ಪೂಣ್ ತ್ಯಾ ರುಪಾಕ್ **ಕ್, ಚೊ, ಚೆಂ** ಇತ್ಯಾದಿ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಂವ್ಚೆ ಆದಿಂ ತಾಚೆಂ ರೂಪ್ **'ಆಂಬ್ಯಾ'** ಜಾತಾ.

ಆಂಬ್ಯಾ+ಕ್–ಆಂಬ್ಯಾಕ್

ಆಂಬ್ಯಾ+ಚೊ–ಆಂಬ್ಯಾಚೊ

ಆಂಬ್ಯಾ+ಚೆಂ–ಆಂಬ್ಯಾಚೆಂ

ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ 'ಆಂಬ್ಯಾ' ಹೊ ಸಬ್ದ್ ಆಂಬ್ಯಾಕ್, ಆಂಬ್ಯಾಚೊ, ಆಂಬ್ಯಾಚೆಂ ಇತ್ಯಾದಿ ರುಪಾಂ ಘೆತಾ. ಹಾಂಗಾ **'ಆಂಬ್ಯಾ'** ಹೊ ಸಬ್ದ್ 'ಆಂಬೊ' ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಏಕ್‌ವಚನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರೂಪ್, ತಶೆಂಚ್ **'ಆಂಬ್ಯಾಂ'** ಹೊ ಸಬ್ದ್ 'ಆಂಬೆ' ಹ್ಯಾ ಬಹುವಚನ್ ನಾಮಾಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್.

ಆಂಬ್ಯಾಂ + ಕ್ – ಆಂಬ್ಯಾಂಕ್

ಆಂಬ್ಯಾಂ + ಚೊ – ಆಂಬ್ಯಾಂಚೊ

ಆಂಬ್ಯಾಂ + ಚೆರ್ – ಆಂಬ್ಯಾಂಚೆರ್

ಹಾಂಗಾ ಕ್, ಚೊ, ಚೆರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ 'ಆಂಬ್ಯಾಂ' ಹೊ ಸಬ್ದ್ ಆಂಬ್ಯಾಂಕ್, ಆಂಬ್ಯಾಂಚೊ, ಆಂಬ್ಯಾಂಚೆರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ರುಪಾಂ ಘೆತಾ.

2. ಜಶೆಂ ಹಾಂಗಾ 'ಆಂಬ್ಯಾ' ಆನಿ 'ಆಂಬ್ಯಾಂ' ಹಿಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾಂತ್, ತಶೆಂಚ್ ಹೆರ್ ನಾಮಾಂಚಿಂಯ್ ಅಸಲಿಂಚ್ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಹಿಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂ ನಾಮಾಂಚಿಂ ಎಕೇ ರಿತಿಚೆಂ ವಿಕಾರ್ ರುಪಾಂ. ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಸುರ್ವಿಲೆಂ ರೂಪ್ ಬದ್ಲುನ್ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೆಂ ನವೆಂ ರೂಪ್.

3. ಪ್ರೂಣ್ ವಿಶೇಷ್ ನಾಮಾಂಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಲಾಗನಾ. ತಸಲ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚೆಂ ಕರ್ತೊರ್‌ಕಾರಕ್ ರೂಪ್‌ಚ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಅಶೆಂ ಘೊಲ್ಲಾ.

ದೆಖಿಕ್ : ಕವಿ + ನ್ – ಕವಿನ್

ಶಾಂತಿ + ಚೊ – ಶಾಂತಿಚೊ

ಪತಿ + ಕ್ – ಪತಿಕ್

ಬಾಪ್ಪು + ಚಿ – ಬಾಪ್ಪುಚಿ

ಹಾಂಗಾ ಕವಿ, ಶಾಂತಿ, ಪತಿ, ಬಾಪ್ಪು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಬ್ದಾಂಚ್ಯಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂಕ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕರ್ತೊರ್ ಕಾರಕ್ ರುಪಾಂಕ್‌ಚ್ –ನ್, –ಚೊ, –ಕ್, –ಚಿ ಹೆ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಕ್ರಮಾನ್ ಕವಿನ್, ಶಾಂತಿಚೊ, ಪತಿಕ್, ಬಾಪ್ಪುಚಿ ಹಿಂ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾಂತ್, ದುಸ್ರ್ಯಾ ಉತ್ರಾನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ತರ್ ಕವಿ, ಶಾಂತಿ, ಪತಿ, ಬಾಪ್ಪು ಹಿಂ ನಾಮಾಂ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಂವ್ಚೆ ಆದಿಂ ಬದ್ಲನಾಂತ್. ಹಾಂಗಾ ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚೆಂ ಮುಳಾವೆಂ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕರ್ತೊರ್‌ಕಾರಕ್ ರೂಪ್‌ಚ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾ ಭಾಶೆನ್ ಘೊಲ್ಲಾ.

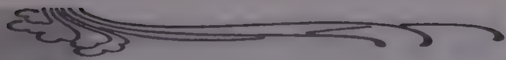
4. ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ನಾಮಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡುಂಕ್ ಏಕ್ ಸೊಂಪೊ ಉಪಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಕ್ ಆಪೊಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ತೆದ್ನಾಂ ವಾಪರ್ಚೆಂ ರೂಪ್‌ಚ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ಚೆಂ. ದೆಖಿಕ್ :

(i) **ಭಾಂಗಾರ್** ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಕ್ ಆಪಯ್ತಾನಾ **'ಭಾಂಗಾರಾ'** ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್. 'ಭಾಂಗಾರಾ' ಹೆಂ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್.

(ii) **ದೇವ್** ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಕ್ ಆಪಯ್ತಾನಾ **'ದೆವಾ'** ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್. 'ದೆವಾ' ಹೆಂ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್.

5. **ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂ ಘಡೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ :**

ಜೆರಾಲ್ ನೆಮಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ (ಥೊಡೆ ಆಡ್ವಾದ್ ಸೊಡುನ್) ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಆ' ಜೊಡುನ್, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಎ' ವಾ **'ಈ'** ಜೊಡುನ್ ಆನಿ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಕ್ 'ಆ' ಜೊಡುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ತರ್‌ಯಿ ಹಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಾರ್ಕಿ ಸಮ್ಜುಂಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಸುಕ್ಷಿಮಾಯೆನ್ ಪಳೆವ್ಯಾಂ. ವಿವಿಂಗಡ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಆನಿ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಚಿಂ ಏಕ್‌ವಚನ್ ಆನಿ ಬಹುವಚನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂ ಕಶಿಂ ಮೆಳ್ತಾತ್ ತೆ ವಿಶಿಂ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲಾ ತೊ ವಿವರ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರ್ತಾ. **ಏಕ್‌ವಚನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಬಹುವಚನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್** ಹಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ದಿಲ್ಯಾ. ವಿವರ್ ಥೊಡೊಚ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಕಶಿ ಜಾತಾ ತೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್‌ಪಣಿಂ ದಾಖಯ್ಲಾಂ.

6 (ಅ). ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ

6. (ಅ) ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :

(1) ನಾಮಾಚ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದಿಂ 'ಅ' ಸ್ವರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ :

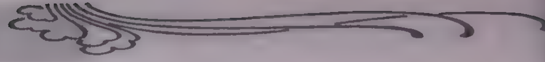
(i) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಆ** ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಆಂ** ಯೆತಾ

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ವರ್ಗ್	ವರ್ಗಾ–	ವರ್ಗ್	ವರ್ಗಾಂ–
ಕ್ರಮ್	ಕ್ರಮಾ–	ಕ್ರಮ್	ಕ್ರಮಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಪ್ರಶ್ನ್, ಮಠ್, ಮಡ್ವಳ್, ವಿದೂಷಕ್, ರಥ್.

(ii) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ **ಅ** ವರ್ಣ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಆ** ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಆಂ** ಮೆಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಜಾವಂಯ್	ಜಾವ್ಯಾ–	ಜಾವಂಯ್	ಜಾವ್ಯಾಂ

(2) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದಿಂ 'ಆ' ಸ್ವರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ :

ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ರಾಯ್	ರಾಯಾ–	ರಾಯ್	ರಾಯಾಂ–
ವಿವಾದ್	ವಿವಾದಾ–	ವಿವಾದ್	ವಿವಾದಾಂ–
ಮಾಮ್	ಮಾಮಾ	ಮಾಮ್	ಮಾಮಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ವಾಗ್, ಘಾಯ್, ಘುಡಾಯ್, ರುಮಾಲ್, ಆವಾಜ್, ಸೆಜಾರ್, ನಿವಾಸ್

ಆಡ್ವಾದ್ : ಪಾಯ್ (Father), ಕುಂಪಾದ್ರ್

(3) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದಿಂ 'ಇ' / 'ಈ' ಸ್ವರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ :

(i) ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಗೀಮ್	ಗಿಮಾ	ಗೀಮ್	ಗಿಮಾಂ–
ಇಷ್ಟ್	ಇಷ್ಟಾ	ಇಷ್ಟ್	ಇಷ್ಟಾಂ–
ಹಿರ್	ಹಿರಾ	ಹಿರ್	ಹಿರಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಕ್ಷತ್ರಿಯ್, ಕೀರ್, ಪುರೋಹಿತ್, ಪೊಲಿಸ್, ವಕಿಲ್, ವ್ಹಡಿಲ್.

(ii) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದ್ಲೊ ಇ ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳುನ್ ತಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಜಾತಾ ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಉಂದಿರ್	ಉಂದ್ರಾ–	ಉಂದಿರ್	ಉಂದ್ರಾಂ
ದುರಿಗ್	ದುರ್ಗಾ–	ದುರಿಗ್	ದುರ್ಗಾಂ–
ಮನಿಸ್	ಮನ್ಶ್ಯಾ–	ಮನಿಸ್	ಮನ್ಶ್ಯಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ : ಖುರಿಸ್, ಉಡಿದ್, ಕುಳಿತ್...

(4) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದಿಂ 'ಉ' / 'ಊ' ವರ್ಣ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ :

(i) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಘಡ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಭಿಕುಣ್	ಭಿಕುಣಾ–	ಭಿಕುಣ್	ಭಿಕುಣಾಂ–
ಬಿರುದ್	ಬಿರುದಾ–	ಬಿರುದ್	ಬಿರುದಾಂ–
ರೂಕ್	ರುಕಾ–	ರೂಕ್	ರುಕಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ತಿಗುರ್, ಸಮೂಹ್, ಸೊಮ್ಗುಳ್....

(ii) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದ್ಲೊ ಉ/ಊ ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ವರ್ಣ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

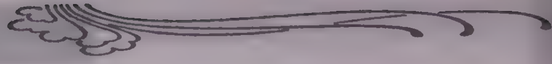
ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ತಾಂದುಳ್	ತಾಂದ್ಳಾ–	ತಾಂದುಳ್	ತಾಂದ್ಳಾಂ–
ಮುಂಗುಸ್	ಮುಂಗ್ಸಾ–	ಮುಂಗುಸ್	ಮುಂಗ್ಸಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಖಾಜುರ್, ಕಾಪೂಸ್... ಆಡ್ವಾದ್ : ಬಾಪುಯ್

(5) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದಿಂ ಏ ಸ್ವರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ :

(i) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಘಡ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ದೇವ್	ದೆವಾ–	ದೇವ್	ದೆವಾಂ–
ಬೇಲ್	ಬೆಲಾ–	ಬೇಲ್	ಬೆಲಾಂ–
ದೇಶ್	ದೆಶಾ–	ದೇಶ್	ದೆಶಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಅತ್ರೆಗ್, ದೇರ್, ಶೆರ್, ಲೆಪ್.......

(6) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದಿಂ ಒ/ಓ ಸ್ವರ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ :

(i) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾ ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಮೋರ್	ಮೊರಾ–	ಮೋರ್	ಮೊರಾಂ–
ದೋರ್	ದೊರಾ–	ದೋರ್	ದೊರಾಂ–
ಮೋಯ್	ಮೊಯಾ–	ಮೋಯ್	ಮೊಯಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಚೋರ್, ಗಿರೊಪ್, ಜಳೊವ್, ನಿರೊಪ್......

(ii) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದ್ಲೊ 'ಒ' ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳುನ್ ತಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾ.

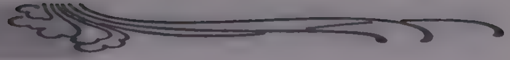
ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಮಾಂಕೊಡ್	ಮಾಂಕ್ಡಾ–	ಮಾಂಕೊಡ್	ಮಾಂಕ್ಡಾಂ–
ಬಾಳೊಕ್	ಬಾಳ್ಕಾ–	ಬಾಳೊಕ್	ಬಾಳ್ಕಾಂ–
ಫಾತೊರ್	ಫಾತ್ರಾ–	ಫಾತೊರ್	ಫಾತ್ರಾಂ–
ಕಾಸೊವ್	ಕಾಸ್ವಾ–	ಕಾಸೊವ್	ಕಾಸ್ವಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ದಿವೊಡ್, ನಾಂಗೊರ್, ದುಕೊರ್, ವಾಂದೊರ್, ಮಾರೊಗ್....

(7) 'ಆ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :

(i) ಆ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಂವಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಕಾಂಯ್‌ಚ್ ಬದಲ್ ನಾ ಪೂಣ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳ್ತಾ ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಮಾಮಾ	ಮಾಮಾ–	ಮಾಮಾ	ಮಾಮಾಂ–
ರಾಜಾ	ರಾಜಾ–	ರಾಜಾ	ರಾಜಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಕಾಕಾ, ದಾದಾ, ...

(9) ನಾಮ್ 'ಇ' / 'ಈ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ತಾನಾ :

(i) **'ಇ'** ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಯ್+ಅ** ವರ್ಣ್ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಯ್+ಆಂ** ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಸೊಮಿ	ಸೊಮ್ಯಾ–	ಸೊಮಿ	ಸೊಮ್ಯಾಂ–
ಧನಿ	ಧನ್ಯಾ–	ಧನಿ	ಧನ್ಯಾಂ–
ಭಿಕಾರಿ	ಭಿಕಾರ್ಯಾ–	ಭಿಕಾರಿ	ಭಿಕಾರ್ಯಾ–
ಯೆಜ್ಮಾನಿ	ಯೆಜ್ಮಾನ್ಯಾ–	ಯೆಜ್ಮಾನಿ	ಯೆಜ್ಮಾನ್ಯಾಂ–
ಪ್ರವಾದಿ	ಪ್ರವಾದ್ಯಾ–	ಪ್ರವಾದಿ	ಪ್ರವಾದ್ಯಾಂ–

ಚತ್ರಾಯ್ : ಸಂಗೀತಾ ಖಾತಿರ್ ಸೊಮಿಯಾ, ಧನಿಯಾ ಬರೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಸುತಾರಿ, ಕಾಮೆಲಿ ....

(ii) ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಕಾಂಯ್‌ಚ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ನಾ, ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಇಂ ವರ್ಣ್ ಮೆಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಭಾವೊಜಿ	ಭಾವೊಜಿ–	ಭಾವೊಜಿ	ಭಾವೊಜಿಂ–
ಪಾದ್ರಿ	ಪಾದ್ರಿ–	ಪಾದ್ರಿ	ಪಾದ್ರಿಂ–
ಕವಿ	ಕವಿ–	ಕವಿ	ಕವಿಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಪತಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಮೂಲಿ, ಪಿತಾಜಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ, ಸೇನಾಪತಿ, ಅಧಿಪತಿ, ರುಷಿ, ಮುನಿ, ಗುರುಜಿ, ಪ್ರಧಾನ್ ಮಂತ್ರಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮೊಚಿ.

(iii) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಇ ಸ್ವರಾ ಆದಿಂ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಕರ್ತಾನಾ, ಇ ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಯ್ + ಆ ವರ್ಣ್ ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಯ್+ಆಂ ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ರಾಂದ್ಪಿ	ರಾಂದ್ಪ್ಯಾ–	ರಾಂದ್ಪಿ	ರಾಂದ್ಪ್ಯಾಂ–
ಬರೊವ್ಪಿ	ಬರೊವ್ಪ್ಯಾ–	ಬರೊವ್ಪಿ	ಬರೊವ್ಪ್ಯಾಂ–
ಖಾರ್ವಿ	ಖಾರ್ವ್ಯಾ–	ಖಾರ್ವಿ	ಖಾರ್ವ್ಯಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಉಲೊವ್ಪಿ, ಶಿಕ್ಪಿ, ಗಾವ್ಪಿ.....

(3) ನಾಮ್ 'ಉ' ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ತಾನಾ :

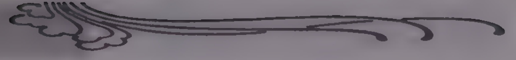
(i) ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂತ್ 'ಉ' ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಸ್ವರ್ ಯೆತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಸಾಬು	ಸಾಬಾ–	ಸಾಬು	ಸಾಬಾಂ–
ಕೊಬು	ಕೊಬಾ–	ಕೊಬು	ಕೊಬಾಂ–
ಚೆಂಬು	ಚೆಂಬಾ–	ಚೆಂಬು	ಚೆಂಬಾಂ–

ಪೂಣ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರೂಪ್ ಲಾಗನಾ, ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಉಂ ವರ್ಣ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಗುರು	ಗುರು–	ಗುರು	ಗುರುಂ–
ಬಾಪ್ಪು	ಬಾಪ್ಪು–	ಬಾಪ್ಪು	ಬಾಪ್ಪುಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಅಣು, ಧಾತು, ಬಾಬು, ಸಾಧು.....

(ii) ಸಾಮಾನ್ಯ ರುಪಾಂತ್ 'ಉ' ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚೇ ಸುವಾತೆರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ವ್+ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ವ್+ಆಂ ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್ ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್
ಲಾಡು	ಲಾಡ್ವಾ–	ಲಾಡು	ಲಾಡ್ವಾಂ–
ನಾತು	ನಾತ್ವಾ–	ನಾತು	ನಾತ್ವಾಂ–

ಆಡ್ವಾದ್ : ಏಕಾಕ್ಷಂಕ್ ಸಬ್ದಾಂನಿ **'ಉ'** ಗಳನಾ, ಪೂಣ್ ಏಕವಚನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರುಪಾಂತ್ ವ್+ಆ ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್
ಪು	ಪುವಾ–
ಗು	ಗುವಾ–

(4) ಒ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯರುಪಾಂತ್ ಒ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಯ್**+ಆ ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಒ ಸ್ವರಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಆಯ್‌ಲ್ಲೊ ಎ ಸ್ವರ್ ಗಳುನ್ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ **ಯ್+ಆಂ** ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್
ಭುಗ್ರೊ	ಭುಗ್ರ್ಯಾ–	ಭುಗ್ರೆ	ಭುಗ್ರ್ಯಾಂ–
ದೊಳೊ	ದೊಳ್ಯಾ–	ದೊಳೆ	ದೊಳ್ಯಾಂ–
ಪಿಸೊ	ಪಿಶ್ಯಾ–	ಪಿಶೆ	ಪಿಶ್ಯಾಂ–
ಘೊಡೊ	ಘೊಡ್ಯಾ–	ಘೊಡೆ	ಘೊಡ್ಯಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಕೊಂಬೊ, ಬೆಡೊ, ಆಂಬೊ, ದಿವೊ, ತುರೊ, ಸೊಪೊ, ದಾದ್ಲೊ, ರಿಂಗೊ, ನಳೊ, ಕಾಂದೊ, ಗಾದೊ, ಕಿಡೊ, ಮಾಂಡೊ.......

6. (ಆ). ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ

9. (ಅ) ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :

(1) (i) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದ್ಲೊ ಸ್ವರ್ ಗಳುನ್ ವಾ ಆಸುನ್ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಇ ಸ್ವರ್ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಇಂ ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ನಿಸಣ್	ನಿಸ್ಣಿ–	ನಿಸ್ಣಿ	ನಿಸ್ಣಿಂ–
ಕಾತರ್	ಕಾತ್ರಿ–	ಕಾತ್ರಿ	ಕಾತ್ರಿಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಪಂಗತ್, ಕಾಂಬಳ್, ರಾಂದಣ್, ವಣತ್, ಹಳದ್.

ಆಡ್ವಾದ್ : ಖಬರ್, ಭಾವಜ್

(ii) ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದ್ಲೊ ಸ್ವರ್ ಆಸುನ್ ವಾ ಗಳುನ್ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಏ ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಮೆಳುನ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಕುಮಕ್	ಕುಮ್ಕೆ–	–	–
ಖಬರ್	ಖಬ್ರೆ–	ಖಬ್ರೆ	ಖಬ್ರಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ನಣಂದ್, ಖಾವಣ್, ಚರಬ್.

(2) (i) ನಾಮಾಚ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಇ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಇಂ ಮೆಳುನ್ ತಾಂಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾ.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಭಯ್ಣ್	ಭಯ್ಣಿ–	ಭಯ್ಣಿ	ಭಯ್ಣಿಂ–
ರಾತ್	ರಾತಿ–	ರಾತಿ	ರಾತಿಂ–
ಚೂಕ್	ಚುಕಿ–	ಚುಕಿ	ಚುಕಿಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ವಾತ್, ಕಾತ್, ಜಾಪ್, ತೋರ್, ಪಾಟ್, ಬೋರ್, ತೋರ್, ವಾಲ್, ಸಾಲ್....

(ii) ನಾಮಾಚ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಏ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಸ್ವರ್ ಮೆಳುನ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಗಾಯ್	ಗಾಯೆ–	ಗಾಯೊ	ಗಾಯಾಂ–
ಜೀಬ್	ಜಿಬೆ–	ಜಿಬೊ	ಜಿಬಾಂ–
ಧುವ್	ಧುವೆ–	ಧುವೊ	ಧುವಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ವಾಟ್, ಭಾಸ್, ಭುಕ್, ಸುನ್, ಸುವಾತ್,

ಆಡ್ವಾದ್ (i) ಆವಯ್, ಆವಯ್– ಆವಯೊ, ಆವಯಾಂ–
ಹ್ಯಾ ಆಡ್ವಾದಾಚ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಆಕಯ್, ನ್ಹಂಯ್, ಬಾಂಯ್, ಭುಂಯ್, ಮಾಂಯ್.

ಆಡ್ವಾದ್ : (ii) ವಸ್ತ್, ವಸ್ತು– ವಸ್ತು ವಸ್ತುಂ–

9. (ಆ) ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :

1. ಆ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯರುಪಾಂನಿ ತೊ ಸ್ವರ್ ಗಳುನ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಯೆತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್
ಶಾಳಾ	ಶಾಳೆ–	ಶಾಳಾ	ಶಾಳಾಂ–
ಆಶಾ	ಆಶೆ–	ಆಶಾ	ಆಶಾಂ–
ಪರ್ಜಾ	ಪರ್ಜೆ–	ಪರ್ಜಾ	ಪರ್ಜಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಕುರ್ಪಾ, ಪ್ರಜಾ, ದಯಾ, ಬಸ್ಕಾ, ಪರಂಪರಾ, ಸಮಿಕ್ಷಾ, ಸಭಾ, ಪರಿಕ್ಷಾ, ಕವಿತಾ, ಸೆವಾ.

2 (i). ಇ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಪೂಣ್ ತ್ಯಾ ಸ್ವರಾ ಆದಿಂ ದೋನ್ ವ್ಯಂಜನಾಂಚೊ ಚೊಂಬೊ (ವ್ಯಂಜನ್+ವ್ಯಂಜನ್+ಸ್ವರ್) ಆಸ್ಚ್ಯಾ ನಾವಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯರುಪಾಂನಿ ತ್ಯಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ಸ್ವರಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಏ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಯ್+ಆಂ ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪ್
ಭಾಕ್ರಿ	ಭಾಕ್ರೆ–	ಭಾಕ್ರ್ಯೊ	ಭಾಕ್ರ್ಯಾಂ–
ಗಿರ್ಬುಜಿ	ಗಿರ್ಬುಜೆ–	ಗಿರ್ಬುಜ್ಯೊ	ಗಿರ್ಬುಜ್ಯಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ದಿವ್ಲಿ, ಕರ್ಣಿ, ಪಾತೊಳಿ, ಭರ್ತಿ, ಮ್ಹಣ್ಣಿ, ಬಚಾವಿ, ದಿವಾಳಿ, ಸುಕ್ತಿ.....

ಆಡ್ವಾದ್ : ಬೊಕ್ಡಿ, ಬೊಕ್ಡೆ– ಬೊಕ್ಡ್ಯೊ ಬೊಕ್ಡಿಯಾಂ –

ಹ್ಯಾ ಆಡ್ವಾದಾಚ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ನಾಮಾಂ : ಪಾಡ್ಕಿ, ರೆಡ್ಕಿ, ದೆಡ್ಕಿ, ಶಿರ್ಲಿ, ಮಾಣ್ಕಿ, ಕೊವ್ಳಿ, ಮಿವ್ಲಿ.

2 (ii). ಇ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಪೂಣ್ (ವ್ಯಂಜನ್+ಸ್ವರ್+ವ್ಯಂಜನ್+ಇ) ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂನಿ ತ್ಯಾ ಸ್ವರಾಕ್ ಏಕ್ ವಚನಾಂತ್ **ಯ್**+ಎ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಯ್**+ಆಂ ವರ್ಣ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಕಾಣಿ	ಕಾಣಿಯೆ–	ಕಾಣಿಯೊ	ಕಾಣಿಯಾಂ–
ಚಲಿ	ಚಲಿಯೆ–	ಚಲಿಯೊ	ಚಲಿಯಾಂ–
ಮುದಿ	ಮುದಿಯೆ–	ಮುದಿಯೊ	ಮುದಿಯಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಗಾಡಿ, ಚೊರಿ, ಮಾಮಿ, ಕಾಡಿ, ಚಾವಿ, ಪಾಡಿ, ಪೊಳಿ, ಭಾಟಿ, ಶೆಳಿ, ವೊನಿ, ಜಿಣಿ, ದಿಂಬಿ, ಮಿರಿ, ಭಾಚಿ, ರಾಣಿ.

ಆಡ್ವಾದ್ : ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂತ್ಲಿಂ ನಾಮಾಂ : ಕೀರ್ತಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ, ಪ್ರಿತಿ, ಮುಕ್ತಿ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಶಾಂತಿ, ಸ್ಪೂರ್ತಿ,

2 (iii). ಇ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ಏಕಾಕ್ಷರಿಕ್ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂನಿ ತ್ಯಾ ಸ್ವರಾಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಯ್**+ಎ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಯ್**+ಆಂ ವರ್ಣ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಬಿ	ಬಿಯೆ–	ಬಿಯೊ	ಬಿಯಾಂ–
ಸ್ತ್ರೀ	ಸ್ತ್ರಿಯೆ–	ಸ್ತ್ರಿಯೊ	ಸ್ತ್ರಿಯಾಂ–

(3) **'ಉ'** ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂನಿ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಸ್ವರಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ **ವ್**+ಎ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ವ್**+ಆಂ ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಕುರು	ಕುರ್ವೆ–	ಕುರ್ವೊ	ಕುರ್ವಾಂ–
ಬಾಜು	ಬಾಜ್ವೆ–	ಬಾಜ್ವೊ	ಬಾಜ್ವಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ನಾಮಾಂ : ಖೊರು, ತಾಳು.

6 (ಇ). ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ

1. **ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :**

1 (i). ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಯೆತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

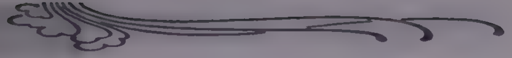
ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ನಾಕ್	ನಾಕಾ–	ನಾಕಾಂ	ನಾಕಾಂ–
ಘರ್	ಘರಾ–	ಘರಾಂ	ಘರಾಂ–
ಶಿತ್	ಶಿತಾ–	ಶಿತಾಂ	ಶಿತಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಖತ್, ಪಾಕ್, ಭಾಟ್, ಭಾಣ್, ಮನ್, ಮ್ಹೊಂವ್, ಲಿಂಗ್, ಸತ್

1 (ii). ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಆದ್ಲೊ ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂತ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ಆ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಂ ಯೆತಾ. ದೆಖಿಕ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್	ಬಹುವಚನ್	ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್
ಉದಕ್	ಉದ್ಕಾ–	ಉದ್ಕಾಂ	ಉದ್ಕಾಂ–
ರಗತ್	ರಗ್ತಾ–	–	–
ಬರಪ್	ಬರ್ಪಾ–	ಬರ್ಪಾಂ	ಬರ್ಪಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಜೆವಣ್, ಕರಡ್, ಕಾಳಿಜ್, ಚಿಪಟ್, ದಾಳಿಂಬ್, ಬದಿಕ್, ಮಾಣಿಕ್, ವಾಚಪ್.

2. **ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚಿಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂ :**

2 (i). ಇಂ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂನಿ ತೊ ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಯ್+ಆ** ವರ್ಣ್ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಯ್+ಆಂ** ವರ್ಣ್ ಯೆತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಮೊತಿಂ	ಮೊತ್ಯಾ–	ಮೊತ್ಯಾಂ	ಮೊತ್ಯಾಂ–
ದುದಿಂ	ದುದ್ಯಾ–	ದುದ್ಯಾಂ	ದುದ್ಯಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಮಿರಿಂ, ತಾಂತಿಂ.

2 (ii). **ಉ/ಊಂ** ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂತ್ ತೊ ಸ್ವರ್‌ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ವ್+ಆ** ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ವ್+ಆಂ** ಯೆತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಚೆಡುಂ	ಚೆಡ್ವಾ–	ಚೆಡ್ವಾಂ	ಚೆಡ್ವಾಂ–
ಗೊರುಂ	ಗೊರ್ವಾ–	ಗೊರ್ವಾಂ	ಗೊರ್ವಾಂ–

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಥೊರುಂ, ಧೊಣು, ಮೆರುಂ, ಖಾಡುಂ.

ಆಡ್ವಾದ್ : ಏಕಾಕ್ಷಾರಿಕ್ ನಾಮಾಂನಿ **ಉ/ಉಂ** ಗಳನಾ, ಪೂಣ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂನಿ **ವ್+ಆ** ಆನಿ **ವ್+ಆಂ** ಯೆತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಜುಂ	ಜುಂವಾ–	ಜುವಾಂ	ಜವಾಂ–
ರುಂ	ರುಂವಾ–	ರುವಾಂ	ರುವಾಂ–

2 (iii). **ಉ/ಊಂ** ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಸ್ವರಾ ಆದಿಂ ದೋನ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ (.....+ ವ್ಯಂಜನ್ +ವ್ಯಂಜನ್+ಉ/ಊಂ) ತ್ಯಾ ಸ್ವರಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಆ** ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಆಂ** ಯೆತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಗಾಯ್ರುಂ	ಗಾಯ್ರಾ-	ಗಾಯ್ರಾಂ	ಗಾಯ್ರಾಂ-
ಪೊರ್ಸುಂ	ಪೊರ್ಸಾ-	ಪೊರ್ಸಾಂ	ಪೊರ್ಸಾಂ-

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ : ಮೆಂಡ್ರುಂ, ವಾಸ್ರುಂ, ಶಿಂಗ್ರುಂ

2 (iv). **ಎಂ** ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂತ್ ತೊ ಸ್ವರ್ ಗಳ್ತಾ ಆನಿ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಯ್+ಆ** ತಶೆಂಚ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಯ್+ಆಂ** ಯೆತಾ. ದೆಖಿಕ್:

ಏಕ್‌ವಚನ್	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**	**ಬಹುವಚನ್**	**ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್**
ಕೆಳೆಂ	ಕೆಳ್ಯಾ-	ಕೆಳಿಂ	ಕೆಳ್ಯಾಂ-
ಜಿರೆಂ	ಜಿರ್ಯಾ-	ಜಿರಿಂ	ಜಿರ್ಯಾಂ-
ಭುರ್ಗೆಂ	ಭುರ್ಗ್ಯಾ-	ಭುರ್ಗಿಂ	ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ-
ಮೊಡೆಂ	ಮೊಡ್ಯಾ-	ಮೊಡಿಂ	ಮೊಡ್ಯಾಂ-

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಮಾಂ :

ಪೊತೆಂ, ತೊವ್ಶೆಂ, ಉಪ್ಶೆಂ, ಜೊಡೆಂ, ದೆಳೆಂ, ನಪ್ಶೆಂ, ಬೊಳೆಂ, ಸುಕ್ಣೆಂ.....

7. ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ (Suffix)

1. ರೂಕ್ ಹೆಂ ಏಕ್ ನಾಮ್. ಹೆಂ ನಾಮ್ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ತಶೆಂ ಬರೊವ್ಪಾಂತ್ ಸಂದರ್ಭಾಂ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ರುಕಾನ್, ರುಕಾಕ್, ರುಕಾಂತ್, ರುಕಾಚೆರ್, ರುಕಾಚೊ... ಅಸಲಿಂ ರುಪಾಂ ಘೆತಾ ಆನಿ ವೆವೆಗ್ಳೆ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾ.

2. ಅಸಲ್ಯಾ ರುಪಾಂಕ್ ವಿಭಕ್ತಿ ರುಪಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಆಪೊವ್ನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ಲ್ಯೊ ಆಟ್‌ಯಿ ವಿಭಕ್ತಿ (ಪ್ರಥಮ್, ದ್ವಿತೀಯ್.....) ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಲಾಗು ಕರ್ಚ್ಯೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಬಾಂದಾವಳ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚಿ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಬಾಂದಾವಳ್ ಏಕ್ ರುಪಾಚಿ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಮೆಳಯ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿಚ್ಯಾ ಖಾಶೆಲ್ಯಾಪಣಾಕ್ ಅಡ್ಕಳ್ ಜಾತಾ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್ ಧಾಂಪುನ್ ಉರ್ತಾ ತೆಂ ಮತಿಂತ್ ಧರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

3. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ನಾಮಾಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಮೆಳುನ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ರುಪಾಂ ಆಟಾಂಚ್ಯಾಕ್‌ಯಿ ಚಡ್ ಆಸಾತ್.

4. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಕ್ ಲಾಗ್ಚೆ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಯಾತ್. (ಅ) **ಮಾಡ್** ಆನಿ (ಕ) **ಸುನಿಲ್** ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್ ಹೆ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಯ್ತಾನಾ ತಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕಸೊ ಆಸ್ತಾ ಪಳೆವ್ಯಾಂ.

ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಆನಿ ತಾಚೊ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಯೋಗ್	**ವ್ಯಾಕರಣಿ ಅರ್ಥ್ ವಾ ಪ್ರಯೋಗ್**
(i) –ನ್–ನಿ	
(ಅ) ಮಾಡಾನ್ ಸಾವ್ಳಿ ದಿಲಿ.	
ಮಾಡಾಂನಿ ಸಾವ್ಳಿ ದಿಲಿ.	(ಕರ್ತೊ)
(ಕ) ಸುನಿಲಾನ್ ಕೆಳೆಂ ದಿಲೆಂ	

(ii) –ಕ್

(ಅ) ಮಾಡಾಕ್ ಕೀಡ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯ (ಕರ್ಮ್)
ಮಾಡಾಂಕ್ ಕೀಡ್ ಲಾಗ್ಲ್ಯ

(ಕ) ಸುನಿಲಾಕ್ ಚಪಾತಿ ದಿ (ಕರ್ಮ್)
ಸುನಿಲಾಕ್ ಆಪಯ್

(iii) –ಂತ್–ನಿ

(ಅ) ಮಾಡಾಂತ್ ಜೀವ್ ಆಸಾ
ಮಾಡಾಂನಿ ಜೀವ್ ಆಸಾ (ಭಿತರ್–ಕ್ರಿಯೆಚೊ ಆಧಾರ್)

(ಕ್) ಸುನಿಲಾಚ್ಯಾಂತ್ (ಶೆತಾಂತ್)
ಗಾಯೊ ಚರ್ತಾತ್
ಸುನಿಲಾಚ್ಯಾಂನಿ (ಶೆತಾಂನಿ)
ಗಾಯೊ ಚರ್ತಾತ್

(iv) –ಚೊ–ಚೆ –ಚಿ–ಚ್ಯೊ –ಚೆಂ–ಚಿಂ

(ಅ) ಮಾಡಾಚೊ ಪಿಡೊ/ಮಾಡಾಚೆ ಪಿಡೆ
ಮಾಡಾಚಿ ಪಿಸೊಂದ್ರಿ/ಮಾಡಾಚ್ಯೊ ಪಿಸೊಂದ್ರ್ಯೊ (ಸಂಬಂಧ್)
ಮಾಡಾಚೆಂ ಮೊಡಲ್/ಮಾಡಾಚಿಂ ಮೊಡ್ಲಾಂ.

(ಕ) ಸುನಿಲಾಚೊ ಭಾವ್/ಸುನಿಲಾಚೆ ಇಷ್ಟ್
ಸುನಿಲಾಚಿ ಭಯ್ಣ್/ಸುನಿಲಾಚ್ಯೊ ಮಾವ್ಶ್ಯೊ
ಸುನಿಲಾಚೆಂ ಸುಣೆಂ/ಸುನಿಲಾಚಿಂ ಮಾಜ್ರಾಂ.

(v) –ಚ್ಯಾ–ಚೆ–ಚ್ಯಾ

(ಅ) ಮಾಡಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಬಾನ್
ಮಾಡಾಚೇ ಚುಡೆತಿನ್
ಮಾಡಾಚ್ಯಾ ಮೊಡ್ಲಾನ್ (ಸಂಬಂಧ್)

(ಆ) ಸುನಿಲಾಚ್ಯಾ ಭಾವಾನ್
ಸುನಿಲಾಚೇ ಭಯ್ಣಿನ್
ಸುನಿಲಾಚ್ಯಾ ಮಾಜ್ರಾನ್

(vi) –ಲೊ–ಲೆ/–ಲಿ–ಲ್ಯೊ/–ಲೆಂ–ಲಿಂ

(ಅ) ಮಾಡಾಲೊ ಬೊಂಡೊ / ಮಾಡಾಲೆ ಪಿಡೆ
ಮಾಡಾಲಿ ಚುಡೆತಿ / ಮಾಡಾಲ್ಯೊ ಪಿಸೊಂದ್ರ್ಯೊ (ಸಂಬಂಧ್)
ಮಾಡಾಲೆಂ ಆಡ್ಸರ್ / ಮಾಡಾಲಿಂ ಆಡ್ಸರಾಂ

(vii) –ಗೆಲೊ–ಲೆ/–ಗೆಲಿ–ಗೆಲ್ಯೊ/–ಗೆಲೆಂ–ಗೆಲಿಂ

(ಕ) ಸುನಿಲಾಗೆಲೊ ಪಾಡೊ/ಸುನಿಲಾಗೆಲೆ ರೆಡೆ
ಸುನಿಲಾಗೆಲಿ ಗಾಯ್/ಸುನಿಲಾಗೆಲ್ಯೊ ಮ್ಹೊಶಿಯೊ (ಸಂಬಂಧ್)
ಸುನಿಲಾಗೆಲೆಂ ಮಾಜರ್/ಸುನಿಲಾಗೆಲಿಂ ವಾಸ್ರಾಂ

(viii) –ಲ್ಯಾ–ಲೆ–ಲ್ಯಾ

(ಅ) ಮಾಡಾಲ್ಯಾ ಪಿಡ್ಯಾಂತ್
ಮಾಡಾಲೇ ಚುಡೆತಿರ್ (ಸಂಬಂಧ್–ಆಧಾರ್)
ಮಾಡಾಲ್ಯಾ ಮೊಡ್ಲಾರ್

(ix) –ಗೆಲ್ಯಾ –ಗೆಲೆ –ಗೆಲ್ಯಾ

(ಕ) ಸುನಿಲಾಗೆಲ್ಯಾ ರೆಡ್ಯಾನ್
ಸುನಿಲಾಗೆಲೇ ಮ್ಹೊಶಿನ್ (ಸಂಬಂಧ್–ಕಾರಣ್)
ಸುನಿಲಾಗೆಲ್ಯಾ ಸುಣ್ಯಾನ್

(x) –ಆ

(ಅ) ಮಾಡಾ, ತುಜೆ ವರ್ವಿಂ ಆಮ್ಕಾಂ (ಸಂಬೋಧನ್)
ನಾರ್ಲ್ ಮೆಳ್ತಾ. (ಉಲೊ)

(ಕ) ಸುನಿಲಾ, ಹಾಂಗಾ ಬಸ್.

(xi) –ಶಿಂ

(ಅ) ಮಾಡಾಶಿಂ ಕಾವ್ಳೆ ಯೆತಾತ್. (ಲಾಗಿಂ/ಸರ್ಶಿನ್

(ಕ) ಸುನಿಲಾಶಿಂ ವೆತಾಂ.

(xii) –ರ್

(ಅ) ಮಾಡಾರ್ ಕಾವ್ಳೆ ಬಸ್ಲ್ಯಾತ್. (ವಯ್ರ್)

(xiii) –ಗೆರ್

(ಕ) ಸುನಿಲಾಗೆರ್ ಸಯ್ರಿಂ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. (ಘರಾಂತ್)

(xiv) –ಚೆರ್

(ಅ) ಮಾಡಾಚೆರ್ ಚಾಂದ್ನೆಂ ಫಾಂಕ್ತಾ.

(ಕ) ಸುನಿಲಾಚೆರ್ ಚೂಕ್ ಮಾಂಡ್ಲಿ. (ವಯ್ರ್)

ಸುನಿಲಾಚೆರ್ ಬಿರ್ಮತ್ ದಿಸ್ಲಿ.

(xv) –ಚ್ಯಾನ್

(ಅ) ಮಾಡಾಚ್ಯಾನ್ ಹವೊ ಥಂಡ್ ದವರುಂ ಯೆತಾ. (ವರ್ವಿಂ

(ಕ) ಸುನಿಲಾಚ್ಯಾನ್ ಯೋಗ್ ಶಿಕುಂ ಯೆತಾ. ನಿಮ್ತಿಂ)

(xvi) –ಕ್‌ಯಿ

(ಅ) ಮಾಡಾಕ್‌ಯಿ ಜಗ್ಲಾಣೆಂ ಮಾರ್ಲೆಂ. (ತೆ ಶಿವಾಯ್)

(ಕ) ಸುನಿಲಾಕ್‌ಯಿ ಸಾಂಗ್.

(xvii) –ಸೊ–ಗೆ–ಶಿ–ಶ್ಯೊ / ಶೆಂ–ಶಿಂ

ತೊ ವೆತಾಸೊ ದಿಸ್ಲೊ / ತೆ ವೆತಾಶೆ ದಿಸ್ಲೆ.

ತಿ ವೆತಾಶಿ ದಿಸ್ಲಿ / ತ್ಯೊ ವೆತಾಶ್ಯೊ ದಿಸ್ಲ್ಯೊ. (ಕ್ರಿಯೆಚಿ ಸಾಧ್ಯತಾ)

ತೆಂ ವೆತಾಶೆಂ ದಿಸ್ಲೆಂ / ತಿಂ ವೆತಾಶಿಂ ದಿಸ್ಲಿಂ.

8. ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ (Pronoun)

1. (i) **ಸುನಿಲ್** ಬರೊ ಭುರ್ಗೊ.

(ii) **ತೊ** ಸವ್ವ್ಯಾ ವರ್ಗಾಂತ್ ಶಿಕ್ತಾ.

(iii) **ತಾಚೊ** ಭಾವ್ ಅನಿಲ್.

(iv) **ತೆ** ಇಸ್ಕೊಲಾಕ್ ವೆತಾತ್.

(v) **ತಾಂಕಾಂ** ಲಿಸಾಂವ್ ಬರೆಂ ಲಾಗ್ತಾ.

ಹಾಂಗಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ '**ತೊ**' ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ತಿಸ್ರ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ '**ತಾಚೊ**' ಸಬ್ದ್ ಸುನಿಲ್ ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾತ್. ಚೊವ್ತ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೊ '**ತೆ**' ಆನಿ ಪಾಂಚ್ವ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೊ '**ತಾಂಕಾಂ**' ಸಬ್ದ್ ಸುನಿಲ್ ಆನಿ ಅನಿಲ್ ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾತ್.

1. (ಅ) ನಾಮಾಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಉಚಾರ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಕ್ ಉದ್ದೆಸುನ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ಹೆರ್ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೆ–ತೊ, ತಾಚೊ, ತೆ, ತಾಂಕಾಂ– ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್.

2. ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್

(1) **ಪುರುಷ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್** : ಹಾಂತುಂ ತೀನ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾತ್

(i) **ಪಯ್ಲೊ ಪುರುಷ್** : ಜೊ ಕೊಣ್ ಉಲಯ್ತಾ – ಹಾಂವ್, ಆಮಿ

(ii) **ದುಸ್ರೊ ಪುರುಷ್** : ಜ್ಯಾ ಕೊಣಾಕಡೆ ಹಾಂವ್ ವಾ ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಾಂವ್ –ತುಂ, ತುಮಿ

(iii) **ತಿಸ್ರೊ ಪುರುಷ್** : ಜ್ಯಾ ಕೊಣಾ ವಿಶಿಂ ಹಾಂವ್ ಯಾ ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಾಂವ್ –ತೊ, ತಿ, ತೆಂ,

ಪುರುಷ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚಿ ವಳೆರಿ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾ :

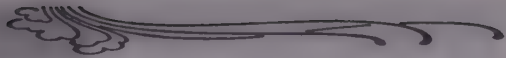

	ಏಕವಚನ್			ಬಹುವಚನ್		
	ಪಯ್ಲೊ ಪುರುಷ್	ದುಸ್ರೊ ಪುರುಷ್	ತಿಸ್ರೊ ಪುರುಷ್	ಪಯ್ಲೊ ಪುರುಷ್	ದುಸ್ರೊ ಪುರುಷ್	ತಿಸ್ರೊ ಪುರುಷ್
ಪುಲ್ಲಿಂಗ್	ಹಾಂವ್	ತುಂ	ತೊ	ಆಮಿ	ತುಮಿ	ತೆ
ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್	ಹಾಂವ್	ತುಂ	ತಿ	ಆಮಿ	ತುಮಿ	ತ್ಯೊ
ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್	ಹಾಂವ್	ತುಂ	ತೆಂ	ಆಮಿ	ತುಮಿ	ತಿಂ

ಹಾಂತುಂ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪುರುಷಾಂನಿ ಲಿಂಗ್ ಭೇದ್ ನಾ, ವಚನ್ ಭೇದ್ ಆಸಾ, ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಪುರುಷಾಂತ್ ಲಿಂಗ್‌ಭೇದ್ ತಶೆಂಚ್ ವಚನ್‌ಭೇದ್ ಆಸಾತ್.

ವಚನಾ ಆನಿ ಲಿಂಗಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಪುರುಷ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚೆ ವಿಕಾರ್ ಯಾ ವಿವಿಂಗಡ್ ರುಪಾಂ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

ಪಯ್ಲೊ ಪುರುಷ್		ದುಸ್ರೊ ಪುರುಷ್		ತಿಸ್ರೊ ಪುರುಷ್			
ಏ. ವ	ಬ.ವ.	ಏ.ವ.	ಏ.ವ.	ಏಕ್‌ವಚನ್			ಬ.ವ.
ಹಾಂವ್	ಆಮಿ	ತುಂ	ತುಮಿ	ಪು.	ಸ್ತ್ರೀ.	ನಪುಂ.	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ
ಹಾಂವೆಂ	ಆಮಿ	ತುವೆಂ	ತುಮಿ	ತಾಣೆಂ	ತಿಣೆಂ	ತಾಣೆಂ	ತಾಂಣೆಂ
ಮ್ಹಾಕಾ	ಆಮ್ಕಾಂ	ತುಕಾ	ತುಮ್ಕಾಂ	ತಾಕಾ	ತಿಕಾ	ತಾಕಾ	ತಾಂಕಾಂ
ಮ್ಹಜೊ	ಆಮ್ಚೊ	ತುಜೊ	ತುಮ್ಚೊ	ತಾಚೊ	ತಿಚೊ	ತಾಚೊ	ತಾಂಚೊ
ಮ್ಹಗೆರ್*	ಆಮ್ಗೆರ್	ತುಗೆರ್*	ತುಮ್ಗೆರ್	ತಾಗೆರ್*	ತಿಗೆರ್*	ತಾಗೆರ್*	ತಾಂಗೆರ್
ಮ್ಹಗೆಲೊ*	ಆಮ್ಗೆಲೊ	ತುಗೆಲೊ*	ತುಮ್ಗೆಲೊ	ತಾಗೆಲೊ*	ತಿಗೆಲೊ*	ತಾಗೆಲೊ*	ತಾಂಗೆಲೊ
ಮ್ಹಜ್ಯಾನ್	ಆಮ್ಚ್ಯಾನ್	ತುಜ್ಯಾನ್	ತುಮ್ಚ್ಯಾನ್	ತಾಚ್ಯಾನ್	ತಿಚ್ಯಾನ್	ತಾಚ್ಯಾನ್	ತಾಂಚ್ಯಾನ್
ಮ್ಹಜೆರ್	ಆಮ್ಚೆರ್	ತುಜೆರ್	ತುಮ್ಚೆರ್	ತಾಚೆರ್	ತಿಚೆರ್	ತಾಚೆರ್	ತಾಂಚೆರ್
ಮ್ಹಜ್ಯಾಂತ್	ಆಮ್ಚ್ಯಾಂತ್	ತುಜ್ಯಾಂತ್	ತುಮ್ಚ್ಯಾಂತ್	ತಾಚ್ಯಾಂತ್	ತಿಚ್ಯಾಂತ್	ತಾಚ್ಯಾಂತ್	ತಾಂಚ್ಯಾಂತ್
ಮ್ಹಜ್ಯಾ	ಆಮ್ಚ್ಯಾ	ತುಜ್ಯಾ	ತುಮ್ಚ್ಯಾ	ತಾಚ್ಯಾ	ತಿಚ್ಯಾ	ತಾಚ್ಯಾ	ತಾಂಚ್ಯಾ

*ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಹ್ಯಾ ಏಕ್‌ವಚನ್ ರುಪಾಂ ಬದ್ಲಾಕ್ ತಾಂಚಿಂ ಬಹುವಚನ್ ರುಪಾಂ (ಆಮ್ಗೆರ್, ತುಮ್ಗೆರ್, ತಾಂಗೆರ್, ಆಮ್ಗೆಲೊ, ತುಮ್ಗೆಲೊ, ತಾಂಗೆಲೊ) ಘೊಳ್ತಾತ್.

(2) **ಆತ್ಮ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ :**

(i) **ಸ್ವತಾ** : ಹಾಕಾ ಲಿಂಗ್‌ಭೇದ್ ಆನಿ ವಚನ್‌ಭೇದ್ ನಾ.

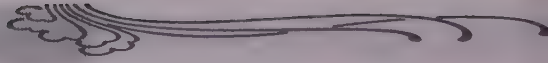
ದೆಖಿಕ್ : ಅನಿಲ್ ಸ್ವತಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಸೊದ್ತಾ.
ಅನಿತಾ ಸ್ವತಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಸೊದ್ತಾ.
ತಿಂ ಸ್ವತಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಸೊದ್ತಾತ್.

(ii) **ಆಪುಣ್** : ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಕ್ ಲಿಂಗ್‌ಫರಕ್ ನಾ. ಪೂಣ್ ವಚನ್‌ಫರಕ್ ಆಸ್ಯೆತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಅನಿಲ್ ಆಪ್ಣಾ ವಿಶಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ
ಅನಿತಾ ಆಪ್ಣಾ ವಿಶಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ
ತಿಂ ಆಪ್ಣಾಂಕ್ ಬರಿ ಸಯ್ರಿಕ್ ಸೊದ್ತಾತ್.

ಆತ್ಮ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚೆ ವಿಕಾರ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್ :

ಆಪುಣ್	ಸ್ವತಾ
ಏಕ್‌ವಚನ್ ತಶೆಂ ಬಹುವಚನ್	ಏಕ್‌ವಚನ್ ತಶೆಂ ಬಹುವಚನ್
ಆಪ್ಣೆಂ	ಸ್ವತಾ
ಆಪ್ಣಾಕ್	ಸ್ವತಾಕ್
ಆಪ್ಣಾಚೊ	ಸ್ವತಾಚೊ
ಆಪ್ಣಾಗೆರ್	ಸ್ವತಾಗೆರ್
ಆಪ್ಣಾಲೊ/ಆಪ್ಣಾಗೆಲೊ	–
ಆಪ್ಣಾಚ್ಯಾನ್	ಸ್ವತಾಚ್ಯಾನ್
ಆಪ್ಣಾಚೆರ್	ಸ್ವತಾಚೆರ್
ಆಪ್ಣಾಚ್ಯಾಂತ್	ಸ್ವತಾಚ್ಯಾಂತ್
ಆಪ್ಣಾಚ್ಯಾ	ಸ್ವತಾಚ್ಯಾ

ಆತ್ಮವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ ಪುರುಷ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚೆಂ ವೆಗ್ಳೆಂಚ್ ಏಕ್ ರೂಪ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

(3) ದರ್ಶಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ :

ಹೆಂ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಕಿತೆಂ ನಾ ಕಿತೆಂ ದಾಖೊವ್ಪಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾ. ಹಾಂತುಂ ತೀನ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾತ್.

(i) ಲಾಗುನ್ ಯೆವ್ಪಿ ದರ್ಶಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ :

ಹಿಂ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ ಉಲೊವ್ಪ್ಯಾಕ್ ಲಾಗಿಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ವಸ್ತುಂಕ್ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್ : ಹೊ ಹಿ ಹೆಂ

ಬಹುವಚನ್: ಹೆ ಹ್ಯೊ ಹಿಂ

ದೆಖಿಕ್ : ಹೊ ಮ್ಹಜೊ ಬಾಪುಯ್, ಹಿ ಮ್ಹಜಿ ಆವಯ್
ಹೆಂ ಮ್ಹಜೆಂ ಘರ್.
ಹೆ ಮ್ಹಜೆ ಇಷ್ಟ್, ಹ್ಯೊ ಮ್ಹಜ್ಯೊ ಭಯ್ಣಿ
ಹಿಂ ಮ್ಹಜಿಂ ಸುಣಿಂ

(ii) ಲಾಗುನ್ ಯೆನಾಸ್ಪಿ ದರ್ಶಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ :

ಹಿಂ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ ಉಲೊವ್ಪ್ಯಾಕ್ ಲಾಗಿಂ ತಶೆಂ ಪಯ್ಸ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ವಸ್ತುಂಕ್ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಏಕ್‌ವಚನ್ : ತೊ ತಿ ತೆಂ

ಬಹುವಚನ್: ತೆ ತ್ಯೊ ತಿಂ

ದೆಖಿಕ್ : ತೊ ಮ್ಹಜೊ ಸಾಂಗಾತಿ, ತಿ ಮ್ಹಜಿ ಮಾವ್ಶಿ
ತೆಂ ಮ್ಹಜೆಂ ಮಾಜರ್.
ತೆ ಮ್ಹಜೆ ಭಾವ್, ತ್ಯೊ ಮ್ಹಜ್ಯೊ ಭಯ್ಣಿ
ತಿಂ ಮ್ಹಜಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ.

(iii) ಇತರ್ ದರ್ಶಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ :

	ಏಕ್‌ವಚನ್	ಬಹುವಚನ್
ಪು.	ಅಸ್ಲೊ, ತಸ್ಲೊ, ಯೆದೊ, ತೆದೊ	ಅಸ್ಲೆ, ತಸ್ಲೆ, ಯೆದೆ, ತೆದೆ
ಸ್ತ್ರೀ.	ಅಸ್ಲಿ, ತಸ್ಲಿ, ಯೆದಿ, ತೆದಿ	ಅಸ್ಲ್ಯೊ, ತಸ್ಲ್ಯೊ, ಯೆದ್ಯೊ, ತೆದ್ಯೊ
ನಪುಂ.	ಅಸ್ಲೆಂ, ತಸ್ಲೆಂ, ಯೆದೆಂ, ತೆದೆಂ	ಅಸ್ಲಿಂ, ತಸ್ಲಿಂ, ಯೆದಿಂ, ತೆದಿಂ

ದರ್ಶಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚೆ ವಿಕಾರ್ ವಾ ರುಪಾಂ :

ಏಕ್‌ವಚನ್			ಬಹುವಚನ್
ಪುಲ್ಲಿಂಗ್	ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್	ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್	ಪು.ಸ್ತ್ರೀ, ನಪುಂ
ಹೊ	ಹಿ	ಹೆಂ	ಹೆ / ಹ್ಯೊ / ಹಿಂ
ಹಾಣೆಂ	ಹಿಣೆಂ	ಹಾಣೆಂ	ಹಾಂಣಿಂ
ಹಾಕಾ	ಹಿಕಾ	ಹಾಕಾ	ಹಾಂಕಾಂ
ಹಾಚೊ	ಹಿಚೊ	ಹಾಚೊ	ಹಾಂಚೊ
ಹಾಗೆರ್*	ಹಿಗೆರ್*	ಹಾಗೆರ್*	ಹಾಂಗೆರ್
ಹಾಗೆಲೊ*	ಹಿಗೆಲೊ*	ಹಾಗೆಲೊ*	ಹಾಂಗೆಲೊ
ಹಾಚ್ಯಾನ್	ಹಿಚ್ಯಾನ್	ಹಾಚ್ಯಾನ್	ಹಾಂಚ್ಯಾನ್
ಹಾಚೆರ್	ಹಿಚೆರ್	ಹಾಚೆರ್	ಹಾಂಚೆರ್
ಹಾಚ್ಯಾಂತ್	ಹಿಚ್ಯಾಂತ್	ಹಾಚ್ಯಾಂತ್	ಹಾಂಚ್ಯಾಂತ್
ಹಾಚ್ಯಾ	ಹಿಚ್ಯಾ	ಹಾಚ್ಯಾ	ಹಾಂಚ್ಯಾ

*ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಹಿಂ ರುಪಾಂ ನಾಂತ್. ಹಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ತಶೆಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂತ್ ತಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ್ ರುಪಾಂಚ್ (ಹಾಂಗೆರ್, ಹಾಂಗೆಲೊ) ಘೊಲ್ತಾತ್.

(4) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ :

ಜೆಂ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಸವಾಲ್ ವಾ ಪ್ರಶ್ನ್ ವಿಚಾರುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್ ತಾಕಾ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹಾಂತುಂ ಲಿಂಗ್‌ಭೇದ್ ಆನಿ ವಚನ್‌ಭೇದ್ ನಾ.

(i) **ಕೊಣ್** : ದೆಖಿಕ್ : ಕೊಣ್ ಆಯ್ಲಾ?
ತ್ಯೊ ಚಲಿಯೊ ಕೊಣ್?
ತಿಂ ಕೊಣ್?

'ಕೊಣ್' ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಉದ್ದೆಸುನ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

(ii) **ಕಿತೆಂ** : ದೆಖಿಕ್ : ತುಕಾ ಕಿತೆಂ ಜಾಯ್?
ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಕಿತೆಂ?
ತುವೆಂ ಕಿತೆಂ ದಿಲೆಂ?

'ಕಿತೆಂ' ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಉದ್ದೆಸುನ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚೆಂ ವಿಕಾರಿ ರುಪಾಂ :

ಕೊಣ್ : ಕೊಣೆಂ, ಕೊಣಾಕ್, ಕೊಣಾಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ, ಕೊಣಾಗೆರ್, ಕೊಣಾಗೆಲೊ/ಲಿ/ಲೆಂ, ಕೊಣಾಚ್ಯಾನ್, ಕೊಣಾಚೆರ್, ಕೊಣಾಚ್ಯಾಂತ್, ಕೊಣಾಚ್ಯಾ.

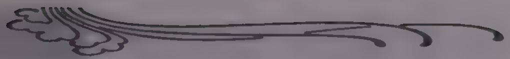
ಕಿತೆಂ : ಕಿತ್ಯಾಕ್, ಕಿತ್ಯಾಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ, ಕಿತ್ಯಾನ್, ಕಿತ್ಯಾಚೆರ್, ಕಿತ್ಯಾಂತ್, ಕಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ

(5) **ಸಂಬಂಧ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ :**

ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ವಾ ಘುಡ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಕಡೆ ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಕಡೆ ಸಂಬಂಧ್ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಜೆಂ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ವಾಪರ್ತಾತ್ ತ್ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಕ್ ಸಂಬಂಧ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹಾಂತುಂ ಲಿಂಗ್‌ಭೇದ್ ಆನಿ ವಚನ್‌ಭೇದ್ ಆಸಾ.

	ಪು	**ಸ್ತ್ರೀ**	**ನಪುಂ**
ಏಕವಚನ್	ಜೊ	ಜಿ	ಜೆಂ
ಬಹುವಚನ್	ಜೆ	ಜ್ಯೊ	ಜಿಂ

ದೆಖಿಕ್ : ಜೊ ಭುಕೆಲಾ ತಾಕಾ ವಾಡ್.
ಜಿ ಕವಿತಾ ಹಾಂವೆಂ ಬರಯ್ಲ್ಯಾ, ತಿ ವಾಚ್
ಜೆಂ ಸಪಣ್ ತುಕಾ ಪಡ್ಲಾಂ, ತೆಂ ವಿಸರ್
ಜೆ ಮನಿಸ್ ಹಾಂಗಾ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್, ತಾಂಕಾಂ ಬಸಯ್
ಜ್ಯೊ ರಿವಾಜಿ ಆಸಾತ್, ತ್ಯೊ ಪಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್
ಜಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಾಣೆಂ ವಾಚ್ಲ್ಯಾಂತ್, ತಿಂ ಮೆಜಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾಂತ್.

9. ವಿಶೇಷಣ್ (Adjectives)

1. (i) **ತಾಂಬ್ಡೊ** ಗುಲೊಬ್ ಹಾಡ್.

(ii) **ಗೊರಿ** ಚಲಿ ವಾಚ್ತಾ.

(iii) **ಹುನ್** ಉದಕ್ ಪಿಯೆ.

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್-ತಾಂಬ್ಡೊ, ಗೊರಿ, ಹುನ್-ಕ್ರಮಾನ್ ಗುಲೊಬ್, ಚಲಿ, ಉದಕ್, ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚಿ ವಿಶೇಷತಾ ಕಳಯ್ತಾತ್.

ಕಸಲೊ ಗುಲೊಬ್ ಹಾಡಿಜೆ?	ತಾಂಬ್ಡೊ ಗುಲೊಬ್
ಕಸಲಿ ಚಲಿ ವಾಚ್ತಾ?	ಗೊರಿ ಚಲಿ
ಕಸಲೆಂ ಉದಕ್ ಪಿಯೆಜೆ?	ಹುನ್ ಉದಕ್

1. (ಅ) (iv) **ಪಾಂಚ್** ದೀಸ್ ಸಂಪ್ಲೆ

(v) **ಥೊಡೊ** ವೇಳ್ ಹಾಂಗಾ ಬಸ್.

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೆ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ಪಾಂಚ್ ಆನಿ ಥೊಡೊ ಕ್ರಮಾನ್ ದೀಸ್ ಆನಿ ವೇಳ್ ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಆನಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ಸುಚಯ್ತಾ.

ಕಿತ್ಲೆ ದೀಸ್ ಸಂಪ್ಲೆ? ಪಾಂಚ್ ದೀಸ್.

ಕಿತ್ಲೊ ವೇಳ್ ಹಾಂಗಾ ಬಸಜೆ? ಥೊಡೊ ವೇಳ್.

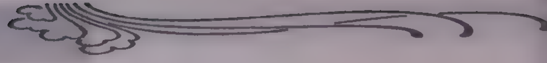
2. (vi) ತೊ **ಬುದ್ವಂತ್**

(vii) ತುಂ **ಭಿವ್ಕುರೊ**

(viii) ಹಾಂವ್ **ಧಯ್ರಾಧಿಕ್**

(ix) ತೆ **ವೀರ್**

(x) ಆಮಿ **ಸ್ವತಂತ್ರ್**

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೆ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ - ಬದ್ವಂತ್, ಭಿವ್ಕುರೊ, ಧಯ್ರಾಧಿಕ್, ವೀರ್, ಸ್ವತಂತ್ರ್-ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಮಾನ್ ತೊ, ತುಂ, ಹಾಂವ್, ತೆ, ಆಮಿ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚಿ ವಿಶೇಷತಾ ದಾಖಯ್ತಾತ್.

ತೊ ಕಸಲೊ?	ತೊ ಬುದ್ವಂತ್
ತುಂ ಕಸೊ?	ತುಂ ಭಿವ್ಕುರೊ
ಹಾಂವ್ ಕಸೊಂ?	ಹಾಂವ್ ಧಯ್ರಾಧಿಕ್
ತೆ ಕಸಲೆ?	ತೆ ವೀರ್
ಆಮಿ ಕಶಿಂ (ಆಸಾಂವ್)?	ಆಮಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್

3. **ನಾಮಾಂಚಿ ಆನಿ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚಿ ವಿಶೇಷತಾ ಸುಚಂವ್ಚ್ಯಾ ಯಾ ತಾಂಚ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಂತ್ ವಿಶೇಷ್ ಭರ್ ಘಾಲ್ತಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.**

ವಯ್ಲ್ಯಾ (i) ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್-ತಾಂಬ್ಡೊ, ಗೊರಿ, ಹುನ್, ಪಾಂಚ್, ಥೊಡೊ, ಬುದ್ವಂತ್, ಭಿವ್ಕುರೊ, ಧಯ್ರಾಧಿಕ್, ವೀರ್, ಸ್ವತಂತ್ರ್-ವಿಶೇಷಣ್.

4. **ವಿಶೇಷ್ಯ್ ಆನಿ ವಿಶೇಷಣ್**

ತಾಂಬ್ಡೊ ಗುಲೊಬ್-ಹಾಂತುಂ ಗುಲೊಬಾಚಿ ವಿಶೇಷತಾ ಕಳಯ್ಲ್ಯಾ ದೆಖುನ್ 'ಗುಲೊಬ್' ಹೆಂ ನಾಮ್ ವಿಶೇಷ್ಯ್. ತಾಂಬ್ಡೊ ಸಬ್ದ್ ಗುಲೊಬಾಚಿ ವಿಶೇಷತಾಯ್ ಸುಚಯ್ತಾ. ದೆಖುನ್ 'ತಾಂಬ್ಡೊ' ಹೊ ಸಬ್ದ್ ವಿಶೇಷಣ್.

5. **ಅಧಿ ವಿಶೇಷಣ್ :**

ಜೆಂ ವಿಶೇಷಣ್ ನಾಮಾ ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ ಆದಿಂ ಆಸ್ತಾ ತೆಂ ಅಧಿವಿಶೇಷಣ್.

ದೆಖಿಕ್ : (i) **ಬುದ್ವಂತ್** ಚಲೊ ವಾಚ್ತಾ.

(ii) **ಸುಕೆಂ** ಲಾಂಕುಡ್ ಜಳಯ್.

(iii) **ಹಟ್ಟಿ** ತುಂ.

6. ವಿಧಿ ವಿಶೇಷಣ್ :

ಜೆಂ ವಿಶೇಷಣ್ ನಾಮಾ ಯಾ ಸರ್ವ್ನಾಮಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಸ್ತಾ ತೆಂ ವಿಧಿವಿಶೇಷಣ್.

ದೆಖಿಕ್ : (i) ಚಲೊ **ಬುದ್ವಂತ್** ಆಸಾ.

(ii) ಮಿಸ್ರಾಂಗ್ **ತರ್ನಿ** ಆಸಾ.

(iii) ತುಂ **ಹಟ್ಟಿ/ಬರೊ.**

7. ವಿಶೇಷಣಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ :

ವಿಶೇಷಣಾಂ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರಾಂಚಿಂ ಆಸಾತ್. ನಾಮಾಂಚೆ ಗೂಣ್, ಪರಿಮಾಣ್, ಸಂಬಂಧ್, ನಾಮಾಂ ವಿಶಿಂ ಪ್ರಶ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಸಕ್ಡಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಹೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

7. (i) ಗುಣ್‌ವಾಚಕ್ ವಿಶೇಷಣ್ :

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಂಚೆ ಗೂಣ್, ಸ್ಥಿತಿ, ವಿಶೇಷತಾಯ್ ದಾಖಯ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಕಾಳೆಂ ಮಾಜರ್, **ಲ್ಹಾನ್** ಪುಸ್ತಕ್, **ಕೊಡು** ಕಸಾಯ್

ರುಚಿಕ್ ಜೆವಣ್, **ಸೊಬಿತ್** ಚಲಿ, **ವ್ಹಡ್ಲೆಂ** ಘರ್

7. (ii) ದರ್ಶಕ್ ವಿಶೇಷಣ್ :

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ದಾಖೊವ್ಪಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ತೊ ಮಾಡ್	**ತಿ** ಮಾಡಿ	**ತೆಂ** ಘರ್
ತೆ ರೂಕ್	**ತ್ಯೊ** ವಾಲಿ	**ತಿಂ** ಝುಡಾಂ
ಹೊ ಭುರ್ಗೊ	**ಹಿ** ಚಲಿ	**ಹೆಂ** ಮಾಜರ್
ಹೆ ಬಾಂಕ್	**ಹ್ಯೊ** ಭಯ್ಣಿ	**ಹಿಂ** ಕದೆಲಾಂ

7. (iii) ಪರಿಮಾಣ್/ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ್ ವಿಶೇಷಣಾಂ :

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಂಚೆಂ ಪ್ರಮಾಣ್, ಸಂಖ್ಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಳಯ್ತಾತ್.

ಇತ್ಲೊ ವೇಳ್	ಆಖ್ಖೊ ದೀಸ್	ತಿತ್ಲೊ ತಾಂದುಳ್
ಥೊಡೊ ಜಾಗೊ	ಪಯ್ಲೊ ದೀಸ್	ತಿಸ್ರಿ ಭಯ್ಣ್
ಎಕೆಕ್ ಘಡಿ	ಎಕೊಡೊ ಗಾಂಚ್	ದೊಡೊ ವಾವ್ರ್
ಏಕ್ ಪುಸ್ತಕ್	ಧಾ ಆಂಬೆ	ಅರ್ಧೆಂ ವೋರ್

7. (iv) **ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ್ ವಿಶೇಷಣ್ :**

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮ್ ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾ ವಿಶಿಂ ಪ್ರಶ್ನ್ ಯಾ ಸವಾಲ್ ವಿಚಾರ್‍ತಾತ್ ದೆಖಿಕ್ :

ತೊ ಕೋಣ್? ಕಿತೆಂ ಜಾಯ್? **ಖಂಯ್ಚೊ** ದೀಸ್?
ಕಸ್ಲೊ ಭುರ್ಗೊ? **ಕಿತ್ಲೊ** ದುಡು? **ಕಿತ್ಲೆಂ** ಮೋಲ್?

7. (v) **ಸಂಬಂಧ್‌ಕಾರಕ್ ವಿಶೇಷಣ್ :**

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ಸಂಬಂಧ್ ಜೊಡುನ್ ತಾಚೇ ತಾಬೆಂತ್ ಆಸ್ಲೆಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾ ವಸ್ತು ದಾಖಯ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಮ್ಹಜೊ ಭಾವ್	**ಮ್ಹಜಿ** ಭಯ್ಣ್	**ಮ್ಹಜೆಂ** ಘರ್
ತುಜೊ ಇಷ್ಟ್	**ತುಜಿ** ಮುಸ್ತಾಯ್ಕಿ	**ತುಜೆಂ** ಪುಸ್ತಕ್
ತಾಚೊ ಮಾಡ್	**ತಾಚಿ** ಧುವ್	**ತಾಚೆಂ** ಪೊತೆಂ

7. (vi) **ಪ್ರತಿಬಂಧಿ ವಿಶೇಷಣ್ :**

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಂಕ್ ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಕ್ ಶಿಮ್ ಯಾ ಪ್ರಮಾಣ್ ಠರಾಯ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಎಕ್‌ಚ್ ದೀಸ್; ತೊ **ಮಾತ್ರ್**
ಕಾರ್ಯ್‌ಕ್ರಮ್ **ಕೇವಲ್** ವ್ಹಡಾಂಕ್
ಫಕತ್ ಧಾ ರುಪಯ್.

7. (vii) **ಸರ್ವ್‌ನಾಮಿಕ್ ವಿಶೇಷಣಾಂ :**

ವಿಶೇಷಣಾಂಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂಚ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ಘೊಳ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಿಕ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಮ್ಹಜೊ ಭಾವ್ ತುಜಿ ಭಯ್ಣ್ ತಾಚೆಂ ಘೆರ್
ತಾಂಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ ಆಪ್ಣಾಚೊ ಗಾಂವ್ ಆಮ್ಗೊ ದೇಶ್

ಸರ್ವನಾಮಿಕ್ ವಿಶೇಷಣಾಂಚಿ ವಳೆರಿ					
ಏಕವಚನ್			ಬಹುವಚನ್		
ಪು.	ಸ್ತ್ರೀ	ನ.	ಪು.	ಸ್ತ್ರೀ	ನ.
ಮ್ಹಜೊ	ಮ್ಹಜೀ	ಮ್ಹಜೆಂ	ಮ್ಹಜೆ	ಮ್ಹಜ್ಯೊ	ಮ್ಹಜಿಂ
ಆಮ್ಚೊ	ಆಮ್ಚಿ	ಆಮ್ಚೆಂ	ಆಮ್ಚೆ	ಆಮ್ಚ್ಯೊ	ಆಮ್ಚಿಂ
ತುಜೊ	ತುಜಿ	ತುಜೆಂ	ತುಜೆ	ತುಜ್ಯೊ	ತುಜಿಂ
ತುಮ್ಚೊ	ತುಮ್ಚಿ	ತುಮ್ಚೆಂ	ತುಮ್ಚೆ	ತುಮ್ಚ್ಯೊ	ತುಮ್ಚಿಂ
ತಾಚೊ	ತಾಚಿ	ತಾಚೆಂ	ತಾಚೆ	ತಾಚ್ಯೊ	ತಾಚಿಂ
ತಾಂಚೊ	ತಾಂಚಿ	ತಾಂಚೆಂ	ತಾಂಚೆ	ತಾಂಚ್ಯೊ	ತಾಂಚಿಂ
ಕೊಣಾಚೊ	ಕೊಣಾಚಿ	ಕೊಣಾಚೆಂ	ಕೊಣಾಚೆ	ಕೊಣಾಚ್ಯೊ	ಕೊಣಾಚಿಂ
ಹಾಚೊ	ಹಾಚಿ	ಹಾಚೆಂ	ಹಾಚೆ	ಹಾಚ್ಯೊ	ಹಾಚಿಂ
ಹಾಂಚೊ	ಹಾಂಚಿ	ಹಾಂಚೆಂ	ಹಾಂಚೆ	ಹಾಂಚ್ಯೊ	ಹಾಂಚಿಂ
ಜಾಚೊ	ಜಾಚಿ	ಜಾಚೆಂ	ಜಾಚೆ	ಜಾಚೇ	ಜಾಚಿಂ
ಜಾಂಚೊ	ಜಾಂಚಿ	ಜಾಂಚೆಂ	ಜಾಂಚೆ	ಜಾಂಚ್ಯೊ	ಜಾಂಚಿಂ
ಆಪ್ಣಾಚೊ	ಆಪ್ಣಾಚಿ	ಆಪ್ಣಾಚೆಂ	ಆಪ್ಣಾಚೆ	ಆಪ್ಣಾಚ್ಯೊ	ಆಪ್ಣಾಚಿಂ
ಸ್ವತಾಚೊ	ಸ್ವತಾಚಿ	ಸ್ವತಾಚೆಂ	ಸ್ವತಾಚೆ	ಸ್ವತಾಚ್ಯೊ	ಸ್ವತಾಚಿಂ

8. ವಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣಾಂ :

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾ ಆನಿ ವಚನಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ವಿಕಾರ್ ಘೆತಾತ್ ಯಾ ಬದ್ಲತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ತಾಂಬ್ಡೊ ಗುಲೊಬ್, ತಾಂಬ್ಡಿ ಮಿರ್ಸಾಂಗ್, ತಾಂಬ್ಡೆಂ ಫಿಂತ್.
ತಾಂಬ್ಡೊ ಗುಲೊಬ್, ತಾಂಬ್ಡ್ಯೊ ಮಿರ್ಸಾಂಗೊ, ತಾಂಬ್ಡಿಂ ಫಿಂತಾಂ

ಹಾಂಗಾ 'ತಾಂಬ್ಡೊ' ವಿಶೇಷಣ್ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾ ಆನಿ ವಚನಾ ಪ್ರಕಾರ್
ಕಶೆಂ ವಿಕಾರ್ ಯಾ ವಿವಿಧ್ ರುಪಾಂ ಘೆತಾ ತೆಂ ಕಳ್ತಾ. ತೀನ್ ಲಿಂಗಾಂ ಆನಿ
ದೋನ್ ವಚನಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ವಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣಾಂಚಿಂ ಸ ರುಪಾಂ ಜಾತಾತ್

8. (ಅ) **ವಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ ಹೆರ್ ಉದಾಹರಣಾಂ :**

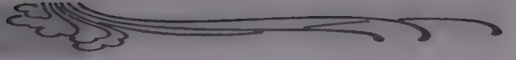
(i)	ನವೊ ಗ್ರಂಥ್	ನವಿ ಮುಸ್ತಾಯ್ಕಿ	ನವೆಂ ಘರ್
	ನವೆ ದಿವೆ	ನವ್ಯೊ ವಾತಿ	ನವಿಂ ಕದೆಲಾಂ
(ii)	ಖರೊ ಮೋಗ್	ಖರಿ ಗಜಾಲ್	ಖರೆಂ ಜಿವಿತ್
	ಖರೆ ಇಷ್ಟ್	ಖರ್‍ಯೊ ಸಾಕ್ಷಿ	ಖರಿಂ ಘಡಿತಾಂ
(iii)	ಸುಕೊ ಗೋಂವ್	ಸುಕಿ ವಾಲ್	ಸುಕೆಂ ತಣ್
	ಸುಕೆ ರೂಕ್	ಸುಕ್ಯೊ ಮಿರ್ಸಾಂಗೊ	ಸುಕಿಂ ಲಾಂಕ್ಡಾಂ
(iv)	ಪೊರ್ನೊ ಬಾಂಕ್	ಪೊರ್ನಿ ಸಾಡಿ	ಪೊರ್ನೆಂ ವಸ್ತುರ್
	ಪೊರ್ನೆ ಮಾಡ್	ಪೊರ್ನ್ಯೊ ಲುಂಗ್ಯೊ	ಪೊರ್ನಿಂ ಮೆಜಾಂ
(v)	ವ್ಹಡ್ಲೊ ದೇಶ್	ವ್ಹಡ್ಲಿ ಬಾಂಯ್	ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಬಾಯ್
	ವ್ಹಡ್ಲೆ ಆಂಬೆ	ವ್ಹಡ್ಲ್ಯೊ ಗಾಯೊ	ವ್ಹಡ್ಲಿಂ ಕುಡಾಂ

8. (ಆ) **ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ಉದಾಹರಣಾಂ (ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ಏಕವಚನಿ ರುಪಾಂ) :**

ಮೊಟ್ವೊ, ಮ್ಹಾಲ್ಗಡೊ, ಸಗ್ಳೊ, ಮ್ಹೆಳೊ, ಗೊರೊ, ಬರೊ, ಥೊಡೊ, ತರ್ನೊ
ಪಿಸೊ, ದುಬ್ಳೊ, ರಿತೊ, ಮೊಟೊ, ಉಣೊ, ಕಾಳೊ, ಧವೊ, ಪಿಕೊ
ಪಾಚ್ವೊ, ಪಯ್ಲೊ, ಭಿವ್ಕುರೊ, ಸಾದೊ, ನಿಮಾಣೊ, ಇತ್ಲೊ, ತಿತ್ಲೊ, ಜಾಯ್ತೊ
ಕಸ್ಲೊ, ಖೊಟೊ, ದೊಡೊ, ಕಿತ್ಲೊ, ಆದ್ಲೊ.

9. **ಅವಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣಾಂ :**

ಹಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾ ಆನಿ ವಚನಾ ಪ್ರಕಾರ್ ವಿಕಾರ
ಘೆನಾಂತ್ ಯಾ ಬದ್ಲನಾಂತ್. ಹಾಂಕಾಂ ಕಸಲೊಚ್ ವಿಕಾರ್ ಲಾಗನಾ. ದೆಖಿಕ್

(i)	**ಲ್ಹಾನ್ ಕೊಂಬೊ**	**ಲ್ಹಾನ್ ಮಾಸ್ಳಿ**	**ಲ್ಹಾನ್ ಪುಸ್ತಕ್**
	ಲ್ಹಾನ್ ಕೊಂಬೆ	**ಲ್ಹಾನ್ ಮಾಸ್ಳ್ಯೊ**	**ಲ್ಹಾನ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ**
(ii)	**ಸೊಬಿತ್ ಚಲೊ**	**ಸೊಬಿತ್ ಚಲಿ**	**ಸೊಬಿತ್ ಘರ್**
	ಸೊಬಿತ್ ಚಲೆ	**ಸೊಬಿತ್ ಚಲಿಯೊ**	**ಸೊಬಿತ್ ಘರಾಂ**

ಹಾಂಗಾ 'ಲ್ಹಾನ್' ಆನಿ 'ಸೊಬಿತ್' ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾ ಆನಿ ವಚನಾ ಪ್ರಕಾರ್ ವಿಕಾರ್ ಘೆನಾಂತ್. ಆಸಾ ತಶಿಂ ಉರ್ತಾತ್.

9. (ಅ) **ಅವಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ ಹೆರ್ ಉದಾಹರಣಾಂ** :

ಗ್ರೇಸ್ತ್, ಪವಿತ್ರ್, ಹುನ್, ನಿತಳ್, ದಾಟ್, ಹುಶಾರ್, ವ್ಹಡ್, ಸುರಾತಿ, ಥಂಡ್, ಗೂಂಡ್, ಮೋವ್, ಕೊಡು, ಗೋಡ್, ಭಿರಾಂಕುಳ್, ಬುದ್ವಂತ್, ವಿಶ್ವಾಸಿ, ಲಾಂಬ್, ಧಯ್ರಾಧಿಕ್, ಸಕ್ಕಡ್, ಮುಖೆಲ್, ಕಠಿಣ್, ಚಡ್, ಸ್ವತಂತ್ರ್, ಖುಶಾಲಿ, ಆಧುನಿಕ್, ಆಳ್ಶಿ, ವಿಧೇಯ್, ರೂಂದ್, ಜಡ್, ಉಬಾರ್, ಸಡಿಲ್, ಅಶಿರ್, ಬಾರಿಕ್, ನೀಟ್, ರುಚಿಕ್, ಅಸ್ಕತ್.

10. ಕ್ರಿಯಾಪದ್ (Verb)

1. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕರ್ಣಿ ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸುಚಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

   ದೆಖಿಕ್ : (i) ಭುರ್ಗೆಂ ನಿದ್ಲೆಂ.
   (ii) ತುಂ ಬಸ್.
   (iii) ತೊ ಜೆವ್ತಾ.
   (iv) ಆವಯ್ ಯೆತಲಿ.

   ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ನಿದ್ಲೆಂ, ಬಸ್, ಜೆವ್ತಾ, ಯೆತಲಿ– ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

2. ನಾಮಾಚೆಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್, ಸ್ಥಿತಿ ಯಾ ಗೂಣ್ ಸಮ್ಜುಂಕ್‌ಯಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ.
3. ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಚಡಾವತ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಆಸ್ತಾ.
4. ಥೊಡ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್‌ಪಣಿಂ ದಿಸ್ತಾ.

   ದೆಖಿಕ್ : ಭುರ್ಗೆಂ ಹಾಸ್ತಾ
   ಮಾಮ್ ಗೆಲೊ

5. ಥೊಡ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್‌ಪಣಿಂ ದಿಸನಾ.

   ದೆಖಿಕ್ : ದೀಸ್ ಉದೆಲೊ.

10 (ಇ). ಧಾತು

. ಕ್ರಿಯಾಪದಾ ವಿಶಿಂ ಉಲಯ್ತಾನಾ, ಬರಯ್ತಾನಾ ಧಾತುಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಆಸಾ.

. **ಕ್ರಿಯೆಚ್ಯಾ ಮೂಳ್‌ಘಟಕಾಕ್ ವಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಕ್ ಧಾತು ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.** ದೆಖಿಕ್ : ಖಾ, ಬರಯ್, ವಚ್, ಪಿಯೆ, ಕರ್, ದಿ, ಊಟ್.

. ಧಾತುಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಘಡ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಧಾತು	ಪ್ರತ್ಯಯ್	ಕ್ರಿಯಾಪದ್
ಖಾ	ತಾ	ಖಾತಾ
ಬರಯ್	ನಾ	ಬರಯ್ನಾ
ಕರ್	ಉಂಕ್	ಕರುಂಕ್
ಊಟ್	ಲೊ	ಉಟ್ಲೊ

4. **ಧಾತುಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್** : ಧಾತುಂಚೆ ಸಾತ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾತ್.

4. (i) **ಸಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು :** ಆಪ್ಲೊ ಸಗ್ಳೊ ಅರ್ಥ್ ಉಕ್ತಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕರ್ಮಾಚೊ ಆಧಾರ್ ಘೆತಾ ತ್ಯಾ ಧಾತುಕ್ ಸಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಧಾತುಕ್ ಕರ್ಮಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ.

ದೆಖಿಕ್ : **ಸಚಿನ್ ಆಂಬೊ ಖಾತಾ**

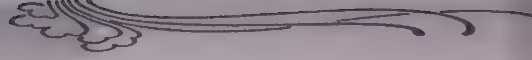
ಸುನಿತಾ ಸಚಿನಾಕ್ ಆಪಯ್ತಾ

ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಖೆಳ್ಣಿ ದಿಲಿ

ತೊ ಚಿತ್ರ್ ದಾಖಯ್ತಾ

ಆಜಿ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಖಾತಾ, ಆಪಯ್ತಾ, ದಿಲಿ, ದಾಖಯ್ತಾ, ಸಾಂಗ್ತಾ–ಹೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ್.

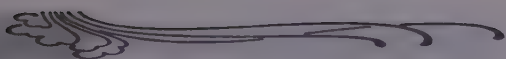
ಸಚಿನ್ ಕಸಲೆಂ ಖಾತಾ ? ಆಂಬೊ
ಸುನಿತಾ ಕೊಣಾಕ್ ಆಪಯ್ತಾ ? ಸಚಿನಾಕ್
ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಕಿತೆಂ ದಿಲೆಂ ? ಖೆಳ್ಣಿ
ತೊ ಕಿತೆಂ ದಾಖಯ್ತಾ ? ಚಿತ್ರ್
ಆಜಿ ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ ? ಕಾಣಿ

ಹೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಆಪ್ಲೆಸ್ತಕಿಂ ಸಗ್ಳೊ ಅರ್ಥ್ ದೀನಾಂತ್. ಬದ್ಲಾಕ್ ಆಂಬೊ ಸಚಿನ್, ಖೆಳ್ಣಿ, ಚಿತ್ರ್, ಕಾಣಿ ಹ್ಯಾ ಕರ್ಮಾಂಚೊ ಆಧಾರ್ ಘೆತಾತ್.

ಹ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ, ಕಸಲೆಂ, ಕೊಣ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸವಾಲಾಂ ಘಾಲ್ಯಾರ್ ಕರ್ಮಾಚ್ಯಾ ರುಪಾರ್ ಜಾಪ್ ಮೆಳ್ತಾ. ದೆಖುನ್ ಖಾತಾ, ಆಪಯ್ತಾ, ದಿಲಿ ದಾಖಯ್ತಾ, ಸಾಂಗ್ತಾ ಹೆ ಸಕರ್ಮಕ್ ಕ್ರಿಯಾಪದ್. ಹ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಚೆ ಧಾತು ಖಾ, ಆಪಯ್, ದಿ, ದಾಖಯ್, ಸಾಂಗ್ ಹೆ ಸಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು.

ಸಕರ್ಮಕ್ ಧಾತುಂಚಿ ವಳೆರಿ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

ಅರ್ನಿ	ಉಡಯ್	ಕಾಪ್	ಗಳಯ್
ಅರ್ಪಿ	ಉತರ್	ಕಾಲಯ್	ಗಾವ್
ಆಕಾರ್	ಉಬಾರ್	ಕಾಂಟಳ್	ಗಾಳ್
ಆಟಯ್	ಉಬ್ರಾಯ್	ಕಾಂಡ್	ಗಾಂಟಾಯ್
ಆಟಾಪ್	ಉಮ್ಕಳಾಯ್	ಕಾಂತ್	ಗೀಳ್
ಆಡಾಯ್	ಉಸಯ್	ಕಾಂತಯ್	ಗುಟ್ಲಾಯ್
ಆಡ್ವರ್	ಉಸ್ಕಾಯ್	ಕುಂಟಾಯ್	ಗುಡ್ಡಾಯ್
ಆಪಡ್	ಉಸ್ತಿ	ಕೊಸ್ಕಾಯ್	ಗೂಂತ್
ಆಪಯ್	ಉಸ್ಪ	ಕೊವ್ರುಳ್	ಘಡಯ್
ಆಂಬುಡ್	ಉಂಬುಳ್	ಕೋಸ್	ಘಸ್ಪಿ
ಆಯ್ಕ್	ಉಲಯ್	ಕಮಾಯ್	ಘಾಲ್
ಆರಾಯ್	ಎಕ್ವಟಾಯ್	ಖರ್ಚಿ	ಘಾಸ್

ಆಸುಡ್	ಓಡ್	ಖತ್ಕತಾಯ್	ಘುಂವ್ಡಾಯ್
ಉಕು(ಕ)ಡ್	ಓತ್	ಖದ್ವಳಾಯ್	ಚಡಯ್
ಉಕು(ಕ)ಲ್	ಓಂಪ್	ಖರ್ವಟಾಯ್	ಚರಯ್
ಉಕ್ಲಾಯ್	ಕಡಯ್	ಖಿರಯ್	ಚಲಯ್
ಉಗಡ್	ಕವಳ್	ಖಿರ್ಲಿ	ಚಾಕ್
ಉಗಯ್	ಕಷ್ಟಿ	ಖಿಳಾಯ್	ಚಾಚಾಯ್
ಉಚಾಂಬಳಾಯ್	ಕಳಯ್	ಖುಂಟ್	ಚಾಬ್
ಉಚಾರ್	ಕಾಡ್	ಖೊರ್ಪಿ	ಚಾಳ್
ಉಬಯ್	ಕಾತರ್	ಖೊಂಡ್	ಚಿಡ್ಕಾಯ್
ಚಿಡ್ಡಿ (ಚಿರ್ಡಿ)	ತಳ್	ಧಾಂಪ್	ಪಿಯೆ
ಚಿತ್ರಾಯ್	ತಾಪಯ್	ಧಾಂವ್ಡಾಯ್	ಪಿಸುಡ್
ಚಿರ್ಮುಟಾಯ್	ತಾಸ್	ಧು	ಪೀಳ್
ಚೀರ್	ತುಟಯ್	ನಮ್ಯಾರ್	ಪೀಂಜ್
ಚೀಂವ್	ತೂಕ್	ನಾಕಾರ್	ಪೂರ್
ಚುಕಯ್	ತೇಂಕ್	ನಿಕ್ಳಾಯ್	ಪೂಸ್
ಚೇಪ್	ತೊಂಡ್ಲಾಯ್	ನಿರ್ಮಿ	ಪೆಟಯ್
ಚೇಂಚ್	ತೋಪ್	ನಿಯಾಳ್	ಪೊಕು(ಕ)ರ್
ಚೋರ್	ಥಾಪ್	ನಿವಯ್	ಪೊಶೆ
ಛಾಪ್	ಥಾರಾಯ್	ನಿವಾರ್	ಪೋಸ್
ಜಗಯ್	ಥಾಂಬಯ್	ನೆಟಯ್	ಫರ್ಮಾಯ್
ಜಮಯ್	ದವರ್	ನೆರಾಯ್	ಫಟಯ್
ಜಳ್	ದಾಖಯ್	ನ್ಹೆಸ್	ಫಾಪುಡ್
ಜಾ	ದಾಳ್	ನೇಮ್	ಫಾಪ್ಸಿ
ಜಾಗಯ್	ದಾಂಬ್	ಪರ್ತಿ	ಫಾರಾಯ್
ಜಿರಯ್	ದೋಡ್	ಪಳೆ	ಫಾಂಕಯ್

ಜೀವ್	ದೋಳ್	ಪಾಗ್	ಘುಲಯ್
ಜೋಕ್	ದಪ್ಪಿ	ಪಾಗ್ಳಯ್	ಘುಸ್ಲಾಯ್
ಜೋಡ್	ದಿ	ಪಾಚಾರ್	ಘುಂಕ್
ಝುರಯ್	ದೆಂವಯ್	ಪಾಟಯ್	ಬದ್ಲಿ
ಝೂಡ್	ಧರ್	ಪಾಂಗುರ್	ಬಡಯ್
ತಪಾಸ್	ಧಾಡ್	ಪಾವಯ್	ಬರಯ್
ಬಾಗಾಯ್	ಮುಡ್ಡಿ	ಲೂಂವ್	ವೊಳಾಯ್
ಬಾಂದ್	ಮೊಲಾಯ್	ಲೆಪ್ಟಾಯ್	ಶಿಕಯ್
ಬಾವಯ್	ಮೇಜ್	ಲೇಂವ್	ಶಿಜಯ್
ಬಿಗ್ಡಾಯ್	ಮೋಡ್	ಲೋಟ್	ಶಿಂದ್
ಬುಡಯ್	ಯೆವ್ಜಿ	ವರ್ಣಿ	ಶಿಂಪ್
ಬೇಂಡ್	ರಗಡ್	ವ್ಹರ್	ಶಿಂಪ್ಡಾಯ್
ಭರ್	ರಡಯ್	ವಾಚ್	ಶಿಂವ್
ಭರ್ಶಿ	ರಚ್	ವಾಂಚಯ್	ಶೆಕ್
ಭಾಜ್	ರಂಗಯ್	ವಾಟ್	ಸಜಯ್
ಭಾಸಾಯ್	ರಾಕ್	ವಾಡಯ್	ಸಮುಜ್
ಭಾಯ್ರಾಯ್	ರಾಂದ್	ವಾಡ್	ಸತಾಯ್
ಭಿಜಯ್	ರಿಗಯ್	ವಾಪರ್	ಸಮರ್ಪಿ
ಭುಜಯ್	ರೆವೊಡ್	ವಾಸುಡ್	ಸಮ್ಜಾಯ್
ಭುಲಯ್	ರೆವ್ಡಾಯ್	ವಾಳ್	ಸವರ್
ಭೆಟ್	ರೊಂಪ್	ವಾಂಟ್	ಸಾಂಗ್
ಭೊಗ್ಗಿ	ಲಕಯ್	ವಿಚಾರ್	ಸಾಂಡ್
ಭೊಗ್	ಲಾಗಯ್	ವಿಬಾಡ್	ಸಾಂಬಾಳ್
ಭೆಶ್ಟಾಯ್	ಲಾಯ್	ವಿಸರ್	ಸುಕಯ್
ಮಸ್ತಿ	ಲಾಸ್	ವಿಸ್ಕಳಾಯ್	ಸುಚಯ್

ಮಾಗ್	ಲಾಂಬಯ್	ವೀಕ್	ಸೊಡ್
ಮಾರ್	ಲಿಖ್	ವೀಂಚ್	ಸೊಡಯ್
ಮಾಂಡ್	ಲಿಪಯ್	ವೊಡ್ಡಾಯ್	ಸೊಬಯ್
ಮಾಳ್	ಲೂಟ್	ವೊಮ್ತಿ	ಸಂಪಯ್
ಸೆವ್	ಹಾಡ್	ಹಾತಾಳ್	ಹುಮ್ಬಿ
ಸೊದ್	ಹಾಡಯ್	ಹಾಲಯ್	ಹುಲ್ಪಾಯ್
ಸೊಲ್	ಸೊಸ್	ಹಿಣ್ಶಿ	ಹೊಗ್ಡಾಯ್
		ಹುಂಗ್	

4. (ii) **ಅಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು :** ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕರ್ಮಾಚೊ ಆಧಾರ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಆಪ್ಲೊ ಸಗ್ಳೊ ಅರ್ಥ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾತ್ ತ್ಯಾ ಧಾತುಂಕ್ ಅಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಧಾತುಂಕ್ ಕರ್ಮ್ ಲಾಗನಾ. ತಾಂಚಿ ಕ್ರಿಯಾ ಕರ್ತ್ಯಾ ಥಂಯ್‌ಚ್ ಉರ್ತಾ. ಸಕಯ್ಲಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚುಂಯಾ :

ಸಚಿನ್ ನಿದ್ಲೊ.

ಭುರ್ಗಿಂ ಉಟ್ಲಿಂ.

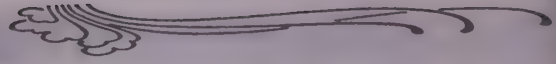
ತೊ ಬಸ್ಲಾ.

ಸುರ್ಯೊ ಉದೆತಾ.

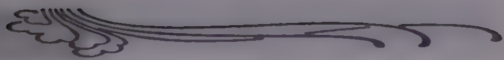
ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ನಿದ್ಲೊ, ಉಟ್ಲಿಂ, ಬಸ್ಲಾ, ಉದೆತಾ ಹೆ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಹ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಕ್ ಕಿತೆಂ, ಕಸಲೆಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸವಾಲಾಂ ಘಾಲ್ಯಾರ್ ಜಾಪ್ ಮೆಳನಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಹ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಕ್ ಕರ್ಮ್ ನಾ. ಹಾಂಗಾ ನಿದೆ, ಊಟ್, ಬಸ್, ಉದೆ ಹೆ ಧಾತು. ಹಾಂಗಾ ಕಿತ್ಯಾಚಿಚ್ ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕರ್ಮಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಕ್ರಿಯೆಚೊ ಅರ್ಥ್ ಕಳ್ತಾ. ದೆಖುನ್ ಹೆ ಅಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು.

ಅಕರ್ಮಕ್ ಧಾತುಂಚಿ ವಳೆರಿ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾ.

ಅರ್ನ್	ಆಟ್	ಉಕಡ್	ಉಪ್ರಾಟ್
ಅಂತರ್	ಆಟಾಪ್	ಉದೆ	ಉಬ್ಜ
ಅತ್ರೆಗ್	ಆಶೆ	ಉದ್ಗಾರ್	ಉಬ್ಗ

ಆಕಾಂತ್	ಆಸ್	ಉಪೆ	ಉಜಳ್
ಆದಳ್	ಇರ್ಜ	ಉಪ್ಕಾರ್	ಉಮ್ಕಳ್
ಉಲಯ್	ಕೊಸಳ್	ಪೊರೆ	ಝುಡ್
ಉಸಳ್	ಕೊಲಾಯ್	ಫೊಳ್	ಝುರ್
ಊಡ್	ಖತ್ಕತ್	ಫೊಂಕ್	ಝುಳ್ಜಳ್
ಊಟ್	ಖರ್ಚ	ಚಡ್	ಝೊಂಜರ್
ಊಬ್	ಖಡ್ಕಡ್	ಚಡ್ಪಡ್	ತಾನೆ
ಊರ್	ಖರ್ಶೆ	ಚಮ್ಕ	ತಾಪ್
ಕಡ್	ಖೆಳ್	ಚರ್	ತಾಂಡ್
ಕರ್ಗ	ಖಿರ್	ಚಲ್	ತುಕ್ಲಾಯ್
ಕಡ್ಕಡ್	ಖೊಂಕ್	ಚಾಳ್ವ	ತೂಟ್
ಕಡ್ಸರ್	ಖದ್ವಳ್	ಚಿಡ್ಕ	ತೇಂಕ್
ಕರ್ಪ	ಖರ್ಶೆ	ಚಿರ್ಡ (ಚಿಡ್ಡ)	ತೋವ್
ಕಳ್	ಖುಬಾಳ್	ಚಿವಳ್	ಥಕ್
ಕಳ್ವಳ್	ಖೊರ್ಜ	ಚೀರ್	ಥರ್ಥರ್
ಕಾತ್ರ	ಗಳ್	ಚುರ್ಚುರ್	ಥಳ್ಥಳ್
ಕಾವ್ಜೆ	ಗರ್ಜ	ಚೂಕ್	ಥಾಂಬ್
ಕಾಂಟಳ್	ಗಾವ್	ಚೇಂಚ್	ಥುಕ್
ಕಾಂಪ್	ಗಾಜ್	ಜಗ್ಲಾ	ದಗ್ದಿ
ಕಿಮ್ಚಿ	ಗುಣ್ಗುಣ್	ಜಳ್	ದೀಸ್
ಕಿರ್ಲ	ಫಡ್	ಜಿಯೆ	ದುಬಾವ್
ಘಾಬರ್	ಜೇಕ್	ದೂಕ್	ಕುರ್ವ
ಘಾಮೆ	ಜೇರ್	ದುರ್ಸ	ಕೂಸ್
ಘಾಯೆ	ಜೆಮೆ	ಕೇಂಡ್	ಘುಂವ್
ಜೋಡ್	ದೇಂವ್	ಕೊವ್ಳ	ಘೊಟ್
ಝುಗಡ್	ದಡ್ಬಡ್	ದಪ್ಪಿ	ಪಾರ್ಕಿ

ಬಿಗಡ್	ಮ್ಹೊತ್	ಧಲ್	ಪಾವ್
ಬ್ಯೂಡ್	ಮೊವಾಳ್	ದಂಡಳ್	ಪಾಂಗರ್
ಬೆಂಬೆ	ಮ್ಹೆಳ್	ಧಾಂವ್	ಪಿಂರ್ಗ
ಭರ್	ಮೋಡ್	ಧೊಸ್	ಪೀಕ್
ಭಾಜ್	ಯೆರೆ	ಪೀಂಜ್	ಭೆಟ್
ರಗಡ್	ನಾಚ್	ಪುರ್ಪುರ್	ಭಿಜ್
ರಡ್	ನಾಡ್	ಪೇಟ್	ಭಿಯೆ
ರಾಂದ್	ನ್ಹಾಣ್	ಪೋಳ್	ಭುಕೆ
ರಾವ್	ನಿಕಳ್	ಪೊಂವ್	ಭೊಗ್
ರೀಗ್	ನಿಮ್ಗಿ	ಫಸಯ್	ಭುಲ್
ರೂಚ್	ನಿರ್ಮಿ	ಫಾತ್ರಾಯ್	ಭೊಂಕ್
ರೆವಡ್	ನಿಯಾಳ್	ಫಾಸಳ್	ಭೊಂವ್
ರೋಂಬ್	ನಿರ್ಶೆ	ಫುಗ್	ಮಾಗ್
ಲಕ್	ನಿಸರ್	ಫುಟ್	ಮಾರ್
ಲಜೆ	ನೀವ್	ಫುಲ್	ಮಾಂದ್
ಲಾಗ್	ನ್ಹೆಸ್	ಪೊಡ್	ಮಿಕ್ವ
ಲಾಯ್	ಪಡ್	ಫೊಪಾಯ್	ಮಿರಯ್
ಲಾಂಬ್	ಪರ್ಜಳ್	ಬದ್ಲ	ಮಿಸಳ್
ಲಾಲೆ	ಪರ್ತ	ಬರಯ್	ಮಿರ್ಮಿರ್
ಲಾಸ್	ಪಳ್	ಬಸ್	ಮುಯೆ
ಲಿಖ್	ಪಾಜರ್	ಬಾವ್	ಮುರ್ಗಟ್
ಲೀಪ್	ಪಾತ್ಯೆ	ಬಾಳ್ವ	ಮುರ್ಮುರ್
ಲೂಂಚ್	ಲೇಕ್	ವಾಂಚ್	ಸಪ್ಣೆ
ಹಾಗ್	ಲೆಂಬೆ	ವಾಜಯ್	ಸರ್ಪಡ್
ಹಾಂಬೆ	ಲೋಳ್	ವ್ಹಾಳ್	ಸರ್
ಹಾಲ್	ವರ್ತವ್	ವ್ಹಾಂವ್	ಸಳ್ಸಳ್
ಹಾಲ್ಕಂದ್	ವಳ್ವಳ್	ಶೆರ್ಮೆ	ಸಾದ್

ಹಾಸ್	ವಾಗ್	ಶಿಕ್	ಸಾಣ್ಸ
ಹಿಣ್ತೆ	ವಾಡ್	ಶಿರ್ಕ	ಸಾಸ್ಪ
ಹುಮ್ಟ	ವಾಟ್	ಶಿರ್ಶಿರ್	ಸಾಂಡ್
ಹುಲ್ಪ	ವಾಂಚ್	ಶಿಜ್	ಸಾಂಪಡ್
ಹುಸ್ಕಾರ್	ವಿಬಾಡ್	ಶಿಂದ್	ಸುಕ್
ಹುಳ್ವುಳ್	ವಿಸ್ತಾರ್	ಶಿಂಪ್	ಸುಜ್
ಹೆಡಾಯ್	ವಿರ್ಗಳ್	ಶಿಂಪಡ್	ಸುಟ್
ಹೆಳ್	ವಿರ್ಜ	ಶೆಕ್	ಸುದಾರ್
ವಿಸ್ಕಳ್	ಶೆಳಿ	ಸುಸ್ತ	ವಿಸ್ತಾರ್
ಶೆರ್ಮೆ	ಸಂಪ್	ವೀರ್	ಸಕ್
ಸೊಬ್	ವೊಮ್ತ	ಸತಾಯ್	ಸೊಸ್
ವೊಣ್ಕ	ಸಣ್ಸಣ್	ವೋಂಕ್	ಸಮಜ್

4. (iii) **ಸಕರ್ಮಕ್ ತಶೆಂ ಅಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು :** ಥೊಡೆ ಧಾತು ಸಕರ್ಮಕ್ ತಶೆಂಚ್ ಅಕರ್ಮಕ್ ಅಸ್ಯೆತ್. ಎಕಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ತೆ ಸಕರ್ಮಕ್ ತರ್ ಅನ್ಯೇಕಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ತೆ ಅಕರ್ಮಕ್ ಆಸ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

(i) ಸುನಿಲಾನ್ ಆಂಬೊ **ಕಾಪ್ಲೊ** (ii) ಆಂಬೊ **ಕಾಪ್ಲೊ**

(ಅ) ಸುನಿತಾನ್ ಪೊಳೆ **ಭಾಜ್ಲೆ** (ಆ) ಪೊಳೆ **ಭಾಜ್ಲೆ**

ಹಾಂಗಾ (i) ವಾಕ್ಯಾಂತ್ 'ಕಾಪ್' ಧಾತು ಸಕರ್ಮಕ್ ತರ್ (ii) ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಅಕರ್ಮಕ್, (ಅ) ವಾಕ್ಯಾಂತ್ 'ಭಾಜ್' ಸಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು ತರ್ (ಆ) ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಅಕರ್ಮಕ್. (ii) ಆನಿ (ಆ) ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಪ್ಶಿಚ್ ಜಾತಾ ತಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಧಾತು ಫೊಡ್, ಉಕುಡ್, ಲಾಸ್.....

4. (iv) **ನಿಯಮಿತ್ ಆನಿ ಅನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು :**

ಧಾತುಂಕ್ (ಸಕರ್ಮಕ್ ಆನಿ ಅಕರ್ಮಕ್) ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಯ್ತಾನಾ ತೆ ನಿಯಮಿತ್ ರಿತಿರ್ ಲಾಗ್ತಾತ್, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ನಿಯಮಿತ್ ರಿತಿರ್ ಧಾತುಂಚೊ ವಿಕಾರ್ ಜಾತಾ ವಾ ಧಾತು ಬದಲ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಅನಿಯಮಿತ್ ಧಾತುಂನಿ ಅಶೆಂ ಜಾಯ್ನಾ. ಥಂಯ್ಸರ್ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಂವ್ಚೆ ಆದಿಂ ಧಾತುಚೆಂ ರೂಪ್ ಬದಲ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್ (1) : **ಉಲಯ್** ಹ್ಯಾ ಧಾತುಕ್ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಯ್ಲ್ಯಾನಾ ರುಪಾಂ ನಿಯಮಿತ್ ರಿತಿರ್ ಬದಲ್ತಾತ್.

ಉಲಯ್, ಉಲಯ್ತಾ, ಉಲಯ್ತಲೊ, ಉಲಯ್ತಾಲಿಂ, ಉಲಯ್ತಾತ್, ಉಲಯ್ಲಿತ್, ಉಲಯ್ತಲಿ, ಉಲಯ್ತಲೆಂ.......

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಧಾತು : ಊಟ್, ಧಾಂವ್, ಕಾಡ್, ಪಿಯೆ, ವಾಟ್, ವಾಡ್.

ದೆಖಿಕ್ (2) : 'ಕರ್' ಹ್ಯಾ ಧಾತುಕ್ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಯ್ಲ್ಯಾನಾ ರುಪಾಂ ಅನಿಯಮಿತ್ ರಿತಿರ್ ಬದಲ್ತಾತ್.

ಕರ್, ಕೆಲೊ, ಕೆಲಾ, ಕೆಲ್ಯಾಂತ್, ಕೆಲಿಂ, ಕರ್ತಾಲಿಂ, ಕರ್ತಿತ್...

ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಅನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು : ವಾಚ್, ಖಾ, ಘೆ, ಮರ್, ಮ್ಹಣ್, ಯೆ, ವ್ಹರ್.

4. (v) ಮುಖೆಲ್ ಆನಿ ಪಾಲ್ವಿ (ಸಹಾಯಕ್) ಧಾತು :

ಮುಖೆಲ್ ಧಾತು ಆಪ್ಣಾಸ್ತಿಕಿಂ ಹೆರ್ ಧಾತುಂಚೊ ಆಧಾರ್ ಘೆನಾಸ್ತಾನಾ, ವಿವಿಂಗಡ್ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂ ದಾಖಯ್ತಾ ಆನಿ ಪುರ್ತೊ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾ. ಪಾಲ್ವಿ ಧಾತುಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್ ಮುಖೆಲ್ ಧಾತುಚಿಂ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಆಸ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

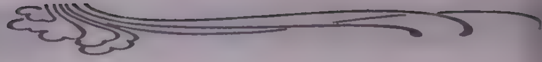
(i) ಸುನಿಲ್ **ವಾಚ್ತಾ** / ತೊ **ಆಸಾ.**

(ii) ಸುನಿಲ್ ವಾಚುನ್ **ಆಸಾ** / ತೊ ಬರೊವ್ನ್ **ಆಸಾ**

ಹಾಂಗಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ **ವಾಚ್ತಾ** ಆನಿ **ಆಸಾ** ಹೆ ಮುಖೆಲ್ ಧಾತು. ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಪಾಲ್ವಿ ಧಾತು ನಾಂತ್. ದುಸ್ರ್ಯಾಂತ್ **ವಾಚುನ್** ಆನಿ **ಬರೊವ್ನ್** ಹೆ ಮುಖೆಲ್ ಧಾತು ತರ್ **ಆಸಾ** ಆನಿ **ಆಸಾ** ಹೆ ಪಾಲ್ವಿ ಧಾತು. ಹ್ಯಾ ಧಾತುಂಚ್ಯಾ ಪಾಲವಾನ್ (ಆಧಾರಾನ್, ಕುಮ್ಕೆನ್) ಮುಖೆಲ್ ಧಾತುಂಚಿಂ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್.

4. (vi) ಸಂಯುಕ್ತ್ ಧಾತು :

ಚೆದ್ನಾಂ ಪಾಲ್ವಿ ಧಾತು ಮುಖೆಲ್ ಧಾತು ಸಾಂಗಾತಾ ಆಪ್ಲೊ ಖೆರಿತ್ ಆನಿ ವಿಶೇಸ್ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾತ್ ತೆದ್ನಾಂ ತಾಂಕಾಂ ಸಂಯುಕ್ತ್ ಧಾತು ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ವ್ಹರುನ್ ವಚ್	ಕರುನ್ ದಿ	ವಚುಂಕ್ ಸೊಡ್
(ವ್ಹರ್+ವಚ್)	(ಕರ್+ದಿ)	(ವಚ್+ಸೊಡ್)

4. (vii) **ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ್ ಧಾತು :**

ಜೆ ಧಾತು ಕ್ರಿಯಾ ಚಲುಂಕ್ ಪ್ರೇರಣ್ ದಿತಾತ್ ತಾಂಕಾಂ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ್ ಧಾತು ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಧಾತುಂಕ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ್ ಧಾತು ಘಡೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಸಕಯ್ಲ್ ಆಸಾ.

(ಅ) ಧಾತುಕ್ **'ಅಯ್'** ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ :

ಧಾತು	+	**ಅಯ್**	–	**ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ್ ಧಾತು**
ಕರ್	+	ಅಯ್	–	ಕರಯ್
ಬಸ್	+	ಅಯ್	–	ಬಸಯ್
ರಡ್	+	ಅಯ್	–	ರಡಯ್

ತೆಚ್‌ಪರಿಂ ಜೆವಯ್, ಶಿಕಯ್, ಉಟಯ್, ವಾಚಯ್, ಉರಯ್, ಶಿಂವಯ್, ಹಾಡಯ್, ವ್ಹರಯ್.....

(ಆ) ಧಾತುಕ್ **'ಆಯ್'** ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ : ನಿದಾಯ್, ಉಮ್ಕಳಾಯ್, ಕೊಸ್ಳಾಯ್.

(ಇ) ಧಾತುಕ್ **'ಡಾಯ್'** ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ : ಧಾಂವ್ಡಾಯ್, ಭೊಂವ್ಡಾಯ್, ಘುಂವ್ಡಾಯ್.

(ಈ) ಧಾತುಕ್ **'ವಯ್'** ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ : ದಿವಯ್, ಖಾವಯ್, ಜೆವಯ್.

(ಉ) ಧಾತುಕ್ ಹೆರ್ ರುಪಾಂ ಲಾವ್ನ್ : ನ್ಹಾಣಯ್, ಪಿಯೆಂವ್ಕ್ ಲಾಯ್, ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಲಾಯ್, ಆಪೊಂವ್ಕ್ ಲಾಯ್.

10. (ಆ). ಕಾಳ್ (Tense)

. (ಅ) ಕ್ರಿಯಾ ಚಲುನ್ ಆಸ್ಚೊ ವೇಳ್ 'ಕಾಳ್' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್

i) (ಆ) ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚುಂಯಾ :

(i) ಸುನಿಲ್ ಹಾಸ್ತಾ.

(ii) ಸುನಿಲ್ ಹಾಸ್ಲೊ.

(ii) ಸುನಿಲ್ ಹಾಸ್ತಲೊ.

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಹಾಸ್ಚಿ ಕ್ರಿಯಾ (i) ಚಲುನ್ ಆಸಾ (ii) ಸಂಪ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ (iii) ಘುಡೆಂ ಜಾಂವ್ಚಿ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ದಾಖಯ್ತಾ.

ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ತರ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕ್ರಿಯಾ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳಾಂತ್ ಆಸಾ, ದುಸ್ರ್ಯಾಂತ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳಾಂತ್ ಆಸಾ ಆನಿ ತಿಸ್ರ್ಯಾಂತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳಾಂತ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ಲೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ. ಅಶೆಂ ಖಂಯ್ಚಿಯ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆತಾಂ ಘಡುನ್ ಆಸಾ, ಪಾಟಿಂ ಘಡ್ಲ್ಲಿ ವಾ ಘುಡೆಂ ಘಡ್ತಲಿ ತೆಂ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಾಳ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ.

2. **ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ತೀನ್ ಕಾಳ್ ಆಸಾತ್ :**

(1) **ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್** : ಹೊ ಕಾಳ್ ಆತಾಂ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ ವಾ ಘಡ್ತಾ ತೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ.

(2) **ಭೂತ್ ಕಾಳ್** : ಹೊ ಕಾಳ್ ಪಾಟಿಂ ಯಾ ಪಾಶಾರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಕಿತೆಂ ಘಡ್ಲೆಂ ತೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ.

(3) **ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳ್** : ಹೊ ಕಾಳ್ ಘುಡೆಂ ಯಾ ಭವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಘಡ್ತಲೆಂ ತೆಂ ಸಾಂಗ್ತಾ.

3. **ಕಾಳಾಚೆ ಪ್ರಕಾರ್** : ಕಾಳ್ಯಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

(1) **ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್** : (i) ಅಪೂರ್ಣ್ ವಾ ಸಾದೊ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್

(ii) ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್

(2) **ಭೂತ್ ಕಾಳ್ :** (i) ಸಾದೊ ಭೂತ್ ಕಾಳ್
(ii) ರೀತ್ ಭೂತ್ ಕಾಳ್
(iii) ಪೂರ್ಣ್ ಭೂತ್ ಕಾಳ್

(3) **ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳ್ :** (i) ನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳ್
(ii) ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳ್

ಧಾತುಚ್ಯಾ ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ರುಪಾಂ ವಯ್ಲ್ಯಾನ್ ತಾಚೊ ಕಾಳ್ ಪಾರ್ಕುಂವ್ಯೆತ್.

10 (ಇ). ಅರ್ಥ್ (Mood)

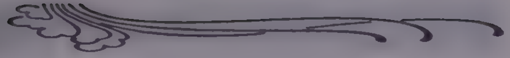
1. **ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ವಿವಿಂಗಡ್ ಥರಾಂಕ್ ಲಾಗುನ್ ವಾಕ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ತಶೆಂ ಉಪವಾಕ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ವಿನ್ಯಾಸಾಂತ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಬದ್ಲಾವಣೆಕ್ ಅರ್ಥ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್.**

2. ಅರ್ಥ್ ಹಾಚೆ ಪಾಂಚ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾತ್ :

   (i) **ನಿಶ್ಚಯಾರ್ಥ್** (ii) **ಆಜ್ಞಾರ್ಥ್** (iii) **ವಿದ್ಯರ್ಥ್** (iv) **ಹೆತುಮತ್ ಅರ್ಥ್** ಆನಿ (v) **ಅನುಮತಿಯ್ ಅರ್ಥ್**.

3. ಕಾಳ್ ವಚನ್, ಲಿಂಗ್ ಆನಿ ಪುರುಷ್ ಹಾಂಕಾಂ ಲಾಗುನ್ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ವಿಕಾರ್ ಘೆತಾನಾ ಅರ್ಥ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಅರ್ಥಾಂನಿ ಒಳ್ಖುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಯಾ ಜಾತಾತ್. ಚಡ್ ಕರುನ್ ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಮುಖ್ ಉಪವಾಕ್ಯಾಂನಿ ತೆ ಮೆಳ್ತಾತ್.

4. ಅಕರ್ಮಕ್ ತಶೆಂ ಸಕರ್ಮಕ್ ಕ್ರಿಯಾಧಾತು ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ಕ್ರಿಯಾರುಪಾಂ ದಿತಾತ್ ತೆಂ ಆಮಿ ಜಾಣಾಂವ್. ವಿವಿಂಗಡ್ ಪುರುಷ್, ಲಿಂಗ್, ವಚನ್ ಆನಿ ಕಾಳ್ ಆಸ್ತಾಂ ಅಕರ್ಮಕ್ ತಶೆಂ ಸಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಂನಿ ಕಶೆಂ ಘೊಳ್ತಾತ್ ತೆಂ ಆತಾಂ ಪಳೆವ್ಯಾಂ.

I – ನಿಶ್ಚಯಾರ್ಥ್

ಅಕರ್ಮಕ್ ನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು : ಉಲಯ್

(ಅ) ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

(i) ಅಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ತಾಂ	ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ನಾಂ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಉಲಯ್ತಾಯ್	ತುಂ ಉಲಯ್‌ನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಉಲಯ್ತಾ	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಉಲಯ್ನಾ.

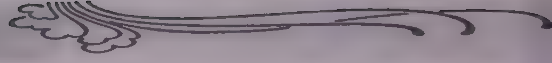
ಬಹುವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಾಂವ್	ಆಮಿ ಉಲಯ್‌ನಾಂವ್
ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಉಲಯ್ತಾತ್	ತುಮಿ ಉಲಯ್‌ನಾಂತ್
ತಿ.ಪು.	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಉಲಯ್ತಾತ್	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಉಲಯ್‌ನಾಂತ್

(ii) ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ಲಾಂ/ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂ/ಉಲಯ್ಲಾಂ	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಉಲಯ್ಲಾಯ್/ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಯ್/ಉಲಯ್ಲಾಂಯ್	ತುಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ ಉಲಯ್ಲಾ / ತಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾ /ತೆಂ ಉಲಯ್ಲಾಂ	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾ.

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾತ್	ತುಮಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ/ತ್ಯೊ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾತ್ ತಿಂ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂತ್	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂತ್

(ಆ) ಭೂತ್ ಕಾಳ್ :

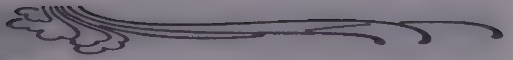
(i) ಸಾದೊ ಭೂತ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ಲೊಂ/ ಉಲಯ್ಲಿಂ/ಉಲಯ್ಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂ/ ಉಲಯ್ಲಿಂ ನಾಂ/ಉಲಯ್ಲೆಂ ನಾಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಉಲಯ್ಲೊಯ್/ ಉಲಯ್ಲಿಯ್/ಉಲಯ್ಲೆಂಯ್	ತುಂ ಉಲಯ್ಲೊ ನಾಯ್/ ಉಲಯ್ಲಿನಾಯ್/ಉಲಯ್ಲೆಂನಾಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ ಉಲಯ್ಲೊ/ತಿ ಉಲಯ್ಲಿ/ ತೆಂ ಉಲಯ್ಲೆಂ	ತೊ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾ/ತಿ ಉಲಯ್ಲಿ ನಾ/ತೆಂ ಉಲಯ್ಲೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲೆನಾಂವ್ / ಉಲಯ್ಲ್ಯೊನಾಂವ್/ಉಲಯ್ಲಿಂನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾತ್/ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾತ್/ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂತ್	ತುಮಿ ಉಲಯ್ಲೆನಾಂತ್/ ಉಲಯ್ಲ್ಯೊನಾಂತ್/ಉಲಯ್ಲಿಂನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ. ಉಲಯ್ಲೆ/ತ್ಯೊ ಉಲಯ್ಲ್ಯೊ ತಿಂ ಉಲಯ್ಲಿಂ	ತೆ ಉಲಯ್ಲೆನಾಂತ್/ತ್ಯೊ ಉಲಯ್ಲ್ಯೊನಾಂತ್ ತೆಂ ಉಲಯ್ಲಿಂನಾಂತ್.

(ii) ರೀತ್ ಭೂತ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ತಾಲೊಂ/ ಉಲಯ್ತಾಲಿಂ/ಉಲಯ್ತಾಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲೊಂ/ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲಿಂ/ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲೆಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಉಲಯ್ತಾಲೊಯ್/ ಉಲಯ್ತಾಲಿಯ್/ಉಲಯ್ತಾಲೆಂಯ್	ತುಂ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲೊಯ್/ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲಿಯ್/ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲೆಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ ಉಲಯ್ತಾಲೊ/ತಿ ಉಲಯ್ತಾಲಿ ತೆಂ ಉಲಯ್ತಾಲೆಂ	ತೊ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲೊ/ ತಿ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲಿ/ತೆಂ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲೆಂ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾತ್	ತುಮಿ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಉಲಯ್ತಾಲೆ/ತ್ಯೊ ಉಲಯ್ತಾಲ್ಯೊ/ತಿಂ ಉಲಯ್ತಾಲಿಂ	ತೆ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲೆ/ತ್ಯೊ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲ್ಯೊ/ತಿಂ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲಿಂ

(iii) ಪೂರ್ಣ್ ಭೂತ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೊಂ/ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲಿಂ/ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೊಂ/ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲಿಂ/ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೊಯ್/ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲಿಯ್ / ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೆಂಯ್	ತುಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್‌ನಾಸ್ಲೊಯ್/ ಉಲೊಂವ್ಕ್‌ನಾಸ್ಲಿಯ್/ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂಯ್.

ತಿ.ಪು. ತೊ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೊ/ತಿ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲಿ ತೆಂ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೆಂ	ತೊ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೊ ತಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲಿ ತೆಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ.

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂವ್/	ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾತ್	ತುಮಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್/ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೆ/ತ್ಯೊ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ/ ತಿಂ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲಿಂ	ತೆ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆ ತ್ಯೊ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯೊ ತಿಂ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲಿಂ

ಇ. ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳ್ :

(i) ನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ತಲೊಂ/ ಉಲಯ್ತಲಿಂ/ಉಲಯ್ತಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಚೊಂ ನಾಂ/ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂ ನಾಂ/ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನಾಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಉಲಯ್ತಲೊಯ್ ಉಲಯ್ತಲಿಯ್/ಉಲಯ್ತಲೆಂಯ್	ತುಂ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ನಾಂಯ್/ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ನಾಂಯ್/ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ ಉಲಯ್ತಲೊ/ತಿ ಉಲಯ್ತಲಿ ತೆಂ ಉಲಯ್ತಲೆಂ	ತೊ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ನಾ/ತಿ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ನಾ/ತೆಂ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ನಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯೊನಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾತ್ ಉಲಯ್ತಾಲ್ಯಾತ್/ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾಂತ್	ತುಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ನಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯೊನಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಉಲಯ್ತಲೆ/ತ್ಯೊ ಉಲಯ್ತಲ್ಯೊ ತಿಂ ಉಲಯ್ತಲಿಂ	ತೆ ಉಲೊಂವ್ಚೆನಾಂತ್ ತ್ಯೊ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯೊನಾಂತ್ ತಿಂ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂನಾಂತ್

(ii) ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ನ್	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್‌ಸೊ ನಾಂ ಉಲೊಂವ್‌ಶಿಂ ನಾಂ/ಉಲೊಂವ್‌ಶೆಂ ನಾಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಉಲಯ್ಶಿ	ತುಂ ಉಲೊಂವ್‌ಸೊನಾಂಯ್/ ಉಲೊಂವ್‌ಶಿನಾಂಯ್/ಉಲೊಂವ್ಕ್‌ಶೆಂನಾಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಉಲಯ್ತ್	ತೊ ಉಲಯ್‌ಸೊ ನಾ/ತಿ ಉಲಯ್‌ಶಿನಾ ತೆಂ ಉಲಯ್‌ಶೆಂ ನಾ.

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್	ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್‌ಶೆ ನಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್‌ಶ್ಯೊ ನಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್‌ಶಿಂ ನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಉಲಯ್ಯಾತ್	ತುಮಿ ಉಲೊಂವ್‌ಶೆ ನಾಂತ್ ಉಲೊಂವ್‌ಶ್ಯೊ ನಾಂತ್/ಉಲೊಂವ್‌ಶಿಂ ನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಉಲಯ್ತಿತ್	ತೆ ಉಲೊಂವ್‌ಶೆ ನಾಂತ್ ತ್ಯೊ ಉಲೊಂವ್‌ಶ್ಯೊ ನಾಂತ್ ತಿಂ ಉಲೊಂವ್‌ಶಿಂ ನಾಂತ್

ಅಕರ್ಮಕ್ ಅನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು : ಯೆ

(ಅ) ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

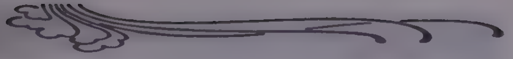
(i) ಅಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಯೆತಾಂ	ಹಾಂವ್ ಯೆನಾಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಯೆತಾಯ್	ತುಂ ಯೆನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಯೆತಾ	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಯೆನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಯೆತಾಂವ್	ಆಮಿ ಯೆನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಯೆತಾತ್	ತುಮಿ ಯೆನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಯೆತಾತ್	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಯೆನಾಂತ್

ii) **ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :**

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲಾಂ/ಆಯ್ಲ್ಯಾಂ/ಆಯ್ಲಾಂ	ಹಾಂವ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಂ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಆಯ್ಲಾಯ್/ಆಯ್ಲ್ಯಾಯ್/ಆಯ್ಲಾಂಯ್	ತುಂ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ ಆಯ್ಲಾ/ತಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾ/ತೆಂ ಆಯ್ಲಾಂ	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

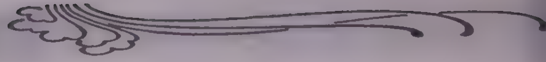
	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಆಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಂವ್
ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್/ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್/ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್	ತುಮಿ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಂತ್
ತಿ.ಪು.	ತೆ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್/ತ್ಯೊ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್/ ತಿಂ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಂತ್

(ಆ) **ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :**

(i) **ಸಾದೊ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :**

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ಆಯ್ಲೊಂ/ಆಯ್ಲಿಂ/ಆಯ್ಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲೊಂ ನಾಂ ಆಯ್ಲಿಂ ನಾಂ/ಆಯ್ಲೆಂ ನಾಂ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಆಯ್ಲೊಯ್/ಆಯ್ಲಿಯ್ ಆಯ್ಲೆಂಯ್	ತುಂ ಆಯ್ಲೊ ನಾಂಯ್/ ಆಯ್ಲಿ ನಾಂಯ್/ಆಯ್ಲೆಂ ನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ ಆಯ್ಲೊ/ತಿ ಆಯ್ಲಿ/ತೆಂ ಆಯ್ಲೆಂ	ತೊ ಆಯ್ಲೊ ನಾ/ತಿ ಆಯ್ಲಿ ನಾ ತೆಂ ಆಯ್ಲೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಆಯ್ಲೆನಾಂವ್/ಆಯ್ಲ್ಯೊನಾಂವ್/ ಆಯ್ಲಿಂನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್/ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್/ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್*	ತುಮಿ ಆಯ್ಲೆನಾಂತ್/ಆಯ್ಲ್ಯೊನಾಂತ್/ ಆಯ್ಲಿಂನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಆಯ್ಲೆ/ತ್ಯೊ ಆಯ್ಲ್ಯೊ/ ತಿಂ ಆಯ್ಲಿಂ	ತೆ ಆಯ್ಲೆನಾಂತ್/ತ್ಯೊ ಆಯ್ಲ್ಯೊನಾಂತ್/ ತಿಂ ಆಯ್ಲಿಂನಾಂತ್.

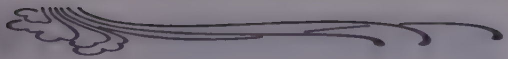
(ii) ರೀತ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಯೆತಾಲೊಂ/ಯೆತಾಲಿಂ/ ಯೆತಾಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಯೆನಾಸ್ಲೊಂ/ ಯೆನಾಸ್ಲಿಂ/ಯೆನಾಸ್ಲೆಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಯೆತಾಲೊಯ್/ ಯೆತಾಲಿಯ್/ ಯೆತಾಲೆಂಯ್	ತುಂ ಯೆನಾಸ್ಲೊಯ್/ಯೆನಾಸ್ಲಿಯ್/ ಯೆನಾಸ್ಲೆಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ ಯೆತಾಲೊ/ತಿ ಯೆತಾಲಿ/ ತೆಂ ಯೆತಾಲೆಂ	ತೊ ಯೆನಾಸ್ಲೊ/ತಿ ಯೆನಾಸ್ಲಿ/ ತೆಂ ಯೆನಾಸ್ಲೆಂ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಯೆತಾಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಯೆನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಯೆತಾಲ್ಯಾತ್/ ಯೆತಾಲ್ಯಾತ್/ಯೆತಾಲ್ಯಾಂತ್*	ತುಮಿ ಯೆನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್/ ಯೆನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್/ಯೆನಾಸ್ಲ್ಯಾಂತ್*
ತಿ.ಪು. ತೆ ವೆತಾಲೆ/ತ್ಯೊ ವೆತಾಲ್ಯೊ/ ತಿಂ ವೆತಾಲಿಂ	ತೆ ಯೆನಾಸ್ಲೆ/ತ್ಯೊ ಯೆನಾಸ್ಲ್ಯೊ/ ತಿಂ ಯೆನಾಸ್ಲಿಂ

iii) ಪೂರ್ಣ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಆಯ್‌ಲ್ಲೊಂ/ಆಯ್‌ಲ್ಲಿಂ ಆಯ್‌ಲ್ಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೊಂ/ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲಿಂ/ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಆಯ್‌ಲ್ಲೊಯ್/ ಆಯ್‌ಲ್ಲಿಯ್/ ಆಯ್‌ಲ್ಲೆಂಯ್	ತುಂ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೊಯ್/ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲಿಯ್/ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ ಆಯ್‌ಲ್ಲೊ/ ತಿ ಆಯ್‌ಲ್ಲಿ ತೆಂ ಆಯ್‌ಲ್ಲೆಂ	ತೊ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೊ/ತಿ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲಿ/ತೆಂ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ

ಬಹುವಚನ್

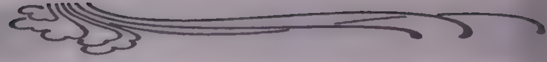
	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಆಮಿ ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್
ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾತ್/ ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾತ್/ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂತ್*	ತುಮಿ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್/ ನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್/ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂತ್*
ತಿ.ಪು.	ತೆ ಆಯ್‌ಲ್ಲೆ/ತ್ಯೊ ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ತಿಂ ಆಯ್‌ಲ್ಲಿಂ	ತೆ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆ/ ತ್ಯೊ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯೊ/ ತಿಂ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲಿಂ

(ಇ) ಭವಿಷ್ಯ್‌ಕಾಳ್ :

(iii) ನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಯೆತಲೊಂ/ ಯೆತಲಿಂ/ಯೆತಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಯೆಂವ್ಚೊಂ ನಾಂ/ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂ/ಯೆಂವ್ಚೆಂ ನಾಂ

ದು.ಪು. ತುಂ ಯೆತಲೊಯ್/ ಯೆತಲಿಯ್/ಯೆತಲೆಂಯ್	ತುಂ ಯೆಂವ್ಚೊ ನಾಯ್/ ಯೆಂವ್ಚಿ ನಾಯ್ / ಯೆಂವ್ಚೆಂ
ತಿ.ಪು. ತೊ ಯೆತಲೊ/ತಿ ಯೆತಲಿ/ತೆಂ ಯೆತಲೆಂ	ತೊ ಯೆಂವ್ಚಿ ನಾ/ ತಿ ಯೆಂವ್ಚಿ ನಾ/ ತೆಂ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಯೆತಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಯೆಂವ್ಚೆ ನಾಂವ್/ಯೆಂವ್ಚ್ಯೊ ನಾಂವ್/ಯೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಯೆತಲ್ಯಾತ್/ಯೆತಲ್ಯಾತ್ /ಯೆತಲ್ಯಾಂತ್*	ತುಮಿ ಯೆಂವ್ಚೆ ನಾಂತ್/ಯೆಂವ್ಚ್ಯೊ ನಾಂತ್/ಯೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಯೆತಲೆ/ತ್ಯೊ ಯೆತಲ್ಯೊ ತಿಂ ಯೆತಲಿಂ	ತೆ ಯೆಂವ್ಚೆ ನಾಂತ್/ತ್ಯೊ ಯೆಂವ್ಚ್ಯೊ ನಾಂತ್/ತ್ಯೊ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂತ್ ತಿಂ

(iii) ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಯೆನ್	ಹಾಂವ್ ಯೆಸೊಂ ನಾಂ/ಯೆಶಿಂ ನಾಂ/ಯೆಶೆಂ ನಾಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಯೆಶಿ	ತುಂ ಯೆಸೊ ನಾಯ್/ಯೆಶಿ ನಾಯ್ ಯೆಶಿಂ ನಾಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಯೆತ್	ತೊ ಯೆಸೊ ನಾ/ತಿ ಯೆಶಿ ನಾ/ ತೆಂ ಯೆಶೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಯೆನಾಂವ್	ಆಮಿ ಯೆಶೆ ನಾಂವ್/ಯೆಶ್ಯೊ ನಾಂವ್ ಯೆಶೆಂ ನಾಂವ್

ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಯೆಶಾತ್	ತುಮಿ ಯೆಶೆ ನಾಂತ್/ಯೆಶ್ಯೊ ನಾಂತ್ ಯೆಶಿಂ ನಾಂತ್.
ತಿ.ಪು.	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಯೆಯಿತ್	ತೆ ಯೆಶೆ ನಾಂತ್/ತ್ಯೊ ಯೆಶ್ಯೊ ನಾಮತ್/ತಿಂ ಯೆಶಿಂ ನಾಂತ್

ಮಾನಾಕ್ :

1) ರುಪಾಂಚೇ ಬದ್ಲೆಕ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ಥಂಯ್ಸ್ ಬಗ್ಲೆಚಿಂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್‌ರುಪಾಂ (ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್, ಯೆತಾಲ್ಯಾತ್, ಯೆನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್, ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾತ್, ಯೆಂವ್ಕ ನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್, ಯೆತಲ್ಯಾತ್) ವಾಪರ್ತಾತ್.

2) ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಅಕರ್ಮಕ್ ಅನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು : ವಚ್, ನಿದೆ, ಮರ್, ಮ್ಹಣ್......

ಸಕರ್ಮಕ್ ನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು : ದವರ್

(ಅ) ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

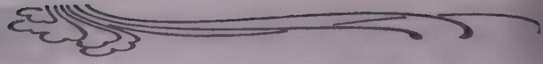
(i) ಅಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಂ	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಂ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಯ್	ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾ	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾ

ಬಹುವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಂವ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಂವ್
ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾತ್	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಂತ್
ತಿ.ಪು.	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾತ್	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಂತ್

(ii) ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲಾ	ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ.
ದು.ಪು. ತುವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲಾ	ತುವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ
ತಿ.ಪು. ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲಾ	ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ.

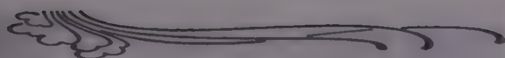
ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲಾ	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲಾ	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ
ತಿ.ಪು. ತಾಂಣಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲಾ	ತಾಂಣಿಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ

(ii) ರೀತ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ತಾಲೊಂ/ ದವರ್‍ತಾಲಿಂ/ದವರ್‍ತಾಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲೊಂ/ ದವರಿನಾಸ್ಲಿಂ/ದವರಿನಾಸ್ಲೆಂ
ದು.ಪು. ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ತಾಲೊಯ್/ ದವರ್‍ತಾಲಿಯ್/ದವರ್‍ತಾಲೆಂಯ್	ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲೊಯ್ ದವರಿನಾಸ್ಲಿಯ್/ದವರಿನಾಸ್ಲೆಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ತಾಲೊ/ ದವರ್‍ತಾಲಿ/ದವರ್‍ತಾಲೆಂ	ತೊ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲೊ/ ತಿ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲಿ /ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲೆಂ

:ಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಶ.ಪು. ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್
ಮ.ಪು. ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಲ್ಯಾತ್	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್
ದವರ್ತಾತ್/ದವರ್ತಾಲ್ಯಾಂತ್	ದವರಿನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್/ದವರಿನಾಸ್ಲ್ಯಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಲೆ	ತೆ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲೆ
ತ್ಯೊ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಲ್ಯೊ	ತ್ಯೊ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲ್ಯೊ
ತಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಲಿಂ	ತಿಂ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲಿಂ

(ಆ) ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

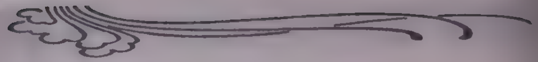
(i) ಸಾದೊ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ	ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ನಾ
ದು.ಪು. ತುವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ	ತುವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ನಾ
ತಿ.ಪು. ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ	ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ನಾ
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ನಾ
ತಿ.ಪು. ತಾಂಣಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ	ತಾಂಣಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ನಾ

(iii) ಪೂರ್ಣ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ	ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ
ದು.ಪು. ತುವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ	ತುವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ
ತಿ.ಪು. ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ	ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಸ್ಲೊ
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ
ತಿ.ಪು. ತಾಂಣಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ	ತಾಂಣಿಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ

(ಇ) ಭವಿಷ್ಯ್‌ಕಾಳ್ :

(i) ನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲೊಂ ದವರ್ತಲಿಂ/ದವರ್ತಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೊಂ ನಾಂ/ ದವರ್ಚಿಂ ನಾಂ/ದವರ್ಚೆಂ ನಾ
ದು.ಪು. ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲೊಯ್/ ದವರ್ತಲಿಯ್/ದವರ್ತಲೆಂಯ್	ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೊ ನಾಂಯ್/ ದವರ್ಚಿ ನಾಂಯ್/ದವರ್ಚೆಂ ನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲೊ ದವರ್ತಲಿ/ದವರ್ತಲೆಂ	ತೊ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೊ ನಾ/ ತಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚಿ ನಾ/ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೆ ನಾಂವ್/ ದವರ್ಚ್ಯೊನಾಂವ್/ ದವರ್ಚಿಂ ನಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲ್ಯಾತ್/ ದವರ್ತಲ್ಯಾತ್/ದವರ್ತಲ್ಯಾಂತ್	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೆ ನಾಂತ್/ ದವರ್ಚ್ಯೊ ನಾಂತ್/ದವರ್ಚಿಂ ನಾಂತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲೆ/ ತ್ಯೊ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲಿಂ/ ತಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲಿಂ	ತೆ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೆನಾಂತ್/ ತ್ಯೊ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚ್ಯೊನಾಂತ್/ ತಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚಿಂ ನಾಂತ್

ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರಿನ್	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರಿಸೊಂ ನಾ/ದವರ್ಕಿಂ ನಾಂ/ದವರಿಶೆಂ ನಾ
ದು.ಪು. ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಕಿ	ತುಂ ಆಂಬೊ ದವರಿಸೊ ನಾಯ್/ ದವರ್ಕಿ ನಾಯ್/ದವರ್ಕೆಂ ನಾಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರಿತ್	ತೊ ಆಂಬೊ ದವರಿಸೊ ನಾ/ ತಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಕಿ ನಾ/ ತೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಕೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರುಂ	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿಶೆ ನಾಂವ್ ದವರಿಶ್ಯೊ ನಾಂವ್/ದವರ್ಕಿಂ ನಾಂವ್

ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ತಾತ್	ತುಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿಶೆ ನಾಂತ್ ದವರಿಶ್ಯೊ ನಾಂತ್/ದವರಿಶಿಂ ನಾಂತ
ತಿ.ಪು.	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ತಿತ್	ತೆ ಆಂಬೊ ದವರಿಶೆ ನಾಂತ್/ ದವರಿಶ್ಯೊ ನಾಂತ್/ದವರಿಶಿಂ ನಾಂತ

ಸಕರ್ಮಕ್ ಅನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು : ಘೆ

ಅ)ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

(i) ಅಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆತಾಂ	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆನಾಂ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆತಾಯ್	ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆನಾಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತಾ	ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆನಾ

ಬಹುವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಾಂವ್	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆನಾಂವ್
ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಾತ್	ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆನಾಂತ್
ತಿ.ಪು.	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತಾತ್	ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆನಾಂತ್

(ii) ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲಾಂ	ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ
ದು.ಪು.	ತುವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲಾಂ	ತುವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಯ್
ತಿ.ಪು.	ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲಾಂ	ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ.

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲಾಂ	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲಾಂ	ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ
ತಿ.ಪು. ತಾಂಣಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲಾಂ	ತಾಂಣಿಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ

ಆ) ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

(i) ಸಾದೊ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ	ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ನಾ
ದು.ಪು. ತುವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂಯ್	ತುವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ನಾಯ್
ತಿ.ಪು. ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ	ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ನಾ

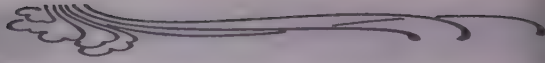
ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ನಾ
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ	ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ನಾ
ತಿ.ಪು. ತಾಂಣಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ	ತಾಂಣಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ನಾ

(ii) ರೀತ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲೊಂ/ ಘೆತಾಲಿಂ/ಘೆತಾಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲೊಂ/ ಘೆನಾಸ್ಲಿಂ/ಘೆನಾಸ್ಲೆಂ

ದು.ಪು. ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲೊಯ್/
ಘೆತಾಲಿಯ್/ಘೆತಾಲೆಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲೊ
ಘೆತಾಲಿ/ಘೆತಾಲೆಂ

ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲೊಯ್/
ಘೆನಾಸ್ಲಿಯ್/ಘೆನಾಸ್ಲೆಂಯ್
ತೊ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲೊ/
ತಿ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲಿ/
ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲೆಂ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲ್ಯಾಂವ್
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲ್ಯಾತ್
ತಿ.ಪು. ತೆ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲೆ
ತ್ಯೊ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲ್ಯೊ
ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲಿಂ

ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್
ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲ್ಯಾತ್
ತೆ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲೆ
ತ್ಯೊ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲ್ಯೊ
ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲಿಂ

(iii) ಪೂರ್ಣ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ
ದು.ಪು. ತುವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂಯ್
ತಿ.ಪು. ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಘುಲ್
ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ

ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ
ತುವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂಯ್
ತಾಣೆಂ/ತಿಣೆಂ/ತಾಣೆಂ ಘುಲ್
ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ
ದು.ಪು. ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ
ತಿ.ಪು. ತಾಂಣಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ

ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ
ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ
ತಾಂಣಿಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ

(ಇ) ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳ್

(i) ನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆತಲೊಂ ಘೆತಲಿಂ/ಘೆತಲೆಂ	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೊಂ ನಾಂ ಘೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂ/ಘೆಂವ್ಚೆಂ ನಾಂ
ದು.ಪು.	ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆತಲೊಯ್ ಘೆತಲಿಯ್/ಘೆತಲೆಂಯ್	ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೊನಾಂಯ್/ ಘೆಂವ್ಚಿ ನಾಂಯ್/ಘೆಂವ್ಚೆಂ ನಾಂಯ್
ತಿ.ಪು.	ತೊ ಘುಲ್ ಘೆತಲೊ/ತಿ ಘುಲ್ ಘೆತಲಿ/ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತಲೆಂ	ತೊ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ನಾ/ ತೆ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚಿ ನಾ/ ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ನಾ

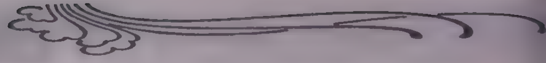
ಬಹುವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಲ್ಯಾಂವ್	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೆ ನಾಂವ್/ ಘೆಂವ್ಚ್ಯೊ ನಾಂವ್/ಘೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂವ್
ದು.ಪು.	ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಲ್ಯಾತ್/ ಘೆತಲ್ಯಾತ್/ಘೆತಲ್ಯಾಂತ್	ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೆ ನಾಂತ್/ ಘೆಂವ್ಚೊ ನಾಂತ್/ಘೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂತ್
ತಿ.ಪು.	ತೆ ಘುಲ್ ಘೆತಲೆ ತ್ಯೊ ಘುಲ್ ಘೆತಲ್ಯೊ ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತಲಿಂ	ತೆ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೆ ನಾಂತ್/ ತ್ಯೊ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚ್ಯೊ ನಾಂತ್/ ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚಿಂ ನಾಂತ್

(ii) ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.	ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.
ಪ.ಪು.	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆನ್	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆಸೊ ನಾಂ

ದು.ಪು. ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆಶಿ — ತುಂ ಘುಲ್ ಘೆಸೊ ನಾಂಯ್/ ಘೆಶಿ ನಾಂಯ್/ಘೆಶೆಂ ನಾಂಯ್

ತಿ.ಪು. ತೊ/ತಿ/ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ — ತೊ ಘುಲ್ ಘೆಸೊ ನಾ/ ತಿ ಘುಲ್ ಘಶಿ ನಾ/ ತೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಶೆಂ ನಾ

ಬಹುವಚನ್

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್ — **ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್**

ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ. — **ಪು. / ಸ್ತ್ರೀ. / ನ.**

ಪ.ಪು. ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆವ್ಪುಂ — ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಶಿ ನಾಂವ್ ಘೆಶ್ಯೊ ನಾಂವ್/ಘೆಶಿಂ ನಾಂವ್

ದು.ಪು. ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಶ್ಯಾತ್ — ತುಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಶೆ ನಾಂತ್ ಘೆಶ್ಯೊ ನಾಂತ್/ಘೆಶಿಂ ನಾಂತ್

ತಿ.ಪು. ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆತಿತ್ — ತೆ ಘುಲ್ ಘೆಶೆ ನಾಂತ್/ ತ್ಯೊ ಘುಲ್ ಘೆಶ್ಯೊ ನಾಂತ್/ ತಿಂ ಘುಲ್ ಘೆಶಿಂ ನಾಂತ್

ಗುಮಾನಾಕ್ :

1) ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಸಕರ್ಮಕ್ ಅನಿಯಮಿತ್ ಧಾತು: ಕರ್, ಖಾ, ವ್ಹರ್ ......
2) ಥೊಡೆ ಧಾತು ನಿಯತ್‌ಯಿ ನ್ಹಯ್ ಅನಿಯಮಿತ್‌ಯಿ ನ್ಹಯ್ ಅಶೆಂ ಘೊಳ್ತಾತ್. ತಾಂಕಾಂ ವಿಕಲ್‌ಕ್ರಿಯಾ ವಾ ವಿಕಲ್ ಧಾತು (defective verb) ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ತಸಲೆ ಥೊಡೆ ಧಾತು : ಜೇವ್, ನ್ಹಾ, ಪಿಯೆ.
3) ಮ್ಹಣ್ ಹೊ ಧಾತು ವಿಕಲ್ಪ್ (Optional) ಮ್ಹಣ್ ಘೆವ್ಯೆತಾ. ಮ್ಹಣ್ಜೆ ನಿಯಮಿತ್ ತಶೆಂ ಅನಿಯಮಿತ್ ದೊನ್‌ಯಿ ರಿತಿರ್ ಘೊಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಮ್ಹಣ್ : ಮ್ಹಣ್ಲೆಂ, ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ, ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್.........

ಮ್ಹಣ್ : ಮ್ಹಳೆಂ, ಮ್ಹಳ್ಯಾ, ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ....

ದುಬಾವಿ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂ

1) ಎದೊಳ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂನಿ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ರಿತಿರ್ ಸಾಂಗ್ಚಾಚೆಂ ಸರಳ್ (ಶೀದಾ) ಉಚಾರುಂಕ್ ಜಾತಾ. ಫಕತ್ ಭವಿಷ್ಯ್ ಕಾಳಾಂತ್ ಅನಿಶ್ಚಿತತಾ ಉಚಾರುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ.

2) ಪೂರ್ಣ್ ಹೆರ್ ಕಾಳಾಂನಿ ದುಭಾವ್ ಉಚಾರ್ಚ್ಯಾಚೊ ಆಸಾ ತೆದ್ನಾಂ ತಿನ್‌ಯಿ ರುಪಾಂನಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಧಾತುಚ್ಯಾ ಕಾಳ್‌ಪ್ರತ್ಯಯಾಂಕ್ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ **ಜಾಯ್ತ್** ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ್ **ಜಾತಿತ್** ಮ್ಹಣ್ಲಿಂ ರುಪಾಂ ಮೆಳೊವ್ನ್ ಸಬ್ದ್ ಘಡೊಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಆಸಾ.

3) ಹ್ಯಾ ರುಪಾಂನಿ ಲಿಂಗ್‌ಭೇದ್ ನಾ.

4) ಸಕರ್ಮಕ್ ತಶೆಂ ಅಕರ್ಮಕ್ (ನಿಯಮಿತ್ ತಶೆಂ ಅನಿಯಮಿತ್) ಧಾತುಂಚಿಂ ಕಾಳ್ ರುಪಾಂ ಘಡ್ಯೆತ್.

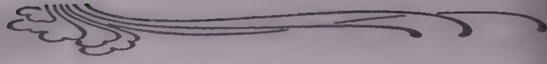
5) ನ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ರುಪಾಂಕ್ **ಜಾಯ್ತ್, ಜಾತಿತ್** ಮೆಳಯ್ತಾನಾ ದುಬಾವಿ ನ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್.

6) ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಪಳೆಲ್ಲೆ–**ಉಲಯ್, ಯೆ, ದವರ್, ಘೆ**–ಹೆ ಧಾತು ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ವಾಪರುನ್ ಪಳೆವ್ಯಾಂ. ವೆವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಕಾಳಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಧಾತುಂಚಿಂ ದುಬಾವಿ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂ ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್/ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್ ಮ್ಹಣ್ಲೇ ಮಾಂಡಾವಳಿರ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್.

ಪಯ್ಲೊ ಪುರುಷ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ಏಕ್‌ವಚನ್

ಸಾದೊ ಅಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ತಾಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಯೆತಾಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಯೆನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಫುಲ್ ಘೆತಾಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಫುಲ್ ಘೆನಾಂ ಜಾಯ್ತ್

ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ಲಾಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲಾಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲಾ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲಾಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾ ಜಾಯ್ತ್

ಸಾದೊ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲೊಂ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್ಲೊ ನಾ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್ಲೆಂ ನಾ ಜಾಯ್ತ್

ರೀತ್‌ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ತಾಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ನಾಸ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಯೆತಾಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಯೆನಾಸ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆತಾಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆನಾಸ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್

ಪೂರ್ಣ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್‌ಲ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಆಯ್‌ಲ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವೆಂ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವೆಂ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ ಜಾಯ್ತ್

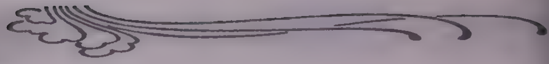
ನಿಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಹಾಂವ್ ಉಲಯ್ತೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಚೊಂ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಯೆತಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಯೆಂವ್ಚೊಂ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೊಂ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್
ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆತಲೊಂ ಜಾಯ್ತ್	ಹಾಂವ್ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೊಂ ನಾಂ ಜಾಯ್ತ್

ಪಯ್ಲೊ ಪುರುಷ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ಬಹುವಚನ್ :

ಅಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್ ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್ ನಾಂ
ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಉಲಯ್‌ನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಯೆತಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಯೆನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್

ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲ್ಯಾ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆತ್ಲ್ಯಾಂ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆಂವ್ಕ್ ನಾ ಜಾತಿತ್

ಸಾದೊ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲೆನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಆಯ್ಲೆನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲ್ಲೊ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ಲ್ಲೊ ನಾ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆತ್ಲೆಂ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆತ್ಲೆಂ ನಾ ಜಾತಿತ್

ರೀತ್ ಭೂತ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಆಮಿ ಉಲಯ್ತಾಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಉಲಯ್‌ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಯೆತಾಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಯೆನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‍ತಾಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆತಾಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್

ಪೂರ್ಣ್ ವರ್ತಮಾನ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಆಮಿ ಉಲಯ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಯ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಯೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರುಂಕ್ ನಾಸ್ಲೊ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಫುಲ್ ಫೆಂವ್ಕ್ ನಾಸ್ಲೆಂ ಜಾತಿತ್

ಶ್ಚಿತ್ ಭವಿಷ್ಯ್‌ಕಾಳ್ :

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಮಿ ಉಲಯ್ತಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಉಲೊಂವ್ಚೆ ನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಯೆತಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಯೆಂವ್ಚೆನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ತಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೆನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್
ಮಿ ಘುಲ್ ಘೆತಲ್ಯಾಂವ್ ಜಾತಿತ್	ಆಮಿ ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೆ ನಾಂವ್ ಜಾತಿತ್

ಏಮಾನಾಕ್ :

ರ್ ಪುರುಷ್, ಲಿಂಗ್ ಆನಿ ವಚನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಹ್ಯಾಚ್ ಪ್ರಕಾರಾನ್ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್ ತೆಂ ಮತಿಂತ್ ಧರ್ಚೆಂ. ಹಾಂಗಾ ವೆಗ್ಳೊಚ್ ವಿವರ್ ದಿಂವ್ಕ್ ನಾ.

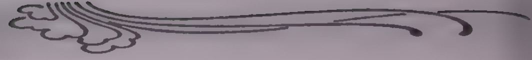

II – ಆಜ್ಞಾರ್ಥ್

1. ಆಜ್ಞಾರ್ಥ್ ಹ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಂತ್ ಆಜ್ಞಾ ವಾ ಫರ್ಮಾಣ್ ಆಟಾಪ್ತಾ.
2. ಹಾಂತುಂ ಲಿಂಗ್‌ಭೇದ್ ನಾ.
3. ಹಾಕಾ ಕಾಳ್ ಲಾಗನಾ.
4. ನಿಶ್ಚಯಾರ್ಥ್ ಪಳೆತಾನಾ ಆಮಿ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆ–ಉಲಯ್, ಯೆ, ದವರ್, ಘೆ–ಹೆ ಧಾತುಚ್ ಹಾಂಗಾಯ್ ಘೆತಾನಾ ಮೆಳ್ಚಿಂ ರುಪಾಂ ಕಶಿಂ ಆಸ್ತಾತ್ ತಿಂ ಪಳೆವ್ಯಾಂ.

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಹಾಂವ್ (ಪ.ಪು)	ಉಲೊಂವ್	–
	ಯೆಂವ್	–
	ಆಂಬೊ ದವರುಂ	–
	ಘುಲ್ ಘೆಂವ್	–

ತುಂ (ದು.ಪು)	ಉಲಯ್	ಉಲಯ್ನಾಕಾ
	ಯೆ	ಯೆನಾಕಾ
	ಆಂಬೊ ದವರ್	ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಕಾ
	ಘುಲ್ ಘೆ	ಘುಲ್ ಘೆನಾಕಾ
ತೊ/ತಿ/ತೆಂ (ತಿ.ಪು)	ಉಲೊಂವ್	ಉಲಯ್ನಾ ಜಾಂವ್
	ಯೆಂವ್	ಯೆನಾ ಜಾಂವ್
	ಆಂಬೊ ದವರುಂ	ಆಂಬೊ ದವರಿನಾ ಜಾಂವ್
	ಘುಲ್ ಘೆಂವ್	ಘುಲ್ ಘೆನಾ ಜಾಂವ್

ಬಹುವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್
ಆಮಿ (ಪ.ಪು)	ಉಲೊವ್ಯಾಂ	ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನಾಕಾ
	ಯೆವ್ಯಾಂ	ಯೆಂವ್ಚೆಂ ನಾಕಾ
	ಆಂಬೊ ದವರ್ಯಾಂ	ಆಂಬೊ ದವರ್ಚೊ ನಾಕಾ
	ಘುಲ್ ಘೆವ್ಯಾಂ	ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ ನಾಕಾ
ತುಮಿ (ದು.ಪು)	ಉಲಯಾ(ತ್)	ಉಲಯ್ನಾಕಾತ್
	ಯೆಯಾ(ತ್)	ಯೆನಾಕಾತ್
	ಆಂಬೊ ದವರಾ(ತ್)	ಆಂಬೊ ದವರಿನಾಕಾತ್
	ಘುಲ್ ಘೆಯಾ(ತ್)	ಘುಲ್ ಘೆನಾಕಾತ್
ತೆ/ತ್ಯೊ/ತಿಂ (ತಿ.ಪು)	ಉಲೊಂವ್ದಿತ್	ಉಲಯ್ನಾ ಜಾಂವ್ದಿತ್
	ಯೆಂವ್ದಿತ್	ಯೆನಾ ಜಾಂವ್ದಿತ್
	ಆಂಬೊ ದವರುಂದಿತ್	ಆಂಬೊ ದವರಿನಾ ಜಾಂವ್ದಿತ
	ಘುಲ್ ಘೆಂವ್ದಿತ್	ಘುಲ್ ಘೆನಾ ಜಾಂವ್ದಿತ್.

III – ವಿಧ್ಯರ್ಥ್

1. ಉಲಯ್ತಾಲ್ಯಾಚಿ ಇಚ್ಛಾ, ಅಪೇಕ್ಷಾ ವಾ ವಿನತಿ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ವಿಧ್ಯರ್ಥ್ ವಾಪರ್ತಾತ್, ಹಾಂತುಂ ದೋನ್ ರಿತಿ ಆಸಾತ್.
2. ಪಯ್ಲೇ ರಿತಿಂತ್ ಕರ್ತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾ ಆನಿ ವಚನಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಧಾತು ವಿಕಾರ್ ಘೆತಾ.
3. ದುಸ್ರೇ ರಿತಿಂತ್ ಧಾತುಕ್ **ಚೆಂ** ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ವಿಧ್ಯರ್ಥ್ ಘಡೊಂವ್ಕ್ ಜಾತಾ. ತಾಂತುಂ ಲಿಂಗ್ ಆನಿ ವಚನಾಚೊ ಫರಕ್ ಆಸಾ.
4. ಹಾಂಗಾ ಫಕತ್ **ಉಲಯ್** ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ಧಾತುಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ದಾಖಯ್ಲ್ಯಾ. ಹೆರ್ ಧಾತುಂ ವಿಶಿಂ ಪಳೆತಾನಾ ಅಸಲಿಂಚ್ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್ ತೆಂ ಕಳ್ತಲೆಂ.

ಪಯ್ಲಿ ರೀತ್

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	**ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್**
ಹಾಂವ್ (ಪ.ಪು)	ಉಲೊಂವ್ಚೊಂ/ ಉಲೊಂವ್ಚಿಂ/ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ	ಹಾಂವ್ ಉಲೊಂವ್ಚೊಂ ನ್ಹಯ್/ಉಲೊಂವ್ಚಿಂ ನ್ಹಯ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್
ತುಂ (ದು.ಪು)	ಉಲೊಂವ್ಚೊ/ ಉಲೊಂವ್ಚಿ/ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ	ತುಂ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ನ್ಹಯ್/ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ನ್ಹಯ್/ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್
ತೊ/ತಿ/ತೆಂ (ತಿ.ಪು)	ಉಲೊಂವ್ಚೊ/ ಉಲೊಂವ್ಚಿ/ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ	ತೊ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ನ್ಹಯ್/ ತಿ ಉಲೊಂವ್ಚಿ ನ್ಹಯ್/ ತೆಂ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್

ದುಸ್ರಿ ರೀತ್

	ವ್ಹಯ್‌ಕಾರ್	**ನ್ಹಯ್‌ಕಾರ್**
i)	ಬರೊ ತಾಂದುಳ್ ಘೆಂವ್ಚೊ	ಬರೊ ತಾಂದುಳ್ ಘೆಂವ್ಚೊ ನ್ಹಯ್
ii)	ಆಜ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಸಂಪೊಂವ್ಚೆಂ	ಆಜ್ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಸಂಪೊಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್
iii)	ಸದಾಂಯ್ ದಾಂತ್ ಘಾಸ್ಚೆ	ಸದಾಂಯ್ ದಾಂತ್ ಘಾಸ್ಚೆ ನ್ಹಯ್

iv) ತಿಂ ಝುಡಾಂ ಕಾತರ್ಚಿಂ — ತಿಂ ಝುಡಾಂ ಕಾತರ್ಚಿಂ ನ್ಹಯ
v) ರಾತಿಂ ಬರಿ ನೀದ್ ಕಾಡ್ಚಿ — ರಾತಿಂ ಬರಿ ನೀದ್ ಕಾಡ್ಚಿ ನ್ಹಯ

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಘೆಂವ್ಚ್ಯೊ, ಸಂಪೊಂವ್ಚೆಂ, ಘಾಸ್ಚೆ, ಕಾತರ್ಚಿಂ, ಕಾಡ್ಚಿಂ ಹಿಂ ರುಪಾ ಕರ್ಮಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ್ ಆನಿ ವಚನಾಕ್ ಆಧಾರುನ್ ಬದಲ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವಾಂ ನ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ರೂಪ್ ವಾಕ್ಯಾಚೆ ನಿರ್ಮಾಣೆರ್ ನ್ಹಯ್ ಮೆಳಯ್ತಾನಾ ಲಾಭ್ತಾ.

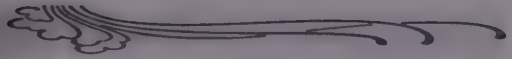

IV – ಹೆತುಮತ್ ಅರ್ಥ್

1. ಶರ್ತ್ ಉಚಾರುಂಕ್ ಹೊ ಅರ್ಥ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.
2. ಸಕರ್ಮಕ್ ಆನಿ ಅಕರ್ಮಕ್ ಧಾತು ಹೆತುಮತ್ ಅರ್ಥಾಂತ್ ದೋನ ರಿತಿಂನಿ ಘೊಳ್ತಾತ್.
3. ಪಯ್ಲೆ ರಿತಿಂತ್ ಧಾತುಕ್ **ಲ್ಯಾರ್** ರೂಪ್ ಲಾಯ್ತಾತ್.
4. ದುಸ್ರೇ ರಿತಿಂತ್ ಕ್ರಿಯಾರುಪಾ ಸವೆಂ **ತರ್** ರೂಪ್ ಲಾಯ್ತಾತ್. ಹೆ ರಿತಿಂತ್ ಕ್ರಿಯಾರುಪಾಕ್ ವಚನ್ ಆನಿ ಲಿಂಗ್ ಲಾಗ್ತಾ.

ಏಕ್‌ವಚನ್

	ಪಯ್ಲಿ ರೀತ್		**ದುಸ್ರಿ ರೀತ್**
ಹಾಂವ್	ಉಲಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್	ಹಾಂವ್	ಉಲಯ್ಲೊಂ ತರ್/ಉಲಯ್ಲಿಂ ತರ್ ಉಲಯ್ಲೆಂ ತರ್ ಆಯ್ಲೆಂ ತರ್/ಆಯ್ಲಿಂ ತರ್ ಆಯ್ಲೆಂ ತರ್
ಹಾಂವೆಂ	ಪುಸ್ತಕ್ ದಿಲ್ಯಾರ್ ಆಂಬೊ ಘೆತ್ಲ್ಯಾರ್ ನೀದ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾರ್	ಹಾಂವೆಂ	ಪುಸ್ತಕ್ ದಿಲೆಂ ತರ್ ಆಂಬೊ ಘೆತ್ಲೊ ತರ್ ನೀದ್ ಕಾಡ್ಲಿ ತರ್

ಏಮಾನಾಕ್ : ಹೆರ್ ಸರ್ವ್ ಪುರುಷಾಂನಿ, ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ತಶೆಂ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಅಸಲಿಚ್ ಏಕ್‌ಪ್ರಕಾರಾಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಘಡ್ತಾ-ಹೆಂ ಮತಿಂತ್ ಧರ್ಚೆಂ.

V – ಅನುಮತಿಯೆ್ ಅರ್ಥ್

1. ಹಾಂತುಂ ಉಲಯ್ತುಲ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಕರ್ತೊರ್ಕ್ ಪರ್ವಣ್ಗಿ ವಾ ಅನುಮತಿ ಮೆಳ್ತಾ.
2. ಹಾಂತುಂ ಧಾತು ಯಾ ಕ್ರಿಯಾರುಪಾಂ ತೀನ್‌ಯಿ ಪುರುಷಾಂನಿ, ಲಿಂಗಾಂನಿ ಆನಿ ಸಕರ್ಮಕ್ ತಶೆಂ ಅಕರ್ಮಕ್ ಸಂದರ್ಭಿಂ ಏಕಾಚ್ ರುಪಾನ್ ಘೊಳ್ತಾ ತೆಂ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಲೇ ದೆಖಿಂ ದ್ವಾರಿಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆವ್ಯೆತ್.

   i) ತುವೆಂ ಖೆಳ್ಯೆತಾ.
   ii) ತುಮಿ ವಚ್ಯೆತಾ.
   iii) ತುವೆಂ ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಹಾಂಗಾ ದವರ್ಯೆತಾ.
   iv) ತುವೆಂ ಫುಲಾಂ ಘೆವ್ಯೆತಾ.
   v) ತುಮಿ ಆಂಬೆ ಖಾವ್ಯೆತಾ.
   vi) ತುವೆಂ ಪೇಜ್ ಜೆವ್ಯೆತಾ.'

11. ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ (Adverb)

1. i) ವೆಗಿಂ ಚಲ್
   ii) ತಾಚೊ ಆಜೊ ಪೊರುಂ ಸರ್‍ಲೊ
   iii) ಫಾಲ್ಯಾಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಯಾ (ವಚುಂಯಾ)
   iv) ರಾತಿಂ ಶಿಕ್
   v) ಸವ್ಕಾಸ್ ವಾಚ್

ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ವೆಗಿಂ, ಪೊರುಂ, ಫಾಲ್ಯಾಂ, ರಾತಿಂ, ಸವ್ಕಾಸ್–ಹ ಸಬ್ದ್ ಚಲ್, ಸರ್, ವಚ್, ಶಿಕ್, ವಾಚ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಚಿ ರೀತ್, ಕಾಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಸುಚಯ್ತಾ.

1. (ಅ) ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಜೊ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾಪದಾ ವಿಶಿಂ, ಕ್ರಿಯಾಪದ್‌ಬಂಧಾ ವಿಶಿಂ ಸಾಂಗ್ತಾ ವಾ ಜ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ತಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸ್ಪಷ್ ಜಾತಾ ತಾಕಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್

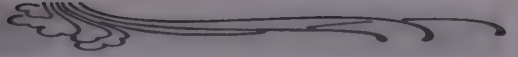
   ಕಶೆಂ ಚಲಜೆ? ವೆಗಿಂ ಚಲಜೆ.

   ತಾಚೊ ಆಜೊ ಕೆದಾಳಾ ಸರ್‍ಲೊ? ತಾಚೊ ಆಜೊ ಪೊರುಂ ಸರ್‍ಲೊ

ವಯ್ಲ್ಯಾ (i-v) ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಆಯಿಲ್ಲೆ ವೆಗಿಂ, ಪೊರುಂ, ಫಾಲ್ಯಾಂ, ರಾತಿಂ, ಸವ್ಕಾಸ ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್.

2. ಎಕಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್‌ಯಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಆಸ್ಯೆತ್.

   ದೆಖಿಕ್ : i) ಮ್ಹಜೊ ಭಾವ್ ಫಾಲ್ಯಾಂ ಸಕಾಳಿಂ ವೆತಾ.
   ii) ತುಂ ಸವ್ಕಾಸ್, ಧಯ್ರಾನ್ ವಾಚ್
   iii) ತೊ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಥಂಯ್ ವಚನಾ
   iv) ಕಾಲ್ ಸಾಂಜೆರ್ ಆಮಿ ಸವ್ಕಾಸ್ ಚಲುನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್.

3. ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ವಾಕ್ಯಾಚೆ ಸುರ್ವೆರ್, ಮಧೆಂ ವಾ ಆಖೇರಿಕ್ ಆಸ್ಯೆತ್ :

i) **ವ್ಹಯ್**, ತುಂ ವಚ್

ii) ಹಾಂವ್ **ಲಾಗಿಂ** ಬಸ್ತಾಂ

iii) ತಿ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲಿ **ಉಟಾಉಟಿಂ**.

4. ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂಚ್ಯಾ ವಾಪ್ರಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ತಾಂಚೆ ಥೊಡೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಆಸಾತ್. ತೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಆನಿ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರಾಂಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಉದಾಹರಣಾಂ ಸಮೇತ್ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಯಾಂತ್ :

4. (i) **ಕಾಳ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ :**

ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಕರ್ಣೆಚೊ ವೇಳ್ ಯಾ ಕಾಳ್ ಕಳಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ತೊ **ಕಾಲ್** ಗೆಲೊ	**ಆಜ್** ತುಂ ರಾವ್
ಫಾಲ್ಯಾಂ ವಚ್	**ಸಕಾಳಿಂ** ಬರಯ್
ರಾತಿಂ ನಿದೆ	**ವೆಳಾರ್** ಯೆ
ಸದಾಂ ಮಾಗ್	**ಘಡಿಯೆ ಘುಡಿಯೆ** ವಾಚ್
ಆತಾಂ ಬಸ್	**ಸದಾಂನೀತ್** ದೆವಾಕ್ ಅಗ್ರಾಂ ದಿ
ದೊನ್ಪಾರಾಂ ಜೆವ್	**ಮಾಗಿರ್** ಸಾಂಗ್ತಾಂ
ತೊ **ವೊಡೊಲ್** ಪಿಯೆಲಾ	**ಆದಿಂ** ಲೋಕ್ ಉಣೊ ಆಸ್ಲ್ಲೊ
ಉಪ್ರಾಂತ್ ಉಲೊವ್ಯಾಂ	ಭುರ್ಗಿಂ **ಸದಾಂಯ್** ಬೆಳ್ತಾತ್
ತಿಂ **ಅತ್ತಾಂ** ಗೆಲಿಂ	**ಆಂವ್ಡಂ** ಫೆಸ್ತ್ ನಾ

4. (ii) **ಥಳ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ ಕರ್ಣೆಚಿ ಸುವಾತ್, ಜಾಗೊ ಯಾ ಸ್ಥಾನ್ ಕಳಯ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

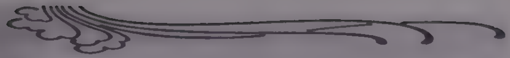

ಥಂಯ್ ಬಸ್	ಹಾಂಗಾ ರಾವ್
ಪಯ್ಸ್ ವಚ್	ಲಾಗಿಂ ಯೆ
ಭಾಯ್ರ್ ಖೆಳ್	ಭುರ್ಗಿಂ ಭೊಂವ್ತಿಂ/ಭೊಂವ್ತಣೆಂ ಖೆಳ್ತಾತ್
ಹೆವ್ಸಿನ್ ಯೆ	ಫುಡೆಂ ಚಲ್
ಮಧೆಂ ಉಲಯ್ನಾಕಾ	ಬಗ್ಲೆಕ್ ನಿದೆ
ತುಂ ಆಲ್ತಡಿ ರಾವ್	ತೊ ಪಲ್ತಡಿ ವಚುಂದಿ
ಆರೊ ಬಸ್	ಭಿತರ್ ಬಸಾತ್
ಹೆಣೆಂ ತೆಣೆಂ ಘುಂವನಾಕಾತ್	ತೆವ್ಸಿನ್ ದವರ್
ಹಾಂಗಾಸರ್ ಬಸ್	ಲಾಗ್ಸರ್ ಯೆ
ಸಕಯ್ಲ್ ಫಾಲ್	ವಯ್ರ್ ಉಡಯ್
ಪಾಟಿಂ ರಾವ್	ಸರ್ಶಿನ್ ಬಸ್
ದೇವ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾಂನಿ ಆಸಾ	

4. (iii) ರೀತ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ : ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಕರ್ಣೆಚಿ ರೀತ್ ಯಾ ವಿಧಾನ್ ಕಳಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ವೆಗಿಂ ಯೆ	ಸವ್ಕಾಸ್ ಉಲಯ್
ರಾಗಾನ್ ಉಲಯ್ನಾಕಾ	ಧಯ್ರಾನ್ ಸಾಂಗ್
ತೊ ಧಾಂವುನ್ ಆಯ್ಲೊ	ಒಗೊಚ್ ಬಸ್
ಕಾಸೊವ್ ಲೋವ್ ಚಲ್ತಾ	ಅಶೆಂ ಕರ್
ತಶೆಂ ನ್ಹೆಸ್	ನೀಟ್ ಬಸ್
ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಬರಯ್	ಹಳು ಉಲಯ್
ಭೆಷ್ಟೆಂ ರಡನಾಕಾ	

4. (iv) **ಪ್ರಮಾಣ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಕರ್ಣೆಚೆಂ ಪ್ರಮಾಣ್ ಕಳಯ್ತಾತ್.

ನಮುನೆ :

ಪುರ್ತೆಂ ಸಾಂಗ್	**ಅರ್ಧೆಂ** ಖಾ
ಬಿಲ್ಕುಲ್ ವಚನಾಕಾ	**ಫಕತ್** ಧಾ ರುಪಯ್ ಆಸಾತ್
ಮಾತ್ಶೆಂ ಬಸ್	**ಇಲ್ಲೆಂ** ವಾಡ್
ಮ್ಹಾಕಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಜಾಯ್	ಆಮ್ಕಾಂ **ಜಾಯ್ತೆಂ** ಆಸಾ
ಆಳ್ಶಿ **ಅಧಿಕ್** ನಿದ್ತಾತ್	ತಾಕಾ **ಚಡ್/ಚಡಿತ್** ದಿ.
ಭುರ್ಗಿಂ **ಖೂಬ್** ಖೆಳ್ತಾತ್	**ಚಿಕೆ** ಹಾಂಗಾ ರಾವ್

ಲಾಗಿಂ ಲಾಗಿಂ ದೋನ್ ಮಯ್ಲಾಂ ಆಸಾತ್

4. (v) **ವ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ ಕರ್ಣಿ ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ಉಪರ್ತಾತ್

ವ್ಹಯ್, ಮ್ಹಾಕಾ ಭುಕ್ ಲಾಗ್ತಾ

ಖಂಡಿತ್, ಹಾಂವ್ ಯೆತಾಂ

ನಿಜಾಕ/ನಿಜಾಯ್ಕಿ ತಾಕಾ ದಿಸನಾ

ಖರೆಂಚ್ ಸಾಂಗ್; **ಖರೆಂಚ್** ತೊ ಸತ್ ಉಲಯ್ತಾ.

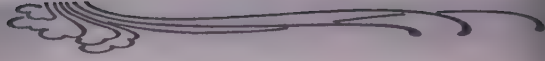
ಖರೆಪಣಿಂ ದೇವ್ ಆಸಾ.

4. (vi) **ನ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ ಕರ್ಣಿ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣೊಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ನ್ಹಯ್, ತಾಕಾ ದೀನಾಕಾ

ದೇವ್ ಪಳೆಯ್ನಾ, ಬಲ್ಕುಲ್ **ನ್ಹಯ್**

4. (vii) **ಪ್ರಶ್ನ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಕರ್ಣೆ ವಿಶಿಂ ಪ್ರಶ್ನ್ ವಿಚಾರುಂಕ್ ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಕಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ?

ಕಿತ್ಯಾಕ್ ರಡ್ತಾ?

ಭುರ್ಗೊ ಖಂಯ್ಸ್ಯಾನ್ ಗೆಲೊ?

ತುಕಾ ಕೊಣೆಂ ದಿಲೆಂ?

ತುಂ ಕೆದಾಳಾ ವೆತಾಯ್?

ಕಿತೆಂ ಜಾಯ್?

ಭುರ್ಗಿಂ ಖಂಯ್ ಖೆಳ್ತಾತ್?

ಆವಯ್ ಕೆದ್ನಾಂ ಯೆತಾ?

ಖಂಯ್ಸರ್ ದವರ್ಲ್ಯಾಂಯ್?

4. (viii) **ದುಬಾವಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಕರ್ಣೆ ವಿಶಿಂ ದುಭಾವ್ ಯಾ ಸಂಶಯ್ ಉಚಾರುಂಕ್ ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಬಹುಶ್ಯಾ, ತೊ ಯೆಂವ್ಚೊನಾ.

ಏಕಾದವೆಳಾ, ತುಕಾ ನಾಕಾ ತರ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಜಾಯ್.

ಫೆಸ್ತಾಕ್ ದೋನ್ ದೀಸ್ ಪುಣಿ ರಜಾ ಆಸ್ತೆಲಿ.

4. (x) **ಸಂಬಂಧಿ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ದೋನ್ ಕ್ರಿಯಾಂ ಮಧೆಂ ಸಂಬಂಧ್ ದಾಖಯ್ತಾತ್.

- **ಜಶೆಂ** ಬಾಪಾಯ್ನ್ ಕೆಲೆಂ, **ತಶೆಂ** ಪುತಾನ್ಯಿ ಕೆಲೆಂ.
- **ಜಂಯ್** ತುಂ ವೆತಾಯ್, **ಥಂಯ್** ಹಾಂವ್ಯಿ ಯೆತಾಂ.
- **ಜೆದ್ನಾಂ** ಪಾವ್ಸ್ ಯೆತಾಲೊ **ತೆದ್ನಾಂ** ಶೆತಾಂ ಕೊಸುಯಾಂ
- **ಜಾಕಾ** ಭುಕ್ ಲಾಗ್ತಾ **ತಾಕಾ** ವಾಡ್
- **ಜೆದೊಳ್** ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಆಮ್ಚಿ ಆಳ್ಸಾಯ್ ಸಾಂಡಿನಾಂವ್,
- **ತೆದೊಳ್** ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮ್ಚಿ ಉದರ್ಗತ್ ಜಾಂವ್ಚಿನಾ.

5. **ವಿಕಾರಿ ಆನಿ ಅವಿಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಸರ್ವ್ ಪ್ರಕಾರಾಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ ವಿಕಾರಿ ಆನಿ ಅವಿಕಾರಿ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ದೋನ್ ವರ್ಗಾಂನಿ ಘಾಲ್ಯೆತ್.

1) **ವಿಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಅಸಲಿಂ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ್ ಆನಿ ವಚನಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಯಾ ಆಧಾರುನ್ ವಿಕಾರ್ ಘೆತಾತ್ ಯಾ ಹಾಂಚಿಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ರುಪಾಂ ಜಾತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಭುರ್ಗೊ ಬರೊ ಖೆಳ್ತಾ; ಚಲಿ ಬರಿ ಖೆಳ್ತಾ
ಭುರ್ಗೆಂ ಬರೆಂ ಖೆಳ್ತಾ
ಭುರ್ಗೆ ಬರೆ ಖೆಳ್ತಾತ್; ಚಲಿಯೊ ಬರ್‍ಯೊ ಖೆಳ್ತಾತ್
ಭುರ್ಗಿಂ ಬರಿಂ ಖೆಳ್ತಾತ್

ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ಹೆರ್ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ : ಮಾತ್ಸೊ, ಜಸೊ, ತಸೊ, ಸಾಮ್ಕೊ, ತಿಯ್ಸೊ..

2) **ಅವಿಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ** : ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಂ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ್ ಆನಿ ವಚನಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಯಾ ಆಧಾರುನ್ ಕಸಲೊಚ್ ವಿಕಾರ್ ಘೆನಾಂತ್. ಚಡಿತ್ ಕ್ರಿಯಾ ವೀಶೇಷಣಾಂ ಹ್ಯಾಚ್ ವರ್ಗಾಂತ್ಲಿಂ ಆಸ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಹಾಂಗಾ, ಲಾಗಿಂ, ಸವ್ಕಾಸ್, ಆತಾಂ, ಕಾಲ್, ಥಂಯ್, ಸಕಯ್ಲ್, ಮಧೆಂ, ಭಾಯ್ರ್ ಇತ್ಯಾದಿ.

12. ಪರಸರ್ಗ್ (Post Position)

1. ನಾಮ್ ಆನಿ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ನಿಪಾತಾಕ್ ಪರಸರ್ಗ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

   (i) ಘರಾ ಲಾಗಿಂ ಮಾಡ್ ಆಸಾ

   (ii) ಮಾಡಾ ಸರ್ಶಿಂ ಬಾಂಯ್ ಆಸಾ.

   (iii) ಪಾಕ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಕಾವ್ಳೊ ಬಸ್ಲಾ.

   (iv) ಜೆವ್ಣಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೆಳಿಂ ಖಾ.

   (v) ಇಗರ್ಜೆ ಮುಖಾರ್ ದೊರೊ ಆಸಾ.

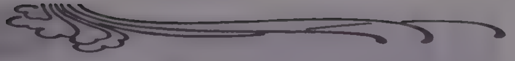
   (vi) ಕುಡಾ ಭಿತರ್ ಬಸ್

   ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಲಾಗಿಂ, ಸರ್ಶಿಂ, ವಯ್ರ್, ಉಪ್ರಾಂತ್, ಮುಖಾರ್, ಭಿತರ್ ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಕ್ರಮಾನ್ ಘರ್, ಮಾಡ್, ಪಾಕೆಂ, ಜೆವಣ್, ಇಗರ್ಜ್ ಕೂಡ್ ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್.

2. ಪರಸರ್ಗಾಂಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್‌ಪಣಿಂ ಪುರ್ತೊ ಅರ್ಥ್ ಆಸಾ.

3. ಪರಸರ್ಗ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ತೊ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಕ್ ಜೊಡ್ಚೊ ನ್ಹಯ್. ತೊ ವೆಗ್ಳೊಚ್ ಬರೊಂವ್ಚೊ. ಹಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ಸಬ್ದ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ದಿಸ್ತಾತ್ ಆನಿ ವಾಚುಂಕ್ ಸೊಂಪೆ ಜಾತಾತ್.

ಘರಾ ಲಾಗಿಂ	ಘರಾ ಕಡೆ	ಘರಾವಯ್ರ್
ಘರಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್	ಘರಾ ಮುಖಾರ್	ಘರಾ ಥಾವ್ನ್
ಘರಾ ಶಿವಾಯ್	ಘರಾ ಸರ್ಶಿಂ	ಘರಾ ವರ್ವಿಂ
ಘರಾ ಪೊಂದಾ	ಘರಾ ಪ್ರಾಸ್	ಘರಾ ಭಿತರ್
ಘರಾ ಭಾಯ್ರ್	ಘರಾ ಆದಿಂ	ಘರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್
ಘರಾ ಸಕಯ್ಲ್	ಘರಾ ಮೆರೆನ್	ಘರಾ ಸಯ್ತ್
ಘರಾ ವಿಣೆಂ	ಘರಾ ವಿಶಿಂ	ಘರಾ ಸವೆಂ

5. **ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಪರಸರ್ಗ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್ :**

ಮಧೆಂ, ಪರಿಂ, ಸರಿಂ, ಪ್ರಮಾಣೆಂ, ಘುಡೆಂ, ಪಾಸತ್, ಪಾಸ್ವತ್, ಪಾಟಿಂ, ಸಯ್ತಿ, ಸರ್ಶಿನ್/ಸರ್ಶಿಂ, ಬಗ್ಲೆಕ್, ಪಯ್ಲೆಂ, ಸಾಂಗಾತಾ, ಮುಳಾಂತ್,.......

(i) ಮಾಜರ್ **ಭಿತರ್** ಆಸಾ.

(i) ಘರಾ **ಭಿತರ್** ಮಾಜರ್ ಆಸಾ.

ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ **ಭಿತರ್** ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್. ದುಸ್ರ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಭಿತರ್ ಪರಸರ್ಗ್. ಹೊ ಪರಸರ್ಗ್ ಘರ್ ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಆಸಾ.

6. ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪರಸರ್ಗ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್ ಅಶಿ ಆಸಾ :

ತಾಚೆ ಕಡೆ	ತಾಚೆ ಮುಖಾರ್	ಹಿಚೆ ಲಾಗಿಂ
ಹಾಚೆ ಥಾವ್ನ್	ತಾಂಚೆ ಪ್ರಾಸ್	ಹಾಚೆ ಆದಿಂ
ತಾಚೆ ಶಿವಾಯ್	ಹಾಚೆ ವರ್ವಿಂ	ಹಾಂಚೆ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್
ತಾಚೆ ಇತ್ಲ್ಯಾಕ್	ಜಾಚೆ ವರ್ವಿಂ	ಹಾಚೆ ವಿಶಿಂ
ತುಜೆ ಸವೆಂ	ತುಜೆ ಉಪ್ರಾಂತ್	ತಾಚೆ ಭಿತರ್
ತಾಚೆ ಭಾಯ್ರ್	ಹಾಚೆ ವಯ್ರ್	ತಾಚೆ ಪಾಟಿಂ
ತೆ ಪರಿಂ	ತೆಚ್ ಪರಿಂ	ತಾಚೆ ಸಂಗಿಂ
ಹೆ ಪರಿಂ	ಹೆಚ್ ಪರಿಂ	ತಾಚೆ ಬರಾಬರ್

13. ಸಮುಚ್ಚಯ್ (Conjunction)

1) ದೋನ್ ಯಾ ಚಡ್ತಿಕ್ ಸಬ್ದ್ ಯಾ ವಾಕ್ಯ್ ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂಶ್ ಯಾ ಉಪವಾಕ್ಯ್ ಜೊಡುಂಕ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಸಮುಚ್ಚಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

2) ಸಮುಚ್ಚಯ್ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್, ಪದ್‌ಬಂದ್ ವಾ ಉಪವಾಕ್ಯ್ ಆಸ್ಯೆತ್.

3) ಥೊಡೆ ಪ್ರಮುಖ್ ಸಮುಚ್ಚಯ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ತಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾ :

ಆನಿ : ರಾಮ್ ಆನಿ ಲಕ್ಷಣ್

ಯಾ/ವಾ : ತುಂ ಯೆತಾಯ್ **ಯಾ/ವಾ** ತೊ ಯೆತಾ?

ಕಿ (ಗಿ) : ಹೊ ಕಿ(ಗಿ) ತೊ?

ಪೂಣ್ : ಸುನಿಲ್ ಆಯ್ಲಾ **ಪೂಣ್** ಸುಧೀರ್ ಯೆವ್ನಾ.

ಬಗರ್ : ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಯಾ **ಬಗರ್** ಆಮ್ಕಾಂ ಜೇಂವ್ಕ್ ನಾ.

ಜರ್...... ತರ್ : **ಜರ್** ತುಂ ಯೆತಾಯ್ **ತರ್** ಹಾಂವ್ ತುಕಾ ರಾಕ್ತಲೊಂ

ಏಕ್‌ಚ್....ನಾ ತರ್ : ತುವೆಂ **ಏಕ್‌ಚ್** ವಾಚಿಜೆ **ನಾ ತರ್** ವೊಗೆಚ್ ಬಸಜೆ

ಕಿತ್ಯಾಕ್ : ತೆಂ ಘರ್ ಮ್ಹಜೆಂ **ಕಿತ್ಯಾಕ್** ಹಾಂವೆಂ ತೆಂ ಬಾಂದ್ಲಾಂ.

ಇತ್ಲೊ...ತಿತ್ಲೊ : ತಾಣೆಂ ಇತ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಕಾಡ್ಲಿ **ತಿತ್ಲಿ** ಮಜುರಿ ತಾಕಾ ಲಬ್ಲಿ.

ತರ್ : ತುಂ ಜೆವ್ತಾಯ್ **ತರ್** ವಾಡ್ತಾಂ.

ಮ್ಹಣ್ : ತುಂ ಗೆಲಾಯ್ **ಮ್ಹಣ್** ತಿಣೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.

ದೆಖುನ್ : ತುಂ ಆಯ್ಲೊಯ್ **ದೆಖುನ್** ಮ್ಹಾಕಾ ಸಂತೊಸ್.

ಕಾರಣ್ : ತೊ ಸದಾಂ ಪಿಯೆತಾ **ಕಾರಣ್** ತಾಕಾ ವಿಚಾರ್ತಲೆ ಕೋಣ್‌ಚ್ ನಾಂತ್.

ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ಸಮುಚ್ಚಯ್.

14. ಉದ್ಗಾರ್ (Interjection)

) **ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚುಂಯಾ :**

ಅರೆ : **ಅರೆ!** ಹೆಂ ಹಾಂವ್ ಕಿತೆಂ ಆಯ್ಕತಾಂ!

ಅಬ್ಬಾ : ಅಬ್ಬಾ! ತುವೆಂ **ಸೊರೊಪ್** ಪಳೆಲೊಯ್?

ಆವಯ್ಗೆ : **ಆವಯ್ಗೆ!** ಕೆದೆಂ ವ್ಹಡ್ ಆಸ್ವೆಲ್!

ಶಿ : **ಶಿ!** ತುವೆಂ ಅಶೆಂಯ್ ಕರ್ಚೆಂ?

ಛಿ : **ಛಿ!** ತೆಂ ಮ್ಹಳೆಂ ಆಪಡ್ನಾಕಾ.

ಶಾಬಾಸ್ : **ಶಾಬಾಸ್!** ಬರೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂಯ್ ತುವೆಂ!

ಆಹಾ : **ಆಹಾ!** ಪುನ್ವೆಚಿ ರಾತ್ ಕಿತ್ಲಿ ಸ್ವಾದಿಕ್!

ಅಳೆ : **ಅಳೆ!** ಹಾಂಗಾ ಪಳೆ.

ದೆವಾ : **ದೆವಾ!** ತುಂಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ ರಾಕ್.

ಹಾಯ್ : **ಹಾಯ್!** ಹಿ ದೂಕ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾನ್ ಸೊಸುಂಕ್ ನಜೊ.

ಕರ್ಮಾಂ : ತುಜಿಂ **ಕರ್ಮಾಂ!**

ಥು : **ಥು!** ಕಸಲಿ ಘಾಣ್ ಹಿ.

ಚೆ : **ಚೆ!** ತಶೆಂ ಕಶೆಂ ಜಾಲೆಂ?

ಬರೆಂ : **ಬರೆಂ!** ಪರತ್ ಮೆಳ್ಯಾಂ.

1. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ನಾಮಾಚೆ ಅಪ್ಚಿತ್ ಭಾವ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ವಾಪರ್ಚ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ಉದ್ಗಾರ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ಉದ್ಗಾರ್.
2. ಸಂತೊಸ್, ದುಖ್, ಆಶ್ಚರ್ಯ್, ಪ್ರಶಂಸಾ, ತಿರಸ್ಕಾರ್, ಧಿಕ್ಕಾರ್, ಸ್ವಿಕಾರ್, ಸಂಬೋಧನ್–ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಉಚಾರ್ಚ್ಯಾಕ್ ಉದ್ಗಾರಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಜಾತಾ.
3. ಉದ್ಗಾರ್ ಆಪ್ಲೆಸ್ತಕಿಂ ಕಾಂಯ್ ಅರ್ಥ್ ದಿನಾಂತ್. ತಶೆಂಚ್ ವಾಕ್ಯ್ ವಿನ್ಯಾಸಾಂತ್ಯಿ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಹಾಡಿನಾಂತ್.
4. ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಉದ್ಗಾರ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್ : ಆವಯ್ಸ್, ಊ, ಕಟಕಟಾ, ಗಪ್‌ಚುಪ್, ಅಶೆಂ........

15. ನಿಪಾತ್ (Particles)

1) ವ್ಯಾಕರಣಿ ಅರ್ಥಾರ್ ಹೆರ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಚ್ ವರ್ಗಾಂತ್ ಬಸನಾಂತ್ ತಸಲ್ಯಾ ಆನಿ ಕಸಲೊಚ್ ವಿಕಾರ್ ಘೆನಾಸ್ತಾಂ ರೂಪ್ ವಿನ್ಯಾಸಾಂತ್ ಏದೊಳ್‌ಚ್ ಪುರ್ತಿಂ ಆಸಾತ್ ತ್ಯಾ ರುಪಾಂಕ್ ನಿಪಾತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ನಿಪಾತಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್, ತಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಆನಿ ತೆ ಘೊಳ್ಚಿ ರೀತ್ ಸಕಯ್ಲ್ ಆಸಾ.

2) (i) **ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ್ ನಿಪಾತ್** : ಪ್ರಶ್ನ್ ಯಾ ಸವಾಲ್ ವಿಚಾರುಂಕ್ ಹೆ ನಿಪಾತ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

(ಅ) **ವ್ಹಯ್/ಗಾಯ್** : ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಖಬರ್ ಯಾ ಮಾಹೆತ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಸುನಿಲ್ ಜೆವ್ಲೊ ವ್ಹಯ್/ಗಾಯ್?

(ಆ) **ಕಿ/ಗಿ/ಮು/ನ್ಹಯ್** : ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ಲಿ ಜಾಪ್ ಜಾಯ್ ತೆದ್ನಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಸುನಿಲ್ ಜೆವ್ಲೊ ಕಿ(ಗಿ) ನಾ?
ಸುನಿಲ್ ನ್ಹಾಲೊ ಮು?
ಸುನಿಲ್ ನಿದ್ಲೊ ನ್ಹಯ್?

(ಇ) **ರೆ/ಗೆ/ಗೊ** : ಹೆ ನಿಪಾತ್ ವ್ಹಯ್ ವಾ ನ್ಹಯ್ ಜಾಪ್ ಜಾಯ್ ತೆದ್ನಾಂ ಘೊಳಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಸುನಿಲ್ ಜೆವ್ಲೊಯ್ ರೆ?
ತುಂ ಯೆತಾಯ್ ಗೆ? ವೆತಾಯ್ ಗಾ?
ಸುನಿತಾ ಜೆವ್ಲೆಂಯ್ ಗೊ?

(ii) **ವ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ನಿಪಾತ್ :** ವ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ಲೆ ಜಾಪ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಉಪ್ಯಾಕರ್‍ತಾತ್.

ವ್ಹಯ್/ಹಾಂ/ಜಾಯ್ತ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ವ್ಹಯ್/ಹಾಂ/ಜಾಯ್ತ್, ಹಾಂವ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಾಂ.

(iii) **ನ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ನಿಪಾತ್ :** ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ಲೆ ಜಾಪ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಘೊಳಯ್ತಾತ್.

ನ್ಹಯ್/ನಾ/ನಜೊ :

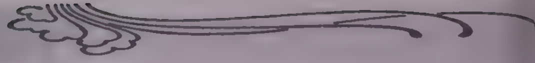
ದೆಖಿಕ್ : ನ್ಹಯ್, ತಾಕಾ, ದಿನಾಕಾ
ನಾ, ತೊ ಯೆಂವ್ನೊನಾ
ನಜೊ, ತಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ನಜೊ

(iv) **ಸಂಬೋಧಕ್ ನಿಪಾತ್ :** ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಉಲೊ ಕರುಂಕ್ ಯಾ ಸಂಬೋಧನ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಹೆ ನಿಪಾತ್ ವಾಪರ್ತಾನಾ ಚತ್ರಾಯ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್. (ಕಾರಣ್) ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂನಿ/ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಹೆ ವಾಪರ್ಬಿ ರೀತ್‌ಚ್ ಆಸನಾ, ಯಾ ಪ್ರಾಯ್, ಲಿಂಗ್, ಸಂಬಂಧ್ ಅಸಲೇ ಸಂಗ್ತಿಂಕ್ ಆನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಚಿಂತ್ಪಾಕ್ ಆಧಾರುನ್ ವಾಪರ್ಚೆಂ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖುನ್ ಹ್ಯಾ ಸಕ್ಡ್ಯಾಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಹೆ ನಿಪಾತ್ ವಾಪರಿನಾಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಬರೆ.

(ಅ) **ರೆ/ಅಳೆರೆ/ವ್ಹಯ್‌ರೆ :** ಚಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಬೋಧನ್ ಕರ್ತಾನಾ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಸುನಿಲ್ ಜೆವ್ಲೊಯ್‌ರೆ?
ಅಳೆರೆ ಸುನಿಲ್, ತುಂ ನಿದ್ತಾಯ್‌ರೆ?
ವ್ಹಯ್‌ರೆ ಸುನಿಲ್, ಕಾಲ್ ತುಜ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಕೋಣ್ ಆಯ್ಲ್ಲೊ?

(ಆ) **ಅಳೆಗಾ / ವ್ಹಯ್‌ಗಾ :** ಹೆ ನಿಪಾತ್ ದಾದ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಬೋಧನ್ ಕರುಂಕ್ ಉಪೇಗಾಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಅಳೆಗಾ, ತುಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಇತ್ಲೊ ಅಸ್ಕತ್ ಜಾಲಾಯ್? ವ್ಹಯ್‌ಗಾ
ತುಜೇ ಧುವೆಕ್ ಸಯ್ರಿಕ್ ಜಾಲಿಗಾ?

(ಇ) **ಗೆ/ಅಳೆಗೆ/ವ್ಹಯ್‌ಗೆ :** ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ್ ಸಂಬೋಧನ್ ಕರುಂಕ
ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಕಿತೆಂಗೆ, ತುಂ ಉಲಯ್ನಾಯ್?
ಅಳೆಗೆ, ಮ್ಹಾಕಾ ಏಕ್ ಚಿಮ್ಟಿ ಪೂಡ್ ದಿ.
ವ್ಹಯ್‌ಗೆ, ತುಜ್ಯಾ ಪುತಾಚೆಂ ಕಾಜಾರ್ ಕೆದಾಳಾ?

(ಈ) **ಗೊ/ಅಳೆಗೆ/ವ್ಹಯ್‌ಗೊ :** ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಚಲಿಯಾಂಕ್ ಸಂಬೋಧನ್ ಕರುಂಕ
ವಾಪರ್ತಾತ್.

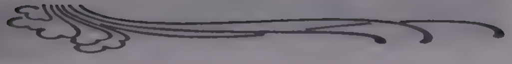
ದೆಖಿಕ್ : ಸುನಿತಾ, ನ್ಹೆಸ್ಲೆಂಯ್‌**ಗೊ**?
ಅಳೆಗೊ, ತುಜೆಂ ಕಾಂಕಣ್ ಮ್ಹಾಕಾ ದಾಖಯ್.
ವ್ಹಯ್‌ಗೊ, ತುಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಲಜೆತಾಯ್?

2) (v) **ಬಳ್ ಘಾಲ್ಪಿ ನಿಪಾತ್ :**
ಚ್ : ಎಕ್ಲೊಚ್ ಆಯ್ಲೊ / ತಾಕಾಚ್ ಆಪಯ್
ಆಂ : ತುಂ ಹಾಂಗಾ ಬಸ್ ಆಂ

2) (vi) **ಆಸ್ಪಾಪ್ಪಿ ನಿಪಾತ್**

(ಅ) **ಯ್** : ಜೆದ್ನಾಂ ಸಬ್ದ್ ಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ್ತಾ ತೆದ್ನಾಂ 'ಯ್' ನಿಪಾತ್ ವಾಪರ್ತಾತ
ದೆಖಿಕ್ : ತಿಣೆಂ ಆಂಬೆಯ್ ದಿಲೆ, ಲೊಣ್ಚೆಂಯ್ ದಿಲೆಂ

ತೊಯ್	ತೆಯ್	ತಾಣೆಂಯ್	ತಾಂಣಿಂಯ್
ತಿಯ್	ತ್ಯೊಯ್	ತಾಕಾಯ್	ತಾಂಕಾಂಯ್
ತೆಂಯ್	ತಿಂಯ್	ತುಕಾಯ್	ತುಮ್ಕಾಂಯ್
ಹೊಯ್	ಹೆಯ್	ಹಾಕಾಯ್	ಹಾಂಕಾಯ್
ಹಿಯ್	ಹ್ಯೊಯ್	ಹಿಕಾಯ್	ಕೋಣೆಂಯ್
ಹೆಂಯ್	ಹಿಂಯ್	ಆಮ್ಕಾಂಯ್	ಜೆಂಯ್

ಆ) ಯಿ : ಜೆದ್ನಾಂ ಸಬ್ದ್ ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಸಂಪ್ತಾ ತೆದ್ನಾಂ 'ಯಿ' ವಾಪರ್ತಾತ್

ದೆಖಿಕ್ : ಪೂತ್‌ಯಿ ಆಯ್ಲೊ, ಧುವ್‌ಯಿ ಆಯ್ಲಿ.

ಘರಾಕ್‌ಯಿ ಮಾಡಾಚೆರ್‌ಯಿ ದೊಂಗ್ರಾರ್‌ಯಿ ತರ್‌ಯಿ ತಳ್ಯಾಂತ್‌ಯಿ ಬಾಪಾಯ್ನ್‌ಯಿ ಉಜ್ಯಾಂತ್‌ಯಿ ಜರ್‌ಯಿ ಪುಣ್‌ಯಿ ಕೊಣ್‌ಯಿ

?) (vii) **ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ನಿಪಾತ್** : ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ಗಜಾಲ್ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ಹೊ ನಿಪಾತ್ ವಾಪರ್ತಾತ್

ಖಂಯ್ : ಸುನಿಲಾಚೊ ಆಜೊ ಸರ್ಲೊ ಖಂಯ್.

ಸುನಿತಾಚೆಂ ಕಾಜಾರ್ ಜಾಲೆಂ ಖಂಯ್.

2) (viii) **ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ನಿಪಾತ್** : ತುಲನ್ ಯಾ ಸರ್ ಕರುಂಕ್ ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಘೊಳಯ್ತಾತ್.

(ಅ) ಪ್ರಾಸ್ :

ದೆಖಿಕ್ : ಸುನಿಲಾ ಪ್ರಾಸ್ ಸುಧೀರ್ ಲಾಂಬ್.

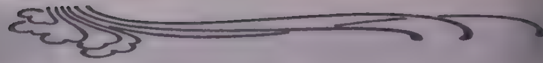
ಶೆರಾ ಪ್ರಾಸ್ ಗಾಂವ್ ಬರೊ.

(ಆ) ಕಿ :

ದೆಖಿಕ್ : ಸುಧೀರಾಚ್ಯಾಕಿ ಸುನಿಲ್ ಬರೊ.

ಧಗಿಚ್ಯಾಕಿ ಹಿಂವ್ ಬರೆಂ.

16. ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ (Morphological Process)

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೇ ಬಾಂದಾವಳಿಂತ್ ಸಬ್ದ್ ಘಡುನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ವಿಶಿಂ ಸಮ್ಜುಂಕ್ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಥಂಯ್ ಆಮ್ಚೆಂ ಗುಮಾನ್ ವಚುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಮ್ಹಣ್ಜೆ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ವ್ಯಾಕರಣಿ ರಿತಿರ್ ಸಬ್ದ್ ಕಶೆಂ ರೂಪ್ ಘೆತಾತ್ ತೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಕಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ರೂಪ್ ಹೊ ಮೂಳ್ ಸಬ್ದ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೆತ್ಲೊ ತರ್ ಹಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್ ತ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ರುಪಾಂ ಹಿಂ: ಸುರುಪ್, ರುಪೆಸ್ತ್, ಸುರುಪಾಕ್, ರುಪೆಸ್ತಾನ್, ರುಪ್ಕಾರ್...... ರೂಪ್ ಹ್ಯಾ ಮೂಳ್ ಸಬ್ದಾಕ್ ಪೂರ್ವ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ವಾ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಅಶೆಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ಅರ್ಥ್ ದಿಂವ್ಚಿಂ ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಹಾಂಗಾ ದಿಲ್ಯಾತ್.

1. **ಅವಶ್ರುತಿ Internal Modification :**

ಸಬ್ದಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸ್ವರಾಚ್ಯಾ ವಾ ವ್ಯಂಜನಾಚ್ಯಾ ಉಚ್ಚಾರಾಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಜಾತಾನಾ ಅರ್ಥಾಂತ್‌ಚ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಜಾತಾ. ಅಕರ್ಮಕ್ ಜಾವ್ಪಾ ಧಾತು (Process Verb) ಅಸಲೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಲಾಗುನ್ ಸಕರ್ಮಕ್ ಕರ್ಪಾ ಧಾತು (Causative Verb) ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ : (i) **ಮೊಡ್** ಹೊ ಧಾತು ಅಕರ್ಮಕ್ ಜಾವ್ಪಾ ಧಾತು ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ **ಮ್+ಒ+ಡ್** ತರ್ ಕರ್ಪಾ ಧಾತು ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ **ಮ್+ಓ+ಡ್** (**ಮೋಡ್**)

(ii) **ಗೊಡ್** ಹೊ ಸಬ್ದ್ (Jaggery) ಮ್ಹಣುನ್ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾನಾ ತಾಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಗ್+ಒ+ಡ್ ಆಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ Sweet ಮ್ಹಣ್ಲೊ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾನಾ ತಾಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಗ್+ಓ+ಡ್ (ಗೋಡ್) ಆಸ್ತಾ.

ವಯ್ಲ್ಯಾ ದೊನ್‌ಯ್ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಸ್ವರಾಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ವೆಗ್ಳೊ ಜಾತಾನಾ ಅರ್ಥ್ ವೆಗ್ಳೊ ಜಾತಾ ತೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ. ಅವಶ್ರುತಿ ಮಣ್ಲೇ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವರ್ವಿಂ ಅಶೆಂ ಘಡ್ತಾ.

ದೊಡ್ಡಿ ಉತ್ರಾಂ **Reduplication :**

ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಸಬ್ದ್ ದೊಡ್ತಾತ್ ಆನಿ ಅಶೆಂ ಮೆಳ್ಲ್ಲ್ಯಾ ದೊಡ್ಡಿ ಸಬ್ದಾಕ್ ಮೂಳ್ ರುಪಾಂತ್ ಎಕೊಡ್ಯಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾಕ್‌ಯಿ ವೆಗ್ಳೊಚ್ ಅರ್ಥ್ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಎಕೆಕ್, ದೊದೊನ್, ಘಡಿಯೆ ಘಡಿಯೆ, ಉಲೊವ್ನ್ ಉಲೊವ್ನ್, ವಯ್ರ್ ವಯ್ರ್, ನಾ ನಾ, ಊಟ್ ಊಟ್....

ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಅನುಕರಣ್ ಸಬ್ದ್ ಘಡ್ಚೆ ವೆಳಿಂಯ್ ಅಶೆಂಚ್ ಸಬ್ದ್ ದೊಡ್ಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಸಣ್‌ಸಣ್, ಫಡ್ ಫಡ್, ಡಂಡಂ, ಸುಳ್‌ಸುಳ್, ಬಿರಿಬಿರಿ....

3. ಸಮಾಸ್ **Compounding :**

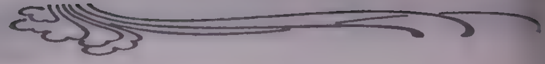
ಸಮಾಸ್ ಘಡುನ್ ಯೆಂವ್ಚೇ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಅರ್ಥಾನ್ ಪುರ್ತೆ ವೆಸ್ಚೆ ದೋನ್ ಸಬ್ದ್ ಲಾಗಿಂ ಯೆವ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್ ಜಾತಾ. ಲಾಗಿಂ ಯೆವ್ಪಿ ಹೆ ಸಬ್ದ್ ನಾಮಾಂ, ಕ್ರಿಯಾ ವಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಆಸ್ಯೆತಾ. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೆಳ್ಲ್ಲೊ ಸಮಾಸ್ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್‌ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾರೂಪ್ ವಾ ವಾಕ್ ಪ್ರಕಾರ್ (Idiom) ಅಶೆಂ ಘೊಳ್ತಾ. ಆಮಿ ಸಮಾಸ್ ಸಬ್ದ್ ಜೊಡುನ್ ಬರಯ್ತಾಂವ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಆವಯ್‌ಬಾಪುಯ್	ಊಟ್‌ಬಸ್	ಮೀಟ್‌ಮಿರ್ಸಾಂಗ್
ಆವಯ್‌ಭಾಸ್	ಬಾಂದ್ಪಾಸ್	ಮೀತ್‌ಮೇರ್
ಆಜ್‌ಫಾಲ್ಯಾಂ	ಬಾಯ್ಲ್‌ಭುರ್ಗಿಂ	ಲ್ಹಾನ್‌ವ್ಹಡ್

4. ಪೂರ್ವ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವಪ್ **Prefixing :**

ಕೊಂಕ್ಣಿ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೂಳ್‌ರುಪಾರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಪೂರ್ವ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾಂವ್ಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಆಸಾ. ಪೂರ್ವ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡಯ್‌ಲ್ಲೆ ಜಾಯ್ತೆ ಸಬ್ದ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಉಲೊವ್ಪಾಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಅ, ಅಪ್, ಅವ್, ಸು, ದುರ್... ಅಸಲೆ ಥೊಡೆ ಸಾದಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ನವಿಂ ರುಪಾಂ, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಸಾಧಿತ್ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಅ : ಗಣಿತ್, ಪರಿಚಿತ್, ನಿಶ್ಚಿತ್ ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಅ ಪೂರ್ವ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಅಗಣಿತ್, ಅಪರಿಚಿತ್, ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ಅಸಲಿಂ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಆನಿ ತಿಂ ಮೂಳ್ ರುಪಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾಕ್‌ಯಿ ವೆಗ್ಳ್ಯಾಚ್ ಅರ್ಥಾರ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಪೂರ್ವ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರುಪಾಂನಿಂಯ್ ಅಶೆಂಚ್ ಜಾತಾ ತೆಂ ಸಮ್ಜುಂಚೆಂ

ಅವ್ : ಗೂಣ್>ಅವ್ಗುಣ್:ಲಕ್ಷಣ್>ಅವ್‌ಲಕ್ಷಣ್; ಮರ್ಯಾದ್>ಅವ್ ಮರ್ಯಾದ್.

ಸು : ಗೂಣ್>ಸುಗುಣ್; ರೂಪ್>ಸುರುಪ್; ವಾಸ್>ಸುವಾಸ್

ದುರ್ : ಆಚಾರ್>ದುರಾಚಾರ್; ಅವಸ್ಥಾ>ದುರವಸ್ಥಾ; ಗೂಣ್> ದುರ್ಗುಣ್

5. **ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವಪ್ Derivational Suffixing:**

ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾರ್ **ಇ, ಎಸ್ತ್, ಕಾಯ್, ಆಯ್, ಪಣ್...** ಅಸಲೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ವೆಗ್ಳ್ಯಾಚ್ ಅರ್ಥಾಚಿಂ ನವಿಂ ರುಪಾಂ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಮೂಳ್ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್, ಕ್ರಿಯಾ, ವಿಶೇಷಣ್, ವಾ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ್ ಅಸ್ಯೆತ್. ನವಿಂ ರುಪಾಂಯ್ (ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಸಾಧಿತ್‌ರುಪಾಂ) ನಾಮ್, ಕ್ರಿಯಾ, ವಿಶೇಷಣ್ ವಾ ಕ್ರಿಯಾ–ವಿಶೇಷಣ್ ಅಶೆಂ ಘೊಳ್ತಾತ್, ಅಶೆಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ಅರ್ಥಾರ್ ಘೊಳ್ಚಿಂ ಅಸಲಿಂ ರುಪಾಂ ರಚ್ಚೆಂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ 1) ನಾಮಿಕಿಕರಣ್ 2) ಕ್ರಿಯಾಕರಣ್ 3) ವಿಶೇಷಣಿಕರಣ್ ಆನಿ 4) ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣಿಕರಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್, ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲಾ ತೊ ವಿವರ್ ಹರ್ಯೇಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಬಾರಿಕ್ಸಾಣೆನ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ.

6. **ನಾಮಿಕಿರಣ್ Nominalization**

ನಾಮಿಕಿಕರಣ್ ಮ್ಹಣ್ಲೇ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೂಳ್ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್, ಕ್ರಿಯಾ, ವಿಶೇಷಣ್ ವಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ ತರ್‌ಯಿ ಶೆವಟಿಂ ಮೆಳ್ಚೆಂ ಸಾಧಿತ್ ರೂಪ್ ಫಕತ್ ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಅ) **ನಾಮ್>ನಾಮ್** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ತಶೆಂಚ್ ಸಾಧಿತ್ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್‌ಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್: ಆಯ್, ಇ/ಈ, ಇಣ್, ಏರ್, ಏಲಿ, ಕಾರ್, ಪಣ್, ಪಿ, ವಂತ್....

ಆಯ್ : ವಡ್ವಿಕ್>ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್

ಇ/ಈ : ಪೊಟ್>ಪೊಟಾರಿ, ಸೆಜಾರ್>ಸೆಜಾರಿ

ಇಣ್ : ವಯ್ಜ್>ವಯ್ಜಿಣ್; ವಾಂಯ್ಗಿಂ> ವಾಂಯ್ಗಿಣ್

ಏರ್ : ಕುಜ್ನ್>ಕುಜ್ನೆರ್

ಏಲಿ : ಭಾಗ್>ಭಾಗೆಲಿ, ಕಾಮ್>ಕಾಮೆಲಿ

ಕಾರ್ : ರೂಪ್>ರುಪ್ಕಾರ್, ಗಾಂವ್>ಗಾಂವ್ಕಾರ್, ಭಾಟ್>ಭಾಟ್ಕಾರ್

ಪಣ್ : ಭಕ್ತಿ>ಭಕ್ತಿಪಣ್, ಗಾಂವ್ಕಾರ್>ಗಾಂವ್ಕಾರಿಪಣ್

ಪಿ : ನಾಚ್>ನಾಚ್ಪಿವಾಚ್>ವಾಚ್ಪಿ

ವಂತ್ : ಪ್ರಾಯ್>ಪ್ರಾಯ್ವಂತ್; ಬೂದ್>ಬುದ್ವಂತ್

ಆ) ಕ್ರಿಯಾ>ನಾಮ್ : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ತಾ, ಸಾಧಿತ್ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್: ಅಪ್, ಆವಳ್, ಣಿ, ಣೆಂ, ಪಿ, ಕಾರ್...

ಅಪ್ : ಶಿಕ್>ಶಿಕಪ್, ರಾಂದ್>ರಾಂದಪ್

ಆವಳ್ : ಮಾಂಡ್>ಮಾಂಡಾವಳ್, ವಾಡ್>ವಾಡಾವಳ್

ಣಿ : ಜೋಡ್>ಜೊಡ್ಣಿ, ಫಡ್>ಫಡ್ಣಿ

ಣೆಂ : ಮಾಗ್>ಮಾಗ್ಣೆಂ, ಸಾಂಗ್>ಸಾಂಗ್ಣೆಂ.

ಪಿ : ಶಿಂದ್>ಶಿಂದ್ಪಿ, ಗಾವ್>ಗಾವ್ಪಿ ರಾಂದ್>ರಾಂದ್ಪಿ

ಕಾರ್ : ಶಿಂವ್>ಶಿಂವ್ಕಾರ್

ಆ) ವಿಶೇಷಣ್>ನಾಮ್ : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್ ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ನಾಮ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್: ಆಯ್, ಇ, ಇಕ್, ಕಾಯ್, ಸಾಣ್, ಪಣ್...

ಆಯ್ : ಗೂಂಡ್>ಗುಂಡಾಯ್, ದಾಟ್>ದಾಟಾಯ್.

ಇ : ಗರಿಬ್>ಗರಿಬಿ, ರೂಂದ್>ರುಂದಿ

ಇಕ್ : ವ್ಹಡ್>ವ್ಹಡ್ವಿಕ್

ಕಾಯ್ : ಸೊಬಿತ್>ಸೊಬಿತ್ಕಾಯ್ (ಸೊಬಾಯ್), ಜಾಗ್ರುತ್>ಜಾಗ್ರುತ್ಕಾಯ್

ಸಾಣ್ : ಗೊಡ್>ಗೊಡ್ಸಾಣ್, ಖಾರ್>ಖಾರ್ಸಾಣ್

ಪಣ್ : ವ್ಹಡ್>ವ್ಹಡ್ಪಣ್, ದಯಾಳ್>ದಯಾಳ್ಪಣ್

ಉ) **ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್>ನಾಮ್** : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್ ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ನಾಮ್ ಆಸ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಆಯ್...

ಆಯ್ : ಮ್ಹಾರಗ್> ಮ್ಹಾರ್ಗಾಯ್, ಹಳು> ಹಳ್ವಾಯ್

ii. ಕ್ರಿಯಾಕರಣ್ Verbalization

ಕ್ರಿಯಾಕರಣ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್, ಸರ್ವನಾಮ್, ಕ್ರಿಯಾ, ವಿಶೇಷಣ್ ವಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ಯೆತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಚೆಂ ಸಾಧಿತ್ ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಅ) **ನಾಮ್>ಕ್ರಿಯಾ** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್ ಸಬ್ದ್ 'ನಾಮ್' ತರ್ ಸಾಧಿತ್ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್: ಅಯ್, ಆಯ್..

ಆಯ್ : ಘಟ್>ಘಟಯ್, ಖೆಳ್>ಖೆಳಯ್

ಆಯ್ : ಖೊಟ್>ಖೊಟಾಯ್, ಪುಂಜೊ> ಪುಂಜಾಯ್

ಆ) **ಸರ್ವನಾಮ್>ಕ್ರಿಯಾ** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್ ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ತರ್ ತಾಚೆಂ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ತಾ. ಹಾಂಗಾ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಆಯ್...

ಆಯ್ : ಆಪುಣ್>ಆಪ್ಣಾಯ್.

ಇ) ಕ್ರಿಯಾ>ಕ್ರಿಯಾ : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ಸಾಧಿತ್ ಸಬ್ದ್ ದೊನ್‌ಯಿ ಕ್ರಿಯಾ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಹಾಂಗಾ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಅಯ್, ಆಯ್, ಡಾಯ್....

ಅಯ್ : ವಾಟ್>ವಾಟಯ್, ಮಾರ್>ಮಾರಯ್

ಆಯ್ : ವಾಟ್>ವಾಟಾಯ್, ಚಿಮ್ರುಟ್>ಚಿಮ್ರುಟಾಯ್

ಡಾಯ್ : ಘುಂವ್>ಘುಂವ್ಡಾಯ್, ಧಾಂವ್>ಧಾಂವ್ಡಾಯ್

ಉ) **ವಿಶೇಷಣ್>ಕ್ರಿಯಾ** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಆಯ್.....

ಆಯ್ : ಪಾತಳ್>ಪಾತ್ಳಾಯ್, ವಿಸ್ಕಳ್>ವಿಸ್ಕಳಾಯ್.

ಏ) **ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್>ಕ್ರಿಯಾ** : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ್ ತರ್ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್; ಅಯ್, ಆಯ್....

ಅಯ್ : ಚಡ್>ಚಡಯ್, ಲಾಂಬ್>ಲಾಂಬಯ್

ಆಯ್ : ಪಯ್ಸ್>ಪಯ್ಸಾಯ್, ಆಡ್>ಆಡಾಯ್

iii. ವಿಶೇಷಣೀಕರಣ್ Adjectivization

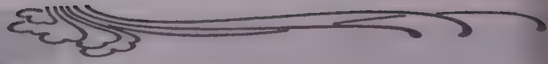
ವಿಶೇಷಣೀಕರಣಾಚೇ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ ಆಸ್ಚೊ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್, ಕ್ರಿಯಾ, ವಿಶೇಷಣ್ ವಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ. ಶೆವಟಿಂ ಮೆಳ್ಚೆಂ ಸಾಧಿತ್ ರೂಪ್ ಫಕತ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ ದೆಖಿಕ್ :

ಅ) **ನಾಮ್>ವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್ ತರ್ ತಾಚೆಂ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್: ಅಧಿಕ್, ಆಳ್, ಇಕ್, ಇಯ್, ಇಶ್ಟ್, ವಂತ್.....

ಅಧಿಕ್ : ಬಳ್>ಬಳಾಧಿಕ್, ಮಾನ್>ಮಾನಾಧಿಕ್

ಆಳ್ : ಊಬ್>ಉಬಾಳ್, ವೀಕ್>ವಿಕಾಳ್

ಇ : ವಿಕಾರ್>ವಿಕಾರಿ, ಗುಲೊಬ್>ಗುಲೊಬಿ

ಇಕ್ : ಸಮಾಜ್>ಸಾಮಾಜಿಕ್, ರೂಚ್>ರುಚಿಕ್

ಇಯ್ : ದೇಶ್>ದೇಶಿಯ್, ಮತ್>ಮತಿಯ್

ಇಶ್ಟ : ಗರ್ವ್>ಗರ್ವಿಶ್ಟ್, ಬಳ್>ಬಳಿಶ್ಟ್

ವಂತ್ : ಬೂದ್>ಬುದ್ವಂತ್, ಭಾಗ್>ಭಾಗೆವಂತ್

ಆ) **ಕ್ರಿಯಾ>ವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾ ತರ್ ಸಾಧಿತ್ ರೂಪ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ, ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್: ಇತ್ ಕರ್, ಕುರೊ, ಗೊ, ಡೊ, ಣಿಕ್, ತೊ, ಲ್ಲೊ...

ಇತ್ : ಭರ್>ಭರಿತ್

ಕರ್ : ಹಾಂಡ್>ಹಾಂಡ್ಕರ್, ಮಡ್>ಮಡ್ಕರ್

ಕುರೊ : ರಡ್>ರಡ್ಕುರೊ, ಖೆಳ್>ಖೆಳ್ಕುರೊ

ಗೊ : ನಾಡ್>ನಾಡ್ಗೊ

ಡೊ : ಕೂಸ್>ಕುಸ್ಡೊ

ಣಿಕ್ : ಸೊಸ್>ಸೊಸ್ಣಿಕ್

ತೊ : ಧಾಂವ್>ಧಾಂವ್ತೊ, ದೆಂವ್>ದೆಂವ್ತೊ

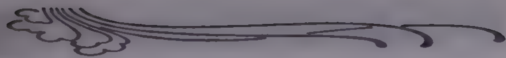
ಲ್ಲೊ : ದಿ>ದಿಲ್ಲೊ, ಹಾಡ್>ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೊ

ಇ) **ವಿಶೇಷಣ್>ವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ದೊನ್ಯಿ ವಿಶೇಷಣ್ ಅಶೆಂ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಹಾಂಗಾ ಚಲ್ಚೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಇತ್, ಗಾರ್, ಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ, ಲೊ/ಲಿ/ಲೆಂ, ಸೊ/ಶಿ/ಶೆಂ,....

ಇತ್ : ಹೂನ್>ಹುನ್‌ಹುನಿತ್. ಸುಳ್‌ಸುಳೊ>ಸುಳ್ಸುಳಿತ್

ಗಾರ್ : ಥಂಡ್>ಥಂಡ್‌ಗಾರ್

ಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ : ತೊ>ತಾಚೊ/ತಾಚಿ/ತಾಚೆಂ, ಹೊ>ಹಾಚೊ/ಹಾಚಿ/ಹಾಚೆಂ

ಲೊ/ಲಿ/ಲೆಂ : ವ್ಹಡ್>ವ್ಹಡ್ಲೊ/ವ್ಹಡ್ಲಿ/ವ್ಹಡ್ಲೆಂ

ಸೊ/ಶಿ/ಶೆಂ : ಬಾರಿಕ್>ಬಾರಿಕ್ಸೊ/ಬಾರಿಕ್ಶಿ/ಬಾರಿಕ್ಶೆಂ, ಲ್ಹಾನ್>ಲ್ಹಾನ್ಸೊ/ಲ್ಹಾನ್ಶಿ/ಲ್ಹಾನ್ಶೆಂ.

ಉ) **ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್>ವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾ-ವಿಶೇಷಣ್ ತರ್ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ. ಹಾಂಗಾ ಚಲ್ಚೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ, ಲೊ/ಲಿ/ಲೆಂ...

ಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ : ಕಾಲ್>ಕಾಲ್ಚೊ/ಕಾಲ್ಚಿ/ಕಾಲ್ಚೆಂ, ಹಾಂಗಾ>ಹಾಂಗಾಚೊ/ಹಾಂಗಾಚೊ/ಹಾಂಗಾಚಿ/ಹಾಂಗಾಚೆಂ.

ಲೊ/ಲಿ/ಲೆಂ : ಸಕಯ್ಲ್>ಸಕಯ್ಲೊ/ಸಕಯ್ಲಿ/ಸಕಯ್ಲೆಂ. ಮಧೆಂ>ಮಧ್ಲೊ/ಮಧ್ಲಿ/ಮಧ್ಲೆಂ.

iv) **ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣೀಕರಣ್ Adverbialization** : ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣೀಕರಣಾಚೇ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೂಳ್‌ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್, ಕ್ರಿಯಾ, ವಿಶೇಷಣ್ ವಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಶೆವಟಿಂ ಮೆಳ್ತಾ ತೆಂ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ಫಕತ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹುಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಅ) **ನಾಮ್>ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ ಆಸಾ ತೊ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಸಾಧಿಕ್‌ರುಪ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹುಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಆ, ಆಂ, ಇ, ಇಂ, ಇಕ್, ಎ,...

ಆ : ನಾರ್ಲ್>ನಾರ್ಲ್ಲಾ, ಮಾಡ್>ಮಾಡಾ.

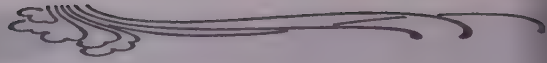
ಆಂ : ದೊನ್ಪಾರ್>ದೊನ್ಪಾರಾಂ, ದಿಂಬಿ>ದಿಂಬಿಯಾಂ

ಇ : ಘರ್>ಘರಾರಿ, ರೂಕ್>ರುಕಾರಿ

ಇಂ : ರಾನ್>ರಾನಿಂ, ಶೆವಟ್>ಶೆವಟಿಂ

ಇಕ್ : ಆಖೆರ್>ಆಖೆರಿಕ್, ಸುರ್ವಾತ್>ಸುರ್ವಾತಿಕ್

ಎ : ಸಾಂಜ್>ಸಾಂಜೆ, ಘಡಿ>ಘಡಿಯೆ

ಆ) **ಕ್ರಿಯಾ>ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್ ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಿಯಾ ತರ್ ತಾಚೆಂ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಆಂ, ಆನಾ, ಆಸ್ತಾನಾ....

ಆಂ : ಕರ್>ಕರ್ತಾಂ, ರಡ್>ರಡ್ತಾಂ

ಆನಾ : ಮರ್>ಮರ್ತಾನಾ, ಬಸ್>ಬಸ್ತಾನಾ

ಆಸ್ತಾನಾ : ಧಾಂವ್>ಧಾಂವ್ತಾಸ್ತಾನಾ, ವಾಟ್>ವಾಟ್ತಾಸ್ತಾನಾ.

ಇ) **ವಿಶೇಷಣ್>ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂಗಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ ತಾಚೆಂ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ತಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್: ಆನ್, ಲ್ಯಾನ್,...

ಆನ್ : ಬರೊ>ಬರ್‍ಯಾನ್, ಮೊಟೊ>ಮೊಟ್ಯಾನ್

ಲ್ಯಾನ್ : ಭಾಯ್ರ್>ಭಾಯ್ಲ್ಯಾನ್, ಇತ್ಲೊ>ಇತ್ಲ್ಯಾನ್

ಉ) **ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್>ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಹಾಂತುಂ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ಲೊ ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಸಾಧಿತ್‌ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್‌ಚ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೆಳ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಾಧಕ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ : ಲ್ಯಾನ್, ಸರ್,...

ಲ್ಯಾನ್ : ಸಕಯ್ಲ್>ಸಕಯ್ಲ್ಯಾನ್, ಭಿತರ್>ಭಿತರ್ಲ್ಯಾನ್

ಸರ್ : ಹಾಂಗಾ>ಹಾಂಗಾಸರ್, ಥಂಯ್>ಥಂಯ್ಸರ್

6) **ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಜೊಡಪ್ Suffixing** : ನಾಮಾಂಕ್ (ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂಕ್) ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಜೊಡ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ನಾಮಾಂಕ್ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ (ನ್,ಕ್,ಚೊ,ರ್...) ಲಾಯ್ತಾನಾ ನಾಮಾಂ ವಿವಿಂಗಡ್ ರುಪಾಂ (ವಿಕಾರ್) ಘೆತಾತ್ (ದೆಖಿಕ್ : ರೂಕ್ : ರುಕಾನ್, ರುಕಾಕ್, ರುಕಾಚೊ, ರುಕಾರ್...) ಆನಿ ವೆವೆಗ್ಳೊ ಅರ್ಥ್ ಮೆಳಾಶೆಂ ಕರ್ತಾತ್. ಹೆ ವಿಶಿಂ ಆಮಿ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯಾಂ ವಿಶಿಂ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಿವರಾಂತ್ ಪಳೆಲಾಂ ಅಶೆಂ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಜೊಡುನ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ರುಪಾಂ ಘಡೊಂವ್ಚಿ

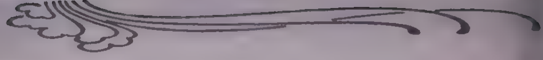
ಪ್ರಕ್ರಿಯಾಯ್ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಚೊ ಏಕ್ ಪ್ರಕಾರ್ ವಾ ವಾಂಟೊ ಅಶೆಂ ಸಮ್ಜುಂಕ್ ಜಾಯ್.

7) **ಅಲ್ಪಾರ್ಥಿ ಪ್ರತ್ಯಯ್ Dimunitive Suffix :**
ಹೇ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಕ್ ಥೊಡೆ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಜೊಡುನ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಚಲ್ತಾ. ಅಕಾರಾನ್ ವಾ ರುಪಾನ್ ವ್ಹಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೇ ವಸ್ತುಚೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ರೂಪ್ (ಅಲ್ಪಾರ್ಥ್) ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಹಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ. ಮೂಳ್‌ನಾಮ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗಾಂತ್ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಅಲ್ಪಾರ್ಥಿನಾವ್ ಚಡ್‌ಕರುನ್ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಾಂತ್ ವಾ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಾಂತ್ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ದೊಂಗೊರ್ (ಪು)	>	ದೊಂಗುರ್ಲಿ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಕೊಯ್ತೊ (ಪು)	>	ಕೊಯ್ತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಕೊಯ್ತೊ (ಪು)	>	ಕೊಯ್ತುಲ್ (ನ)
ಕೊಳ್ಸೊ(ಪು)	>	ಕೊಳ್ಸುಲಿ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಖೊಲೊ (ಪು)	>	ಖೊಲಿ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಘೊಂಡ್ (ಪು)	>	ಘೊಂಡ್ಕುಲ್ (ನ)

8) **ಸಂಧಿ Coalescence :**
ಸಂಧಿ ಎಕಾ ಪ್ರಕಾರಾಚಿ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ವೆವೆಗ್ಳೆ ದೋನ್ ಘಟಕ್ **(Units)** ಲಾಗಿಂ ಯೆತಾತ್ ಆನಿ ನವೊಚ್ ಘಟಕ್ ರಚ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಘಟಕಾಂತ್ ನವೆಂ ತಶೆಂ ಆದ್ಲೆಂ ಥೊಡೆಂ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಬಡಿ	+ ಓ	> ಬಡಿಯೊ	ಆಪಯ್+ಉಂಕ್	>	ಆಪೊಂವ್ಕ್
ನಾತು	+ ಆ	> ನಾತ್ವಾ	ಉಲಯ್+ಉಂಕ್	>	ಉಲೊಂವ್ಕ್
ಗೊರುಂ	+ ಆ	> ಗೊರ್ವಾ	ಕರಯ್+ಉಂಕ್	>	ಕರೊಂವ್ಕ್
ಗೊರುಂ	+ ಆಂ	> ಗೊರ್ವಾಂ	ಚಲಯ್+ಉಂಕ್	>	ಚಲೊಂವ್ಕ್
ದಿ	+ ಆತ್	> ದಿಯಾತ್	ತಾಪಯ್_ಉಂಕ್	>	ತಾಪೊಂವ್ಕ್
ಮೊತಿಂ	+ ಆಂ	> ಮೊತಿಯಾಂ	ನಾಚಯ್+ಉಂಕ್	>	ನಾಚೊಂವ್ಕ್
ಫೆ	+ ಆತ್	> ಫೆಯಾತ್	ಶಿಕಯ್+ಉಂಕ್	>	ಶಿಕೊಂವ್ಕ್

9) ನಿಪಾತ್ ಲಾವಪ್ **Adding Particles :**

ನಿಪಾತ್ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಅರ್ಥಾರ್ ಅಪ್ಣಾಯಿತ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪುರ್ತಿಂ ಆಸ್ಚಿಂ ಆನಿ ಏಕ್ ಘಟಕ್ ಕಶೆಂ ಆಸ್ಚಿಂ ರುಪಾಂ. ಹಿಂ ವ್ಯಾಕರಣಿ ಅರ್ಥಾನ್ ಕಸ್ಲೊಚ್ ವಿಕಾರ್ ಘೆನಾಂತ್ ತರ್‌ಯಿ ತಿಂ ಎದೊಳ್‌ಚ್ ಪುರ್ತಿಂ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ರುಪಾಂಕ್ ಉತ್ತರ್ ಆಶ್ರಯಿ ಜಾವ್ನ್ ಯೆತಾನಾ ಥೊಡೇ ರಿತಿಚಿ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಘಡ್ತಾ ಆನಿ ಅಶೆಂ (ಶೆವ್ಟಿಂ) ಮೆಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರುಪಾಕ್ ನವೊ ಅರ್ಥ್ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಚ್ : ತೊ>ತೊಚ್ : ಹಾಂಗಾ **ಚ್** ಬಳ್ ಘಾಲ್ಪಿ ನಿಪಾತ್ **ತೊ** ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ದರ್ಶಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಕ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಜಾತಾ ತೆಂ ರೂಪ್ ನವೊ ಅರ್ಥ್ ಘೆತಾ.

ಯ್ : ತೊ>ತೊಯ್ : ಹಾಂಗಾ **ತೊ** ದರ್ಶಕ್‌ನಾಮಾಕ್ **ಯ್** ಮ್ಹಣ್ಲೊ ಆಸ್ಪಾವ್ಪಿ ನಿಪಾತ್ ಲಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ನವ್ಯಾಚ್ ಅರ್ಥಾಚೆಂ ರೂಪ್ ಮೆಳ್ತಾ.

ಯಿ : ರೂಕ್>ರೂಕ್‌ಯಿ : ಹಾಂಗಾ **ರೂಕ್** ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಕ್ **ಯಿ** ಅಸ್ಪಾವ್ಪಿ ನಿಪಾತ್ ಲಾಯ್ತಾನಾ ಮೆಳ್ಚೆಂ ನವೆಂ ರೂಪ್ ನವೊಚ್ ಅರ್ಥ್ ದಾಖಯ್ತಾ.

ಸೊ/ಶಿ/ಶೆಂ : ಲಾಂಬ್>ಲಾಂಬ್ಸೊ/ಲಾಂಬ್ಶಿ/ಲಾಂಬ್ಶೆಂ : ಹಾಂಗಾ ಲಾಂಬ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶೇಷಣಾಕ್ ತಾಚ್ಯಾ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ್ ಆಧಾರುನ್ ಸೊ/ಶಿ/ಶೆಂ ಅನಿಶ್ಚಿತ್ ನಿಪಾತ್ ಲಾವ್ನ್ ಘಡ್‌ಲ್ಲೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೆಂ ನವೆಂ ರೂಪ್ ನವೊ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾ. ಹೊಚ್ ನಿಪಾತ್ ನಾಮಾಕ್ ತಶೆಂ ಕ್ರಿಯೆಕ್‌ಯಿ ವಾಪಾರ್ಯೆತ್. ನಾಮ್ ಜರ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಆಸಾ ತರ್ ಹೊ ನಿಪಾತ್ ಶೆ/ಶ್ಯೊ/ಶಿಂ ಜಾತಾ.

17 (ಅ). ವಾಕ್ಯಾಚಿ ಬಾಂದಾವಳ್

ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಗಿನ್ಯಾನ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ಕಾರಣಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಮನಿಸ್ ಜಾತ್ ಮೊನ್ಜಾತಿ (ಮೊನಿ ಜಾತ್) ಥಾವ್ನ್ ವೆಗ್ಳಿ ಕರ್ತಾತ್. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಗಿನಾನ್ಯಾಚೇ ಸಕ್ತೆನ್ ಮನಿಸ್ ಚಿಂತ್ತಾತ್ ಆನಿ ಆಪ್ಲಿಂ ಚಿಂತ್ನಾಂ ಆನಿ ಭೊಗ್ಣಾಂ ಎಕಾಮೆಕಾಕ್ ಕಳಯ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಚಿಂತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹೆರಾಂಕ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ಭಾಸ್ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ.

) ಆಮಿ ಉಚಾರ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಯಾ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಪುರ್‍ತೊ ಅರ್ಥ್ ಯೆತಾನಾ ತ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚ್ಯಾ ಯಾ ಉತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಪುಂಜ್ಯಾಕ್ ಆಮಿ ವಾಕ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್.

) ವಾಕ್ಯಾಚೆ ದೋನ್ ಗರ್ಜೆಚೆ ವಾಂಟೆ ಆಸಾತ್ :

(1) ಉದ್ದೇಶ್ಯ್ (Subject) ಆನಿ (2) ವಿಧೇಯ್ (Predicate)

) ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾನಿ ವಾಚುಂಯಾ :

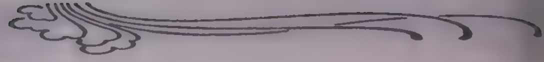
(ಅ) ಸುನಿಲ್ ಧಾಂವ್ತಾ

(ಆ) ಸುನಿಲ್ ನಿದ್ಲಾ

(ಇ) ಸುನಿಲ್ ಜೆವ್ತಾ

ಹ್ಯಾ ತಿನ್‌ಯಿ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಸುನಿಲಾ ವಿಶಿಂ–ಸುನಿಲಾಕ್ ಉದ್ದೆಸುನ್ ಕಾಂಯ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ. ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್ ವಾಕ್ಯಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್ 'ಉದ್ದೇಶ್ಯ್' ಅಶೆಂ ನಾಂವ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಸುನಿಲ್ ಉದ್ದೇಶ್ಯ್ ಯಾ ಕರ್ತೊ.

ಉದ್ದೇಶ್ಯ್ ಯಾ ಕರ್ತೊವಿಶಿಂ ಜೆಂ ಸಾಂಗುಂಕ್ ಆಸಾ ತೆಂ ವಾಕ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಭಾಗಾಂತ್ ಕಳಯ್ಲಾಂ–ಧಾಂವ್ತಾ, ನಿದ್ಲಾ, ಜೆವ್ತಾ, ವಾಕ್ಯಾಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ದುಸ್ರ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್‌ಯಾ ಭಾಗಾಕ್ 'ವಿಧೇಯ್' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

5) ಉದ್ದೇಶ್ಯ್ ಆನಿ ವಿಧೇಯ್ ಹರ್ಯೇಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ತೆ ವಾಕ್ಯಾಚೆ ಗರ್ಜೆಚೆ ವಾಂಟೆ, ತೆ ನಾಸ್ತಾನಾ ವಾಕ್ಯ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಜಾಯ್ನಾ.

6) ಊಟ್, ಚಲ್, ಜೇವ್, ಖಾ, ಬಸಾ..... ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಎಕಾಚ್ ಸಬ್ದಾನ್ ಸಂಪ್ತಾತ್. ಹಿಂ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂ ಎಕೆಕ್ಚ್ ಸಬ್ದ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಪುರ್ತೊ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾತ್. ದೆಖುನ್ ತೀಂಯ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣುಂಕ್ ಫಾವೊ. ಕರ್ತೊ ದಿಸನಾ ತರಿಯ್ ತೊ ತಾಂಚೆ ಬರಾಬರ್ ಒಳ್ಖುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾ.

7) ಉದ್ಯೇಶ್ಯ್ ವಾ ಕರ್ತೊ ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಏಕ್ ನಾಮ್ ಆಸ್ತಾ. ತೆಂ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಕಾಂಯ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಸುನಿಲ್ ಧಾಂವ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ಚ್ಯಾ ಬದ್ಲಾಕ್ 'ತೊ ಧಾಂವ್ತಾ' ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್-ಹಾಂಗಾ ಸುನಿಲ್ ಹ್ಯಾ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ತೊ' ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಆಯ್ಲಾಂ. 'ತೊ' ಸರ್ವ್‌ನಾಮ್ ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ಯ್.

8) ವಿಧೇಯಚ್ಯಾ ವಾಂಟ್ಯಾಕ್ ಕ್ರಿಯಾಪದ್ ಆವಶ್ಯ್.

17 (ಆ). ವಾಕ್ಯಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ್

(1) ವಿಧಾನಾರ್ಥಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ :

ಕಸಲಿಯ್ ಗಜಾಲ್ ವ್ಹಯ್ ಯಾ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್ ತಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಿಧಾನಾರ್ಥಕ್.

ವ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ : ದೆಖಿಕ್ :
(i) ಹಾಂವ್ ವಾಚ್ತಾಂ
(ii) ಭುರ್ಗೆಂ ನಿದ್ಲಾಂ
(iii) ಸುರ್ಯೊ ಉದೆಲೊ
(iv) ತೊ ಘಾಲ್ಯಾಂ ಹಾಂಗಾ ಯೆತಲೊ
(v) ತಿ ಫುಲಾಂ ವಿಕುಂಕ್ ಗೆಲಿ

ಸ್ಥಯ್‌ಕಾರಿ : ದೆಖಿಕ್ : (i) ತಿಂ ಹಾಂಗಾ ನಾಂತ್
(ii) ಮ್ಹಾಕಾ ತೆಂ ನಾಕಾ
(iii) ತೊ ಕಾಮ್ ಕರ್‍ಚೊ ನಾ.
(iv) ತಾಣೆಂ ಕಾಂಯ್ ಸಾಂಗುಂಕ್ ನಾ

(2) ಸಂಕೇತಾರ್ಥಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ :

ಕಾಂಯ್ ದುಭಾವ್ ವಾ ಶರ್ತ್ ಆಟಾಪ್ತಾತ್ ತಸಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಕೇತಾರ್ಥಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದುಭಾವ್ : ದೆಖಿಕ್ : (i) ತೊ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಕರಿತ್/ಕರ್‍ತೊ.....
(ii) ಫಾಲ್ಯಾಂ ಪಾವ್ಸ್ ಯೇತ್.

ಶರ್ತ್ : ದೆಖಿಕ್ : (i) ತೊ ಬರೊ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ವಯ್ಜಾಕ್ ಆಪಯ್
(ii) ಜಾಯ್ ತಿತ್ಲೊ ಪಾವ್ಸ್ ಪಡತ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಬರೆಂ ಪೀಕ್ ಮೆಳತ್.
(iii) ತಾಕಾ ಖುಶಿ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಣೆಂ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುಂಯೆತ್.

(3) ಪ್ರಶ್ನ್ ವಾಕ್ಯಾಂ : ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಸವಾಲ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :
(i) ತುಂ ಕಸೊ ಆಸಾಯ್?
(ii) ತಾಕಾ ಕಿತೆಂ ಜಾತಾ?
(iii) ಭುರ್ಗೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ರಡ್ತಾ?

(4) ಆಜ್ಞಾರ್ಥಿ ವಾಕ್ಯಾಂ : ಫರ್ಮಾಣ್ ದಿಂವ್ಕ್ ವಾ ಆಜ್ಞಾ ಕರುಂಕ್ ವಾ ನಿಷೇಧ್ ಉಚಾರುಂಕ್ ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಘೊಳಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಊಟ್, ಬಸ್, ಘರಾ ವಚ್, ಕಾಮ್ ಕರ್, ಉಲಯ್‌ನಾಕಾ, ಹಾಂಗಾ ರಾವನಾಕಾ.

(5) **ವಿಧ್ಯರ್ಥಿ ವಾಕ್ಯಾಂ :** ಬೂದ್ ಸಾಂಗುಂಕ್, ಖುಶಿ ವಾ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ವಾ ಸೂಚನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ಉಪೇಗಾಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : (i) ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಸತ್ ಉಲೊಂವ್ಚೆಂ/ಉಲಯ್ಚೆ

(ii) ಘಟಿ ಮಾರುಂನಯೇ/ ಮಾರ್ಶ್ಯೊ ನ್ಹಯ್

(6) **ಉದ್ಗಾರ್ ವಾಚಕ್ ವಾಕ್ಯಾಂ :** ಸಂತೊಸ್, ದುಖ್, ಆಶ್ಚರ್ಯ್, ಪ್ರಶಂಸಾ, ತಿರಸ್ಕಾರ್, ಧಿಕ್ಕಾರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾವ್ ಉಚಾರುಂಕ್ ಹಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : (i) ಕಿತ್ಲೊ ದಯಾಳ್ ಮೊಗಾಳ್ ಮನಿಸ್ ತೊ!

(ii) ಗೆಲೆಮ್ಹೂ, ಮ್ಹಜೊ ದುಡು!

(iii) ದೆವಾ! ತುಂಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ, ಉಚಾವ್ ಕರ್!

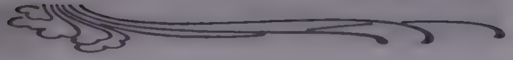
(iv) ನಿಕಳ್ ಹಾಂಗಾ ಥಾವ್ನ್!

17 (ಇ). ವಾಕ್ಯ್ ವಿನ್ಯಾಸ್ Syntax

ವಾಕ್ಯ್ ವಿನ್ಯಾಸ್ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಸಬ್ದ್ ಘಡುನ್ ಯೆಂವ್ಚೇ ರಿತಿಕ್ ಆನಿ ತೆ ಸಬ್ದ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಲಾಗಿಂ ಜುಳ್ತಾತ್ ತೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ಭರ್ ಘಾಲ್ತಾ. ಆಮಿ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ವಾಪರ್ತಾಂವ್ ತೆ ಸಬ್ದ್ ಕರ್ತೊ, ಕರ್ಮ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾ, ವಚನಾ ಆನಿ ಕಾಳಾಕ್ ಆಧಾರುನ್ ರೂಪ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ತಾತ್. ಹೆಂ ಕಶೆಂ ಘಡ್ತಾ ತೆಂ ಎದೊಳ್ಚ್ ಆಮಿ ಪಳೆಲಾಂ ತ್ಯಾ ವ್ಯಾಕರಣಾಚ್ಯಾ ವಿವರಾಂತ್ ಕಳ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್‌ಪಣಿಂ ಸಮ್ಜುಂಕ್ ಥೊಡೊ ವಿವರ್ ಹಾಂಗಾ ಆಸಾ.

ವಾಕ್ಯ್ ರಚುಂಕ್ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್. ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಫಕತ್ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್‌ಯಿ ಏಕ್ ಪುರ್ತೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ : ಊಟ್; ವ್ಹಯ್; ನಾ. ಹೆ ತೀನ್‌ಯಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಸಬ್ದ್. ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾರ್

ತೆ ಎಕೆಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ವಾಕ್ಯ್ ಅಶೆಂ ಘೊಳ್ತಾತ್. ತೀನ್‌ಯಿ ಸಬ್ದ್ ಎಕೆಕ್‌ಚ್ ಘೆತಾನಾ ಪ್ರತ್ಯೊಕ್ ಅರ್ಥ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತಾತ್, ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ಜಿ ಉಕ್ತಿ (utterance) ಆಪ್ಣಾಯಿತ್ಲ್ಯಾಕ್ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಆಸುಂಕ್ ತಿ ಎಕಾ ಸಬ್ದಾಚಿ ವಾ ಚಡ್ ಸಬ್ದಾಂಚಿ ಆಸ್ಯೆತಾ.

ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಸಬ್ದ್ ಆಸಾತ್ ತೆದ್ನಾಂ ತೆಂ ಎಕೇ ಮಾಂಡಾವಳಿರ್ ಬಸೊಂವ್ಚೆ ಪಡ್ತಾತ್, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಏಕ್ ಕ್ರಮ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೊ ಪಡ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಕ್ರಮ್ ಚಡ್ ಕರುನ್ ಕ್ರಿಯೆಚೆರ್ ಆಧಾರುನ್ ಆಸ್ತಾ. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಸಕರ್ಮಕ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಕ್ರಮ್ ಕರ್ತೊ+ ಕರ್ಮ್+ಕ್ರಿಯಾ, ಹೇ ಮಾಂಡಾವಳಿರ್ ಆಸ್ತಾ. (ದೆಖಿಕ್: ಸುನಿಲ್ ಆಂಬೊ ಖಾತಾ). ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕರ್ಮ್ ನಾಸ್ಲ್ಯಾರ್ (ಅಕರ್ಮಕ್ ವಾಕ್ಯ್) ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಕ್ರಮ್ ಕರ್ತೊ+ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ತಾ, (ದೆಖಿಕ್ : ಸುಧೀರ್ ಧಾಂವ್ತಾ).

ಕರ್ತೊ+ಕರ್ಮ್+ಕ್ರಿಯಾ ವಾ ಕರ್ತೊ+ಕ್ರಿಯಾ ಅಸಲ್ಯಾ ಕ್ರಮಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಯ್‌ರಚನಾ ಜಾತಾ ತರ್‌ಯಿ ಹಿಚ್ ರೀತ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್ ವಾ ಹೆ ಸಗ್ಳೆ ಅಂಶ್ ಆಸುಂಕ್‌ಚ್ ಜಾಯ್ ಅಶೆಂ ನಾ. ಹಾಂಗಾ ದಿಲಾ ತ್ಯಾ ವಿವರಾಂತ್ ಹೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಲೆಂ.

1. ಫಕತ್ ಏಕ್ ಕ್ರಿಯಾ ಉಚಾರ್ಚೊ ಸಬ್ದ್ ಏಕ್ ವಾಕ್ಯ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ : (i) ಊಟ್, (ii) ಬಸ್.
2. ಫಕತ್ ಏಕ್ ಕರ್ತೊ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಪೂರಕ್ (complement) ಏಕ್ ಪುರ್ತೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :
   (i) ಸುನಿಲ್ ಬರೊ (ii) ತೊ ಮೊಟೊ.
3. ಕರ್ತೊ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾ ಮೆಳುನ್ ಏಕ್ ವಾಕ್ಯ್ ಜಾತಾ (ಅಕರ್ಮಕ್ ವಾಕ್ಯ್) ದೆಖಿಕ್ : (i) ಸುನಿಲ್ ನಿದ್ಲಾ (ii) ತೊ ಲಜೆತಾ.
4. ಕರ್ತೊ ಕರ್ಮ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾ ಮೆಳುನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಜಾತಾ (ಸಕರ್ಮಕ್ ವಾಕ್ಯ್) ದೆಖಿಕ್ : (i) ಸುನಿಲ್ ದುಡು ದಿತಾ. (ii) ತಿ ಭಾಕ್ರಿ ಭಾಜ್ತಾ.
5. ಕರ್ತೊ, ಗೌಣ್‌ಕರ್ಮ್, ಕರ್ಮ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾ ಮೆಳುನ್ ವಾಕ್ಯ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ : (i) ಸುನಿಲಾನ್ ಪುತಾಕ್ ದುಡು ದಿಲೊ.

(ii) ತಿಣೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ ಭಾಕ್ರಿ ದಿಲಿ.

6. ಕರ್ಮ್ ನಾಸ್ತಾಂ ಪುರ್ತೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಆಸ್ಯೆತಾ.

(i) ಸುನಿಲ್ ಜೋನಾಚೊ ಪೂತ್ (ii) ತಿ ಬಾಯ್ಲ್ ಸಾದಿ.

ಚತ್ರಾಯ್ :

1. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕರ್ತೊ ಆನಿ ಕರ್ಮ್ ಕರ್ತೊಕಾರಕ್ ರುಪಾಂತ್ (Nominative Case) ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಂಚೊ ಕ್ರಮ್ ಪಾಟಿಂ ಫುಡೆಂ ಕರುಂಕ್ ಮೆಳನಾ, ಥಂಯ್ ಕರ್ತೊ+ಕರ್ಮ್+ಕ್ರಿಯಾ ಹೊ ಕ್ರಮ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೊ ಪಡ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

(i) ಸುನಿಲ್ ಆಂಬೊ ಖಾತಾ. ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾ ತಿ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ಲಿ ಖಾಶೆಲಿ ವಾಕ್ಯ್ ರಚನಾ ಕಾಡುನ್ ಆಂಬೊ ಸುನಿಲ್ ಖಾತಾ ವಾ ಖಾತಾ ಆಂಬೊ ಸುನಿಲ್ ವಾ ಖಾತಾ ಸುನಿಲ್ ಆಂಬೊ ವಾ ಆಂಬೊ ಖಾತಾ ಸುನಿಲ್ ಅಸಲಿ ವಾಕ್ಯ್‌ರಚನಾ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.

2. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸಾ ತರ್ ತಿ ವಾಕ್ಯಾಚೆ ನಿಮಾಣೆರ್‌ಚ್ ಯೆತಾ. ಪೂರಕ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತೆಂ ಕರ್ತ್ಯಾಚ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್‌ಚ್ ಯೆತಾ. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಹೆರ್ ಅಂಶ್ ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾ ತಾಂಚೆರ್ ಭರ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಆನಿ ಕ್ರಮ್ ಬದ್ಲುಂಕ್ ಸಕ್ತಾತ್, ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಹೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ.

(i) ಸುನಿಲ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಧಾಡ್ತಾ.

(ii) ಸುನಿಲ್ ಬರ್‍ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಧಾಡ್ತಾ.

(iii) ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಸುನಿಲ್ ಧಾಡ್ತಾ.

(iv) ಬರ್‍ಯಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಕ್ ಸುನಿಲ್ ಧಾಡ್ತಾ.

3. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕರ್ಮ್ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಂತ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಮುಖೆಲ್ ಕರ್ಮ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಸುನಿಲ್ ಪುತಾಕ್ ಆಜ್ಞಾ ದಿತಾ. ಹಾಂಗಾ ಪುತಾಕ್ ಗೌಣ್ ಕರ್ಮ್ ತರ್ ಆಜ್ಞಾ ಮುಖೆಲ್ ಕರ್ಮ್.

4. ಪೆಲ್ಯಾಕ್ ಆಪೊಂವ್ಕ್, ಸಂಬೋಧನ್ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ತೀವ್ರ್ ಭೊಗ್ಣಾಂ ಉಚಾರುಂಕ್ ತಶೆಂ ಲಕ್ಷ್ ಒಡುಂಕ್ ವಾಪರ್ಚೆ ಸಬ್ದ್ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಆಸಾತ್ ತರ್‌ಯಿ ತಾಂಕಾಂ ವಾಕ್ಯಾಚೊ ವಾಂಟೊ ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ದೆಖಿಕ್ :

(i) ಹೆ ಸುನಿಲಾ, ಹಾಂಗಾ ಯೆ.

(ii) ವ್ಹಯ್, ಹೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ.

(iii) ಅಳೆ, ತುಂ ಖಂಯ್ ವೆತಾಯ್?

18. ಪದಬಂದ್ Phrases

ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಜಾಯ್ತೆ ಸಬ್ದ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಸಬ್ದ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಡುನ್ ತಾಂಚಿಂ ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಘಟಕಾಂ (ಪದ್‌ಬಂದ್) ಕರ್ಚಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ವಾಕ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸಾಂತ್ ಆಸಾ. ಹೆ ಪದ್‌ಬಂದ್ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ಘಟಕಾಂ. ಪೂಣ್ ಉಪವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಆಸ್ತಾ ತಸ್ಲಿ **ಕರ್ತೊ+ಕರ್ಮ್** ಮಾಂಡಾವಳ್ ಪದಬಂದಾನಿ ಆಸನಾ.

ದೆಖಿಕ್ : ತೊ ಭುರ್ಗೊ ಸಗ್ಳಿ ಭಾಕ್ರಿ ಖಾತಾ ಜಾಯ್ತ್.

ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಚಿಂ ತೀನ್ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಘಟಕಾಂ ಕರ್ಯೆತ್.

1) ತೊ ಭುರ್ಗೊ 2) ಸಗ್ಳಿ ಭಾಕ್ರಿ 3) ಖಾತಾ ಜಾಯ್ತ್

ಹಾಂತುಂ ಘಟಕ್ 1) ಆನಿ ಘಟಕ್ 2) ನಾಮ್‌ಪದ್‌ಬಂದ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೊನ್‌ಯಿ ಘಟಕಾಂನಿ ಎಕೆಕ್ ನಿರ್ಧಾರಕ್ (Determiner) (ತೊ, ಸಗ್ಳಿ) ಆನಿ ಎಕೆಕ್ ನಾಮ್ (ಭುರ್ಗೊ, ಭಾಕ್ರಿ) ಆಸಾತ್, ಪೂಣ್ ನಾಮ್ ಚಡ್ ಪ್ರಮುಖ್‌ಶೆಂ ಆಸಾ. ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ತಾಂಕಾಂ ನಾಮ್‌ಪದಬಂದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ತಿಸ್ರ್ಯಾ ಘಟಕಾಂತ್ ಏಕ್ ಕ್ರಿಯಾ ತಶೆಂಚ್ ಏಕ್ ಪಾಲ್ವಿ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಘಟಕಾಕ್ ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ಪದಬಂದ್ ನಾಮ್ ಪದಬಂದ್, ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದ್, ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್, ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ ಆನಿ ಪರಸರ್ಗ್ ಪದಬಂದ್ ಆಸ್ಯೆತ್. ದರ್ ಎಕಾ ಪದಬಂದಾಂತ್ ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ವಿಶೇಷಕಾಂ (modifiers) ಆಸ್ತಾತ್. ತೆ ವರ್ವಿಂ ಎಕ್ ಪದಬಂದ್ ಘಾಲಾಣೇ ರಿತಿಚೊ ವಾ ಘಾಲಾಣ್ಯಾ ರುಪಾಚೊ ಮ್ಹಣ್‌ಆಮ್ಚ್ಯಾನ್ ಒಳ್ಖುಂಕ್ ಜಾತಾ.

ನಾಮ್ ಪದಬಂದ್ :

ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ನಾಮ್‌ಪದಬಂದ್ ಆಸ್ತಾತ್. ನಾಮ್‌ಪದಬಂದಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಏಕ್ ನಾಮ್ ಆಸ್ತಾ ಆನಿ ಹೆರ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಕ್ ದಾಖೊಂವ್ಕ್, ತಾಚೆಂ ವಿಶೇಷಣ್ ಸಾಂಗುಂಕ್, ಆಂಕ್ಡೊ ವಾ ಸಂಬಂಧ್ ಕಳೊಂವ್ಕ್, ವಾ ಕೃದಂತ್ ತಶೆಂ ಸನ್ನಿಹಿತ್

ವಾಕ್ಯ್ ಆಸ್ಯೆತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

1. **ದರ್ಶಕ್** : ತೆಂ ಘರ್
2. **ವಿಶೇಷಣ್** : ಪರ್ನೆಂ ಘರ್
3. **ಆಂಕ್ಡೊ (ಪರಿಮಾಣಕ್)** : ಧಾ ಘರಾಂ
4. **ಕೃದಂತ್** : ಮೊಡ್ಲೆಲೆಂ ಘರ್
5. **ಸಂಬಂಧಿ** : ತಾಚೆಂ ಘರ್
6. **ಸನ್ನಿಹಿತ್ ವಾಕ್ಯ್** : ತಿಣೆಂ ಬಾಂದ್ಲಲೆಂ ಘರ್

ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದ್ :

ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಾದಿ ಕ್ರಿಯಾ ವಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದ್ ಆಸ್ತಾ. ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದಾಂತ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆನಿ ಪಾಲ್ವಿಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ತಾ. ತಶೆಂಚ್ ಕ್ರಿಯಾ ಪಯ್ಲಿ ಯೆತಾ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಕಾ ಲಾಗುನ್ ಪಾಲ್ವಿಕ್ರಿಯಾ ಯೆತಾ. ಪಾಲ್ವಿಕ್ರಿಯಾ **ಆಸ್** ಆನಿ **ಜಾ** ಹಾಂಚಿಂ ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ರುಪಾಂ ಆಸ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್:

i ಸುನಿಲ್ ಪುತಾಕ್ ಮಾರಿತ್ ಆಸಾ.

ii ಸುನಿಲ್ ಪುತಾಕ್ ಮಾರ್ತಾ ಆಸ್ತಲೊ.

iii ಸುನಿಲಾನ್ ಪುತಾಕ್ ಮಾರ್ಲಾಂ ಆಸತ್.

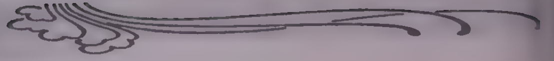
iv ಸುನಿಲಾನ್ ಪುತಾಕ್ ಮಾರ್ಲಾಂ ಜಾಯ್ತ್.

v ಸುನಿಲಾನ್ ಪುತಾಕ್ ಮಾರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

vi ಸುನಿಲಾನ್ ಪುತಾಕ್ ಮಾರುಂ ಯೆತಾ (ಮಾರ್ಯೆತಾ).

ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ :

ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದಾಂತ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಮುಖೆಲ್ ಆಸ್ತಾ. ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ವಿಶೇಷಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ಚ್ಯಾ ಪದಬಂದಾಂಕ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕರ್ತೊ ವಾ ಕರ್ಮ್ ಹಾಂಕಾಂ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ನಾಮಾಚಿ ವಿಶೇಷತಾ ಸಾಂಗ್ಚೊ ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ ನಾಮ್ ಪದಬಂದಾಚೆ ಆದಿಂ (ಪಯ್ಲೆಂ) ಯೆತಾ. ದೆಖಿಕ್ : ತುಂ ತ್ಯಾ ಚಡ್

ಶಾಣ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಮೇಳ್. ಹಾಂಗಾ ಮನಿಸ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಚಿ ವಿಶೇಷತಾ **ಚಡ್ ಶಾಣೊ,** ತಶೆಂಚ್ ಹೆಂ ವಿಶೇಷಣ್ ಕರ್ತೊಕ್ (ಮನಿಸ್) ಪೂರಕ್ ಕಶೆಂ ಘೊಲ್ತಾ. ಹ್ಯಾ **ಚಡ್ ಶಾಣ್ಯಾ** ಪದಬಂದಾಂತ್ **ಚಡ್** ತೀವ್ರ್‌ಕಾರಿ ಆನಿ **ಶಾಣೊ** ವಿಶೇಷಣ್. ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದಾಚಿ ಬಾಂದಾವಳ್ ಅಶಿ ಆಸ್ಯೆತಾ :

1. **ತೀವ್ರ್‌ಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣ್** : ಭೋವ್ ಬುದ್ವಂತ್ ಮನಿಸ್
2. **ವಿಶೇಷಣ್ ವಿಶೇಷಣ್** : ಬರೇ ಚಾಲಿಚೊ ಮನಿಸ್
3. **ನಾಮ್‌ಪದಬಂದ್ ವಿಶೇಷಣ್** : ದೋನ್ ನ್ಹಂಯಾಂ ಪಲ್ತಡಿಚೊ ಮನಿಸ್
4. **ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ ವಿಶೇಷಣ್** : ಚಡ್ ಮೊಗಾನ್ ಉಲೊಂವ್ಚೊ ಮನಿಸ್.
5. **ನಾಮ್ ವಿಶೇಷಣ್** : ಖಾಣ್ ಖಾಂವ್ಚೊ ಮನಿಸ್.
6. **ಸನ್ನಿಹಿತ್ ವಾಕ್ಯ್ ವಿಶೇಷಣ್** : ವಾವ್ರಾಂಕ್ ಮೆಳತ್ ತಸ್ಲೊ ಮನಿಸ್.

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ :

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದಾಂತ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಆಸ್ತಾ. ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದ್ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ವಾಕ್ಯಾಚೆಂ ವಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದಾಚೆಂ ವಾ ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದಾಚೆಂ ವಿಶೇಷಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಲ್ತಾ. ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದಾಂಚೆ ಥೊಡೆ ಪ್ರಕಾರ್ :

1. **ತೀವ್ರ್‌ಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಭೋವ್ ವೆಗಿಂ, ಸಾಮ್ಕೊ ಲಾಗಿಂ
2. **ವಿಶೇಷಣ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಲಾಗಿಂ ಪಾವ್ತಾನಾ; ವಯ್ರ್ ಚಡ್ತಾನಾ
3. **ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಭೋವ್ ಚಡ್ ಪಯ್ಸ್
4. **ವಿಶೇಷಣ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಹ್ಯಾ ದಿಸಾ; ಕಿತ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್
5. **ವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್** : ಖೂಬ್ ಪವಿತ್ರ್ ಘಡಿಯೆ; ಭೋವ್ ಕಾಳ್ಕೇ ರಾತಿಂ.

6. **ನಾಮ್‌ಪದಬಂದ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ :** ದೋನ್ ದಿಸಾಂ ಆದಿಂ; ಥಾ ಮನ್ಾಂ ಮಧೆಂ.
7. **ಸನ್ನಿಹಿತ್‌ವಾಕ್ಯ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ :** ದುಬಾವ್ ಧೊಸ್ತಾ ತೆದ್ನಾಂ; ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತೆ ವೆಳಿಂ.

ಪರಸರ್ಗ್ ಪದಬಂದ್ :

ಪರಸರ್ಗ್ ಪದಬಂದ್ ವೆಗ್ಳೊಚ್ ಏಕ್ ಪ್ರಕಾರ್ ನ್ಹಯ್. ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪದಬಂದಾಚೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ಳ್ಯಾ ಪರಸರ್ಗ್ ಪದಬಂದಾಚೇ ನಾಂದಾವಳಿಂತ್ ಎಕ್‌ಚ್ ನಾಮ್‌ಪದಬಂದಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ವಾ ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಪರಸರ್ಗ್ ಆಸ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

1. ಮೆಜಾ ವಯ್ರ್; ರುಕಾ ಪೊಂದಾ.
2. ಪಳೆಲ್ಯಾ ಬಗರ್; ದಿಲ್ಲೆ ಶಿವಾಯ್.

19. ಅನ್ವಯ್ Agreement

ವ್ಯಾಕರಣಿ ಅರ್ಥಾರ್ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ಘಟಕಾಂ ಜುಳ್ತಾತ್ ತೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಕ್ ವಾ ತೆ ಉದೆಶಿಂ ಆಸಾತ್ ತೇ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ನೆಮಾಂಕ್ ಅನ್ವಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ನಿರ್ಧಾರಕ್ ಆನಿ ನಾಮಾ ಮಧೆಂ ಅನ್ವಯ್ ಆಸ್ತಾ. ಮ್ಹಣ್ಜೆ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲೆಂ ನಿರ್ಧಾರಕ್ ಆಪುಣ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್ ವಾವುರ್ತಾ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚ್ಯಾ ವಚನಾ, ಪುರುಷಾ ಆನಿ ಲಿಂಗಾ ಲಾಗಿಂ ಜುಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್ : ಕಾಳೊ ಪಾಡೊ, ಕಾಳಿ ಗಾಯ್, ಕಾಳೆಂ ಮಾಜರ್.

ಬಹುವಚನ್ : ಕಾಳೆ ಪಾಡೆ, ಕಾಳ್ಯೊ ಗಾಯೊ, ಕಾಳಿಂ ಮಾಜ್ರಾಂ.

ನಾಮಾಚೊ ವಿಕಾರ್ ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ ಲಾಗ್ತಾನಾ ಅನ್ವಯ್ ಆಸ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಗಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಬರ್‍ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಕ್.

ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಕ್ರಿಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ (ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಎಕಾ) ಮುಖೆಲ್ ನಾಮ್‌ಪದಬಂದಾಚ್ಯಾ ಪುರುಷಾ, ವಚನಾ ಆನಿ ಲಿಂಗಾ ಲಾಗಿಂ ಜುಳ್ತಾ ವಾ ಅನ್ವಯ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

I ಏ. ವ : ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲೊಂ, ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲಿಂ, ಹಾಂವ್ ಆಯ್ಲೆಂ.
ಬ. ವ : ಆಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂವ್,

II ಏ. ವ : ತುಂ ಆಯ್ಲೊಯ್, ತುಂ ಆಯ್ಲಿಯ್, ತುಂ ಆಯ್ಲೆಂಯ್
ಬ. ವ : ತುಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್, ತುಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್, ತುಮಿ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್

III ಏ. ವ : ತೊ ಆಯ್ಲೊ, ತಿ ಆಯ್ಲಿ, ತೆಂ ಆಯ್ಲೆಂ.
ಬ. ವ : ತೆ ಆಯ್ಲೆ, ತ್ಯೊ ಆಯ್ಲ್ಯೊ, ತಿಂ ಆಯ್ಲಿಂ.

ಕ್ರಿಯಾ (ಸಕರ್ಮಕ್ ನಿಯಮಿತ್) ಭೂತ್‌ಕಾಳಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ತಿ ಕರ್ಮಾಕಡೆನ್ ಜುಳ್ತಾ ವ ತಿಚೊ ಅನ್ವಯ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಸುನಿಲಾನ್ ಬಾವ್ಟೊ ಉಬಾರ್‍ಲೊ.

ಸುನಿಲಾನ್ ಬಾವ್ಟೆ ಉಬಾರ್‍ಲೆ.

ಸುನಿಲಾನ್ ಪಾಕೆಂ ಉಬಾರ್‍ಲೆಂ.

ಕ್ರಿಯಾ (ಅಕರ್ಮಕ್ ನಿಯಮಿತ್) ಭೂತ್‌ಕಾಳಾಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ತಿ ಕರ್ತ್ಯಾಕಡೆನ್

ಏಳ್ತಾ ವಾ ತಿಚೊ ಅನ್ವಯ್ ಜಾತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಹಾಂವ್ ಶಿತ್ ಜೆವ್ಲೊಂ.
ಆಮಿ ಉಂಡೊ ಖಾತಾಂವ್.
ತಿಂ ಉದಕ್ ಪಿಯೆಲಿಂ.

ಕ್ರಿಯಾಪದಬಂದಾಂತ್ ಪಾಲ್ವಿ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸಾ ತೆದ್ನಾಂ ಬರ್‍ಯಾಚ್ ವೆಳಾರ್ ಕ್ರಿಯಾ ದ್ಲಾಕ್ ಪಾಲ್ವಿ ಕ್ರಿಯಾಚ್ ಕರ್ತೊ‌ನಾಮ್ ಪದಬಂದಾ ಲಾಗಿಂ ಜುಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್ : ತೊ ಉಲೊ ಮಾರಿತ್ ಆಸಾ.
ಬಹುವಚನ್ : ತೆ ಉಲೊ ಮಾರಿತ್ ಆಸಾತ್.

ಸಾಧಕ್ ರಚನಾ ರುಪಾಚ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ನಾಮ್ ಪದಬಂದ್ ಕರ್ಮ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ ತೆದ್ನಾಂ **(ergative)** ತಾಚ್ಯಾ ಪುರುಷಾ, ವಚನಾ ಆನಿ ಲಿಂಗಾ ಸಂಗಿಂ ಕ್ರಿಯಾ ಜುಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ತಾಣೆಂ ಮಾಜ್ರಾಕ್ ಮಾರ್ ದಿಲೊ.
ತಾಣೆಂ ಚಲಿಯೆಕ್ ಹಾಡ್ಲಿ.
ತಾಣೆಂ ಫಾತೊರ್ ಹಾಡ್ಲೊ.

ಸಾಧಕ್‌ರಚನಾ ರುಪಾಚಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ನಾಸ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಯಿ ಕ್ರಿಯಾ ಪೂರ್ಣ್‌ಕಾಳಾಂತ್ ಆಸ್ತಾ. ಚಡ್ ಕರುನ್ ಆಪ್ಣಾ ಖಾತಿರ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಅಶೆಂ ಚಲ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಹಾಂವ್ ಸುನಿಲಾಕ್ ಭೆಟ್ಲೊಂ
ಹಾಂವ್ ದೊಂಗೊರ್ ಚಡ್ಲೊಂ.
ಹಾಂವ್ ಧಾಂವ್ಲೊಂ.

ಚತ್ರಾಯ್ : ಹಾಂಗಾ ಸಾಧಕ್‌ರಚನಾ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಹಾಂವೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಚುಕ್ತಾ.

ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ವಿಶೇಷಣಿ ರೂಪ್ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ್ ಮ್ಹಣ್ ಘೊಳ್ತಾ ತೆದ್ನಾಂ ತೆಂ ನಾಮ್‌ಪದಬಂದಾ ಸಂಗಿಂ ಲಿಂಗ್ ಆನಿ ವಚನಾಂತ್ ಜುಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಏಕ್‌ವಚನ್ : ಸುನಿಲ್ ಬರೆಂ ಉತರ್ ಉಲಯ್ಲೊ
ಬಹುವಚನ್ : ಆಜಿ ಬರ್‍ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಸಾಂಗ್ತಾಲಿ (ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್)
ಸುನಿತಾ ಬರಿಂ ಗಿತಾಂ ಗಾಯ್ತಾಲೆಂ (ನಪುಂಸಕ್ ಲಿಂಗ್)

20. ಸಂಧಿ

1. ಸಂಧಿ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಜೊಡ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಅರ್ಥ್. ಏಕ್ ಯಾ ಚಡಿತ್ ವರ್ಣ್ ಜೊಡ್ಚಿ ರೀತ್ ಯಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಧಿ ಜಾತಾ.

2. ದೋನ್ ಸಬ್ದಾಂಚಿ ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ಆನಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾಂಚಿಂ ಆಖೆರಿಚಿ ಆನಿ ಸುರ್ವೆಚಿ ವರ್ಣ್ ಜೊಡುನ್ ಪದ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸಂಧಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

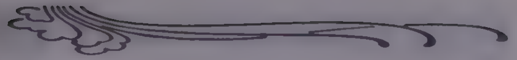
3. ಸಂಧಿಂತ್ ಜೊಡ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಪದಾಚೆಂ (ಪೂರ್ವ್‌ಪದ್) ನಿಮಾಣೊ ವರ್ಣ್ ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಪದಾಚೊ (ಉತ್ತರ್‌ಪದ್) ಯಾ ಪ್ರತ್ಯಯಾಚೊ ಸುರ್ವೆಚೊ ವರ್ಣ್ ಎಕಾಮೆಕಾ ಇಡೆಂ ನಾಸ್ತಾನಾ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಪದ್+ಪ್ರತ್ಯಯ್, ಪದ್+ಪದ್ ಉಚ್ಚಾರಾಂತ್ ವೇಳ್ ಪಾಡ್ ಜಾಯ್ನಾಸ್ತಾಂ ಸಂಧಿಂತ್ ಮೆಳುನ್ ಎಕ್‌ಚ್ ಪದ್ ಯಾ ಸಬ್ದಾಭಾಶೆನ್ ಘೊಳ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್

ಪದ್+ಪ್ರತ್ಯಯ್ :	ಗಾಂವ್+ಆಂತ್	–	ಗಾಂವಾಂತ್
	ಬೊಡಿ+ಓ	–	ಬೊಡಿಯೊ
ಪದ್+ಪದ್ :	ಕಾಳೊ+ಬಣ್	–	ಕಾಳ್ಬಣ್
	ಮೊನಿ+ಜಾತ್	–	ಮೊನ್ಜಾತ್

4. ಪದಾಕ್ ಪದ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಪದಾಂತ್ಯ್ ಸಂಧಿ ಜಾತಾ, ಹಾಂಗಾ ಕಾಳ್ಬಣ್, ಮೊನ್ಜಾತ್ ಪದಾಂತ್ಯ್ ಸಂಧಿ.

5. ಪದಾಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಪದ್‌ಮಧ್ಯ್ ಸಂಧಿ ಜಾತಾ. ಹಾಂಗಾ ಗಾಂವ್ ಆನಿ ಬೊಡಿ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಆಂತ್ ಆನಿ ಓ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಜೊಡುನ್ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆನಿ ಬೊಡಿಯೊ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯೊ ಪದ್‌ಮಧ್ಯ್ ಸಂಧಿ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

6. ಸಂಧಿ ಎಕಾ ಪ್ರಕಾರಾಚಿ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕಿಯಾ. ಹೇ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ವೆವೆಗ್ಳಿಂ ದೋನ್ ಘಟಕಾಂ (units) ಲಾಗಿಂ ಯೆತಾತ್ ಆನಿ ನವೆಂಚ್ ಘಟಕ್ ರಚ್ತಾತ್. ತ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಘಟಕಾಂತ್ ನವೆಂ ತಶೆಂ ಆದ್ಲೆಂ ಥೊಡೆಂ ಆಸ್ತಾ.

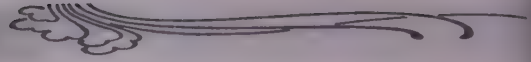
ಸಂಧಿಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ :

i) **ಲೋಪ್ ಸಂಧಿ :** ದೋನ್ ಸಬ್ದ್ ಮೆಳುನ್ ಸಂಧಿ ಜಾತಾನಾ ಸ್ವರ್ ಯಾ ವ್ಯಂಜನ್ ನಾ ಜಾಯ್ತ್ (ಲೋಪ್) ಜಾಲ್ಯಾರ್ ತೇ ಸಂಧಿಕ್ ಲೋಪ್‌ಸಂಧಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಗಳ್ಯಾ+ಪಾಸ್	–	ಗಳ್ಪಾಸ್ ('ಯ್' ಲೋಪ್)
ಮುಖ್+ಕಮಳ್	–	ಮುಖಾಮಳ್ ('ಕ್', ಲೋಪ್)
ಅರ್ಧ್+ಉರ್ಲೊಲೊ	–	ಅಧುರೊ ('ರ್','ಲ್','ಲೊ' ಲೋಪ್)
ಆಡ್+ಖಾಂಬೊ	–	ಆಡಾಂಬೊ ('ಖ್', 'ಲೋಪ್')
ಆಡ್+ಉಬೊ+ಸಾರ್ಕೊ	–	ಆಡ್ಬೊಸರೊ ('ಉ', 'ಕ್' ಲೋಪ್)
ಆಡ್+ವ್ಹರ್	–	ಆಡ್ವರ್ ('ಹ್' ಲೋಪ್)
ಆಸಾ+ತಶೆಂ	–	ಆಸಾಶೆಂ ('ತ್' ಲೋಪ್)
ಅಂಗ್+ಉಪಾಂಗ್	–	ಆಂಗ್‌ಪಾಂಗ್ ('ಉ' ಲೋಪ್)
ಉದ್ಕಾ+ಕಡೆ	–	ಉದ್ಕಾಡೆ ('ಕ' ಲೋಪ್)
ಕಾಡ್ನ್+ಘೆ	–	ಕಾಣ್ಫೆ ('ಡ್' ಲೋಪ್)
ಕಾಳೊ+ಬಣ್	–	ಕಾಳ್ಬಣ್ ('ಒ' ಲೋಪ್)
ಚಿನ್+ಸ್ವಾರ್ಥಿ	–	ಚಿನ್ವಾರ್ಥಿ ('ಸ್' ಲೋಪ್)
ಚಿಂಚೆಂ+ಘುಲ್	–	ಚಿಂಚೆಘುಲ್ ('ನ್' ಲೋಪ್)
ತೊಂಡಾಕ್+ಲಾಯ್	–	ತೊಂಡ್ಲಾಯ್ ('ಆ', 'ಕ್', ಲೋಪ್)
ಭೆಟೊ+ವೆಳ್	–	ಭೆಟ್ವೊಳ್ ('ಎ' ಲೋಪ್)
ಸೊಲ್ಯೊ+ಲಿಂಬೊ	–	ಸೊಲ್ಲಿಂಬೊ ('ಚೊ' ಲೋಪ್)
ಮೊನಿ+ಜಾತ್	–	ಮೊನ್ಜಾತ್ ('ಇ' ಲೋಪ್)

ii) **ಆಗಮ್ ಸಂಧಿ :** ದೋನ್ ಸಬ್ದ್ ಮೆಳುನ್ ಸಂಧಿ ಜಾತಾನಾ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ಚಡಿತ್ ಏಕ್ ಸ್ವರ್ ಯಾ ವ್ಯಂಜನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಗಮ್ ಸಂಧಿ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಹರ್+ಏಕ್	–	ಹರ್ಯೇಕ್ ('ಯ್' ಆಗಮ್)
ಆನಿ+ಏಕ್	–	ಆನ್ಯೇಕ್ ('ಯ್' ಆಗಮ್)
ದಿ+ಆತ್	–	ದಿಯಾತ್ ('ಯ್' ಆಗಮ್)
ಘೆ+ಆತ್	–	ಘೆಯಾತ್ ('ಯ್' ಆಗಮ್)
ಬೊಡಿ+ಓ	–	ಬೊಡಿಯೊ ('ಯ್' ಆಗಮ್)

iii) **ಆದೇಶ್ ಸಂಧಿ :** ಸಂಧಿ ಜಾತಾನಾ ಎಕಾ ವರ್ಣಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ದುಸ್ ವರ್ಣ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ ತಿ ಆದೇಶ್ ಸಂಧಿ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಆಂಡ್+ಗುಳಿ	–	ಆಣ್ಕುಳಿ ('ಡ್' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಣ್' ಆನಿ 'ಗ್' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಕ್')
ಅರ್ಧ್+ದೀಸ್	–	ಆದೆಸ್ ('ಅ' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಆ' ಆನಿ 'ದೀ' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ದೆ')
ಆಪ್ಲೆ+ಸಕ್ತಿನ್	–	ಆಪ್ಲೆಸ್ತಕಿಂ ('ಕಿನ್' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಕಿಂ')
ಆಮಾ+ ಘರಾ	–	ಆಮ್ಗೆರ್ ('ಘ್' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಗ್')
ಖುಶ್+ವಾರ್	–	ಕುಸ್ವಾರ್ ('ಖು' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಕು' ಆನಿ 'ಶ್' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಸ್')
ಪೆಲೆ+ತಡಿ	–	ಪಲ್ತಡಿ ('ಎ' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಅ')
ಗೊರುಂ+ಆ	–	ಗೊರ್ವಾ ('ಉಂ' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ವ್')
ಮೊತಿಂ+ಆಂ	–	ಮೊತ್ಯಾಂ ('ಇಂ' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ಯ್')
ನಾತು+ಆ	–	ನಾತ್ವಾ ('ಉ' ಬದ್ಲಾಕ್ 'ವ್')

iv) **ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ :** ಜೆದ್ನಾಂ ಧಾತು ಐ (ಅಯ್) ಸಂಧಿಸ್ವರಾನ್ ಸಂಪ ಆನಿ ತೆದ್ನಾಂ ತಾಕಾ ಉಂಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾರ್ ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ ಜಾತ

ಖಿಕ್ :

ಬರಯ್+ಉಂಕ್	–	ಬರೊಂವ್ಕ್
ಉಲಯ್+ಉಂಕ್	–	ಉಲೊಂವ್ಕ್
ಹಾಡಯ್+ಉಂಕ್	–	ಹಾಡೊಂವ್ಕ್
ನಾಚಯ್+ ಉಂಕ್	–	ನಾಚೊಂವ್ಕ್
ಆಪಯ್+ಉಂಕ್	–	ಆಪೊಂವ್ಕ್
ಕರಯ್+ಉಂಕ್	–	ಕರೊಂವ್ಕ್
ನಾಚಯ್+ಉಂಕ್	–	ನಾಚೊಂವ್ಕ್
ಶಿಕಯ್+ಉಂಕ್	–	ಶಿಕೊಂವ್ಕ್
ತಾಪಯ್+ಉಂಕ್	–	ತಾಪೊಂವ್ಕ್
ವಾಚಯ್+ಉಂಕ್	–	ವಾಚೊಂವ್ಕ್

v) ಸವರ್ಣ್‌ದೀರ್ಘ್ ಸಂಧಿ : ಎಕಾಚ್ ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ಸ್ವರ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಚ್ಯಾ ಮುಖ್ಲ್ಯಾನ್ ಆನ್ಯೇಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ ತೆ ಮೆಳುನ್/ಜೊಡುನ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾಚ್ ಪ್ರಕಾರಾಚೊ ದೀರ್ಘ್ ಸ್ವರ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಸವರ್ಣ್‌ದೀರ್ಘ್ ಸಂಧಿ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ದೆವಾ+ಅಧಿನ್	–	ದೆವಾಧಿನ್ (ಆ+ಅ–ಆ)
ಕಾರ್ಯ+ಆಲಯ್	–	ಕಾರ್ಯಾಲಯ್ (ಅ+ಆ–ಆ)
ದೇವ+ಅಸುರ್	–	ದೇವಾಸುರ್ (ಅ+ಅ–ಆ)
ಮಹಾ+ಆತ್ಮಾ	–	ಮಹಾತ್ಮಾ (ಆ+ಆ–ಆ)
ಗಿರಿ+ಈಶ್	–	ಗಿರೀಶ್ (ಇ+ಈ–ಈ)
ಗುರು+ಉಪದೇಶ್	–	ಗುರೂಪದೇಶ್ (ಉ+ಊ–ಊ)
ಶಿಂವಾ+ಆಸನ್	–	ಶಿಂವಾಸನ್ (ಆ+ಆ–ಆ)

21. ಸಮಾಸ್

1. ಏಕ್ ಯಾ ಚಡಿತ್ ಸಬ್ದ್ ಅರ್ಥಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ/ಅರ್ಥಾಕ್ ಅನುಸಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ತಾನಾ ಯಾ ಜೊಡ್ತಾನಾ ತಾಂಚೆ ಮಧೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಯಾ ಸಬ್ದ್ ಲೋಪ್ ಜಾವ್ನ್ ಎಕಾ ಅರ್ಥಾಚೊ ನವೊ ಸಬ್ದ್ ಯಾ ಉತರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಸಮಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

2. ಸಮಾಸಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ 'ಪೂರ್ವ್‌ಪದ್' ಆನಿ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ 'ಉತ್ತರ್‌ಪದ್' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪದಾಂಕ್ ಸುಟೊವ್ನ್/ಸೊಡೊವ್ನ್ ಬರೊಂವ್ಚೆ ರಿತಿಕ್ 'ವಿಗ್ರಹ್‌ವಾಕ್ಯ್' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್

ದೆಖಿಕ್ :

ದೇವ್‌ಮಂದಿರ್ – ದೆವಾಚೆಂ+ಮಂದಿರ್

ಪಾವ್ಸಾಳ್ – ಪಾವ್ಸಾಚೊ+ಕಾಳ್

3. ಸಮಾಸ್ ಘಡುನ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ರುಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಅರ್ಥಾನ್ ಪುರ್ತೆ ಆಸ್ಚೆ ದೋನ್ ಸಬ್ದ್ ಲಾಗಿಂ ಯೆವ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್ ಜಾತಾ. ಲಾಗಿಂ ಯೆವ್ಪಿ ಹೆ ಸಬ್ದ್ ನಾಮಾಂ, ಕ್ರಿಯಾ ವಾ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಆಸ್ಯೆತ್. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಸಮಾಸ್ ಸಬ್ದ್ ನಾಮ್‌ರೂಪ್, ಕ್ರಿಯಾರೂಪ್ ವಾ ವಾಕ್‌ಪ್ರಕಾರ್ ಅಶೆಂ ಘೊಳ್ತಾ. ಅಮಿ ಸಮಾಸ್ ಸಬ್ದ್ ಜೊಡುನ್ ಬರಯ್ತಾಂವ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಆವಯ್‌ಬಾಪುಯ್	ಧುವ್‌ಜಾವಂಯ್	ಭಾವ್‌ಭಯ್ಣ್
ಶಿತ್‌ಕಡಿ	ಘರ್‌ದಾರ್	ಪಾಳಾಂಮುಳಾಂ
ಭುರ್ಗಿಂಬಾಳಾಂ	ಶೆತಾಂಭಾಟಾಂ	ದಾನ್‌ಧರ್ಮ್
ಪೂತ್‌ಸುನ್	ರೂಕ್‌ಝುಡಾಂ	ಸುಖ್‌ದುಖ್
ಧನ್‌ದಿರ್ವೆಂ	ಭಾಯ್ರ್‌ಭಿತರ್	ಲ್ಹಾನ್‌ವ್ಹಡ್

ಆಜ್‌ಫಾಲ್ಯಾಂ	ಊಟ್‌ಬಸ್	ಬಾಂದ್ಪಾಸ್
ಬಾಯ್ಲ್‌ಭುರ್ಗಿಂ	ಮೀತ್‌ಮೇರ್	ಕುಂಕ್ಡಾಘುಡ್
ದುಡ್ವಾವಾಂಟೊ	ಲೊಸುಣ್‌ಮಿರಿಂ	ಆಟ್‌ನೇಟ್
ಉದ್ಕಾಲೊಣ್ಚೆಂ	ಕಾಂಟೆಖುಂಟೆ	ಗತ್‌ಆಧಾರ್
ಗಾಳಿಸೊವೆ	ಘುಸ್ಪಡ್‌ಗೊಂದೊಳ್	ಧುಳ್‌ಮಾತಿ
ನರ್‌ಮನಿಸ್	ಪಾನ್‌ಪೊಡ್	ಪೊಳಿಪೀಟ್
ಮೀಟ್‌ಮಿರ್ಸಾಂಗ್	ವೇಳ್‌ಘಡಿ	ಶಿರ್ಲೊಮಾಂಡ್ಲೊ
ಶೆಡ್‌ಮಾತಿ		

4. **ಸಮಾಸಾಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ :**

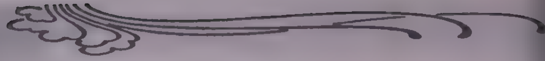
i) **ತತ್ಪುರುಷ್ ಸಮಾಸ್** : ಹಾಚೆ ದೋನ್ ಥರ್ ಆಸಾತ್ :

(ಅ) **ಪೂರ್ವ್‌ಪದ್ ಪ್ರಧಾನ್ ತತ್ಪುರುಷ್ ಸಮಾಸ್** : ಹಾಂತುಂ ಪೂರ್ವ್‌ಪದ್ ನಾಮ್ ಆನಿ ಉತ್ತರ್‌ಪದ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆಸುನ್ ಪೂರ್ವ್‌ಪದಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಪ್ರಧಾನ್ ಯಾ ಮುಖೆಲ್ ಆಸ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಹಾತ್‌ಖಾಲಿ	ಮಿಶಿಲಾಂಬ್
ರುಚ್‌ರೊಸಾಳ್	ಉತರ್‌ಥಿರ್
ಕಾಳ್‌ವ್ಯರ್ಥ್	ಘರ್‌ಪಿಚಾರ್
ಗೊಮ್ಚಿಲಾಂಬ್	ತಕ್ಲೆನ್‌ಹುಶ್ಯಾರ್
ಜೀವ್‌ಅಸ್ಕತ್	ತಕ್ಲಿಗೂಂಡ್
ದುಡುಕಾಬಾರ್	ನಾಕ್‌ಲಾಂಬ್

(ಆ) **ಉತ್ತರ್‌ಪದ್ ಪ್ರಧಾನ್ ತತ್ಪುರುಷ್ ಸಮಾಸ್** : ಹಾಂತುಂ ಪೂರ್ವ್‌ಪದ್ ವಿಶೇಷಣ್ ಆನಿ ಉತ್ತರ್‌ಪದ್ ನಾಮ್ ಆಸುನ್ ಉತ್ತರ್‌ಪದಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಮುಖೆಲ್ ಯಾ ಪ್ರಧಾನ್ ಆಸ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಅಖಂಡ್ ವಿಶ್ವಾಸ್	ಪೊಕ್ಳ್ಯೊಖಬ್ರೊ	ಲಾಚಾರ್‌ಘರ್
ಪಣ್ಗಿಲ್‌ಕಟ್ವಣ್	ಲಾಂಬ್‌ತೆಂಕ್ಡಿ	ದುಬ್ಳೊತಾಯ್ಕುಳೊ
ಕಾಳಿಕರಿ	ದಾಟ್‌ತರ್ನ್	ಪಾತಳ್‌ಉದಕ್
ಗಂಭೀರ್‌ತಾಳೊ	ಚಿಂತೆಸ್ತ್‌ದೊಳೆ	ಕಾಳೆಂಸೊಂಡ್
ಅಥಿರ್‌ಮೆಟಾಂ	ಆಂಬೊಟ್‌ಚೀಂಚ್	ಕೊಡುಕಾಜ್ರೊ
ಖರ್‌ಕಿಲೊ	ಆಡ್ಕುಳೊಬುಡ್ಕುಲೊ	ಗೊಡ್‌ಸಾಕರ್
ಆಂಬೊಟ್‌ಶಿರ್ಕೊ	ತೀಕ್‌ಹುಲೊಪ್	ಗಟ್‌ಫಾತೊರ್
ಜಡ್‌ಶಿಳೊ	ಕರ್ಪಲ್ಲೆಂಮುಸ್ಕಾರ್	ಆಟ್ಟೆಪಾಯ್
ಪಾತಳ್‌ಕರ್ಲ್	ಕಾಳೊಕಾಪ್ರಿ	

ii) **ದ್ವಂದ್ವ್ ಸಮಾಸ್ :** ದೋನ್ ಯಾ ಚಡಿತ್ ಸಬ್ದ್ ಸಾಂಗಾತಿ ಆಸ್ಚೆಪರಿಂ ದಿಸುನ್ ಸರ್ವ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಪ್ರಮುಖ್/ಪ್ರಧಾನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಸಾಕ್ ದ್ವಂದ್ವ್ ಸಮಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ಮಾಂಯ್‌ಸುನ್	ದಾನ್‌ಧರ್ಮ್	ವಾರೆಂವಾದಾಳ್
ಶಿತ್‌ಕಡಿ	ಭುರ್ಗಿಂಬಾಳಾಂ	ಭಾವ್‌ಭಯ್ಣ್
ಉಂಡೆಮಾಸ್	ಮಾತ್ತಿಗೊಬೊರ್	ಕಾಳಿಜ್‌ಆಣ್ಕಿಟ್
ರಾನಾಂವನಾಂ	ಹಾಕ್‌ಬೊಬ್	ಅನ್‌ಉದಕ್
ಮಾಂಡ್‌ಕುರ್ಪಣ್	ಭಾಂಗಾರ್‌ಶಿಂಗಾರ್	ಲಡಾಯ್‌ಝುಗ್ಡೆಂ
ಸೊಡ್‌ದೊಡ್	ನೀಸ್‌ಪೆಜ್	ಫುಲಾಂಫಳಾಂ
ತಾನ್‌ಭುಕ್	ತೆಲ್‌ತೂಪ್	ಶಿಂಪ್ತಿಂಮೊಗ್ರಿಂ
ಹೊಕಲ್–ನವ್ರೊ	ಮಾಣ್ಕಾಂಮೊತಿಯಾಂ	ಪಾನ್‌ಪೊಡ್
ಶೆಜ್‌ಸಾಮಾರ್	ಸುಕ್ಣಿಂಸಾವ್ಜಾಂ	ರಾಗ್‌ಶಿಣ್
ಮಾನ್‌ಮಾಣ್ಸುಗಿ	ಮಾಯಾಮೋಗ್	ಗತ್‌ಆಧಾರ್

ದಾಂಡೊತೊಣ್ಕೊ	ತಾಕ್‌ಧಂಯ್	ಆಲೊಪಾಲೊ
ಸಾರೆಂಗೊಬೊರ್	ಸುರ್‌ಸೊರೊ	ಖಿಂತ್‌ಹುಸ್ಕೊ
ಸುಖ್‌ಸಂತೊಸ್	ರಾಗ್‌ಜಾಳ್	ರಾಗ್‌ಜಿದ್ದ್
ನಾಟ್‌ರೂಪ್	ಸಯ್ರೊಧಯ್ರೊ	ಮಾಂಯ್‌ಮಾಂವ್
ನ್ಯಾಯ್‌ನೀತ್	ಸುಣೆಂಮಾಜರ್	ಹಾಲ್‌ಚಾಲ್
ಆಟ್‌ನೆಟ್	ಚಾಲ್‌ಚಮ್ಕಣ್	ಮಿಣ್ಣೊಮಿಣ್ಣಿ
ಮಾಟ್‌ಮಂತ್ರಾಂ	ಮಾನ್‌ಮರ್ಯಾದ್	ಲಾಯ್‌ಲೂಟ್
ಮಾರ್‌ಫಾರ್	ಧನ್‌ದಿರ್ವೆಂ	ಶೆತಾಂಭಾಟಾಂ
ಧುಳ್‌ಮಾತಿ	ರೀತ್‌ನೀತ್	ಕಾಡಿಬೊಡಿ
ಜಾತ್‌ಕಾತ್	ಖೊಡಿಕುಲ್ಪಾಂ	ಮಾಸ್‌ಮೊಳಿ
ಆಸ್ತ್‌ಬದಿಕ್	ಹಾಲ್‌ಚಾಲ್	ದಯಾಮಾಯಾ
ಧ್ಯಾನ್‌ಮನ್	ಕಷ್ಟ್‌ಅನ್ವಾರ್	ಕಷ್ಟ್‌ಅಕಾಂತ್
ಪೊಳಿಪೀಟ್	ಸಾಂತ್‌ಭಕ್ತ್	ತಾಂಬೆಂತಾಂಬಾಣ್
ಬಶ್ಯೊಪಿರಿ	ಗಾಡಿಘೊಡೊ	ತಾರ್ಲೆಬಾಂಗ್ಡೆ
ಕಿಡಿಮುಯೊ	ಜಾಯೊಜುಯೊ	ಕಾಳೊಕ್‌ಅಂದ್ಕಾರ್

22. ಅಲಂಕಾರ್

1. ಕಾವ್ಯಾಚಿ ಯಾ ಗದ್ಯಾಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ವಾಡೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಕವಿಚ್ಯಾ ಯಾ ಲೇಖಕಾಚ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಅಲಂಕಾರ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಅಲಂಕಾರಿಕ್ ಶೈಲಿ ಕಾವ್ಯಾಕ್ ಯಾ ಗದ್ಯ್ ಬರ್ಪಾಂಕ್ ಆಕರ್ಷಿಕ್ ಕರ್ತಾ, ತಾಚಿ ಸೊಬಾಯ್ ವಾಡಯ್ತಾ.

2. ಅಲಂಕಾರಾಚೆ ದೋನ್ ಪ್ರಮುಖ್/ಮುಖೆಲ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಸಾತ್– ಸಬ್ದಾಲಂಕಾರ್ ಆನಿ ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ್.

3. ಸಬ್ದಾಲಂಕಾರ್ : ಹಾಂತುಂ ಯಮಕ್ ಆನಿ ಅನುಪಾಸ್ ಮ್ಹಣ್ಲಲೆ ದೋನ್ ಥರ್ ಆಸಾತ್.

   i) **ಯಮಕ್** : ಪೊದಾಚ್ಯಾ ಯಾ ಕವಿತೆಚ್ಯಾ ಸುರ್ವೆರ್, ಮಧೆಂ ಆನಿ ಆಖೇರಿಕ್ ಎಕಾಚ್ ಪ್ರಕಾರಾಚ್ಯಾ ವರ್ಣಾಂಚೊ ಜಮೊ/ಪುಂಜೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಯೆಂವ್ಚೊ ಯಮಕ್ ಅಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ.

   ದೆಖಿಕ್ :

   ಖೊಟೆಂ ಕೆದೀಂ ಚಿಂತಿನಾಯೆ
   ಘಟೀ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಾರಿನಾಯೆ
   ವಾಯಟಾಸಾಂಗಾತ್ ಧರಿನಾಯೆರೆ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಬಾಳಾ
   (ಪುತಾಕ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿ ಬರಿ ಬೂದ್–ಲುವೀಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್)

   ii) **ಅನುಪ್ರಾಸ್** : ಪಾದಾಂತ್ (ಪೊದಾಚೇ ಯಾ ಕವಿತೆಚೆ ಪಂಗ್ತಿಂತ್) ಏಕ್ ಯಾ ದೋನ್ ವರ್ಣ್ ಪರತ್ ಪರತ್ ಯೆಂವ್ಚೆ–ಅನುಪ್ರಾಸ್ ಅಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ.

   ದೆಖಿಕ್ :

   ನಿದಲ್ಯಾ ಬಾಳಾ, ಕಸಲೆಂ ನವಲ್
   ಪ್ರಸನ್ನ್ ಜಾಲೆಂ ತುಕಾ?

(ನಿದೆಂತ್ ಹಾಸ್ತ್ಯಾ ಬಾಳ್ಯಾಕ್–ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನಸ್)

ಹೇ ಪಂಗ್ತಿಂನಿ 'ಲ' ಕಾರ್ ಚಾರ್ ಪಾವ್ಪಿಂ ಆಯ್ಲಾ.

ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ್ : ವರ್ಣನಾಚ್ಯಾ ಚಮತ್ಕಾರಾ ದ್ವಾರಿಂ ಕಾವ್ಯಾಚೊ ಯಾ ಗದ್ಯಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಆಕರ್ಷಿಕ್ ಥರಾನ್ ನಿರೂಪಣ್ ಕರ್‍ಚ್ಯಾಕ್ ಕವಿ ಯಾ ಬರೊವ್ಪಿ ಅನೇಕ್ ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ್ ವಾಪರ್‍ತಾ. ಥೊಡೆ ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರಾಚೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್.

i) **ಉಪಮಾಲಂಕಾರ್** : ಉಪಮಾ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಸರ್ ಮ್ಹಣ್ ಅರ್ಥ್. ದೋನ್ ವಸ್ತುಂಕ್ ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಂಕ್ ಸಮಾನತೆಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾರ್ ಕರ್‍ಚಿ ಸರ್ ಯಾ ತುಲನಾ ಉಪಮಾಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

'ಬಾಳ್ಯಾಚೆಂ ವದನ್ ಪುನ್ವೆಚ್ಯಾ ಚಂದ್ರಿಮಾ ಪರಿಂ ಮನೋಹರ್' ಉಪಮಾಲಂಕಾರಾಚೆ ಚಾರ್ ವಾಂಟೆ/ಭಾಗ್ ಆಸಾತ್.

(ಅ) **ಉಪಮೇಯ್** : ಜೇ ವಸ್ತುಕ್ ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಅಮಿ ಸರ್ ಕರ್‍ತಾಂವ್, ತೊ ಸಬ್ದ್ ಉಪಮೇಯ್. ಹಾಂಗಾ 'ಬಾಳ್ಯಾಚೆಂ ವದನ್' ಉಪಮೇಯ್.

(ಆ) **ಉಪಮಾನ್** : ಜೇ ವಸ್ತು ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಗಿ ಆಮಿ ತುಲನ್ ಕರ್‍ತಾಂವ್, ತೊ ಸಬ್ದ್ ಉಪಮಾನ್ ಹಾಂಗಾ 'ಪುನ್ವೆಚೊ ಚಂದ್ರಿಮ್' ಉಪಮಾನ್.

(ಇ) **ಉಪಮಾವಾಚಕ್** : ದೋನ್ ವಸ್ತುಂಕ್ ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಂಕ್ ತುಲನ್ ಯಾ ಸರ್ ಕರುಂಕ್ ಜೊ ಸಬ್ದ್ ವಾಪರ್‍ತಾಂವ್, ತೊ ಉಪಮಾ ವಾಚಕ್. ಹಾಂಗಾ 'ಪರಿಂ' ಉಪಮಾವಾಚಕ್ ಸಬ್ದ್.

(ಈ) **ಸಮಾನ್ ಧರ್ಮ್** : ಉಪಮೇಯ್ ಆನಿ ಉಪಮಾನಾ ಮಧ್ಲ್ಯಾ ಸಮಾನ್ ಗುಣಾಂಕ್ ಯಾ ಲಕ್ಷಣಾಂಕ್ ಸಮಾನ್ ಧರ್ಮ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಹಾಂಗಾ ಉಪಮೇಯ್ ಬಾಳ್ಯಾಚೆಂ ವದನ್ ಆನಿ ಉಪಮಾನ್ ಪುನ್ವೆಚ್ಯಾ ಚಂದ್ರಿಮ್ ಹಾಂಚೆ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಚಿ ಸೊಭಾಯ್, ಮನೋಹರತಾಯ್, ಆಹ್ಲಾದಕ್ಪಣ್–ಸಮಾನ್‌ಧರ್ಮ್ ಜಾತಾ.

ಉಪಮಾಲಂಕಾರಾಕ್ ಹೆರ್ ಥೊಡಿಂ ಉದಾಹರಣಾಂ :

ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್ ವಾಗಾಭಾಶೆನ್ ಶೂರ್.

ತಿಚೆಂ ವದನ್ ಸಾಳ್ಕಾಭಾಶೆನ್ ಫುಲ್ಲಾಂ.

ತೊ ರಾಕ್ಸಾಪರಿಂ/ಭಾಶೆನ್ ಖಾತಾ.

(ಖ) **ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ್** : ಉಪಮೇಯ್ ಆನಿ ಉಪಮಾನ್ 'ಏಕ್ ಆನ್ಯೇಕಾಪರಿಂ ಆಸಾ' ಮ್ಹಣ್ ತಾಂಕಾಂ ಸರ್ ಕರುನ್ ವರ್ಣಿ ನಾಸ್ತಾಂ ಉಪಮೇಯ್‌ಚ್ ಉಪಮಾನ್ (ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಹಾಂಚೆಂ ಮಧೆಂ ಫರಕ್ ನಾ) ಮ್ಹಣ್ ವರ್ಣಿಲ್ಯಾರ್ ತೊ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

i) ತೊ ವಿದ್ವಾನ್ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮ್–ಹಾಂಗಾ ವಿದ್ವಾನ್ ಆನಿ ಬ್ರಹ್ಮ್ ಎಕ್ಲೊಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲಾಂ.

ii) ತೊ ಮನಿಸ್ ನಿಜಾಯ್ಕಿ ದೇವ್ (ಮನಿಸ್‌ಚ್ ದೇವ್)

iii) ಮುಖ್‌ಚಂದ್ರ್ (ತೊಂಡ್‌ಚ್ ಚಂದ್ರೆಮ್)

iv) ಮುಖಾಮಳ್ (ತೊಂಡ್‌ಚ್ ಯಾ ವದನ್‌ಚ್ ಸಾಳಕ್)

v) ಏ ಮಾಂಕ್ಡ್ಯಾ, ವೊಗೆಚ್ ಬಸ್.

3. **ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ್** : ಏಕ್ ವಸ್ತ್ ಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶ್ ಅನ್ಯೇಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಕಲ್ಪನಾ ಕರುನ್ ವರ್ಣಿಲ್ಯಾರ್ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ. ಪೂಣ್ ವರ್ಣುಂಚೇ ವಸ್ತುಂತ್ ಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶಾಂತ್ ಕಲ್ಪನಾ ಕರುನ್ ಸಾಂಗ್ಚೆ ವಸ್ತುಚೊ ಗೂಣ್ ವಾ ಲಕ್ಷಣ್ ಅಸುಂಕ್‌ಚ್ ಜಾಯ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ವೀಜ್ ದಿವ್ಯಾಂನಿ ಸುಂಗಾರ್‌ರಾಯಿಲ್ಲೆಂ ಮೈಸೂರ್ ಶೆರ್ ದೇವೇಂದ್ರಾಚಿ ರಾಜ್‌ಧಾನಿ ಅಮರಾವತಿ ಭಾಶೆನ್ ಸೊಭ್ತಾ.

. ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ : ವಾಸ್ತವ್ ಸ್ಥಿತಿ ಅವಾಸ್ತವಿಕ್ ಮ್ಹಣ್ ಅತಿಶಯಾನ್ ವರ್ಣುಂಚೊ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಅಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಮೊಳ್ಬಾಕ್ ಹಾತ್‌ಪಾಯ್ ಉದೆಲೆಗೀ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಭಾಶೆನ್ ತಿ ಹಸ್ತ್ ದಿಸ್ತಾಲಿ.

. ದೀಪಕಾಲಂಕಾರ್ : ಪ್ರಸ್ತುತ್ ವಿಷಯಾ ಸಂಗಿ ಆನ್ಯೇಕ್ ವಿಷಯ್ ಮೆಳೊವ್ನ್ ದೊನಾಂತ್‌ಯಿ ಸಮಾನ್‌ಧರ್ಮ್ ಒಳ್ಕುಂಚೊ ದೀಪಕಾಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಲಗ್ನ್ಂಯಿ ವಿವಾದ್‌ಯಿ ಸಮಾನಾಂ ಥಂಯ್ ಮಾತ್ರ್ ಸೊಬ್ತಾ.

6. ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ್ : ಏಕ್ ವಿಷಯ್ ಸಾಂಗ್ತಾನಾ ತಸಲೊಚ್ ಅನ್ಯೇಕ್ ವಿಷಯಾಚೊ ಪ್ರಸ್ತಾಪ್ ಕಾಡ್ಚೊ ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ್ ಜಾತಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

i) ಅನೇಕ್‌ರಾಯ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಭರತಾ ವರ್ವಿಂಚ್ ಹೊ ದೇಶ್ ಕೀರ್ತ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲಾ, ನೆಕೆತ್ರಾಂ ಆನಿ ಗ್ರಹ್(ಗಿರೆ) ಭರ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಚಂದ್ರಾ ವರ್ವಿಂ ನ್ಹಯ್‌ಗಿ ರಾತಿಕ್ ಪ್ರಕಾಸ್.

ii) ಉಲೊಂವ್ಕ್ ಕಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಝುಗ್ಡೆಂ ನಾ, ಜೆಂವ್ಕ್ ಕಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಪಿಡಾ ನಾ

iii) ಗಾಂವ್ ಉಪ್ಕಾರ್ ನೆಣಾ, ಮೊಡೆಂ ಸುಂಗ್ಟಾರ್ ನೆಣಾ.

7. ಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿ ಅಲಂಕಾರ್ : ಸಹಜ್ ಸ್ಥಿತಿ ಚಮತ್ಕಾರಿಕ್ ರಿತಿನ್ ವರ್ಣುಂಚ್ಯಾಕ್ ಸ್ವಭಾವೋಕ್ತಿ ಅಲಂಕಾರ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ :

ನಿಶ್ಚಲ್ ದೊಳ್ಯಾಂನಿಯ್, ನೀಟ್ (ಉಬೆ) ಕಾನಾಂನ್‌ಯಿ ಚಿತ್ಲಾಂ ಗಾಯನ್ ಆಯ್ಕತಾಲಿಂ.

23. ಅನುಸ್ವಾರ್ (0) ಬರೊವ್ಪಾಚಿ ಪದ್ಧತ್

1) **ಅನುಸ್ವಾರಾಚೆಂ ಮಹತ್ವ್ :**

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊವ್ಪಾಂತ್ ಅನುಸ್ವಾರಾಕ್ ಏಕ್ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ಆಸಾ. ಶಿಕ್ತಾ–ಶಿಂಕ್ತಾ; ಘಾಟ್–ಘಾಂಟ್; ವಾಟ್–ವಾಂಟ್.... ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಅನುಸ್ವಾರಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಸಬ್ದಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ವೆಗ್ಳೊಚ್ ಜಾತಾ. ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ತೊ ಎಕಾ ಅಕ್ಷರಾಚೊ ಜಾಗೊ ಭರ್ತಾ ದೆಖುನ್ ಪುಸ್ತಕ್–ಪತ್ರಾಂ ಛಾಪ್ಣಾರಾಂಕ್ ತೊ ಗಳೊವ್ನ್ ವೊಜೆಂ ಹಾಳು ಕರ್ಚಿ ಆತುರಾಯ್ ಆಸ್ತಾ.

ಆಜ್ ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಬರೊವ್ಪಾಂತ್ ಜಾಯ್ತಿ ಘುಸ್ಪಡ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ವೆಗ್ಳೆಂ ಸಾಂಗ್ಚಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ನಾ ಹಾಂಗಾ ಅನುಸ್ವಾರ್ ವಾಪರ್ಚೆ ವಿಶಿಂ ಥೊಡಿಂ ಸುಚನಾಂ ದಿಲ್ಯಾಂತ್ :

i) ಅನುಸ್ವಾರ್ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾ ಮೂಳ್‌ರುಪಾಂತ್ ಯೆತಾನಾ ತೊ ತಾಚ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಉತ್ತರ್ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಆನಿ ಕಾಳ್‌ರುಪಾಂನಿ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಹಾಂವ್ – ಹಾಂವೆಂ; ಗಾಂವ್–ಗಾಂವಾಂತ್, ಗಾಂವಾಂಕ್
ದೆಂವ್ – ದೆಂವ್ತಾ, ದೆಂವ್ಲಾ, ದೆಂವ್ಲಿ, ದೆಂವ್ಲೊ, ದೆಂವ್ತಲೊ, ದೆಂವ್ಚೊ.....
ಬಾಂದ್ – ಬಾಂದ್ತಾ, ಬಾಂದ್ಲಾ, ಬಾಂದ್ಲ್ಯಾ, ಬಾಂದ್ಲೊ, ಬಾಂದ್ತಲೊ.

ii) ಅನುಸ್ವಾರ್ ಸಬ್ದಾಚೆ ನಿಮಾಣೆಂ ಯೆತಾನಾ ತೊ ತಾಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರೂಪ್ ಘಡ್ತಾನಾ ತೊ ಗಳ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :
ಕೆಳೆಂ–ಕೆಳ್ಯಾ ತಾಂತಿಂ – ತಾಂತ್ಯಾ ಸುಣೆಂ–ಸುಣ್ಯಾ

iii) ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್ ಜಾತಾನಾ ಏಕ್‌ವಚನಾಂತ್ ನಾಸ್ಲಲೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಬಹುವಚನಾಂತ್ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ತಾ. ದೆಖಿಕ್ :

ಪೂತ್ : ಪುತಾ– ಪುತಾಂ–

ರೂಕ್ : ರುಕಾ– ರುಕಾಂ–

ಜೆವಣ್ : ಜೆವ್ಣಾ– ಜೆವ್ಣಾಂ–

iv) ನಾಕ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಬರಾಬರ್ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

ಜ್, ಞ್, ಣ್, ನ್, ನ್ಹ್, ಮ್, ಮ್ಹ್ – ಹಾಂಕಾಂ ನಾಕ್ಯಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ತಸಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂನಿ ಸಂಪ್ಚೆ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್ :

ಪು : ಮಾಮ್, ಧನಿ, ಮೊನೊ, ಘಾಣೊ, ಕಾನ್, ಮಾನ್, ಬಾಣ್, ಮ್ಹಯ್ಕೊ.

ಸ್ತ್ರೀ : ಮಾಮಿ, ಧನಿನ್, ಕರ್ನಿ, ಕಾಣಿ, ಭಯ್ಣ್, ವ್ಹಾಣ್, ಸುನ್, ನ್ಹಾಣಿ

ನ : ರಾನ್, ವಾನ್, ಖಾಣ್, ರೀಣ್, ಕೊಟ್ರುಂಞ, ಮ್ಹೊಂವ್ ಹೆ ಸಬ್ದ್

ಉಚ್ಚಾರ್ತಾನಾ ನಾಕ್ಯೊ ಉಚ್ಚಾರ್‌ಚ್ ಜಾಂವ್ಕ್‌ಚ್ ಜಾಯ್, ಪುಣ್ ತೊ ಸ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾ ಭಾಯ್ರ್ ಜಾಯ್ನಾ.

ದೆಖುನ್ ತಾಂಕಾಂ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಲಾವ್ನ್ ಧನಿಂ, ಮೊನೊಂ, ಕಾಣಿಂ, ಸುನೊಂ, ಭಯ್ಣಿಂ, ನ್ಹಾಣಿಯೊಂ.... ಅಶೆಂ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್–ತೆಚ್ ಪರಿಂ ನಾಕ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಕ್‌ಚ್ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಲಾವ್ನ್ ಏಕ್‌ವಚನಿ ಆನಿ ಬಹುವಚನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂ ಮಧ್ಲೊ ಫರಕ್ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ. ದೆಖಿಕ್ :

ಮಾಮ್ :	ಮಾಮಾ–	ಮಾಮಾಂ–
ಧನಿ :	ಧನ್ಯಾ–	ಧನ್ಯಾಂ–
ಕಾಣಿ :	ಕಾಣಿಯೆ–	ಕಾಣಿಯಾಂ–
ಸುನ್ :	ಸುನೆ–	ಸುನಾಂ–
ಕಾಮ್ :	ಸುನೆ–	ಕಾಮಾಂ–

ಹೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ಮನಾಂತ್ ಧರುಂಕ್ ಜಾಯ್ :

ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಕ್ ಲಾಗ್ತಾ ತೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಬಹುವಚನ್–ಸೂಚಕ್ ಕುರು ಜಾವ್ನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಚೊ ವೆಗ್ಳಾಂವ್ಕ್ ನಜೊ ತಸ್ಲೊ ಭಾಗ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕುಂಕ್ ಫಾವೊ. ದೆಖುನ್ ತೊ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯಾಂ ಆದಿಂ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್, ಉಪ್ರಾಂತ್ ನ್ಹಯ್. ದೆಖಿಕ್ : ಮಾಮಾಂನಿ, ಕಾಮಾಂನಿ, 'ಮಾಮಾನಿಂ', 'ಕಾಮಾನಿಂ' ಅಶೆಂ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್.

ತೆಚ್‌ಪರಿಂ, ನಾಕ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂನಿ ಸಂಪ್ಚಿಂ ವಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣಾಂ ಅಶಿಂ ಬರೊಂವ್ಚಿಂ

ಮೊನೊ, ಮೊನಿ, ಮೊನೆಂ　　ಮೊನೆ, ಮೊನಿಯೊ, ಮೊನಿಂ

ಉಣೊ, ಉಣಿ, ಉಣೆಂ　　ಉಣೆ, ಉಣಿಯೊ, ಉಣಿಂ

v) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗಿ ನಾಮಾಂ ಬರಾಬರ್ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

ಸುರಿ–ಸುರಿಯೊ, ಖೊಲಿ–ಖೊಲಿಯೊ... ಹ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗೀ, ಬಹುವಚನಾಂತ್ ಅನುಸ್ವಾರ್ ನಾ. ತಿಂ ತಾಂಕಾಂ ಕೊಣ್‌ಚ್ 'ಸುರಿಯೊಂ', 'ಖೊಲಿಯೊಂ' ಬರಯ್ನಾಂತ್. ನಾಕ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾನ್ ಸಂಪ್ಲ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ್‌ಯಿ ತೊಚ್ ನೇಮ್ ಲಾಗು ಜಾತಾ: ರಾಣಿ–ರಾಣಿಯೊ, ಕಾಣಿ–ಕಾಣಿಯೊ,ವೊನಿ–ವೊನಿಯೊ, ಮಾಮಿ–ಮಾಮಿಯೊ. ದೆಖುನ್ 'ರಾಣಿಯೊಂ' ತಾಚೆಂ ಭಂಗ್ಲಲೆಂ ರೂಪ್ ಮ್ಹಣ್ಚಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ ತಿಂ ಉಚ್ಚಾರ್ತಾನಾ ಕೆದ್ನಾ ಕೆದ್ನಾ ಸಂಪ್ತ್ಯಾರ್ ಆಯ್ಕುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾ ತೊ ನಾಕ್ಯೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ತ್ಯಾ ನಾಕ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾನ್ ಯೆತಾ.

vi) ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ನಾಮಾಂಚೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

ಸಂಪ್ತ್ಯಾಚೆಂ ಯಾ ನಿಮಾಣೆಂ ವ್ಯಂಜನ್ ನಾಕ್ಯೆಂ ಆಸ್ತಾನಾಯ್ ತಾಚೆ ಬರಾಬರ್/ಸಾಂಗಾತಾ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಘಾಲುನ್ ತ್ಯಾ ನಾಮಾಚೆಂ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗಿ ರೂಪ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಏ.ವ.	ಬ.ವ.
ದೆಣೆಂ, ನಿವ್ಣೆಂ, ಸುಣೆಂ	ದೆಣಿಂ, ನಿವ್ಣಿಂ, ಸುಣಿಂ
ದೆಣ್ಯಾ–, ನಿವ್ಣ್ಯಾ–, ಸುಣ್ಯಾ–	ದೆಣ್ಯಾಂ–, ನಿವ್ಣ್ಯಾಂ–, ಸುಣ್ಯಾಂ–
ದೆಣ್ಯಾ–ನ್, ಕ್, ಚೊ	ದೆಣ್ಯಾಂ–/ ನಿ, ಕ್, ಚೊ

vii) ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

ಹಿಂ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂ ಅಶಿಂ ಬರೊಂವ್ಚಿಂ :

ತಾಣೆಂ	ತಿಣೆಂ	ತಾಂಣಿಂ
ಹಾಣೆಂ	ಹಿಣೆಂ	ಹಾಂಣಿಂ
ಜಾಣೆಂ	ಜಿಣೆಂ	ಜಾಂಣಿಂ

viii) ನ್ಹಯ್‌ಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಚೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

ಏ.ವ.	ಬ.ವ.
ಹಾಂವ್ ನಾಂ	ಆಮಿ ನಾಂವ್
ತುಂ ನಾಂಯ್	ತುಮಿ ನಾಂತ್
ತೊ, ತಿ, ತೆಂ ನಾ	ತೆ, ತ್ಯೊ, ತಿಂ ನಾಂತ್

ix) ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಿ ರುಪಾಂಚೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

ವೇಗ್, ಸರ್ಗ್, ಧ್ಯಾನ್, ಮನ್, ಸಂವ್ಸಾರ್.... ಅಸಲ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚೊ ್ರಯಾವಿಶೇಷಣಿ ರುಪಾಂತ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ತಾನಾ ತಾಂಕಾಂ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಲಾಗ್ತಾ.

ದೆಖಿಕ್ : ವೆಗಿಂ, ಸರ್ಗಿಂ, ಧ್ಯಾನಿಂ, ಮನಿಂ, ಸಂವ್ಸಾರಿಂ...

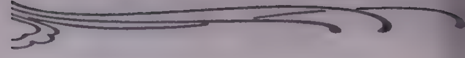
x) ವಿದ್ಯರ್ಥಿ ರುಪಾಂಚೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

ಉಲಯ್–ಉಲೊಂವ್ಚೊ	ಬರಯ್–ಬರೊಂವ್ಚೊ
ಜೆವ್–ಜೆಂವ್ಚೊ	ಖಾ– ಖಾಂವ್ಚೊ
ಜಾ–ಜಾಂವ್ಚೊ	ದಿ–ದಿಂವ್ಚೊ
ಧು–ಧುಂವ್ಚೊ	ಘೆ–ಘೆಂವ್ಚೊ
ಕರ್–ಕರುಂಯಾ	ಹಾಡ್–ಹಾಡುಂಯಾ

xi) ಧಾತು–ಅವ್ಯಯಾಕ್ ಲಾಗುನ್ ಅನುಸ್ವಾರ್ :

"ಚಲ್ತಾಂ ಚಲ್ತಾಂ ಜಾಲಿ ರಾತ್" 'ಚಲ್' ಧಾತುಚೆಂ ಅಪೂರ್ಣ್ ಧಾತುವಿಶೇಷಣ್ 'ಚಲತ್' ಜಾತಾ. ಹಾಕಾ 'ಆಂ' ಕೂಸ್ ಯಾ ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ (ಚಲತ್+ಆಂ) 'ಚಲ್ತಾಂ' ರೂಪ್ ಜಾಲಾಂ ಹೊ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಸಾಂಬಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್. ತೆಚ್ ಪರಿ; ಹಾಡ್ತಾಂ, ಕರ್ತಾಂ, ಧರ್ತಾಂ.....

24. (ಅ). ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣೀ ವಿಷಯ ಭಾಗ - I

ವಾಕ್ಯ **(Sentence) :** ಶಬ್ದ ಶಬ್ದ ಗಾಂತೂನ ವಾಕ್ಯ ಜಾತಾ.

ಉದಾ : ಪಾವ್ಸಾಡಿ ಶುರು ಜಾವಾಚ್ಯಾಕ ಥೊಡೆ ದಿವಸ ಆಸಾತ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಬೆಬ್ಯಾಂಚಿ ಬೋಬ ಆಯ್ಕು ಪಡ್ತಾ.

ವಾಕ್ಯಾಂತ ದೋನ ವಾಂಟೆ ಆಸಾತ

1. ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಕರ್ತೊ ವಾ ಆಖ್ಯಾ (Subject)

2. ವಿಧೇಯ ವಾ ಆಖ್ಯಾತ (Predicate)

ವಾಕ್ಯಪದಾಂ **(Parts of Speech) :** ಅಮಿ ಉಲಯ್ತಾನಾ ಮೂಳರುಪಾಚೆ ವಾ ಮೊಡೂನ, ಜೊಡೂನ, ಪ್ರತ್ಯಯ ಲಾವ್ನ ಗಾಂತಪ ಕರ್ತಾತ ತೆ ಶಬ್ದ ವಿವಿಂಗಡ ಜಾತಿಂಚೆ ಆಸ್ತಾತ.

ಮುಖ್ಯ ಜಾತಿ :

I ನಾಮಪದ Noun

II ಸರ್ವನಾಮ Pronoun

III ವಿಶೇಷಣ Adjective

IV ಕ್ರಿಯಾಪದ Verb

V ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ Adverb

VI ಅವ್ಯಯ Postpositions (ಆಂಗ್ಲ ಭಾಶೆಂತ Prepositions) Conjunctives, Conjuctions, Interjections.

I ನಾಮಪದ

ಮುಖ್ಯ ವರ್ಗ :

1. ವಸ್ತುನಾಮ ವಾ ಸಮೂರ್ತನಾಮ (Concrete Noun) ಇಂದ್ರಿಯಾಂನಿ ಒಳ್ಳುಂಕ ಜಾತಾ ಉದಾ : ಮುನುಷ್ಯ, ಪುಸ್ತಕ.

2. ಭಾವನಾಮ ವಾ ಅಮೂರ್ತನಾಮ (Abstract Noun)
   ಯೋಚನಾಂತ ಆಸಾ, ಇಂದ್ರಿಯಾಂಕ ಮೆಳ್ನಾ
   ಉದಾ : ಗರ್ವ, ದಯಾ, ಚೊರಿ.

ವಸ್ತುನಾಮಾಂಚೆ ಚಾರ ವರ್ಗ :

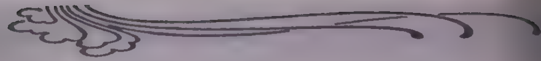
1. ವಿಶೇಷನಾಮ (Proper Noun)
   ಉದಾ : ರಾಮ, ಭಾರತ, ಮಂಗ್ಳೂರ, ರಾಮಭವನ
2. ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಮ ವಾ ಜಾತಿನಾಮ (Common Noun)
   ಉದಾ : ಮನುಷ್ಯ, ಗಾಯಿ, ಫಾತರ, ತಾಂದೂಳ.
3. ರಾಸನಾಮ (Collective Noun)
   ಉದಾ : ಲೋಕ, ಸೈನ್ಯ, ಕುಟುಂಬ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೇಳ, ತಾಂದೂಳ.
4. ಪದಾರ್ಥನಾಮ (Material Noun)
   ಉದಾ : ಉದಕ, ತೇಲ, ದೂದ, ಭಾಂಗಾರ, ಲೋಣಿ

ನಾಮಾಂಚೆ ಲಿಂಗ :

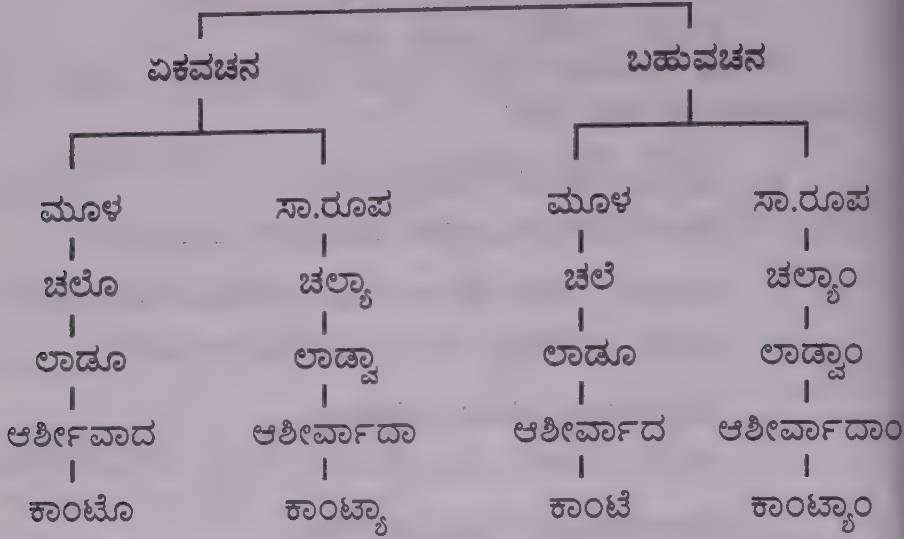
ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
ಉದಾ : ಕಾನು (ಪು) ಘೋಣಿ (ಸ್ತ್ರೀ), ರಾನ (ನ.)

ಹರೇಕ ನಾಮಪದಾಕ ಏಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪ ಆಸಾ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರುಪಾಕ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಲಾವ್ಚೆ. ನಾಮಪದಾಚೆಂ ಅನೇಕವಚನ (ಬಹುವಚನ) ಆನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪ ನಾಮಪದಚ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಚೆರಿ ಆನಿ ಅಂತ್ಯಾಕ್ಷರಾಚ್ಯಾ ಸ್ವರಾಚೆರಿ ಹೊಂದೊನ ಆಸಾತ.

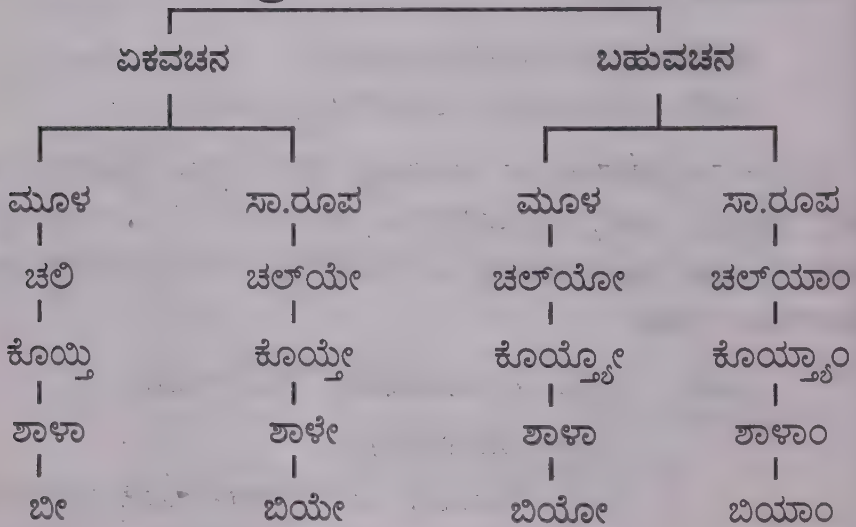
ಉದಾ : ರೂಕ (ನಾಮಪದಾಚೆಂ ಮೂಲರೂಪ)
ರೂಕ (ಬಹುವಚನ)
ರುಕಾ (ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪ) ಹಾಕಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಲಾವ್ಚೆ
ರುಕಾಕ, ರುಕಾನ, ರುಕಾಚೊ, ರುಕಾರಿ.

ಪುಲ್ಲಿಂಗೀ ನಾಮಾಂ

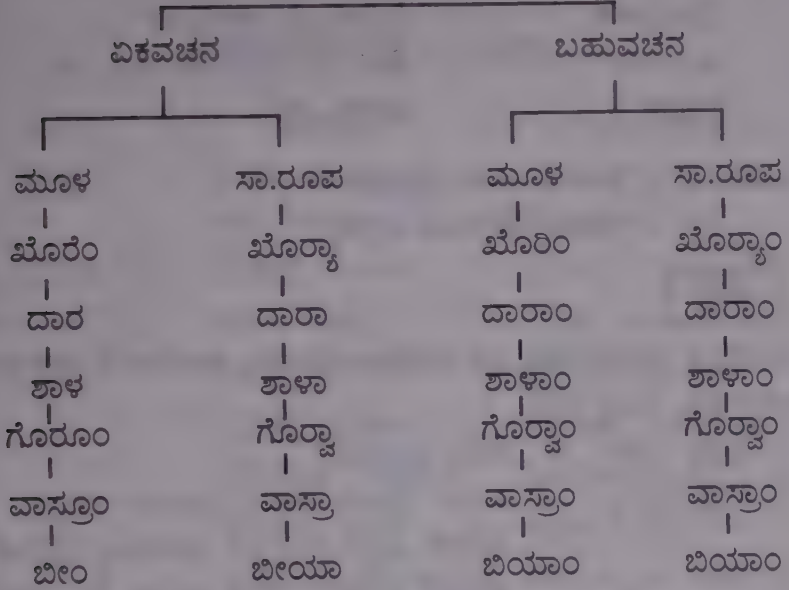

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗೀ ನಾಮಾಂ

ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗೀ ನಾಮಾಂ

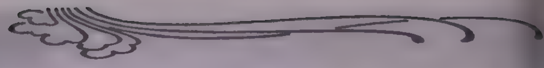

ವಿ.ಸೂ. : ಥೊಡ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚೆಂ ಬಹುವಚನ ಏಕವಚನ ಮ್ಹಣ್ಯೇ ಆಸ್ತಾ. ಥೊಡ್ಯಾ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಅಂತ್ಯಾರಿ ಏಕವಚನಾಂತ ಆನಿ ಬಹುವಚನಾಂತ ಅನುಸ್ವಾರ (ಂ) ಯೆತಾ. ಥೊಡ್ಯಾ ನಾಮಾಂಕ ಬಹುವಚನಾಂತ ಮಾತ್ರ ಅಂತ್ಯಾರಿ ಅನುಸ್ವಾರ ಯೆತಾ. ಸಕಡ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಬಹುವಚನೀಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪಾಕ ಅಂತ್ಯಾರಿ ಅನುಸ್ವಾರ ಯೆತಾ.

II ಸರ್ವನಾಮ

ಸರ್ವನಾಮಾಂ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಂಚೆಂ ಆಸಾತ :

1. ಪುರುಷವಾಚಕ
   - ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ : ಹಾಂವ, ಆಮಿ
   - ದ್ವಿತೀಯ ಪುರುಷ : ತೂಂ, ತುಮಿ
   - ತೃತೀಯ ಪುರುಷ : ತೊ, ತೀ, ತೆಂ, ತೆ, ತ್ಯೊ, ತಿಂ

2. ಸ್ವವಾಚಕ : ಆಪುಣ, ಆಪ್ಣಾಕ, ಆಪ್ಣಾಲೊ
   ದರ್ಶಕ : ಹೊ, ಹೀ, ಹೆಂ, ತೊ, ತೀ, ತೆಂ
   ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ : ಕೋಣ...? ಕಿತೆಂ....?
   ಸಂಬಂಧೀ : ಜೊ, ಜೀ, ಜೆಂ, ಜೆ, ಜ್ಯೊ, ಜಿಂ.
   ಅನಿಶ್ಚಿತ : ಕೋಣ, ಕಿತೆಂ

ಉದಾ : ಕೋಣ, ಅಶೆಂ ಮ್ಹಣ್ಟಾತ
ಕೋಣ ಕಿತೆಂಯಾ ಮ್ಹಣ್ಟಾ

ವಿಭಕ್ತಿ

ವಾಕ್ಯಾಂತ ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ವಾ ಸರ್ವನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ ಅನುಸರೂನ ಮೆಳ್ಟಾತ ತ್ಯೊ ವಿಭಕ್ತಿ ಆಟ.

1. ಪಯ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಕರ್‍ತೊ (ಮೂಲ)
2. ದುಸ್ರಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಕರ್ಮ (ಹಾಕಾ ದೋನ ರುಪಾಂ ಆಸಾತ್. ಸಜೀವ ನಿಶ್ಚಿತ ಜಾಲ್ಯಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ರುಪಾಕ 'ಕ' ಪ್ರತ್ಯಯ ಲಾವ್ಚೆಂ, ಸಜಿವ ಅನಿಶ್ಚಿತ ವಾ ನಿರ್ಜೀವ ಜಾಲ್ಯಾರ ವಿಭಕ್ತಿರೂಪ ಪಯ್ಲೇ ವಿಭಕ್ತಿಚೆಂ, ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಮೂಲ ರೂಪಚಿ)
3. ತಿಸ್ರಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಕರಣ (ಕರ್‍ತೊ ವಾ ಸಾಧನ)
4. ಚವ್ತಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಸಂಪ್ರದಾನ (ಸಾಮಾನ್ಯ ರುಪಾಕ 'ಕ' ಲಾವ್ನ ಜಾತಾ)
5. ಪಾಂಚ್ವಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಅಪಾದಾನ
6. ಸಟ್ವಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಸಂಬಂಧ
7. ಸಾತ್ವಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಅಧಿಕರಣ
8. ಆಟ್ವಿ ವಿಭಕ್ತಿ – ಸಂಬೋಧನ (ಉಲೊ)

ವಿ.ಸೂ. : ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಳೆ : ತಾಣೆ ರಾಮಾಕ ಆಪಯ್ಲೊ – ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ ರಾಮಾಕ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ರಾಮನನ್ನು (ದುಸರಿ ವಿಭಕ್ತಿ).

ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ರಾಮಾಕ ದೀ – ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ ರಾಮಾಕ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ರಾಮನಿಗೆ (ಚವ್ತಿ ವಿಭಕ್ತಿ).

ವಿಭಕ್ತಿರುಪಾಂಚೆಂ ಉದಾಹರಣ

ವಿಭಕ್ತಿ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಪಯ್ಲಿ	ಪೂತ, ಸೂನ	ಪೂತ, ಸುನೋ
	ಘಾಂಟೊ, ವಾನ	ಘಾಂಟೆ, ವಾನಾಂ
ದುಸ್ರಿ (ಸಜೀವ ನಿಶ್ಚಿತ)	ಪುತಾಕ, ಸುನೇಕ	ಪುತಾಂಕ, ಸುನಾಂಕ
(ಸಜೀವ ಅನಿಶ್ಚಿತ)	ಪೂತ, ಸೂನ	ಪೂತ, ಸುನೋ
ನಿರ್ಜೀವ	ಘಾಂಟೋ, ವಾನ	ಘಾಂಟೆ, ವಾನಾಂ
ತಿಸ್ರಿ	ಪುತಾನ, ಸುನೇನ	ಪುತಾಂನಿ, ಸುನಾಂನಿ
	ಘಾಂಟ್ಯಾನ, ವಾನಾನ	ಘಾಂಟ್ಯಾಂನಿ, ವಾನಾಂನಿ
ಚವ್ತಿ	ಪುತಾಕ, ಸುನೇಕ	ಪುತಾಂಕ, ಸುನಾಂಕ
	ಘಾಂಟ್ಯಾಕ, ವಾನಾಕ	ಘಾಂಟ್ಯಾಂಕ, ವಾನಾಂಕ
ಪಾಂಚ್ವಿ	ಪುತಾಥಾವ್ನ ಸುನೆಥಾವ್ನ	ಪುತಾಂಥಾವ್ನ, ಸುನಾಂಥಾವ್ನ
	ಘಾಂಟ್ಯಾಥಾವ್ನ, ವಾನಾಥಾವ್ನ	ಘಾಂಟ್ಯಾಂಥಾವ್ನ, ವಾನಾಂಥಾವ್ನ
ಸಟ್ವಿ	ಪುತಾಚೊ/ಲೊ, ಸುನೆಚೊ/ಲೊ	ಪುತಾಂಚೊ, ಸುನಾಂಚೊ
	ಘಾಂಟ್ಯಾಚೊ, ವಾನಾಚೊ	ಘಾಂಟ್ಯಾಂಚೊ, ವಾನಾಂಚೊ
ಸಾತ್ವಿ	ಪುತಾಚೆರ, ಸುನೆಚೆರ	ಪುತಾಂಚೆರ, ಸುನಾಂಚೆರ
	ಘಾಂಟ್ಯಾಂತ/–ರ, ಸುನೆ/–ಚೆರ	ಘಾಂಟ್ಯಾನಿ, ವಾನಾಂನಿ
ಆಟ್ವಿ	ಪುತಾ, ಸುನೇ	ಪುತಾಂನೊ, ಸುನಾಂನೊ
	ಘಾಂಟ್ಯಾ, ವಾನಾ	ಘಾಂಟ್ಯಾನೊ, ವಾನಾಂನೋ

ಸಕಯ್ಲ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲಿಂ ನಾಮಪದಾಂ ಆನಿ ತಾಂಚಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪಳೆ :

ಪ್ರಭುಮಾಮಾಲೊ ಧಾಕ್ಲೊ ಪೂತ[1] ಕುವೆಟಾಂತ್[7] ಕಾಮ[2] ಕರ್ತಾ

ಪ್ರಭುಮಾಮಾನ[3] ಎದೊಳಥಾಯಿ ಚಾರಿ ಸುನೋ[2] ಹಾಡ್ಲ್ಯಾತ

ಪ್ರಭುಮಾಮಾಲೇ[6] ಬಾಯ್ಲೇನ[3] ಪೆಸಕತೀನ[3] ಪಿಯಾವ[2] ಶಿಂದಿಲೊ
ಪ್ರಭುಮಾಮಾನ[3] ಬಾಯ್ವೇಕ[2] ಆನಿ ಸುನಾಂಕ[2] ದೇವಸ್ಥಾನಾಕ[4] ಪೆಟಯ್ಲಿಂ
ಪ್ರಭುಮಾಮಾಕ[4] ಸಕಡ ಪುತಾಂಚೆರ[7] ಏಕಲೇಕ ಪ್ರೀತಿ[1]
ಪ್ರಭುಮಾಮಾಕ[4] ಕುವೆಟಾ ಥಾಕೂನ[5] ಪುತಾಚೆಂ[6] ಪತ್ರ[1] ಆಯ್ಲೆಂ
ಪ್ರಭುಮಾಮಾನೋ[8], ತುಮ್ಗೆಲೊ ಥಾಕ್ಲೊ ಪೂತ[1] ಗಾಂವಾಕ[4] ಕೆದ್ನಾ ಯೆತಾ?

III ಏಶೇಷಣ

ದೋನ ಜಾತಿಂಚಿಂ

1. ನಾಮಾಚೊ ಗೂಣ ವಾ ಸ್ಥಿತಿ ದಾಕಯ್ತಾ
   ಉದಾ : ಗೊರೊ ಚಲೊ, ದೀಗಿ ಚಲಿ.

2. ಮರ್ಯಾದಿತ ವಿಶೇಷಣ
   ಪಾಂಚ ಥರಾಂಚಿಂ

   (i) **ಸಂಬಂಧೀ ವಿಶೇಷಣ** : ನಾಮಾಂ ವಾ ಸರ್ವನಾಮಾಂ ಮಧ್ಲೊ ಸಂಬಂಧ ದಾಕಯ್ತಾ.
   ಉದಾ : ಮೆಗೆಲೊ ಘೊಡೊ, ರಾಮಾಲಿ ಬಾಯ್ಲ್.

   (ii) **ದರ್ಶಕ ವಿಶೇಷಣ** : ಖಂಚಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾ ವಸ್ತ ಮ್ಹಣ ಸುಚಯ್ತಾ
   ಉದಾ : ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ ಮ್ಹಾಕಾ ದೀ
   ತ್ಯಾ ಚಲ್ಯಾನ, ತೇ ಚಲ್‌ಯೆನ

   (iii) **ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಿಶೇಷಣ** : ನಾಮಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ನಾಮಾಂವಿಶ್ಯಾಂತ ವಿಚಾರ ಕರ್ತಾ.
   ಉದಾ : ತೊ ಕಸಲೆಂ ಕಾಮ ಕರ್ತಾ?

   (iv) **ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಶೇಷಣ** : ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮಗಾತಾ ವಾ ವಸ್ತು ಸಾಂಗಾತಾ ತಿಚೊ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಅರ್ಥ ದಿತಾ.
   ಉದಾ : ಕೋಣ ಎಕ್ಲೊ ಹಾಮಗಾ ನಿದಲಲೊ

(v) ಸಂಖ್ಯಾ ವಿಶೇಷಣ (Numeral Adjectives)

1. ಕಿತ್ಲ್ಯೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾ ಕಿತ್ಲ್ಯೊ ವಸ್ತು ಮ್ಹಣ ಸುಚಯ್ತಾ
   ಏಕ, ದೋನ ತೀನ ....

2. ವ್ಯಕ್ತಿಚೆಂ ವಾ ವಸ್ತುಚೆಂ ಕ್ರಮಿೊಕ ಸ್ಥಾನ ದಾಕಯ್ತಾ
   ಪಯ್ಲೊ, ದುಸ್ರೊ, ತಿಸ್ರೊ.......

ಸಂಖ್ಯಾ ವಿಶೇಶಣಾಂಚೆ ಪ್ರಕಾರ :

1. ನಿಶ್ಚಿತ : ಗಣನಾವಾಚಕ (Cardinals) ಏಕ, ದೋನ, ತೀನ ಕ್ರಮವಾಚನ (Ordinals) ಪಯ್ಲೊ, ದುಸ್ರೊ, ತಿಸ್ರೊ ಅಂಶ (Fractionals) ಪಾವ ($^1/_4$), ಅರ್ಧ ($^1/_2$), ದೇಡ ($1^1/_2$), ಅಡೇಜ ($2^1/_2$).

2. ಅನಿಶ್ಚಿತ : ವ್ಯಕ್ತಿಂಚಿ ವಾ ವಸ್ತುಂಚಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯಾ ದಾಕಯ್ತ್ರಾ ಸಕಡ, ಥೊಡೆ

3. ವಿಭಜಿಕ : ಉಲ್ಲೆಖಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಾ ಸಮ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಂ ವಾ ವಸ್ತುಂ ಭಿತರ್ಲಲ್ಯಾ ಹರೆಕ್ಲ್ಯಾಕ ವಾ ಹರೆಕಾಕ ಲಾಗ್ತಾ.

   ಉದಾ : ಎಕೆಕ್ಲೊ, ಎಕೇಕ, ಹರೇಕ

ಗಣನಾವಾಚಕ ಸಂಖ್ಯಾ ವಿಶೇಷಾಣಾಂಕ ಅಂಕ/ಅಂಕೆ/ಆಂಕ್ಡೆ ಮ್ಹಣ್ತಾತ.

24 (ಆ.) ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣೀ ವಿಷಯ ಭಾಗ – II

1. **ವಾಕ್ಯರಚನಾ :**
   1) ಗಣೇಶ ಕೊಂಕಣಿ ಬರಯ್ತಾ.
   2) ತುಂ ಕಾಮ ಕರ.
   3) ಆಮ್ಗೆಲಿ ಆವಯಿ ಭಾಸ ಕೊಂಕಣಿ

2. **ಆಜ್ಞಾರ್ಥ ವಾಕ್ಯ :**

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಯೊ	ಯೆಯೊ, ಯೆಯಾ,
ವಚ	ವಚಾ, ವಚಾತ
ಬೈಸ	ಬೈಸಾ, ಬೈಸಾತ
ಖಾ	ಖಾಯಾ, ಖಾಯಾತ

3. **ವರ್ತಮಾನಕಾಳ :**
   i) ಹಾಂವ ಕೊಂಕಣಿ ಉಲಯ್ತಾಂ
   ii) ತೆ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ತಾತ
   iii) ತೆಂ ಚೆರ್ಡುಂ ರಡತಾ

4. **ನಿಶ್ಚಿತ ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಳ :**
   i) ಹಾಂವ ಫಾಯಿ ಬೆಂಗ್ಳೂರಕ ವತಲೊಂ
   ii) ತ್ಯೊ ಗೀತ ಗಾಯ್ತೆಲ್ಯೊ
   iii) ತಿಂ ಉದಕ ಪಿತಲಿಂ

5. **ಅನಿಶ್ಚಿತ ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಳ :**
   i) ಹಾಂವ ಫಾಯಿ ಬೆಂಗ್ಳೂರಾಕ ವಚನ.
   ii) ತೊ ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ ತುಕಾ ದೀತ.
   iii) ತೆ ಆತಾಂ ಘರ್ಕಡೆ ಆಸ್ತೀತ.

6. **ಸಾಮಾನ್ಯ ಭೂತಕಾಳ :**

i) ತೊ ಕದೆಲಾರ ಬೈಸ್ಲೊ.

ii) ಕಾಲಿ ಹಾಂಗಾ ಏಕು ಮನುಷ್ಯು ಆಯ್ಲೊ.

iii) ಮೊಯ್ರಿ ತಿಂ ಘರಕಡೆ ಗೆಲಿಂ.

7. **ಸಾಮಾನ್ಯ ಭೂತಕಾಳ :**

i) ರಾಮಾನ ರಾವಣಾಕ ಮಾರ್ಲೊ.

ii) ತುವೆಂ ಚೀಟಿ ಬರಯ್ಲಿವೆ?

iii) ಗಣೇಶಾನ ಕಿತೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ?

8. **ಆಸನ್ನ ಭೂತಕಾಳ :**

i) ರಾಮ ಆಯ್ಲಾ.

ii) ತುಮಿ ಖಂಯಿ ಥಾಕ್ಯೆನ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾತ?

iii) ತೊ ಕದೆಲಾರ ಬೈಸ್ಲಾ.

9. **ಪೂರ್ಣ ಭೂತಕಾಳ :**

i) ರಾಮಾನ ಮೊಯ್ರಿ ಇತ್ತೆಂ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ?

ii) ರಾಮಾನ ಆಂಬೊ ಖೆಲೊ.

iii) ತೊ ಹಾಂಗಾ ಆಯಿಲ್ಲೊವೆ?

10. **ಅಪೂರ್ಣ / ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಭೂತಕಾಳ :**

i) ತೊ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ತಾಲೊ

ii) ಹಾಂವ ದೂದ ಪಿತಾಲೊಂ.

iii) ತೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ ರಾಬ್ತಾಲೆ.

11. **ಲಿಂಗ :**

i) ತೊ ಘೊಡೊ ಧಾಂವ್ತಾ.

ii) ತೆಂ ಮೇಜ ಹಾಂಗಾ ಹಾಡಿ

iii) ಮೋರು ನಾಚ್ತಾ
iv) ತೀ ಕಥಾ ತುವೆಂ ವಾಚ್ಲಿವೆ?
v) ತೀ ಬಾಯ್ಲ ಚಾಯಿ ಪಿತಾ.
vi) ಗಾಯಿ ತಣ ಚರತಾ.

ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಶಬ್ದ : ಘೊಡೊ, ಮೋರು.
ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಶಬ್ದ : ಬಾಯ್ಲ, ಕಥಾ, ಗಾಯಿ.
ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ಶಬ್ದ : ಮೇಜ, ತಣ.

12. ವಚನ :

i) ಚೆಲ್ಲಿಯೊ ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಚ್ತಾತ
ii) ಚೆಲ್ಲೆ ಖೆಳ್ತಾತ
iii) ಸುಣೆಂ ಭೊಂಕ್ತಾ
iv) ಆಜಿ ಚೆರ್ಡುಂವಾಂ ಖಂಯಿ ಗೆಲಿಂ?
v) ಮಾಕ್ಕಾ ಆಂಬೊ ದಿ

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಚೆಲ್ಲಿ	ಚೆಲ್ಲಿಯೊ
ಚೆಲ್ಲೊ	ಚೆಲ್ಲೆ
ಸುಣೆಂ	ಸುಣಿಂ
ಚೆರ್ಡುಂ	ಚೆರ್ಡುಂವಾಂ
ಆಂಬೊ	ಆಂಬೆ

13. ಉತ್ತರ ಪ್ರತ್ಯಯ :

i) ತೆ ಚೆಡೆ ಬೊಡ್ಯಾಂನಿ ಖೆಳ್ತಾತ
ii) ತೊ ಕದೆಲಾರ ಬೈಸ್ಲಾ
iii) ಲಕ್ಷ್ಮಣ್ ರಾಮಾಲೊ ಭಾವು

iv) ಪುಸ್ತಕ ಮೆಜಾಂತು ಆಸ್ಸ

v) ತೊ ರುಕಾಚೆರಿ ಚಡ್ಲಾ.

vi) ತಿ ರಾಮಾಲಿ ಭಯ್ಣಿ.

vii) ಚೆರ್ಡುಂವಾಂಕ ಆಪಯಿ

viii) ರುಕಾ ಥಾಕೂನ ಪಾನ ಪಡ್ಲೆಂ

ಉತ್ತರ ಪ್ರತ್ಯಯ : ಆಂನಿ, ಆಂತು, ಆರ, ಚೆರಿ, ಲಿ/ಲೊ/ಲೆ, ಕ, ಸಾಕೂನ/ಥಾಕೂನ

4. ಸರ್ವನಾಮಾಲೆಂ ರೂಪಾಂತರ :

i) ಹಾಂವೆಂ ತೆಂ ಕಾಮ ಕೆಲೆಂ.

ii) ತಾಂಗೆಲಿಂ ಚೆರ್ಡುಂವಾಂ ಖಂಯಿ ಶಿಕ್ತಾತಿ?

iii) ತಿಕಾ ಇತ್ತೆಂ ಜಾಲೆಂ?

iv) ಮೆಗೆಲಿ ಭಯ್ಣಿ ಘರಕಡೆ ನಾ.

v) ಹಿಗೆಲೆಂ ಘರ ಖಂಯಿ?

vi) ತೆಂ ಬರಪ ಹಾಕಾ ದಿ.

vii) ತಾಣೆಂ ಹೆಂ ಪುಸ್ತಕ ವಾಚ್ಲೆಂ

viii) ತ್ಯಾ ಘರಾಂತು ತುಗ್ಗೆಲೊ ಭಾವು ಆಸ್ಸಾವೆ?

15. ವಿಶೇಷಣ :

i) ತಿ ಗೊರಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಕಾಲಿ ಹಾಂಗಾ ಆಯಿಲ್ಲಿ.

ii) ಕಾಳೆಂ ಸುಣೆಂ ಘೊಂಕ್ತಾ.

iii) ಕೊಂಕಣಿ ಬರಿ ಭಾಸ

iv) ಹಾಂವ ಹುನ ದೂದ ಪಿತಾಂ

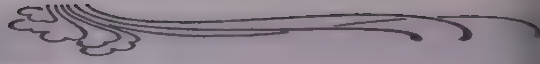
v) ಅಂಗಡಿ ಥಾಕೂನ ಎಕ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಡಿ.

16. ಪರಸರ್ಗ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ :

i) ಮೆಜಾಲೆ ಪೊಂದಾಕ ಮಾಜರ್ ಬೈಸ್ಲಾಂ.

ii) ಚೆರ್ಡುಂವಾಂ ಥಂಯಿ ಖೆಳ್ತಾತಿ.

iii) ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಯೊ.

17. ಕ್ರಿಯೆಲೆಂ ಸಾಧಾರಣ ರೂಪ :

i) ತುಮಿ ಆಜಿ ಸಿನೆಮಾ **ಪಳೊಂವ್ಕಾಕ** ವತ್ತಾತ

ii) ರಾಮ ಮೈದಾನಾಂತು **ಖೆಳ್ಚಾಕ** ವತ್ತಾ.

iii) ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ **ಘೆವ್ಚಾಕ** ಚಾರಿ ರುಪಯಿ ದಿ

iv) ಹಾಂವ ತೆಂ ಪುಸ್ತಕ **ಹಾಡುಂಕ** ವಿಸರ್ಲ್ಲೊಂ.

v) ತೊ ಹಾಂಗಾ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೊಂಕ ಯೆತ್ತಾ....

18. ಪೂರ್ವಕಾಲಿಕ ಕೃದಂತು :

i) ತೊ ಖಾಣ **ಖಾವ್ನು** ಹಾತು ಧುತ್ತಾ.

ii) ತೊ ಪುಸ್ತಕ ಹಾತಾಂತು **ಧರುನು** ವಾಚಿತಾ.

iii) ಕೊಂಕಣಿ **ಶಿಕೂನು** ತುಂ ಇತ್ತೆಂ ಕರ್ತಲೊ?

iv) ದಾಂತ ಘಾಸೂನ ತೋಂಡ **ಧುವ್ನು** ಚಾಯಿ ಪಿಯೆ.

v) ದೋನ ಘಂಟೆ **ವಾಜೂನ** ಧಾ ಮಿನುಟಾಂ ಜಾಲಿಂ..

19. ಜಾಯಿ / ಜಾಲೆಂ :

i) ಮಾಕಾ ದೂದ್ **ಜಾಯಿ.**

ii) ತಿಕಾ ಉದಕ **ಜಾಯಿ.**

iii) ತಾಗೆಲೆಂ ಖಾಣ ಖಾವ್ನು **ಜಾಲೆಂ.**

iv) ರಾಮಾಲೊ ಬೂಕು ವಾಚ್ನೂನ **ಜಾಲೊ.**

20. ಲಾಗ್ತಾ :

i) ತೊ ಕಾಮ ಕರುಂಕ **ಲಾಗ್ತಾ.**

ii) ತೆ ಬೂಕ ವಾಚುಂಕ **ಲಾಗ್ತಾತ.**

iii) ತ್ಯೊ ಗೀತ ಮ್ಹಣುಂಕ **ಲಾಗ್ತಲ್ಯೊ.**

21. **ಜಾಣಾ / ನಾಣಾ :**

  i) ತೊ ಕೋಣ ಮ್ಹಣು ಹಾಂವ **ನೆಣಾ**

  ii) ಹಾಂವ ಕನ್ನಡ ಭಾಸ **ಜಾಣಾ**

22. **ಜೆನ್ನಾ–ತೆನ್ನಾ :**

  i) ಜೆನ್ನಾ ತುಂ ಸಿನೇಮಾಕ ವತ್ತಾ ತೆನ್ನಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಇತ್ತ್ಯಾಕ ಆಪಯ್ನಿ?

  ii) ಜೆನ್ನಾ ಚೊರಾಂನಿ ಪೊಲಿಸಾಂಕ ದೆಖ್ಲೆ ತೆನ್ನಾ ತೆ ಧಾಂವುನು ಗೆಲೆ.

23. **ಜೊ–ತೊ / ಜಿ–ತಿ / ಜೆಂ–ತೆಂ :**

  i) **ಜೊ** ಮನುಷ್ಯು ಹಾಂಗಾ ರಾಬ್ತಾ **ತೊ** ಮೆಗೆಲೊ ಸೋಯ್ರೊ

  ii) **ಜಿ** ಬಾಯ್ಲ ಕಾಲಿ ಹಾಂಗಾ ಆಯಿಲ್ಲಿ **ತಿ** ಮೆಗೆಲಿ ಮಾಮಿ

  iii) **ಜೆಂ** ಸುಣೆಂ ಥಂಯಿ ಭೊಂಕ್ತಾ, **ತೆಂ** ಕೊಣಾಲೆಂ?

24. **ಪ್ರೇರಣಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾ :**

  i) ಹೆಂ ದೂದ ಚೆರ್ಡಾಂಕ **ಪಿವ್ಯೆ**

  ii) ತೊ ಮಾಸ್ತ್ರು ಆಮ್ಕಾಂ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕೈತಾ.

  iii) ಆಂಗಡಿ ಥಾಕುನ ಚಾರಿ ಬೊಂಡೆ ಹಾಡ್ಯೆ.

25. **ಭಾವವಾಚಕ ಕೃದಂತು :**

  i) ತಾಂಕಾಂ **ಶಿಕಪ** ಬರೆಂ ಲಾಗ್ತಾ

  ii) ತಾಂಗೆಲೆಂ **ರಾಂದಪ** ರುಚಿ ಆಸ್ಸ.

26. **ಕರ್ತೃವಾಚಕ ಕೃದಂತು :**

  i) ರಾಂಧ್ಪಿ ರಾಂದುಂಕ ಆಯ್ಲಾ.

ii) ಪಿವ್ಪಿ ಸಮಾಜಾಕ ಕಳಂಕ ಹಾಡ್ತಾ.

iii) ಬರೊವ್ಪಿ ಲೇಖನ ಬರಯ್ತಾ.

27. ಶಬ್ದಾಲಿ ಪುನರುಕ್ತಿ :

i) ತುಮಿ **ಚಾಂಗ–ಚಾಂಗ** ಪುಸ್ತಕಾಂ ವಾಚಾ.

ii) ಬಾಜಾರಾ ಥಾಕೂನ **ಗೋಡ–ಗೋಡ** ಆಂಬೆ ಹಾಡ್ಕಾ.

iii) **ಹೋಡ–ಹೋಡ** ಶಬ್ದ ಕರನಾಕಾ.

iv) **ಎಕು–ಎಕು** ಥೆಂಬ್ಯಾನ ಕೊಳ್ಸೊ.

v) **ಖಾವ್ನು – ಖಾವ್ನು** ಪೋಟ ಭರ್ಲೆಂ.

vi) ದೂದ **ಪಿತಾಂ–ಪಿತಾಂ** ಚೆರ್ಡುಂ ನಿದಲೆಂ.

vii) **ಉಲೊವ್ನು ಉಲೊವ್ನು** ತಾಗೆಲೊ ತಾಳೊ ಸುಕ್ಲೊ.

28. ಕಾಳವಾಚಕ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ ವಾಕ್ಯಾಂಶ :

i) ತಿ **ಚೆಲ್ಲಿ ಧಾಂವ್ತಾಸ್ತಾನಾ** ಪಳ್ಳಿ (ಪಡ್ಲಿ).

ii) **ಪಿಕಲ್ಲಿ ಖೊಲ್ಲಿ ಪಡ್ತಾಸ್ತಾನಾ** ಹರ್ವಿ ಖೊಲ್ಲಿ ಹಾಸತಾ.

iii) **ತುಂ ವತಚ** ತೊ ಯೆತಲೊ.

29. ಸಂಭಾವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯತ್‌ಕಾಳ :

i) ದೇವು ಬರೆಂ ಕರೊ

ii) ತುಮಿ ಹಾಂಗಾ ಯೆವ್ಯೆತ

iii) ಹಾಂವ ಭಿತ್ತರಿ ಯೆವುಂವೆ?

vi) ಆಮಿ ಹೆಂ ಕಾಮ ಕರುಂಯಾ.

30. ಸಂಭಾವ್ಯ ವರ್ತಮಾನಕಾಳ :

i) ರಾಮ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ತಾ ಜಾಯಿತ

ii) ತೆ ಬರಯ್ತಾತ ಜಾತೀತ

iii) ತ್ಯೊ ಸರ್ಬತ್ ಪಿತಾತ್ ಜಾತೀತ

vi) ಸೀತಾ ಗೀತ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಜಾಯ್ತ

1. **ಸಂಭಾವ್ಯ ಭೂತಕಾಳ :**

i) ತಿ ಆತಾಂ ಘರಾ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಜಾಯ್ತ

ii) ಸೀತಾ ಶೀತ ಜೆವ್ಲಿ ಜಾಯ್ತ

iii) ಚೆರ್ಡುಂವಾಂನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಲಿ ಜಾಯಿತ

2. **ಸಂಧಿಗ್ದ್ ವರ್ತಮಾನಕಾಳ :**

i) ತುಂ ಭಾಯ್ರ ಸರಿ, ತೊ ಆತಾಂ ಯೆತಾ ಜಾತಲೊ.

ii) ಸೀತಾ ಭಯ್ಣಿಕ ಪತ್ರ ಬರೈತಾ ಜಾತಲಿ

iii) ಆವ್ಸ ಚೆರ್ಡಾಕ ದೂದ ದಿತಾ ಜಾತಲಿ

33. **ಸಂಧಿಗ್ದ್ ಭೂತಕಾಳ :**

i) ನಾರಾಯಣಾನ ಚೀಟಿ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಜಾತಲಿ

ii) ತಾಣೆಂ ಹೆಂ ಕಾಮ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಜಾತಲೆಂ

iii) ತೆ ಆಜಿ ವ್ಹಾಡಿರ್ಕೇಕ ಗೆಲ್ಲೆ ಜಾತಲೆ

34. **ಸಮಾಸ**

i) **ಅವ್ಯಯಿಭಾವ ಸಮಾಸ :** ಯಥಾಶಕ್ತಿ, ಘೋಟಭರ

ii) **ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ :** ಘರಜಾವಂಯಿ, ಕೊಡುವಿಷ, ದುದ್ಯಾಫಳ.

iii) **ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ :** ಖಾಂಕಿ–ಶಿಂಕಿ, ತಾಳ–ಮೂಳ, ಹಾತು–ಪಾಯು, ರೂಕ–ರುಕಾವಳ.

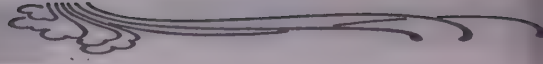
35. **ಮೊವ್ಹಾಂ :**

i) ದನ್ಪಾರಾಂ ಜಾಂವ್ಚಾಕ ತಾಕಾ ಪೊಟಾಂ ಪಿಲ್ಲಾಂ ರಡ್ತಾತ.

ii) ಚಾಂಗ ಉಪದೇಶ ಕಾನು ದೀವ್ನು ಆಯ್ಕು

iii) ತಾಣೆಂ ರಾಮಾಲೆಂ ಪೆನ್ಸ್ ಘೂಂಕ ಮಾರ್ಲೆಂ

iv) ವ್ಹಾಡಿರ್ಕೇಕ ಜಾಲಿ ಆನಿ ತೋಂಡ ಗೋಡ ಕರಯಾಂ.

36. **ಮ್ಹಣ್ಯೊ / ಗಾದಿ :**

i) ದಾಂತಯಾತುಲೆಂ ರಡ್ತಾನಾ, ಸುಪಾಂತುಲೆಂ ಹಾಸ್ತಾ

ii) ತೂಪ ಘಾಲಿಲ್ಲ್ಯಾ ಆಯ್ದನಾಕ ನಯ ವತನಾ

iii) ದರಿಯಾಂ ಆಸಾ ಮಾಸೋ, ಮೋಲ ಕರತಾ ಪಿಸೋ

iv) ಮಾಳಪ್ಪ ಪೈಕ ಜ್ಯೋರು ಜಾಲ್ಯಾರಿ, ಸಂಗ್ರಮಾಕ ಪೇಜವೇ?

v) ಹೂನ ಪೇಜೇಕ ತೂಪ ನಾಕ್ಕಾ, ಧಾಕಟಿ ಬಾಯ್ಲೇಕ ರೂಪ ನಾಕ್ಕಾ

vi) ಹಾತಾ ಕಾಂಕ್ಣಾಕ ಆರಶಿ ನಾಕ್ಕಾ, ಮೊಡ್ವೊಳ್ಯಾ ಚರಡಕ ಬಾಸೊ ನಾಕಾ.

vii) ಗೋರುಂ ನಿಪ್ಪಯ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣು ಗೊಟೊ ನಿಪ್ಪಯ್ನಾಕಾ.

viii) ಬರಿಲ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ದಹ್ಯಾಂತು ಘಾತ್ತೋರು.

ix) ಪಿಂಡಾಕ ಅಂಡ ಲಾಯಿಲ್ಯಾವಾರಿ.

x) ಉದಕಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ಮಾರ್ಲ್ಯಾವರಿ ಘೋವ ಬಾಯ್ಲ ಏಕಚಿ.

37. **ಹುಮಿಣ್ಯೊ**

i) ತೀಕ ತೀಕ ಪಾನ
ಕರ್ಬಲಾಂಚೆ ರಾನ
ತೆಜ್ಜೆ ನಾಂವ ಸಾಂಗಾನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ
ತುಕಾ ಉನ್ಸಾ ಮಾನ (ಆಲೆಂ)

ii) ದಣ್ಪೊ, ದಣ್ಪ್ಯಾ ವಯ್ರಿ ಕುಡವು
ಕುಡವಾ ವಯ್ರಿ ಸಿದ್ದೆ
ಸಿದ್ದ್ಯಾವಯ್ರಿ ಗುಡ್ಡೊ
ಗುಡ್ಡ್ಯಾ ವಯ್ರಿ ಕರಡ
ಕರಡಾ ವಯ್ರಿ ಗೊರವ ಚರತಾ (ಮನುಷ್ಯ)

iii) ಹಡ್ಪ, ಹಡ್ಪ್ಯಾ ಭಿತರಿ ಖಡ್ಪ
ಖಡ್ಪಾ ಭಿತ್ತರಿ ಶಂಖು
ಶಂಖಾ ಭಿತ್ತರಿ ತೀರ್ಥ (ನಾರ್ಲ್)

iv) ಘರಾಂತು ಮ್ಹಾಕ್ಕಾ ಆಪ್ಡಿಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯಿ
ತುಕ್ಕಾ ನೀದ ಪಡನಾ (ಬಾಗಿಲ/ದಾರ)

v) ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಘರ್ಚಾ ದೇವಾಕ
ಮೂಸ ಆಪ್ಡಿನಾಚಿ (ಉಜ್ಜೊ)

vi) ದಿವ್ಸಾಕ ಕಳೋ
ರಾತ್ರೀಕ ಮೂಲ (ಮಾಂದ್ರಿ)

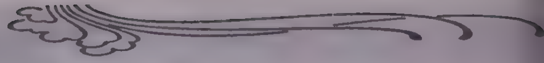
vii) ಮುಖಾರಿ ಬೈಸ್ಲಾ ಟೊಪ್ಪಿ ಭಟ್ಟು
ಮಾಕ್ಷಾನ ಆಸಾಚಿ ಪಾಂಯ್ಯಿಂ ಲೋಕು (ಕೆಂಳ್ಳೊ)

viii) ತಾಂಬ್ಡೆ ತೊಂಡಾ ಸಾಯ್ಬು
ಪಾಟ್ಲೆನ ವಟ್ಟು ಚೆಯ್ಡೆ (ಕೆಂಳ್ಳೊ)

ix) ಘಾಟಾರು ಸಾನು ತೀನಿ ಕಲವಂತ ಆಯ್ಲೆ
ಏಕ ತಳ್ಯಾ ಗೆಲೆ
ಏಕ ರುಕಾರಿ ಗೆಲೆ
ಏಕ ಹಿಂಡಾಂತು ಗೆಲೆ (ಸಾಳಕ, ಚಾಂಪೆಂ, ಕೇದಗ)

x) ಚುನ್ನೊ ಕಾಡೀಲೆ ಘರ
ವಚ್ಚಾಕ ವಾಟ ನಾ (ತಾಂತಿಂ).

ರಚನಾ ವಿಭಾಗ್

25. ಪತ್ರ್ ಲೇಖನ್

ಪತ್ರಾಚೆ ಭಾಗ್/ಅಂಗ್ :

1. **ಜಾಗೊ ಆನಿ ತಾರಿಕ್ :** ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಉಜ್ವ್ಯಾ ಕೊಣ್ಯಾ್ಯರ್ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ಜಂಯ್ ಥಾವ್ನ್ ಪತ್ರ್ ಬರಯ್ತಾತ್ / ಧಾಡ್ತಾತ್. ಜಾಗ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸಕಯ್ಲ್ ಜ್ಯಾ ದಿಸಾ ಪತ್ರ್ ಬರಯ್ತಾತ್ ತ್ಯಾ ದಿಸಾಚಿ ತಾರಿಕ್ ಬರೊಂವ್ಚಿ.

2. **ಸಂಬೋಧನ್ :** ಜಾಕಾ ಪತ್ರ್ ಧಾಡ್ತಾತ್, ತಾಕಾ ಪತ್ರಾಚೆ ದಾವೇ ಕುಶಿನ್ ಸಂಬೋಧನ್ ಕರ್ಚೆಂ. ಪತ್ರ್ ಪಾವ್ತೆಲ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾಚೆ/ವ್ಯಕ್ತಿಚೆ ಪ್ರಾಯ್, ಯೋಗ್ಯತಾಯ್, ಸ್ಥಾನ್‌ಮಾನ್ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಸಂಬೋಧನ್ ಕರ್ಚೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಭಲಾಯ್ಕೆ ವಿಶಿಂ ವಿಚಾರ್ ಕರ್ಚೊ.

3. **ಮುಖೆಲ್/ಪ್ರಧಾನ್ ಭಾಗ್ :** ಹೊ ಭಾಗ್ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಕಾಳಿಜ್ ಯಾ ಅತ್ಮೊ. ಪತ್ರಾದ್ವಾರಿಂ ಜೊ ವಿಷಯ್ ಆಮಿ ಕಳೊಂವ್ಕ್ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಂವ್ ತೊ ವಿಷಯ್ ಹ್ಯಾ ಭಾಗಾಂತ್ ಕ್ರಮಾನುಸಾರ್, ಸರಳ್ ಭಾಶೆಂತ್ ಮಂಡನ್ ಕರ್ಚೊ. ಹರ್ಯೆಕಾ ನವ್ಯಾ ವಿಷಯಾಕ್ ನವೊ ಪ್ಯಾರಾ ಸುರು ಕರಿಚೆ.

4. **ಸಂಪ್ಣಿ :** ಪತ್ರಾಚೆ ನಿಮಾಣೆಂ ಭಲಾಯ್ಕಿ, ಹಾಲ್-ಚಾಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಶಿಂ ವಿಚಾರ್ ಕರುನ್ ಪತ್ರ್ ಬರೊವ್ಪ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ನಾಂವ್ ಘಾವೊತ್ಯಾ ವಿಶೇಷಣಾ ಸಂಗಿಂ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ.

5. **ಪತ್ತೊ/ವಿಳಾಸ್ :** ನಿತಳ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಪಂಗ್ತಿಂ ಮಧೆಂ ಜಾಯ್ ಪುರ್ತೊ ಜಾಗೊ ಸೊಡುನ್ ಬರಯ್ಜೆ. ಪತ್ರ್ ಪಾವ್ತೆಲ್ಯಾಚೆಂ ನಾಂವ್, ಹುದ್ದೊ ಗ್ರಾಮ್/ಗಾಂವ್, ಸುವಾತ್, ಟಪಾಲ್, ತಾಲೂಕ್, ಜಿಲ್ಲೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಂಡಾವಳಿರ್ ಸಕಯ್ಲ್ ಸಕಯ್ಲ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್.

ಸವಾಲ್ 1 : ಪಿಡೆಚೆಂ ಕಾರಣ್ ದೀವ್ನ್ ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚಿ ರಜಾ (ಸುಟಿ) ಮಾಗುನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗ್ ಶಿಕ್ಷಕಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಏಕ್ ಸುಟಿ ಪತ್ರ್/ ರಜಾರ್ಜಿ ಬರಯ್.

ಸುಟಿಪತ್ರ್ / ರಜಾರ್ಜಿ

ಶಾಂತಿ ನಿವಾಸ್,
ಗಾಂಧಿ ರಸ್ತೊ, ಮಂಗ್ಳುರ್ – 3
ತಾ. 31–03–2011

ಹಾಚೆ ಥಾವ್ನ್,

ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್,
ಸವೊ ವರ್ಗ್ ಬಿ
ವಿದ್ಯಾಭಾರತಿ ಸ್ಕೂಲ್, ನೆಹರೂನಗರ್, ಮಂಗ್ಳುರ್.

ಹಾಂಕಾಂ,

ವರ್ಗ್ ಶಿಕ್ಷಕ್,
ಸವೊ ವರ್ಗ್ ಬಿ.,
ವಿದ್ಯಾಭಾರತಿ ಸ್ಕೂಲ್, ನೆಹರೂ ನಗರ್, ಮಂಗ್ಳುರ್.

ವಿಷಯ್ : ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚಿ ರಜಾ (ಸುಟಿ)
ಮಾನೆಸ್ತ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ, ನಮಸ್ತೆ ।

ಕಾಲ್ ರಾತಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ತಾಪ್ ಯೆತಾ. ತಾಪಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಶೆಳ್ ಆನಿ ಖೊಂಕ್ಲಿ ಸಯ್ತ್ ಆಸಾ. ವಕತ್ ದಿತಾನಾ ದಾಕ್ತೆರಾನ್ ಮ್ಹಾಕಾ ತೀನ್ ದೀಸ್ ವಿಶೆವ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸುಚಯ್ಲಾಂ. ದೆಖುನ್ ತುಮಿ ಮ್ಹಾಕಾ ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚಿ ರಜಾ ಮಂಜೂರ್ ಕರಾತ್ ಆನಿ ಮ್ಹಜೇ ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚಿ ಗಯ್ರ್‌ಹಾಜ್ರಿ ಮಾಫ್ ಕರಾತ್.

ಉಪ್ಕಾರ್ ಆಟೊವ್ನ್,

ತುಮ್ಚೊ ವಿಧೇಯ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,
ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್

ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಿ ದಸ್ಕತ್

ಸವಾಲ್ 2 : ಆಪ್ಣಾಚ್ಯಾ ಜಲ್ಮಾದಿಸಾಚ್ಯಾ ಸುವಾಳ್ಯಾಕ್ ಆಪೊವ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಇಷ್ಟಾಕ್/ ಇಷ್ಟಿಣೆಕ್ ಏಕ್ ಆಮಂತ್ರಣ್ ಪತ್ರ್ ಬರಯ್.

ಆಮಂತ್ರಣ್ – ಪತ್ರ್

ಆಶಾ ನಿವಾಸ್, ಠಾಗೋರ್ ಆಸ್ತೊ,
ಸುಭಾಷ್ ನಗರ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ – 8,
ತಾ. : 31–03–2011

ಮೊಗಾಚ್ಯಾ ಸುಧೀರ್,

ಮೊಗಾ ಸವೆಂ ನಮಸ್ಕಾರ್. ಹಾಂವ್ ಹಾಂಗಾ ಬರೇ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಆಸಾಂ. ತುಂ ಆನಿ ತುಜಿಂ ಘರ್ಚಿಂ ಸಮೆಸ್ತಾಂ ಭಲಾಯ್ಕೆಂತ್ ಆಸ್ತೆಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಪಾತ್ಯೆತಾಂ. ತುಜೆಂ ಪತ್ರ್ ಪಾವ್ಲೆಂ. ವಾಚುನ್ ಸಂತೊಸ್ ಜಾಲೊ.

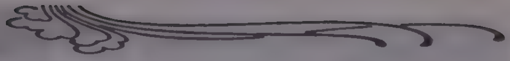
ಮೊಗಾಚ್ಯಾ ಇಷ್ಟಾ, ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಚೇ 15 ತಾರಿಕೆರ್ ಮ್ಹಜೊ ಜಲ್ಮಾ ದೀಸ್. ತ್ಯಾ ದೀಸ್ ರಾತಿಂ 8 ವರಾರ್ ಆಮ್ಗೆರ್ ಜೆವ್ಣಾ ಸವೆಂ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಸುವಾಳೊ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ಸುವಾಳ್ಯಾಂತ್ ಭಾಗ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ತುಕಾ ಹೆಂ ಆಪೊವ್ಣ್ಯಾ– ಪತ್ರ್ ಧಾಡ್ತಾಂ. ತುವೆಂ ಹ್ಯಾ ಸುವಾಳ್ಯಾಕ್ ಚುಕನಾಸ್ತಾಂ ಹಾಜರ್ ಜಾಯ್ಜೆ. ಆಮ್ಚೆ ಹೆರ್ ಮಿತ್ರ್ಯಿ ಯೆತಲೆ. ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಆವಯ್–ಬಾಪಾಯ್ನ್ಂಯಿ ತುಕಾ ಒತ್ತಾಯೆನ್ ಆಪಯ್ಲಾಂ.

ಪತ್ರ್ ಸಂಪೊಂವ್ಚೆ ಆದಿಂ, ತುಜ್ಯಾ ಆವಯ್ ಬಾಪಾಯ್ಕ್ ಮ್ಹಜೊ ನಮಸ್ಕಾರ್ ಪಾಟಯ್.

ಹಾಂಕಾಂ, ಸುಧೀರ್ ಕುಮಾರ್, ಶಾಂತಿ ಸದನ್, ಗಾಂಧಿ ನಗರ್, ಉಡುಪಿ. ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕ್ ಆನಿ ಜಿಲ್ಲೊ.

ತುಜಿ ವಾಟ್ ಪಳೊವ್ನ್ ಆಸ್ಚೊ,
ತುಜೊ ಆತ್ಮೀಯ್ ಇಷ್ಟ್,
ಸುನಿಲ್ ಕುಮಾರ್

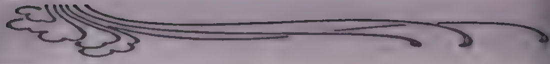

26. ಪ್ರಬಂಧ್ ಲೇಖನ್

ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಆಪ್ಲೆ ವಿಚಾರ್ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ಬರ್‍ಯಾ ರುಪಾರ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ್ ಕರಪ್ 'ಪ್ರಬಂಧ್ ಲೇಖನ್' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಪಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ :

1. ವಿಂಚ್ಲ್ಲೊ ವಿಷಯ್ ಸಾರ್ಕೊ ಕಳಿತ್ ಆಸಜೆ.
2. ವಿಷಯಾಚಿ ಏಕ್ ರೂಪ್-ರೇಖಾ ತಯಾರ್ ಕರಿಜೆ.
3. ಮುಖೆಲ್ ವಿಷಯ್ ಸಾರ್ಕ್ಯೇ ರಿತಿನ್ ವಿಸ್ತರುಂಕ್ ಜಾಯ್.
4. ಲ್ಹಾನ್-ಲ್ಹಾನ್ 4–5 ಪ್ಯಾರಾ ಆಸುಂದಿತ್.
5. ಪ್ಯಾರಾ ಎಕಾಮೆಕಾಕ್ ತಾಳ್ ಪಡಜೆ ಆನಿ ಎಕಾಮೆಕಾಕ್ (ಪೂರಕ್) ಆಸಜೆ.
6. ಬರಯ್ಲ್ಲೆಂಚ್ ವಿಂಗಡ್-ವಿಂಗಡ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಘುಂವ್ಡಾವ್ನ್ ಘುಂವ್ಡಾವ್ನ್ ಬರೊಂವ್ಚೆಂ ನ್ಹಯ್.
7. ಲಿಂಗ್, ವಚನ್, ಪುರುಷ್, ವಾಕ್ಯ್ ರಚನಾ ವಿಶಿಂ ವ್ಯಾಕರಣಿಕ್ ಚುಕಿ ಆಸುಂಕ್ ನಜೊ.
8. ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಲೇಖನ್ ಚಿಹ್ನಾಂ ಸಾರ್ಕಿಂ ವಾಪರ್ಚಿಂ. ಅರ್ಥ್ ಸ್ಪಷ್ಟತಾಯೆ ಖಾತಿರ್ ಸಮನಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದ್ ದಿವ್ಯೆತ್.
9. ವಾಪರಾರ್ ನಾಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆನಿ ಚಡ್ ಕಠಿಣ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರಿನಾಯೆ. ವಾಕ್ಯಾಂ ಮೊಟ್ವಿಂ, ಸರಳ್, ಸೊಂಪಿಂ ಆನಿ ಸಮ್ಜುಸಾರ್ಕಿಂ ಆಸುಂದಿತ್.
10. ಗಾದಿ (ಮ್ಹಣ್ಣ್ಯೊ), ಮೊವ್ಹಾಂ, ಹುಮಿಣ್ಯೊ, ಶ್ರೇಷ್ ಕವಿಂಚಿಂ ಯಾ ಲೇಖಕಾಂಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ, ಉದ್ಧೃತ್ ವಾಕ್ಯ್-ಹಾಂಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಪ್ರಬಂಧಾಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಚಡಯ್ತಾ.

11. ಸೊಭಿತ್ ಹಾತ್-ಬರಪ್, ಆಕರ್ಷಕ್ ಶೈಲಿ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ವಿಷಯ್ ಮಂಡನ್ ಪ್ರಬಂಧಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ವಾಡಾಯ್ತಾ

ಪ್ರಬಂಧ್ ಲೇಖನಾಚಿ ಥೊಡೆ ಮುಖೆಲ್ ಹಂತ್ / ಭಾಗ್ :

1. **ಪ್ರಸ್ತಾವನ್** : ಆಕರ್ಷಕ್, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್ ಆನಿ ಪ್ರಭಾವ್ ಪೂರ್ಣ್ ಆಸಜೆ.
2. **ವಿಷಯ್ ವರ್ಣನ್** : ಮಹತ್ವಾಚೊ ಭಾಗ್, ವಿಷಯಾಚ್ಯಾ ಮಹತ್ವಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಗರ್ಜೆ ಪುರ್ತೆ ಪ್ಯಾರಾ ಕರ್ಯೆತ್. ವಿಚಾರಾಂಚೊ ಕ್ರಮಿಕ್ ವಿಕಾಸ್ ಆಸಜೆ. ವಿಷಯ್ ಸಮರ್ಥನ್ ಕರುಂಕ್ ಫಾವೊತಿಂ ಉದಾಹರಣಾಂ ದಿವ್ಯೆತ್.
3. **ಸಂಪವ್ಣಿ** : ಹಾಂತುಂ ಪ್ರಬಂಧಾಚೊ ಸಾರ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ್, ಸ್ಪಷ್ಟ್, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ಆನಿ ಭಾವ್‌ಪೂರ್ಣ್ ಆಸುಂದಿ.

ಸಕಯ್ಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್ಯ್ ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಏಕ್ ಪ್ರಬಂಧ್ ದಿಲಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್ಯ್

ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಭಾರತ್ ಫುಡ್ ಕರುನ್ ಆಸ್ಚೇ ಬಾಹ್ಯ್ ಆನಿ ಆಂತರಿಕ್ ಸಮಸ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ದಬಾವಾಂತ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್ಯ್ ಉರೊಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ ಸರ್ವಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಅತೀ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾಲಾಂ. ವಿವಿಧ್ ಧರ್ಮಾಂಚ್ಯಾ, ಥರಾವಳ್ ಭಾಸೊ ಉಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ, ವಿವಿಂಗಡ್ ರಿತಿ-ರಿವಾಜಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ಪಾಳ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವಿಶಾಲ್ ದೆಶಾಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಸಮುದಾಯಾಕ್ ಎಕ್ವಟಾನ್ ಬಾಂದ್ಚೆಂ ಭಾವೈಕ್ಯ್‌ಚ್ ಆಜ್ ಭಾರತಾಚಿ ಜಿವಾಳಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್ಯ್ ಹಾಚೆಂ ಸ್ವರೂಪ್, ಮಹತ್ವ್ ಸಮ್ಜುಂಚೆ ಪಯ್ಲೆಂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಚೆಂ ಸ್ವರೂಪ್ ಅರ್ಥ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್, ಸಮರ್ಥ್ ಜಾಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಆಸ್ಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ್ ಭುಂಯ್ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಜಿಯೆಂವ್ಚೊ ಲೊಕಾ ಸಮುದಾಯ್ ಏಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾತಾ. ಅಸಲೊ ಲೊಕಾ

ಸಮುದಾಯ್ ಎಕೆಚ್ ಭಾಸ್, ಜನಾಂಗ್, ಧರ್ಮ್, ಸಂಪ್ರದಾಯಾಚೊ ಜಾಯ್ಜೆ ಮ್ಹಣುನ್ ಕಾಂಯ್ ನಾ. ಆಶೆಂ ವಿಭಿನ್ನ್ ಭಾಸೊ, ಜಾತಿ-ಕಾತಿ, ರಿವಾಜಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಾಂಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಲೋಕ್ ಆಮಿ ಎಕಾಚ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚಿ ಪರ್ಜಾ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ಸೊಗ್ಣಾಂತ್ ಎಕ್ವಟಾಂವ್ಚ್ಯೊ ಬಾಂದ್‌ಚ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್ಯ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾ.

ವಿವಿಧಾಯೆಂತ್ ಎಕ್ಲಟ್ (unity in diversity) ಹೆಂ ಉತರ್ ಭಾರತ್ ದೇಶಾಚಿ ವಿಶಿಷ್ಟತಾಯ್. ಕಾಶ್ಮೀರಾ ಥಾವ್ನ್ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಪರ್ಯಾಂತ್, ರಾಜಸ್ಥಾನಾಚೇ ಮರುಭುಮಿ ಥಾವ್ನ್ ಅಸ್ಸಾಂ - ಅರುಣಾಚಲ್ ಪ್ರದೇಶಾಂಚ್ಯಾ ಗುಡ್ಡ್ಯಾ-ದೊಂಗ್ರಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಭವ್ಯ್ ದೆಶಾಚಿ ವಿಸ್ತಾರಾಯ್ ಆಸಾ. ವಿವಿಂಗಡ್ ಜನಾಂಗಾಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಹಾಂಗಾಚೊ ಲೊಕಾ ಸಮುದಾಯ್ ಭಾಸ್, ಜಾತ್, ರಿವಾಜ್, ಜಿಣಿಯೆ- ರೀತ್, ಖಾಣ್-ಪದ್ಧತ್, ಸಂಪ್ರದಾಯಾಂನಿ ವಿಬಿನ್ನ್ ರೀತಿ - ನೀತಿ ಪಾಳುನ್ ಆಯ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆಮಿ ಪಳವೈತ್. ತಶೆಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಬ್ರಿಟಿಷಾಂಚೇ ಸಾಂಕ್ಳಿ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟುನ್ 1947, ಆಗಸ್ಟ್ 15ವೆರ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್, ಸಾರ್ವ್‌ಭೌಮ್ ರಾಷ್ಟ್ರ ಜಾಂವ್ಚೆ ಫುಡೆಂ, ಭಾರತಾನ್ ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಕಾಳಾರ್ ಏಕ್ ದೇಶ್ ಮಣ್ಲಲೆಂ ರಾಜಕೀಯ್ ಸ್ವರೂಪ್ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಕ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತರಿಪೂಣ್ ಪುರ್ವಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಉಪಖಂಡಾಚೊ ಹರ್ಯೇಕ್ ನಿವಾಸಿ ಆಪುಣ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಪ್ರದೇಶಾಚೊ ನಿವಾಸಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್‌ಯಿ ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಆಪುಣ್ ಭಾರತೀಯ್ ಮ್ಹಣ್ಲಲೆಂ ಚಿಂತಪ್, ಅಭಿಮಾನ್ ವಾಡುನ್ ಹಾಡಿತ್ ಆಯ್ಲಲೊ ನಿಜಾಯ್ಕಿ ಅಜಾಪಾಂಚಿ ಗಜಾಲ್.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೆಶಾಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೆಂ ತನ್-ಮನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸೂತ್ರಾಂತ್ ಬಾಂಧ್ಚೆ ಮುಖೆಲ್ ಅಂಶ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾತ್: ಭಾರತಾಚೊ ಇತಿಹಾಸ್, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಫುಡಾರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜ್, ರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತ್, ರಾಷ್ಟ್ರ ಲಾಂಛನ್, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಫೆಸ್ತಾಂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಸಂಕೇತ್ ಆನಿ ಸ್ಮಾರಕಾಂ, ಖಬ್ರೆ ಪತ್ರಾಂ, ದೂರ್‌ದರ್ಶನ್, ರೇಡಿಯೊ(ಸಮೂಹ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂ), ಸಂವಿಧಾನ್, ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಸೊ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಫುಡ್ಲ್ಯಾ ಉಜ್ವಲ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಫುಡಾರಾಚ್ಯೊ ಆಶಾ-ಆತ್ರೆಗ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಭಾರತೀಯಾಂಕ್ ಎಕ್ವಟಾಯ್ತಾತ್.

ಭಾರತೀಯ್ ಪರ್ಜಾ ಪುರಾತನ್ ಕಾಳಾ ಥಾವ್ನ್‌ಚ್ ವಿವಿಧಾಯೆಂತ್ ಎಕ್ವಟ್ ಮ್ಹಣ್ಲಲೆಂ ಸೂತ್ರ್ ಮಾನುನ್ ಜಿಯೆವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ. ಹಾಂಗಾಚೊ ಲೋಕ್

ಹ್ಯಾ ದೇಶಾಂತ್ ಜಲ್ಮೊನ್ ನಾಂವಾಡ್ಡಿಕ್ ಜಾಲ್ಲೆ ಮಹಾಪುರುಷ್, ಸಾಧು ಸಂತ್, ವೀರ್ ಪುರುಷ್, ಮಹಾಕವಿ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಎಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಕ್, ಭಾಶೆಕ್, ಧರ್ಮಾಕ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಬೊಟ್ ಜೊಕಿನಾಸ್ತಾಂ, ಆಪ್ಲೆಚ್ ಮ್ಹಣ್ಲಲೆಂ ಅಭಿಮಾನ್ ಪಾವ್ತಾತ್. ವೇದ್, ಉಪನಿಷತ್, ರಾಮಾಯಣ್, ಮಹಾಭಾರತ್ ಹೇ ಭುಂಯ್ಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆಂ ಅಪೂರ್ವ್ ದೆಣೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಸರ್ವಾಂನಿ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್ಲಾಂ. ಭಾರತೀಯ್ ಪರ್ಜಾ ಹ್ಯಾ ವಿಶಾಲ್ ದೆಶಾಚೇ ವಿಸ್ತಾರಾಯೆಂತ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ರುಪಾಂನಿ ವ್ಯಕ್ತ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಶಿಲ್ಪ್ - ಸಂಗೀತ್ - ನಾಚ್-ಚಿತ್ರ್-ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪ್ರಕಾರಾಂಚೊ ಉರ್ಬೆನ್ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರುಂಕ್ ಫುಡೆಂ ಸರ್ಲ್ಯಾ. ಅಶೆಂ ಆಮಿ ಸಕ್ಡಾಂ ಭಾರತೀಯ್ ಏಕ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಲಿ ಭದ್ರ್ ಬುನ್ಯಾದ್ ಬಾಂದ್‌ಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ಸಗ್ಳೊ ದೇಶ್ ಬ್ರಿಟಿಷಾಂಚ್ಯಾ ಅನ್ಯಾಯ್ - ಅತರ್ವಣಾಂ ವಿರೋಧ್ ಪೌರುಷಾನ್ ಝುಜೊಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲೆಂ. ಸಗ್ಳ್ಯ ಸಂವ್ಸಾರಾತ್‌ಚ್ ಸಮರ್ಥ್, ಪರಿಣಾಮ್‌ಕಾರಿ, ಆದರ್ಶ್ ಲೋಕ್ ರಾಜ್ ರಾಷ್ಟ್ ಬಾಂದುಂಕ್ ಆಸ್ಪದ್ ಜಾಲೊ.

ಪ್ರಸ್ತುತ್ ಆಧುನಿಕ್ ಸಂವ್ಸಾರಾನ್ ಉತ್ಸಾಹಾನ್ ಆನಿ ಉರ್ಬೆನ್ ಎಕ್ವಿಸಾವ್ಯಾ ಶೆಕ್ಡ್ಯಾಕ್ ಪಾಯ್ ಪಾಯ್ ದವರ್ಲಾ. ಮನ್ಶ್ಯಾಸಮಾಜಾನ್ ಉದ್ಯಮೀಕರಣ್, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಪ್ರಗತಿ, ಜಾಗತೀಕರಣ್, ಸಮೂಹ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂ, ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ್ ಜಿಣಿಯೆ ಸವ್ಲತ್ಯೊ ಇತ್ಯಾದಿ ವರ್ವಿಂ ನವೆಂ ರೂಪ್ ಆಪ್ಣಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಸಂಧಿ ಕಾಳಾಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ, ಭಾರತ್ ದೇಶ್ ಪ್ರಗತಿ ಪಥಾರ್ ಫುಡೆಂ ಸರ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಹ್ಯಾ ಪ್ರಗತಿ ಪಥಾರ್ ಪಾವ್ಲಾಂ ಕಾಡುಂಕ್ ದೆಶಾನ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಆಪ್ಲಿ ಸಮಗ್ರತಾಯ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚಿ ಅತಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಅತಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚೊ ಆಧುನಿಕ್ ಕಾಳ್ ಭಾರತೀಯಾಂಕ್ ಪರಿಕ್ಷೆವೇಳ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆಂ ವಿಸ್ರುಂಕ್ ನಜೊ. ಆದಿಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸಾಂಬಾಳುನ್ ಆಯ್ಲೆಲೆಂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್‌ಚ್ ಆತಾಂಯ್ ಆಮಿ ರಾಕುನ್ ವ್ಹರಿಜೆ. ಭಾರತ್ ದೆಶಾನ್ ದುಸ್ಮನಾಂಚಿ ಭೆಷ್ಟಾವ್ಣಿ, ಆಕ್ರಮಣಾಂ ಸಮರ್ಥ್ ರಿತಿನ್ ಫುಡ್ ಕರಿಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಪಯ್ಲೆಂ ಆಮಿ ಭಾರತೀಯಾಂನಿ ಪರಸ್ಪರ್ ಎಕ್ವಟಾನ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ಲಲೆಂ ಸತ್ ಘಟ್ ಮತಿಂತ್ ಧರುಂಕ್ ಜಾಯ್. ಹೆಂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಭಾವೈಕ್‌ಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಚ್ಯಾ ಉಜ್ವಲ್ ಭವಿಷ್ಯಾಚೆಂ ಆಶೆಕಿರಣ್ ಮ್ಹಣ್ಪಾಂತ್ ದುಭಾವ್ ನಾ.

27. ಅನುವಾದ್ ಕಲಾ

ಅನುವಾದ್ (ಭಾಷಾಂತರ್/ತರ್ಜುಮೊ/ಅಣ್ಕಾರ್) ಕರ್ತಾನಾ ಪಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ :

1) ಸರ್ವ್ ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಯಾಂ ಸೊಡಿನಾಸ್ತಾಂ ಅನುವಾದ್ ಕರಿಜೆ.

2) ಅನುವಾದ್ ಕರ್ಚ್ಯೇ ಭಾಶೆಚೆಂ ಖಾಶೆಲೆಪಣ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಅನುವಾದ್ ಕರ್ಚೊ.

3) ಅನುವಾದ್ ಕರ್ಚ್ಯೇ ಭಾಶೆಚಿ ವಾಕ್ಯ ರಚನಾ, ಗಾದಿ, ಮೊವ್ಳಾಂ, ವಾಕ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣಿಕ್ ಬಾಂದಾವಳ್ ಕುಶಿಂ ಗುಮಾನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ.

4) ಗರ್ಜ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಕಡೆ ಭಾವಾನುವಾದ್ ಕರ್ಚೊ.

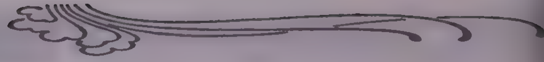
5) ವ್ಯಾಕರಣಿಕ್ ಚುಕಿ ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ ಭಾಸ್, ಲೇಖನ್ ಚಿಹ್ನಾಂಚೊ ಗರ್ಜೆ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ವಾಪರ್, ಸ್ಪಷ್ಟತಾಯ್, ಸೊಬಿತ್ ಬರಪ್, ಸೊಂಪೆ/ಪಣ್ – ಕುಶಿಂ ಗುಮಾನ್ ದೀಜೆ.

6) ವ್ಹಡ್ಲಿಂ – ವ್ಹಡ್ಲಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಿಭಜನ್ ಕರುನ್ ಆನಿ ಲ್ಹಾನ್ – ಲ್ಹಾನ್ ವಾಕ್ಯಾಂ ಎಕ್ವಟಾವ್ನ್ ಅನುವಾದ್ ಕರ್ಯೆತ್.

7) ಮೂಳ್ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಅರ್ಥಾಕ್/ಆಶಯಾಕ್ ಭಾದಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಜೊ

ಅಭ್ಯಾಸ್ : ಸಕಯ್ಲೊ ಗದ್ಯಭಾಗ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಅನುವಾದ್ ಕರಾತ್:–

ಆಮಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಆವಯ್–ಬಾಪಾಯ್ಚೊ ಮಸ್ತು ಮೋಗ್ ಕರ್ತಾಂವ್. ತಾಂಕಾಂ ಮರ್ಯಾದ್ ದಿವ್ನ್ ಚಲ್ತಾಂವ್. ತಾಂಚೆಂ ಉತರ್ ಕೆದಿಂಚ್ ಮಿಕ್ವೊನ್ ಚಲನಾಂವ್. ಆಮ್ಚಿ ಆವಯ್ ಬಾಪುಯ್ ಆಮ್ಚೊ ಮೋಗ್ ಕರ್ತಾತ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ

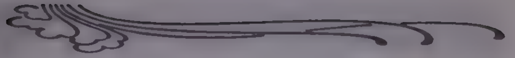

ದಿಸ್ಪಡ್ತಾ್ಯ ಜಿವಿತಾಕ್ ಆನಿ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಲ್ಲ್ಯೊ ಸರ್ವ್ ವಸ್ತು ಹಾಡುನ್ ದಿತಾತ್. ಆಮಿ ಎಕಾಮೆಕಾ ಕಡೆ ಝುಗ್ಡೆಂ ಕರಿನಾಂವ್. ಕೆದ್ನಾಂಯ್ ಸಮಧಾನಾನ್, ವಿಶ್ವಾಸಾನ್ ಆನಿ ಮೊಗಾನ್ ಜಿಯೆತಾಂವ್.

ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಅನುವಾದ್ :

ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರನ್ನು ತುಂಬ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಮೀರಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡೂತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಜಗಳವಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಂತಿ , ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಾಳುತ್ತೇವೆ.

28. ಗದ್ಯ್ ಗ್ರಹಣ್ ಕರಪ್
(Comprehension)

ಸವಾಲ್ : ಸಕಯ್ಲೊ ಗದ್ಯ್‌ಭಾಗ್ (ಗದ್ಯಾಂಶ್) ಪರತ್–ಪರತ್ ವಾಚುನ್ ಸಮ್ಜುನ್ ಸವಾಲಾಂಚ್ಯೊ ಜಾಪಿ ಬರಯಾತ್.

ಪುರಣಾಂ ಲೋಕ್ ವೆದಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್. ಆದಿಂಮಾಗಾ ರುಷಿಂನಿ ಸಾದ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಆನಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಪ್ರಸಾರುಂಕ್ ಏಕ್ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಘಡುನ್ ತೆಂ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಕೆಲೆಂ. ಹೆಂಚ್ ಪುರಾಣ್. ಹ್ಯಾ ಪುರಾಣಾಂಚೆರ್ ಅವಲಂಬುನ್ (ಪುರಾಣಾಕ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾವ್ನ್) ಗಿತಾಂ ಆನಿ ಲಾಂಬ್ ಕಾವ್ಯಾಂ (ಮಹಾಕಾವ್ಯಾಂ) ರಚಿತ್ ಜಾಲಿಂ. ಕಾವ್ಯಾಚಿ ಅಪುಟ್ ಶಯ್ಲಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರಾಣಾಂನಿ ಆಸ್ಚಿ ತಿ ಆಮ್ಕಾಂ ವಾಚ್ತನಾ ಕಳ್ತಾ. ಆಮ್ಚೊ ದೇಶ್ ಪುರಾಣಾಂಕ್ ನಾಂವ್ ಗೆಲ್ಲೊ. ತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ತಾಂತುಂ ರಾಮಾಯಣ್, ಮಹಾಭಾರತ್, ಕ್ರಿಸ್ತ್ ಪುರಾಣ್ ಆನಿ ಅಸಲಿಂ ಹೆರ್ ಸಾದ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೇ ಜಿಬೆರ್ ಘೊಳುನ್ ತಕ್ಲೇ ಥಾವ್ನ್ ತಕ್ಲೆಕ್ ಆನಿ ಪಿಳ್ಗೆಕ್ ದೆಂವುನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ದಾಖ್ಲೆ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೋಕ್‌ವೆದಾಂತ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಗೊಂಯಾಂತ್ 1614ಂತ್ ರಚಿತ್ ಜಾವ್ನ್ 1616ಂತ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆಂ ಕ್ರಿಸ್ತ್ ಪುರಾಣ್ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಮಿಶೊನಾರ್ ಪಿತಾಜಿ ತೊಮೊಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸಾಚಿ ಅಮರ್ ಕೃತಿ.

ಸವಾಲಾಂ

1. ಪುರಾಣ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ?
2. ಪುರಾಣಾಂನಿ ಕಸಲಿ ಶೈಲಿ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾ?
3. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೆಶಾಚಿಂ ಥೊಡಿ ಲೊಕಾಮೊಗಾಳ್ ಪುರಾಣಾಂ ಖಂಚಿಂ ಖಂಚಿಂ?
4. ಕ್ರಿಸ್ತ್ ಪುರಾಣ್ ಕೊಣಾಚಿ ಅಮರ್ ಕೃತಿ ?
5. ವಯ್ಲ್ಯಾ ಗದ್ಯಾಂಶಾಕ್ ಏಕ್ ಫಾವೊತೆಂ ತಕ್ಲೆನಾಂವ್ ದಿ.

29. ಗದ್ಯ್‌ಭಾಗ್ ಸಂಕ್ಷೇಪಣ್

ಸಂಕ್ಷೇಪಣ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದಿಲ್ಲೊ ಗದ್ಯ್‌ಭಾಗ್ ಸಂಗ್ರಹ್ ಯಾ ಮೊಟ್ವೊ ಕರುನ್ ಬರೊಂವ್ಚೊ.

1) ದಿಲ್ಲೊ ಗದ್ಯ್- ಭಾಗ್ ಪರತ್ - ಪರತ್ ಚೇತ್ ದೀವ್ನ್ ವಾಚಿಜೆ.

2) ಅನಾವಶ್ಯಕ್ ವರ್ಣನ್ ಆನಿ ವಿವರ್ ಸೊಡುನ್ ಮುಖೆಲ್ ಅಂಶ್ ಮಾತ್ರ್ ಘೆಜೆ.

3) ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂಚೊ ಚಡುಣೆಂ ಅರ್ಥೊ ವಾಂಟೊ ಆಸಜೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ್ : ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಲೊ ಗದ್ಯ್‌ಭಾಗ್ ವಾಚುನ್ ಮುಖೆಲ್ ಅಂಶ್ ಯೆಂವ್ಚೆ ಪರಿಂ ಅರ್ಥ್ಯಾಕ್ ಸಂಕ್ಷೇಪುನ್ ಬರಯಾತ್:

ವ್ಹಡ್ ಜಾತಿಂಚೆ ಉಬ್ಚೆ ಚಾನಿಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ತಾಂಬ್ಡೇ ಜಾತಿಚ್ಯೊ ಭೊವ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಅಸ್ತಮ್ತಿ ಹಿಮಾಲಯಾಂತ್ ತ್ಯೊ ದರಬಸ್ತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ತಾಂಬ್ಡೊ ಮಾತಿಯೆ ರಂಗ್ ಮಿಶ್ರಿತ್ ಲೋಂವ್ ತಾಂಚಿ. ಪೂಣ್ ಪೊಂದ್ಲಿ ಕೂಸ್ ಮಂದ್ ಹಳ್ದುವಿ; ಶಿಮ್ಟಿ ಲೊಂವಾಳ್. ರಾತ್ ಜಾವ್ನ್, ಯೆತಾಸ್ತಾನಾ ತಾಂಣಿಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಘುಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಯೆಂವ್ಚೆಂ ಆನಿ ದೀಸ್ ಉಜ್ವಾಡ್ತಾನಾ ಘುಡಾಕ್ ಪಾಟಿಂ ವೆಚೆಂ. ತಾಂಚೆ ವ್ಹಡ್-ವ್ಹಡ್ ದೊಳೆ ರುಕಾ ಮಧೆಂ ರಾತಿಚ್ಯಾ ಸಂಚಾರಾಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಲ್ಹಾನ್ ಟ್ರಾವಾಂಕೂರ್ ಜಾತಿಚಿ ಉಬ್ಚಿ ಚಾನಿ ಮಾತಿಯೆ ರಂಗಾಚಿ. ರುಕಾಚೇ ಸಾಲಿಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ತೊ ರಂಗ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೊ.

ಸಂಕ್ಷೇಪಣ್ :

ವ್ಹಡ್ ಜಾತಿಂಚೆ ಉಬ್ಚೆ ಚಾನಿಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ. ತಾಂಬ್ಡೊ ಮಾತಿಯೆ ರಂಗ್ ಲೊಂವೆಚ್ಯೊ ತಾಂಬ್ಡೇ ಜಾತಿಚ್ಯೊ ಚಾನಿಯೊ ಅಸ್ತಮ್ತೆ ಹಿಮಾಲಯಾಂತ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ತಾಂಚಿ ಪೊಂದ್ಲಿ ಕೂಸ್ ಮಂದ್ ಆನಿ ಶಿಮ್ಟಿ ಲೊಂವಾಳ್. ತಾಂಚೆ ವ್ಹಡ್ಲೆ ದೊಳೆ ರುಕಾಂ ಮದೆಂ ರಾತಿಚ್ಯಾ ಸಂಚಾರಾಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಜಾಲ್ಲೆ ವರ್ವಿಂ ತ್ಯೊ ರಾತಿಂ ಘುಡಾ ಥಾವ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಯೆತಾತ್ ಆನಿ ದಿಸಾಕ್ ಘುಡಾಂತ್ ರಾವ್ತಾತ್. ಲ್ಹಾನ್ ಟ್ರಾವಾಂಕುರ್ ಜಾತಿಚೆ ಉಬ್ಚೆ ಚಾನಿಯೆಚೊ ಮಾತಿಯೆ ರಂತ್ ರುಕಾಚ್ಯಾ ಸಾಲಿಂನಿ ಜಿಯೆಂವ್ಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೊ.

30. ಭಾಷಣ್ ಕಲಾ

ಭಾಷಣ್ ಕರ್‍ಪ್ಯಾನ್ ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿ ಗುಮಾನಾಂತ್ ದವರುಂಕ್ ಜಾಯ್.

1) ಶಿಕ್ಷಕಾಂ, ಪತ್ರ್ - ಪತ್ರಿಕಾಂ, ಪುಸ್ತಕಾಂ - ಗ್ರಂಥಾಂ ಥಾವ್ನ್ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ರಿತಿನ್ ವಿಷಯ್ ಜಮೊ ಕರುನ್, ತೊ ಸಾರ್ಕೆ ಮಾಂಡಾವಳಿರ್ ಘಾಲುನ್, ಲ್ಹಾನ್ ಲ್ಹಾನ್ ಟೀಪ್ ಕರಿಜೆ.

2) ಸುರ್ವಾತ್, ಮಂಡನ್, ಸಂಪವ್ಣಿ - ಹೆಂ ಸಕ್ಕಡ್ ಘರಾಚ್ಯಾ ಏಕ್ ದೋನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಅಭ್ಯಾಸ್ ಕರಿಜೆ.

3) ವಿಷಯಾಕ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂಗ್ಣ್ಯಾ; ಕವಿಂಚಿಂ ಲೇಖಕಾಂಚಿಂ, ಜಾಣಾರ್‍ಯಾಂಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ; ಹುಮಿಣ್ಯೊ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಧ್ರಾಪಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಸಮಯೋಚಿತ್ ಜಾವ್ನ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರಿಜೆ.

4) ಆವಾಜ್ ಯಾ ತಾಳ್ಯಾಂತ್ ಚಡ್ಣಿ - ದೆಂವ್ಣಿ ಆಸಜೆ,

5) ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಕ್, ವೊರಯ್ಣಾರಾಂಕ್ ಆನಿ ಹೆರಾಂಕ್ ಗೌರವಾನ್ ಸಂಭೋದನ್ ಕರಿಜೆ.

6) ಭಾಷಣಾಕ್ ನಿಶ್ಚಿತ್ ಕೆಲ್ಲೊ ವೇಳ್ ಉತ್ರೊನ್ ಉಲಯ್ನಾಯೆ.

7) ಆಯ್ಕೊವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಬೆಜಾರ್ ವಾ ಬೋರ್ ಜಾಯ್ನಾಸ್ಲ್ಲೆಪರಿಂ ಉಲೊವ್ಪ್ ಆಕರ್ಷಕ್ ಆಸುಂಕ್ ಜಾಯ್.

8) ಅಶ್ಲೀಲ್, ಅಸಭ್ಯ್ ಯಾ ಹಂಕಾರಾಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ವಾಪರುಂಕ್ ನಜೊ

31. ಮೊವ್ಳಾಂ

1. ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಸಬ್ದಾಚೊ ವಾ ದೋನ್ - ತೀನ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ವಾ ಸಾಂಗ್ಣೆಚೊ ಚಾಲು ಯಾ ಸದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸೊಡೊನ್ ಸಂದರ್ಭಾಕ್ ಲಾಗು ಜಾಂವ್ಚೆ ಪರಿಂ ವಿಶೇಸ್ ಅರ್ಥ್ ಸುಚಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ಯಾ ಪದ್‌ಬಂದಾಕ ಯಾ ಉತ್ರಾಂಕ್ ಮೊವ್ಳಾಂ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

2. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್ 'idioms' ಕಾನಡಿಂತ್ 'ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ಆನಿ ಹಿಂದಿಂತ್ 'ಮುಹಾವರೇ' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

3. ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಮೊವ್ಳ್ಯಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ತ್ಯಾಚ್ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಉಚಾರುನ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಅರ್ಥ್ ನ್ಹಯ್, ಬಗಾರ್ ಲಿಪೊನ್-ಲಿಪೊನ್ ಆಸ್ಚೊ ಅರ್ಥ್.

4. ಮೊವ್ಳಾಂ ಆಪ್ಲೇ ವಿಶಿಷ್ಟತಾಯೆ ವರ್ವಿಂ ಉಲ್ಚೊವ್ಯಾಂಚಿಂ ಆನಿ ಆಯ್ಕೊವ್ಯಾಚಿಂ ಮನಾಂ ವೊಡ್ತಾತ್, ತಾಂಕಾಂ ಧಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ದಿತಾತ್. ದೆಖುನ್ ಹಾಂಕಾಂ ಅಲಂಕಾರಿಕ್ ಉತ್ರಾಂಯ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

5. ಮೊವ್ಳಾಂ ಅರ್ಥ್ ಕರಿಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಸಂಬಂಧಿತ್ ಭಾಶೆಚಿ, ಸಂಸ್ಕೃತೆಚಿ ಆನಿ ಪರಂಪರೆಚಿ ವಳಕ್ ಯಾ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆಸಜೆ. ತಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಮೊವ್ಳಾಂಕ ಆಸಾ ತಶೆಂ ಆನ್ಯೇಕ್ ಭಾಶೆಕ್ ಅನುವಾದ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಅಪಾರ್ಥ್ ಜಾಯ್ತ

6. ಥೊಡಿಂ ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಮೊವ್ಳಾಂ ಆನಿ ತಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾ

* **ಬಾಂಯ್ಲೊ ಮಾಣ್ಕೊ** – ಸಂಕುಚಿತ್‌ಮನೋಭಾವಾಚೊ
* **ನಾಕಾರ್ ಬೊಟ್ ದವರ್** – ವಿಜ್ಮಿತ್ ಪಾವ್
* **ತಕ್ಲೆರ್ ಬಸ್** – ಸಸಾರ್ ಜಾ
* **ಪೊಟ್ ಮಾರ್** – ಉಪಾಸ್ ಕರ್

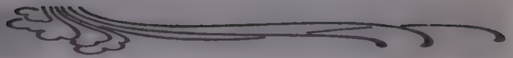
* ನಾಕಾಕ್ ದೊರಿ ಘಾಲ್	–	ನಿಯಂತ್ರಣಾರ್ ದವರ್
* ದೊಳೆ ದಾಟ್ ಜಾ	–	ದಿಸನಾ ಜಾ
* ಚಾಬ್‌ಲ್ಲೆಂಚ್ ಚಾಬ್	–	ಉಲಯ್ಲೆಂಚ್ ಉಲಯ್
* ವಾರೆಂ ಘಾಲ್	–	ಉತ್ತೇಜನ್ ದಿ
* ಕೊಡುಗುಳಿ	–	ನಾಖುಶೆಚಿ ಸಂಗತ್ ಯಾ ಗಜಾಲ್
* ಮೆಂದು ಖಾ	–	ವಿರಾರ್ ಕರ್
* ಘೊಡೆ ಬಾಂದುನ್ ಯೆ	–	ಆಮ್ಸೊರ್ ಕರ್
* ಜಿಕುನ್ ಧರ್	–	ಶಿಕ್, ಉಗ್ಡಾಸ್ ದವರ್
* ವಾಟೆರ್ ಪಡ್	–	ನಿರ್ಗತಿಕ್ ಜಾ
* ಶಿಂಗಾಂ ಫುಟ್	–	ಹಂಕಾರಾನ್ ಭರ್
* ಭೊರ್‍ಯಾ ವಯ್ರ್ ಫೇಂರ್ಕುಟಿ	–	ಚಡ್ತಿಕ್ ಕಷ್ಟ್, ಕಷ್ಟಾಂ ವಯ್ರ್ ಕಷ್ಟ್
* ಖುರಿಸ್ ವ್ಹಾವಯ್	–	ಕಷ್ಟ್ ಸೊಸ್
* ಪಾಸ್ ಮಾಂಡ್	–	ಶಿರ್‍ಯಾಕ್ವಾವ್ನ್ ಘಾಲ್
* ಕುವಾಳೆ ಕಾತರ್	–	ಬಡಾಯ್ ಉಲಯ್
* ಹಾತ್ ಲಾಂಬ್	–	ಉದಾರಿ
* ಸೊಂಡ್ ಘುಗಯ್	–	ರಾಗ್ ದಾಖಯ್
* ಶೆಕ್ ದಿ	–	ಮಾರ್, ಶಿಕ್ಷಾ ದಿ
* ಜಿವಾಚಿ ಗಾಂಟ್	–	ಆಶಾ
* ಮಿಶ್ಯೊ ರಿಗಯ್	–	ಗರ್ಜ್ ನಾಸ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂತ್ ಗರ್ಜೆವಿಣೆಂ ಮೆತೆರ್ ಜಾ
* ದೊರಿ ಸಡಿಲ್ ಸೊಡ್	–	ಲೆಕಾವರ್ತೊ ಅವ್ಕಾಸ್ ದಿ, ಸಳ್ಗಿ ದಿ
* ಮನ್ ಪಡ್	–	ಆಕರ್ಷಿತ್ ಜಾ

* ಗಾಂಡಿಕ್ ಪುಸುನ್ ಉಡಯ್ – ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಾ ಕರ್
* ವೇಂಗ್ ಮಾರ್ – ಆಪ್ಣಾಯ್, ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕರ್
* ರಗತ್ ಆಟಯ್ – ಕಷ್ಟ್ ಕಾಡ್
* ಪ್ರೊಣ್ಯಾಕಣಿ – ಮೊಸೊರ್
* ನಾಕ್ಕಿ ಲಾಯ್ – ಆಪಡ್
* ಕಾನ್ ಹಾಲಯ್ನಾ – ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಾ ಕರ್
* ಕಾನ್ ಫುಂಕ್ – ದುರಾಂ ಸಾಂಗ್
* ಮ್ಹಾತಾರೊ ವಾಗ್ – ಅಸಹಾಯಕ್
* ಕುರ್ಲೆ ಸ್ವಭಾವ್ – ಮೊಸೊರ್
* ಪಾಳ್ಣ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಪೆಟೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ – ಸಗ್ಳಿ ಜಿಣಿ
* ಮಾಂದ್ರಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ತಿತ್ಲೆ ಪಾಯ್ ಸೊಡ್ – ಆಪ್ಲೇ ತಾಂಕಿ ಭಿತರ್ ಖರ್ಚ್ ಕರ್

1

32. ಸಾಂಗ್ನೊ್ಯ (ಮ್ಹಣ್ನೊ್ಯ ಯಾ ಗಾದಿ)
(ಮೊಟ್ಯ್ವಾನ್ ಅರ್ಥ್)

1. **ಕಾರ್ಯೆಂ ಜಾಲೆಂ ವಯ್ದ್ ಮೆಲೊ :** ಮನಿಸ್ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ವಿಸರ್ತಾ ಆನಿ ಉಪ್ಕಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾಚಿ ವಳಕ್ ಸಯ್ತ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆ ಪರಿಂ ಕರ್ತಾ.
2. **ದೊಗಾಂಚೊ ನ್ಯಾಯ್ ತಿಸ್ರ್ಯಾಕ್ ಆದಾಯ್ :** ದೊಗಾಂನಿ ಝುಗಡ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ತಿಸ್ರೊ ಜೊಡ್ತಾ
3. **ಘೊಕ್ಟೆಂ ಸುಣೆಂ ಚಾಬನಾ :** ತೊಂಡಾನ್ ಭೆಷ್ಟಾಯ್ತಲೊ ಕಾರ್ಯಾಂನಿ ಕರಿನಾ.
4. **ವಾಟೆನ್ ವೆಚ್ಯಾ ವಾಗಾ ಮ್ಹಾಕಾ ಯೇವ್ನ್ ಖಾಗಾ :** ಆಪ್ಣಾಕ್ ಕಸಲೊಚ್ ಸಂಬಂದ್ ನಾಸ್ಲಲೊ ನ್ಯಾಯ್ ಆಪ್ಣಾಚೆರ್ ವೊಡುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಝುಗ್ಡ್ಯಾಕ್ ಮುಖಾರ್ ಸರಪ್.
5. **ಸುಣ್ಯಾಚಿ ಶಿಮ್ಟಿ ನಳಿಯೆಂತ್ ಘಾಲುನ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾರ್‌ಯೀ ನೀಟ್ ಜಾಯ್ನಾ :** ಬೂದ್ ಸಾಂಗುನ್ ಯಾ ಶಿಕ್ಷಾ ಲಾವ್ನ್ ಅವ್ಗುಣ್ ಸೊಡಯ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ತೆಚ್ ಮನಿಸ್ ಆಪ್ಣೆಂ ಸೊಡ್‌ಲ್ಲೊ ಅವ್ಗುಣ್ ಪರತ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ತಾತ್.
6. **ಜಶೆಂ ವೊಂಪ್ತಾಯ್ ತಶೆಂ ಲುಂವ್ತಲೊಯ್ :** ಬರೆಂ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಬರೆಂ ಮೆಳ್ತಾ, ವಾಯ್ಟ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ವಾಯ್ಟ್ ಮೆಳ್ತಾ. ಜಶಿ ಕರ್ಣಿ ತಸೊ ಪ್ರತಿಫಳ್.
7. **ಹಾಡ್ ನಾಸ್ಲೆಲಿ ಜೀಬ್ ಜಾಯ್ ತಶಿ ಘುಂವ್ತಾ :** ನಿಯಂತ್ರಣಾರ್ ನಾಸ್ಲೆಲಿ ಜೀಬ್ ಉಲೊಂವ್ಕ್ ನಜೊ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಉಲಯ್ತಾ.
8. **ಆಂಬೊಟ್ ಖೆಲ್ಲ್ಯಾಕ್ ಗಳ್ಯಾಕಡೆ ಲಾಸ್ತಾ :** ಗುನ್ಯಾಂವ್ಕಾರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಅಂತಸ್ಕರ್ಣ್ ಕಾಂತಯ್ತಾ
9. **ಉಪಾಯ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಶಿಪಾಯ್ ಜಾವ್ಯೆತ್ :** ಉಪಾಯಾಂನಿ ಕಸಲಿಯ್ ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ್ ಕರ್ಯೆತ್.
10. **ಆಂಗ್ ಭಿಜ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಮಾಸ್ಳಿ ಧರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ :** ಕಷ್ಟ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಸುಖ್ ಮೆಳನಾ.

ಗಾದ್ (ಮ್ಹಣ್ಣಿ / ಸಾಂಗ್ಣಿ) ವಿಸ್ತರಣ್

ಗಾದ್ ವಿಸ್ತರುನ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಸಕಯ್ಲ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಗುಮಾನಾಂತ್ ದವರಿಜೆ :

1. ಗಾದಿಂತ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ಸಗ್ಳೆಂ ವಾಕ್ಯ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಮನನ್ ಕರಿಜೆ. ಗಾದಿಂತ್ ಆಸ್ಚೊ ಬಿತರ್ಲೊ ಅರ್ಥ್ ಗ್ರಹಣ್ ಕರಿಜೆ. ಜಶೆಂ ನಾರ್ಲಾಚ್ಯಾ ಸಣ್ಣ್ ಆನಿ ಕಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಸ್ ತಾಚೆ ಭಿತರ್ಲೊ ತೀಲ್ ಯಾ ಚೂನ್ ಗರ್ಜೆಚೆಂ ತಶೆಂ.

2. ಬರಪ್ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಆಸಜೆ. ಚಡ್ ದೀಗ್ ಯಾ ಚಡ್ ಮೊಟ್ವೆಂ ಆಸನಾಯೆ. ವಾಕ್ಯ್ ಲ್ಹಾನ್–ಲ್ಹಾನ್ ಆಸುಂದಿತ್. ಬರಪ್ ವಾಚ್ಪಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಸೊಬಿತ್ ಆಸಜೆ. ಕಳಿತ್ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಯಾ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಕವಿಂನಿ ಆನಿ ಲೇಖಕಾಂನಿ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಉದ್ಧರಣ್ ಕರೈತ್ ಯಾ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲೇ ಹೆರ್ ಗಾದಿಂಚೊ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರೈತ್. ಸಕಯ್ಲ್ ಏಕ್ ಗಾದ್ ವಿಸ್ತರುನ್ ದಿಲ್ಯಾ.

ಆಳ್ಶ್ಯಾಕ್ ದೊಡೊ ವಾವ್ರ್ ಸುರಾತ್ಯಾಕ್ ದೊಡೊ ಖರ್ಚ್

ಕರ್ಚೆಂ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಸುಡ್ಸುಡಾಯೆನ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ, ಆಳ್ಸಾಯೆನ್ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಭಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾರ್ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾ ಭಿತರ್ ತೆಂ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರಿಜೆ ಪಡ್ತಾ. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ವ್ಹಡಿಲಾಂ, ತೆಂ ಪರ್ತ್ಯಾನ್ ಬರೆಂ ಕರುನ್ ಕರಯ್ತಾತ್. ಎಕ್ಲೊ ಸುರಾತಿ ಆಪ್ಣಾಚ್ಯಾ ಕುಡ್ಯಾ ಸುರಾತಾನ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ಕಾಮಾಕ್ ವ ಮ್ಹಾಲಾಕ್ ಗರ್ಜೆಚೊ ದುಡು ಖರ್ಚಿನಾಸ್ತಾನಾ, ದುಡು ಉರೊಂವ್ಕ್ ಪಳಯ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಕಾಮ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಜಾಯ್ನಾ ವಾ ಮ್ಹಾಲ್ ನಕಾರಿ ಮೆಳ್ತಾ. ನವೆಂ ಘರ್ ಬಾಂದ್ತಾನಾ ಘಾವ್ಶೊತಿ ಬುನ್ಯಾದ್ ಘಾಲಿನಾಶೆಂ, ನಕಾರಿ ಸಾಹೆತ್ ಉಪೆಗಾವ್ನ್ ಆನಿ ದರ್ವಡಾನ್ ಬಿ ಕರಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಹಲ್ಕಟ್ ಜಾತಾ ಆನಿ ಪರತ್ ಪರತ್ ನಷ್ಟಾಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾ ಅಸಲೆ ಸಂದರ್ಭ್ ಉದೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಹಿ ಮ್ಹಣ್ಣಿ (ಗಾದ್) ವಾಪರ್‌ಲ್ಲಿ ಆಮಿ ಆಯ್ಕತಾಂವ್.

33. ಹುಮಿಣ್ಯೊ

- ಆಮ್ಗೆರ್ ಆಸಾ ಏಕ್ ಸಾತ್ ಬುರಾಕಾಂಚೆಂ ಫಳ್ (ತಕ್ಲಿ)
- ಆಪಯ್ಲ್ಯಾರ್ ಯೇನಾ, ಧಾಂವ್ಡಾಯ್ಲ್ಯಾರ್ ವಚನಾ (ಪಾವ್ಸ್)
- ಹಾಲ್ತಾ ಪೂಣ್ ಪಡನಾ, ದೊಡ್ತಾ ಪೂಣ್ ಮೊಡನಾ (ಬೊಟಾಂ)
- ವಯ್ರ್ ಮಳಬ್, ಸಕಯ್ಲ್ ಮಳಬ್, ಮದೆಂ ಉದಕ್ (ನಾರ್ಲ್)
- ಆಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಸಾ, ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ನಾ (ಕಾನ್)
- ಸುರ್ಯಾನ್ ದೆಖೊಂಕ್ ನಾ, ಚಂದ್ರಾನ್ ವಳಕ್ ನಾ (ಕಾಳೊಕ್)
- ವಾರೆಂ ಖಾವ್ನ್ ವಾಂಚ್ತಾ, ಉದಕ್ ಪಿಯೆವ್ನ್ ಮೊರ್ತಾ (ಉಜೊ)
- ಝುಡಾರ್ ಫಳ್, ಫಳಾರ್ ಝುಡ್ (ಆಣಸ್)
- ಕುಡಾಂ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಕುಡಾಂ, ಎಕಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಏಕ್ ಧಾಂವ್ತಾತ್ (ರಯ್ಲ್ ಗಾಡಿ)
- ಹಾಂವ್ ನಾ ತರ್ ತುಮಿಯ್ ನಾಂತ್, ಹಾಂವ್ ನಾಸ್ಲಲೊ ಗಾಂವ್ ನಾ (ವಾರೆಂ)
- ಎಕೇ ಬಾಂಯ್ತ್ ದೋನ್ ಉದ್ಕಾಂ (ತಾಂತಿಂ)
- ತಾಂಬ್ಡೊ ಮುಂಡಾಸ್ಗಾರ್ ಹರ್ದೆಂ ಫುಲೊವ್ನ್ ಚಲ್ತಾ (ಕೊಂಬೊ)
- ಮ್ಹಜಿ ಎಕ್ಲಿ ಆಜಿ ಆಸಾ ಚೆಕ್ಲ್ಯಾನ್ ಬುಡ್ಲ್ಯಾ (ಮೊಡ್ಕಿ)
- ಆಮ್ಗೆಲೇ ಮ್ಹಾತಾರೆಚೆಂ ಆಂಗ್ ಸಗ್ಳೆಂ ಕಾಂಟೆ ಕಾಂಟೆ (ಪಣಸ್)
- ಹಾತ್ ನಾಂತ್, ಪಾಯ್ ನಾಂತ್, ಗಾಂವಾನ್ ಗಾಂವ್ ಭೊಂವ್ತಾ (ದುಡು)

ಹುಮಿಣ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ ?

ಕಸಲಿ ತರಿ ಏಕ್ ವಸ್ತ್ ದಾಖೊವ್ನ್, ಚಮತ್ಕಾರಾನ್ ಆಮ್ಕೆಂಚ್ ದುಸ್ರೇ ಯಾ ಪರ್ಕಿ ಎಕೇ ವಸ್ತುಚೆಂ ವರ್ಣನ್ ಕರುನ್, ತಿ ಆಮ್ಕಿ ವಸ್ತ್ ಕಸಲಿ ತಿ ಪಾರ್ಕುನ್ ಸಾಂಗ್ ಮ್ಹಣ್ ಘುಸ್ಪಡಾಂವ್ಚ್ಯೇ ರಿತಿನ್ ಶೀದಾ ಯಾ ಗುಮಾನಿತ್ ಪೂರ್ಣ್ ಯಾ ಅರ್ದೆಂಕುರೆಂ ಸವಾಲ್ ಘಾಲ್ಚಿಚ್ ಹುಮಿಣ್ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

– (ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹುಮಿಣ್ಯೊ : ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ಪಯ್)

34. ಲೇಖನ್ ಕುರ್ವೊ

ಬಪಾಂತ್ ವಾಪರ್ಚೆ ಲೇಖನ್ ಸಂಕೇತ್ ಯಾ ಲೇಖನ್ ಚಿಹ್ನಾಂಕ್ ಕುರ್ವೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ಹ್ಯೊ ಕುರ್ವೊ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಿವಿಂಗಡ್ ಭಾಗಾಂಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಸುಚಯ್ತಾತ್. ಅಶೆಂ ವಾಕ್ಯಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸ್ಪಷ್ ಜಾತಾ. ಥೊಡ್ಯೊ ಮುಖೆಲ್ ಲೇಖನ್ ಕುರ್ವೊ ಆನಿ ತಾಂಚೊ ವಿವರ್ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲಾ.

1) **ಪೂರ್ಣ್ ವಿರಾಮ್** (.) : ಏಕ್ ಪೂರ್ಣ್ ಕ್ರಿಯಾ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಯಾ ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪೊಂತಾರ್/ಆಖೆರಿಕ್ ಹಿ ಕುರು ಲಾಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಭುರ್ಗಿಂ ಖೆಳ್ತಾತ್.
ಸುನಿಲ್ ಬರೊ ಭುರ್ಗೊ.

2) **ಅರ್ಧ್ ವಿರಾಮ್** (;) : ಅನೇಕ್ ಉಪ್‌ವಾಕ್ಯ್ ಎಕಾ ಪ್ರಧಾನ್ ವಾಕ್ಯಾಕ್ ಅಧಿನ್ ಆಸುನ್ ಉಪ್‌ವಾಕ್ಯ್ ಸಂಪ್‌ಲ್ಲೆ ಕಡೆ ಹಿ ಕುರು ಲಾಯ್ತಾಂವ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಅ) ಘರ್ ಬಾಂದ್ಯೆತ್ ; ಪೂಣ್ ತಾಕಾ ಜಾಯ್ ಆಸ್ಚೊ ಸಾಹೆತಿ ಮೆಳ್ಚೊ ಕಠಿಣ್; ತಶೆಂಚ್ ಗೂಣ್ ಸಯ್ತ್.

ಆ) ಥಂಯ್ ಆಸಲ್ಲ್ಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಥೊಡೆ ಉಲಯ್ತಾಲೆ ; ಥೊಡೆ ಝುಮೆತಾಲೆ ; ಥೊಡೆ ಘೊರೆತಾಲೆ.

3) **ಅಲ್ಪ್ ವಿರಾಮ್** (,) : (ಅ) ಸಂಭೋಧನಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಅಲ್ಪ್ ವಿರಾಮ್ ಕುರು ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಪುತಾ, ಹಾಂಗಾ ಯೆ
ಸುನಿಲಾ, ಆಂಗ್ಣಿ ವಚ್.

ಆ) ಕರ್ತೊ, ಕರ್ಮ್, ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂಕ್ ಅನೇಕ್ ವಿಶೇಷಣಾಂ ಆಸ್ತಾನಾ –
ದೆಖಿಕ್ : ತಾಚೆಂ ಬರಪ್ ಪಳೊಂವ್ಕ್ ಸೊಬಿತ್, ಸ್ಪಷ್ಟ್, ನಿತಳ್, ಆಕರ್ಷಕ್ ದಿಸ್ತಾ.

ಇ) ಎಕೆಚ್ ಕ್ರಿಯೆಕ್ ಅನ್ಯೇಕ್ ಕರ್ತೊ ಆಸ್ತಾನಾ –

ದೆಖಿಕ್ : ನಾಟಕಾಕ್ ಭುರ್ಗಿಂ, ಬಾಯ್ಲಾಂ, ಮ್ಹಾತಾರೆ, ಮ್ಹಾತಾರಿಂ, ಲ್ಹಾನಾಂ – ವ್ಹಡಾಂ ಸಕ್ಡಾಂ ಆಯ್‍ಲ್ಲಿಂ.

4) **ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ್ ಚಿಹ್ನ್** (?) : ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ವಾಕ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮುಖ್ಲ್ಯಾನ್ ಯಾ ನಿಮಾಣೆಂ ಪೂರ್ಣ್ ವಿರಾಮಾ ಬದ್ಲಾಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಕೋಣ್? ಕಿತೆಂ? ಕಸಲೆಂ?

ತುಕಾ ಕಿತೆಂ ಜಾಯ್?

5) **ಭಾವ್ ವಾ ಉದ್ಗಾರ್ ಸುಚೊವ್ಪಿ ಚಿಹ್ನ್** (!) : ಸಂತೊಸ್, ಅಜಾಪ್, ಬೆಜಾರಾಯ್, ದುಖ್, ರಾಗ್, ಆನಂದ್, ಭಿರಾಂತ್, ಆದಿ ಭಾವನಾಂ ಉಚ್ಚಾರ್ತಾನಾ / ಅಭಿವ್ಯಕ್ತ್ ಕರ್ತಾನಾ ವಾಕ್ಯಾಚಾ ಪೊಂತಾರ್ ವಾ ಉದ್ಗಾರಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹಿ ಕುರು ಘೊಳಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಆಹಾ, ಕಸಲೆಂ ಅದ್ಭುತ್ ದೃಶ್ಯ್ !

ದೆವಾ ! ತುಂಚ್ ಆಮ್ಕಾಂ ರಾಕ್!

ಏ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಬರ್ಕಾತಾ !

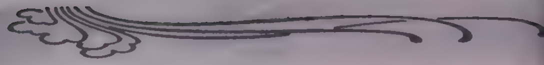
ಅಯ್ಯೋ ! ಮ್ಹಜ್ಯಾನ್ ಹಿ ದೂಕ್ ಸೊಸುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ !

ಶಾಬಾಸ್ ! ತುವೆಂ ಬರೆಂ ಕೆಲೆಂಯ್.

6) **ಉದ್ಧರಣ್ ಚಿಹ್ನಾಂ** (" ", ' ') : ಹೆರಾಂನಿ ಅಶೆಂ ಸಾಂಗ್‍ಲ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಹೆರಾಂಚಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಉದ್ಧರಣ್ ಕರುಂಕ್/ಉದ್ಧರುನ್ ಬರೊಂವ್ಕ್ ಯಾ ಹೆರಾಂಚಿಂ ಶೀದಾ ಉತ್ರಾಂ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಹಿಂ ಚಿಹ್ನಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ಹಾಂತುಂ ದೋನ್ ಥರ್ ಆಸಾತ್.

(ಅ) " " – ಸಕಯ್ಲ್ ಆನಿ ವಯ್ರ್ ತೊಂಡ್ ಘಾಲ್ಲಿಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಘಾಲ್ಲಿಂ ದೋನ್ ಅಲ್ಪ್‍ರಾಮ್ ಕುರ್‍ವೊ ಆಸಾತ್. ಹೆರಾಂಚೆಂ ಉತರ್ ಯಾ ಉತ್ರಾಂ ಉದ್ಧರುನ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ತೆಂ ಉತರ್ ಯಾ ಉತ್ರಾಂ ಕಿತ್ಲಿಂ ದೀಗ್ ಆಸಾತ್‍ಗಿ ತಿತ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಹ್ಯೊ ಕುರ್‍ವೊ ವಾಪರ್‍ಚ್ಯೊ.

ದೆಖಿಕ್ : ಕಾಲ್ಜ್ಯಾ ಭಾಷಣಾರ್ ಮುಖೆಲ್ ಸಯ್ರ್ಯಾನ್ 'ಸರ್ವ್ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂನಿ ಶಿಸ್ತೆಚೆಂ ಜಿವಿತ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಜೆ', ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.

ಬಸವಣ್ಣಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ, 'ಚೊರಿನಾಕಾ, ಜಿವೆಶಿ ಮಾರಿನಾಕಾ, ಫಟ್ ಸಾಂಗನಾಕಾ'.

ಆ) ' '– ಹಿ ಕುರು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ್ ಸಬ್ದ್ ಉದ್ಧರುಂಕ್ ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : 'ಖಡಪ್' ಹೆಂ ವಿಜೆಪಿ ಸಲ್ದಾನಾ ಹಾಚೆಂ ಅಖ್ಣೆನಾಂವ್.
ಕಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಕಾನ್ 'ಸ್ಕಾಟ್ಸ್' ವಿಷಯಾಚೆರ್ ಪಾಠ್ ಕೆಲೊ.

7) **ಆವರಣ್/ಕೋಷ್ಟಕ್ ಚಿಹ್ನ್ : ( )**

ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಹಿ ಕುರು ಲಾಯ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ತಿಚ್ಯಾ ಘೊವಾಚಿ ಭಯ್ಣ್ (ನಣಂದ್) ಮುಂಬಯ್ ವಸ್ತಿ ಕರ್ತಾ ತೊ ಐ.ಎಸಿ.ಸ್ (ಇಂಡಿಯನ್ ಎಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್) ಅಧಿಕಾರಿ.

8) **ವಿವರಣಾತ್ಮಕ್ ಚಿಹ್ನ್** (:) : ಖಂಯ್ಚ್ಯಾಯ್ ವಿಷಯಾಚೊ ವಿವರ್ ಹೆ ಪರಿಂ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ದಾಖಯ್ತಾನಾ ಹಿ ಕುರು ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾಣಿಯಾಂ ವಿಶಿಂ ಸಮ್ಜಲ್ಯಾಂವ್. ಫುಡೆಂ ಆಮಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾದಂಬರಿಯಾಂ ವಿಶಿಂ ಸಮ್ಜುನ್ ಘೆವ್ಯಾಂ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾದಂಬರಿಯೊ :

9) **ಅಧಿಕ್ ಚಿಹ್ನ್** (+)

ಅ) ದೋನ್ ಸಬ್ದ್ ಮೆಳುನ್ ಸಂಧಿ ಕರ್ತಾನಾ–

ದೆಖಿಕ್ : ಮೊನಿ + ಜಾತ್ – ಮೊನ್ಜಾತ್

ಆ) ದೋನ್ ಸಬ್ದ್ ಮೆಳುನ್ ಸಮಾಸ್ ಕರ್ತಾನಾ–

ದೆಖಿಕ್ : ಬಾಯ್ಲ್ + ಭುರ್ಗಿಂ – ಬಾಯ್ಲ್ ಭುರ್ಗಿಂ

ಇ) ಸಂಖ್ಯಾ ಜೊಡ್ತಾನಾ
10+25 = 35

10) **ಸಮಾನಾರ್ಥಕ್ ಕುರು** (=)

ಅ) ದೋನ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸಮಾನ್ ಆಸ್ತಾನಾ –

ದೆಖಿಕ್ : ಆಕಾಸ್ = ಮಳಬ್
ವಿಶ್ವಾಸ್ = ಪಾತ್ಯೆಣಿ

ಆ) ದೋನ್ ಸಬ್ದ್ ಮೆಳುನ್ ಸಂಧಿ ಯಾ ಸಮಾಸ್ ಜಾತಾನಾ

ದೆಖಿಕ್ : ನವ್ಯಾ/ಪೂರ್ಣ್ ಸಬ್ದಾ ಮುಖಾರ್
ಗತ್ ಆನಿ ಆಧಾರ್ = ಗತ್/ಆಧಾರ್
ಗಳ್ಯಾಕ್ + ಪಾಸ್ = ಗಳ್ಪಾಸ್

ಇ) ಸಂಖ್ಯಾ ಜೊಡುನ್ ಜುಮ್ಲಾ ಸಂಖ್ಯಾಚೆ ಮುಖ್ಲ್ಯಾನ್

ದೆಖಿಕ್ : 200+150 = 350

11) **ವಿವರಣಾತ್ಮಕ್ ಕುರು** (:–) : ಖಂಯ್ಚ್ಯೇಯ್ ಸಂಗ್ತಿಚೊ ವಿವರ್ ಮುಖಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಪರಿಂ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ದಾಖೊಂವ್ಕ್ ಹಿ ಕುರು ವಾಪರ್ತಾತ್.

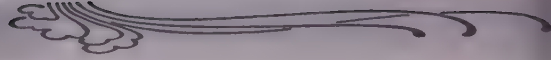
ದೆಖಿಕ್ : ಚಾರ್ ಪುರುಷಾರ್ಥ್ :– ಧರ್ಮ್, ಅರ್ಥ್, ಕಾಮ್ ಆನಿ ಮೋಕ್ಷ್

12) **ಗೀಟ್** (–) : ವಾಕ್ಯ್ ಸಂಪೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಪಯ್ಲೆಂಚ್ ಹಠಾತ್ ರಾವಯ್ಜೆ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕುರು ವಾಪರ್ತಾತ್.

ದೆಖಿಕ್ : ಸಾಂತಾಂನಿ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ – ಅನುಕರಣೀಯ್.

ಹ್ಯೊ ಕುರ್ವೊ ಆಮಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂನಿ ಚಿಂತುನ್ ಆನಿ ಸಮ್ಜುನ್ ವಾಪರ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿಂ ಬರ್ಪಾಂ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಜಾತಾತ್, ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾಕ್‌ಯಿ ಸಮ್ಜಾಸಾರ್ಕಿಂ ಜಾತಾತ್.

ವರ್ಗೀಕೃತ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ ವಿಭಾಗ್

35. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಭಂಡಾರ್

1. ಎಕೇ ಭಾಶೆಕ್ ಆಪ್ಲೊಚ್ ಮ್ಹಣ್ಲೊ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್‌ಭಂಡಾರ್ ಆಸ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದ್ ಭಂಡಾರಾಂತ್ ತೇ ಭಾಶೆಚೆ ಮೂಳ್‌ಸಬ್ದ್ ತಶೆಂಚ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲೆ/ಸ್ವೀಕಾರಿಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್‌ಯಿ ಆಸ್ತಾತ್.

2. **ಸಕಯ್ಲಿಂ ವಾಕ್ಯಾಂ ವಾಚುಂಯಾ :**

   i) **ಇಗರ್ಜೆಂತ್ ಮೀಸ್** ಚಲ್ತಾ; **ಕಂತಾರಾಂ** ಆಯ್ಕತಾತ್; **ಪಾದ್ರಿ ಶೆರ್ಮಾಂವ್** ಸಾಂಗ್ತಾ.

   ii) **ಮಂಡ್ಯಾಂತ್ ಸಾಕರ್ ತಯಾರ್** ಕರ್‍ಪಾಚೊ **ಕಾರ್ಖಾನೊ** ಆಸಾ.

   iii) ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ **ಶೆರಾಂತ್ ಹೊಟ್ಲಾಂ, ದಫ್ತರಾಂ, ಇಸ್ಕೊಲಾಂ, ಕೊಲೆಜಿ, ಕ್ಲಿನಿಕಾಂ, ಫ್ಲೆಟಾಂ, ಆಂಗ್ಡ್ಯೊ** ಚಡ್ಲ್ಯಾತ್.

   iv) **ತಾಣೆಂ ಅರ್ಜಿ** ಬರೊವ್ನ್ **ತಾಶಿಲ್ದಾರಾಕ್** ವ್ಹರುನ್ ದಿಲಿ.

   v) **ಆಶ್ರಮಾಂತ್ ಗುರು ಧ್ಯಾನ್** ಕರ್ತಾ; **ಮಂತ್ರ್** ಮ್ಹಣ್ತಾ ಆಶ್ರಮಾಂತ್ **ಶಿಕ್ಷೆ** **ಚಲೆ ನಾಟಕ್** ಕರ್ತಾತ್. ಥಂಯ್ ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೊ **ರಥ್** ಆಸಾ.

   vi) ಆಮ್ಗೆರ್ **ಗಾಯ್, ಮ್ಹೊಸ್, ಸುಣೆಂ, ಮಾಜರ್** ಪೊಸ್ತಾತ್.

   vii) ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಆದಿಂ **ವಾಗ್, ಶಿಂವ್, ಹಸ್ತ್ಯೊ, ಮಾಂಕೊಡ್, ಕೊಲೆ, ಸೊಶೆ, ಮೊರ್** ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಖಂಯ್.

   viii) ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಘರಾ ಮುಖಾರ್ **ಗಾದೆ,** ಆನಿ **ತೊಟ್** ಆಸಾ; ಘರಾ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ **ಗುಡೊ** ಆಸಾ.

ಆತಾಂ ಆಮಿ ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ದಾಟಾಯೆನ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚೆಂ ವಿಶ್ಲೇಷಣ್ ಕರುಂಯಾ:

(ಅ) **ಆಶ್ರಮ್, ಗುರು, ಧ್ಯಾನ್, ಮಂತ್ರ್, ನಾಟಕ್, ರಥ್**–ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ತೆ ಸಬ್ದ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಥಾವ್ನ್ ಚಡ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾಯ್ನಾಸ್ತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ರಿಗ್ಲ್ಯಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಆಮಿ **ತತ್ಸಮ್** ಸಬ್ದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್.

(ಆ) **ಸಾಕರ್, ಚಲೊ, ಗಾಯ್, ಮ್ಹೊಸ್, ಸುಣೆಂ, ಮಾಜರ್, ಗಾಂವ್, ವಾಗ್ ಶಿಂವ್, ಹಸ್ತ್, ಮಾಂಕೊಡ್, ಕೊಲೊ, ಸೊಸೊ, ಮೊರ್, ಘರ್**–ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಕ್ರಮಾನ್ ಶರ್ಕರಾ, ಚೇಲಾ, ಗೋ, ಮಹಿಷ, ಶುನ, ಮಾರ್ಜಾರ, ಗ್ರಾಮ, ವ್ಯಾಘ್ರ, ಸಿಂಹ, ಹಸ್ತಿನ್, ಮರ್ಕಟ, ಶೃಗಾಲ, ಶಶ, ಮಯಾರ, ಗೃಹ–ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸಬ್ದಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲೆ. ತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ತ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ರೂಪ್ ಬದ್ಲಾಲಾಂ ಯಾ ವಿಕಾರ್ಲಾಂ. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ **ತದ್ಭವ್** ಸಬ್ದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಂವ್. ಹಾಂಗಾ 'ಸಾಕರ್' ಥಾವ್ನ್ 'ಘರ್' ಪರ್ಯಾಂತ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ತದ್ಭವ್ ಆಸಾತ್.

ಹ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಚೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್; ನ್ಹಂಯ್, ಪರ್ಜಾ, ಪಾನ್, ಶೆತ್, ಕಾನ್, ದಾರ್, ಮೂತ್, ಕುಳಿ, ತಾಂದುಳ್, ರಗತ್ ಕೆಸ್, ಬಳ್, ನಾಸ್, ಆಕಾಸ್, ಸಂತೊಸ್, ಭಾಸ್........

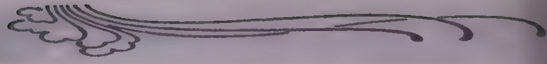
ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸಬ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ತದ್ಭವ್ ಜಾವ್ನ್ ರಿಗ್ತಾನಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಪರಿವರ್ತನಾಂ :

i) ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸಬ್ದಾಂತ್ಲೊ 'ಲ' ಕಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ 'ಳ' ಕಾರ್ ಜಾಲಾ. ದೆಖಿಕ್ :
ವೇಲಾ–ವೇಳ್ ಕುಲ–ಕುಳಿ ಬಿಲ–ಬೀಳ್ ಬಲ–ಬಳ್

ii) ಸಂಯುಕ್ತ್ ವ್ಯಂಜನಾಂ ಸುಟೆ ವರ್ಣ್/ವ್ಯಂಜನಾಂ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್. ದೆಖಿಕ್:
ಶಕ್ತಿ–ಸಕತ್ ರಗ್ತ–ರಗತ್ ಸ್ನುಷಾ–ಸುನ್ ಪರ್ಣ–ಪಾನ್

iii) ಸ್ವರಾಂನಿ ಸಂಪ್ಚೆ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸಬ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ವ್ಯಂಜನಾಂತ್ ಸಂಪ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :
ಜಾತಿ–ಜಾತ್ ದೇಶ–ದೇಶ್ ಗೃಹ–ಘರ್ ವಸ್ತು–ವಸ್ತ್

iv) 'ಶ' ಆನಿ 'ಷ' ಕಾರ್ 'ಸ'ಕಾರ್ ಜಾಲಾ. ದೆಖಿಕ್ :
ಪ್ರಕಾಶ–ಪ್ರಕಾಸ್, ಸಂತೋಷ–ಸಂತೊಸ್, ಭಾಷಾ–ಭಾಸ್, ನಾಶ–ನಾಸ್

v) ಸಂಸ್ಕೃತ್ 'ಅ' ಕಾರಾಂತ್ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ಸಬ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ 'ಒ'ಕಾರಾಂತ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ದೆಖಿಕ್ :

ಆಮ್ರ–ಆಂಬೊ, ದಂಡ–ದಾಂಡೊ, ಚೇಟ–ಚೆಡೊ, ಮಂಡೂಕ–ಮಾಣ್ಕೊ

vi) ಉಚ್ಚಾರ್ ಸಲೀಸ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ವೆರ್ ಆಸ್ಚೆಂ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಲೋಪ್ ಜಾಲಾಂ. ದೆಖಿಕ್ :

ಸ್ವರ್ಗ–ಸರ್ಗ್ ಸ್ವಾಮಿ–ಸೊಮಿ ತೃಣ–ತಣ್ ದ್ವಾರ–ದಾರ್

vii) ಸಬ್ದಾಚ್ಯಾ ಸುರ್ವೆಚ್ಯಾ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನಾತ್ಲೆಂ ಏಕ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಂಜನಾಂಕ್ ಯಾ ವರ್ಣಾಂಕ್ ಸ್ಥಾನಾಂತರ್ ಜಾಲಾಂ ದೆಖಿಕ್ :

ಮೃಗ–ಮೂರ್ಗ್, ಕೃಪಾ–ಕುರ್ಪಾ, ಹೃದಯ–ಹರ್ದೆಂ,ಪ್ರಜಾ–ಪರ್ಜಾ

viii) ಸಬ್ದಾಚೆ ನಿರ್ಮಾಣೆಂ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನ್ ಲೋಪ್ ಜಾಲಾಂ. ದೆಖಿಕ್ :

ಹಸ್ತ – ಹಾತ್ ಪುತ್ರ – ಪೂತ್ ತಕ್ರ – ತಾಕ್ ಸತ್ಯ – ಸತ್

ix) ಥೊಡ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ತದ್ಭವ್ ರುಪಾಂ ಆಸಾತ್

ಕೀಟ – ಕಿಡೊ, ಕೀಡ್ ಭಾರ– ಭೊರೊ, ಭೊರ್

ಶೃಂಗಾರ – ಶಿಂಗಾರ್, ಸುಂಗ್ಠಾರ್ ಭಿದ್–ಭೇಂಡ್, ಭೆತ್

(ಇ) ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಆಯ್ಲ್ಲೆ–**ತಯಾರ್, ಕಾರ್ಖಾನೊ, ಶೆರ್, ದಫ್ತರ್, ಅರ್ಜಿ, ತಾಶಿಲ್ದಾರ್**–ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಅರ್ಬಿ ಆನಿ ಫಾರ್ಸಿ ಭಾಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ರಿಗ್ಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಚೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್: ಹಫ್ತೊ, ದರ್ಯೊ, ಫಾಯ್ದೊ, ಮುನಾಫೊ, ನಾಸ್ಟೊ, ಜಮೊ, ಕಾಯ್ದೊ, ಹುದ್ದೊ, ತಮಾಸೊ, ಫಜಿಂತ್, ಕಬ್ಲಾತ್, ಖುಶಿ, ಜವಾಬ್/ಜಾಪ್, ಹಾಜಿರಿ, ಸವಾಲ್, ಖಬರ್, ದವ್ಲತ್, ಸರ್ಕಾರ್, ಫುರ್ಸತ್, ನಶೀಬ್, ಗಜಾಲ್.....

(ಈ) **ಇಗರ್ಜ್, ಮೀಸ್, ಕಂತಾರ್, ಪಾದ್ರಿ, ಶೆಮಾರ್ಂವ್, ಇಸ್ಕೊಲ್,** ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಗೊಯಾಂತ್ ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ರಾಜಟ್ಕೆ ವೆಳಾರ್ ಪುರ್ತುಗೆಜ್ ಭಾಶೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್. ಹ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಚೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್; ಕುಮ್ಸಾರ್, ಕುಮ್ಸಾರ್, ಖುರಿಸ್, ವಿಗಾರ್, ಕಾಜಿತೊರ್, ದೆವಸಾಂವ್, ಬುಯಾಂವ್, ನತಾಲ್, ಸಾಬು, ಪೆರ್, ಕಾಜ್, ಚೆಪೆಂ, ಫಿಂತ್, ಮೆಜ್, ಕದೆಲ್,ಕಾಜಾರ್, ಬೆಸಾಂವ್, ಆಣಸ್.........

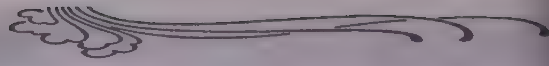
ಉ) **ಆಂಗಡ್, ಬರಯ್, ಗಾಡೊ, ತೋಟ್, ಗುಡೊ**-ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಕನ್ನಡ್, ತುಳು ಇತ್ಯಾದಿ **ದ್ರಾವಿಡ್** ಭಾಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ರುಪಾಂತರ್ ಜಾವ್ನ್ ಯಾ ಜಾಯ್ನ್ಯಾಸ್ತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಆಯ್‌ಲ್ಲೆ. ತೆ ಆತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಚ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್.

ಹ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಚೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್ ಕೊಬು, ದುಡು, ನಡ್ತೆಂ, ಆಡಳ್ತೆಂ, ಕೊಂಡಾಟೊ, ಆಸ್ತ್, ಕೊಯ್ತಿ, ಬೊಂಡೊ, ಜಾಲ್, ಮೂರ್, ತೊಡ್ಪೆಂ, ಬೊಲೆಂ, ಕಾಂಟ್...........

(ಊ) ವಯ್ಲ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಆಯ್‌ಲ್ಲೆ-**ಹೊಟೆಲ್, ಕೊಲೆಜ್, ಕ್ಲಿನಿಕ್, ಫ್ಲೆಟ್**-ಹೆ ಸಬ್ದ್ **ಇಂಗ್ಲಿಪ್** ಭಾಶೆ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ತಸಲೆ ಸಬ್ದ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಚಡ್ತೆತ್ ಆಸಾತ್.

ಹ್ಯಾ ಪಂಗ್ಡಾಂತ್ಲೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್ : ಕಾರ್, ಬಸ್, ಪೋಸ್ಟ್, ಆಲ್ಬಮ್, ರೇಡಿಯೊ, ಫೊಟೊ, ಪ್ಲೆನ್, ಸೈಕಲ್, ಗೇಟ್, ರೂಮ್, ಬ್ಯಾಗ್, ಬೋರ್ಡ್, ಸಿಲಿಂಡರ್, ಪೇಸ್ಟ್, ಬಿಸ್ಕಿಟ್, ಲಾಯ್ಟ್, ಬಲ್ಬ್ ಕಪ್, ಸ್ಟೇಶನ್, ಸ್ವಿಚ್, ಕೋಚಿಂಗ್...

36. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್ ಸಂಪತ್ತಿ

ಆರ್ಬಿ ಫಾರ್ಸಿ, ಪುರ್ತುಗೇಜ್, ಹಿಂದಿ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ್ ಭಾಸಾಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾಕ್ ಲಾಗುನ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಸಮನಾರ್ಥಕ್/ ಪರ್ಯಾಯ್ ಸಬ್ದ್ ದರಬಸ್ತ್ ವಾಡ್ಲ್ಯಾತ್/ಆಸಾತ್. ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಸಬ್ದ್ ಸಂಪತ್ತೆನ್ ಭರ್ಲ್ಯಾ, ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಜಾಲ್ಯಾ. ಆಮ್ಚೆ ಭಾಶೆಂತ್ ಹೆರ್ ಖಂಯ್ಚ್ಯೇಯ್ ಭಾಶೆಕ್ ಲಜೆಕ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ ತಸಲೆಂ ಅಪರಿಮಿತ್ ಸಬ್ದ್ – ಭಂಡಾರ್ ಅಸಾ.

ದೆಖಿಕ್ :

ಎಕೇಕ್ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ :

ಆಕಾಸ್ – ಮಳಬ್	ಘಡಿತ್ – ಘಟನ್	ಕೆಪ್ಪೊ – ಭೆರೊ
ಕಾಳೊಕ್ – ಅಂಧ್ಕಾರ್	ಜಾಗೊ – ಸುವಾತ್	ಇಜಾ – ಧೊಸ್
ಕಾಜಾರ್ – ಲಗ್ನ್	ಇಸ್ತಿಹಾರ್ – ಜಾಹಿರಾತ್	ಮಾನ್ – ಗವ್ರವ್
ವಾಲ್ – ಬೇಲ್	ಕರಂದಾಯ್– ವಿರಾರಾಯ್	ಘೊವ್ಜ್ – ಸಯ್ನ್
ಮಾರೊಗ್ – ರಸ್ತೊ	ಅಂಗಡ್ – ದುಕಾನ್	ತುಫಾನ್– ವಾದಾಳ್
ಬೊಶಿ – ವಾಟ್ಲಿ	ಆಪೊವ್ಣೆಂ – ಆಮಂತ್ರಣ್	ಉಮೆದ್ –ಉರ್ಬಾ
ಪ್ರವೇಶ್ – ರೀಗ್	ಪ್ರದರ್ಶನ್ – ದಾಖೊವ್ಣ್	ಥಾಲೆಂ – ಬೀಗ್
ಪ್ರಕಾಸ್ – ಉಜ್ವಾಡ್	ಭವಿಷ್ಯ್ – ಫುಡಾರ್	ಮಾಗ್ಣೆಂ –ಪ್ರಾರ್ಥನ್
ಶೆತ್ – ಗಾದೊ	ಬಳ್ – ಸಕತ್	ಅಚರ್ಯೆಂ– ಅಜಾಪ್
ಪಾತಕ್ – ಪಾಪ್	ಅಪ್ರಾಧ್ – ಗುನ್ಯಾಂವ್	ಠರಾವ್– ನಿರ್ಣಯ್
ವಾವ್ರ್ – ಕಾಮ್	ನದರ್ – ದೀಷ್ಟ್	ಆಶೀರ್ವಾದ್– ಬೆಸಾಂವ್
ಸೊಬಿತ್ – ಸುಂದರ್	ಕಾನೂನ್ – ಕಾಯ್ದೊ	ಆಂಗಣ್ –ಜಾಲ್
ಇಷ್ಟ್ – ಮಿತ್ರ್	ಜಮಾತ್ – ಸಭಾ	ಫಾರಿಕ್ಪಣ್–ಪ್ರತಿಕಾರ್
ಲಡಾಯ್ – ಝುಜ್	ರುಜ್ವಾತ್ – ಸಾಕ್ಸ್	ಪಂಚಾಂಗ್–ಬುನ್ಯಾದ್
ಫೆಸ್ತ್ – ಪರಬ್	ಮುಖೆಲಿ – ಫುಡಾರಿ	ಹಂಕಾರ್– ಗರ್ವ್
ಪಾತ್ಯೆಣಿ – ವಿಶ್ವಾಸ್	ಪೊಲೊ – ಗಾಲ್	ಊಂಟ್–ಕರೆಂ

ಏಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಸಮನಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದಾವಳ್ :

* ಜಿವಿತ್, ಜಿಣಿ, ಜೀವನ್, ಜಿಣೆಂ, ಜೀಣ್
* ಝುಡ್, ಸಸಿ, ಸೊವ್ಳಿ, ರೊಂಪಿ, ರೊಂಪೊ
* ಶಿಪಾಯ್, ಸಯ್ನಿಕ್, ಸೊಜೆರ್, ಝುಜಾರಿ
* ತಫಾವತ್, ಫರಕ್, ಭೇದ್, ವ್ಯತ್ಯಾಸ್
* ತಮಾಸೊ, ಫೊಕಣ್, ತಾರಿಪ್, ವಿನೋದ್, ಖುಶಾಲಾಯ್
* ಥಳ್ಥಳ್, ಪರ್ಜಳ್, ಉಜಳ್, ಪ್ರಜಳ್
* ದವ್ಲತ್, ಮರ್ಜಿ, ವ್ಹಡ್ಪಣ್, ವ್ಹಡ್ವಿಕಾಯ್, ದಳ್ಬಾರ್
* ದುಸ್ಮಾನ್, ವೈರಿ, ಶತ್ರು, ವಿರೋಧಿ
* ಇಷ್ಟ್, ಸಾಂಗಾತಿ, ಮಿತ್ರ್, ದೋಸ್ತ್, ಆಮಿಗ್
* ಭುಂಯ್, ಭುಮಿ, ಧರಣ್, ಪ್ರಿಥುಮ್, ಪೃಥ್ವಿ
* ಲಾಭ್, ಆದಾಯ್, ಮುನಾಫೊ, ಫಾಯ್ದೊ
* ಪತಿ, ಘೊವ್, ಘರ್ಕಾರ್ ದಾದ್ಲೊ, ಯೆಜ್ಮಾನಿ, ಭರ್ತಾರ್
* ಪತಿಣ್, ಬಾಯ್ಲ್, ಘರ್ಕಾರ್ನ್ , ಸ್ತ್ರೀ, ಯೆಜ್ಮಾನ್
* ಫಿಕಿರ್, ಪರ್ವಾ, ಲಕ್ಷ್, ಗುಮಾನ್, ಖಂತ್
* ಭಾತ್ಮಿ, ಖಬರ್, ವಾರ್ತಾ, ವರ್ದಿ
* ಮ್ಹಣ್, ಉಚಾರ್, ಸಾಂಗ್, ಉಲಯ್
* ವಾಂದೆ, ತೊಂದೆ, ರಗ್ಳೆ, ಉಪದ್ರ್, ಧೊಸ್, ಇಜಾ
* ವಿಘ್ನ್, ಅನ್ವಾರ್, ಅಪ್ಘಡ್, ಸಂಕಷ್ಟ್
* ವ್ಯಾಪ್ತ್, ಧಂದೊ, ವೃತ್ತಿ, ಕಾಮ್, ಕಸಬ್
* ಸಂತೊಸ್, ಖುಶಿ, ಆನಂದ್, ಉಲ್ಲಾಸ್, ಪ್ರಸನ್ನತಾ
* ದರ್ಯೊ, ಸಾಗೊರ್, ಸಮ್ದಿರ್, ಸಮುದ್ರ್
* ನಿತಳ್, ನಿರ್ಮೊಳ್, ಸಾಫ್, ಸುದ್ದ್, ಶುದ್ಧ್

* ದಬಾಜೊ, ಸಂಭ್ರಮ್, ಉತ್ಸವ್, ಸುವಾಳೊ
* ಸ್ತುತಿ, ಹೊಗ್ಗಿಕ್, ಹೊಗ್ಗಾಪ್, ಪ್ರಶಂಸಾ
* ಅಪ್ರಾಧ್, ಗುನ್ಯಾಂವ್, ಚೂಕ್
* ತೇಂಪ್, ಕಾಳ್, ವೇಳ್, ವಗತ್
* ದೊಂಗೊರ್, ಪರ್ವತ್, ಗುಡೊ
* ಫಾಮಾದ್, ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್, ಪ್ರಸಿದ್ಧ್, ಪ್ರಖ್ಯಾತ್, ವಿಖ್ಯಾತ್
* ತಾರ್, ನೆಕೆತ್ರ್, ನಕ್ತಿರ್, ನಕ್ಷತ್ರ್
* ಕಾಗತ್, ಚೀಟ್, ಪತ್ರ್
* ಪಾತ್ಯೆಣಿ, ವಿಶ್ವಾಸ್, ಭರ್ವಸೊ

ಜೊಮ್ಡೆ / ಜೋಡ್ ಸಬ್ದ್ :

ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂ ಪರಿಂ ದರಬಸ್ತ್ ಜೊಮ್ಡೆ ವಾ ಜೋಡ್ ಸಬ್ದ್ ಆಸಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂ ವರ್ವಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಸಬ್ದ್‌ಭಂಡಾರ್ ವಾಡ್ಲಾಂ, ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಜಾಲಾಂ. ಹೆ ಸಬ್ದ್ ಮುಖೆಲ್ ಪಾಂಚ್ ವಾಂಟೆ ಕರ್ಯೆತ್.

1. ಜಮ್ಡಿಂ ನಾಮ್ ಪದಾಂ :

(i) **ಪರಸ್ಪರ್ ಸಮಾನ್ :** ಮಾನ್ ಮರ್ಯಾದ್, ಭುರ್ಗಿಂ ಬಾಳಾಂ, ಜಾತ್ ಕಾತ್, ಭಾವ್ ಭಯ್ಣ್, ಧಾನ್ ಧರ್ಮ್, ಸುಣೆಂ ಮಾಜರ್, ಮಾಸ್ ಪೊಳಿ, ಅನ್ ಉದಕ್.

(ii) **ಪರಸ್ಪರ್ ಪೂರಕ್ :** ನಾಲ್ರಾ ವೊಳೆಂ, ತಾಂದ್ಳಾ ಮುಡೊ, ಮೆಣಾವಾತ್, ದರ್ಯಾಗಾಜ್, ಮಿಟಾ ಉದಕ್, ನಾಲ್ರಾ ರೋಸ್, ಕಾಳ್ಜಾ ಉಡಿ, ತಿಳಾ ಲಾಡು, ಫುಲಾಂರ್ಝುಲೊ, ಆಳ್ವಾದೆಂಟೊ.

(iii) **ಪರಸ್ಪರ್ ವಿರೋಧ್ :** ಸುಖ್ – ದುಖ್, ಲಾಭ್ – ನಷ್ಟ್, ದೀಸ್ ರಾತ್, ಅಂತ್ರಳ್ ಭುಮಿ, ಮಾನ್ ನಷ್ಟ್, ಆಪ್ಲೊಪೆಲೊ, ಮೋಗ್ ಶಿಣ್, ದೊಂಗೊರ್ ಫಾಲ್ಕೆಂ, ವೈಕುಂಠ್ ಪಾತಾಳ್.

2. **ಜವ್ಳಿಂ ಕ್ರಿಯಾಪದಾಂ :**

(i) **ಪರಸ್ಪರ್ ಸಮಾನ್** : ಮಾರ್ಲೆಂ ಬಡಯ್ಲೆಂ, ಹಾಸೊನ್ ಖೆಳೊನ್, ಕಳೊವ್ನ್ ಸಾಂಗೊನ್, ಖಾವ್ನ್ ಜೆವ್ನ್, ದಾಂಬುನ್ ಚಿಡ್ಡುನ್.

(ii) **ಅಸಮಾನ್ – ಪರಸ್ಪರ್ ಪೂರಕ್** : ವಾಂಚೊನ್ ಉರ್ಲೊ, ಖಾವ್ನ್ ಪಿಯೆವ್ನ್, ಜರೊನ್ ಮೆಲೊ, ಧಾಡಾವ್ನ್ ಪಿಕಯ್ಲೊ.

(iii) **ಅಸಮಾನ್ – ಪರಸ್ಪರ್ ವಿರೋಧ್** : ಉಟ್ತಾ ಬಸ್ತಾ, ಭಿಜ್ತಾ ಸುಕ್ತಾ, ಉಡೊವ್ನ್ ಪಡೊನ್, ರಾವ್ತಾ ಧಾಂವ್ತಾ, ಕಾಡೂನ್ ದವ್ರೂನ್.

3. **ಜವ್ಳಿಂ ವಿಶೇಷಣಾಂ :**

(i) **ಪರಸ್ಪರ್ ಸಮಾನ್** : ಖಾರ್ ಕೊಡು, ಲಾಂಬ್ ರೂಂದ್, ಆಡ್ವೊ ಉಬೊ, ಬಾರಿಕ್ ಶಿರ್ಪುಟೊ, ನಾರ್ ನಾರ್ಕುಟ್.

(ii) **ಪರಸ್ಪರ್ ಪೂರಕ್** : ಆಂಬ್ಯೆಂತಿಕ್ಯೆಂ, ಮೋವ್ ಮೆಣ್ಕಾಟ್, ಗೊಡ್ಯೆಂತಿಕ್ಯೆಂ, ಜೂನ್ ನಾರ್ಕಾಟ್.

(iii) **ಪರಸ್ಪರ್ ವಿರೋಧ್** : ಲ್ಹಾನ್ ವ್ಹಡ್, ಗೊರೆಂಕಾಳೆಂ, ಬರೆಂ ವಾಯ್ಟ್, ಆಡ್ವೆಂ ಉಬೆಂ, ಉಬಾರ್ ತಪ್ಕಟ್.

4. **ದ್ವಂದ್ವ್ ಸಮಾಸ್** : ವಿವರಾಕ್ ಅಧ್ಯಾಯ್ 21 ಪಳೆ.

5. **ಪೂರ್ವ್ ಪದ್ ಆನಿ ಉತ್ತರಪದ್ ಪ್ರಧಾನ್ ತತ್ಪುರುಷ್ ಸಮಾಸ್** (ವಿವರಾಕ್ ಅಧ್ಯಾಯ್ 21 ಪಳೆ).

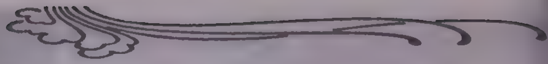
37. ಅನೇಕ್ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ವಾ ಸಬ್ದ್‌ಪುಂಜ್ಯಾಕ್ ಏಕ್ ಸಬ್ದ

* ರಾಂದ್ಪಾಚೆಂ ಕೂಡ್ – ಕುಜ್ನ್
* ಜೊ ಭಿಯೆನಾ – ಧಯ್ರಾಧಿಕ್
* ಜೊ ಶಿಕಯ್ತಾ – ಶಿಕ್ಷಕ್
* ಸುಕ್ಣ್ಯಾಂಚೆಂ ಘರ್ – ಘೊಂಟೆರ್
* ಜೊ ಭಿಕ್ ಮಾಗ್ತಾ – ಭಿಕಾರಿ
* ಸುಣ್ಯಾಚೆಂ ಪಿಲ್ – ಪೆಟೊ
* ಸುರ್ಯಾಚೊ ಉಜ್ವಾಡ್ – ವ್ಹೊತ್
* ಸಕಾಳಿಂ ಸಾದ್ ಘಾಲ್ಚೆಂ ಸುಕ್ಣೆಂ – ಕೊಂಬೊ
* ಜೆಂ ವರ್ಣುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ – ಅವರ್ಣನೀಯ್
* ಜಿಚೊ ಪತಿ ಅಂತರ್ಲ್ಲಾ – ವಿಧವ್
* ಜೆಂ ನಾಸ್ ಜಾತಾ – ನಶ್ವರ್
* ಜೊ ವಸ್ತುರ್ (ಲುಗಟ್) ಶಿಂವ್ತಾ – ಶಿಂವ್ಯಾರ್, ದರ್ಜಿ
* ಜಾಚಿ ಭಲಾಯ್ಕಿ ಬರಿ ನಾ – ಪಿಡೆಸ್ತ್
* ಜೆಂ ಆಪ್ಣಾಚ್ಯಾ ಅಧಿನ್ ಆಸಾ – ಸ್ವಾಧಿನ್
* ವ್ಹಡ್ಲಿ ಭಯ್ಣ್ – ಬಾಯ್
* ಜಾಚೆ ಥಂಯ್ ಬಳ್ ಆಸಾ – ಬಳ್ವಂತ್, ಬಳಾಧಿಕ್
* ಜೊ ದೆವಾಕ್ ಪಾತ್ಯೆನಾ – ನಾಸ್ತಿಕ್

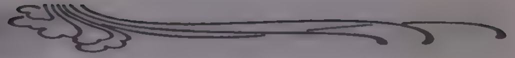
* ಜೊ ಸರ್ವ್ ಜಾಣಾ – ಸರ್ವಜ್ಞ್
* ಜಾಕಾ ಆಕಾರ್ ನಾ – ನಿರಾಕಾರ್
* ಆಪ್ಣಾಚೆರ್ ಅವಲಂಬನ್ – ಸ್ವಾವಲಂಬನ್
* ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ದಾರ್ – ದಾರ್ವಾಂಟೊ
* ಲೆಕಾವರ್ತಿ ಆಶಾ – ಆಬ್ಲೆಸ್
* ಸುರ್ಯೊ ಉದೆಂವ್ಚಿ ದಿಕ್ – ಉದೆಂತ್ (ಪೂರ್ವ್)
* ಸುರ್ಯೊ ಬುಡ್ಚಿ ದಿಕ್ – ಅಸ್ತಮ್ತ್ (ಪಶ್ಚಿಮ್)
* ಆವಯ್-ಬಾಪುಯ್ ಆನಿ ಭುರ್ಗಿಂ – ಕುಟಮ್
* ವಸ್ತುಂಚೆಂ ಮೋಲ್ ಚಡಪ್ – ಮ್ಹಾರ್ಗಾಯ್
* ದಿವೆ ಜಳೊಂವ್ಚಿ ಪರಬ್ – ದಿವಾಳಿ
* ಜೊ ಉಪ್ಕಾರ್ ಮಾಂದ್ತಾ – ಕೃತಜ್ಞ್

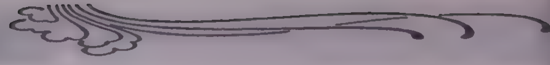
38. ವಿವಿಧ್ ವೃತ್ತಿ – ಧಂಧೆಗಾ(ಕಾ)ರ್

* ಮಾತಿಯೆಚಿಂ ಆಯ್ದಾನಾಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ಪಿ – **ಕುಂಬಾರ್**
* ರುಕಾಡಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ಪಿ – **ಸುತಾರಿ, ಆಚಾರಿ**
* ಭಾಂಗಾರ್, ರುಪೆಂ, ವಜ್ರ್ ಇತ್ಯಾದಿಚೆ ನಗ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಪಿ – **ಸೊನಾರ್**
* ವಸ್ತುರ್ ಉಂಬುಳ್ಪಿ – **ಮಡ್ವೊಳ್, ಧೊಣ್ಯಾಕಾರ್**
* ಫುಲಾಂ ಗುಂತುನ್ ವಿಕ್ಪಿ – **ಫುಲ್ಕಾರ್**
* ಗೊರ್ವಾಂಕ್ ಚರೊಪ್ಪಿ – **ಗೊವ್ಳಿ**
* ಝುಜ್ ಕರ್ಪಿ – **ಝುಜಾರಿ, ಶಿಪಾಯ್, ಸಯ್ನಿಕ್**
* ಗಾಣ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ತೆಲ್ ಕಾಡ್ಪಿ – **ಗಾಣ್ಯಾಗಾರ್**
* ರಾಜ್ ಕಾರ್ಭಾರ್ ಚಲೊಪ್ಪಿ – **ರಾಯ್**
* ಜಿನಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಕ್ಪಿ – **ವ್ಯಾಪಾರಿ**
* ಮ್ಹಾಲಾಚೊ ಧನಿ – **ಮ್ಹಾಲಕ್**
* ಶಿಕಾರಿ ಖೆಳ್ತಲೊ – **ಶಿಕಾರೆಗಾರ್**
* ರೀಣ್ ಕರ್ಪಿ – **ರಿಣ್ಕಾರ್**
* ಚಾಮ್ಡ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರ್ಪಿ – **ಚಾಮ್ಗಾರ್, ಮೊಚಿ**
* ಪುಜಾ ಕರ್ತಲೊ – **ಪುರ್ವಿತ್, ಯಾಜಕ್**
* ಶಿಕಯ್ತಲೊ – **ಶಿಕೊವ್ಪಿ, ಶಿಕ್ಷಕ್**
* ಮಜುರೆಕ್ ಕಾಮ್ ಕರ್ತಲೊ – **ಕುಲ್ಕಾರ್**
* ಲುಂಗ್ಟಾಂ/ವಸ್ತುರ್ ಶಿಂವ್ತಲೊ – **ಶಿಂವ್ಕಾರ್, ದರ್ಜಿ**
* ಕೆಸ್ ಕಾತರ್ಪಿ – **ಕೆಲ್ಶಿ**
* ಮೊಟಾರ್ ಗಾಡಿ ಚಲೊಪ್ಪಿ – **ಡ್ರೈವರ್**

* ಪಿಡೆಸ್ತಾಂಚಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕರ್ತಲೊ – **ವಯ್ಜ್, ದಾಕ್ತೆರ್, ದೊತೊರ್**
* ಅಭಿನಯ್ ಕರ್ತಲೊ/ಲಿ – **ನಟ್, ನಟಿ**
* ಭವಿಷ್ಯ್ ಸಾಂಗ್ಪಿ – **ಜ್ಯೋತಿಷಿ**
* ಲೇಖನಾಂ, ಪುಸ್ತಕಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರಯ್ತಲೊ – **ಬರೊವ್ಪಿ, ಲೇಖಕ್**
* ಮಾಸಾ ಖಾತಿರ್ ಮೊನ್ಜಾತಿ ಕಾತರ್ತಲೊ – **ಕಸಾಪಿ, ಕಸಾಯ್ಗಾರ್**
* ದೊಳ್ಯಾಂತ್ ರಗತ್ ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ – **ಕರ್ಮಿ, ಕಸಾಪ್ಪಿ**
* ರಾಂದ್ತಲೊ – **ರಾಂದ್ಪಿ**
* ಶೆತಾಂತ್ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಪಿ – **ಶೆತ್ಕಾರ್**
* ಮಾಸ್ಳಿ ಪಾಗ್ಪಿ – **ಖಾರ್ವಿ**
* ನ್ಯಾಯ್-ಝುಗ್ಡ್ಯಾಂಚೆಂ ತೀರ್ಪ್-ಫಾಯ್ಸಲ್ ದಿವ್ಪಿ – **ನಿತಿಕರ್ತ್, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ್**
* ವಕಾಲತ್ ಕರ್ತಲೊ – **ವಕೀಲ್, ನ್ಯಾಯ್‌ವಾದಿ**
* ಬಾಂದ್ಪಾಚೊ ವಾವ್ರಾಡಿ – **ಮೇಸ್ತ್**
* ವ್ಯಾರ್ ಯಾ ಯಾರ್ ಕರ್ಪಿ – **ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಯಾರ್ಕಾರಿ**
* ಅಧಿಕಾರಾಚ್ಯಾ ಸ್ಥಾನಾರ್ ಆಸ್ಲಲೊ – **ಅಧಿಕಾರಿ**
* ಕವಿತಾ ಬರೊವ್ಪಿ – **ಕವಿ**
* ಪಾರೊತ್ ಕರ್ತಲೊ – **ಪಾರ್ಯಾಗಾರ್, ರಾಕ್ವಲಿ**
* ಪಯ್ಶೆ – ದುಡ್ವಾಚೆಂ ಲೆಕ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಪಿ – **ಖಜಾನ್ದಾರ್**

39. ವಿರೋಧಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದಾವಳ್

ಬರೆಂ	x	ವಾಯ್ಟ್	ಆಶೀರ್ವಾದ್	x	ಶಿರಾಪ್
ರೂಂದ್	x	ಅಶಿರ್	ಪೊಸ್ಪಿ	x	ರಾನ್ವಟ್
ದುಬ್ಳೊ	x	ಗ್ರೇಸ್ತ್	ಪಿಡೆಸ್ತ್	x	ಭಲಾಯ್ಕೆವಂತ್
ವ್ಹಡ್	x	ಲ್ಹಾನ್	ಅಸ್ಲಿ	x	ನಕ್ಲಿ
ದೆಂವ್	x	ಚಡ್	ಯೋಗ್ಯ್	x	ಅಯೋಗ್ಯ್
ಸುಖ್	x	ದುಖ್	ಜೀಕ್	x	ಸಲ್ವಣಿ
ಉಜ್ವಾಡ್	x	ಕಾಳೊಕ್	ಉಗ್ಡಾಸ್	x	ವಿಸರ್
ಹಾಸ್	x	ರಡ್	ಧರ್	x	ಸೊಡ್
ರಾಗ್	x	ಮೋಗ್	ಇಷ್ಟ್	x	ದುಸ್ಮಾನ್
ಆರಂಭ್	x	ಅಂತ್	ಪಯ್ಸ್	x	ಲಾಗಿಂ
ಉಜ್ವೊ	x	ದಾವೊ	ಭಾಯ್ರ್	x	ಭಿತರ್
ಸ್ವದೇಶಿ	x	ವಿದೇಶಿ	ಸಮಾನ್	x	ಅಸಮಾನ್
ಶಾಂತಿ	x	ಅಶಾಂತಿ	ದಿ	x	ಘೆ
ಪಾಪ್	x	ಪುಣ್	ಸತ್	x	ಫಟ್
ವಿಶ್ವಾಸ್	x	ಅವಿಶ್ವಾಸ್	ಫಾಯ್ದೊ	x	ಲುಕ್ಸಾಣ್
ನಶ್ವರ್	x	ಶಾಶ್ವಿ(ಶ್ವ)ತ್	ವ್ಹಯ್	x	ನ್ಹಯ್
ನ್ಯಾಯ್	x	ಅನ್ಯಾಯ್	ಮುಖಾರ್	x	ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್
ಥಿರ್	x	ಅಥಿರ್	ಆಪ್ಲೊ	x	ಪೆಲೊ

ಪರ್ನೊ	x	ನವೊ	ಉಪ್ಕಾರ್	x	ಅಪ್ಕಾರ್
ಬಳ್ವಂತ್	x	ಅಸ್ಕತ್	ವಾಂಕ್ಡೊ	x	ನೀಟ್
ಜಲ್ಮ್	x	ಮೊರ್ನ್	ದಯಾಳ್	x	ಕ್ರೂರ್
ಹಾಳು	x	ಜಡ್	ಶೆಗುಣ್	x	ಅವ್ಗುಣ್
ಗೋಡ್	x	ಕೊಡು	ಸುಫಳ್	x	ನಿರ್ಫಳ್
ಹುನ್	x	ಥಂಡ್	ಪರ್ಮಳ್	x	ಘಾಣ್
ಪ್ರಕಾಸ್	x	ಅಂಧ್ಕಾರ್	ಜ್ಞಾನ್	x	ಅಜ್ಞಾನ್
ಊಂಚ್	x	ನೀಚ್	ದೀಸ್	x	ರಾತ್
ಶಾಂತ್	x	ಅಶಾಂತ್	ಸಾರ್ಥಕ್	x	ನಿರರ್ಥಕ್
ಸ್ವಾವಲಂಬಿ	x	ಪರಾವಲಂಬಿ	ಸಭ್ಯ್	x	ಅಸಭ್ಯ್
ಚೂಕ್	x	ಸಾರ್ಕೆಂ	ಹಿಂಸಾ	x	ಅಹಿಂಸಾ
ವಯ್ರ್	x	ಸಕಯ್ಲ್	ಸವಾಯ್	x	ಮ್ಹಾರಗ್
ಜಿವಿತ್	x	ಮರಣ್			

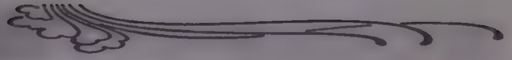

40 ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ - ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಸಬ್ದಾವಳ್

ಬಾಪುಯ್	–	ಆವಯ್	ವಾಗ್	–	ವಾಗಿಣ್
ಭಾವ್	–	ಭಯ್ಣ್	ರಾಕ್ಸೊಸ್	–	ರಾಕ್ಷಿಣ್
ಪಾಡೊ	–	ಗಾಯ್	ನಾಗ್	–	ನಾಗಿಣ್
ರೆಡೊ	–	ಮ್ಹೊಸ್	ಯೆಜ್ಮಾನಿ	–	ಯೆಜ್ಮಾನ್
ಚಲೊ	–	ಚಲಿ	ಕೊಲೊ	–	ಕೊಲಿ
ಪತಿ	–	ಪತಿಣ್	ಕಾವ್ಳೊ	–	ಕಾವೊಳ್ಣ್
ಆಜೊ	–	ಆಜಿ	ಶಿಂವ್	–	ಶಿಂವಿಣ್
ಮಾಂವ್	–	ಮಾಂಯ್	ಮಿವ್ಣೊ	–	ಮಿವ್ಣಿ
ನವ್ರೊ	–	ಹೊಕಲ್	ಶೆತ್ಕಾರ್	–	ಶೆತ್ಕಾರ್ನ್
ಪೂತ್	–	ಧುವ್	ಘೊವ್	–	ಬಾಯ್ಲ್
ಕುಲ್ಕಾರ್	–	ಕುಲ್ಕಾರ್ನ್	ಕೊಂಬೊ	–	ಕೊಂಬಿ
ರಾಂದ್ಪಿ	–	ರಾಂದ್ಪಿಣ್	ಸಾಯ್ಬ್	–	ಸಾಯ್ಬಿಣ್
ಮಾಮ್	–	ಮಾಮಿ	ಸಾವ್ಕಾರ್	–	ಸಾವ್ಕಾರ್ನ್
ನಾತು	–	ನಾತ್	ಮ್ಹಾಲಕ್	–	ಮ್ಹಾಲ್ಕಿಣ್
ಘೊಡೊ	–	ಘೊಡಿ	ದುಕೊರ್	–	ದುಕೊರ್ನ್
ಬೊಕ್ಡೊ	–	ಬೊಕ್ಡಿ	ಘುಲ್ಕಾರ್	–	ಘುಲ್ಕಾರ್ನ್
ಪುತ್ನ್ಯೊ	–	ಧುವ್ಡಿ	ದೇವ್	–	ದೇವಿ
ಭಾಚೊ	–	ಭಾಚಿ	ಭಿಕಾರಿ	–	ಭಿಕಾರಿಣ್
ರಾಯ್	–	ರಾಣಿ	ಧನಿ	–	ಧನಿನ್
ಕುಂವರ್	–	ಕುಂವರಿ/ಕುಂವರ್ನ್	ಮೋರ್	–	ಮೊರಿಣ್
ಮ್ಹಾತಾರೊ	–	ಮ್ಹಾತಾರಿ	ಪೊಣ್ಜೊ	–	ಪೊಣ್ಜಿ
ಪುರುಷ್	–	ಸ್ತ್ರೀ	ಶಿಕ್ಷಕ್	–	ಶಿಕ್ಷಕಿ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ	–	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಣ್	ಲೇಖಕ್	–	ಲೇಖಕಿ/ಲೇಖಿಕಾ
ದಾಕ್ತೆರ್	–	ದಾಕ್ತೆರ್ನ್	ಸೆಜಾರಿ	–	ಸೆಜಾರ್ನ್
ಶಿಂವ್ಕಾರ್	–	ಶಿಂವ್ಕಾರ್ನ್	ಇಷ್ಟ್	–	ಇಷ್ಟಿಣ್
ಗಾವ್ಪಿ	–	ಗಾವ್ಪಿಣ್	ನಾಚ್ಪಿ	–	ನಾಚ್ಪಿಣ್
ಬೊಕುಲ್	–	ಮಾಜರ್	ಗುರ್ಕಾರ್	–	ಗುರ್ಕಾರ್ನ್
ಪೊದೊರ್ನ್	–	ಮೊದೊರ್ನ್	ಕುಂಪಾದ್ರ್	–	ಕುಮಾದ್ರ್

41. ಸೊಯ್ರಿಕ್-ಮನ್ಯಾಸಂಬಂದಾಂಚಿ ಶಿಂಖಳ್

ಆಜಾಚೊ ಆಜೊ / ಆಜಿ	–	ಶೆಣ್ಜೊ / ಶೆಣ್ಜಿ
ಆಜ್ಯಾಚಿ ಆವಯ್/ಬಾಪುಯ್	–	ಪೊಣ್ಜಿ / ಪೊಣ್ಜೊ
ಆವಯ್/ಬಾಪಯ್ಚಿಂ ಆವಯ್-ಬಾಪುಯ್	–	ಆಜಿ / ಆಜೊ
ಆವಯ್-ಬಾಪುಯ್	–	ಮಾಂಯ್-ಬಾಬ್ (ಆನ್)
ಬಾಪಾಯ್ಚೊ ಭಾವ್	–	ಬಾಪ್ಪು (ಬಾಪ್ಲೊ)
ಬಾಪ್ಪುಚಿ ಬಾಯ್ಲ್	–	ಮಾವ್ಶಿ
ಬಾಪಾಯ್ಚಿ ಭಯ್ಣ್	–	ಆಕಯ್ (ಮಾವಳ್ಣ್)
ವ್ಹಡ್ಲೊ ಭಾವ್	–	ದಟ್ಟು
ವ್ಹಡ್ಲಿ ಭಯ್ಣ್	–	ಬಾಯ್
ಆವಯ್ಚೊ ಭಾವ್	–	ಮಾಮ್ (ಮಾವ್ಲೊ)
ಆವಯ್ಚಿ ಭಯ್ಣ್	–	ಮಾವ್ಶಿ
ಆಕಯ್ಚೊ ಘೊವ್	–	ಮಾಮ್
ಮಾವ್ಶೆಚೊ ಘೊವ್	–	ಬಾಪ್ಪು
ಮಾಮಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್	–	ಮಾಮಿ
ಭಯ್ಣಿಚೊ ಘೊವ್	–	ಭಾವೊಜಿ / ಮಿವ್ಣೊ
ಭಾವಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್	–	ವೊನಿ (ಭಾವಜ್)
ಭಾವಾಕ್ ಭಯ್ಣಿಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ಭಾಚೊ/ಭಾಚಿ (ಭಾಚ್ರಾಂ)
ಭಾವಾಕ್ ಭಾವಾಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ಪುತ್ನ್ಯೊ/ಧುವ್ಣಿ
ಭಯ್ಣಿಕ್ ಭಯ್ಣಿಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ಪುತ್ನ್ಯೊ/ಧುವ್ಣಿ
ಭಯ್ಣಿಕ್ ಭಾವಾಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ಭಾಚೊ/ಭಾಚಿ (ಭಾಚ್ರಾಂ)
ಧುವ್/ಪುತಾಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ನಾತು/ನಾತ್ (ನಾತ್ರಾಂ)
ನಾತ್ರಾಂಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ಪೊಣ್ತುರಾಂ

ಪೊಣ್ತುರಾಂಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ಶೆಣ್ತುರಾಂ
ಘೊವ್/ಬಾಯ್ಲೆಚಿಂ ಆವಯ್-ಬಾಪುಯ್	–	ಸಾಸುಮಾಯ್/ ಸಾಸುಮಾಂವ್ (ಮಾಂವ್)
ಬಾಯ್ಲೆಚೊ ಭಾವ್	–	ಮಿವ್ಣೊ
ಬಾಯ್ಲೆಚಿ ಭಯ್ಣ್	–	ಮಿವ್ಣಿ
ಮಿವ್ಣೆಚೊ ಘೊವ್	–	ಸಾಡು
ಮಾಂಯ್-ಮಾಂವಾಂಚಿಂ ಭಾವ್-ಭಯ್ಣ್	–	ಪಾಗುರ್ ಮಾಂವ್/ ಪಾಗುರ್ ಮಾಂಯ್
ಘೊವಾಚಿ ಭಯ್ಣ್	–	ನಣಂದ್
ನಂಡೆಚೊ ಘೊವ್	–	ನಂಡಾಯೊ
ಘೊವಾಚೊ ಧಾಕ್ಟೊ ಭಾವ್	–	ದೇರ್
ಭಾವೊ/ದೆರಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್	–	ಜಾವ್
ಭಾಭಾವಾಂಚ್ಯೊ ಬಾಯ್ಲೊ	–	ಜಾಜಾವೊ
ಪುತಾಚಿ ಬಾಯ್ಲ್	–	ಸುನ್
ಧುವೆಚೊ ಘೊವ್	–	ಜಾವಂಯ್
ಸುನ್/ಜಾವ್ಯಾಚಿಂ ಆವಯ್-ಬಾಪುಯ್	–	ಯೇಣ್-ಯೇಯ್
ಬಾಳ್ಯಾಚೆಂ ಫಿಲ್ಯಾದ್ ಜೊಡ್ಲೆಲಿಂ	–	ಪೊದೊನ್/ಮೊದೊರ್ನ್
ಪೊದೊರ್ನ್-ಮೊದೊರ್ನಿಕ್ ತೆಂ ಬಾಳ್ಯೆಂ	–	ಫಿಲ್ಯಾದ್
ಭುರ್ಗ್ಯಾಚೆಂ ಪೊದೊರ್ನ್/ಮೊದೊರ್ನ್	–	ಕುಂಪಾದ್ರ್/ಕುಮಾದ್ರ್
ಭಾಭಾವಾಚೆಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ದಾಯ್ಜಿ
ಆಪ್ಲಿ ಆವಯ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ಚಿ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಬಾಪಾಯ್ಚಿ ಬಾಯ್ಲ್	–	ಸವತ್ ಆವಯ್
ಆಪ್ಲೇ ಸವತ್-ಆವಯ್ಚಿಂ ಭುರ್ಗಿಂ	–	ಸವತ್ ಭಾವ್,ಸವತ್ ಭಯ್ಣ್

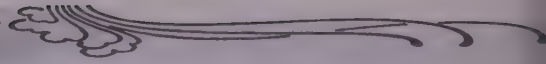

42. ಗಣಿತೀಯ್ ಸಬ್ದಾವಳ್

ಅ) ಮೂಲಾಂಕ್ ಆಂಕ್ಡೆ (Cardinal Numbers) :

1. ಏಕ್
2. ದೋನ್
3. ತೀನ್
4. ಚಾರ್
5. ಪಾಂಚ್
6. ಸ
7. ಸಾತ್
8. ಆಟ್
9. ನೋವ್(ನವ್)
10. ಧಾ
11. ಇಕ್ರಾ
12. ಬಾರಾ
13. ತೆರಾ
14. ಚೊವ್ದಾ
15. ಪಂದ್ರಾ
16. ಸೊಳಾ
17. ಸತ್ರಾ
18. ಅಟ್ರಾ
19. ಎಕುಣ್ವೀಸ್
20. ವೀಸ್
21. ಎಕ್ವೀಸ್ (ವೀಸ್ ಏಕ್)
22. ಬಾವೀಸ್ (ವೀಸ್ ದೋನ್)
23. ತೆವೀಸ್ (ವೀಸ್ ತೀನ್)
24. ಚೊವೀಸ್ (ವೀಸ್ ಚಾರ್)
25. ಪಂಚ್ವೀಸ್ (ವೀಸ್ ಪಾಂಚ್)
26. ಸವೀಸ್ (ವೀಸ್ ಸ)
27. ಸತ್ತಾವೀಸ್ (ವೀಸ್ ಸಾತ್)
28. ಅಟ್ಠಾವೀಸ್ (ವೀಸ್ ಆಟ್)
29. ಎಕುಣ್ತೀಸ್ (ವೀಸ್ ನೋವ್)
30. ತೀಸ್
31. ಎಕ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ಏಕ್)
32. ಬತ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ದೋನ್)
33. ತೆತ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ತೀನ್)
34. ಚೊವ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ಚಾರ್)
35. ಪಾಂಚ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ಪಾಂಚ್)
36. ಸತ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ಸ)
37. ಸಾತ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ಸಾತ್)
38. ಆಟ್ತೀಸ್ (ತೀಸ್ ಆಟ್)
39. ಎಕುಣ್ಚಾಳೀಸ್ (ತೀಸ್ ನೋವ್)
40. ಚಾಳೀಸ್
41. ಎಕೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ಏಕ್)
42. ಬಾವೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ದೋನ್)
43. ತೆವೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ತೀನ್)
44. ಚೊವೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ಚಾರ್)

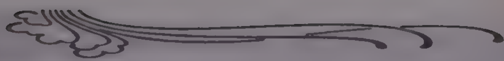
45. ಪಂಚೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ಪಾಂಚ್)
46. ಸವೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ಸ)
47. ಸಾತ್ತೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ಸಾತ್)
48. ಆಟ್ಟೆಚಾಳೀಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ಆಟ್)
49. ಎಕುಣ್ಪನ್ನಾಸ್ (ಚಾಳೀಸ್ ನೋವ್)
50. ಪನ್ನಾಸ್
51. ಎಕೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ಏಕ್)
52. ಬಾವೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ದೋನ್)
53. ತೆವೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ತೀನ್)
54. ಚೊವೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ಚಾರ್)
55. ಪಂಚೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ಪಾಂಚ್)
56. ಸವೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ಸ)
57. ಸಾತ್ತೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ಸಾತ್)
58. ಆಟ್ಟೆಪನ್ನಾಸ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ಆಟ್)
59. ಎಕುಣ್ಸಾಟ್ (ಪನ್ನಾಸ್ ನೋವ್)
60. ಸಾಟ್
61. ಎಕೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ಏಕ್)
62. ಬಾವೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ದೋನ್)
63. ತೆವೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ತೀನ್)
64. ಚೊವೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ಚಾರ್)
65. ಪಂಚೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ಪಾಂಚ್)
66. ಸವೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ಸ)
67. ಸಾತ್ತೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ಸಾತ್)
68. ಆಟ್ಟೆಸಾಟ್ (ಸಾಟ್ ಆಟ್)
69. ಎಕುಣ್ಸತ್ತರ್ (ಸಾಟ್ ನೋವ್)
70. ಸತ್ತರ್

71. ಎಕೆಸತ್ತರ್ (ಸತ್ತರ್ ಏಕ್)
72. ಬಾವೆಸತ್ತರ್ (ಸತ್ತರ್ ದೋನ್)
73. ತೆವೆಸತ್ತರ್ (ಸತ್ತರ್ ತೀನ್)
74. ಚೊವೆಸತ್ತರ್ (ಸತ್ತರ್ ಚಾರ್)
75. ಪಂಚೆಸತ್ತರ್/ಪಾವುಣ್ಶೆಂ (ಸತ್ತರ್ ಪಾಂಚ್)
76. ಸವೆಸತ್ತರ್ (ಸತ್ತರ್ ಸ)
77. ಸಾತ್ತೆಸತ್ತರ್ (ಸತ್ತರ್ ಸಾತ್)
78. ಆಟ್ಟೆಸತ್ತರ್ (ಸತ್ತರ್ ಆಟ್)
79. ಎಕುಣ್ಆಯ್ಶಿಂ (ಸತ್ತರ್ ನೋವ್)
80. ಆಯ್ಶಿಂ
81. ಎಕೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ಏಕ್)
82. ಬಾವೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ದೋನ್)
83. ತೆವೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ತೀನ್)
84. ಚೊವೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ಚಾರ್)
85. ಪಂಚೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ಪಾಂಚ್)
86. ಸವೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ಸ)
87. ಸಾತ್ತೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ಸಾತ್)
88. ಆಟ್ಟೆಆಯ್ಶಿಂ (ಆಯ್ಶಿಂ ಆಟ್)
89. ಎಕುಣ್ನವದ್ (ಆಯ್ಶಿಂ ನೋವ್)
90. ನೊವೊದ್ (ನವದ್)
91. ಎಕೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ಏಕ್)
92. ಬಾವೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ದೋನ್)
93. ತೆವೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ತೀನ್)
94. ಚೊವೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ಚಾಚ್)
95. ಪಂಚೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ಪಾಂಚ್)
96. ಸವೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ಸ)

97. ಸಾತ್ತೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ಸಾತ್)
98. ಆಟ್ಟೆನೊವೊದ್ (ನೊವೊದ್ ಆಟ್)
99. ಎಕುಣ್ಶೆಂ (ನೊವೊದ್ ನೋವ್)
100. ಶೆಂಭರ್ (ಎಕ್ಶೆಂ)
101. ಎಕ್ಶೆಂ ಏಕ್
110. ಎಕ್ಶೆಂ ಧಾ
120. ಎಕ್ಶೆಂ ವೀಸ್
122. ಎಕ್ಶೆಂ ಬಾವೀಸ್
125. ಸವಾಯ್ಶೆಂ (ಎಕ್ಶೆಂ ಪಂಚ್ವೀಸ್)
130. ಎಕ್ಶೆಂ ತೀಸ್
150. ದೆಡ್ಶೆಂ (ಎಕ್ಶೆಂ ಪನ್ನಾಸ್)
175. ಪಾವ್ಣೆ ದೊಶ್ಶೆಂ (ಎಕ್ಶೆಂ ಸತ್ತರ್ ಪಾಂಚ್)
200. ದೊನ್ಶೆಂ
225. ಸವಾಯ್ ದೊನ್ಶೆಂ
250. ಅಡೆಜ್‌ಶಿಂ (ಅಡೆಶಿಂ)
450. ಸಾಡೆ ಚಾರ್ಶೆಂ (ಚಾರ್ಶೆಂ ಪನ್ನಾಸ್)
500. ಪಾಂಯ್ಶೆಂ (ಪಾಂಚ್ಶೆಂ)
600. ಸಯ್ಶೆಂ
700. ಸಾತ್ಶೆಂ
800. ಆಟ್ಶೆಂ
900. ನೊವ್ಶೆಂ (ನವ್ಶೆಂ)
1000. ಏಕ್ ಹಜಾರ್
1002. ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ದೋನ್
1111. ಎಕ್ಶೆಂ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಇಕ್ರಾ

1500.	ದೇಡ್ ಹಜಾರ್ (ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ಪಾಂಯ್ಶಿಂ)
1947.	ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ನೊವ್ಶಿಂ ಸಾತ್ತೆಚಾಳಿಸ್
1999.	ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ನೊವ್ಶಿಂ ನೊವ್ಪೊದ್‌ನೋವ್
10,000	ಧಾ ಹಜಾರ್
1,00,000	ಏಕ್ ಲಾಖ್
10,00,000	ಧಾ ಲಾಖ್
1,00,00,000	ಏಕ್ ಕರೊಡ್
50,00,00,000	ಪನ್ನಾಸ್ ಕರೊಡ್
1,00,00,00,000	ಏಕ್ ಅಬ್ಜ್ (ಶೆಂಭರ್ ಕರೊಡ್)
0	ಶೂನ್ಯ್

(ಆ) ಅಪೂರ್ಣಾಂಕ್ (Fractions):

1/4	ಪಾವ್, ಕಾಲ್ಡೊ, ಕಾಲ್ಡಿ, ಕಾಲ್ಡೆಂ
1/2	ಅರ್ಧೊ, ಅರ್ಧಿ, ಅರ್ಧೆಂ
3/4	ಪಾವ್ಣೆಂ ಏಕ್
1 1/4	ಸವಾಯ್ ಏಕ್
1 1/2	ದೇಡ್
1 3/4	ಪಾವ್ಣೆಂ ದೋನ್
2 1/2	ಅಡೆಜ್
3 1/4	ಸವಾಯ್ ತೀನ್
4 1/2	ಸಾಡೆ ಚಾರ್
1/3	ತಿನಾಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ
2/3	ತಿನಾಂತ್ಲೆ ದೋನ್ ವಾಂಟೆ
1/5	ಪಾಂಚಾಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ವಾಂಟೊ
3/8	ಆಟಾಂತ್ಲೆ ತೀನ್ ವಾಂಟೆ

ಇ) ಕ್ರಮವಾಚಕ್ ಆಂಕ್ಡೆ :

ಪು.	ಪಯ್ಲೊ	ದುಸ್ರೊ	ಧಾವೊ	ಪಂಚ್ವಿಸಾವೊ	ಶೆಂಭರಾವೊ
ಸ್ತ್ರೀ.	ಪಯ್ಲಿ	ದುಸ್ರಿ	ಧಾವಿ	ಪಂಚ್ವಿಸಾವಿ	ಶೆಂಭರಾವಿ
ನ.	ಪಯ್ಲೆಂ	ದುಸ್ರೆಂ	ಧಾವೆಂ	ಪಂಚ್ವಿಸಾವೆಂ	ಶೆಂಭರಾವೆಂ

ಈ) ವ್ಯಕ್ತಿಂಕ್ ಲಾಗ್ಪಿ ಆಂಕ್ಡೆ :

ಪುಲ್ಲಿಂಗ್	ಸ್ತ್ರೀಲೀಂಗ್	ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್
ಎಕ್ಲೊ	ಎಕ್ಲಿ	ಎಕ್ಲೆಂ
ದೋಗ್	ದೊಗಿ	ದೊಗಾಂ
ತೇಗ್	ತೆಗಿ	ತೆಗಾಂ
ಚೊವ್ಗ	ಚೊವ್ಗಿ	ಚೊವ್ಗಾಂ
ಧಾ ಜಣ್	ಧಾ ಜಣಿ	ಧಾ ಜಣಾಂ

ಉ) ಗುಣಾಂಕ್ಡೆ (ಮಗ್ಗಿ / ಪಾಡೆ)

2 x 1 = 2 ದೋನ್ ಏಕ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ದೋನ್
2 x 2 = 4 ದೋನ್ ದೋನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಚಾರ್
2 x 3 = 6 ದೋನ್ ತೀನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಸ
2 x 4 = 8 ದೋನ್ ಚಾರ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಆಟ್
2 x 5 = 10 ದೋನ್ ಪಾಂಚ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಧಾ
2 x 6 = 12 ದೋನ್ ಸ ಪಾವ್ಟಿಂ ಬಾರಾ
2 x 7 = 14 ದೋನ್ ಸಾತ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಚೊವ್ದಾ
2 x 8 = 16 ದೋನ್ ಆಟ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಸೊಳಾ
2 x 9 = 18 ದೋನ್ ನೋವ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಅಟ್ರಾ
2 x 10 =20 ದೋನ್ ಧಾ ಪಾವ್ಟಿಂ ವೀಸ್

ಊ) ವೇಳ್

1 ದಶಕ್	=	10 ವರ್ಸಾಂ
1 ವರ್ಸ್	=	12 ಮ್ಹಯ್ನೆ = 365 ದೀಸ್
1 ಮ್ಹಯ್ನೊ	=	31/30/29/28 ದೀಸ್
1 ಹಪ್ತೊ (ಸಾತೊಳೆಂ)	=	7 ದೀಸ್
1 ದೀಸ್	=	24 ವೊರಾಂ
1 ವೊರ್	=	60 ಸೆಕುಂಡಾಂ

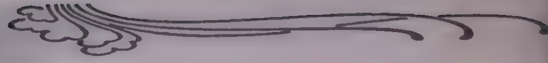
ಎ) ಪಯ್ಶೆ

ಚಾರಾಣೆ	=	25 ಪಯ್ಶೆ
ಆಟಾಣೆ	=	50 ಪಯ್ಶೆ
ಬಾರಾಣೆ	=	75 ಪಯ್ಶೆ
ರುಪಯ್	=	100 ಪಯ್ಶೆ

ಐ) ಗಣಿತೀಯ್ ಕುರ್ವೊ

+ ಅದಿಕ್	∴ ದೆಖುನ್
− ವಜಾ	( ) ವಾಟ್ಕುಳೆ ಕಂಸ್
x ಗುಣಾಕಾರ್	[ ] ಚೌಕೋಣಿ ಕಂಸ್
÷ ಭಾಗಾಕಾರ್	{ } ಧೊಣು ಕಂಸ್
= ಬರಾಬರ್/ಸಮಾನ್	< > ಕೋಣ್ ಕಂಸ್
< ಲ್ಹಾನ್	∠ ಕೋಣ್
> ವ್ಹಡ್	L ಲಂಬ್‌ಕೋಣ್
% ಟಕ್ಕೆ	// ಸಮಾಂತರ್ ರೆಗೊ
∵ ಕಾರಣ್	• ದಶಾಂಶ್

43. ಜೆರಾಲ್ ವರ್ಗೀಕೃತ್ ಸಬ್ದಾವಳ್

1. **ದಿಸಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ :** ಸೊಮಾರ್, ಮಂಗ್ಳಾರ್, ಬುಧ್ವಾರ್, ಬ್ರೆಸ್ತಾರ್, ಸುಕ್ರಾರ್, ಸನ್ವಾರ್, ಆಯ್ತಾರ್.

2. **ಮ್ಹಯ್ನ್ಯಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ :** ಜನೆರ್, ಫೆಬ್ರೆರ್, ಮಾರ್ಚ್, ಎಪ್ರಿಲ್, ಮಾಯ್ ವಾ ಮೇ, ಜೂನ್, ಜುಲಾಯ್, ಅಗೊಸ್ತ್, ಸಪ್ಟೆಂಬರ್, ಅಕ್ಟೋಬರ್, ನವೆಂಬರ್, ದಶೆಂಬರ್.

3. **ಭಾರತೀಯ್ ವರ್ಸಾಚೆ ಮ್ಹಯ್ನೆ :** ಚೈತ್ರ್, ವೈಶಾಖ್, ಜೇಷ್ಠ್, ಆಷಾಢ್, ಶ್ರಾವಣ್, ಭಾದ್ರಪದ್, ಆಶ್ವಿನ್, ಕಾರ್ತಿಕ್, ಮಾರ್ಗಶಿರ್, ಪೌಷ್, ಮಾಘ್, ಫಾಲ್ಗುಣ್.

4. **ರಂಗ್ :** ಧವೊ, ಕಾಳೊ, ತಾಂಬ್ಡೊ, ಹಳ್ದುವೊ, ನಿಳೊ, ಪಾಚ್ವೊ, ಜಾಂಬ್ಳೊ, ಪುಡಿ ರಂಗ್, ಗೊಬ್ರೊ, ಗುಲೊಬಿ, ಕೇಸರಿ, ಚಿತುರ್ಲೆ ರಂಗ್.

5. **ದಿಕೊ :** ಉದೆಂತ್(ಪೂರ್ವ್), ಅಸ್ತಮ್ತ್(ಪಶ್ಚಿಮ್), ಉತ್ತರ್, ದಕ್ಷಿಣ್, ಈಶಾನ್ಯ (ಉತ್ತರ್–ಪೂರ್ವ್), ವಾಯುವ್ಯ (ಉತ್ತರ್–ಪಶ್ಚಿಮ್), ಆಗ್ನೇಯ್ (ದಕ್ಷಿಣ್–ಪೂರ್ವ್), ನೈರುತ್ಯ (ದಕ್ಷಿಣ್–ಪಶ್ಚಿಮ್).

6) **ಕುಡಿಚೆ ಭಾಗ್ :** ಬಾವ್ಲೊ, ಪಾಟ್, ಪಾಟಿಕಣೊ ಖಾಡ್, ರಗತ್, ಹಾಡ್, ಮೆಂದು, ಕುಲೊ, ಪೊಲೊ, ಗಾಲ್, ಹರ್ದೆಂ, ಖಾಡ್ಕಿ, ಕಾನ್, ಕೊಂಪರ್, ದೊಳೊ, ಭೊಂವಯ್, ತೊಂಡ್, ಬೊಟ್, ಮೂಟ್, ಪಾಯ್, ಕಪಾಲ್, ನಿಜ್ಜಿ, ಕೇಸ್, ಹಾತ್, ತಕ್ಲಿ, ಕಾಳಿಜ್, ಆಂತ್, ಧೊಂಪರ್, ಉಸ್ಕೆಂ, ಓಂಟ್, ಪೊಪಿಸ್, ಮಿಶಿ, ತೊಂಡ್, ನಾಕ್ಕಿ, ಬೊಂಬ್ಲಿ, ಗಳೊ, ಪೊಟ್, ಜಾಂಗ್, ಜೀಬ್, ದಾಂತ್, ತಾಳೊ, ಶಿರ್, ಪೆಂಕಡ್, ಮನ್ಗಟ್, ಗಾಂಡ್.

7) **ಫಳಾಂ :** ಬದಾಮ್, ಕೆಳೆಂ, ಕಾಜ್, ಆಂತೆರ್, ಖಾಜುರ್, ದಾಕೊ, ಭುಂಯ್‌ಚಣೊ, ಪೆರ್, ಪಣಸ್, ಆಂಬೊ, ಚಿತುರ್ಲಿ, ಪೊಪಾಯ್, ಆಣಸ್,

ಜಾಂಬಳ್, ಊಸ್(ಕೊಬು), ಕಣ್ಗಿ, ಕಾಳಿಂಗ್, ಆವಾಳೊ, ಆ್ಯಪಲ್, ಚಿಕ್ಕು, ತೊರೆಂಜ್, ದಾಳಿಂಬ್, ಭಿರಂಡ್, ಬೆಣಸ್, ಮುಸುಂಬಿ, ಆತ್, ಬೊರ್.

8) **ಫುಲಾಂ** : ಶಿಂವ್ತೆಂ, ಮೊಗ್ರೆಂ, ಸಾಳಕ್, ಗುಲೊಬ್, ಸೂರ್ಯ್‌ಫುಲ್, ಆಬೊಲೆಂ, ಗೊಂಡೊ, ದಸಣ್, ಸದಾಫುಲಿ(ಸದಾಪುಷ್ಪ್), ಜಾಯ್, ಗ್ಲಾಸ್‌ಫುಲ್, ಚಾಂಪೆಂ, ಚಿಕೊಳಿಂ, ಜಿಡ್ಡೆ, ಜೀನಿಯಾ, ಡೇಲಿಯಾ, ದಸ್ಮ್, ಧರ್ಣಿಗುಲೊಬ್, ಮೇಪುಲ್.

9) **ರಾಂದ್ವಯ್–ಪಾಲೊಭಾಜಿ–ತರ್ಕಾರಿ** : ಕುವಾಳೊ, ಸಾಂಗೊ, ಬಿಟ್ರೂಟ್, ಕಾರಾತೆಂ, ವಾಂಯ್ಗೆಂ, ಕೊಬಿ(ಕ್ಯಾಬೇಜ್), ಗಾಜರ್(ಕ್ಯಾರೆಟ್), ಫುಲ್ ಕೊಬಿ, ನಾರ್ಲ್, ತವ್ಸೆಂ, ಮೊಗೆಂ, ಮೊಸ್ಕಾಸಾಂಗ್, ಭೆಂಡ್, ಬಟಾಟೊ, ದುದಿಂ, ಮುಳೊ, ಪಡ್ವಳೆಂ, ವ್ಹಾಳ್ಚೆಭಾಜಿ, ಟೊಮೆಟೊ.

10) **ಪಾಂಗುರ್ಶ್ಯೊ–ಹಾಂತುಳ್ಶ್ಯೊ ವಸ್ತು** : ಮಾಂದ್ರಿ, ಉಶೆಂ, ಕಾಂಬಳ್, ಗಜ್ಲಿ, ವೋಲ್, ಜಮ್ಖಾಣ್

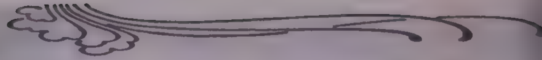
11) **ಪೊಸ್ಪಿ ಮೊನ್ಜಾತಿ** : ಸುಣೆಂ, ಮಾಜರ್, ಗಾಯ್, ಪಾಡೊ, ಮ್ಹೊಸ್, ರೆಡೊ, ಬೊಕ್ಡಿ, ದುಕೊರ್, ಸೊಸೊ, ಮೆಂಡ್ರೊ

12) **ರಾನ್ವಟ್ ಮೊನ್ಜಾತಿ** : ಗಾಡಾಂವ್, ಆಸ್ವೆಲ್, ಕರೆಂ, ಚಿತಳ್, ಹಸ್ತ್, ಕೊಲ್ಲೊ, ಘೊಡೊ, ಶಿಂವ್, ಮುಂಗುಸ್, ಮಾಂಕೊಡ್, ಸಾಳ್, ವಾಗ್, ಬೊಲ್ಪೊ

13) **ಸುಕ್ಣಿಂ** : ಪಾಕೊ, ಕುಂಕಡ್, ಬಕೆಂ, ಕಾವ್ಳೊ, ಕೊಗುಳ್, ಬತ(ದ)ಕ್, ಘೊಣ್, ಘುಗ್, ಕೀರ್, ಮೋರ್, ಪಾರ್ವೊ, ಗಿರ್ಬುಜಿ, ಗೀದ್, ಹಾಸ್

14) **ಕಿಡಿ– ಜಿವ್ಹಾಳಿ** : ಮೂಯ್, ಪಿಸೊಳೆಂ, ವಾಗೊಣಿ, ಸೊರೊಪ್, ಜರ್ಲೊ ಕುರ್ಲಿ, ಶಿಸರ್, ಗಾಂಯ್ಡೊಳ್, ಕಾಜುಲೊ, ಮಾಸ್ಳಿ, ಮೂಸ್, ಮಾಣ್ಕೊ, ಪಾಲ್, ಊವ್, ಜಳಾರ್, ಸುಂಗಟ್, ವಿಚ್ಚು, ಕೊಂಗೊ, ದಿವೊಡ್, ಸಾಳ್ಯೊ, ಕಾಸೊವ್.

15) **ರುಕಾಚೆ ಭಾಗ್** : ಸಾಲ್, ಫಾಂಟೊ, ಖಾಂದೊ, ಕಳೊ/ಬೊಂಗೊ, ಲಾಂಕುಡ್, ಫುಲ್, ಫಳ್, ಗೋಂದ್, ರೋಸ್, ಪಾನ್, ಪಾಳ್, ಬಿ, ಆಂಕ್ರ್, ಕಾಂದೊ, ಕಾಂಟೊ

16) **ಪಿಡಾ ಆನಿ ಕುಡಿಚ್ಯೊ ಸ್ಥಿತಿ :** ಮುಂಬ್ರಾಂ, ಉಸ್ಮೊಡ್, ಬೊಡ್ಕೊ, ಧೆಂಕ್, ಜಲ್ಮ್, ಕುಡ್ಡೆಪಣ್, ರಗ್ತಾದಾಬ್, ಪೊಡ್, ಸ್ವಾಸ್, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಕಾಲರಾ, ಶೆಳ್, ಖೊಂಕ್ಲಿ, ಭೆರೆಪಣ್, ಮರಣ್, ಗೋಡ್‌ಮೂತ್, ಹಾಗ್ವಣ್, ಪೋತ್, ಜಿರ್ವೊಣ್, ಮೊಡ್ಕಿ, ಹಸ್ತಿಪಾಯ್, ಮೊಡ್ಣಂ, ಮೊಟಾಯ್, ತಾಪ್, ಘುಂವಳ್, ತಕ್ಲಿಘೊಡಾಘೊಡ್, ಭಲಾಯ್ಕಿ, ಕಾಳ್ಜಾಪಿಡಾ, ಕಾಳ್ಜಾಘಾತ್, ಭುಕ್, ಅಜೀರ್ಣ್, ಪಿಶೆಂ,ಖೊರೊಜ್, ಕಾಳ್ಕಾಯ್, ಕೋಡ್, ಮಲೇರಿಯಾ, ಚಾಮ್ಕುಳ್, ಉದ್ಕಾಡೆ, ಆರಿಚಿ ಪಿಡಾ, ಪೋಲಿಯೊ, ಪೂ, ನೀದ್, ಶಿಂಕ್, ಘಾಯ್, ಘಾಗ್, ಪೊಟ್ಕಾಣಿ, ಘಾಮ್, ಸುಜ್, ದುಕಾಂ, ತಾನ್, ಮಾಸ್ಕುಟ್, ಮೂತ್, ವೋಂಕ್, ದಂತ್, ಜಾಂಬಾಯ್.

17) **ಸಾಂಬಾರ್-ಧಾನಿ :** ಹಿಂಗ್, ಉಡಿತ್(ದ್), ಏಳ್, ಮಿರ್ಸಾಂಗ್, ಲವಂಗ್, ಕನ್ಪಿರ್, ಜಿರೆಂ, ಸುಂಟ್, ಮೆತಿ, ಆಲೆಂ, ಚಣೊ, ಮೂಗ್, ಕುಳಿತ್, ಮಕೊ, ಸಾಸಂವ್, ಭಾತ್, ಬಟಾಣಿ, ಮಿರಿಂ, ದಾಳ್, ತಾಂದುಳ್, ಮೀಟ್, ಗಂದ್, ಹಳದ್, ತೀಳ್, ಗೋಂವ್.

18) **ಖನಿಜಾಂ-ಲೊಹಾಂ-ನಗ್ :** ಪಿತುಳ್, ಕಾಶೆಂ, ಕೊಳ್ಸೊ, ತಾಂಬೆಂ, ವಜ್ರ್, ಭಾಂಗಾರ್, ಲೊಂಕಡ್, ಶಿಶೆಂ, ಅಭ್ರಕ್, ಮೊತಿಂ, ರುಪೆಂ, ಸ್ಟೀಲ್, ತವ್ರೆಂ, ಖಡು.

19) **ನವ್‌ಗ್ರಹ್ :** ಬುಧ್, ಗುರು, ಶುಕ್ರ್(ಸುಕುರ್), ಭುಮಿ, ಮಂಗಳ್, ಶನಿ, ಯುರೇನಸ್, ನೆಪ್ಚೂನ್, ಪ್ಲೂಟೊ.

44 (ಅ). ತತ್ಸಮ್-ತದ್ಭವ್ ರುಪಾಂ-ಮ್ಹಣ್ಜ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ?

1. ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾಚೆ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ ಆಸಾತ್ ತಶೆಂ ವಾಪರ್ತಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ **'ತತ್ಸಮ್'** ('ತಾಕಾ ಸಮಾನ್' - ಮ್ಹಣ್ಜೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಕ್ ಸಮಾನ್) ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ದೆಖಿಕ್ : ಮಾತಾ, ನಾರಿ, ದಯಾ, ಗುರು, ಆಶಾ, ಋಷಿ, ಮಾಯಾ, ಕವಿ, ನಿಧಿ, ನಿರಾಶಾ, ಬಲಿ, ನಿಂದಾ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ, ಅಭಿಲಾಷಾ.

2. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ಲೆ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್ ಇಲ್ಲೆಶೆಂ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ **'ಅರ್ಧ್ ತತ್ಸಮ್'** ಯಾ **'ಸಮ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್'** ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್.

   ದೆಖಿಕ್ : ದೇಶ್, ಉದಕ್, ದೇವ್, ಪವಿತ್ರ್, ಪಾಠ್,ಸರ್ವ್, ಪ್ರಭಾವ್.

3. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ಲೆ ಚಡ್‌ಶೆ ಸಬ್ದ್ ರೂಪ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾವ್ನ್ ಯಾ ವಿಕಾರುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ರಿಗ್ಲ್ಯಾತ್. ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ **'ತದ್ಭವ್'** ('ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲೊ' - ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಥಾವ್ನ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲೊ ಯಾ ಜಲ್ಮಲ್ಲೊ) ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

   ದೆಖಿಕ್: ಮಾಂಕೊಡ್ (ಮರ್ಕಟ), ಶೆತ್ (ಕ್ಷೇತ್ರ), ಕರ್ಣ (ಕಾನ್)

   ಅಸಲೆ ಹೆರ್ ಥೊಡೆ ಸಬ್ದ್ ಸಕಯ್ಲ್ ದಿಲ್ಯಾತ್:

ಸಂಸ್ಕೃತ್ (ತತ್ಸಮ್)-ಕೊಂಕ್ಣಿ (ತದ್ಭವ್) ಸಬ್ದಾವಳ್

ಅಂಧಕಾರ	– ಅಂಧ್ಕಾರ್ (ಪು)	ದ್ವಾರ	– ದಾರ್ (ನ)
ಅನ್ನ	– ಅನ್ (ನ)	ನಿದ್ರಾ	– ನೀದ್ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಅಪರಾಧ	– ಅಪ್ರಾಧ್ (ಪು)	ನಿಶ್ಚಯ	– ನಿಚೆವ್ (ಪು)
ಅಹಂಕಾರ	– ಹಂಕಾರ್ (ಪು)	ಪರ್ಣ	– ಪಾನ್ (ನ)

ಆಕಾಶ	– ಆಕಾಸ್ (ಪು)	ಪಿತ್ತ	– ಪೀಂತ್ (ನ)
ಆಮ್ರ	– ಆಂಬೊ (ಪು)	ಪುತ್ರ	– ಪೂತ್ (ಪು)
ಉಪಕಾರ	– ಉಪ್ಕಾರ್ (ಪು)	ಪ್ರಕಾಶ	– ಪ್ರಕಾಸ್ (ಪು)
ಓಷ್ಠ	– ಓಂಟ್ (ಪು)	ಬಲ	– ಬಳ್ (ನ)
ಕರ್ಣ	– ಕಾನ್ (ಪು)	ಭಾಷಾ	– ಭಾಸ್ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಕಾರ್ಯ	– ಕಾರ್ಯೆಂ (ನ)	ಭೃಂಗಾರ	– ಭಾಂಗಾರ್ (ನ)
ಕುಲ	– ಕುಳಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಮರ್ಕಟ	– ಮಾಂಕೊಡ್(ಪು)
ಕೃಪಾ	– ಕುರ್ಪಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಮಾರ್ಜಾರ	– ಮಾಜಾರ್ (ನ)
ಕ್ಷೇತ್ರ	– ಶೆತ್ (ನ)	ರಕ್ತ	– ರಗತ್ (ನ)
ಗೃಹ	– ಘರ್ (ನ)	ರಾತ್ರಿ	– ರಾತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಘೋಟ	– ಘೊಡೊ (ಪು)	ವ್ಯಾಘ್ರ	– ವಾಗ್ (ಪು)
ಜಿಹ್ವಾ	– ಜೀಬ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಶಕ್ತಿ	– ಸಕತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)
ತಂಡುಲ	– ತಾಂದುಳ್ (ಪು)	ಶೋಭಿತ	– ಸೊಬಿತ್ (ವಿ)
ತೃಣ	– ತಣ್ (ನ)	ಸಂಧ್ಯಾ	– ಸಾಂಜ್ (ಸ್ತ್ರೀ)
ದಂತ	– ದಾಂತ್ (ಪು)	ಸಾಗರ	– ಸಾಗೊರ್ (ಪು)
ದೃಷ್ಟಿ	– ದಿಷ್ಟ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಸ್ವಾಮಿ	– ಸೊಮಿ (ಪು)
ಕೇಶ	– ಕೇಸ್ (ಪು)	ಹಸ್ತ	– ಹಾತ್ (ಪು)

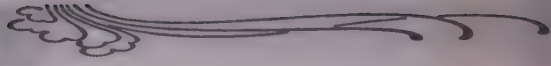

44. (ಆ). ತತ್ಸಮ್ (ಸಂಸ್ಕೃತ್)-ತದ್ಭವ್ (ಕೊಂಕ್ಣಿ) ಸಮಾನಾರ್ಥಕ್ ಸಬ್ದಾವಳ್

[ಸಂಕ್ಷೇಪಾಕ್ಷರಾಂಚೊ ವಿವರ್ : ಪು:ಪುಲ್ಲಿಂಗ್, ಸ್ತ್ರೀ:ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್, ನ:ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ್, ವಿ:ವಿಶೇಷಣ್, ಕ್ರಿ:ಕ್ರಿಯಾಪದ್, ಕ್ರಿವಿ:ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್, ಸಮು:ಸಮುಚ್ಚಯ್, ಸ: ಸರ್ವನಾಮ್, ನಿ:ನಿಪಾತ್, ಬ.ವ:ಬಹುವಚನ್, ಅವ್ಯ:ಅವ್ಯಯ್, ಅ:ಅರ್ಥ್, ದೆ:ದೆಖಿಕ್ (ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ವಾಪರ್) ಕಾ:ಕಾಳ್, (ಭೂತ್‌ಕಾಳ್/ವರ್ತಮಾನ್ ಭವಿಷ್ಯ್‌ಕಾಳ್) ಸಾ.ರೂ: ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರೂಪ್]

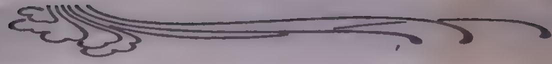
ಸಂಸ್ಕೃತ್(ತತ್ಸಮ್)	– ಕೊಂಕ್ಣಿ (ತದ್ಭವ್) (ಬಹುವಚನ್)	ಅರ್ಥ್/ದೆಖಿಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ರುಪಾಂ/ ಕಾಳ್
ಅಕ್ರಮ (ಪು)	ಅಕ್ರಮ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಅಕ್ರಮ್)	ಅ : ಕ್ರಮಾಭಾಯ್ಲಿ ಕರ್ಣಿ ಸಾ.ರೂ. ಅಕ್ರಮಾ– ಅಕ್ರಮಾಂ–
ಅಕ್ಷರ (ನ)	ಅಕ್ಷರ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಅಕ್ಷರಾಂ)	ಅ : ಲಿಖಿತಾಂಚೊ ಗುರ್ತ್ ದೆ : ಸೊಬಿತ್ ಅಕ್ಷರಾಂ ಸಾ.ರೂ. ಅಕ್ಷರಾ– ಅಕ್ಷರಾಂ–
ಅಖಂಡ (ವಿ)	ಅಖಂಡ್ (ವಿ)	ಅ : ಸಗ್ಳೊ, ಸಂಪೂರ್ಣ್, ದೃಢ್ ದೆ : ಅಖಂಡ್ ಭರ್ವಸೊ, ಅಖಂಡ್ ಭಾರತ್
ಅಖಿಲ (ವಿ)	ಅಖಿಲ್ (ವಿ)	ಅ : ಆಖ್ಖೊ, ಸಂಪೂರ್ಣ್, ಪೂರಾಯ್ ದೆ : ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಸಮ್ಮೇಳ್
ಅಂಕ (ಪು)	ಅಂಕ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಅಂಕ್)	ದೆ : ಪರಿಕ್ಷೆಚೆ ವಾ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಚೆ ಅಂಕ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಂಕಾ– ಅಂಕಾಂ–
ಅಂಕು(ಕೂ)ರ (ಪು)	ಆಂಕ್ರ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಆಂಕ್ರ್ಯೊ)	ಅ : ತರ್ನೆಂ ಪಾನ್, ಪಾಲ್ವಿ ಸಾ.ರೂ: ಆಂಕ್ರೆ– ಆಂಕ್ರ್ಯಾಂ–
ಅಂಗ (ನ)	ಆಂಗ್ (ನ)	ಅ : ಕೂಡ್, ಶರೀರ್ ಸಾ.ರೂ. ಆಂಗಾ–

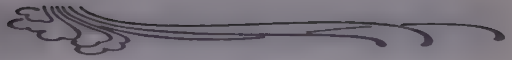
ಅಂಗಣ (ನ)	**ಆಂಗಣ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಆಂಗ್ಣಾಂ)	ಅ : ಉಗ್ತಿ ಸಪಾಯ್ ಸುವಾತ್, ಮಯ್ದಾನ್ ಸಾ.ರೂ. ಆಂಗ್ಣಾ– ಆಂಗ್ಣಾಂ–
ಅಂಗರಕ್ಷಕ (ಪು)	**ಅಂಗ್‌ರಕ್ಷಕ್ (ಪು)** (ಬ.ವ. ಅಂಗ್ ರಕ್ಷಕ್)	ಅ : ಕುಡಿಚೊ ರಾಕ್ವಲಿ ಸಾ.ರೂ. ಅಂಗ್‌ರಕ್ಷಕಾ– ಅಂಗ್‌ರಕ್ಷಕಾಂ–
ಅಚಲ (ವಿ)	**ಅಚಲ್ (ವಿ)**	ಅ : ಹಾಲನಾಸಲ್ಲೊ, ಥಿರ್, ದೃಢ್ ದೆ : ಅಚಲ್ ನಿರ್ಧಾರ್
ಅಜ್ಞಾನ (ವಿ)	**ಅಜ್ಞಾನ್ (ನ)**	ಅ : ನೆಣಾರ್ಪಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಜ್ಞಾನಾ–
ಅತಿರೇಕ (ಪು)	**ಅತ್ರೆಗ್ (ಪು)** (ಬ.ವ. ಅತ್ರೆಗ್)	ಅ : ಆಶಾ, ಅಪೇಕ್ಷಾ ದೆ : ಕಾಳ್ಜಾಚೆ ಅತ್ರೆಗ್ ಸಾ.ರೂ, ಅತ್ರೆಗಾ– ಅತ್ರೆಗಾಂ–
ಅತ್ರ (ಅವ್ಯ)–	1. **ಆತಾಂ (ಕ್ರಿ.ವಿ)**	ಅ : ಹ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ದೆ : ಆತಾಂ ನಿದೆ
	2. **ಅತ್ತಾಂ (ಕ್ರಿ.ವಿ)**	ಅ : ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ವೆಳಾ ಆದಿಂ ದೆ : ತೊ ಅತ್ತಾಂ ಗೆಲೊ
ಅದೃಷ್ಟ (ನ)	**ಅದೃಷ್ಟ್ (ನ)**	ಅ : ನಶಿಬ್, ನಿರ್ಮೊಣೆಂ, ಭಾಗ್ ಸಾ.ರೂ. ಅದೃಷ್ಟಾ–
ಅದ್ಭುತ (ನ)	**ಅದ್ಭುತ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಅದ್ಭುತಾಂ)	ಅ : ವಿಚಿತ್ರ್ ವಾ ವಿಶೇಸ್ ಗಜಾಲ್, ಅಜಾಪ್ ಸಾ.ರೂ. ಅದ್ಭುತಾ– ಅದ್ಭುತಾಂ–
ಅದ್ಯ (ಅವ್ಯ)	**ಆಜ್ (ಕ್ರಿ.ವಿ)**	ಅ : ಆಯ್ಚೊ ದೀಸ್ ದೆ : ಆಜ್ ಸೊಮಾರ್
ಅಧಿಕಾರ (ಪು)	**ಅಧಿಕಾರ್(ಪು)**	ಅ : ಹುದ್ದೊ, ಪದ್ವಿ ಸಾ.ರೂ. ಅಧಿಕಾರಾ–

ಅಧಿಕಾರಿನ್ (ಪು)	**ಅಧಿಕಾರಿ (ಪು)** (ಬ. ವ. ಅಧಿಕಾರಿ)	ಅ : ಅಧಿಕಾರ್ ಅಸ್ಲೆಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾ.ರೂ. ಅಧಿಕಾರಿ– ಅಧಿಕಾರಿಂ–
ಅಧಿಕೃತ (ವಿ)	**ಅಧಿಕೃತ್ (ವಿ)**	ಅ : ಅಧಿಕಾರಾನ್ ಭರ್ಲ್ಲಲೊ ದೆ : ಅಧಿಕೃತ್ ಕಳೊವ್ಣಿ
ಅಧೀನ (ವಿ)	**ಅಧೀನ್ (ಕ್ರಿ.ವಿ)**	ಅ : ಹಾತಾ ಖಾಲ್ ದೆ : ಚಾಕೊರ್ ಧನ್ಯಾಚೆ ಅಧೀನ್ ಆಸಾತ್
ಅಧೀರ (ವಿ)	**ಅಧೀರ್ (ವಿ)**	ಅ : ಭಿವ್ಕುರೊ ದೆ : ಅಧೀರ್ ಯುವಕ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ (ಪು)	**ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ (ಪು)** (ಬ.ವ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ್)	ಅ : ಮುಖೆಲಿ, ಫುಡಾರಿ ದೆ : ಸಂಘಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಧ್ಯಕ್ಷಾ– ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಂ–
ಅಧ್ಯಾಯ (ಪು)	**ಅಧ್ಯಾಯ್(ಪು)** (ಬ.ವ. ಅಧ್ಯಾಯ್)	ಅ : ಗ್ರಂಥಾಚೊ ಏಕ್ ಭಾಗ್ ಸಾ.ರೊ. ಅಧ್ಯಾಯಾ– ಅಧ್ಯಾಯಾಂ–
ಅನಾಥ (ವಿ)	**ಅನಾಥ್ (ವಿ)**	ಅ : ಗತ್ – ಆಧಾರ್ ನಾಸ್ಲಲೊ ದೆ : ಅನಾಥ್ ಭುರ್ಗೊ
ಅನೀತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಅನೀತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)**	ಅ : ನಿತಿ ವಿರೋಧ್ ಕರ್ಣಿ ಸಾ.ರೂ. ಅನಿತಿ–
ಅನು (ಸಮು)	ಆನಿ (ಸಮು)	ಅ : ಇತ್ಲೆಂ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ತಾಂ ದೆ : ರಾಮ್ ಆನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ್
ಅನುಕರಣ(ನ)	**ಅನುಕರಣ್ (ನ)**	ಅ : ಹೆರಾಂಚಿ ದೇಖ್ ಘೆವಪ್ ಸಾ.ರೂ. ಅನುಕರಣಾ–
ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)**	ಅ : ಗಾಯ್ರ್ ಹಾಜ್ರಿ ಸಾ. ರೂ. ಅನುಪಸ್ಥಿತೆ–
ಅನುಮತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಅನುಮತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)**	ಅ : ಪರ್ವಣ್ಗಿ ಸಾ.ರೂ. ಅನುಮತೆ–

ಅನುವಾದ (ಪು)	**ಅನುವಾದ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ಅನುವಾದ್)	ಅ : ಭಾಷಾಂತರ್, ತರ್ಜುಮೊ ಸಾ.ರೂ. ಅನುವಾದಾ– ಅನುವಾದಾಂ–
ಅನೇಕ (ವಿ)	**ಅನೇಕ್** (ವಿ)	ಅ : ಎಕಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್, ಸಬಾರ್ ದೆ : ಭಾರತಾಂತ್ ಅನೇಕ್ ಭಾಸೊ/ ಜಾತಿ ಆಸಾತ್.
ಅಂತರ (ಪು)	**ಅಂತರ್** (ನ)	ಅ : ಫರಕ್, ತಫಾವತ್, ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ ದೆ : ತಾಂಚೆ ಮದ್ಲೆಂ ಅಂತರ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಂತರಾ–
ಅಂತಿಮ (ವಿ)	**ಅಂತಿಮ್** (ವಿ)	ಅ : ನಿಮಾಣೊ, ಆಖೇರಿಚೊ, ದೆ : ನಾಟಕಾಚೆಂ ಅಂತಿಮ್ ದೃಶ್ಯ್
ಅಂಧ (ವಿ)	1. **ಅಂಧ್** (ವಿ) 2. **ಆಂದ್ಯೊ** (ವಿ)	ದೆ : ಅಂಧ್‌ವಿಶ್ವಾಸ್ ಅ : ದೊಳೆ ದಿಸಾನಾಸ್ಲೊ, ಕುಡ್ಡೊ
ಅಂಧಕಾರ (ಪು)	**ಅಂಧ್ಕಾರ್** (ಪು)	ಅ : ಕಾಳೊಕ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಂಧ್ಕಾರಾ–
ಅನ್ನ (ನ)	**ಅನ್** (ನ)	ಅ : ಶಿತ್, ಖಾಣ್ ದೆ : ಅನ್– ಉದಕ್ ಸಾ.ರೂ. ಅನಾ–
ಅನ್ಯಾಯ (ಪು)	**ಅನ್ಯಾಯ್** (ಪು)	ಅ : ಅನೀತ್ ಸಾ.ರೂ. ಅನ್ಯಾಯಾ–
ಅಪರಾಧ (ಪು)	**ಅಪ್ರಾಧ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ಅಪ್ರಾಧ್)	ಅ : ವ್ಹಡ್ಲಿ ಚೂಕ್, ಗುನ್ಯಾಂವ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಪ್ರಾಧಾ– ಅಪ್ರಾಧಾಂ–
ಅಪರಾಧಿನ್ (ವಿ)	**ಅಪ್ರಾಧಿ** (ವಿ)	ಅ : ಚುಕಿದಾರ್, ಗುನ್ಯಾಂವ್ಕಾರ್ ದೆ : ಖುನಿಯೆಚೊ ಅಪ್ರಾಧಿ
ಅಪರಿಮಿತ (ವಿ)	**ಅಪರಿಮಿತ್** (ವಿ)	ಅ : ಖೂಬ್, ಭೋವ್ ಚಡ್ ದೆ : ದೆವಾಚೊ ಅಪರಿಮಿತ್ ಮೋಗ್

ಅಪರೂಪ (ನ,ವಿ)	ಅಪ್ರೂಪ್ (ಕ್ರಿ.ವಿ)	ಅ : ಭೋವ್ ಥೊಡೆ ಪಾವ್ಟಿಂ ದೆ : ತೊ ಅಪ್ರೂಪ್ ಆಮ್ಗೆರ್ ಯೆತಾ.
ಅಪಹರಣ (ನ)	ಅಪಹರಣ್ (ನ)	ದೆ : ರಾವಣಾನ್ ಸೀತಾಚೆಂ ಅಪಹರಣ್ ಕೆಲೆಂ. ಸಾ.ರೂ. ಅಪಹರಣಾ–
ಅಪಾಯ (ಪು)	ಅಪಾಯ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಅಪಾಯ್)	ಅ : ಆವ್ಘಡಾಚಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾ.ರೂ. ಅಪಾಯಾ– ಅಪಾಯಾಂ–
ಅಪೇಕ್ಷಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅಪೇಕ್ಷಾ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಅಪೇಕ್ಷಾ)	ಅ : ಖುಶಿ, ಇಚ್ಛಾ ಸಾ.ರೂ. ಅಪೇಕ್ಷೆ– ಅಪೇಕ್ಷ್ಯಾಂ–
ಅಬಲ (ವಿ)	ಅಬಲ್ (ವಿ)	ಅ : ಬಳ್ ನಾಸ್ಲಲೊ ದೆ : ಅಬಲ್ ಸ್ತ್ರೀ
ಆಭಾವ (ಪು)	ಅಭಾವ್ (ಪು)	ಅ : ಉಣೆಪಣ್, ತತ್ವಾರ್ ದೆ : ಉದ್ಕಾಚೊ ಅಭಾವ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಭಾವಾ–
ಅಭಿನಂದನ (ನ)	ಅಭಿನಂದನ್ (ನ)	ಅ : ಉಲ್ಲಾಸ್ ಪಾಟವ್ಣಿ ಸಾ.ರೂ. ಅಭಿನಂದನಾ–
ಅಭಿಮಾನ (ಪು)	ಅಭಿಮಾನ್ (ಪು)	ದೆ : ಅಭಿಮಾನಾಚಿ ಗಜಾಲ್ ಸಾ. ರೂ. ಅಭಿಮಾನಾ–
ಅಭಿಲಾಷ (ಪು)	1. ಅಭಿಲಾಷಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಅಪೇಕ್ಷಾ, ಖುಶಿ, ಇಚ್ಛಾ, ಆಶಾ ಸಾ.ರೂ. ಅಭಿಲಾಷೆ–
	2. ಆಬ್ಲೆಸ್ (ಪು)	ಅ : ದುರಾಶಾ, ಹೊರ್ಬೊಸ್ ದೆ : ದುಡ್ವಾಚೊ ಆಬ್ಲೆಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಬ್ಲೆಸಾ–
ಅಭ್ಯಾಸ (ಪು)	ಅಭ್ಯಾಸ್ (ಪು)	ಅ : ಸವಯ್, ಅಧ್ಯಯನ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಭ್ಯಾಸಾ–

ಅರಣ್ಯ (ನ)	1. ಅರಣ್ಯ್ (ನ)	ಅ : ರೂಕ್-ಝುಡಾಂ, ವಾಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಸ್ಚಿ ವಿಶಾಲ್ ಸುವಾತ್
	2. ರಾನ್(ಣ್) (ನ) (ಬ.ವ. ರಾನಾಂ)	ಸಾ.ರೂ. 1. ಅರಣ್ಯಾ- 2. ರಾನಾ- ರಾನಾಂ-
ಅರ್ಭಕ (ಪು)	ಭುರ್ಗೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಭುರ್ಗೆ)	ಅ : ಚಲೊ, ಚೆರ್ಕೊ ಸಾ.ರೂ ಭುರ್ಗ್ಯಾ- ಭುರ್ಗ್ಯಾಂ-
ಅಲಂಕಾರ (ಪು)	ಅಲಂಕಾರ್ (ಪು)	ಅ : ಸುಂಗ್ಗಾರ್, ಸಜೊವ್ಣಿ, ನೆಟೊವ್ಣಿ ಸಾ.ರೂ. ಅಲಂಕಾರಾ-
ಅವಕಾಶ (ಪು)	ಆ(ಅ)ವ್ಕಾಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಆವ್ಕಾಸ್)	ಅ : ಸಂದ್ರಾಪ್, ಸಂದರ್ಭ್ ಬ.ವ. ಆವ್ಕಾಸಾ- ಆವ್ಕಾಸಾಂ-
ಅವಗುಣ (ಪು)	ಆ(ಅ)ವ್ಗುಣ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಆವ್ಗುಣ್)	ಅ : ವಾಯ್ಟ್ ಗೂಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಆವ್ಗುಣಾ- ಆವ್ಗುಣಾಂ-
ಅವಧಿ (ಸ್ತ್ರಿ)	ಆವ್ದಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ನಿಶ್ಚಿತ್ ವೇಳ್, ವಾಯ್ದೊ ಸಾರೂ. ಆವ್ದೆ-
ಅಶಕ್ತ (ವಿ)	1. ಅಶಕ್ತ್	1. ಅ: ದುರ್ಬಳೊ ದೆ : ಅಶಕ್ತ್ ವರ್ಗ್
	2. ಅಸ್ಕತ್	2. ಅ: ಬಳ್ ನಾಸ್ಲಲೊ. ದೆ : ಅಸ್ಕತ್ ಭುರ್ಗೆಂ
ಅಷ್ಟಾವಿಂಶ (ವಿ)	ಅಟ್ಟಾವೀಸ್ (ವಿ)	ಅ : ವೀಸ್ ಆನಿ ಆಟ್ (28)
ಅಸ್ (ಕ್ರಿ)	ಆಸಾ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ದೇವ್ ಆಸಾ ಕಾಳ್ : ಆಸ್ಲೊ/ಆಸ್ತಾ/ಆಸ್ತಲೊ
ಅಸ್ಥಿರ (ವಿ)	1. ಅಸ್ಥಿರ್ (ವಿ)	ಅ : ಥಿರ್ ವಾ ಸ್ಥಿರ್ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ಲಲೊ
	2. ಅಥಿರ್ (ವಿ)	ದೆ : 1. ಅಸ್ಥಿರ್ ಸರ್ಕಾರ್ 2. ಅಥಿರ್ ಸಂವ್ಸಾರಿ ಖುಶಾಲಾಯ್
ಅಹಂಕಾರ (ಪು)	ಹಂಕಾರ್ (ಪು)	ಅ : ಗರ್ವ್ ಸಾ.ರೂ. ಹಂಕಾರಾ-

ಅಹಮ್ (ಅವ್ಯ)	**ಹಾಂವ್** (ಸ)	ಅ : ಆಪುಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಲೊ
ಆಕರ (ಪು)	**ಆಗೊರ್** (ಪು)	ಅ : ರಾಸ್, ಜಮೊ ದೆ : ಮಿಟಾಚೊ ಆಗೊರ್ ಸಾ.ರೂ. ಆಗೊರಾ–
ಆಕಾಶ (ಪು)	**ಆಕಾಸ್** (ಪು)	ಅ : ಮಳಬ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಕಾಸಾ–
ಆಜ್ಞಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಆಜ್ಞಾ**(ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ.ಆಜ್ಞಾ)	ಅ : ಹುಕುಮ್, ಫರ್ಮಾಣ್ ಸಾ.ರೂ ಆಜ್ಞೆ– ಆಜ್ಞಾಂ–
ಆತಂಕ (ಪು)	1. **ಆತಂಕ್** (ಪು) 2. **ಆಕಾಂತ್** (ಪು)	ಅ : ಅವ್ಘಡಾಚಿ ವಾ ಆಪಾಯಾಚಿ ಭಿರಾಂತ್ ಸಾ.ರೂ. 1. ಆತಂಕಾ– 2. ಆಕಾಂತಾ–
ಆತಪ (ನ)	**ವೋತ್** (ನ)	ಅ : ಸುರ್ಯಾಚೊ ಉಜ್ವಾಡ್ ಸಾ.ರೂ. ವೊತಾ–
ಆತ್ಮನ್ (ಪು)	**ಅತ್ಮೊ** (ಪು) (ಬ.ವ. ಅತ್ಮೆ)	ಅ : ಮನ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಾಚೆಂ ದೈವಿಕ್ ನಾಂವ್ ಸಾ.ರೂ. ಅತ್ಮ್ಯಾ– ಅತ್ಮ್ಯಾಂ–
ಆದರ್ಶ (ಪು)	1. **ಆದರ್ಶ್** (ಪು,ವಿ) 2. **ಆರ್ಸೊ** (ಪು) (ಬ.ವ. ಆರ್ಶೆ)	ಅ : 1. ಉಂಚ್ಲೊ ಧ್ಯೇಯ್ 2. ತೋಂಡ್, ರೂಪ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ ಉಪಕರಣ್ ಸಾ.ರೂ.1. ಆದರ್ಶಾ– ಆದರ್ಶಾಂ– 2. ಆರ್ಶ್ಯಾ– ಅರ್ಶ್ಯಾಂ–
ಆದಾಯ (ಪು)	**ಆದಾಯ್** (ಪು)	ಅ : ಉತ್ಪತ್, ಹುಟ್ವಳ್ ದೆ : ವಾರ್ಷಿಕ್ ಆದಾಯ್ ಸಾ.ರೂ. ಆದಾಯಾ–
ಆದಿ (ಪು)	**ಆದಿಂ** (ಕ್ರಿ.ವಿ)	ಅ : ಅದ್ಲ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ದೆ : ಆದಿಂ ಲೋಕ್ ಉಣೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ.

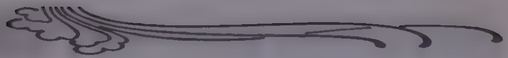
ಆಧಾರ (ಪು)	ಆಧಾರ್ (ಪು)	ಕುಮಕ್, ಮಜತ್ ಸಾ.ರೂ. ಆಧಾರಾ–
ಆಧುನಿಕ (ವಿ)	ಆಧುನಿಕ್ (ವಿ)	ಅ : ಆತಾಂಚ್ಯಾ ಕಾಳಾಚೊ ದೆ : ಆಧುನಿಕ್ ಶಿಕಪ್/ಸವ್ಲತ್ಯೊ
ಆನಂದ (ಪು)	ಅ(ಆ)ನಂದ್ (ಪು)	ಅ : ಸಂತೊಸ್, ಖುಶಿ, ಉಲ್ಲಾಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಅನಂದಾ–
ಆಮ್ರ (ಪು)	ಆಂಬೊ (ಪು) (ಬ.ವ.ಆಂಬೆ)	ಅ : ಏಕ್ ಗಿಮ್ಯಿಲೆಂ ಫಳ್ ಸಾರೂ. ಆಂಬ್ಯಾ– ಆಂಬ್ಯಾಂ–
ಆಯತನ (ನ)	ಆಯ್ದನ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಆಯ್ದನಾಂ)	ದೆ : ಶಿತಾಚೆಂ/ರಾಂದ್ಪಾಚೆಂ ಆಯ್ದನ್ ಸಾ.ರೂ. ಆಯ್ದನಾ– ಆಯ್ದನಾಂ–
ಆರಂಭ (ಪು)	ಆರಂಭ್ (ಪು)	ಅ : ಸುರ್ವಾತ್, ಪ್ರಾರಂಭ್ ಸಾ.ರೂ. ಆರಂಭಾ–
ಆಶೀರ್ವಾದ (ಪು)	ಆಶೀರ್ವಾದ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಆಶೀರ್ವಾದ್)	ಅ : ಬೆಸಾಂವ್ ದೆ : ವ್ಹಡಿಲಾಂಚೊ ಆಶೀರ್ವಾದ್ ಸಾ.ರೂ. ಆಶೀರ್ವಾದಾ– ಆಶಿರ್ವಾದಾಂ–
ಆಶ್ಚರ್ಯ (ನ)	ಅಚರ್ಯೆಂ (ನ) (ಬ.ವ. ಅಚರ್ಯಿಂ)	ದೆ : ಅಜಾಪ್ ಸಾ.ರೂ. ಅಚರ್ಯಾ– ಅಚರ್ಯಾಂ–
ಆಶ್ರಯ (ಪು)	ಆಸ್ರೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಆಸ್ರೆ)	ಅ : ಅನಾಥಾಂಚೆಂ ವಾ ಪ್ರಾಯ್ವಂತಾಂಚೆಂ ಘರ್ ಸಾ.ರೂ. ಆಸ್ರ್ಯಾ– ಆಸ್ರ್ಯಾಂ–

ಇ

ಇಷ್ಟ (ಪು)	ಇಷ್ಟ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಇಷ್ಟ್)	ಅ : ಮಿತ್ರ್, ಸಾಂಗಾತಿ, ದೋಸ್ತ್ ಸಾ.ರೂ. ಇಷ್ಟಾ– ಇಷ್ಟಾಂ–

ಉ

ಉಗ್ರ (ವಿ)	ಉಗ್ರ್ (ವಿ)	ಅ : ಕ್ರೂರ್, ಕಠೋರ್, ಧಾರುಣ್, ಭಿರಾಂಕುಳ್

ಉಚ್ಚ (ವಿ)	1. **ಉಚ್ಚ್** (ವಿ)	ಅ	: ಉಂಚ್ಲೊ ದೆ: ಉಂಚ್ಲೊ ಧ್ಯೇಯ್
	2. **ಊಂಚ್** (ವಿ)	ಅ	: ಉಬಾರ್ ದೆ: ಊಂಚ್ ಪರ್ವತ್
	3. **ಉಂಚ್ಲೊ/ಉಂಚ್ಲಿ/ಉಂಚ್ಲೆಂ**	ಅ	: ವಯ್ಲೊ, ವ್ಹಡ್, ಉಬಾರ್ ವಾ ಮಹಾನ್
ಉಚ್ಚಾರ (ಪು)	**ಉಚ್ಚಾರ್** (ಪು)	ದೆ	: ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಉಚ್ಚಾರಾ–
ಉಚ್ಛಿಷ್ಟ (ವಿ)	**ಉಶ್ಟೆಂ** (ನ)	ಅ	: ಖಾವ್ನ್ ಸೊಡ್ಲೆಲೆಂ ವಾ ಉರ್ಲೆಲೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಉಶ್ಟ್ಯಾ–
ಉತ್ತರ (ಸ್ತ್ರೀ,ನ)	**ಉತರ್** (ನ) (ಬ.ವ. ಉತ್ರಾಂ)	ಅ ದೆ	: ತೊಂಡಾಂತ್ ಉಚಾರ್‌ಲ್ಲೆಂ ವಾಕ್ಯ : ದೆವಾಚೆಂ ಉತರ್ ಸಾ.ರೂ. ಉತ್ರಾ– ಉತ್ರಾಂ–
ಉತ್ತರ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಉತ್ತರ್**(ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ	: ಏಕ್ ದಿಕ್ ವಾ ದಿಶಾ ಸಾ.ರೂ. ಉತ್ತರೆ–
ಉತ್ಸಂಗ (ಪು)	**ಉಸ್ಕೆಂ** (ನ)	ದೆ	: ಆವಯ್ಚೆಂ ಉಸ್ಕೆಂ ಸಾ. ರೂ. ಉಸ್ಕ್ಯಾ
ಉತ್ಸವ (ಪು)	**ಉತ್ಸವ್** (ಪು)	ಅ	: ದಬಾಜೊ, ಸಂಭ್ರಮ್, ಫೆಸ್ತ್, ಜಾತ್ರೊ, ಸುವಾಳೊ ಸಾ.ರೂ. ಉತ್ಸವಾ–
ಉದಕ (ನ)	**ಉದಕ್** (ನ) (ಬ.ವ. ಉದ್ಕಾಂ)	ಅ	: ಜಲ್ ದೆ: ಉದಕ್ ಪಿಯೆ ಸಾ.ರೂ. ಉದ್ಕಾ– ಉದ್ಕಾಂ–
ಉದ್ದೇಶ (ಪು)	**ಉದ್ದೇಶ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ಉದ್ದೇಶ್)	ಅ	: ಧ್ಯೇಯ್, ಇರಾದೊ ಸಾ.ರೂ. ಉದ್ದೆಶಾ– ಉದ್ದೆಶಾಂ–
ಉಂದುರು (ಪು)	**ಉಂದಿರ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ಉಂದಿರ್)	ಅ	: ಧಾನಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಚೊರುನ್ ಖಾಂವ್ಚಿ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಧರ್ಣೆರ್ ಚರ್ಚಿ ಜಿವಿ ಸಾ.ರೂ. ಉಂದ್ರಾ– ಉಂದ್ರಾಂ–
ಉಪಕಾರ (ಪು)	**ಉಪ್ಕಾರ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ಉಪ್ಕಾರ್)	ಅ	: ಮಜತ್, ಆಧಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಉಪ್ಕಾರಾ– ಉಪ್ಕಾರಾಂ–

ಉಪದೇಶ (ಪು)	ಉಪದೆಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಉಪದೆಸ್)	ಅ : ಬೂದ್‌ಬಾಳ್, ಸಲಹಾ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಶಿಕೊವ್ಣ್ ಸಾ.ರೂ, ಉಪದೆಸಾ– ಉಪದೆಸಾಂ–
ಉಪದ್ರವ (ಪು)	ಉಪದ್ರ್ (ಪು)	ಅ : ಧೊಶಿ, ರಗ್ಳೆ ಸಾ.ರೂ. ಉಪದ್ರಾಂ–
ಉಪವಾಸ (ಪು)	ಉಪಾಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಉಪಾಸ್)	ಅ : ಖಾಣ್ ಸೆವಿನಾಸ್ಲೆಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾ.ರೂ ಉಪಾಸಾ– ಉಪಾಸಾಂ–
ಉಪಾಯ (ಪು)	1. ಉಪಾಯ್(ಪು) (ಬ.ವ. ಉಪಾಯ್)	ದೆ : ಕೊಲ್ಯಾಚೊ ಉಪಾಯ್ ಸಾ.ರೂ. ಉಪಾಯಾ– ಉಪಾಯಾಂ–
	2. ಉಪಾವ್ (ಪು)	ಅ : ದುಸ್ರಿ / ಹೆರ್/ ಅನ್ಯ್ ವಾಟ್ ಸಾ.ರೂ ಉಪಾವಾ–
ಉಷ್ಟ್ರ (ಪು)	ಊಂಟ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಊಂಟ್)	ಅ : ಏಕ್ ಮರುಭುಂಯ್ಚೆ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಉಂಟಾ– ಉಂಟಾಂ–

ಊ

ಊನ (ವಿ)	ಊಣ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಊಣ್)	ಅ : ಉಣೆಪಣ್ ದೆ : ಕುಡಿಚೊ/ಮತಿಚೊ ಊಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಉಣಾ– ಉಣಾಂ–
ಊರ್ಧ್ವ (ವಿ)	ಉಜ್ವೊ/ಉಜ್ವಿ ಉಜ್ವೆಂ (ವಿ)	ಅ : ದಾವ್ಯಾಚೇ ವಿರೋಧ್ ಕುಶಿಚೊ/ ಚಿ/ಚೆಂ ದೆ : ಉಜ್ವೊ ಪಾಯ್, ಉಜ್ವಿ ವಾಟ್ ಉಜ್ವೆಂ ಘರ್

ಋ

ಋಣ (ಪು)	1. ರೂಣ್ (ನ)	ದೆ : ಆವಯ್–ಬಾಪಾಯ್ಚೆಂ ರೂಣ್ ಫಾರಿಕ್ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ ಸಾ. ರೂ. ರುಣಾ–
	2. ರೀಣ್ (ನ)	ದೆ : ಬ್ಯಾಂಕಾಚೆಂ ರೀಣ್ ಸಾ ರೂ. ರಿಣಾ–

ಏ

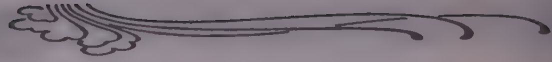
ಏಕ (ನಿ)	ಏಕ್ (ವಿ)	ಅ : ಶೂನ್ಯಾ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ದೊನಾ ಪ್ರಾಸ್ ಉಣೊ ದೆ : ಏಕ್ ದೇವ್/ಸುರ್ಯೊ
ಏಕತ್ರಿಂಶ (ವಿ)	ಎಕ್ತೀಸ್ (ವಿ)	ಅ : ತೀಸ್ ಆನಿ ಏಕ್, 31
ಏಕಲ (ವಿ)	ಎಕ್ಲೊ/ಎಕ್ಲಿ/ಎಕ್ಲೆಂ (ವಿ)	ಅ : ಏಕ್ ಮಾತ್ರ್
ಏಕವಿಂಶ (ವಿ)	ಎಕ್ವೀಸ್ (ವಿ)	ಅ : ಏಕ್ ಆನಿ ವೀಸ್, 21
ಏಕ ಷಷ್ಟ (ವಿ)	ಎಕೆಸಾಟ್ (ವಿ)	ಅ : ಸಾಟ್ ಆನಿ ಏಕ್, 61
ಏಲಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಏಳ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಏಳೊ)	ಅ : ಏಕ್ ಪರ್ಮಳಿಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಕಾಳಿ ಬಿ ಸಾ.ರೂ. ಏಳೆ– ಏಳಾಂ–

ಓ

ಓಷ್ಠ (ಪು)	ಓಂಟ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಓಂಟ್)	ದೆ : ತಾಂಬ್ಡೆ ವಾ ಕಾಳೆ ಓಂಟ್ ಸಾ.ರೂ. ಒಂಟಾ– ಒಂಟಾಂ–

ಕ

ಕಂಕಣ (ನ)	ಕಾಂಕಣ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಕಾಂಕ್ಣಾಂ)	ಅ : ಬೊಳೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಕಾಂಕ್ಣಾ– ಕಾಂಕ್ಣಾಂ–
ಕಜ್ಜಲ (ನ)	ಕಾಜಳ್ (ನ)	ಅ : ಸೊಬಾಯೆಕ್ ವಾ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಸಾರೊಂವ್ಚಿ ಏಕ್ ಕಾಳಿ ವಸ್ತ್ ಸಾ.ರೂ. ಕಾಜ್ಳಾ–
ಕಟು (ವಿ)	ಕೊಡು (ವಿ)	ಅ : ಕಾರಾತ್ಯಾಚ್ಯಾ ರುಚಿಚೆಂ ದೆ : ಕೊಡು ವಕತ್/ಕಸಾಯ್
ಕಠಿನ (ನ)	ಕಠಿಣ್ (ವಿ)	ದೆ : ಕಠಿಣ್ ಸಬ್ದಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಬರಯ್/ಸಾಂಗ್
ಕಣಿಶ (ನ)	ಕಣ್ಶೆ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ.ಕಣ್ಶ್ಯೊ)	ದೆ : ಭಾತಾಚಿ ಕಣ್ಶಿ ಸಾ.ರೂ. ಕಣ್ಶೆ– ಕಣ್ಶ್ಯಾಂ–

ಕಂಟ (ಪು)	ಕಾಂಟೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಕಾಂಟೆ)	ದೆ : ಗುಲೊಬಾಚೊ ಕಾಂಟೊ ಸಾರೂ. ಕಾಂಟ್ಯಾ– ಕಾಂಟ್ಯಾಂ–
ಕಪಾಲ (ನ)	ಕಪಾಲ್ (ನ)	ಅ : ಕಪಾಲಾರ್ ತಿಳೊ/ಘಾಮ್ ಸಾ.ರೂ. ಕಪಾಲಾ–
ಕಂಬಲ (ಪು)	ಕಾಂಬಳ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಕಾಂಬ್ಳಿ)	ದೆ : ಕಾಂಬೊಳ್ ಪಾಂಗ್ರುನ್ ನಿದೆ ಸಾರೂ. ಕಾಂಬ್ಳೆ– ಕಾಂಬ್ಳಿಂ–
ಕರ್ಣ (ಪು)	ಕಾನ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಕಾನ್)	ದೆ : ಕಾನ್ ಅಯ್ಕತಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಕಾನಾ– ಕಾನಾಂ–
ಕಷಾಯ (ಪು)	ಕಸಾಯ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಕಸಾಯ್)	ದೆ : ಮಿರ್ಯಾಚೊ ಕಸಾಯ್ ಸಾ.ರೂ. ಕಸಾಯಾ– ಕಸಾಯಾಂ–
ಕಷ್ಟ (ನ)	ಕಷ್ಟ್ (ಪು, ಬಹು)	ಅ : ಅಡ್ಕಳ್, ಸಮಸ್ಯಾ, ಅಡ್ಚಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಕಷ್ಟಾಂ–
ಕಾಗದ (ನ)	ಕಾಗತ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಕಾಗ್ದಾಂ)	ಸಾ.ರೂ. ಕಾಗ್ದಾ– ಕಾಗ್ದಾಂ–
ಕಾರಣ (ನ)	ಕಾರಣ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಕಾರಣಾಂ)	ದೆ : ಕಸಲೆಂ ಕಾರಣ್ ? ಸಾ.ರೂ. ಕಾರಣಾ– ಕಾರಣಾಂ–
ಕಾರ್ಪಾಸ (ನ)	ಕಾಪ್ಪುಸ್ (ಪು)	ದೆ : ಕಾಪ್ಸಾಚೆಂ ಉಶೆಂ ಸಾ.ರೂ ಕಾಪ್ಸಾ–
ಕಾರ್ಯ(ನ)	ಕಾರ್ಯೆಂ (ನ) (ಬ.ವ. ಕಾರ್ಯಿಂ)	ಅ : ಕಾಮ್, ದಬಾಜೊ/ಸಂಭ್ರಮ್ ಸಾ.ರೂ. ಕಾರ್ಯಾ– ಕಾರ್ಯಾಂ–
ಕಾಲ (ಪು)	1. ಕಾಲ್ (ಕ್ರಿ.ವಿ.)	ಅ : ಕಾಲ್ಚ್ಯಾ ದಿಸಾ ದೆ : ತೊ ಕಾಲ್ ಗೆಲಾ
	2. ಕಾಳ್ (ಪು)	ಅ : ವೇಳ್, ಲಾಂಬ್ ಅವ್ದಿ ಸಾ.ರೂ. ಕಾಳಾ–
ಕಾಲ (ವಿ)	ಕಾಳೊ/ಕಾಳಿ/ಕಾಳೆಂ (ವಿ)	ಅ : ಕರಿಯೆಚ್ಯಾ ರಂಗಾಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ

ಕಿರಣ (ಪು)	ಕೀರ್ಣ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಕಿರ್ಣಾಂ)	ದೆ : ಸುರ್ಯಾಚೆಂ ಕೀರ್ಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಕಿರ್ಣಾ– ಕಿರ್ಣಾಂ–
ಕೀಟ (ಪು)	1. ಕಿಡೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಕಿಡೆ) 2. ಕೀಡ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಕಿಡಿ)	ಅ : ಲ್ಹಾನ್ ಚರ್ಬಿ ವಾ ಉಬ್ಚಿ ಜಿವಿ ಸಾ.ರೂ. 1. ಕಿಡ್ಯಾ– ಕಿಡ್ಯಾಂ– 2. ಕಿಡಿ– ಕಿಡಿಂ–
ಕೀರ (ಪು)	ಕೀರ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಕೀರ್)	ಅ : ಏಕ್ ಪಾಚ್ವ್ಯಾ ರಂಗಾಚೆಂ ಆನಿ ತಾಂಬ್ಡ್ಯೇ ಬೊಂಚಿಚೆಂ ಸುಕ್ಣೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಕಿರಾ– ಕಿರಾಂ–
ಕುಕ್ಕುಟ (ಪು)	ಕುಂಕಡ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಕುಂಕ್ಡಾಂ)	ಅ : ಮಾಸ್ ಆನಿ ತಾಂತ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಪೊಸ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಸುಕ್ಣೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಕುಂಕ್ಡಾ– ಕುಂಕ್ಡಾಂ–
ಕುಟುಂಬ (ಪು,ನ)	ಕುಟಮ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಕುಟ್ಮಾಂ)	ದೆ : ಕುಟಮ್ ಸಮಾಜಾಚೆಂ ಏಕ್ ಘಟಕ್ ಸಾ.ರೂ. ಕುಟ್ಮಾ– ಕುಟ್ಮಾಂ–
ಕುಡಿ (ಪು)	ಕೂಡ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಕುಡಿ)	ಅ : ಮನ್ಶ್ಯಾಚೆಂ ಶರೀರ್ ಸಾ.ರೂ. ಕುಡಿ– ಕುಡಿಂ–
ಕುಲ (ಪು)	ಕುಳಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಕುಳಿಯೊ)	ಅ : ವಂಶ್, ಘರಾಣೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಕುಳಿಯೆ– ಕುಳಿಯಾಂ–
ಕೃ (ಕ್ರಿ)	ಕರ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಕಾಮ್ ಕರ್ ಕಾ : ಕೆಲೊ/ಕರ್ತಾ/ಕರ್ತಲೊ
ಕೃತ್ (ಕೃ)	ಕಾತರ್(ಕ್ರಿ)	ಅ : ಕುಡ್ಕೆ ಕರ್ ಕಾ : ಕಾತರ್ಲೊ/ಕಾತರ್ತಾ/ಕಾತರ್ತಲೊ
ಕೃಥ್ (ಕ್ರಿ)	ಖತ್ಕತ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಉದಕ್ ಖತ್ಕತ್ತಾ ಕಾ : ಖತ್ಕತ್ಲೊ/ಖತ್ಕತ್ತಾ/ಖತ್ಕತ್ತಲೊ
ಕೃಪಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಕುರ್ಪಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ದೆವಾಚಿ ಕುರ್ಪಾ ಸಾ.ರೂ. ಕುರ್ಪೆ–

ಕೃಷ್ (ಕ್ರಿ)	ಕೋಸ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಗಾದೊ/ಶೆತ್ ಕೋಸ್ ಕಾ : ಕೊಸ್ಲೊ/ಕೊಸ್ತಾ/ಕೊಸ್ತಲೊ
ಕೇಶ (ಪು)	ಕೇಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಕೇಸ್)	ದೆ : ಕಾಳೆ ಕಾಳೆ ಕೇಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಕೆಸಾ– ಕೆಸಾಂ–
ಕೋಕಿಲ (ಪು)	ಕೊಗುಳ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಕೊಗ್ಳಿ)	ದೆ : ಏಕ್ ಮಧುರ್ ತಾಳ್ಯಾಚೆಂ ಕಾವ್ಳ್ಯಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕಾಳೆಂ ಸುಕ್ಣೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಕೊಗ್ಳೆ– ಕೊಗ್ಳೆಂ–
ಕಂಪ್ (ಕ್ರಿ)	ಕಾಂಪ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಭಿಯಾನ್ ವಾ ಹಿಂವಾನ್ ಥರ್ಥರ್ ಕಾ : ಕಾಂಪ್ಲೊ/ಕಾಂಪ್ತಾ/ಕಾಂಪ್ತಲೊ
ಕ್ರುಧ್ (ಕ್ರಿ)	ಕುದ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ರಾಗಾರ್ ಜಾ ಕಾ : ಕುದಲೊ/ಕುದತಾ/ಕುದತಲೊ
ಕ್ರುಶ್ (ಕ್ರಿ)	ಖರ್ಶೆ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಪಿಡೆಸ್ತ್ ಖರ್ಶೆತಾ ಕಾ : ಖರ್ಶೆಲೊ/ಖರ್ಶೆತಾ/ಖರ್ಶೆತಲೊ
ಕ್ಷಣ(ಪು)	ಖಿಣ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಖಿಣಾಂ)	ಅ : ವೆಳಾಚೊ ಲ್ಹಾನ್ ವಾಂಟೊ, ಘಡಿ ದೆ : ತೊ ಖಿಣಾ ಭಿತರ್ ಉಡ್ಲೊ ಸಾ.ರೂ. ಖಿಣಾ– ಖಿಣಾಂ–
ಕ್ಷಯಜ (ಪು)	ಖೆವಾಜ್ (ದ್)(ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಏಕ್ ಪಿಡಾ ಸಾ.ರೂ. ಖೆವಾಜೆ(ದೆ)–
ಕ್ಷಾರ (ವಿ)	ಖಾರ್ (ವಿ)	ಅ : ಮಿಟಾಚೆ ರುಚಿಚೊ/ಚಿ/ಚೆಂ ದೆ : ದರ್ಯಾಚೆಂ ಉದಕ್ ಖಾರ್
ಕ್ಷೀರ (ನ)	ಖಿರ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ಬೊಬ್ಳ್ಯಾಚಿ ಖಿರ್ ಸಾ.ರೂ. ಖಿರೆ
ಕ್ಷೇತ್ರ (ನ)	1. ಕ್ಷೇತ್ರ್ (ನ) (ಬ.ವ.ಕ್ಷೇತ್ರಾಂ)	ಅ : ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಕಾರ್ಯಾಶೆತ್ ದೆ : ರಾಜಕೀಯ್ ಕ್ಷೇತ್ರ್ ಸಾ.ರೂ. ಕ್ಷೇತ್ರಾ– ಕ್ಷೇತ್ರಾಂ–
	2. ಶೆತ್ (ನ) (ಬ.ವ.ಶೆತಾಂ)	ಅ : ಗಾದೊ ಸಾ.ರೂ. ಶೆತಾ– ಶೆತಾಂ–

ಖ

ಖರ್ಜೂರ (ನ)	**ಖರ್ಜೂರ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಖಜೂರಾಂ)	ಏಕ್ ಮರುಭುಂಯ್ಚೆಂ ಫಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಖಜೂರಾ– ಖಜೂರಾಂ–
ಖನ್ (ಕ್ರಿ)	**ಖೊಂಡ್ (ಕ್ರಿ)**	ಅ : ಉಸ್ತಿ ದೆ : ಮಾತಿ ಖೊಂಡ್ ಕಾ : ಖೊಂಡ್ಲೊ/ಖೊಂಡ್ತಾ/ಖೊಂಡ್ತಲೊ
ಖಾದ್ (ಕ್ರಿ)	**ಖಾ (ಕ್ರಿ)**	ಅ : ಖಾಣ್ ಸೆವ್ ಕಾ : ಖೆಲೊ/ಖಾತಾ/ಖಾತಲೊ
ಖೇದ (ಪು)	**ಖಂತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)**	ಅ : ದೂಕ್, ಬೆಜಾರಾಯ್, ವಿರಾರಾಯ್ ಸಾ.ರೂ. ಖಂತಿ–

ಗ

ಗಣಿತ (ನ)	**ಗಣಿತ್ (ನ)**	ಅ : ಲೆಕಾಂಚೊ ಪಾಠ್ ವಾ ಅಧ್ಯಯನ್ ಸಾ.ರೂ. ಗಣಿತಾ–
ಗತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಗತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)**	ಅ : ವಾಯ್ಟ್ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾ.ರೂ. ಗತಿ–
ಗರ್ದಭ (ಪು)	**ಗಾಡಾಂವ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಗಾಡ್ವಾಂ)	ಏಕ್ ರಾನ್ವಟ್ ವಾ ಪೊಸ್ಚಿ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಗಾಡ್ವಾ– ಗಾಡ್ವಾಂ–
ಗರ್ಜ್ (ಕ್ರಿ)	**ಗರ್ಜ (ಕ್ರಿ)**	ಅ : ಗರೊಜ್ ಘಾಲ್ ದೆ : ಶಿಂವ್ ಗರ್ಜತಾ ಕಾ : ಗರ್ಜಲೊ/ಗರ್ಜತಾ/ಗರ್ಜತಲೊ
ಗರ್ವ (ಪು)	**ಗರ್ವ್ (ನ)**	ಅ : ಹಂಕಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಗರ್ವಾ–
ಗಲ್ (ಕ್ರಿ)	**ಗಳ್ (ಕ್ರಿ)**	ಅ : ಥೆಂಬ್ಯಾ ರುಪಿಂ ಪಡ್ ದೆ : ಉದಕ್ ಗಳ್ತಾ ಕಾ : ಗಳ್ಳೊ/ಗಳ್ತಾ/ಗಳ್ತಲೊ

ಗಲ (ಪು)	ಗಳೊ (ಪು) (ಬ.ವ.ಗಳೆ)	ಅ : ಗೊಮ್ಟಿ, ದೆ:ಗಳೊಭರ್ ಭಾಂಗಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಗಳ್ಯಾ- ಗಳ್ಯಾಂ-
ಗಲ್ಲ (ಪು)	ಗಾಲ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಗಾಲ್)	ಅ : ಪೊಲೊ ದೆ : ಗೊರೆ ಗೊರೆ ಗಾಲ್ ಸಾ.ರೂ. ಗಾಲಾ- ಗಾಲಾಂ-
ಗಾ (ಕ್ರಿ)	ಗಾ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಗಾಯನ್ ಕರ್ ಕಾ : ಗಾಯ್ಲೊ/ಗಾಯ್ತಾ/ಗಾಯ್ತಲೊ
ಗಿಲ್ (ಕ್ರಿ)	ಗೀಳ್ (ಕ್ರಿ)	ಆ : ಚಾಬಾನಾಸ್ತಾನಾ ಸೆವ್ ದೆ : ಗುಳಿ ಗೀಳ್ ಕಾ: ಗಿಳ್ಳೊ/ಗಿಳ್ತಾ/ಗಿಳ್ತಲೊ
ಗುಡ (ನ)	ಗೊಡ್(ನ) (ಬ.ವ. ಗೊಡಾಂ)	ದೆ : ಉಶೆಂ/ ಸುರಯ್ ಗೊಡ್ ಸಾ.ರೂ. ಗೊಡಾ- ಗೊಡಾಂ-
ಗುಣ (ಪು)	ಗೂಣ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಗೂಣ್)	ದೆ : ಬರೆ ವಾ ವಾಯ್ಟ್ ಗೂಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಗುಣಾ- ಗುಣಾಂ-
ಗುದ (ನ)	ಗಾಂಡ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಗಾಂಡಿ)	ಅ : ಗೂ ಭಾಯ್ರ್ ಘಾಲ್ಚೊ ಕುಡಿಚೊ ಭಾಗ್ ಸಾ.ರೂ. ಗಾಂಡಿ- ಗಾಂಡಿಂ-
ಗುಲೀ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಗುಳಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ.ಗುಳಿಯೊ)	ದೆ : ವಕ್ತಾಚಿ ಗುಳಿ ಸಾ.ರೂ ಗುಳಿಯೆ- ಗುಳಿಯಾಂ-
ಗೃಹ (ನ)	ಘರ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಘರಾಂ)	ಅ : ನಿವಾಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಘರಾ- ಘರಾಂ-
ಗೋಷ್ಠ (ನ)	ಗೊಟೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಗೊಟೆ)	ದೆ : ಗೊರ್ವಾಂಚೊ ಗೊಟೊ ಸಾ.ರೂ. ಗೊಟ್ಯಾ- ಗೊಟ್ಯಾಂ-
ಗ್ರಂಥ್ (ಕ್ರಿ)	ಗೂಂತ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಫುಲಾಂ ಗೂಂತ್ ಕಾ : ಗುಂತ್ಲೊ/ಗುಂತ್ತಾ/ಗುಂತ್ತಲೊ
ಗ್ರಹ್ (ಕ್ರಿ)	ಘೆ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಕಾಣ್ಘೆ ಕಾ : ಘೆತ್ಲೊ / ಘೆತಾ / ಘೆತಲೊ

ಗ್ರಾಮ (ಪು)	1. ಗ್ರಾಮ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಗ್ರಾಮ್) 2. ಗಾಂವ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಗಾಂವ್)	ಅ : ಹಳ್ಳಿ ಸಾ.ರೂ. 1. ಗ್ರಾಮಾ– ಗ್ರಾಮಾಂ– 2. ಗಾಂವಾ– ಗಾಂವಾಂ–
ಗ್ರೀಷ್ಮ (ಪು)	ಗೀಮ್ (ಪು)	ಅ : ಧಗಿಚೊ ಕಾಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಗಿಮಾ–

ಘ

ಘಟಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಘಡಿ** (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಘಡಿಯೊ)	ದೆ : ವೇಳ್– ಘಡಿ ಸಾ.ರೂ. ಘಡಿಯೆ– ಘಡಿಯಾಂ–
ಘಂಟಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಘಾಂಟ್** (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಘಾಂಟಿ)	ದೆ : ಇಗರ್ಜೆಚಿ/ದಿವ್ಾಚಿ/ ಶಾಳೆಚಿ ಘಾಂಟ್ ಸಾ.ರೂ. ಘಾಂಟಿ– ಘಾಂಟಿಂ–
ಘರಟ್ಟ (ಪು)	**ಘಾಟ್ಣೊ** (ಪು) (ಬ.ವ. ಘಾಟ್ಣೆ)	ದೆ : ವಾನಾಚೊ ಘಾಟ್ಣೊ ಬ.ವ. ಘಾಟ್ಣ್ಯಾ– ಘಾಟ್ಣ್ಯಾಂ–
ಘೂಕ (ಪು)	**ಘುಗ್** (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಘುಗಿ)	ಅ : ಏಕ್ ಸುಕ್ಣೆಂ ಸಾ.ರೂ ಘುಗಿ– ಘುಗಿಂ–
ಘೃಷ್ (ಕ್ರಿ)	**ಘಾಸ್** (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಆಯ್ದನಾಂ ಘಾಸ್ ಕಾ : ಘಾಸ್ಲೊ / ಘಾಸ್ತಾ / ಘಾಸ್ತಲೊ
ಘೋಟ (ಪು)	**ಘೊಡೊ**(ಪು) (ಬ.ವ. ಘೊಡೆ)	ಅ : ಏಕ್ ಪೊಸ್ಚಿ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಘೊಡ್ಯಾ– ಘೊಡ್ಯಾಂ–
ಚಣ (ಪು)	**ಚಣೊ** (ಪು) (ಬ.ವ. ಚಣೆ)	ಅ : ಏಕ್ ಧಾನಿ ದೆ : ಚಣ್ಯಾಪೀಟ್ ಸಾ.ರೂ. ಚಣ್ಯಾ– ಚಣ್ಯಾಂ–
ಚಂದ್ರ (ಪು)	**ಚಂದ್ರ್** (ಪು)	ಅ : ಚಂದ್ರೆಮ್ ಸಾ.ರೂ. ಚಂದ್ರಾ–

ಚಮ್(ಕ್ರಿ)	ಚೇಂವ್(ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಕೊಬು ಚೇಂವ್ ಕಾ : ಚೆಂವ್ಲೊ/ಚೆಂವ್ತಾ/ಚೆಂವ್ತಲೊ
ಚರ್ (ಕ್ರಿ)	ಚರ್(ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಗೊರ್ವಾಂ ಚರ್ತಾತ್ ಕಾ : ಚರ್ಲೊ/ಚರ್ತಾ/ಚರ್ತಲೊ
ಚರ್ಪಟಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಚಪಾತಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಚಪಾತ್ಯೊ)	ಅ : ಗೊಂವಾಪಿಟಾನ್ ಮೊಳುನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಭಾಕ್ರಿ ಸಾ.ರೂ. ಚಪಾತೆ– ಚಪಾತ್ಯಾಂ–
ಚರ್ವ್ (ಕ್ರಿ)	ಚಾಬ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ದಾಂತಾಂನಿ ಕುಡ್ಕೆ ವಾ ಪಿಟೊ ಕರ್ ಕಾ : ಚಾಬ್ಲೊ/ ಚಾಬ್ತಾ/ ಚಾಬ್ತಲೊ
ಚಲ್(ಕ್ರಿ)	ಚಲ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಪಾಯಾಂನಿ ಮುಖಾರ್ ವಚ್ ಕಾ : ಚಲ್ಲೊ/ಚಲ್ತಾ/ಚಲ್ತಲೊ
ಚಿತ್ರ (ನ)	ಚಿತ್ರ್(ನ) (ಬ.ವ.ಚಿತ್ರಾಂ)	ಅ : ಪಿಂತುರ್ ಸಾ.ರೂ. ಚಿತ್ರಾ– ಚಿತ್ರಾಂ–
ಚಿಂತ್ (ಕ್ರಿ)	ಚೇಂತ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಆಲೋಚನ್ ಕರ್ ದೆ : ಚೇಂತ್ ಆನಿ ಉಲಯ್ ಕಾ : ಚಿಂತ್ಲೊ/ಚಿಂತ್ತಾ/ಚಿಂತ್ತಲೊ
ಚುರ್ (ಕ್ರಿ)	ಚೊರ್(ಕ್ರಿ)	ಅ : ಲೂಟ್ ಮಾರ್/ಲೂಟ್ ಕಾ : ಚೊರ್ಲೊ/ಚೊರ್ತಾ/ಚೊರ್ತಲೊ
ಚೇಟ (ಪು)	ಚೆಡೊ (ಪು) (ಬ.ವ.ಚೆಡೆ)	ಅ : ಚೆರ್ಕೊ, ಕಾಮಾಚೊ ಚಲೊ ಸಾ.ರೂ. ಚೆಡ್ಯಾ– ಚೆಡ್ಯಾಂ–
ಚೇಲ (ಪು)	ಚಲೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಚಲೆ)	ಅ : ಚೆರ್ಕೊ, ಭುಗ್ಗೊ ಸಾ.ರೂ. ಚಲ್ಯಾ– ಚಲ್ಯಾಂ–
ಚೋರ (ಪು)	ಚೋರ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಚೋರ್)	ಅ : ಲುಟ್ಕಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಚೊರಾ– ಚೊರಾಂ–

ಛ

ಛತ್ರ (ನ)	ಸತ್ರಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಸತ್ರ್ಯೊ)	ದೆ : ಸತ್ರಿ ಸೊಡಯ್ ಸಾರೂ. ಸತ್ರೆ– ಸತ್ರ್ಯಾಂ–
ಛಿದ್ (ಕ್ರಿ)	ಶಿಂದ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಬಾರಿಕ್ ಕುಡ್ಕೆ ಕರ್; ಸುಟಿ ಕರ್ ಕಾ : ಶಿಂದ್ಲೊ/ಶಿಂದ್ತಾ/ಶಿಂದ್ತಲೊ
ಛುರಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಸುರಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಸುರಿಯೊ)	ಅ : ಕಾತರ್ಚೆಂ ವಾ ಕಾಪ್ಚೆಂ ಹಾತೆರ್ ಸಾ.ರೂ. ಸುರಿಯೆ– ಸುರಿಯಾಂ–

ಜ

ಜನ (ಪು)	ಜಣ್(ಪು) (ಬ.ವ. ಜಣ್)	ಅ : 1. ಮನಿಸ್ 2. ಲೋಕ್ 3. ಆಳ್, ಕಾಮಾಗಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಜಣಾ– ಜಣಾಂ–
ಜಾತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಜಾತ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಜಾತಿ)	ಅ : ಕುಳಿ, ವಂಶ್ ಸಾ.ರೂ. ಜಾತಿ– ಜಾತಿಂ–
ಜಾಲ (ನ)	ಜಾಳ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಜಾಳಾಂ)	ದೆ : ಮಾಸ್ಳಿ ಧರ್ಚೆಂ ವಾ ಶಿಕಾರ್ಯಾಚೆಂ ವಾ ಜಳಾರಿಂಚೆಂ ಜಾಳ್
ಜಿ (ಕ್ರಿ)	ಜೀಕ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಜಯ್ತೆವಂತ್ ಜಾ ಕಾ : ಜಿಕ್ಲೊ/ಜಿಕ್ತಾ/ಜಿಕ್ತಲೊ
ಜಿಹ್ವಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಜೀಬ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಜಿಬೊ)	ಅ : ಸಬ್ದ್ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರುಂಕ್, ರೂಚ್ ಚಾಕೊಂಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಕ್ ವಾಪಾರ್ಚೊ ಕುಡಿಚೊ ವಿಸ್ವೊ ಸಾ.ರೂ. ಜಿಬೆ– ಜಿಬಾಂ–
ಜೀರ (ಪು)	ಜಿರೆಂ (ನ)	ಅ : ಏಕ್ ಸಾಂಬಾರ್ ಧಾನಿ ಸಾ.ರೂ. ಜಿರ್ಯಾ–
ಜೀವ್ (ಕ್ರಿ)	ಜಿಯೆ (ಕ್ರಿ)	ಕಾ : ಜಿಯೆಲೊ/ಜಿಯೆತಾ/ ಜಿಯೆತಲೊ

ಜೀವ (ಪು)	ಜೀವ್(ಪು) (ಬ.ವ. ಜೀವ್)	ಅ : ಪ್ರಾಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಜಿವಾ– ಜಿವಾಂ–
ಜೇಮನ (ನ)	ಜೆವಣ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಜೆವ್ಣಾಂ)	ಅ : ಭೋಜನ್ ಸಾ.ರೂ. ಜೆವ್ಣಾ– ಜೆವ್ಣಾಂ–
ಜ್ಞಾನ (ನ)	1. ಜ್ಞಾನ್ (ನ) 2. ಗಿನ್ಯಾನ್ (ನ)	ಚಾಣ್ಯಾಯ್, ಮತ್, ಬೂದ್ ಸಾ.ರೂ. 1. ಜ್ಞಾನಾ– ಸಾ.ರೂ. 2. ಗಿನ್ಯಾನಾ–
ಜಂತು(ಪು) (ಬ.ವ. ದಂತ್)	ದಂತ್ (ಪು)	ದೆ : ಪೊಟಾಂತ್ಲೊ ದಂತ್ ಸಾ.ರೂ. ದಂತಾ– ದಂತಾಂ–
ಜಂಬೂಲ (ಪು)	ಜಾಂಬಳ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಜಾಂಬ್ಳಾಂ)	ಅ : ಏಕ್ ಗಿಮ್ಯಿಲೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ರಾನ್ವಟ್ ಫಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಜಾಂಬ್ಳಾ– ಜಾಂಬ್ಳಾಂ–
ಜ್ವಲ್ (ಕ್ರಿ)	ಜಳ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಹುಲ್ಪ, ಲಾಸ್, ಪೇಟ್ ಕಾ : ಜಳ್ಳೊ/ಜಳ್ತಾ/ಜಳ್ತಲೊ

ಝ

ಝೂಟ (ಪು)	ಝು(ಝೂ)ಡ್(ನ) (ಬ.ವ. ಝುಡಾಂ)	ಅ : ಲ್ಹಾನ್ ರೂಕ್, ಸಸಿ ಸಾ. ರೂ. ಝುಡಾ– ಝುಡಾಂ–

ಢ

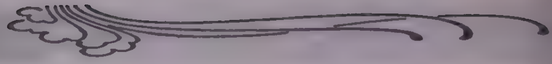
ಢಕ್ಕನ (ನ)	ಧಾಂಕ್ಣೆಂ (ನ) (ಬ.ವ. ಧಾಂಕ್ಣಿಂ)	ಅ : ಧಾಂಪ್ಚಿ ವಸ್ತ್, ಧಾಂಪ್ಣೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಧಾಂಕ್ಣ್ಯಾ– ಧಾಂಕ್ಣ್ಯಾಂ–

ತ

ತಕ್ರ (ನ)	ತಾಕ್ (ನ)	ದೆ : ಧಂಯ್ ಚಾಳುನ್ ತಾಕ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ತಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ತಾಕಾ–

ತಟಾ, ತಟೀ(ಸ್ತ್ರೀ)	**ತಡ್**(ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ತಡಿ)	ಅ : ನ್ಹಂಯ್ಚಿ ವಾ ದರ್ಯಾಚಿ ಸಾ.ರೂ. ತಡಿ– ತಡಿಂ–
ತಂಡುಲ (ಪು,ನ)	**ತಾಂದುಳ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ತಾಂದುಳ್)	ಅ : ಪೆಜ್ ವಾ ಶಿತ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಪಾರ್ಚಿ ಧಾನಿ ಸಾ.ರೂ. ತಾಂದ್ಳಾ– ತಾಂದ್ಳಾಂ–
ತಕ್ಷ್ (ಕ್ರಿ)	**ತಾಸ್** (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಖಾಡ್ ತಾಸ್ ಕಾ : ತಾಸ್ಲೊ / ತಾಸ್ತಾ/ ತಾಸ್ತಲೊ
ತಪ್ (ಕ್ರಿ)	**ತಾಪ್** (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಹುನ್ ವಾ ಊಬ್ ಜಾ ಕಾ : ತಾಪ್ಲೊ/ತಾಪ್ತಾ/ತಾಪ್ತಲೊ
ತಾಪ (ಪು)	**ತಾಪ್** (ಪು)	ಅ : ಕುಡಿಚಿ ಊಬ್ ವಾ ಹುನ್ಸಾಣ್ ಚಡ್ಚಿ ಏಕ್ ಪಿಡಾ ದೆ : ತಾಪ್ ನಿವ್ಲೊ ಕಾ : ತಾಪ್ಲೊ/ತಾಪ್ತಾ/ತಾಪ್ತಲೊ
ತಾಮ್ರ (ನ)	**ತಾಂಬೆಂ** (ನ)	ಅ : ಏಕ್ ತಾಂಬ್ಡೆಂ ಲೋಹ್ ದೆ : ತಾಂಬ್ಯಾಚೆಂ ಬಾಣ್ ಸಾ.ರೂ ತಾಂಬ್ಯಾ–
ತಿಕ್ತ (ವಿ)	**ತೀಕ್** (ವಿ)	ಅ : ಮಿರ್ಸಾಂಗೆಚೇ ರುಚಿಚೊ/ ಚಿ/ಚೆಂ ದೆ : ತೀಕ್ ಲೊಣ್ಚೆಂ
ತಿಲ (ಪು)	**ತೀಳ್** (ಪು)	ಅ : ತೇಲ್ ವಾ ಖಾಣ್ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚಿ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಬಿ ಸಾ.ರೂ. ತಿಳಾ–
ತುಂಡ (ನ)	**ತೊಂಡ್** (ನ) (ಬ.ವ. ತೊಂಡಾಂ)	ಸಾ.ರೂ. ತೊಂಡಾ– ತೊಂಡಾಂ–
ತೃ(ಪು)	**ಉತರ್**(ಕ್ರಿ)	ಅ : ಪಾಶಾರ್ ಜಾ ದೆ : ನ್ಹಂಯ್/ಮಾರೊಗ್ ಉತರ್ ಕಾ : ಉತರ್ಲೊ/ಉತರ್ತಾ/ಉತರ್ತಲೊ

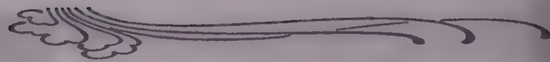
ತೃಣ (ನ)	**ತಣ್** (ನ)	ಅ : ಧರ್ಣಿರ್ ಕಿರ್‍ಲೊನ್ ಚರೊನ್ ವಾಡ್ಚ್ಯೊ ಲ್ಹಾನ್ ಸಸಿಯೊ ಸಾ.ರೂ. ತಣಾ–
ತೃಷ್ಣಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ತಾನ್**(ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಪಿಯೆಂವ್ಚಿ ಆಶಾ ಭೊಗ್ ಸಾ.ರೂ ತಾನೆ–
ತೈಲ (ನ)	**ತೆಲ್** (ನ)	ದೆ : ನಾರ್ಲೆಲ್, ತಿಳೆಲ್ ಸಾ.ರೂ. ತೆಲಾ–
ತ್ರಿಂಶ (ವಿ)	**ತೀಸ್** (ವಿ)	ಅ : ತೀನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಧಾ, 30
ತ್ರುಟ್ (ಕ್ರಿ)	**ತೂಟ್** (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಕುಡ್ಕೆ ಜಾ ಕಾ : ತುಟ್ಲೊ/ತುಟ್ತಾ/ತುಟ್ತಲೊ

ದ

ದಧಿ (ನ)	**ಧಂಯ್** (ನ)	ದೆ : ಪೆಜೆಕ್ ಧಂಯ್ ಭರ್ಶಿ ಸಾ.ರೂ. ಧಂಯಾ–
ದಲ್ (ಕ್ರಿ)	**ದಳ್** (ಕ್ರಿ)	ಅ : ದೋನ್ ವಾಂಟೆ ವಾ ಕುಡ್ಕೆ ಕರ್ ಕಾ: ದಳ್ಳೊ/ದಳ್ತಾ/ದಳ್ತಲೊ
ದಂತ (ಪು)	**ದಾಂತ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ದಾಂತ್)	ಅ : ಖಾಣ್ ಚಾಬೊಂಕ್ ಆನಿ ಉಚ್ಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ವಾಪಾರ್ಚ್ಯೊ ಕುಡಿಚೊ ವಿಸ್ವೊ ಸಾ.ರೂ. ದಾಂತಾ– ದಾಂತಾಂ–
ದಯಾಲು (ವಿ)	**ದಯಾಳ್**(ವಿ)	ಅ : ದಯೆನ್ ಭರ್ಲ್ಲಲೊ ದೆ : ದಯಾಳ್ ದೇವ್/ ಧನಿ
ದಾ (ಕ್ರಿ)	**ದಿ** (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಆಂಬೊ ದಿ ಕಾ : ದಿಲೊ/ದಿತಾ/ದಿತಲೊ
ದಾನ (ನ)	**ದಾನ್** (ನ)	ದೆ : ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಕ್ ದಾನ್ ದಿ ಸಾ.ರೂ. ದಾನಾ–

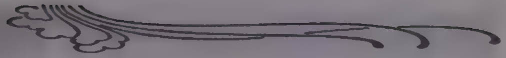
ದಿವಸ (ಪು)	ದೀಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ದೀಸ್)	ಅ : ಚೊವೀಸ್ ವರಾಂ ಸಾ.ರೂ. ದಿಸಾ– ದಿಸಾಂ–
ದಿಶ್ (ಕ್ರಿ)	ದಿಸ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ದೊಳ್ಯಾಂಚೇ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಪಡ್ ಕಾ : ದಿಸ್ಲೊ/ದಿಸ್ತಾ/ದಿಸ್ತಲೊ
ದುಃಖ (ನ)	1. ದುಕ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಹಾತ್ ದುಕ್ತಾ ಕಾ : ದುಕ್ಲೊ/ದುಕ್ತಾ/ದುಕ್ತಲೊ
	2. ದೂಕ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ಘಾಯಾಚಿ ದೂಕ್ ಸಾ.ರೂ. ದುಕಿ–
	3. ದೂಕ್ (ನ) (ಬ.ವ. ದುಕಾಂ)	ಅ : ದೊಳ್ಯಾಂತ್ಲೆಂ ದೂಕ್ ಸಾ.ರೂ. ದುಕಾ– ದುಕಾಂ–
ದುಗ್ಧ (ನ)	ದೂದ್ (ನ)	ದೆ : ಗಾಯ್/ಮ್ಹೊಸ್ ದೂದ್ ದಿತಾ ಸಾ.ರೂ. ದುದಾ–
ದುರ್ಬಲ (ವಿ)	ದುಬ್ಳೊ/ದುಬ್ಳಿ ದುಬ್ಳೆಂ (ವಿ)	ಅ : ಆರ್ಥಿಕ್ ದಿಷ್ಟಿನ್ ಅಸ್ಕತ್
ದುಷ್ಕಾಲ (ಪು)	ದುಕೊಳ್(ಪು)	ಅ : ಬಗೊರ್ಳ್ ಸಾ.ರೂ. ದುಕೊಳಾ–
ದುಷ್ಟ (ವಿ)	ದುಷ್ಟ್ (ವಿ)	ಅ : ವಾಯ್ಟ್, ಖೊಟೊ
ದುಹಿತೃ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಧುವ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ.ಧುವೊ)	ಅ : ಆವಯ್ – ಭಾಪಾಯ್ಕ್ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೆಂ ಚೆಡುಂ ಭುರ್ಗೆಂ ವಾ ಚಲಿ ಸಾ.ರೂ. ಧುವೆ– ಧುವಾಂ–
ದೃಷ್ಟಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದಿಷ್ಟ್(ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ದಿಷ್ಟಿ)	ಅ : ದೊಳ್ಯಾಂನಿ ಪಳೆಂವ್ಚಿ ಸಕತ್ ಸಾ.ರೂ. ದಿಷ್ಟಿ– ದಿಷ್ಟಿಂ–
ದೇವ (ಪು)	ದೇವ್ (ಪು) (ಬ.ವ.ದೇವ್)	ಅ : ಈಶ್ವರ್, ಪರಮೇಶ್ವರ್, ಸರ್ವೆಸ್ವರ್ ಸಾ.ರೂ. ದೆವಾ– ದೆವಾಂ–

ದೇವರ (ಪು)	ದೇರ್ (ಪು) (ಬ.ವ.ದೇರ್)	ಅ : ಘೊವಾಚೊ ಧಾಕ್ಟೊ ಭಾವ್ ಸಾ.ರೂ. ದೆರಾ– ದೆರಾಂ–
ದೇವಾಲಯ(ಪು)	ದೀವ್ಳ್ (ನ) (ಬ.ವ.ದಿವ್ಳಾಂ)	ಅ : ಮಂದಿರ್ ಸಾ.ರೂ. ದಿವ್ಳಾ– ದಿವ್ಳಾಂ–
ದೇಶ (ಪು)	1. ದೇಶ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ದೇಶ್) 2. ದೇಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ದೇಸ್)	ಅ : ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಾ.ರೂ. 1. ದೆಶಾ– ದೆಶಾಂ– 2. ದೆಸಾ– ದೆಸಾಂ–
ದ್ರಾಕ್ಷಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದಾಕ್(ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ದಾಕೊ)	ಅ : ವಾಲಿರ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಫಳ್ ಸಾ.ರೂ. ದಾಕೆ– ದಾಕಾಂ–
ದ್ವಾರ (ನ)	ದಾರ್ (ನ) (ಬ.ವ. ದಾರಾಂ)	ಅ : ಬಾಗಿಲ್ ಸಾ.ರೂ. ದಾರಾ– ದಾರಾಂ–

ಧ

ಧರಣಿ(ಸ್ತ್ರೀ)	1. ಧರಣ್ (ಸ್ತ್ರೀ) 2. ಧರ್ನ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಭುಂಯ್ ಸಾ.ರೂ. 1. ಧರ್ಣಿ– 2. ಧರ್ನಿ–
ಧಾನ್ಯ (ನ)	ಧಾನಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ಭಾತ್, ಗೋಂವ್, ಮೂಗ್ ಚಣೊ, ದಾಳ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾ.ರೂ. ಧಾನಿಯೆ–
ಧಾವ್ (ಕ್ರಿ)	ಧಾಂವ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ವೆಗಿಂ ವೆಗಿಂ ಚಲ್ ಕಾ : ಧಾಂವ್ಲೊ/ಧಾಂವ್ತಾ/ಧಾಂವ್ತಲೊ
ಧೂಮ್ರ (ಪು)	ಧುವೊರ್ (ಪು)	ದೆ : ಉಜೊ, ವಾಹನ್, ಯಂತ್ರ್ ಇತ್ಯಾದಿಚೆಂ ವಾರೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಧುವ್ರಾ–
ಧೂಲಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಧುಳ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ಧುಳ್ ಪೂಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಧುಳಿ–

ಧೃ (ಕ್ರಿ)	ಧರ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಹಾತಾಂತ್ ಘೆ ಕಾ : ಧರ್ಲೊ/ಧರ್ತಾ/ಧರ್ತಲೊ
ಧೈರ್ಯ (ನ)	ಧಯ್ರ್ (ನ)	ಅ : ಭಿಯೆನಾಸ್ಲೆಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾ.ರೂ. ಧಯ್ರಾ-
ಧ್ವಂಸ (ಪು)	ಧೊಸ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಧೊಶಿ)	ಅ : ರಗ್ಡೆ, ಇಜಾ ಸಾ.ರೂ. ಧೊಶಿ- ಧೊಶಿಂ-

ನ

ನಕ್ರ (ನ)	ನಾಕ್ (ನ) (ಬ.ವ. ನಾಕಾಂ)	ಅ : ವಾರೆಂ ಸೆಂವ್ಚೊ ಆನಿ ಸೊಡ್ಚೊ ಕುಡಿಚೊ ವಿಸ್ವೊ ಸಾ.ರೂ. ನಾಕಾ- ನಾಕಾಂ-
ನಕ್ಷತ್ರ (ನ)	1. ನೆಕೆತ್ರ್ (ನ) (ಬ.ವ. ನೆಕೆತ್ರಾಂ) 2. ನಕ್ತಿರ್ (ನ) (ಬ.ವ. ನಕ್ತಿರಾಂ)	ಅ : ತಾರ್ ಸಾ.ರೂ. 1. ನೆಕೆತ್ರಾ- ನೆಕ್ಷೆತ್ರಾಂ- 2. ನಕ್ತಿರಾ- ನಕ್ತಿರಾಂ-
ನದೀ (ಸ್ತ್ರೀ)	ನ್ಹಂಯ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ನ್ಹಂಯೊ)	ದೆ : ನ್ಹಯ್ ವ್ಹಾಳ್ತಾ ಸಾ.ರೂ. ನ್ಹಯ್ತ್- ನ್ಹಂಯಾಂ-
ನನಂದೃ (ಸ್ತ್ರೀ)	ನಣಂದ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ನಂಡೊ)	ಅ : ಘೊವಾಚಿ ಭಯ್ಣ್ ಸಾ.ರೂ. ನಂಡೆ- ನಂಡಾಂ-
ನವ (ವಿ)	ನವೊ/ನವಿ/ನವೆಂ (ವಿ)	ಪರ್ನೊ ನ್ಹಯ್ ಆಸ್ಲೊಲೊ/ಲಿ/ಲೆಂ
ನವತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ನೊವೊದ್ (ವಿ)	ಅ : ನೋವ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಧಾ, 90
ನಷ್ಟ (ವಿ)	ನಷ್ಟ್ (ಪು)	ಅ : ಲುಕ್ಸಾಣ್ ಸಾ.ರೂ. ನಷ್ಟಾ-
ನಹಿ (ಅವ್ಯ)	ನ್ಹಯ್ (ಕ್ರಿ.ವಿ/ನಿ)	ದೆ : ತಶೆಂ ನ್ಹಯ್
ನಾಟಕ (ನ)	ನಾಟಕ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ನಾಟಕ್)	ಅ : ನೀಜ್ ವಾ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಜಿವಿತಾಚ್ಯಾ ಘಡಿತಾಂಚೆಂ ನಟನ್ ಸಾ.ರೂ. ನಾಟಕಾ- ನಾಟಕಾಂ-

ನಾಮನ್ (ನ)	1. ನಾಮ್ (ನ) (ಬ.ವ. ನಾಮಾಂ)	ಅ : ವಕ್ತಿ, ವಸ್ತ್, ಥಳ್, ಭೊಗಪ್ ಇತ್ಯಾದಿಚೆಂ ನಾಂವ್ (ವ್ಯಾಕರಣಾಂತ್) ಸಾ.ರೂ. ನಾಮಾ– ನಾಮಾಂ–
	2. ನಾಂವ್ (ಬ.ವ. ನಾಂವಾಂ)	ದೆ : ತುಜೆಂ ನಾಂವ್ ಕಿತೆಂ? ಸಾ.ರೂ. ನಾಂವಾ– ನಾಂವಾಂ–
ನಾರಿಕೇಲ (ಪು)	ನಾರ್ಲ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ನಾರ್ಲ್)	ಅ : ಮಾಡಾರ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ಫಳ್ ಸಾ.ರೂ. ನಾರ್ಲಾ– ನಾರ್ಲಾಂ–
ನಾಶ (ಪು)	ನಾಸ್ (ಪು)	ಅ : ಧೆಸ್ವಾಟ್ ಸಾ.ರೂ. ನಾಸಾ–
ನಿದ್ರಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ನೀದ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ತಾಕಾ ನೀದ್ ಪಡ್ಲಿ ಸಾ.ರೂ. ನಿದೆ–
ನಿಭ (ಪು)	ನೀಬ್ (ನ) (ಬ.ವ. ನಿಬಾಂ)	ಅ : ಘಟ್ಕಿರೆಂ ಕಾರಣ್ ಸಾ.ರೂ. ನಿಬಾ– ನಿಬಾಂ–
ನಿಯಮ (ಪು)	1. ನಿಯಮ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ನಿಯಮ್)	ಸಾ.ರೂ. ನಿಯಮಾ– ನಿಯಮಾಂ
	2. ನೇಮ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ನೇಮ್)	ಸಾ.ರೂ. ನೆಮಾ– ನೆಮಾಂ–
ನಿರ್ಮಲ (ವಿ)	ನಿರ್ಮೊಳ್ (ವಿ)	ಅ : ನಿತಳ್
ನಿಶ್ಚಯ (ಪು)	ನಿಚೆವ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ನಿಚೆವ್)	ಅ : ನಿರ್ಧಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ನಿಚೆವಾ– ನಿಚೆವಾಂ–
ನಿಶ್ರೇಣಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ನಿಸಣ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ನಿಸ್ಣಿ)	ಅ : ವಯ್ರ್ ಚಡ್ಚೆಂ ರುಕಾಚೆಂ ವಾ ಲೊಹಾಚೆಂ ಉಪಕರಣ್ ಸಾ.ರೂ. ನಿಸ್ಣಿ– ನಿಸ್ಣಿಂ–
ನಿಸ್ರಾವ (ಪು)	ನೀಸ್ (ಪು)	ದೆ : ಪೆಜೆಚೊ ನೀಸ್ ಸಾರೂ. ನಿಸಾ–

ಪ

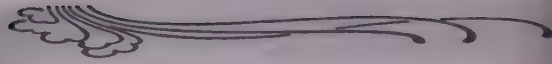
ಪಂಕ (ಪು,ನ)	ಪಾಂಕ್ (ಪು)	ದೆ : ಪಣ್ಸಾಚೊ ಪಾಂಕ್ ಸಾ.ರೂ. ಪಾಂಕಾ–
ಪಂಚವಿಂಶ (ವಿ)	ಪಂಚ್ವಿಸ್ (ವಿ)	ಅ : ವೀಸ್ ಆನಿ ಪಾಂಚ್, 25
ಪತ್ (ಕ್ರಿ)	ಪಡ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ನಾರ್ಲ್ ಪಡ್ಲೊ ಕಾ : ಪಡ್ಲೊ/ಪಡ್ತಾ/ಪಡ್ತಲೊ
ಪನಸ (ಪು)	ಪಣಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಪಣಸ್)	ಅ : ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಫಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಪಣ್ಸಾ– ಪಣ್ಸಾಂ–
ಪರಿಮಲ (ಪು)	ಪರ್ಮೊಳ್ (ಪು)	ದೆ : ಫುಲಾಂಚೊ ವಾ ಖಾಣಾಚೊ ಪರ್ಮೊಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಪರ್ಮೊಳಾ
ಪರ್ಣ (ನ)	ಪಾನ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಪಾನಾಂ)	ಅ : ಖೊಲೊ ಸಾ.ರೂ. ಪಾನಾ– ಪಾನಾಂ–
ಪವಿತ್ರ (ವಿ)	ಪವಿತ್ರ್ (ವಿ)	ಅ : ಪರಿಶುದ್ಧ್ ದೆ : ಪವಿತ್ರ್ ಪುಸ್ತಕ್/ ಉದಕ್
ಪಾ (ಕ್ರಿ)	ಪಿಯೆ (ಕ್ರಿ)	ಕಾ : ಪಿಯೆಲೊ/ಪಿಯೆತಾ/ಪಿಯೆತಲೊ
ಪಾತಕ (ನ)	ಪಾತಕ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಪಾತ್ಕಾಂ)	ಅ : ಪಾಪ್, ಅಪ್ರಾಧ್, ಗುನ್ಯಾಂವ್ ಸಾ.ರೂ.ಪಾತ್ಕಾ– ಪಾತ್ಕಾಂ–
ಪಾ (ಕ್ರಿ)	ಪಾವ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ರಾಕ್ ಕಾ : ಪಾವ್ಲೊ/ ಪಾವ್ತಾ/ಪಾವ್ತಲೊ
ಪಾರಾವತ (ಪು)	ಪಾರ್ವೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಪಾರ್ವೆ)	ಅ : ಏಕ್ ಸುಕ್ಣೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಪಾರ್ವ್ಯಾ– ಪಾರ್ವ್ಯಾಂ–
ಪಾಲ್ (ಕ್ರಿ)	ಪಾಳ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ನಿಯಮ್ ಪಾಳ್ ಕಾ : ಪಾಳ್ಳೊ/ಪಾಳ್ತಾ/ಪಾಳ್ತಲೊ
ಪಿಷ್ (ಕ್ರಿ)	ಪೀಂಜ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಕಾಗತ್ ಪೀಂಜ್ ಕಾ : ಪಿಂಜ್ಲೊ/ಪಿಂಜ್ತಾ/ಪಿಂಜ್ತಲೊ

ಪಿಷ್ಟ (ನ)	ಪೀಟ್ (ನ)	ದೆ : ತಾಂದ್ಳಾಚೆಂ ವಾ ಗೊವಾಂಚೆಂ ಪೀಟ್ ಸಾ.ರೂ. ಪಿಟಾ–
ಪೀಡಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಪಿಡಾ(ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಪಿಡಾ)	ಅ : ರೋಗ್ ಸಾ.ರೂ. ಪಿಡೆ– ಪಿಡಾಂ–
ಪೀತಲ (ನ)	ಪಿತುಳ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಏಕ್ ಲೋಹ್ ಸಾ.ರೂ. ಪಿತುಳೆ–
ಪುತ್ರ (ಪು)	ಪೂತ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಪೂತ್)	ಅ : ಆವಯ್ – ಬಾಪಾಯ್ಕ್ ಜಲ್ಮಲ್ಲೊ ಚೆರ್ಕೊ ಭುರ್ಗೊ ವಾ ಚಲೊ ಸಾ.ರೂ ಪುತಾ– ಪುತಾಂ–
ಪುಷ್ (ಕ್ರಿ)	ಪೋಸ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಪಾಲನ್–ಪೋಷಣ್ ಕರ್ ಕಾ : ಪೊಸ್ಲೊ/ಪೊಸ್ತಾ/ಪೊಸ್ತಲೊ
ಪುಸ್ತಕ(ನಿ)	ಪುಸ್ತಕ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಪುಸ್ತಕಾಂ)	ಅ : ಬೂಕ್ ಸಾ.ರೂ. ಪುಸ್ತಕಾ– ಪುಸ್ತಕಾಂ–
ಪೂಗಫಲ (ನ)	ಪೊಫಳ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಪೊಫ್ಳಾಂ)	ಅ : ಮಾಡಿಯೆಚೆಂ ಫಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಪೊಫ್ಳಾ– ಪೊಫ್ಳಾಂ–
ಪೂರ್ (ಕ್ರಿ)	ಪೂರ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಮೊಡೆಂ ಪೂರ್ ಕಾ : ಪುರ್ಲೊ/ ಪುರ್ತಾ/ಪುರ್ತಲೊ
ಪೃಷ್ಠ (ನ)	ಪಾಟ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಪಾಟಿ)	ಅ : ಹರ್ದೆಂ ಆನಿ ಪೊಟಾಚಿ ಪಾಟ್ಲಿ ಕೂಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಪಾಟಿ– ಪಾಟಿಂ–
ಪೋಷ (ಪು)	ಪೋಸ್ (ಪು)	ಅ : ಪೋಷಣ್ ದೆ : ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚೊ ಪೋಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಪೊಸಾ–
ಬಹು (ವಿ)	ಭೋವ್ (ವಿ)	ಅ : ಖೂಬ್, ಚಡ್, ಅತ್ಯಂತ್ ದೆ : ಭೋವ್‌ಮೊಗಾಳ್ ಶಿಕ್ಷಕ್/ಯಾಜಕ್
ಬಾಲ (ಪು)	ಬಾಳ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಬಾಳಾಂ)	ಅ : ಬಾಳ್ಕೆಂ ಭುರ್ಗೆಂ ಸಾ. ರೂ. ಬಾಳಾ– ಬಾಳಾಂ–

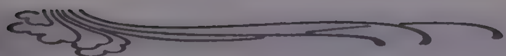
ಬಾಲಕ (ಪು)	1. **ಬಾಳಕ್** (ನ) (ಬ.ವ. ಬಾಳ್ಕಾಂ)	ಅ 1. : ಭುರ್ಗೆಂ ಅ 2. : ಭುರ್ಗೊ
	2. **ಬಾಳೊಕ್** (ಪು) (ಬ.ವ.ಬಾಳೊಕ್)	ಸಾ.ರೂ. 1. ಬಾಳ್ಕಾ– ಬಾಳ್ಕಾಂ– 2. ಬಾಳೊಕಾ– ಬಾಳೊಕಾಂ–
ಬೀಜ (ನ)	1. **ಬಿ** (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಬಿಯೊ)	ದೆ : ಕಾಜುಚಿ ಬಿ ಸಾ.ರೂ. ಬಿಯೆ– ಬಿಯಾಂ–
	2. **ಬಿಂ** (ನ) (ಬ.ವ. ಬಿಂಯಾಂ)	ದೆ : ಭಾತಾಚೆಂ ಬಿಂ ಸಾ.ರೂ. ಬಿಂಯಾ– ಬಿಂಯಾಂ
ಬುದ್ಧಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಬೂದ್** (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಸಮ್ಜಣಿ ಸಾ.ರೂ. ಬುದಿ
ಬುಧವಾರ	**ಬುಧ್ವಾರ್** (ಪು)	ಅ : ಸೊಮಾರಾ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳಾರಾ ಮಧ್ಲೊ ದೀಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಬುಧ್ವಾರಾ–
ಬೃಹಸ್ಪತಿವಾರ (ಪು)	**ಬ್ರೆಸ್ತಾರ್** (ಪು)	ಅ : ಬುಧ್ವಾರಾ ಅನಿ ಸುಕ್ರಾರಾ ಮಧ್ಲೊ ದೀಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಬ್ರೆಸ್ತಾರಾ–
ಬಂಧ್ (ಕ್ರಿ)	**ಬಾಂದ್** (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಬಿಗ್ದುನ್ ವಾ ಅರ್ಸುನ್ ಧರ್ ಕಾ : ಬಾಂದ್ಲೊ/ಬಾಂದ್ತಾ/ಬಾಂದ್ತಲೊ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ (ಪು)	1. **ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್) 2. **ಬಾಮುಣ್** (ಪು) (ಬ.ವ. ಬಾಮುಣ್)	ಸಾ.ರೂ. 1. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ– ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂ– 2. ಬಾಮ್ಣಾ– ಬಾಮ್ಣಾಂ–
ಪ್ರಕಾಶ (ಪು)	**ಪ್ರಕಾಸ್**(ಪು)	ಅ : ಉಜ್ವಾಡ್ ಸಾ.ರೂ. ಪ್ರಕಾಸಾ–
ಪ್ರಜಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	1. **ಪ್ರಜಾ** 2. **ಪರ್ಜಾ** (ಬ.ವ. ಪರ್ಜಾ)	ಅ : ಲೋಕ್ ಸಾ.ರೂ. 1. ಪ್ರಜೆ– 2. ಪರ್ಜೆ– ಪರ್ಜಾಂ–

ಪ್ರಯಾಣ (ನ)	ಪಯ್ಣ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಪಯ್ಣಾಂ)	ಅ : ಯಾತ್ರಾ ಸಾ.ರೂ. ಪಯ್ಣಾ– ಪಯ್ಣಾಂ–
ಪ್ರಾಕಾರ (ಪು)	ಪಾಗೊರ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಪಾಗೊರ್)	ಅ : ಊಂಚ್ ದೊರೊ ಸಾ.ರೂ. ಪಾಗೊರಾ– ಪಾಗೊರಾಂ–
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ (ನ)	ಪ್ರಾಚಿತ್ (ನ)	ಅ : ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ್, ದಂಡೊವ್ಣಿ ಸಾ.ರೂ. ಪ್ರಾಚಿತಾ–
ಪ್ರಾವೃಷಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಪಾವ್ಸ್ (ಪು)	ದೆ : ಶಿರಾಂಧಾರಿಂಚೊ ಪಾವ್ಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಪಾವ್ಸಾ–

ಫ

ಫಲ (ನ)	ಫಳ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಫಳಾಂ)	ದೆ : ಕೆಳೆಂ, ಆಂಬೊ, ಪಣಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾ.ರೂ. ಫಳಾ– ಫಳಾಂ–
ಫುಲ್ (ಕ್ರಿ)	ಫುಲ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ರೂಕ್ ಫುಲ್ತಾತ್ ಕಾ : ಫುಲ್ಲೊ/ಫುಲ್ತಾ/ಫುಲ್ತಲೊ
ಫುಲ್ಲ (ವಿ)	ಫುಲ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಫುಲಾಂ)	ದೆ : ಗುಲೊಬ್, ಮೊಗ್ರೆಂ, ಶಿಂವ್ತೆಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾ.ರೂ. ಫುಲಾ– ಫುಲಾಂ–
ಬಧಿರ (ವಿ)	ಭೆರೊ(ವಿ)	ಅ : 1. ಕೆಪ್ಪೊ 2. ದಾಡ್ಡೊ, ಮೂರ್ಖ್, ಬುದ್ದು
ಬಲ (ಪು)	ಬಳ್ (ನ)	ಅ : ಸಕತ್, ತ್ರಾಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಬಳಾ–
ಭಕ್ತ (ನ)	ಭಾತ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಭಾತಾಂ)	ಅ : ಏಕ್ ಧಾನಿ ಸಾ.ರೂ. ಭಾತಾ– ಭಾತಾಂ–
ಭಕ್ಷ್ (ಕ್ರಿ)	ಭೊಕಾಯ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : (ಹೊರ್ಬೊಸಾನ್) ಖಾ ಕಾ : ಭೊಕಾಯ್ಲೊ/ಭೊಕಾಯ್ತಾ/ ಭೊಕಾಯ್ತಲೊ

ಭಗಿನಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಭಯ್ಣ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಭಯ್ಣಿ)	ಸಾ.ರೂ. ಭಯ್ಣಿ– ಭಯ್ಣಿಂ–
ಭಯ (ವಿ)	ಭೆಂ (ನ)	ಅ : ಅಪಧಯ್ರ್ ಸಾ.ರೂ. ಭಿಯಾ–
ಭಾಕುಟ (ಪು)	ಬಾಂಗ್ಡೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಬಾಂಗ್ಡೆ)	ಅ : ಏಕ್ ಮಾಸ್ಳಿ ಸಾ.ರೂ. ಬಾಂಗ್ಡ್ಯಾ– ಬಾಂಗ್ಡ್ಯಾಂ–
ಭಾಷಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಭಾಸ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಸಾ.ರೂ. ಭಾಶೆ– ಭಾಸಾಂ–
ಭಿಕ್ಷಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಭಿಕ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ಭಿಕಾರಿ ಭಿಕ್ ಮಾಗ್ತಾ ಸಾ.ರೂ. ಭಿಕೆ–
ಭಿದ್ (ಕ್ರಿ)	ಭೆತ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಲಾಂಕುಡ್ ಭೆತ್ ಕಾ : ಭೆತ್ಲೊ/ಭೆತ್ತಾ/ಭೆತ್ತಲೊ
ಭೀ(ಕ್ರಿ)	ಭಿಯೆ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಧಯ್ರ್ ಸಾಂಡ್ ಕಾ : ಭಿಯೆಲೊ/ಭಿಯೆತಾ/ಭಿಯೆತಲೊ
ಭುಕ್ತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಭುತಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಭುತಿಯೊ)	ದೆ : ಇಸ್ಕೊಲಾಚಿ ಭುತಿ ಸಾ.ರೂ. ಭುತಿಯೆ–ಭುತಿಯಾಂ
ಭೃ (ಕ್ರಿ)	ಭರ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಸಾಮಾನ್ ಭರ್ ಕಾ : ಭರ್ಲೊ/ಭರ್ತಾ/ಭರ್ತಲೊ
ಭೃಜ್ಜ್ (ಕ್ರಿ)	ಭಾಜ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಪೊಳೊ ಭಾಜ್ ಕಾ : ಭಾಜ್ಲೊ/ಭಾಜ್ತಾ/ಭಾಜ್ತಲೊ
ಭ್ರಮ್ (ಕ್ರಿ)	ಭೊಂವ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಗಾಂವ್ ಭೊಂವ್ ಕಾ : ಭೊಂವ್ಲೊ/ಭೊವ್ತಾ/ಬೊಂವ್ತಲೊ

ಮ

ಮಂಡೂಕ (ಪು)	ಮಾಣ್ಕೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಮಾಣ್ಕೆ)	ದೆ : ಬಾಂಯ್ತ್ಲೊ ಮಾಣ್ಕೊ ಸಾ.ರೂ. ಮಾಣ್ಕ್ಯಾ– ಮಾಣ್ಕ್ಯಾಂ–

ಮಡ್ (ಕ್ರಿ)	ಮಾಂಡ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ರುಪಾನ್ ದವರ್, ಸಜಯ್
		ಕಾ : ಮಾಂಡ್ಲೊ/ಮಾಂಡ್ತಾ/ಮಾಂಡ್ತಲೊ
ಮತಿ(ಸ್ತ್ರೀ)	ಮತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಮನ್ ಸಾ.ರೂ. ಮತಿ–
ಮಧ್ಯ (ಪು,ನ)	ಮಧೆಂ (ಕ್ರಿ ವಿ)	ದೆ : ಮಧೆಂ ಬಸ್
ಮನುಷ್ಯ (ಪು)	ಮನಿಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಮನಿಸ್)	ದೆ : ವ್ಯಕ್ತಿ, ದಾದ್ಲೊ ಮನಿಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಮನ್ಶ್ಯಾ– ಮನ್ಶ್ಯಾಂ–
ಮಯೂರ (ಪು)	ಮೋರ್ (ಪು) (ಬ.ವ.ಮೋರ್)	ಅ : ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಸುಕ್ಣೆಂ ದೆ : ಮೋರ್ ನಾಚ್ತಾ / ಮೊರಾಚೆಂ ಪಾಕಾಂ ಸಾ.ರೂ. ಮೊರಾ– ಮೊರಾಂ–
ಮರ್ಕಟ (ಪು)	ಮಾಂಕೊಡ್ (ಪು)	ದೆ : ರುಕಾರ್ ಮಾಂಕೊಡ್ ಬಸ್ಲಾ ಸಾ.ರೂ. ಮಾಂಕ್ಡಾ– ಮಾಂಕ್ಡಾಂ–
ಮಹತ್ತರ (ವಿ)	ಮ್ಹಾತಾರೊ (ವಿ)	ಅ : ಪ್ರಾಯೆಸ್ತ್ (ದಾದ್ಲೊ)
ಮಹತ್ತರಿ (ವಿ)	ಮ್ಹಾತಾರಿ (ವಿ)	ಅ : ಪ್ರಾಯೆಸ್ತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)
ಮಹಿಷೀ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಮ್ಹೊಸ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಮ್ಹೊಶಿ)	ದೆ : ಮ್ಹೊಸ್ ದೂದ್ ದಿತಾ ಸಾ.ರೂ. ಮ್ಹೊಶಿ– ಮ್ಹೊಶಿಂ–
ಮಾಂಸ (ನ)	ಮಾಸ್ (ನ)	ದೆ : ಕುಂಕ್ಡಾಚೆಂ ಮಾಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಮಾಸಾ–
ಮಾನ (ಪು)	ಮಾನ್ (ಪು)	ಗೌರವ್, ಮರ್ಯಾದ್ ಸಾ.ರೂ. ಮಾನಾ–
ಮಾರ್ಗ(ಪು)	ಮಾರೊಗ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಮಾರೊಗ್)	ಅ : ರಸ್ತೊ ಸಾ.ರೂ. ಮಾರ್ಗಾ– ಮಾರ್ಗಾಂ–

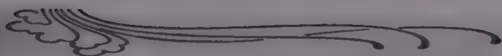
ಮಾರ್ಜಾರ (ಪು)	ಮಾಜಾರ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಮಾಜ್ರಾಂ)	ಅ : ಉಂದಿರ್ ಧರ್ಚಿ ಏಕ್ ಪೊಸ್ಚಿ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಮಾಜ್ರಾ- ಮಾಜ್ರಾಂ-
ಮಿಲ್ (ಕ್ರಿ)	ಮೆಳ್ (ಕ್ರಿ)	ಕಾ : ಮೆಳ್ಳೊ/ಮೆಳ್ಳಾ/ಮೆಳ್ತಲೊ
ಮುದ್ಗ (ಪು)	ಮೂಗ್ (ಪು)	ಅ : ಏಕ್ ಪಾಚ್ವೆ ಧಾನಿ ಸಾ.ರೂ. ಮುಗಾ-
ಮುದ್ರಿಕಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಮುದಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಮುದಿಯೊ)	ದೆ : ಭಾಂಗಾರಾಚಿ ಮುದಿ ಸಾ.ರೂ. ಮುದಿಯೆ- ಮುದಿಯಾಂ-
ಮುಷ್ಠಿ (ಪು)	ಮೂಟ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ದೆ : ಏಕ್ ಮೂಟ್ ತಾಂದುಳ್/ಮಾತಿ ಸಾ.ರೂ. ಮುಟಿ- ಮುಟಿಂ-
ಮೂತ್ರ್ (ಕ್ರಿ)	ಮೂತ್ (ಕ್ರಿ)	ಕಾ : ಮುತ್ಲೊ/ಮುತ್ಲಾ/ಮುತ್ತಲೊ
ಮೂತ್ರ(ನ)	ಮೂತ್ (ನ)	ಸಾ.ರೂ. ಮುತಾ-
ಮೃಗ (ಪು)	ಮೂರ್ಗ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಮುರ್ಗಾಂ)	ರಾನ್ವಟ್ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಮುರ್ಗಾ- ಮುರ್ಗಾಂ-
ಮೋಹ (ಪು)	ಮೋಗ್ (ಪು)	ದೆ : ದೆವಾಚೊ ಮೋಗ್ ಸಾ.ರೂ. ಮೊಗಾ-
ಮೌಲ್ಯ (ನ)	ಮೊಲ್ (ನ) (ಬ.ವ.ಮೊಲಾಂ)	ದೆ : ವಸ್ತುಂಚೆಂ ಮೊಲ್ ಸಾ.ರೂ. ಮೊಲಾ- ಮೊಲಾಂ-

ಯ

ಯಾ (ಕ್ರಿ)	ಯಾ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ವಚುಂಯಾ ಕಾ : ಗೆಲೊ/ವೆತಾ/ವೆತಲೊ
ಯಾಜಕ (ಪು)	ಯಾಜಕ್ (ಪು)	ಅ : ಪುರ್ವಿತ್, ಪಾದ್ರಿ ಸಾ.ರೂ. ಯಾಜಕಾ- ಯಾಜಕಾಂ-

ರ

ರಕ್ತ (ನ)	ರಗತ್ (ನ)	ದೆ : ತಾಂಬ್ಡೆಂ ತಾಂಬ್ಡೆಂ ರಗತ್ ಸಾ.ರೂ. ರಗ್ತಾ–
ರಕ್ಷ್ (ಕ್ರಿ)	ರಾಕ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ದೇವ್ ರಾಕ್ತಾ ಕಾ : ರಾಕ್ಲೊ/ ರಾಕ್ತಾ/ ರಾಕ್ತಲೊ
ರಚ್ (ಕ್ರಿ)	ರಚ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ನಿರ್ಮಿ, ಕರ್ ಕಾ : ರಚ್ಲೊ/ರಚ್ತಾ/ರಚ್ತಲೊ
ರಜ್ಜು (ಪು)	ರಾಜು (ಪು) (ಬ.ವ. ರಾಜು)	ಅ : ಮೊಟಿ ದೊರಿ ಸಾ.ರೂ. ರಾಜ್ವಾ– ರಾಜ್ವಾಂ–
ರಟ್(ಕ್ರಿ)	ರಡ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ರುದಾನ್ ಕರ್ ಕಾ : ರಡ್ಲೊ/ರಡ್ತಾ/ರಡ್ತಲೊ
ರಸ (ಪು)	ರೋಸ್ (ಪು)	ದೆ : ನಾರ್ಲಾಚೊ ರೋಸ್ ಸಾ.ರೂ. ರೊಸಾ–
ರಾಕ್ಷಸ (ಪು)	ರಾಕ್ಕೊಸ್(ಪು) (ಬ.ವ. ರಾಕ್ಕೊಸ್)	ದೆ : ರಾವಣ್ ಏಕ್ ರಾಕ್ಕೊಸ್ ಸಾ.ರೂ. ರಾಕ್ಸಾ– ರಾಕ್ಸಾಂ–
ರಾತ್ರಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ರಾತ್(ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ರಾತಿ)	ಅ : ದೋನ್ ದಿಸಾಂ ಮಧ್ಲೊ ಕಾಳೊಕಾಚೊ ವೇಳ್ ಸಾ.ರೂ. ರಾತಿ– ರಾತಿಂ–
ರಾಶಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ರಾಸ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ರಾಶಿ)	ಅ : ಜಮೊ, ಪುಂಜೊ ಸಾ.ರೂ. ರಾಶಿ– ರಾಶಿಂ–
ರಿಕ್ತ (ವಿ)	ರಿತೊ/ರಿತಿ/ರಿತೆಂ (ವಿ)	ಅ : ಖಾಲಿ
ರುಹ್ (ಕ್ರಿ)	ರೊಯ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಝುಡಾಂ ಲಾಯ್ ಕಾ : ರೊಯ್ಲೊ/ರೊಯ್ತಾ/ರೊಯ್ತಲೊ

ಲ

ಲಗ್ (ಕ್ರಿ)	**ಲಾಗ್ ((ಕ್ರಿ)**	ಅ : ಸ್ಪರ್ಶ್ ಜಾ ಕಾ : ಲಾಗ್ಲೊ/ಲಾಗ್ತಾ/ಲಾಗ್ತಲೊ
ಲಗ್ನ (ನ)	**ಲಗ್ನ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಲಗ್ನಾಂ)	ಅ : ಕಾಜಾರ್, ವ್ಹಾಡಿಕ್ ಸಾ.ರೂ. ಲಗ್ನಾ- ಲಗ್ನಾಂ-
ಲಜ್ಜಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಲಜ್ (ಸ್ತ್ರೀ)**	ದೆ : ಚೆಡ್ವಾಕ್ ಲಜ್ ದಿಸ್ತಾ ಸಾ.ರೂ. ಲಜೆ-
ಲಡ್ಡು (ಪು)	**ಲಾಡು (ಪು)** (ಬ.ವ. ಲಾಡು)	ದೆ : ತಾಂದ್ಳಾಚೊ ವಾ ತಿಳಾಚೊ ಲಾಡು ಸಾ.ರೂ. ಲಾಡ್ವಾ- ಲಾಡ್ವಾಂ-
ಲಂಬ (ವಿ)	**ಲಾಂಬ್ (ವಿ)**	ಅ : ದೀಗ್ ದೆ : ಲಾಂಬ್ ತೆಂಕ್ಡಿ
ಲಶುನ (ನ)	**ಲೊಸುಣ್ (ಸ್ತ್ರೀ)**	ಅ : ಏಕ್ ಸಾಂಬಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಲೊಸ್ಣೆ-
ಲಹರಿ (ರೀ)	**ಲ್ಹಾರ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಲ್ಹಾರಾಂ)	ದೆ : ದರ್ಯಾಚೆಂ ಲ್ಹಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಲ್ಹಾರಾ- ಲ್ಹಾರಾಂ-
ಲುಟ್ (ಕ್ರಿ)	**ಲುಟ್ (ಕ್ರಿ)**	ದೆ : ಚೋರ್ ಲುಟ್ತಾತ್ ಕಾ : ಲುಟ್ಲೊ/ಲುಟ್ತಾ/ಲುಟ್ತಲೊ
ಲಿಪ್ (ಕ್ರಿ)	**ಲೆಪ್ (ಕ್ರಿ)**	ಅ : ಸಾರಯ್ ಕಾ : ಲೆಪ್ಲೊ/ಲೆಪ್ತಾ/ಲೆಪ್ತಲೊ
ಲೋಕ (ಪು)	**ಲೋಕ್ (ಪು)**	ಅ : ಜಣ್ ಸಾರೂ. ಲೊಕಾ-

ವ

ವಂಶ (ಪು)	**ವಾಸೊ (ಪು)** (ಬ.ವ.ವಾಶೆ)	ದೆ : ವಾಶ್ಯಾಚೊ ಖಾಂಬೊ ಸಾ.ರೂ. ವಾಶ್ಯಾ- ವಾಶ್ಯಾಂ-

ವಪ್ (ಕ್ರಿ)	ಒಂಪ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಬಿಂ ಒಂಪ್ ಕಾ : ಒಂಪ್ಲೊ/ಒಂಪ್ತಾ/ಒಂಪ್ತಲೊ
ವರ್ಣ್ (ಕ್ರಿ)	ವರ್ಣ್ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ವಿವರ್ ದಿ, ಪ್ರಶಂಸಾ ಕರ್ ಕಾ: ವರ್ಣಿಲೊ/ವರ್ಣಿತಾ/ ವರ್ಣಿತಲೊ
ವರ್ತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ವಾತ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ವಾತಿ)	ದೆ : ಮೆಣಾಚಿ ವಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ವಾತಿ– ವಾತಿಂ–
ವರ್ಷ (ಪು.ನ)	1. ವರ್ಸ್ (ನ) (ಬ.ವ. ವರ್ಸಾಂ) 2. ವರಸ್ (ನ) (ಬ.ವ. ವರ್ಸಾಂ)	ಅ : ಬಾರಾ ಮ್ಹಯ್ನೆ, 365 ದೀಸ್ ಸಾ.ರೂ. 1. ವರ್ಸಾ– ವರ್ಸಾಂ– 2. ವರ್ಸಾ– ವರ್ಸಾಂ–
ವಲ್ಲಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ವಾಲ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ವಾಲಿ)	ಅ : ಬೇಲ್ ಸಾ.ರೂ. ವಾಲಿ– ವಾಲಿಂ–
ವಸತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ವಸ್ತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ರಾಂವ್ಚಿ ವಾ ಥಾಂಬ್ಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಸಾ.ರೂ. ವಸ್ತೆ–
ವಸ್ತು (ನ)	ವಸ್ತ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ.ವಸ್ತು)	ಅ : ಸಾಮಾನ್, ಮ್ಹಾಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾ.ರೂ. ವಸ್ತು– ವಸ್ತುಂ–
ವಸ್ತ್ರ (ನ)	ವಸ್ತುರ್ (ನ)	ಅ : ಮುಸ್ಕಾಯ್ಕಿ ಸಾ.ರೂ. ವಸ್ತುರಾ– ವಸ್ತುರಾಂ–
ವಾ (ಕ್ರಿ)	ವ್ಹಾಳ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ವಾರೆಂ/ ಉದಕ್ ವ್ಹಾಳ್ತಾ ಕಾ :ವ್ಹಾಳ್ಳೊ/ವ್ಹಾಳ್ತಾ/ವ್ಹಾಳ್ತಲೊ
ವಚ್ (ಕ್ರಿ)	ವಾಚ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಕಾಣಿ ವಾಚ್ ಕಾ : ವಾಚ್ಲೊ/ ವಾಚ್ತಾ/ವಾಚ್ತಲೊ
ವಾಟ (ಸ್ತ್ರೀ)	ವಾಟ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ವಾಟೊ)	ಅ : ಅಶಿರ್ ಮಾರೊಗ್, ಗಲ್ಲಿ ಸಾ.ರೂ ವಾಟೆ– ವಾಟಾಂ–

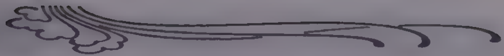
ವಿಂಶ (ವಿ)	ವೀಸ್ (ವಿ)	ಅ : ದೋನ್ ಪಾಪ್ಟಿಂ ಧಾ, 20
ವಿಕ್ರಯ (ಪು)	ವಿಕ್ರೊ (ಪು)	ಅ : ವಿಕ್ಚಿ ಕ್ರಿಯಾ ವಾ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾ.ರೂ. ವಿಕ್ರ್ಯಾ
ವೃಕ್ಷ (ಪು)	ರೂಕ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ರೂಕ್)	ಅ : ವ್ಹಡ್ಲೆಂ ಝುಡ್ ಸಾ.ರೂ. ರುಕಾ– ರುಕಾಂ–
ವೃಶ್ಚಿಕ (ಪು)	ವಿಚ್ಚು (ಪು) (ಬ.ವ. ವಿಚ್ಚು)	ಅ : ಏಕ್ ಧರ್ಣಿರ್ ಚರ್ಚಿ ವಿಕಾಳ್ ಜಿವಿ ಸಾ.ರೂ. ವಿಚ್ಚು– ವಿಚ್ಚುಂ–
ವ್ರಜ್ (ಕ್ರಿ)	ವಚ್(ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಘರಾ ವಚ್ ಕಾ :ಗೆಲೊ /ವೆತಾ/ವೆತಲೊ
ವೇಲಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ವೇಳ್ (ಪು)	ಅ : ಕಾಳ್ ಸಾ.ರೂ. ವೆಳಾ–
ವೇಷ (ಪು)	ವೇಸ್ (ಪು)	ಅ : ನಕ್ಲಿ ನ್ಹೆಸಣ್ ದೆ :ಮಾರ್ನೆಮಿಚೊ ವೇಸ್ ಸಾ.ರೂ. ವೆಸಾ–
ವೈದ್ಯ (ಪು)	ವಯ್ದ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ವಯ್ದ್)	ಅ : ದಾಕ್ತೆರ್ ಸಾ.ರೂ. ವಯ್ದಾ– ವಯ್ದಾಂ–
ವ್ಯಾಘ್ರ (ಪು)	ವಾಗ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ವಾಗ್)	ಅ : ಏಕ್ ಕ್ರೂರ್ ರಾಣ್ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ವಾಗಾ– ವಾಗಾಂ–

ಶ

ಶಕ್ತಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಸಕತ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಅ : ಬಳ್, ತ್ರಾಣ್ ಸಾ.ರೂ. ಸಕ್ತೆ–
ಶನಿವಾರ (ಪು)	ಸನ್ವಾರ್ (ಪು)	ಅ : ಸುಕ್ರಾರಾ ಆನಿ ಆಯ್ತಾರಾ ಮಧ್ಲೊ ದೀಸ್ ಸಾ.ರೂ. ಸನ್ವಾರಾ

ಶಬ್ದ (ಪು)	ಸಬ್ದ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಸಬ್ದ್)	ಅ : 1. ಆವಾಜ್ 2. ಅಕ್ಷರಾಂಚೊ ಅರ್ಥಾಭರಿತ್ ಜಮೊ ಸಾ.ರೂ. ಸಬ್ದಾ– ಸಬ್ದಾಂ–
ಶರ್ಕರಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಸಾಕರ್ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಸಾ.ರೂ. ಸಾಕ್ರಿ–
ಶಶ (ಪು)	ಸೊಸೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಸೊಶೆ)	ಅ : ಏಕ್ ಪೊಸ್ಪಿ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಸೊಶ್ಯಾ– ಸೊಶ್ಯಾಂ–
ಶಾಟ (ಪು)	ಸಾಡೊ (ಪು) (ಬ.ವ. ಸಾಡೆ)	ಅ : ಲಗ್ನಾಚೆಂ ಕಾಪಡ್ ಸಾ.ರೂ. ಸಾಡ್ಯಾ– ಸಾಡ್ಯಾಂ–
ಶಾಲಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಶಾಳಾ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಶಾಳಾ)	ಅ : ಇಸ್ಕೊಲ್ ಸಾ.ರೂ. ಶಾಳೆ– ಶಾಳಾಂ–
ಶಿರಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಶಿರ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಶಿರೊ)	ಅ : ಕುಡಿಂತ್ಲೆ ರಗ್ತಾನಾಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಶಿರೆ– ಶಿರಾಂ–
ಶಿಷ್ಯ (ಪು)	ಶಿಸ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಶಿಸ್)	ಅ : ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಾ.ರೂ. ಶಿಸಾ– ಶಿಸಾಂ–
ಶುನ (ನ)	ಸುಣೆಂ (ನ) (ಬ.ವ. ಸುಣಿಂ)	ದೆ : ಸುಣೆಂ ಘರ್ ರಾಕ್ತಾ ಸಾ.ರೂ. ಸುಣ್ಯಾ– ಸುಣ್ಯಾಂ–
ಶುಷ್ಕ (ವಿ)	ಸುಕೊ / ಸುಕಿ/ ಸುಕೆಂ (ವಿ)	ಅ : ಸುಕುಲ್ಲೊ/ಲ್ಲಿ/ಲ್ಲೆಂ
ಶೂಕರ (ಪು)	ದುಕೊರ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ದುಕೊರ್)	ಅ : ಏಕ್ ಪೊಸ್ಪಿ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ದುಕ್ರಾ– ದುಕ್ರಾಂ–
ಶೃಗಾಲ (ಪು)	ಕೊಲೊ (ಬ.ವ. ಕೊಲೆ)	ಅ : ಏಕ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಕೊಲ್ಯಾ– ಕೊಲ್ಯಾಂ–
ಶೃಂಗ (ಪು)	ಶಿಂಗ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಶಿಂಗಾಂ)	ದೆ : ಪಾಡ್ಯಾಚೆಂ ಶಿಂಗ್ ಸಾ.ರೂ. ಶಿಂಗಾ– ಶಿಂಗಾಂ–
ಶೃಂಗಾರ (ಪು)	ಸುಂಗಾರ್ (ಪು)	ಅ : ಸಜೊವ್ಣಿ, ಅಲಂಕಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಸುಂಗಾರಾ–

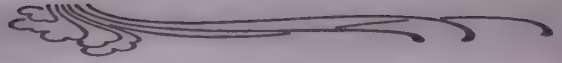
ಶೋಭಿತ (ವಿ)	**ಸೊಬಿತ್ (ವಿ)**	ಅ : ಸುಂದರ್

ಷ

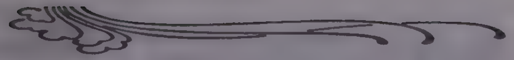
ಷಷ್ಟಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	**ಸಾಟ್ (ವಿ)**	ಅ : ಸ ಧಾ ಪಾವ್ಟಿಂ, 60
ಷಿವ್ (ಸಿವ್)(ಕ್ರಿ)	**ಶಿಂವ್ (ಕ್ರಿ)**	ದೆ : ಲುಗಟ್ ಶಿಂವ್ ಕಾ : ಶಿಂವ್ಲೊ/ಶಿಂವ್ಪಾ/ಶಿಂವ್ತಲೊ

ಸ

ಸಕಲ (ವಿ)	**ಸಗ್ಳೊ/ಸಗ್ಳಿ ಸಗ್ಳೆಂ (ವಿ)**	ಅ : ಸಂಪೂರ್ಣ್, ಪೂರಾಯ್, ಆಖ್ಖೊ
ಸತ್ಯ (ನ)	**ಸತ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಸತಾಂ)	ಅ : ಖರಿ ಗಜಾಲ್ ಸಾ.ರೂ. ಸತಾ– ಸತಾಂ–
ಸಂತೋಷ (ಪು)	**ಸಂತೊಸ್ (ಪು)**	ಅ : ಉಲ್ಲಾಸ್, ಖುಶಿ ಅನಂದ್ ಸಾ.ರೂ. ಸಂತೊಸಾ–
ಸಪ್ತವಿಂಶ (ವಿ)	**ಸತ್ತಾವೀಸ್ (ವಿ)**	ಅ : ವೀಸ್ ಆನಿ ಸಾತ್, 27
ಸಮಸ್ತ (ವಿ)	**ಸಮೆಸ್ತ್ (ವಿ)**	ಅ : ಸರ್ವ್, ಸಕ್ಕಡ್
ಸಮುದ್ರ (ಪು)	**ಸಮ್ದಿರ್ (ಪು)** (ಬ.ವ. ಸಮ್ದಿರ್)	ಅ: ದರ್ಯೊ ಸಾ.ರೂ. ಸಮ್ದಿರಾ– ಸಮ್ದಿರಾಂ–
ಸರ್ಪ (ಪು)	**ಸೊರೊಪ್ (ಪು)** (ಬ.ವ. ಸೊರೊಪ್)	ಅ : ಏಕ್ ವಿಕಾಳ್ ದಿವೊಡ್ ವಾ ಜಿವ್ದಾಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಸೊರ್ಪಾ– ಸೊರ್ಪಾಂ–
ಸರ್ವೇಶ್ವರ (ಪು)	**ಸರ್ವೆಸ್ವರ್ (ಪು)**	ಅ : ದೇವ್ ಸಾ.ರೂ. ಸರ್ವೆಸ್ವರಾ
ಸರ್ಷಪ (ಪು)	**ಸಾಸಂವ್ (ನ)** (ಬ.ವ. ಸಾಸ್ವಾಂ)	ಅ : ಏಕ್ ಸಾಂಬಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಸಾಸ್ವಾ– ಸಾಸ್ವಾಂ–
ಸಾಗರ (ಪು)	**ಸಾಗೊರ್ (ಪು)** (ಬ.ವ. ಸಾಗೊರ್)	ಅ : ವಿಶಾಲ್ ದರ್ಯೊ ಸಾ.ರೂ: ಸಾಗೊರಾ– ಸಾಗೊರಾಂ–

ಸಿಂಹ (ಪು)	ಶಿಂವ್(ಪು) (ಬ.ವ. ಶಿಂವ್)	ಅ : ಏಕ್ ಕ್ರೂರ್ ರಾನ್ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಶಿಂವಾ– ಶಿಂವಾಂ–
ಸಿಕ್ಥ (ಪು)	ಶಿತ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಶಿತಾಂ)	ಅ : ಶಿಜಯಿಲ್ಲೊ ತಾಂದುಳ್ ಸಾ.ರೂ. ಶಿತಾ– ಶಿತಾಂ–
ಸ್ಫುಟ್ (ಕ್ರಿ)	ಘುಟ್ (ಕ್ರಿ)	ದೆ : ಬೊಂಬ್ ಘುಟ್ಲೊ ಕಾ : ಘುಟ್ಲೊ/ಘುಟ್ತಾ/ಘುಟ್ತಲೊ
ಸೂಚಿ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಸುವಿ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಸುವಿಯೊ)	ಅ : ಶಿಂವ್ಚೆಂ ಹಾತೆರ್ ಸಾ.ರೂ. ಸುವಿಯೆ– ಸುವಿಯಾಂ–
ಸ್ಪೃಶ್ (ಕ್ರಿ)	ಪೊಶೆ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ಹಾಳ್ವಾಯೆನ್ ಹಾತಾನ್ ಆಪಡ್ ಕಾ : ಪೊಶೆಲೊ/ಪೊಶೆತಾ/ಪೊಶೆತಲೊ
ಸೂರ್ಯ (ಪು)	ಸುರ್ಯೊ (ಪು)	ದೆ : ಸುರ್ಯೊ ಉದೆತಾ ಸಾ.ರೂ. ಸುರ್ಯಾ–
ಸೈನ್ಯ (ನ)	ಸಯ್ನ್ (ನ)	ಅ : ಫೊವ್ಜ್ ಸಾ.ರೂ. ಸಯ್ನಾ–
ಸ್ಥಲ (ನ)	ಥಳ್ (ನ)	ಅ : ಪಂಚಾಂಗ್, ಬುನ್ಯಾದ್, ಸುವಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಥಳಾ–
ಸ್ಥಿರ (ವಿ)	ಸ್ಥಿರ್, ಥಿರ್ (ವಿ)	ಅ : ದೃಢ್
ಸ್ನಾ (ಕ್ರಿ)	ನ್ಹಾ (ಕ್ರಿ)	ಕಾ : ನ್ಹಾಲೊ/ನ್ಹಾತಾ/ನ್ಹಾತಲೊ
ಸ್ನಾನ (ನ)	ನ್ಹಾಣ್ (ನ)	ಅ : ನಾಂವ್ಚಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಾ.ರೂ. ನ್ಹಾಣಾ–
ಸ್ವಪ್ನ (ಪು)	ಸಪಣ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಸಪ್ಣಾಂ)	ದೆ : ನಿದೆಂತ್ ಸಪಣ್ ಪಡ್ತಾ ಸಾ.ರೂ. ಸಪ್ಣಾ– ಸಪ್ಣಾಂ–
ಸ್ವರ್ಗ (ಪು)	ಸರ್ಗ್ (ಪು)	ಸಾ.ರೂ. ಸರ್ಗಾ–
ಸ್ವಾಮಿನ್ (ಪು)	1. ಸ್ವಾಮಿ	ಅ : ಧಾರ್ಮಿಕ್ ವ್ಹಡಿಲ್, ದೇವ್

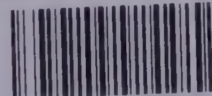

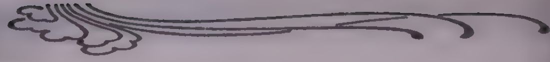
	2. ಸೊಮಿ	ಸಾ.ರೂ. 1. ಸ್ವಾಮಿ- ಸ್ವಾಮಿಂ- 2. ಸೊಮ್ಯಾ- ಸೊಮ್ಯಾ-
ಸ್ವಾರ್ಥ್ (ಪು)	1. ಸ್ವಾರ್ಥ್ (ಪು)	ಅ : ಅಪ್ಣಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಸಾ.ರೂ. ಸ್ವಾರ್ಥಾ-
	2. ಸುರಾತ್ (ಪು)	ಅ : ಖರ್ಚುಂಕ್ ಪಾಟಿಂ ಸರಪ್ ಸಾ: ಸುರಾತಾ-

ಹ

ಹಂಸ (ಪು)	ಹಾಸ್ (ನ) (ಬ.ವ. ಹಾಸಾಂ)	ಅ : ಏಕ್ ಸುಕ್ಣೆಂ ಸಾ.ರೂ. ಹಾಸಾ- ಹಾಸಾಂ-
ಹರಿದ್ರಾ (ಸ್ತ್ರೀ)	ಹಳದ್ (ಸ್ತ್ರೀ	ಅ : ಏಕ್ ಸಾಂಬಾರ್ ಸಾ.ರೂ. ಹಳ್ದಿ-
ಹಸ್ (ಕ್ರಿ)	ಹಾಸ್ (ಕ್ರಿ)	ಕಾ : ಹಾಸ್ಲೊ/ ಹಾಸ್ತಾ/ ಹಾಸ್ತಲೊ
ಹಸ್ತ(ಕ್ರಿ)	ಹಾತ್ (ಪು) (ಬ.ವ. ಹಾತ್)	ದೆ : ಕಾಮ್ ಕರುಂಕ್ ಹಾತ್ ಜಾಯ್ ಸಾ.ರೂ. ಹಾತಾ- ಹಾತಾಂ-
ಹಸ್ತಿನ್ (ಪು)	ಹಸ್ತ್ (ಸ್ತ್ರೀ) (ಬ.ವ. ಹಸ್ತಿ)	ಅ : ಏಕ್ ವ್ಹಡ್ಲಿ ಪೊಸ್ಪಿ ವಾ ರಾನ್ ಮೊನ್ಜಾತ್ ಸಾ.ರೂ. ಹಸ್ತಿ- ಹಸ್ತಿಂ-
ಹಾಸ (ಪು)	ಹಾಸೊ (ಪು)	ಸಾ.ರೂ. ಹಾಸ್ಯಾ-
ಹಿಮ (ನ)	ಹಿಂವ್ (ನ)	ಅ : ಥಂಡಾಯ್ ಸಾ.ರೂ. ಹಿಂವಾ-
ಹೃ (ಕ್ರಿ)	ವ್ಹರ್ (ಕ್ರಿ)	ಕಾ : ವ್ಹೆಲೊ/ವ್ಹರ್ತಾ/ವ್ಹರ್ತಲೊ
ಹೃದಯ (ನ)	ಹರ್ದೆಂ (ನ)	ಸಾ.ರೂ. ಹರ್ದ್ಯಾ- ಹರ್ದ್ಯಾಂ-
ಹೃಷ್ (ಕ್ರಿ)	ಹರ್ಶಿ (ಕ್ರಿ)	ಅ : ದೆವಾಕ್ ಹರ್ಶಿ ಕಾ : ಹರ್ಶಿಲೊ/ಹರ್ಶಿತಾ/ಹರ್ಶಿತಲೊ

45. ಅಭ್ಯಾಸ್

1. ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ ಚಡ್‌ಸೊ ವಾವ್ರ್ ಖಂಚೇ– ಖಂಚೇ ತೀನ್ ಲಿಪಿಯಾಂನಿ ಚಲ್ತಾ?.
2. ವ್ಯಂಜನ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ?
3. ತೊಂಡಿ ಸ್ವರಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಬರಯ್.
4. ವಿಜಾತೀಯ್ ಜೋಡ್ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ ದೋನ್ ಉದಾಹರಣಾಂ ದಿ.
5. ಅಕ್ಷರ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ?
6. ಅಕ್ಷರಾಂಚೇ ಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಖಂಚೆ– ಖಂಚೆ ಪ್ರಕಾರಾಚೆ ಸಬ್ದ್ ಆಸಾತ್?
7. 'ಜ' ಚೊ ಉಚ್ಚಾರ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರುಂಕ್ ದೋನ್ ದೆಖಿ ದಿ.
8. ಸ್ವನಿಮಿಕ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಂತ್ ವರ್ಣ್ ಅದಲ್‌ಬದಲ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ದೋನ್ ಉದಾಹರಣಾಂ ದಿ.
9. ನಾಮಾಂಚ್ಯಾ ಚಾರ್ ಮುಖೆಲ್ ವರ್ಗಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಬರಯ್.
10. ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಆನಿ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ಭಾವ್‌ನಾಮಾಂಕ್ ದೊ–ದೋನ್ ಉದಾಹರಣಾಂ ದಿ.
11. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ಅನ್ಯ್‌ವಚನ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್: ಭುಗ್ಯೊ, ಪೂತ್, ಭಾಸ್, ಭಯ್ಣ್, ರಾಸ್, ಗೀತ್, ಪಿಡಾ, ಕೆಳೆಂ, ವಾಚಪ್, ಚೆಡುಂ.
12. ಸಕಯ್ಲಿಂ ನಾಮಾ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ಆನಿ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ವಿಭಾಗಾಂನಿ ವರ್ಗೀಕರಣ್ ಕರುನ್ ತಾಂಚಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ವಳೆರಿ/ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರ್ ಕರಾತ್ : ಚೆಡುಂ, ರೂಕ್, ಮ್ಹೊಸ್, ಬ್ರೆಸ್ತಾರ್, ತೊವ್ವೆಂ, ಗಾದೊ, ರಾಣಿ, ನಾಕ್, ಆಂಬೊ, ತಾನ್, ಸೊಮಿ, ಉದಕ್, ಮುದಿ, ಆಶೀರ್ವಾದ್, ಸುರಿ, ಮಾಮಿ, ತಣ್, ಹಿಂವ್, ಮೋಗ್
13. ಅನ್ಯ್‌ಲಿಂಗ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್ :
ನಾತು, ಮಿಷ್ಣಿ, ವಾಗ್, ರಾಂದ್ಪಿಣ್, ಇಷ್ಟ್, ಭಾಚೊ.

14. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಪುಲ್ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಚಿಂ ಏಕ್‌ವಚನ್ ಆನಿ ಬಹುವಚನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್ :

ಜಾವಂಯ್, ಉಂದಿರ್, ತಾಂದುಳ್, ದೇವ್, ಮಾಂಕೊಡ್, ಸೊಮಿ, ಭುಗ್ರೊ, ಲಾಡು.

15. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಚಿಂ ಏಕ್‌ವಚನ್ ಆನಿ ಬಹುವಚನ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್ :

ನಿಸಣ್, ಭಯ್ಣ್, ವಸ್ತ್, ಶಾಳಾ, ಭಾಕ್ರಿ, ಸ್ತ್ರೀ, ಕೊಂಕ್ಣಿ.

16. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ನಪುಂಸಕ್‌ಲಿಂಗ್ ನಾಮಾಂಚಿಂ ಏಕ್‌ವಚನಿ ಆನಿ ಬಹುವಚನಿ ಸಾಮಾನ್ಯ್‌ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್ :

ಉದಕ್, ಘರ್, ಸುಣೆಂ, ಚೆಡುಂ, ಕೆಳೆಂ, ನಾಕ್, ಬರಪ್.

17. 'ರೂಕ್' ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಕ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಉತ್ತರ್‌ಪ್ರತ್ಯಯ್ ಲಾವ್ನ್ ತಾಚೊ ವಿವಿಂಗಡ್ ಅರ್ಥಾಂನಿ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರಾತ್.

18. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚಿಂ ಅನ್ಯ್‌ವಚನ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್ :

ಹಾಂವ್, ತುವೆಂ, ತುಮ್ಚೊ, ತಾಕಾ, ತಿ, ತುಂ, ತುಕಾ.

19. ಅವಿಕಾರಿ ಆನಿ ವಿಕಾರಿ ವಿಶೇಷಣಾಂಕ್ ದೊ-ದೋನ್ ದೆಖಿ ದಿಯಾತ್

20. ಅಕರ್ಮಕ್ ಆನಿ ಸಕರ್ಮಾಕ್ ಧಾತುಂ ಮಧೆಂ ಕಸಲೊ ಫರಕ್ ಆಸಾ?

21. ಏಕ್ ದೆಖಿ ಸವೆಂ ಕಾಳಾಚೆ ವಿವಿಧ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಸ್ವಷ್ಟ್ ಕರಾತ್.

22. ದೋನ್ ದೆಖಿ ಸವೆಂ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ವಾಪಾರುನ್ ಕಾಲ್ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಾಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರಾತ್.

23. ಪರಸರ್ಗ್ ಮ್ಹಣ್ಲ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ? ಏಕ್ ಉದಾಹರಣ್ ದಿ.

24. ಸಕಯ್ಲೆ ಸಮುಚ್ಚಯ್ ವಾಕ್ಯಾಂನಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರಾತ್:

ಆನಿ, ಪೂಣ್, ಕಿ, ಕಿತ್ಯಾಕ್, ವಾ.

25. ಉದ್ಗಾರಾಂಚೊ ವಾಪರ್ ಕೆದಾಳಾ ಜಾತಾ?

26. 'ಯ್' ಆನಿ 'ಯಿ' – ಹೆ ನಿಪಾತ್ ಕೆದ್ನಾಂ ಕೆದ್ನಾಂ ವಾಪರ್ತಾತ್?
27. ಖಂಚೆಯ್ ಏಕ್ ರೂಪಾಂತರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ದೆಖಿ ಸವೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರಾತ್.
28. ವಾಕ್ಯಾಂಚೆ ದೋನ್ ಗರ್ಜೆಚೆ ವಾಂಟೆ ಏಕ್ ದೆಖಿ ಸವೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರಾತ್.
29. ಕ್ರಿಯಾಪದ್‌ಬಂದಾಕ್ ಏಕ್ ಉದಾಹರಣ್ ದಿಯಾ.
30. ಸಕಯ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ ವಿಚ್ಛೇದನ್ ಕರುನ್ ಸಂಧಿಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಬರಯಾತ್ :

    ಪಲ್ತಡಿ, ಗಳ್ಪಾಸ್, ಬೊಡಿಯೊ, ಗಿರೀಶ್, ಉಲೊಂವ್ಕ್.
31. ಸಮಾಸಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ಬರಯಾತ್ :

    ಶಿತ್‌ಕಡಿ, ಮಿಶಿಲಾಂಬ್, ಪಾತಳ್‌ಉದಕ್, ಲಾಂಬ್‌ತೆಂಕ್ಡಿ.
32. ಪ್ರಬಂಧ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ಪಾಳುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಕಸಲ್ಯೊ?
33. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂನಿ ಅನುಸ್ವಾರ್ ಬರೊವ್ಚಿ ರೀತ್ ಸಾರ್ಕಿ ಕರಾತ್: ಆಮಿಂ, ತಾಣಿಂ, ದೊಗಾಂನಿಂ, ದಿವ್ಚೊ, ಕರುಯಾಂ.
34. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಸಂಪತ್ತೆಕ್ ಏಕ್ ಉದಾಹರಣ್ ದಿ.
35. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಮೊವ್ಳಾಂಚೊ ಅರ್ಥ್ ಬರಯಾತ್ :

    ತಕ್ಲೆರ್ ಬಸ್, ಕುವಾಳೆ ಕಾತರ್, ಮೊಣ್ಕಾಣಿ, ವಾಟೆರ್ ಪಡ್.
36. ಕಾರ್ಯೆಂ ಜಾಲೆಂ ವಯ್ಜ್ ಮೆಲೊ– ಹೇ ಗಾದಿಚೊ ಅರ್ಥ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರಾತ್.
37. ಆಪಡ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಸಾ, ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ನಾ–ಕಿತೆಂ ತೆಂ? (ಹುಮಿಣ್)
38. ಅನ್ವಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಿತೆಂ?
    ಏಕ್ ಉದಾಹರಣ್ ದಿ.
39. ಆಪ್ಲೇ ಭಯ್ಣಿಚ್ಯಾ ಲಗ್ನಾಕ್ ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚಿ ರಜಾ (ಸುಟಿ) ಮಾಗೊನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಇಸ್ಕೊಲಾಚ್ಯಾ ಮುಖೆಲ್ ಶಿಕ್ಷಕಾಚ್ಯಾ ನಾಂವಾರ್ ಏಕ್ ಸುಟಿಪತ್ರ್/ ರಜಾರ್ಜಿ ಬರಯಾತ್.

40. ಸಕಯ್ಲೊ ಗದ್ಯಾಂಶ್ ಕನ್ನಡಾಂತ್ ಅನುವಾದ್ ಕರಾತ್ :
ಆಮಿ ರೂಕ್–ಝುಡಾಂ ಲಾವ್ನ್ ತಾಂಚೊ ಪೋಸ್ ಕರಿಜೆ.

41. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ವಿರೋಧಾರ್ಥಕ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್ :
ಪಾಪ್, ಅಸಮಾನ್, ಜಡ್, ರಾತ್, ಉಜ್ವೊ, ವಿಸರ್.

42. ಅನೇಕ್ ಸಬ್ದಾಂ ಬದ್ಲಾಕ್ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್ ದಿ.
i) ಜೆಂ ವರ್ಣುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ.
ii) ಶೆತಾಂತ್ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ಪಿ.

43. ಸಕಯ್ಲೆ ಮನ್ಶ್ಯಾಸಂಬಂಧ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಕರಾತ್ :
ದೇರ್, ಸಾಡು, ಪೋಣ್ತುರಾಂ, ಸುನ್, ಮಾಮಿ.

44. " " –ಹಿ ಲೇಖನ್ ಕುರು ಕೆದ್ನಾ ವಾಪರ್ತಾತ್?

45. ಸಕಯ್ಲೆ ಆಂಕ್ಡೆ ಆನಿ ಅಪೂರ್ಣಾಂಕ್ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರಯಾತ್ :
41, 62, 95, 120, $5^1/_4$, $7^3/_4$, $2^1/_2$

46. ಸಕಯ್ಲ್ಯಾ ತತ್ಸಮ್ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ತದ್ಭವ್ ರುಪಾಂ ಆನಿ ತದ್ಭವ್ ಸಬ್ದಾಂಚಿಂ ತತ್ಸಮ್ ರುಪಾಂ ಬರಯಾತ್ :
ಘುರ್ಗೊ, ಉಪಕಾರ, ಉತ್ಸಂಗ, ಕಾಂಕಣ್, ಕರ್ಣ, ಕೃ, ಥಳ್, ಗೋಡ್, ಜಿಹ್ವಾ, ದೇರ್, ಪನಸ, ರೋಸ್, ಶುನ, ಹಾತ್.

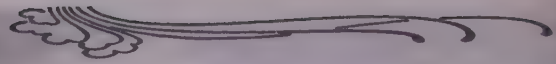
47. ಭಾಷಣ್ ಕಲೆ ವಿಶಿಂ ತುಮಿ ಕಿತೆಂ ಜಾಣಾಂತ್?

48. ಸುನಿಲ್ ಪುತಾಕ್ ಆಜ್ಞಾ ದಿತಾ – ಹ್ಯಾ ವಾಕ್ಯಾಂತ್ ಮುಖೆಲ್ ಕರ್ಮ್ ಆನಿ ಗೌಣ್ ಕರ್ಮ್ ಖಂಚೆಂ– ಖಂಚೆಂ?

49. ನಾಮ್ ಪದ್‌ಬಂದ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ್ ಪದ್‌ಬಂದಾಕ್ ಎಕೇಕ್ ದೇಖ್ ದಿಯಾತ್.

50. ಲಿಂಗ್ ಆನಿ ವಚನಾ ಪ್ರಮಾಣೆಂ ಪುರುಷ್‌ವಾಚಕ್ ಸರ್ವ್‌ನಾಮಾಂಚಿ ವಳೆರಿ ತಯಾರ್ ಕರಾತ್.

ಮುಖೆಲ್ ಆಧಾರಾವಳ್

1. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ (ವ್ಯಾಕರಣ್) 2007, ಬಾಪ್ ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಅಜೆಕಾರ್.
2. ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ 1985, ಬಾಪ್ ಫಿಲಿಪ್ ನಜರೆತ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ದಿನೇಶ್ ಪೈ ಮಂಗ್ಳುರ್.
3. ಕೊಂಕಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ 1977, ಪ್ರೊ. ಆರ್. ಕೆ. ರಾವ್, ಕೊಚ್ಚಿನ್.
4. ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ 2001, ಸ್ಟೀವನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಪೆರ್ಮುದೆ ಆನಿ ಮಾವ್ರಿಸ್ ಡೆಸಾ, ಶಾಂತಿಪುರ್.
5. ಕನ್ನಡ್ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್, ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗ್ಳೂರ್.
6. ದೇವ್ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರೊಂವ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ರೀತ್, ಗಣಿತೀಯ್ ಸಬ್ದಾವಳ್– ತೊಮಾಸ್ ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕೇಂದ್ರ್ ಗೋಂಯ್.
7. ಕೊಂಕಣಿ ತೃತೀಯಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪುಸ್ತಕ್, ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೇಂದ್ರ್, ಕೆನರಾ ಹಾಯ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಉರ್ವಾ, ಮಂಗ್ಳೂರ್.
8. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ವಿಜ್ಞಾನಿಕ್ ಆನಿ ವ್ಯವಹಾರಿಕ್ ನದರ್)– ಬಾಪ್ ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್, ಜೆ.ಸ.
9. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ (ಆಧುನಿಕ್)– ಅಂತೊನ್ ಅ. ಸಲ್ಡಾಞ್.
10. ಕೊಂಕ್ಣಿ–ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಬ್ದಾವಳ್– ಬಾಪ್ ವಲೇರಿಯನ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್, ಅಜೆಕಾರ್.

ವೃತ್ತೆನ್ ಶಿಕ್ಷಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ಚೊ ಪ್ರೇಮ್ ಕುಮಾರ್ ಪ್ರವೃತ್ತೆನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ತಾಣೆಂ ಸಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಕೋಲೆಜ್, ಮಂಗ್ಳುರ್, ಹಾಂಣಿಂ ಚಲಂವ್ಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಂತ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ತಶೆಂಚ್ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಂತ್ ಪದವ್ಯುತ್ತರ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಉತ್ತೀರ್ಣ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್.

ತಾಚ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್ 'ಭುಗ್ರ್ಯಾಂಚೊ ಇಷ್ಟ್' ನಾಂವಾಂಚೆಂ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಥೊಡೊ ತೇಂಪ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತಾಣೆಂ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಹಿಂದಿ-ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಕನ್ನಡ್ ಸಬ್ದಾವಳ್', 'ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಿಯೋಣ' ಆನಿ 'ಹಾಸೊನ್ ಖೆಳೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಯಾಂ - 1' - ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್.

ತಾಣೆಂ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹಿಚ್ಯಾ ಪ್ರಕಾಶನಾಚೆಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಳೊ' ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕ್ ರಚನಾ ಸಮಿತಿ ತಶೆಂಚ್ ನೊವ್ವ್ಯಾ ಆನಿ ಧಾವ್ವ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ತಿಸ್ರಿ ಭಾಸ್ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕ್ ರಚನಾ ಸಮಿತಿಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ವಾವ್ರ್ ಕೆಲಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಷಣ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ಆನಿ ವ್ಯಾಕರಣ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸಂಬಂಧ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಿಜ್ಞಾನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪಾಠ್‌ಪುಸ್ತಕಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ತಾಚೇ ಪಸಂದೆಚೆ ವಿಷಯ್. ಪ್ರಸ್ತುತ್ ತೊ ವಿವಿಧ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸವೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ಷಣಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಚಲೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ (ರಿ.), ಪುತ್ತೂರ್, ಹಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ್.